1)మోహన
ప|| మాధవ కేశవ మధుసూదన విష్ణు| శ్రీధరా పదనఖమ్ చింతయామి యూయమ్||
చ|| వామన గోవింద వాసుదేవ ప్రద్యుమ్న| రామరామ కృష్ణ నారాయణాచ్యుత|
దామోదరానిరుద్ధ దైవ పుండరీకాక్ష| నామత్రయాధీశ నమోనమో||
చ|| పురుషోత్తమ పుండరీకాక్ష దివ్య| హరి సంకర్షణ అధోక్షజ|
నరసింహ హృషీకేశ నగధర త్రివిక్రమ| శరణాగత రక్ష జయజయ సేవే||
చ|| మహిత జనార్దన మత్స్యకూర్మ వరాహ| సహజ భార్గవ బుద్ధ జయతురగ కల్కి|
విహిత విజ్ఞాన శ్రీవేంకటేశ శుభకరం| అహమిహ తవపద దాస్యం అనిశం భజామి||
2)శుద్ధ ధన్యాసి
ప|| భావములోన బాహ్యమునందును| గోవిందగోవింద యని కొలువవో మనసా||
చ|| హరి యవతారములే అఖిల దేవతలు| హరిలోనివే బ్రహ్మాండములు|
హరినామములే అన్ని మంత్రములు| హరి హరి హరి హరి హరి యనవో మనసా||
చ|| విష్ణుని మహిమలే విహిత కర్మములు| విష్ణుని పొగడెడి వేదంబులు|
విష్ణుడొక్కడే విశ్వాంతరాత్ముడు| విష్ణువు విష్ణువని వెదకవో మనసా||
చ|| అచ్యుతుడితడే ఆదియు నంత్యము| అచ్యుతుడే అసురాంతకుడు|
అచ్యుతుడు శ్రీవేంకటాద్రి మీద నిదె| అచ్యుత అచ్యుత శరణనవో మనసా||
3)మోహన
ప|| చేరి యశోదకు శిశువితడు| ధారుణి బ్రహ్మకు తండ్రియు నితడు||
చ|| సొలసి జూచినను సూర్యచంద్రులను| లలివెదజల్లెడు లక్షణుడు|
నిలిచిన నిలువున నిఖిల దేవతల| కలిగించు సురల గనివో యితడు||
చ|| మాటలాడినను మరియజాండములు| కోటులు వొడమెటి గుణరాశి|
నీటుగ నూర్పుల నిఖిల వేదములు| చాటువ నూరెటి సముద్రుడితడు||
చ|| ముంగిట పొలసిన మోహన మాత్మల| పొంగించే ఘన పురుషుడు|
సంగతి మావంటి శరణాగతులకు| అంగము శ్రీవేంకటాధిపుడితడు||
4)ఆభేరి
ప|| పలుకు తేనియల తల్లి పవళించెను| కలికి తనముల విభుని కలిసినది గాన||
చ|| నిగనిగని మోముపై నెరులు గెలకుల చెదర| పగలైన దాక చెలి పవళించెను|
తెగని పరిణతులతో తెల్లవారిన దాక| జగదేక పతి మనసు జట్టిగొనె గాన||
చ|| కొంగు జారిన మెరుగు గుబ్బ లొలయగ తరుణి| బంగారు మేడపై పవళించెను|
చెంగలువ కనుగొనల సింగారములు దొలక| అంగజగురునితోడ అలసినది గాన||
చ|| మురిపెంపు నటనలతో ముత్యాల మలగుపై| పరవశంబున తరుణి పవళించెను|
తిరువేంకటాచలాధిపుని కౌగిట గలసి| అరవిరైనును చెమట నంటినదిగాన||
5)మణిరంగు
ప|| జయజయ రామ సమర విజయరామ| భవహర నిజభక్తి పారీణరామ||
చ|| జలధి బంధించిన సౌమిత్రిరామ| సెలవిల్లు విరచిన సీతారామ|
అల సుగ్రీవు నేలిన అయోధ్య రామ| కలిగి యజ్ఞము గాచే కౌసల్య రామ||
చ|| అరి రావణాంతక ఆదిత్య కులరామ| గురుమౌనులను గాచే కోదండరామ|
ధర నహల్యపాలిటి దశరథ రామ| హరురాణి నుతుల లోకాభిరామ||
చ|| అతి ప్రతాపముల మాయామృగాంతక రామ| నుత కుశలవ ప్రియ సుగుణరామ|
వితత మహిమల శ్రీవేంకటాద్రి రామ| మతిలోన బాయని మనువంశ రామ||జయ||
6)కురంజి
ప|| ముద్దుగారే యశోద ముంగిట ముత్యము వీడు| తిద్దరాని మహిమల దేవకీ సుతుడు||

****

చ॥ అంత నింత గొల్లెతల అరచేతి మాణిక్యము। పంతమాడే కంసునిపాలి వజ్రము।
కాంతుల మూడు లోకాల గరుడ పచ్చపూస। చెంతల మాలోనున్న చిన్నికృష్ణుడు॥
చ॥ రతికేళి రుక్మిణికి రంగుమోవి పగడము। మితి గోవర్ధనపు గోమేధికము।
సతమై శంఖ చక్రాల సందుల వైడూర్యము। గతియై మమ్ముగాచే(టి) కమలాక్షుడు॥
చ॥ కాళింగుని తలలపై కప్పిన పుష్యరాగము। ఏలేటి శ్రీవేంకటాద్రి యింద్ర నీలము।
పాలజల నిధిలోని పాయని దివ్యరత్నము। బాలుని వలె తిరిగీ పద్మనాభుడు॥

7)హుసేని

ప॥ వెనకేదో ముందేదో వెర్రినేను నా। మనసు మరులుదేర మందేదొకో॥
చ॥ చేరి మీదటి జన్మము సిరులకు నోమేగాని। యేరూపై పుట్టుదునో యెరుగనేను।
కోరి నిద్రించబరచుకొన నుద్యోగింతు గాని। సారెలేతునో లేపనో జాడ తెలియ నేను॥
చ॥ తెల్లవారినప్పుడెల్లా తెలిసితినేగాని। కల్లయేదో నిజమేదో కాననేను।
వల్ల చూచి కామినుల పంపించెగాని। మెల్లమై నా మేను ముదిసిన దెరుగ
చ॥ పాపాలు చేసి మరచి బ్రదుకు చున్నాడగాని। వైపుగ చిత్రగుప్తుడు వ్రాయు టెరుగ।
యేపున శ్రీవేంకటేశుడెక్కడో వెదకే గాని। నా పాలి దైవమని నన్నుగాచుటెరుగ॥

8)ముఖారి

ప॥ పలుమరు పుట్ల పండగను। చిలుకు చిడక్కని చిందగను॥
చ॥ ఊళ్ళ వీధుల పుట్ల కృష్ణుడు। తాళ్ళు తెగిపడ తన్నగను।
పెళ్ళు కతిల్లు పెఠిళ్ళు చిఠిల్లని। పెళ్ళుగ మ్రోసె పెనురవము॥
చ॥ బంగరు బిందెల పాలు పెరుగులు। ముంగిట నెగయుచు మోదగను।
కంగు కళింగు కఠింగు ఖణింగని। రంగు మీర పెనురవములై॥
చ॥ నిగ్గగు వేంకట నిలయుడిటు పా। లగ్గలిక పగుల అడువగను।
బగ్గు బగ్గిలని పరమామృతములు। గుగ్గిలి పదనుగ గురియగను॥

9)తోడి

ప॥ విరహపు రాజదె విడిదికి రాగా। సిరుల జేసెనిదె సింగారములు॥
చ॥ నెలత నుదుటిపై నీలపు కురులనె। తొలుతనె గట్టెను తోరణము।
మొలక చెమటలనె ముత్యపు (మ్రుగ్గులు)। అలరిచె మదనుండిదె చెలిమేన॥
చ॥ దట్టముగ చింతా లతనే వడి। బెట్టె చప్పరము పెనుగొనగా।
పట్టిన మై తావులు పరిమళములు। కట్టించెను చెంగట వలరాజు॥
చ॥ విందగు వేంకట విభుని ప్రేమచే। పొందగ బెట్టెను బోనాలు।
ఇందు వదనికి ఇందిరా విభుని। కందుదేర నలుకలు చవిజేసె॥

10)ఖరహరప్రియ

ప॥ ఒకపరి కొకపరి కొయ్యారమై।మొకమున కళలెల్ల మొలచినట్లుండె॥
చ॥ జగదేక పతిమేన చల్లిన కర్పూర ధూళి।జిగిగొని నలువంక చిందగాను।
మొగి చంద్రముఖి నురమున నిలిపె గాన।పొగరు వెన్నెల దిగబోసినట్లుండె॥
చ॥ పొరిమెరుగు చెక్కుల పూసిన తట్టు పునుగు।కరిగి యిరుదెసల కారగాను।
కరిగమన విభుడు గనుక మోహ మదముల।తొరిగి సామజ సిరి తొలకి నట్టుండె॥
చ॥ మెరయు శ్రీవేంకటేశు మేన సింగారముగాను।తరచైన సొమ్ములు ధరియించగా।
మెరుగు బోడీ అలమేలు మంగయు తాను।మెరుపు మేఘము గూడి మెరసినట్టుండె॥

11)రాగమాలిక

ప॥ అలర చంచలమైన ఆత్మలందుండ నీ యలవాటు చేసె నీవుయ్యాల। -- (ఆనందభైరవి)
పలుమారు నుచ్ఛ్వాస పవనమందుండ నీ భవంబు దెలిపె నీ వుయ్యాల॥

****

చ|| ఉదాయాస్తశైలంబు లొనర కంభములైన వుడుమండలము మోచె నుయ్యాల| -- (కేదార)
అదన ఆకాశపదము అడ్డౌదూలంబైన అఖిలంబు నిండె నీ వుయ్యాల||
చ|| పదిలముగ వేదములు బంగారు చేరులై పట్టి వెరపై తోచె వుయ్యాల| -- (మలయమారుత)
వదలకిటు ధర్మదేవత పీఠమై మిగుల వర్ణింప నరుదాయె వుయ్యాల||
చ|| మేలు కట్లయి మీకు మేఘమండలమెల్ల మెరుగునకు మెరుగాయె వుయ్యాల| -- (రీతిగౌళ)
నీల శైలమువంటి నీ మేనికాంతికి నిజమైన తొడవాయె వుయ్యాల||
చ|| పాలిండ్లు కదలగా పయ్యదలు రాపాడ భామినులు వడినూచు వుయ్యాల| -- (నీలాంబరి)
వోలి బ్రహ్మాండములు వొరగువో యని భీతి నొయ్య నొయ్యనైరి వూచిరుయ్యాల||
చ|| కమలకును భూపతికి కదలు కదలకు మిమ్ము కౌగలింపగజేసె నుయ్యాల| -- (శ్రీరాగమ్)
అమరాంగనలకు నీ హాస భావ విలాస మందంద చూపె నీ వుయ్యాల||
చ|| కమలాసనాదులకు కన్నుల పండుగై గణుతింప నరుదాయె వుయ్యాల| -- (సురటి)
కమనీయ మూర్తి వేంకటశైలపతి నీకు కడువేడుకై వుండె వుయ్యాల||

12)యదుకులకాంభోజి

ప|| కొలని దోపరికి గొబ్బిళ్ళో యదు| కుల స్వామికిని గొబ్బిళ్ళో||
చ|| కొండ గొడుగుగా గోవుల గాచిన| కొండొక శిశువునకు గొబ్బిళ్ళో|
దండగంపు దైత్యుల కెల్లను తల| గుండు గండనికి గొబ్బిళ్ళో||
చ|| పాప విధుల శిశుపాలుని తిట్టుల| కోపగానికిని గొబ్బిళ్ళో|
యేపున కంసుని యిడుమల బెట్టిన| గోప బాలునికి గొబ్బిళ్ళో||
చ|| దండివైరులను తరిమిన దనుజుల| గుండె దిగులునకు గొబ్బిళ్ళో|
వెండిపైడి యగు వేంకట గిరిపై| కొండలయ్యకును గొబ్బిళ్ళో||

13)ఆనందభైరవి

ప|| ఇట్టి ముద్దులాడి బాలుడేడవాడు వాని| పట్టి తెచ్చి పొట్టనిండ పాలు వోయరే||
చ|| కామిడై పారిదెంచి కాగెడి వెన్నలోన| చేమ పూవు కడియాల చేయిపెట్టి|
చీమ గుట్టెనని చెక్కిట కన్నీరు జార| వేమరు వాపోయె వాని వెడ్డువెట్టరే||
చ|| ముచ్చువలె వచ్చి తన ముంగిట మురువులచేయి| తచ్చెడిపెరుగులోన తగవెట్టి|
నొచ్చెనని చేయిదీసి నోరినెల్ల జొల్లుగార| వొచ్చెలి వాపోవువాని నూరడించరే||
చ|| ఎప్పుడు వచ్చెనో మా యిల్లు జొచ్చి పెట్టెలోని| చెప్పరాని వుంగరాల చేయిపెట్టి|
అప్పుడైన వేంకటేశుడా సపాలకుడు గాన| తప్పకుండ బెట్టివాని తలకెత్తరే||

14)మధ్యమావతి

ప|| ఉయ్యాల బాలునూచెదరు కడు| నొయ్య నొయ్య నొయ్యనుచు||
చ|| బాల యవ్వనులు పసిడి వుయ్యాల| బాలుని వద్ద పాడేరు|
లాలి లాలి లాలి లాలెమ్మ| లాలి లాలి లాలి లాలనుచు||
చ|| తమ్మిరేకు గనుదమ్ముల నవ్వుల| వమ్ముజూపుల బాడేరు|
కొమ్మలు మట్టెల గునుకుల నడవుల| ధిమ్మి ధిమ్మి ధిమ్మి ధిమ్మనుచు||
చ|| చల్లుజూపుల జవరాండ్లు| రేపల్లె బాలుని బాడేరు|
బల్లిదు వేంకటపతి జేరనందెలు ఘల్లు ఘల్లు ఘల్లు ఘల్లనుచు||

15)ఖమాచ్

ప|| ఉగ్గువెట్టరే వోయమ్మా| చేయుగ్గీ నిదె శిశువోయమ్మా||
చ|| కడుపులోని లోకమ్ములు గదిలీ| నొడలూచకురే వోయమ్మా|
తొడికెడి సరగున తొలగదీయరే| పుడికెడి పాలివి వోయమ్మా||
చ|| చప్పలు పట్టుక సన్నపు బాలుని| నుప్పర మెత్తకు రోయమ్మా|
అప్పుడె సకలము నదిమీ నోరనె| వొప్పదు తియ్యరె వోయమ్మా||

****

చ॥ తొయ్యలు లిటు చేతుల నలగించక। వుయ్యల నిడరే వోయమ్మా।
కొయ్యమాటలను కొండల తిమ్మని। వొయ్యన తిట్టకు రోరమ్మా॥

16)మలహరి

ప॥ కోరుదు నామది ననిశము గుణధరు నిర్గుణు కృష్ణుని। నారాయణు విశ్వంభరు నవనీతాహారుని॥
చ॥ కుండలి మణిమయ భూషణు కువలదళ వర్ణాంగుని। అండజపతి వాహనుని అగణిత భవహరుని।
మండన చోదకదమనుని మాలాలంకృత వక్షుని। నిండు కృపాంబుధి చంద్రుని నిత్యానందుని॥
చ॥ ఆగమపుంజ పదార్థుని ఆపత్సఖ సంభూతుని। నాగేంద్రాయుత తల్పుని నానా కల్పుని।
చాగుబ్రహ్మ మయాఖ్యుని సంతతగాన విలోలుని। వాగీశ సంస్తోత్రుని వైకుంఠోత్తముని॥
చ॥ కుంకుమ వసంతకాముని గోపాంగన కుచలిప్తుని। శంకర సతీమణి నుతుని సర్వాత్ముని సముని।
శంఖ నినాద మృదంగుని చక్రాయుధ విదీప్తుని। వేంకటగిరి నిజవాసుని విభవ విధాయకుని॥

17)భైరవి

ప॥ ఎవ్వరి భాగ్యంబెట్టున్నదో। దవ్వు చేరువకు తానే గురుతు॥
చ॥ పరమ మంగళము భగవన్నామము। సురలకు నరులకు శుభకరము।
ఇరువుగ నెరిగిన యెదుటనె వున్నది। వరుసల మరచిన వారికి మాయ॥
చ॥ వేదాంత సారము విష్ణు భక్తియిది। అది మునుల మతమైనది।
సాధించు వారికి సర్వసాధనము। కాదని తొలగిన కడు శూన్యంబు॥
చ॥ చేతి నిధానము శ్రీవేంకటపతి। ఏతల జూచిన నిందరికి।
నీతియు నిదియే నిజసేవకులకు। పాతకులకు అది భవసాగరము॥

18)భుజంగిణి

ప॥ ఎదుటనున్నాడు వీడె ఈ బాలుడు। మదిదెలియమమ్మ ఏమరులోగాని॥
చ॥ పరమ పురుషుడట పసులగాచెనట। సరవులెంచిన విన సంగతా యిది।
హరియె తానట ముద్దులందరికి జేసెనట। యిరవాయ నమ్మ సుద్దులేటివోగాని॥
చ॥ వేదాల కొడయడట వెన్నలు దొంగిలెనట। నాదాన్ని విన్న వారికి నమ్మికాయిది।
ఆదిమూల మితడట ఆడికెల చాతలట। కాదమ్మ యీ సుద్దులెట్టికతలో గాని॥
చ॥ అల బ్రహ్మ తండ్రియట యశోదకు బిడ్డడట। కొలదొకరికి చెప్ప కూడునా యిది।
తెలిసి శ్రీవేంకటాద్రి దేవుడై విలిచెనట। కలదమ్మ తనకెంత కరుణోగాని॥

19)పూర్వీకల్యాణి

ప॥ ఘుమ్మని యెడి శ్రుతి గూడగాను। కమ్మని నేతుల కాగగచెలగె॥
చ॥ నీలవర్ణుడని నీరజాక్షుడని। బాలుని నతివలు పాడేరో।
పాలుపిదుకుచును బానల కాగుల। సోలి పెరుగు త్రచ్చుచు చెలరేగి॥
చ॥ మంధరధరుడని మాధవుడని గో। విందుని పాడేరు వెలదులిదే।
నందవ్రజమునను నలుగడనావుల। మందలపేయల మంచి రసముల॥
చ॥ వేంకట పతియని వేదనిలయుడని। పంకజనాభుని పాడేరో।
అంకుల చేతను అలరు రవంబుల। బింకపు మాటల బృందావనమున॥

20)ఆనందభైరవి

ప॥ కంటి శుక్రవారము గడియ లేడింట। అంటి అలమేల్మంగ అండనుండే స్వామిని॥
చ॥ సొమ్ములన్నీ కడపెట్టి సొంపుతో గోణముగట్టి। కమ్మని కదంబము కప్పు కన్నీరు।
చెమ్మతోను వేష్టువలు రొమ్ముతల మొలజుట్టి। తుమ్మెద మైచాయతోన నెమ్మదినుండే స్వామిని॥
చ॥ పచ్చకప్పురమే నూరిపసిడి గిన్నెలనించి। తెచ్చి శిరసాదిగ దిగనలది।
అచ్చెరపడి చూడనందరి కనులకింపై। నిచ్చమల్లె పూవువలె నిటుతానుండే స్వామిని॥
చ॥ తట్టుపునుగే కూరిచిచట్టలు చేరిచినిప్పు। పట్టి కరిగించు వెండి పళ్యాలనించి।
దట్టముగ మేను నిండపట్టించి దిద్ది। బిట్టు వేడుక మురియు చుండేబిత్తరి స్వామిని॥

****

21)ఖమాచ్
ప॥ సింగారమూరితివి చిత్తజ గురుడవు। చక్కగ జూచేరు మిము సాసముఖా॥
చ॥ పూవుల తెప్పలమీద పొలతులు నీవునెక్కి। పూవులు ఆకసము మోప పూచివల్లుచు।
దేవదుందుభులు మ్రోయ దేవతలు కొలువగా। సావధానమగు నీకు సాసముఖా॥
చ॥ అంగరంగవైభవాల అమరకామినులాడ। నింగినుండి దేవతలు నినుజూడగా।
సంగీత తాళవాద్య చతురతలు మెరయ। సంగడిదేలేటి నీకు సాసముఖా॥
చ॥ పరగ కోనేటిలోన పసిడి మేడనుండి। అరిది యిందిరయు నీవు ఆరగించి।
గరిమ శ్రీవేంకటేశ కన్నుల పండువకాగ। సరవి నోలాడు సాసముఖా॥

22)ముఖారి
ప॥ ఇన్ని చదువనేల ఇంత వెదకనేల। కన్ను తెరచుటొకటి కనుమూయుటొకటి॥
చ॥ వలెననేదొకమాట వలదనేదొక మాట। సిలుగులీ రెంటికిని చిత్తమే గురియౌను।
వలెనంటె బంధము వలదంటె మోక్షము। తెలిసి విజ్ఞానులకు తెరువిది యొకటే॥
చ॥ పుట్టెడిదొకటే పోయెడిదొకటే। తిట్టమై రెంటికిని దేహమే గురియౌను।
పుట్టుట సంశయము పోవుట నిశ్చయము। వొట్టి విజ్ఞానులకు వుపమిది వొకటే॥
చ॥ పరమనేదొకటే ప్రపంచమొకటే। సిరుల నీరెంటికిని జీవుడే గురియౌను।
ఇరవు వేంకటేశుడిహ పరములకర్త। శరణాగతులకెల్ల సతమీతడొకడే॥

23)నీలాంబరి
ప॥ దీనుడను నేను దేవుడవు నీవు। నీ నిజరూపమే నెరపుటగాక॥
చ॥ మతి జననమెరుగ మరణంబెరుగను। యితవుగ నినునింక నెరిగేనా।
క్షితి బుట్టించిన శ్రీపతివి నీవు। గతి నాపై దయ దలతువు గాక॥
చ॥ తలచపాపమని తలచపుణ్యమని। తలపున యిక నిన్ను దలచలేనా॥
అలరిననాలో అంతర్యామివి। కలుషమెడయ నను గాతువుగాక॥
చ॥ తడవనాహేయము తడవనా మలినము। తడయక నీమేలు తడవేనా।
విడువలేని శ్రీవేంకట విభుడవు। కడదాక నికగాతువు గాక॥

24)కల్యాణి
ప॥ రామ రామ రామ కృష్ణ రాజీవ లోచన నీకు। దీమువంటి బంటననే తేజమే నాది॥
చ॥ వారిధి దాటి మెప్పించ వాయుజుడనే గాను। సారె చవుల మెప్పించ శబరి గాను।
బిరాన సీతనిచ్చి మెప్పించ జనకుండ గాను। ఏరీతి మెప్పింతు నన్నెట్లు గాచేవో॥
చ॥ ఘనమై మోచి మెప్పించ గరుడనేగాను। కొనకామ సుఖమిచ్చు గోపిక గాను।
వినుతించి మెప్పించ వేయినోళ్ళ భోగిగాను। నిన్నెట్లు మెప్పింతు నన్నుగాచేదెట్లా॥
చ॥ నవ్వుచు పాడి మెప్పించ నారదుడనేగాను। అవ్వల ప్రాణమీయ జటాయువుగాను।
ఇవ్వల శ్రీవేంకటేశ యిటునీకు శరణంటి। అవ్వల నాతెరువిదే రక్షించేదెట్లా॥

25)హిందోళ
ప॥ అదివో అల్లదివో శ్రీహరివాసము। పదివేల శేషుల పడగల మయము॥
చ॥ అదె వేంకటాచల మఖిలోన్నతము। అదివో బ్రహ్మాదుల కపురూపము।
అదివో నిత్య నివాసమఖిల మునులకు। అదె చూడడదె మ్రొక్కుడా నందమయము॥
చ॥ చెంగట నల్లదివో శేషాచలము। నింగినున్న దేవతల నిజనివాసము।
ముంగిట నల్లదివో మూలనున్న ధనము। బంగారు శిఖరాల బహు బ్రహ్మమయము॥
చ॥ కైవల్య పదము వేంకట నగమదివో। శ్రీవేంకటపతికి సిరులైనది।
భావింప సకల సంపద రూపమదివో। పావనములకెల్ల పావనమయము॥

26)రేవతి
ప॥ నానాటి బతుకు నాటకము। కానక కన్నది కైవల్యము॥

చ॥ పుట్టుటయు నిజము పోవుటయు నిజము। నట్టనడిమిపని నాటకము।
ఎట్టనెదుట గలదీ ప్రపంచము। కట్టకడపటిది కైవల్యము॥
చ॥ కుడిచేదన్నము కోకచుట్టెడిది। నడమంత్రపు పని నాటకము।
వొడిగట్టుకొనిన వుభయ కర్మములు। గడిదాటినపుడె కైవల్యము॥
చ॥ తెగదు పాపము తీరదు పుణ్యము। నగి నగి కాలము నాటకము।
ఎగువనే శ్రీవేంకటేశ్వరుడేలిక। గగనము మీదిది కైవల్యము॥

27)ఝుంఝూటి

ప॥ శరణు శరణు సురేంద్ర సన్నుత। శరణు శ్రీసతి వల్లభ।
శరణు రాక్షస గర్వ సంహర। శరణు వేంకట నాయక॥
చ॥ కమల ధరుడును కమల మిత్రుడు। కమల శత్రుడు పుత్రుడు।
క్రమముతో మీకొలువు కిప్పుడు। కాచినారెచ్చరికయా॥
చ॥ అనిమిషేంద్రులు మునులు దిక్పతులు। అమర కిన్నర సిద్ధులు।
ఘనతతో రంభాది కాంతలు। కాచినారెచ్చరికయా॥
చ॥ ఎన్నగల ప్రహ్లాద ముఖ్యులు। నిన్ను కొలువగా వచ్చిరి।
విన్నపము వినవయ్య తిరుపతి। వేంకటాచల నాయక॥

28)శంకరాభరణం

ప॥ ఎటువంటి మచ్చికలో యేటి తరితీపులో। చిటుకనే వినేను చెవుల పండుగలు॥
చ॥ చలరేగి యాపె నీకు చెప్పెనిందాక సుద్దులు। వెలలేని వేడుకతో వింటివి నీవు।
తలపున బట్టెనా తమి నీకు బుట్టెనా। అలర యా సంతోషము లాస తియ్యవయ్య॥
చ॥ పలుమారు నీయెదుట పాడెనాపె పాటలు। తలయూచి మెచ్చితివి దానికినీవు।
కలిగెనా నీకు మేలు కలిగెనా నీకు గుండె। ఎలుగెత్తి నాకు కొంత యెరిగించవయ్య॥
చ॥ ఎలిమి నీతోనాపై యేకతము లెల్లనాడె। వలపులు చల్లితివి వద్దనుండి।
నిలిచి శ్రీవేంకటేశ నేనలమేల్మంగను। కలిసితి వెచ్చరించు కలవెల్ల నాకును॥

29)తోడి

ప॥ నీదాసుల భంగములు నీవుజూతురా। ఏదని జూచేవు నీకు నెచ్చరించవలెనా॥
చ॥ పాల సముద్రము మీద పవ్వళించ్చినట్టి నీకు। బేలలై సురలు మొరపెట్టిన యట్టు।
వేళతో మామనువులు విన్నవించితిమి నీకు। ఏల నిద్దిరించేవు మమ్మిట్టే రక్షించరాద॥
చ॥ ద్వారకా నగరములో తగ నెత్తమాడే నీకు। బిరాన ద్రౌపది మొరపెట్టిన యట్టు।
ఘోరపు రాజసభల కుంది విన్నవించితిమి। ఏరీతి పరాకు నీకు నింక రక్షించరాద॥
చ॥ ఎనసి వైకుంఠములో నిందిర గూడున్న నీకు। పెనగి గజము మొరపెట్టిన యట్టు।
చనువుతో మాకోరికె సారె విన్నవించితిమి। విని శ్రీవేంకటేశుండ వేగ రక్షించరాద॥

30)శుద్ధధన్యాసి

ప॥ పరమాత్ముడైన హరి పట్టపురాణివి నీవు। ధరమము విచారించ తగునీకు అమ్మ॥
చ॥ కమలజుగన్న తల్లివి కామునిగన్న తల్లి। అమరులగన్న తల్లి ఆదిమ లక్ష్మి।
విమలపు నీపతికి విన్నపము జేసి మమ్ము। నెమకి ఏలితి దయ నీకే తగునమ్మ॥
చ॥ కామధేను తోబుట్టుగ కల్పకము తోబుట్టుగ। దోమటి చల్లిన చంద్రు తోబుట్టుగ।
నీమగని పంపునను నిజసిరులిచ్చితివి। నేమపు వితరణము నీకే తగునమ్మ॥
చ॥ పాలజలధి కన్యవు పద్మాసినివి నీవు। పాలపండే శ్రీవేంకటపతి దేవివి।
ఏలిన యితని బంట్లకు యిహపరాలిచ్చి మా। పాల గలిగితివి సంబంధము మేలమ్మ॥

31)భైరవి

ప॥ అలుమేలమంగ నీవభినవ రూపము। జలజాక్షు కన్నులకు చలువలిచ్చేవమ్మ॥
చ॥ గరుడాచలాధీశు ఘనవక్షముననుండి। పరమానంద సంభరితవై।

నెరతనములు జూపి నిరంతరము నాథుని। హర్షింపగా జేసితిగదమ్మ॥
చ॥ శశికిరణములకు చలువలచూపులు। విశదముగా మది వెదజల్లుచు।
రసికతపెంపున కరగించి యెప్పుడు నీ। వశముజేసుకొంటి వల్లభునోయమ్మ॥
చ॥ రట్టడి శ్రీవేంకట రాయనికి నీవు। పట్టపురాణివై పరగుచు।
వట్టిమాకులిగిరించు వలపులమాటలవిభు। జట్టిగొని పురమున సతమైతివమ్మ॥

32)కల్యాణి
ప॥ వలదన నొరులకు వశమటనే। తలచినట్లనిది దైవమెచేసె॥
చ॥ తరుణికుచములను తామరమొగుడలు। విరిసెనోయని వెరపునను।
సరగున పతిసఖ చంద్రశకలములు। దరులుగలుగనిది దైవమెచేసె॥
చ॥ పొలతివదనమను పున్నమచంద్రుడు। బలిమినెగయునని భయమునను।
మెలుతచికురథ మ్మిల్లపురాహువు। తలచెదరగనిది దైవమెచేసె॥
చ॥ వనితకువాడునొ వలపుతాపమున। తనులతికయనుచు తమకమున।
ఘనవేంకటపతి కౌగిటచమటల। తనివి దీర్చనిది దైవమెచేసె॥

33)రేవగుప్తి
ప॥ పురుషోత్తముడవీవు పురుషాధముడనేను। ధరలోన నాయందు మంచితనమేది॥
చ॥ అనంతాపరాధములు అటునేము సేసేవి। అనంతమైనదయ అదినీది।
నినునెరగకుండేటి నీచగుణము నాది। ననునెడయకుండేటి గుణమునీది॥
చ॥ సకలయాచకమే సరుసనాకుపని। సకలరక్షకత్వము సరి నీపని।
ప్రకటించినిన్ను దూరేపలుకే నాకెప్పుడూను। వెకలివైనను గాచేవిధము నీది॥
చ॥ నేరమింతయు నాది నేరుపింతయు నీది। సారెకు అజ్ఞాని నేను జ్ఞానివి నీవు।
ఈరీతి వేంకటేశ యిట్టెనను నేలితివి। ధారుణిలో నిండెను ప్రతాపము నీది॥

34)సామంతం/ఖరహరప్రియ
ప॥ ఎంతచేసిన తనకేది తుద। చింత శ్రీహరిపై జిక్కుటే చాలు॥
చ॥ ఎడపక పుణ్యాలెన్ని చేసినా। గడమే కాకిక గడయేది।
తడబడ హరియే దైవమనుచు మది। విడువకవుండిన వెరవే చాలు॥
చ॥ యెన్నితపములివి యెట్లజేసినా। అన్నువ కథికము అలవేది।
వన్నెల గలగక వనజాక్షునిపై। వున్న చిత్తమది వొక్కటే చాలు॥
చ॥ యిందరి వాదములెల్ల గెలిచినా। కందే గాకిక గరిమేది।
యిందరినేలిన యీవేంకటపతి। పొందుగ మహిమల పొడవే చాలు॥

35)తిల్లాంగ్
ప॥ ఏమొకో చిగురుటధరమున ఎడనెడకస్తూరి నిండెను। భామిని విభునకు వ్రాసిన పత్రిక కాదుకదా॥
చ॥ కలికి చకోరాక్షికి కడకన్నుల కెంపైతోచిన। చెలువంబిప్పుడిదేమో చింతింపరేచెలులు।
సలుపునప్రాణేశ్వరుపై నాటినయాకొనచూపులు। నిలువునపెరుకగనంటిన నెత్తురు కాదుకదా॥
చ॥ పడతికి చనుగవమెరుగులు పైపై పయ్యెదవెలుపల। కడుమించిన విధమేమో కనుగొనరే చెలులు।
వుడుగనివేడుకతో ప్రియుడొత్తిన నఖశశిరేఖలు। వెడాలగవేసవికాలపు వెన్నెలకాదుకదా॥
చ॥ ముద్దియ చెక్కుల కెలకుల ముత్యపు జల్లుల చేర్పుల। వొద్దికలాగులివేమో ఊహింపరే చెలులు।
గద్దరి తిరువేంకటపతి కౌగిటయధరామృతముల। అద్దిన సురతపు చెమటల అందము కాదుకదా॥

36)శంకరాభరణం
ప॥ తెలిసినవారికి దేవుండితడే। వలవని దుష్టుల వాదములేల॥
చ॥ పురుషులలోపల పురుషోత్తముడు। నరులలోన నరనారాయణుడు।
పరదైవములకు పరమేశ్వరుడు। వరుసమూఢులకెవ్వరోయితడు॥
చ॥ పలుబ్రహ్మలకును పరబ్రహ్మము। మలయునీశులకు మహేశుడితడు।

ఇలనాత్మలలో నిటుపరమాత్ముడు। ఖలులకెట్లుండునో కానము యితడు॥
చ॥ వేదంబులలో వేదాంతవేద్యుడు। సోదించకరిగాచుచో నాదిమూలము।
ఈదెస శ్రీవేంకటేశుడిందరికి। గాదిలిమతులను గైకొనడితడు॥

37)కేదార
ప॥ కొలిచిన వారల కొంగుపైడితడు। బలిమి తారక బ్రహ్మమీతడు॥
చ॥ ఇనవంశాంబుధి నెగసిన తేజము। ఘనయజ్ఞంబుల గల ఫలము।
మనుజరూపమున మనియెడి బ్రహ్మము। నినువుల రఘుకుల నిధానమీతడు॥
చ॥ పరమాన్నములోపలి సారపుజవి। పరగినదివిజుల భయహరము।
మరిగినసీతా మంగళసూత్రము। ధరలో రామావతారంబితడు॥
చ॥ చకితదానవుల సంహారచక్రము। సకల వనచరుల జయకరము।
వికసితమగు శ్రీవేంకట నిలయము। ప్రకటిత దశరథ భాగ్యంబితడు॥

38)హుసేని
ప॥ అంతరంగమెల్ల శ్రీహరికి ఒప్పించుకుంటె। వింతవింత విధముల వీడునా బంధములు॥
చ॥ మనుజుడై ఫలమేది మరిజ్ఞాని యౌదాకా। తనువెత్తి ఫలమేది దయగలుగుదాకా।
ధనికుడై ఫలమేది ధర్మము సేయుదాకా। పనిమాలి ముదిసితే పాసెనా భవము॥
చ॥ చదివియు ఫలమేది శాంతము కలుగుదాకా। పెదవెత్తి ఫలమేది ప్రియమాడు దాకా।
మదిగల్గి ఫలమేది మాధవుదలచు దాకా। ఎదుట తాను రాజైతే ఏలెనాపరము॥
చ॥ పావనుడై ఫలమేది భక్తి కలిగినదాకా। జీవించి ఫలమేది చింత దీరుదాకా।
వేవేల ఫలమేది వేంకటేశు గన్నదాకా। భావించితా దేవుడైతే ప్రత్యక్షమౌనా॥

39)శహన
ప॥ భక్తినీపై దొకటె పరమసుఖము। యుక్తిజూచిన నిజంబొక్కటేలేదు॥
చ॥ కులమెంత గలిగెనది కూడించు గర్వంబు। చలమెంత గలిగెనది జగడమే రేచు।
తలపెంతపెంచినా తగిలించు కోరికలు। ఎలమి విజ్ఞానంబు యేమిటాలేదు॥
చ॥ ధనమెంత గలిగెనది దట్టమౌలోభంబు। మొనయు చక్కదనంబు మోహముల రేచు।
ఘనవిద్య గలిగినను కప్పుపైపై మదము। యెనయగ పరమపద మించుకయులేదు॥
చ॥ తరుణులెందరు అయిన తాపములు సమకూడు। సిరులెన్ని గలిగినను చింతలేపెరుగు।
ఇరవయిన శ్రీవేంకటేశ నినుకొలువగా। పెరిగె నానందంబు బెళుకులికలేవు॥

40)ముఖారి
ప॥ విశ్వరూపమిదివో విష్ణురూపమిదివో। శాశ్వతులమైతిమింక జయము నాజన్మము॥
చ॥ కొండవంటి హరిరూపు గురుతైనతిరుమల। పండిన వృక్షములే కల్పతరువులు।
నిండిన మృగాదులెల్ల నిత్యముక్త జనములు। మెండుగ ప్రత్యక్షమాయె మేలువో నాజన్మము॥
చ॥ మేడవంటి హరిరూపు మించైనపైడిగోపురము। ఆడనే వాలిన పక్షులమరులు॥
వాడల కోనేటిచుట్ల వైకుంఠ నగరము। ఈడమాకు పొడచూపె ఇహమేపో పరము॥
చ॥ కోటిమదనులవంటి గుడిలో చక్కనిమూర్తి। ఈటులేని శ్రీవేంకటేశుడితడు।
వాటపు సొమ్ములు ముద్ర వక్షపుటలమేల్మంగ। కూటువైనన్నేలితి యెక్కువవో నాతపము॥

41)ఖమాచ్
ప॥ అవధారు రఘుపతి అందరిని చిత్తగించు। ఇవలనుండే కొలువిదెనదె సముఖాన॥
చ॥ రామరాఘవరామ రామచంద్రప్రభో। శ్రీమదయోధ్యాపతి సీతాపతి।
ప్రేమనారదుడు పాడిపెక్కు రంభాదులాడేరు। మోమెత్తి కపులెల్ల మ్రొక్కేరదివో॥
చ॥ ఇనవంశకుల జాత ఇక్ష్వాకుకుల తిలక। ఘనదశరథసుత కౌశికప్రియ।
మునులు దీవించేరు ముందట భరతుడదె। వెనకలక్ష్మణుడు సేవించె వింజామర॥
చ॥ కందువకౌసల్యాగర్భ రత్నాకర। చెందిన శ్రీవేంకటాద్రి శ్రీనివాస।

సందడి కుశలవులు చదివేరు వొకవంక। చెంది నీరాజనము చెప్పరాదు రామ॥

42)ద్విజావంతి/శ్రీరాగం

ప॥ రామచంద్రుడితడు రఘువీరుడు। కామితఫలములీయ గలిగెనందరికి॥

చ॥ గౌతము భార్యపాలిటి కామధేనువితడు। ఘాతల కౌశికుపాలి కల్పవృక్షము।
సీతాదేవి పాలిటి చింతామణి యితడు। యీతడు దాసుల పాలిటి యిహపరదైవము॥

చ॥ పరగసుగ్రీవుపాలి పరమ బంధువితడు। సరిహనుమంతుపాలి సామ్రాజ్యము।
నిరతి విభీషణునిపాలి నిధానము యీతడు। గరిమజనకు పాలి ఘనపారిజాతము॥

చ॥ తలప శబరిపాలి తత్త్వపురహస్యము। అలరిగుహునిపాలి ఆదిమూలము।
కలడన్న వారిపాలి కన్నులెదుటి మూర్తి। వెలయశ్రీవేంకటాద్రి విభుడీతడు॥

43)షణ్ముఖప్రియ

ప॥ పలువిచారములేల పరమాత్మ నీవునాకు। కలవుకలవు ఉన్న కడమలేమిటికి॥

చ॥ నీపాదముల చెంత నిబిడమైతే చాలు। ఏపాతకములైన యేమిసేసును।
ఏపార నీభక్తి ఇంతగలిగిన చాలు। పైపై సిరిలచ్చట పాదుకొని నిలుచు॥

చ॥ సొరిదినీ శరణము జొచ్చితినంటే చాలు। కరుణించి యప్పుడట్టే కాతువునీవు।
సరుస నీముద్రలు భుజములనుంటే చాలు। అరుదుగా చేతనుండు అఖిలలోకములు॥

చ॥ నేరకవేసిన చాలు నీమీద పువ్వు। కోరిన కోరికలెల్ల కొనసాగును।
మేరతో శ్రీవేంకటేశ నిన్ను గొలిచితి నేను। ఏరీతినుండిన గాని యిన్నిటా ఘనుడను॥

44)శంకరాభరణం

ప॥ శతాపరాధములు సహస్రదండన లేదు। గతి నీవని వుండగ కావకుండగారాదు॥

చ॥ తలచి నీకు మొక్కగా దయజూడకుండరాదు। కొలిచి బంటుననగా కోపించరాదు।
నిలిచి భయస్తుడనై నీయెదుట దైన్యమే। పలుక గావకుండ బాడిగాదు నీకు॥

చ॥ శరణు చొరగ నీకు సారె నాజ్ఞవెట్టరాదు। సరి బూరి గరవగ చంపరాదు।
అరయ జగద్రోహినౌదు నైనా నీనామము। గరిమె నుచ్చరించగ గరగక పోదు॥

చ॥ దిక్కు నీవని నమ్మగా దిగవిడువగరాదు। యెక్కువ నీలెంకగాగా యేమనరాదు।
తక్కక శ్రీవేంకటేశ తప్పులెల్లా జేసి వచ్చి। యిక్కడ నీదాసినైతి నింక దోయరాదు॥

45)మాయామాళవగౌళ

ప॥ నారాయాణాచ్యుత గోవింద హరి। సారముగ నీకునే శరణంటిని॥

చ॥ చలువయును వేడియును నటల సంసారంబు। తొలకు సుఖమొకవేళ దుఃఖమొకవేళ।
ఫలములివె యీరెండు పాపములు పుణ్యములు। పులుసు దీపును గలిపి భుజియించినట్లు॥

చ॥ పగలు రాత్రులరీతి బహుజన్మ మరణాలు। తగుమేను పొడచూపు తనుదానె తొలగు।
నగియించు నొకవేళ నలగించు నొకవేళ। వొగరు కారపు విడెము ఉబ్బించినట్లు॥

చ॥ ఇహము పరమును వలెనే యెదిటికల్లయు నిజము। విహరించు భ్రాంతియును విభ్రాంతియును మతిని।
సహజ శ్రీవేంకటేశ్వర నన్ను కరుణింప। బహువిధంబుల నన్ను పాలించవే॥

46)వరాళి

ప॥ ఏటిసుఖము మరి యేటిసుఖము। ఒకమాట మాత్రము నటమటమైన సుఖము॥

చ॥ కొనసాగు దురితములె కూడైన సుఖము। తనువిచారములలో దాకొన్న సుఖము।
పనిలేనియాసలకు బట్టయిన సుఖము। వెనుక ముందర జూడ వెరగైన సుఖము॥

చ॥ నిందలకు లోనైన నీరసపు సుఖము। బొందికిని లంచంబు పుణికేటి సుఖము।
కిందపడి పరులముంగిలి గాచుసుఖము। పందివలె తనుదానె బ్రతికేటి సుఖము॥

చ॥ ధృతిమాలి యిందరికి దీనుడగు సుఖము। మతిమాలి భంగములు మరపించు సుఖము।
పతి వేంకటేశు కృప పడసినది సుఖము। ఇతరంబులన్నియును ఏపాటి సుఖము॥

47)ఝుంఝూటి

పll నవనీతచోర నమోనమో। నవమహిమార్ణవ నమోనమో॥
చll హరినారాయణ కేశవాచ్యుతకృష్ణ। నరసింహ వామన నమోనమో।
మురహర పద్మనాభ ముకుంద గోవింద। నరనారాయణ నమోనమో॥
చll నిగమగోచర విష్ణు నీరజాక్ష వాసుదేవ। నగధర నందగోప నమోనమో।
త్రిగుణాతీతదేవ త్రివిక్రమ ద్వారక। నగరాధినాయక నమోనమో॥
చll వైకుంఠ రుక్మిణీ వల్లభ చక్రధర। నాకేశవందిత నమోనమో।
శ్రీకర గుణనిధి శ్రీవేంకటేశ్వర। నాకజననుత నమోనమో॥

48)కుంతలవరాళి

పll ఆలాగు పొందులును అటువంటికూటములు। ఈలాగులౌట నేడిదె చూడనైతి॥
చll అడియాస చూపులకు నాసగించితిగాని। వెడమాయలని లోను వెదకలేనైతి।
కడువేడుకల దగిలి గాసి పొందితిగాని। యెడలేని పరితాప మేరుగలేనైతి॥
చll చిరునగవుమాటలకు చిత్తగించితిగాని। తరితీపులని లోను తలపలేనైతి।
వరుస మోహపు బసలవలల చిక్కితిగాని। గరువంపు పొలయలుక గానలేనతి॥
చll శ్రీవేంకటేశ్వరుని చింతజేసితిగాని। దేవోత్తమునిలాగు తెలియలేనైతి।
ఈ వైభవముపై నిచ్చగించితి గాని। యీ వైభవానంద మిది పొందనైతి॥

49)ముఖారి

పll రాముడు లోకాభిరాముడు త్రైలోక్య। ధాముడు రణరంగ భీముడు వాడే॥
చll వరుడు సీతకు, ఫలాధరుడు మహోగ్రపు। శరుడు రాక్షస సంహరుడు వాడే॥
స్థిరుడు సర్వగుణాకరుడు కోదండ దీక్షా। గురుడు సేవకశుభకరుడు వాడే॥
చll ధీరుడు లోకైకవీరుడు సకలా। ధారుడు భవబంధదూరుడు వాడే।
శూరుడు ధర్మవిచారుడు రఘువంశ। సారుడు బ్రహ్మసాకారుడు వాడే॥
చll బలుడు యిన్నిటా రవికులుడు భావించ, ని। ర్మలుడు నిశ్చలుడవికలుడు వాడే।
వెలసి శ్రీవేంకటాద్రి నిజనగరములోన। తలకొనె పుణ్యపాదతలుడు వాడే॥

50)ఖమాచ్

పll కొలనిలోన మును గోపికలు। మొలక నవ్వులతో మ్రొక్కిరినీకు॥
చll పిరుదులు దాటిన పించపు టలకల। తురుములు వీడగ తొయ్యలులు।
అరిది నితంబులందునె దాచుక। మురిపెపు కరముల మ్రొక్కిరినీకు॥
చll నిద్దపు మానము నెలతలు లోగుచు। గద్దరి తొడలనె గట్టుచును।
ముద్దుటుంగరంబుల కరములతో। ముద్దులు గునియుచు మ్రొక్కిరినీకు॥
చll పాలిండ్లపెనుభారంబుల। మూలపు మెరుగులు ముంచగను।
వేలపు ప్రియముల వేంకటేశనిను। మూలకుపిలచుచు మ్రొక్కిరినీకు॥

51)హరికాంభోజి

పll హరి యవతార మీతడు అన్నమయ్య। అరయ మా గురుడీతడు అన్నమయ్య।
చll వైకుంఠ నాథుని వద్ద వడి పడు చున్న వాడు। ఆకరమై తాళ్ళపాక అన్నమయ్య।
ఆకసపు విష్ణు పాదమందు నిత్యమై ఉన్న వాడు। ఆకడీకడ తాళ్ళపాక అన్నమయ్య॥
చll ఈవల సంసార లీల ఇందిరేశుతో నున్న వాడు। ఆవటించి తాళ్ళపాక అన్నమయ్య।
భావింప శ్రీవేంకటేశు పదములందే యున్నవాడు। హావ భావమై తాళ్ళపాక అన్నమయ్య॥
చll క్షీరాబ్ధిశాయి బట్టిసేవింపుచు నున్నవాడు। ఆరితేరి తాళ్ళపాక అన్నమయ్య।
ధీరుడై సూర్యమండల తేజము వద్ద నున్నవాడు। ఆరీతుల తాళ్ళపాక అన్నమయ్య॥

52)లలిత

పll అన్ని మంత్రములు నిందే యావహించెను। వెన్నతో నాకు గలిగె వేంకటేశు మంత్రము॥
చll నారదుడు జపియించె నారాయణ మంత్రము। చేరె ప్రహ్లాదుడు నారసింహ మంత్రము।

****

కోరి విభీషణుడు చేకొనె రామ మంత్రము। వేరె నాకు గలిగె వేంకటేశు మంత్రము॥
చ॥ రంగగు వాసుదేవ మన్త్రము ధృవుండు జపించె। సంగవించె కృష్ణ మంత్రము అర్జునుడును।
ముంగిట విష్ణు మన్త్రము మొగి శుకుడు పఠియించె। వింగడమై నాకు నబ్బె వేంకటేశు మంత్రము॥
చ॥ ఇన్ని మంత్రముల కెల్ల ఇన్దిరానాథుడె గురి। పన్నిన దిదియే పరబ్రహ్మ మంత్రము।
నన్ను గావ గలిగెబో నాకు గురుడియ్యగాను। వెన్నెల వంటిది శ్రీవేంకటేశు మంత్రము॥

53) భూపాళం
ప॥ విన్న పాలు వినవలె వింత వింతలు। పన్నగపు దోమ తెరపైఎత్త వేలయ్యా॥
చ॥ తెల్లవారె జామెక్కె దేవతలు మునులు। అల్లనల్ల నంతనింత నదిగోవారే।
చల్లని తమ్మిరేకుల సారసపు గన్నులు। మెల్లమెల్లనె విచ్చి మేలుకొనవేలయ్య॥
చ॥ గరుడ కిన్నర యక్ష కామినులు గములై। విరహపు గీతముల వింతాలాపాల।
పరి పరి విధముల పాడేరు నిన్నదివో। సిరి మొగము దెరచి చిత్తగించవేలయ్య॥
చ॥ పొంకపు శేషాదులు తుంబురు నారదాదులు। పంకజ భవాదులు నీ పాదాలు చేరి।
అంకెలనున్నారు లేచి అలమేలు మంగను। వేంకటేశుడా రెప్పలు విచ్చి చూచి లేవయ్య॥

54) సామంతం
ప॥ కొండలలో నెలకొన్న కోనేటి రాయడు వాడు। కొండలంత వరములు గుప్పెడువాడు॥
చ॥ కుమ్మర దాసుడైన కురువరతినంబి।యిమ్మన్న వరములెల్ల నిచ్చినవాడు।
దొమ్ములు సేసినయట్టి తొండమాం చక్కురవర్తి। రమ్మన్న చోటికి వచ్చి నమ్మినవాడు॥
చ॥ అచ్చపు వేడుకతోడ ననంతాళువారికి। ముచ్చిలి వెట్టికి మన్ను మోచినవాడు।
మచ్చిక దొలక దిరుమలనంబి తోడుత। నిచ్చనిచ్చ మాటలాడి నొచ్చినవాడు॥
చ॥ కంచిలోన నుండ దిరుకచ్చినంబి మీద। కరుణించి తనయెడకు రప్పించిన వాడు।
ఎంచి యెక్కుడైన వేంకటేశుడు మనలకు। మంచివాడై కరుణ బాలించినవాడు॥

55) బౌళి
ప॥ తందనాన ఆహి తందనాన పురె। తందనాన భళా తందనాన॥
చ॥ బ్రహ్మ మొకటే పరబ్రహ్మ మొకటే। పరబ్రహ్మ మొకటే పరబ్రహ్మ మొకటే॥
చ॥ కందువగు హీనాధికము లిందు లేవు। అందరికి శ్రీహరే అంతరాత్మ।
ఇందులో జంతుకులమింతా నొకటే। అందరికి శ్రీహరే అంతరాత్మ॥
చ॥ నిండార రాజు నిద్రించు నిద్రయు నొకటే। అండనే బంటునిద్ర అదియు నొకటే।
మెండైన బ్రాహ్మణుడు మెట్టుభూమి యొకటే। చండాలు డుండేటి సరిభూమి యొకటే॥
చ॥ అనుగుదేవతలకును అలకామ సుఖమొకటే। ఘనకీట పశువులకు కామ సుఖమొకటే।
దినమహో రాత్రములు తెగి ధనాఢ్యునకొకటే। వొనర నిరుపేదకును వొక్కటే అవియు॥
చ॥ కొరలి శిష్టాన్నములు గొను నాకలొకటే। తిరుగు దుష్టాన్నములు తిను నాకలొకటే।
పరగ దుర్గంధములపై వాయువొకటే। వరుస బరిమళముపై వాయువొకటే॥
చ॥ కడగి యేనుగు మీద గాయు యెండొకటే। పుడమి శునకము మీద బొలయు నెండొకటే।
కడు బుణ్యులను బాప కర్ములను సరిగావ। జడియు శ్రీవేంకటేశ్వర నామమొకటే॥

56) పూర్వీకల్యాణి
ప॥ నల్లని మేని నగవు చూపుల వాడు। తెల్లని కన్నుల దేవుడు॥
చ॥ బిరుసైన దనుజుల పింఛమణచినట్టి। తిరుపు కైదువ తోడి దేవుడు।
సరిపడ్డ జగమెల్ల చక్క ఛాయకు దెచ్చి। తెరవు చూపినట్టి దేవుడు॥
చ॥ నీటగలసినట్టి నిండిన చదువులు। తేట పరచినట్టి దేవుడు।
పాటిమాలినట్టి ప్రాణుల దురితపు। తీట రాసినట్టి దేవుడు॥
చ॥ గురుతువెట్టగరాని గుణముల నెలకొన్న। తిరువేంకటాద్రిపై దేవుడు।
తిరముగ ధృవునికి దివ్యపదంబిచ్చి। తెరచి రాజన్నట్టి దేవుడు॥

****

57) కాపీ
ప॥ జో అచ్యుతానంద జో జో ముకుందా। రావె పరమానంద రామ గోవిందా॥
చ॥ నందునింటనుజేరి నయముమీరంగా। చంద్రవదనలు నీకు సేవచేయంగా।
అందముగ వారిండ్ల ఆడుచుండంగా। మందలకు దొంగ మా ముద్దురంగా॥
చ॥ పాలవారాశిలో పవళించినావు। బాలుగా మునులుకు అభయమిచ్చినావు।
మేలుగా వసుదేవుకుదయించినావు। బాలుడై ఉండి గోపాలుడైనావూ॥
చ॥ అట్టుగట్టిన మీగడట్టె తిన్నాడే। పట్టి కోడలు మూతిపై రాసినాడే।
అట్టె తినెనని యత్త యడుగ విన్నాడే। గట్టిగా నిది దొంగ కొట్టుమన్నాడే॥
చ॥ గొల్లవారిండ్లకు గొబ్బునకు బోయి। కొల్లలుగా త్రావి కుండలనున్న నేయి।
చెల్లునా మగనాండ్ర జెలిగి యీశాయీ। చిల్లతనములు సేయ జెల్లునటవోయి॥
చ॥ రేపల్లె సతులెల్ల గోపంబుతోను। గోపమ్మ మీకొడుకు మాయిండ్లలోను।
మాపుగానే వచ్చి మా మానములను। నీ పాపడే చెరిచె నేమందుమమ్మ॥
చ॥ ఒకనియాలిని దెచ్చి నొకని కడబెట్టి। జగడములు కలిపించి సతిపతుల బట్టి।
పగలు నలుజాములును బాలుడై నట్టి। మగనాండ్ర చేపట్టి మదనుడై నట్టి॥
చ॥ గోవర్ధనంబెల్ల గొడుగుగాగ పట్టి। కావరమ్మున నున్న కంసు పడగొట్టి।
నీవుమధురాపురము నేల చేబట్టి। ఠీవితోనేలిన దేవకీ పట్టి॥
చ॥ అంగజునిగన్న మా యన్న యిటు రారా। బంగారు గిన్నెలో పాలు పోసేరా।
దొంగ నీవని సతులు పొంగుచున్నారా। ముంగిటనాడరా మోహనాకారా॥
చ॥ అంగుగా తాళ్ళపాకన్నయ్య చాలా। శృంగార రచనగా చెప్పెనీ జోల।
సంగతిగ సకల సంపదలు నీవేళా। మంగళము తిరుపట్ల మదనగోపాలా॥

58) నాట
ప॥ నమో నమో రఘుకుల నాయక దివిజవంద్య। నమో నమో శంకర నగజానుత॥
చ॥ విహిత ధర్మ పాలక వీర దశరథ రామ। గహన వాసిని తాటక మర్దన- ।
అహల్యా శాప విమోచన అసురకుల భంజన। సహజ విశ్వామిత్ర సవన రక్షక॥
చ॥ హర కోదండ హర సీతాంగనా వల్లభ। ఖర దూషణారి వాలి గర్వాపహ।
తరణి దనుజాది తరుచర పాలక। శరధి రంగ కృత్య సౌమిత్రి సమేత॥
చ॥ బిరుద రావణ శిరో భేదక విభీషణ వరద। సాకేత పురవాస రాఘవ నిరుపమ।
శ్రీవేంకట నిలయ-నిజ పుర। వర విహార, పుండరీకాక్ష॥

59) బౌళి
ప॥ శ్రీమన్నారాయణ శ్రీమన్నారాయణ। శ్రీమన్నారాయణ నీ శ్రీపాదమే శరణు॥
చ॥ కమలాసతీ ముఖకమల కమలహిత। కమలప్రియ కమలేక్షణ।
కమలాసనహిత గరుడగమన శ్రీ। కమలనాభ నీపదకమలమే శరణు॥
చ॥ పరమయోగిజన భాగధేయ శ్రీ। పరమపూరుష పరాత్పర
పరమాత్మ పరమాణురూప శ్రీ। తిరువేంకటగిరి దేవ శరణు॥

60) సౌరాష్ట్ర
ప॥ శోభనమే శోభనమే వై- । భవముల పావన మూర్తికి॥
చ॥ అరుదుగ మును నరకాసురుడు। సిరులతో జెరలు దెచ్చిన సతుల।
పరువపు వయసుల బదారు వేలను। సొరిది బెండ్లాడిన సుముఖునికి॥
చ॥ చెందిన వేడుక శిశుపాలుడు। అంది పెండ్లాడగ నవగళించి।
విందువలెనె తా విచ్చేసి రుకుమిణి। సందడి బెండ్లాడిన సరసునుకి॥
చ॥ దేవదానవుల ధీరతను। దావతిపడి వార్ధి దరువగను।
శ్రీవనితామణి జెలగి పెండ్లాడిన। శ్రీవేంకటగిరి శ్రీనిధికి॥

61) శంకరాభరణం
ప॥ అలరులు కురియగ నాడెనదే। అలుకల గులుకుల నలమేల్మంగ॥
చ॥ అరవిరి సొబగుల నతివలు మెచ్చగ। అరతెర మరగున నాడెనదే।
వరుస పూర్వదువాళపు తిరుపుల। హరిగరగింపుచు నలమేల్మంగ॥
చ॥ మట్టపు మలపుల మట్టెల కెలపుల। తట్టెడి నడపుల దాటెనదే।
పెట్టిన వజ్రపు పెండెపు తళుకులు। అట్టిట్టు చిమ్ముచు నలమేల్మంగ॥
చ॥ చిందుల పాటల సిరి పొలయాటల। అందెల మోతల నాడెనదే।
కందువ తిరువేంకటపతి మెచ్చగ। అందపు తిరుపుల నలమేల్మంగ॥

62) శ్రీరాగం
ప॥ అదిగాక నిజమతంబది గాక యాజకం- । బదిగాక హృదయసుఖ మదిగాక పరము॥
చ॥ అమలమగు విజ్ఞానమను మహాధ్వరమునకు- । నమరినది సంకల్పమను మహాపశువు।
ప్రమదమను యూపగంబమున వికసింపించి। విమలేంద్రియాహుతులు వేల్పంగవలదా॥
చ॥ అరయ నిర్మమకార మాచార్యుడై చెలగ। వరుసతో ధర్మదేవత బ్రహ్మ గాగ।
దొరకొన్న శమదమాదులు దానధర్మ। భాస్వరగుణాదులు విప్రసమితి గావలదా॥
చ॥ తిరువేంకటాచలాధిపు నిజధ్యానంబు। నరులకును సోమపానంబు గావలదా।
పరగ నాతనికృపా పరిపూర్ణజలధిలో। నర్థులై యపబృథం బాడంగవలదా॥

63) ముఖారి
ప॥ బ్రహ్మకడిగిన పాదము। బ్రహ్మము దానె నీ పాదము॥
చ॥ చెలగి వసుధ గొలిచిన నీ పాదము। బలితల మోపిన పాదము।
తలకక గగనము తన్నిన పాదము। బలరిపు గాచిన పాదము॥
చ॥ కామిని పాపము కడిగిన పాదము। పాముతల నిడిన పాదము।
ప్రేమపు శ్రీసతి పిసికెడి పాదము। పామిడి తురగపు పాదము॥
చ॥ పరమ యోగులకు పరి పరి విధముల। వర మొసగెడి నీ పాదము।
తిరు వేంకటగిరి తిరమని చూపిన। పరమ పదము నీ పాదము॥

64) అఠాణ
ప॥ నగు మొగము తోడి వో నరకేసరి। నగ రూప గరుడాద్రి నరకేసరి॥
చ॥ అమిత దానవ హరణ ఆదినరకేసరి। అమిత బ్రహ్మాది సుర నరకేసరి।
కమలాగ్ర వామాంక కనక నరకేసరి। నమో నమో పరమేశ నరకేసరి॥
చ॥ రవిచంద్ర శిఖ నేత్ర రౌద్ర నర కేసరి। నవ నారసింహ నమో నర కేసరి।
భవనాశినీ తీర భవ్య నర కేసరి। నవరసాలంకార నర కేసరి॥
చ॥ శరణాగత త్రాణ సౌమ్య నరకేసరి। నరక మోచన నామ నరకేసరి।
హరి నమో శ్రీవేంకటాద్రి నరకేసరి। నరసింహ జయ జయతు నరకేసరి॥

65) కురంజి
ప॥ క్షీరాబ్ధి కన్యకకు శ్రీమహాలక్ష్మికిని। నీరజాలయమునకు నీరాజనమ్॥
చ॥ జలజాక్షి మోమునకు జక్కవకుచంబులకు। నెలకొన్న కప్పురపు నీరాజనమ్।
అలివేణి తురుమునకు హస్తకమలంబులకు। నిలువు మాణిక్యముల నీరాజనమ్॥
చ॥ చరణ కిసలయములకు సకియలంభోరులకు। నిరతమగు ముత్తేల నీరాజనమ్।
అరిది జఘనంబునకు నతివ నిజ నాభికిని। నిరతి నానావర్ణ నీరాజనమ్॥
చ॥ పగటు శ్రీవేంకటేశు పట్టపురాణియై। నెగడు సతికళలకును నీరాజనమ్।
జగతి నలమేల్మంగ జక్క దనముల కెల్ల। నిగుడు నిజ శోభనపు నీరాజనమ్॥

66) లలిత
ప॥ షోడశ కళానిధికి షోడశోపచారములు। జాడ తోడ నిచ్చలును సమర్పయామి॥

చ॥ అలరు విశ్వాత్మకున కావాహనమిదే। సర్వ నిలయున కాసనము నెమ్మినిదే।
అలగంగా జనకున కర్ఘ్య పాద్యాచమనాలు। జలధి శాయికిని మజ్జనమిదే॥
చ॥ వరపీతాంబరునకు వస్త్రాలంకార మిదే। సరి శ్రీమంతునకు భూషణములివే।
ధరణీ ధరునకు గంధ పుష్ప ధూపములు। తిరమిదే కోటి సూర్య తేజునకు దీపము।
చ॥ అమృత మథనునకు నదివో నైవేద్యము। రవిచంద్ర నేత్రునకు గప్రవిడెము।
అమరిన శ్రీవేంకటాద్రి మీది దేవునికి। తమితో ప్రదక్షిణాలు దండములు నివిగో॥

67)సురటి

ప॥ మాధవునకు మంగళం। సాధు ప్రియునకు జయ మంగళం॥
చ॥ మదన గురునకు మంగళము మా। మతిలేలె హరికిని మంగళము।
మధురిపు హరునకు మంగళము। చటువులుమూర్తికి మంగళము॥
చ॥ మహిమాధికుణకు మంగళము। మహామహునకు మంగళము।
మహీధవునకు మంగళము। సహజ తేజునకు మంగళము॥
చ॥ మాయారహితునికి మంగళము। మాయింటి పతికిని మంగళము।
యీ యెడ శ్రీవేంకటేశ్వరు దీటు। ఛాయ శ్రీపతికి మంగళము॥

68)ఖమాచ్

ప॥ డోలాయాం చల డోలాయాం హరే డోలాయామ్॥
చ॥ మీన కూర్మ వరాహ మృగపతి అవతార। దానవారే గుణశౌరే ధరణీధర మరుజనక॥
చ॥ వామన రామ రామ వరకృష్ణ అవతార। శ్యామలాంగా రంగ రంగ సామజవరద మురహరణ॥
చ॥ దారుణ బుద్ధ కలికి దశవిధ అవతార। శీరపాణే గోసమాణే శ్రీవేంకటగిరి కూటనిలయా॥

69)మధ్యమావతి

ప॥ మరలి మరలి జయ మంగళము। సొరిది నిచ్చల్లును శుభ మంగళము॥
చ॥ కమలా రమణికి కమలాక్షునకును। మమతల జయ జయ మంగళము
అమర జననికిని అమరవంద్యునకు। సుముహూర్తముతో శుభ మంగళము॥
చ॥ జలధికన్యకును జలధిశాయికిని। మలయుచును శుభ మంగళము।
కలిమికాంతకా కలికి విభునికి। సుళువులయారతి శుభ మంగళము॥
చ॥ చిత్తజ తల్లికి శ్రీవేంకటపతికి। మత్తిల్లిన జయ మంగళము।
ఇత్తల నత్తల ఇరువురకౌగిట। జొత్తుల రతులకు శుభ మంగళము॥

70)సావేరి

ప॥ దేవ యీ తగవు దీర్చవయ్యా। వేవేలకు నిది విన్నపమయ్యా॥
చ॥ తనువున బొడమినతతి నింద్రియములు। పొనిగి యెక్కడికి బోవునయా।
పెనగి తల్లికడ బిడ్డలు భువిలో। యెనగొని యెక్కడి కేగుదురయ్యా॥
చ॥ పొడుగుచు మనమున బొడమిన యాసలు। అదన నెక్కడికి నరుగునయా।
వొదుగుచు జలములనుండు మత్స్యములు। పదపడి యేగతి బాసీనయ్యా॥
చ॥ లలి నొకటొకటికి లంకెలు నివే। అలరుచు నేమని యందునయా।
బలు శ్రీవేంకటపతి నాయాత్మను। గలిగితి వెక్కడి కలుషములయ్యా॥

71)రాగమాలిక

ప॥ అమరాంగనలదె ఆడేరు। ప్రమదంబుననదె పాడేరు॥
చ॥ గరుడవాహనుడు కనకరథముపై। ఇరువుగ వీధుల నేగేని।
సురలును మునులును సొంపుగ మొకులు। తెరలిచి తెరలిచి తీసేరు॥
చ॥ ఇలధరుడదివో ఇంద్రరథముపై। కెలయుచు దిక్కులు గెలిచేని।
బలు శేషాదులు బ్రహ్మశివాదులు। చెలగి సేవలటు సేసేరు॥
చ॥ అలమేల్మంగతో నటు శ్రీవేంకట। నిలయుడరదమున నెగడేని।

నలుగడ ముక్తులు నారదాదులును। పొలుపుమీర కడు పొగడేరు॥

72)ఆనందభైరవి

ప॥ పసిడియక్షింతలివె పట్టరో వేగమే రారారో। దెసలపేరంటాండ్లు దేవుని పెండ్లికిని॥

చ॥ శ్రీవేంకటేశ్వరునికి శ్రీమహాలక్ష్మికి। దైవికపు పెండ్లిముహూర్తము నేడు।
కావించి భేరులు మ్రోసె గరుడధ్వజంబెక్కె। దేవతలు రారో దేవుని పెండ్లికిని॥

చ॥ కందర్ప జనకునికి కమలాదేవికి పెండ్లి। పందిలిలోపల తలంబాలు నేడు।
గంధమూ విడెమిచ్చేరు కలుపడాలు గట్టిరి। అందుక మునులు రారో హరి పెండ్లికిని॥

చ॥ అదె శ్రీవేంకటపతికి అలమేలు మంగకును। మొదలి తిరుణాళ్ళకు మ్రొక్కేము నేడు।
ఎదుట నేగేరు వీరెయిచ్చేరు వరములివె। కదలిరారో పురుష ఘనులు పెండ్లికిని॥

73)నాదనామక్రియ

ప॥ పాపపుణ్యముల రూపము దేహమిది దీని। దీపసంబరగింప తెరవెందు లేదు॥

చ॥ అతిశయంబైన దేహాభిమానము దీర। గతిగాని పుణ్యసంగతి బొందరాదు।
మతిలోని దేహాభిమానంబు విడుచుటకు। రతిపరాఙ్ముఖుడు గాక రవణంబు లేదు॥

చ॥ సరిలేని మమకార జలధి దాటినగాని। అరుదైన నిజసౌఖ్యమిది వొందరాదు।
తిరువేంకటాధిపుని గొలిచినగాని। పరగు బ్రహ్మానంద పరుడుతాకాడు॥

74)బహుదారి

ప॥ సకల శాంతికరము సర్వేశ నీపై భక్తి సర్వేశ॥

అప॥ ప్రకటమై మాకునబ్బె బతికించు నిదియె సర్వేశ॥

చ॥ మనసులో పాపబుద్ధి మరియెంత దలచిన। నినుదలచినంతనే నీరౌను।
కనుగొన్న పాపములు కడలేనివైనను। ఘనుడనిన్ను జూచితే కడకు దొలగును॥

చ॥ చేతనంటిపాతకాలు సేనగానే చేసినాను।ఆతల నీకు మ్రొక్కితే నన్నియు బాయు।
ఘాతలజెవుల వినగా నంటిన పాపము। నీతితో నీ కథవింటే నిమిషాసబాయును॥

చ॥ కాయమున జేసేటి కర్మపు పాపములెల్ల। కాయవు నీ ముద్రలచే గ్రక్కున వీడు।
యేయెడ వేంకటేశ యేయేపాతకమైనా। ఆయమైన నీ శరణాగతిచే నణగు॥

75)కేదారగౌళ

ప॥ చాలునుచాలును భోగసమయమున మైమరపు॥

అప॥ పాలుపడునట యేటి బ్రతుకురా ఓరీ॥

చ॥ ఇందుముఖి నిను కౌగిలించి లోపలి జగము। కందునని నీ బిగువ కౌగిలి వదలె।
పొందైన వారితో పొసగ కౌగిట జేర్చ। పొందుగాదట యేటి పొందురా ఓరీ॥

చ॥ నెలత నీవాలు కన్నులు మూసి జగమెల్ల। కలయ చీకట్లైన గక్కనను వదలె।
వలచిన అంగనలు తమ వలసిన విలాసముల। వలను నెరపనిదేటి వలపురా ఓరీ॥

చ॥ కొమ్మ నీ ఉరముపై గోరు దివియుచు నాత్మ। నిమ్మైన నినుతాక నిద్దరినితాకె।
దిమ్మరివి కోనేటి తిమ్మ నీపై ప్రియము। కుమ్మరించని దేటి కోర్కెరా ఓరీ॥

76)శంకరాభరణం

ప॥ తరుణినీయలుక కెంతటిది ఇంతి నీవేళ। కరుణించగదర వేంకటశైలనాథ॥

చ॥ ఒకమారు సంసారమొల్ల బొమ్మని తలచు। ఒకమారు విధిసేతలూహించి పొగడు।
ఒకమారు తనుజూచి పూరకే తలవూచు। నొకమారు హర్షమున నొంది మేమరచు॥

చ॥ నినుజూచి నొకమారు నిలువెల్ల పులకించు। తనుజూచి నొకమారు తలపోసి నగును।
కనుదెరచి నినుజూచి కడు సిగ్గుపడి నిలిచి। యిన్నియును తలపోసి యింతలో మరచు॥

చ॥ వదలైన మొలనూలు గదియించు నొకమారు। చెదరిన కురులెల్ల చెరగునొకమారు।
అదనెరిగి తిరువేంకటాధీశ పొందితివి। చదురుడవునిను బాయ జాలదొకమారు॥

77)శుభాళి

ప॥ ఆకటివేళల అలుపైనవేళలను। తేకువ హరినామమే దిక్కు మరి లేదు॥
చ॥ కొరమాలియున్నవేళ కులముచెడినవేళ। చెరపడి వొరులచే జిక్కినవేళ।
వొరపైన హరినామ మొక్కటే గతిగాక। మరచి తప్పిననైన మరిలేదు తెరగు।
చ॥ ఆపదవచ్చినవేళ యూరడిబడినవేళ। పాపపు వేళల భయపడిన వేళ।
వోపినంత హరినామ మొక్కటే గతిగాక। మాపుదాక బొరలిన మరిలేదు తెరగు
చ॥ సంకెళ బెట్టిన వేళ చంపబలిచిన వేళ। అంకిలిగా నప్పుల వారాగిన వేళ।
వేంకటేశు నామమే విడిపించు గతిగాక। మంకుబుద్ధి పొరలిన మరిలేదు తెరగు॥

78)మోహన

ప॥ అదె చూడరే మోహన రూపం। పది కోట్లుగల భావజ రూపం॥
చ॥ వెలయగ పదారువేల మగువలను। అలమిన ఘన మోహన రూపం।
వలచిన నంద వ్రజము గొల్లెతల। కులుకు చూపులకు గురియగు రూపం॥
చ॥ ఇందిరా వనిత నెప్పుడు తన ఉర।మందు నిలిపిన మోహన రూపం।
కందువ భూపతి కౌగిట సొంపుల। విందులు మరిగిన వేడుక రూపం॥
చ॥ త్రిపురసతుల బోధించి రమించిన। అపురూపపు మోహన రూపం।
కపురుల శ్రీవేంకటపతి మైయిల। ఉపమించగ రాని ఉన్నత రూపం॥

79)నాట

ప॥ నారాయణతే నమో నమో। నారద సన్నుత నమో నమో॥
చ॥ మురహర భవహర ముకుంద మాధవ। గరుడగమన పంకజనాభ।
పరమ పురుష భవబంధ విమోచన। నరమృగ శరీర నమో నమో॥
చ॥ జలధి శయన రవిచంద్ర విలోచన। జలరుహ భవనుత చరణయుగ।
బలిబంధన గోప వధూ వల్లభ। నళినోదరతే నమో నమో॥
చ॥ ఆదిదేవ సకలాగమ పూజిత। యాదవకుల మోహనరూప।
వేదోద్ధర శ్రీవేంకటనాయక। నాద ప్రియతే నమో నమో॥

80)సురటి

ప॥ ప్రతిలేని పూజ దలపంగ కోటి మణుగులై। అతివ పరవశము బ్రహ్మానందమాయె॥
చ॥ మానినీమణి మనసు మంచి యాసనమాయె। ఆనందబాష్ప జలమర్ఘ్యాదులాయె।
మీనాక్షి కనుదోయి మించు దీపములాయె। ఆనన సుధారసంబు అభిషేకమాయె॥
చ॥ మగువ చిరునగవులే మంచి క్రొవ్విరులాయె। తగుమేని తావి చందనమలదుటాయె।
నిగనిగ నీతనుకాంతి నీరాజనంబాయె। జగడంపుటలుకలు ఉపచారంబులాయె॥
చ॥ ననుపైన పొందులె నైవేద్య తతులాయె। తనివోని వేడుకలు తాంబూలమాయె।
వనిత శ్రీవేంకటేశ్వరుని కౌగిట జేయు। వినయ వివరంబు లరవిరి మ్రొక్కులాయె॥

81)కీరవాణి

ప॥ సకలంహే సఖి జానామి తత। ప్రకట విలాసం పరమం ధధసే॥
చ॥ అలిక మృగమద మయ మషీకల నో- । జ్జ్వలతాంహే సఖి జానామి।
లలితం తవ పల్లవి తమనసి ని- । శ్చలతర మేఘ శ్యామం ధధసే॥
చ॥ చారు కపోలస్థల కరాంచిత వి- । చారంహే సఖి జానామి।
నారాయణ మహినాయక శయనం। శ్రీరమణం తవ చిత్తే ధధసే॥
చ॥ ఘనకుచ శైలాగ్ర స్థిత విధుమణి। జననంహే సఖి జానామి।

82)ఆహిరి

ప॥ మూసిన ముత్యాల కేలే మొరగులు। ఆసల చిత్తాన కేలే అలవోకలు॥
చ॥ కందులేని మోము కేలే కస్తూరి। చిందు నీకొప్పున కేలే సీమంతులు।
మందయానమున కేలే మట్టెల మోత। గందమేలే పైపై కమ్మని నీమేనికి॥

****

చ॥ భారపు గుబ్బల కేలే పయ్యద నీ। బీరపు జూపుల కేలే పెడమోము।
జీరల బుజాల కేలే చెమటలు నీ। గోరంట గోళ్ళ కేలే కొనవాండ్లు॥
చ॥ ముద్దుల మాటల కేలే ముదములు నీ। యద్దపు జెక్కుల కేలే అరవిరులు।
వొద్దిక మాటల కేలే వూర్పులు నీకు। నద్దమేలే తిరువేంకటాద్రీశు గూడి॥
83)ఆనందభైరవి
ప॥ ఆపన్నుల పాలి దైవమాతడే గతి తక్క। ఏ ప్రొద్దును భజియించక నితరుడు మరి కలడా॥
చ॥ నిరుపాధిక నిజ బంధుడు నిరతిశయానందుడు। కరి వరదుడితడే కాక ఘనుడధికుడు కలడా॥
చ॥ సంతత గుణ సంపన్నుడు సాధులకు బ్రసన్నుడు। అంతర్యామితడే కాక అధికుడు మరి కలడా॥
చ॥ పరమాత్ముడు పరమ పురుషుడు పరికింపగ గృపాలుడు। తిరువేంకట విభుడే కాక దేవుడు మరి కలడా॥
84)పాడి
ప॥ చక్కని తల్లికి చాంగు బళా తన। చక్కెర మోవికి చాంగు బళా॥
చ॥ కులికేటి మురిపెపు గుమ్మరింపు దన। సళుపు జూపులకు చాంగు బళా।
పలుకుల సొంపుల బతితో కసరెడి। చలముల యలుకకు చాంగు బళా॥
చ॥ కిన్నెరతో బతి కెలన నిలుచు దన। చన్ను మెరుగులకు చాంగు బళా।
ఉన్నతి బతిపై నొరగి నిలుచు దన। సన్నపు నడిమికి చాంగు బళా॥
చ॥ జందెపు ముత్యపు సరుల హారముల। చందన గంధికి చాంగు బళా।
విందై వేంకటవిభు బెనచిన తన। సంది దండలకు చాంగు బళా॥
85)ఖరహరప్రియ
ప॥ అభయము అభయమో హరి నీవు। విభుడ వింతటికి వెర వికనేది॥
చ॥ జడిగొని మదిలో శాంతము నిలువదు। కడుగడు దుస్సంగతి వలన।
ఇడుమలేని సుఖ మించుక గానము। ఆడియాసల నా-యలమట వలన॥
చ॥ తలపులోన నీ తత్వము నిలువదు। పలులంపటముల భ్రమ వలన।
కలిగిన విజ్ఞాన గతియును దాగెను। వెలి విషయపు సిరివీకుల వలన॥
చ॥ పక్కన పాపపు బంధము లూడెను। చిక్కక నిను దలచిన వలన।
చిక్కులు వాసెను శ్రీవేంకటపతి। నిక్కము నాకిదే నీ కృప వలన॥
86)శ్రీరాగం
ప॥ అది బ్రహ్మాండంబిది పిండాండంబు-। దుటు జీవులము వున్నారమిదివో॥
చ॥ ఉదయాస్తమయము లొనరిన వలెనే। నిదురలు మేల్కను నిమయములు।
కదిసి తిరిసంధ్యా కాలంబులవలె। గుదిగొను దేహికి గుణత్రయములు॥
చ॥ పుడమి సస్యములు పొదలిన వలెనే। వొడలి రోగములన్న వివే।
ఉడుగని వెలుపటి వుద్యోగమువలె। కొడిసాగెడి మితి కోరికలు॥
చ॥ వెలుపలగల శ్రీవేంకట విభుడే। కలడాతుమలో ఘనుడితడే।
చలమున నీతని శరణాగతియే। ఫలమును భాగ్యము బహు సంపదలు॥
87)మోహన
ప॥ ఆది మునుల సిద్ధాంజనము। యేదెస చూచిన నిదివో వీడే॥
చ॥ నగినొసెలవి బడు నాలుగు। జగములు మొగమున జూపే మోహనము
చ॥ కనుదెరచిన నలుగడ నమృతములటు। అనువున గురిసీ నపారము
వనితలు నంద వ్రజమున జెలగగ। మనికిక నిరవై మలసీ వీడే॥
చ॥ పరమునకును దా బరమై వెలసిన। పరిపూర్ణ పరాత్పరుడు
సరస రుక్మిణికి సత్య భమకును। వరుడగు వేంకట వరదుడే వీడు॥
88)నాట
ప॥ ఆదిపురుషా అఖిలాంతరంగా। భూదేవతా రమణ భోగీంద్ర శయనా॥
****

చ॥ భవ పాథోనిధి బాడబానల। భవజీమూత ప్రభంజనా
భవపర్వత ప్రళయ భయద నిర్ఘాత దు- । ర్భవ కాలకూటభవ బహువిశ్వరూప॥
చ॥ భవఘోర తిమిర దుర్భవ కాల మార్తాండ। భవ భద్రమాతంగ పంచానన
భవ కమలభవ మాధవరూప శేషాద్రి। భవ వేంకటనాథ భవరోగ వైద్య॥

89)హిందోళ
ప॥ ఆదిదేవ పరమాత్మా వేద। వేదాంత వేద్య నమో నమో॥
అప॥ పరాత్పరా భక్త భవ భంజన। చరాచర లోక జనక నమో నమో॥
చ॥ గదాధరా వేంకటగిరి నిలయా। సదానంద ప్రసన్న నమో నమో॥

90)కేదారగౌళ
ప॥ అతిశయమగు సౌఖ్య మనుభవింపుమన్న। హితవు చేకొన నొల్లరిందరు॥
చ॥ కడలేని విజ్ఞానగతికి దోడుగారు। యెడపులవారలె యిందరు।
అడరిన మోక్ష సహాయు లెవ్వరు లేరు। ఇడుమపాట్ల వారె యిందరు॥
చ॥ తిరమైన పుణ్యము బోధించేవారు లేరు। యెరవులవారే యిందరు।
తిరువేంకటాచలాధిపుని మీదిచిత్త- । మిరవు సేయక పోయిరిందరు॥

91)సింధుభైరవి
ప॥ అప్పులేని సంసార మైనపాటే చాలు। తప్పులేని జీతమొక్క తారమైన జాలు॥
చ॥ కంతలేని గుడిసొక్క గంపంతైన జాలు। చింతలేని యంబలొక్క చేరెడే చాలు।
జంతగాని తరుణి యేజాతైన నాదె చాలు। వింతలేని సంపదొక్క వీసమే చాలు॥
చ॥ తిట్టులేని బ్రదుకొక్క దినమైన నదే చాలు। ముట్టులేని కూడొక్క ముద్దడే చాలు।
గుట్టుచెడి మనుకంటే కొంచెపు మేలైన చాలు। వట్టిజాలి బడుకంటే వచ్చినంతే చాలు॥
చ॥ లంపటపడని మేలు లవలేసమే చాలు। రొంపికంబమౌకంటె రోయుటే చాలు।
రంపపు గోరికకంటే రతి వేంకటపతి। పంపున నాతని జేరే భవమే చాలు॥

92)కాంభోజి
ప॥ అప్పులవారే అందరును। కప్పగ దిప్పగ గర్తలు వేరీ॥
చ॥ ఎక్కడ చూచిన నీ ప్రపంచమున। జిక్కులు సిలుగులు జింతలునే।
దిక్కెవ్వరు ఈతిదీపులలో। దిక్కుముక్కులకు దేవుడేగాక॥
చ॥ ఏది తలంచిన నేకాలంబును। సూదుల మూటల సుఖము లివి।
కాదన నౌనన గడ గనిపించగ। పోదికాడు తలపున గల డొకడే॥
చ॥ ఎన్నడు వీడీ నెప్పుడు వాసీ। బన్నిన తమ తమ బంధములు
ఉన్నతి సేయగ వొప్పులు నెరపగ। వెన్నుడు వేంకట విభుడే కలడు॥

93)వరాళి
ప॥ ఆపదల సంపదల నలయుటేమిట మాను। రూపింప నిన్నిటను రోసినను గాక॥
చ॥ కడలేని దేహ రోగంబులేమిట మాను। జడను విడిపించు నౌషధ సేవగాక।
విడవ కడియాస తను వేచుటేమిట మాను। వొడలి కలగుణమెల్ల నుడిగినను గాక॥
చ॥ దురిత సంగ్రహమైన దుఃఖమేమిట మాను। సరిలేని సౌఖ్యంబు చవికొన్న గాక।
కరుకైన మోహాంధకార మేమిటి మాను। అరిది తేజోమార్గ మలవడిన గాక॥
చ॥ చావులో బెనగొన్న జన్మ మేమిటి మాను। యీవలావలి కర్మమెడసిన గాక।
భావింప నరుదైన బంధమేమిటి మాను। శ్రీవేంకటేశ్వరుని సేవచే గాక॥

94)ఆనందభైరవి
ప॥ అంతయు నీవే హరి పుండరీకాక్ష। చెంత నాకు నీవే శ్రీరఘురామ॥
చ॥ కులమును నీవే గోవిందుడా నా। కలిమియు నీవే కరుణానిధి।
తలపును నీవే ధరణీధర నా। నెలవును నీవే నీరజనాభ॥

****

చ॥ తనువును నీవే దామోదర నా। మనికియు నీవే మధుసూదన।
వినికియు నీవే విట్ఠలుడా నా। వెనకముందు నీవే విష్ణు దేవుడా॥
చ॥ పుట్టుగు నీవే పురుషోత్తమ। కొన నట్టనడుము నీవే నారాయణ।
ఇట్టే శ్రీవెంకటేశ్వరుడా నాకు। నెట్టన గతి ఇంక నీవే నీవే॥

95)ఆభోగి
ప॥ అంతర్యామి అలసితి సొలసితి। ఇంతట నీ శరణిదె జొచ్చితిని॥
చ॥ కోరిన కోర్కులు కోయని కట్లు। తీరవు నీవవి తెంచక।
భారపు బగ్గాలు పాప పుణ్యములు। నేరుపుల బోనీవు నీవు వద్దనక॥
చ॥ జనుల సంగముల జక్క రోగములు। విను విడువవు నీవు విడిపించక।
వినయపు దైన్యము విడువని కర్మము। చనదది నీవిటు శాంతపరచక॥
చ॥ మదిలో చింతలు మైలలు మణుగులు। వదలవు నీవవి వద్దనక।
ఎదుటనె శ్రీవెంకటేశ్వర నీవదె। అదన గాచితివి అట్టిట్టనక॥

96)మధ్యమావతి
ప॥ అందరికాధారమైన ఆది పురుషుడీతడు। విందై మున్నారగించె విదురునికడ నీతుడు॥
చ॥ సనకాదులు కొనియాడెడి సర్వాత్మకుడీతడు। వనజ భవాదులకును దైవంబై నతడీతడు।
ఇనమండలమున జెలగేటిహితవై భవుడితడు। మునుపుట్టిన దేవతలకు మూలభూతి యీతడు॥
చ॥ సిరులొసగి యశోదయింట శిశువైనత డీతడు। ధరనావుల మందలలో తగ జరించె నీతడు।
సరసతలను గొల్లెతలకు జనవులొసగె నీతడు। ఆరసి కుచేలుని యడుకులు ఆరగించెనీతడు॥
చ॥ పంకజభవునకును బ్రహ్మ పద మొసగెను యీతుడు। సంకీర్తన లాద్యులచే జట్టిగొనియెనీతడు।
తెంకిగ నేకాలము పరదేవుడైన యీతడు। వేంకటగిరి మీద ప్రభల వెలసిన ఘనుడీతడు॥

97)బౌళి
ప॥ ఆనంద నిలయ ప్రహ్లాద వరదా। భాను శశి నేత్ర జయ ప్రహ్లాద వరదా॥
చ॥ పరమ పురుష నిత్య ప్రహ్లాద వరదా। హరి అచ్యుతానంద ప్రహ్లాద వరదా।
పరిపూర్ణ గోవింద ప్రహ్లాద వరదా। భరిత కల్యాణగుణ ప్రహ్లాద వరదా॥
చ॥ భవరోగ సంహరణ ప్రహ్లాద వరదా। అవిరళ కేశవ ప్రహ్లాద వరదా।
పవమాన నుత కీర్తి ప్రహ్లాద వరదా। భవ పితామహ వంద్య ప్రహ్లాద వరదా॥
చ॥ బల యుక్త నరసింహ ప్రహ్లాద వరదా। లలిత శ్రీవేంకటాద్రి ప్రహ్లాద వరదా।
ఫలిత కరుణారస ప్రహ్లాద వరదా। బలి వంశ కారణ ప్రహ్లాద వరదా॥

98)ధన్యాసి
ప॥ భావయామి గోపాలబాలం మన- । స్సేవితం తత్పదం చింతయేహం సదా॥
చ॥ కటి ఘటిత మేఖలా ఖచిత మణి ఘంటికా- । పటల నినదేన విభ్రాజమానం।
కుటిల పద ఘటిత సంకుల శింజితానతం। చటుల నటనా సముజ్జ్వల విలాసం॥
చ॥ నిరతకర కలితనవనీతం బ్రహ్మాది- । సుర నికర భావనా శోభిత పదం।
తిరువేంకటాచల స్థిత మనుపమం హరిం। పరమ పురుషం గోపాలబాలం॥

99)హరికాంభోజి
ప॥ ఇతడొకడే సర్వేశ్వరుడు। సిత కమలాక్షుడు శ్రీవేంకతేశుడు॥
చ॥ పరమ యోగులకు భావ నిధానము। అరయ నింద్రాదుల కైశ్వర్యము।
గరిమ గొల్లెతల కౌగిట సౌఖ్యము। సిరులొసగేటి శ్రీవేంకటేశుడు॥
చ॥ కలికి యశోదకు కన్న మాణికము తలచిన కరికిని తగుదిక్కు।
అల ద్రౌపదికిని ఆపద్బంధుడు। చలరేగిన శ్రీవేంకటేశుడు॥
చ॥ తగిలిన మునులకు తపము సత్ఫలము। ముగురు వేల్పులకు మూలమీతడే।
వొగిసలమేల్మంగ కొసరిన పతియితడు। జిగిమించిన యీ సర్వేశుడు॥

****

100)షణ్ముఖప్రియ
ప॥ భోగిశయనమును బుసకొట్టెడిని। యోగ నిద్ర పాయును మేల్కొనవే॥
చ॥ కన్నులు దెరవక కమల బాంధవుడు। వెన్నెల రేణువు వెలయ దిదే।
అన్నువ మలసీ నరుణోదయమిదే। మిన్నక నీవిటు మేలు కొనవే॥
చ॥ తెల్లని కన్నులు దెరవక విరియగ। నొల్లక జలజము లున్న వివే।
కల్ల నిదుర నిను గవియగనియ్యక। మెల్లనాయ నిటు మేలు కొనవే॥
చ॥ తెరవగు రెప్పల దెల్లవారవలె। తెరవక చీకటి దీరే దీదే।
తెరగు వేంకటాధిప నీ వెరుగుదు। మెరుగులు చల్లుచు మేలుకొనవే॥

101)ముఖారి
ప॥ భోగీంద్రులును మీరు బోయి రండు। వేగగ మీదటి విభవాలకు॥
చ॥ హరుడ పోయిరా అజుడ నీవును బోయి। తిరిగిరా మీదటి తిరునాళ్ళకు।
సురలు మునులును భూసురలు బోయిరండు। అరవిరి నిన్నాళ్ళు నలసితిరి॥
చ॥ జముడ పోయిరా శశియు నీవును బోయి। సుముఖుడవై రా సురల గూడి।
గుములై దిక్పతులు దిక్కులకు బోయిరండు। ప్రమదాన నిన్నాళ్ళు బడలితిరి॥
చ॥ నారద సనక సనందాదులు। భూరివిభవముల బోయిరండు।
దూరముగా బోకిట్టే తొరలి వేంకటగిరి। జేరి నన్నిట్లనే సేవించుడీ॥

102)ఖరహరప్రియ
ప॥ బృవంతి బౌద్ధా బుద్ధ ఇతి। స్తువంతి భక్తా సులభ ఇతి॥
చ॥ గదంతికిల సాంఖ్యాస్త్వాం పురుషం। పద వాక్యజా పదమితి చ।
విదంతి త్వా వేదాంతిన- । స్సదా బ్రహ్మ లసత్పదమితి చ॥
చ॥ జపంతి మీమాంసకా స్త్వాంచ। విపుల కర్మణో విభవ ఇతి।
లపంతి నయన సకలా- । స్సతతం కృపాళు కర్తా కేవలమితి చ॥
చ॥ భణంతి వెంకటపతే మునయో। హ్యాణిమాదిప్రద మతులమితి।
గుణవంతం నిర్గుణం పునరితి। గృణంతి సర్వే కేవలమితి చ॥

103)రామక్రియ
ప॥ భక్తికొలది వాడే పరమాత్ముడు। భుక్తిముక్తితానె ఇచ్చు భువి పరమాత్ముడు॥
చ॥ పట్టిన వారిచే బిడ్డ పరమాత్ముడు। పట్టబయటి ధనము పరమాత్ముడు।
పట్ట పగటి వెలుగు పరమాత్ముడు। యెట్ట నెదుటనే వున్నాడిదె పరమాత్ముడు॥
చ॥ పచ్చి పాలలోన వెన్న పరమాత్ముడు। బచ్చెన వాసిన రూపు పరమాత్ముడు।
బచ్చు చేతివొరగల్లు పరమాత్ముడు। ఇచ్చకొలది వాడువో యీ పరమాత్ముడు॥
చ॥ పలుకులలోని తేట పరమాత్ముడు। ఫలియించు నిందరికి పరమాత్ముడు।
బలిమి శ్రీవేంకటాద్రి పరమాత్ముడు। యెలమి జీవుల ప్రాణమీ పరమాత్ముడు॥

104)సామంతం
ప॥ చక్కదనముల వారసతులార। యెక్కువ తక్కువల మీరు ఏందుబోయేరికను॥
చ॥ ఒప్పుగా నరకము మాకు బలిచ్చి మనమెల్ల। కప్పము గొంటిరిగా అంగనలార।
అప్పుడే గోవిందునికి ఆహివెట్టితి జిత్తము। యిప్పుడు యెమ్మెల మీరేమి సేసేరికను॥
చ॥ పంచమహా పాతకాలబారి దోసి మాసిగ్గులు। లంచము గొంటిరిగా నెలతలారా।
వంచనతోడుత హరివారమైతి మికమీ- । యించుక గుట్టుల మీరెందు జొచ్చేరికను॥
చ॥ దొంగిలి మాగుట్టులెల్ల దోవ వేసి మరుబారి। భంగ పెట్టితిరిగా వో భామలార।
చెంగలించి వెంకటేశు సేవకు జొచ్చితిమి। యెంగిలి మోపులను మీరేడబడే రికను॥

105)సింధుభైరవి
ప॥ చాలదా బ్రహ్మమిది సంకీర్తనం మీకు। జాలెల్ల నడగించు సంకీర్తనం॥

చ॥ సంతోష కరమైన సంకీర్తనం। సంతాప మణగించు సంకీర్తనం।
జంతువుల రక్షించు సంకీర్తనం। సంతతము దలచుడీ సంకీర్తనం॥
చ॥ సామజము గాంచినది సంకీర్తనం। సామమున కెక్కుడీ సంకీర్తనం।
సామీప్య మిందరికి సంకీర్తనం। సామాన్యమా విష్ణు సంకీర్తనం॥
చ॥ జముబారి విడిపించు సంకీర్తనం। సమ బుద్ధి వొడమించు సంకీర్తనం।
జమళి సౌఖ్యములిచ్చు సంకీర్తనం। శమదమాదుల జేయు సంకీర్తనం॥
చ॥ జలజాసనుని నోరి సంకీర్తనం। చలిగొండ సుతదలచు సంకీర్తనం।
చలువ గడు నాలుకకు సంకీర్తనం। చలపట్టి తలచుడీ సంకీర్తనం॥
చ॥ సరవి సంపదలిచ్చు సంకీర్తనం। సరిలేని దిదియపో సంకీర్తనం।
సరుస వేంకట విభుని సంకీర్తనం। సరుగనను దలచుడీ సంకీర్తనం॥

106)శ్రీరాగం
ప॥ చాలదా హరి నామ సౌఖ్యామృతము దమకు। చాలదా హితవైన చవులెల్లను నొసగ॥
చ॥ ఇది యొకటి హరి నామ మింతైన జాలదా। చెదరకీ జన్మముల చెరలు విడిపించ।
మదినొకటె హరినామ మంత్రమది చాలదా। పదివేల నరక కూపముల వెడలించ॥
చ॥ కలదొకటి హరినామ కనకాద్రి చాలదా। తొలగుమని దారిద్ర్యదోషంబు చెరుచ।
తెలివొకటి హరినామదీప మది చాలదా। కలుషంపు కఠిన చీకటి పారద్రోల॥
చ॥ తగువేంకటేశు కీర్తనమొకటి చాలదా। జగములో కల్పభూజంబు వలె నుండ।
సొగసి యీవిభుని దాసుల కరుణ చాలదా। నగవు జూపులను నున్నతమెపుడు జూప॥

107)సింధుభైరవి
ప॥ చలపాది రోగమీ సంసారము నేడు। బలువైన మందు విష్ణు భక్తి జీవులకు॥
చ॥ కీడౌట మదినెరింగియు మోహ మెడలదిది। పాడైన విధికృతము బలవంతము।
ఈడనే ఇది మాన్ప హితవైన వజ్రాంగి। జోడువో హరి దలంచుట జీవులకును॥
చ॥ హేయమని తెలిసి తా నిచ్చగించీ యాత్మ। పాయదీ రతి సుఖము బలవంతము।
మాయ నుగ్గులు చేయ మాధవుని దంచనపు। రాయివో వైరాగ్య రచన జీవులకు॥
చ॥ పొలయు దురితంపు రొంపులు దన్నువడి ముంచ। పలుమారు జన్మమీ బలవంతము।
నెలవుకొని సకలంబు నిర్మలముగా కడుగు। జలధివో వేంకటేశ్వరుడు జీవులకు॥

108)ఆందోళిక
ప॥ ఆదిమ పురుషుడు అహోబలమను। వేదాద్రి గుహలో వెలసీవాడే॥
చ॥ ఉదయించె నదిగో ఉక్కు కంబమున। చెదరక శ్రీనరసింహుడు।
కదిసి హిరణ్యుని ఖండించి ప్రహ్లాదు నెదుట గద్దెపై నిరవై నిలిచే॥
చ॥ పొడ చూపెనదిగో భువి దేవతలకు। చిడుముడి శ్రీనరసింహుడు।
అదర నందరికి నభయంబొసగుచు। నిడుకొనె తొడపైన తిరము॥
చ॥ సేవలు గొన్నాడె చెలగి సురలచే। శ్రీవేంకట నరసింహుడు।
దైవమై మమ్మేలి దాసుల రక్షించే। తావు కనగ నిటు దయతో జూచి॥

109)శ్రీరాగం
ప॥ చేరి కొల్వరో ఈతడు శ్రీదేవుడు। యీ రీతి శ్రీవేంకటాద్రి నిరవైన దేవుడు॥
చ॥ అలమేలుమంగ నురమందిడు కొన్న దేవుడు। చెలగి శంఖ చక్రాల చేతి దేవుడు।
కల వరద హస్తము గటి హస్తపు దేవుడు। మలసీ శ్రీవత్స వనమాలికల దేవుడు॥
చ॥ ఘన మకర కుండల కర్ణముల దేవుడు। కనక పీతాంబర శృంగార దేవుడు।
ననిచి బ్రహ్మాదుల నాభి గన్న దేవుడు। జనించె బాదాల గంగ సంగతైన దేవుడు॥
చ॥ కోటి మన్మథాకార సంకులమైన దేవుడు। జూటుపు కిరీటపు మించుల దేవుడు।
వాటపు సొమ్ముల తోడి వసుధాపతి దేవుడు। యీటులేని శ్రీవేంకటేశుడైన దేవుడు॥

****

110)ఖరహరప్రియ
ప॥ చూడరెవ్వరు దీనిసోద్యంబు పరికించి। చూడజూడగ గాని సుఖమెరుగ రాదు॥
చ॥ ఎడతెగనిమమత వేయగరానిపెను మోపు। కడలేని ఆశ చీకటి దవ్వుకొనుట।
నిడివైనకనుచూపు నీడనుండిన ఎండ। వడి చెడని తమకంబు వట్టితాపంబు॥
చ॥ బుద్ధి మానిన చింత పోని యూరికి దెరువు। పొద్దు వోవని వలపు పొట్ట పొంకంబు।
ఎద్దుబట్టిన శివంబెరుక మాలిన ప్రియము- । లొద్దిక విహారంబు లుబ్బు గవణంబు॥
చ॥ తీపు లోపలి తీపు తిరు వేంకటేశ్వరుని। చూపు పొడగనని చూపులో చూపు।
ఆపదలువాయు నెయ్యపు దలపులీ తలపు। రూపైన రుచిలోని రుచి వివేకంబు॥
111)బౌళి
ప॥ ఎక్కడి మానుష జన్మం బెత్తిన ఫలమే మున్నది। నిక్కము నిన్నే నమ్మితి నీ చిత్తంబికను॥
చ॥ మరవను ఆహారంబును మరవను సంసార సుఖము। మరవను యింద్రియ భోగము మాధవ నీ మాయ।
మరచెద జ్ఞానంబును మరచెద తత్త్వ రహశ్యము। మరచెద గురువును దైవము మాధవ నీ మాయ॥
చ॥ విడువను పాపము పుణ్యము విడువను నా దుర్గుణములు। విడువను మిక్కిలి యాసలు విష్ణుడ నీమాయ।
విడిచెద షట్కర్మంబులు విడిచెద వైరాగ్యంబును। విడిచెద నాచారంబును విష్ణుడ నీమాయ॥
చ॥ తగిలెద బహు లంపటముల తగిలెద బహు బంధముల। తగులను మోక్షపు మార్గము తలపున యెంతైనా।
అగపడి శ్రీవేంకటేశ్వర అంతర్యామివై। నగి నగి నను నీవేలితి నాకా యీమాయ॥
112)దేవగాంధారి
ప॥ అమరాంగనలదె నాడేరు। ప్రమదంబున నదె పాడేరు॥
చ॥ గరుడ వాహనుడు కనక రథముపై। ఇరువుగ వీధుల నేగినీ।
సురులును మునులును సొంపుగ మోకులు। తెరలిచి తెరలిచి తీసేరు॥
చ॥ ఇలధరు డదివో ఇంద్రరథముపై। కెలయచు దిక్కులు గెలిచేని।
బలు శేషాదులు బ్రహ్మ శివాదులు। చెలగి సేవలటు చేసేరు॥
చ॥ అలమేల్మంగతో నటు శ్రీవేంకట। నిలయుడు రథమున నెగడీని।
నలుగడ ముక్తులు నారదాదులును। పొలుపు మిగులగడు బొగడేరు॥
113)నీలాంబరి
ప॥ అన్నలంటా తమ్ములంటా ఆండ్లంటా బిడ్డలంటా। వన్నెల నప్పులు గొన్న వారువో వీరు॥
చ॥ తెగనీక అప్పులెల్లా దీసి తీసి వారు। తగిలిన బెట్టలేక దాగిదాగి।
వెగటున బారిపోగా వెంట వెంటపెక్కు। వగల నప్పులు గొన్న వారువో వీరు॥
చ॥ సేయరాని పనులెల్ల చేసి చేసి తమ। రాయడికి లోలోనె రాసి రాసి।
కాయములో చొచ్చి చొచ్చి కాచి కాచి మున్ను। వ్రాయని పత్రాలకాగే వారువో వీరు॥
చ॥ దొరయై యప్పుల వారి దోసి తోసి యీ। పరిభవములనెల్ల బాసి పాసి।
సిరుల వేంకటపతి జేరి చేరి యిట్టి। వరుసనే గెలిచిన వారువో వీరు॥
114)మధ్యమావతి
ప॥ అంగనలీరే హారతులు అంగజగురునకు నారతులు॥
చ॥ శ్రీదేవి తోడుత జెలగుచు నవ్వే। ఆదిమ పురుషుని కారతులు।
మేదినీ రమణి మేలము లాడేటి। ఆదిత్య తేజున కారతులు॥
చ॥ సురలకు నమృతము సొరది నొసంగిన। హరి కివో పసిడారతులు।
తరమిది దుష్టుల దనుజుల నడచిన। అరి భయంకరున కారతులు॥
చ॥ నిచ్చలు కల్యాణ నిధియై యేగేటి। అచ్యుతునకు నివె యారతులు।
చొచ్చి శ్రీవేంకటేశుడు నలమేల్మంగ। యచ్చుగ నిలిచిరి యారతులు॥
115)సామంతం
ప॥ ఇందరికి నభయంబు లిచ్చు చేయి। కందువగు మంచి బంగారు చేయి॥
****

చ॥ వెలలేని వేదములు వెదికి దెచ్చిన చేయి। చిలుకు గుబ్బలి కింద జేర్చు చేయి।
కలికియగు భూకాంత గౌగిలించిన చేయి। వలనైన కొనగోళ్ళ వాడిచేయి॥
చ॥ తనివోక బలిచేత దానమడిగిన చేయి। వొనరంగ భూదాన మొసగు చేయి।
మొనసి జలనిధి యమ్ము మొనకు దెచ్చిన చేయి। యెనయ నాగేలు ధరియించు చేయి॥
చ॥ పురసతుల మానముల పొల్లసేసిన చేయి। తురగంబు బరపెడి దొడ్డచేయి।
తిరు వేంకటాచలాధీశుడై మోక్షంబు। తెరువు ప్రాణులకెల్ల దెలిపెడి చేయి॥

116)భూపాలం
ప॥ ఇప్పుడిటు కలగంటి నెల్లలోకములకు। నప్పడగు తిరువేంకటాద్రీశు గంటి॥
చ॥ అతిశయంబైన శేషాద్రి శిఖరము గంటి। ప్రతిలేని గోపురప్రభలు గంటి।
శతకోటి సూర్యతేజములు వెలుగగ గంటి। చతురాస్యు బొడగంటి చయ్యన మేలుకంటి॥
చ॥ కనకరత్న కిరీటకాంతు లిరుగడ గంటి। ఘనమైన దీప సంఘములు గంటి।
అనుపమ మణిమయమగు కిరీటము గంటి। కనకాంబరము గంటి గక్కున మేలుకంటి॥
చ॥ అరుదైన శంఖచక్రాదు లిరుగడ గంటి। సరిలేని అభయ హస్తము గంటిని।
తిరువేంకటాచలాధిపుని జూడగ గంటి। హరి గంటి గురు గంటి నంతట మేలుకంటి॥

117)శుభపంతువరాళి
ప॥ కలలోని సుఖమే కలియుగమా- వెన్న। కలిలో నెక్కడిదె కలియుగమా॥
చ॥ కడిగడి గండమై కాలము గడపేవు। కడుగ గడుగ రొంపి కలియుగమా।
బడలికె వాపవు పరమేదొ చూపవు। గడిచీటియును నీవు కలియుగమా॥
చ॥ కరపేవు కరతలే మరపేవు మమతలే। కరకర విడువవు కలియుగమా।
తెరచీర మరగింతే తెరువేల మూసేవు। గరుసేల దాటేవో కలియుగమా॥
చ॥ కానిదె మెచ్చేవు కపటాలే యిచ్చేవు। కానీలే కానీలే కలియుగమా।
పైనిదే వేంకటపతి దాసులుండగ। కానవా నీవిదేమి కలియుగమా॥

118)శ్రీరాగం
ప॥ వందే వాసుదేవం। బృందారకాధీశ వందిత పదాబ్జం॥
చ॥ ఇందీవరశ్యామ మిందిరాకుచతటీ-। చందనాంకిత లసత్చారు దేహం।
మందార మాలికామకుట సంశోభితం। కందర్ప జనక మరవిందనాభం॥
చ॥ ధగధగ కౌస్తుభ ధరణ వక్షస్థలం। ఖగరాజ వాహనం కమలనయనం।
నిగమాదిసేవితం నిజరూపశేషప-। న్నగరాజ శాయినం ఘననివాసం॥
చ॥ కరిపురనాథసంరక్షణే తత్పరం। కరిరాజవరద సంగతకరాబ్జం।
సరసీరుహాననం చక్రవిభ్రాజితం। తిరు వేంకటాచలాధీశం భజే॥

119)హంసధ్వని
ప॥ వందేహం జగద్వల్లభం దుర్లభం। మందర ధరం గురుం మాధవం భూధవం॥
చ॥ నరహరిం మురహరం నారాయణం పరం। హరిం అచ్యుతం ఘనవిహంగ వాహనం।
పురుషోత్తమం పరం పుండరీకేక్షణం। కరుణాభరణం కలయామి శరణం॥
చ॥ నంద నిజనందనం నందక గదాధరం। ఇందిరానాథ మరవిందనాభం।
ఇందురవి లోచనం హితదాసపదం ము-। కుందం యదుకులం గోపగోవిందం॥
చ॥ రామానామం యజ్ఞరక్షణం లక్షణం। వామనం కామితం వాసుదేవం।
శ్రీమదావాసినం శ్రీవేంకటేశ్వరం। శ్యామలం కోమలం శాంతమూర్తిం॥

120)అసావేరి
ప॥ నందకధర నంద గోపనందన। కందర్ప జనక కరుణాత్మన్॥
చ॥ ముకుంద కేశవ మురహర। సకలాధిప పరమేశ్వర దేవేశ।
శుకవరద సవితృ సుధాంశు లోచన। ప్రకట విభవ నమో పరమాత్మన్॥

చ॥ ధృవపాంచాలీ స్తుతివత్సల మా- । ధవ మధుసూదన ధరణీధరా।
భువనత్రయ పరిపోషణ తత్పర। నవనీతప్రియ నాదాత్మన్॥
చ॥ శ్రీమాన్ వేంకట శిఖరనివాస మ- । హామహిమాన్ నిఖిలాండపతే।
కామిత ఫల భోగప్రదతే నమో। స్వామిన్ భూమన్ సర్వాత్మన్॥

121)నాట
ప॥ తనకేడ చదువులు తనకేడ శాస్త్రాలు। మనసు చంచల బుద్ధి మానీనా॥
చ॥ జడ్డు మానవుడు చదువ జదువు నాస। వడ్డివారుగాక వదలీనా।
గుడ్డికుక్క సంతకుబోయి తిరిగిన। దుడ్డు పెట్టే కాక దొరకేనా॥
చ॥ దేవదూషకుడై తిరిగేటి వానికి। దేవతాంతరము తెలిసీనా।
శ్రీవేంకటేశ్వరు సేవాపరుడుగాక। పావనమతియై పరగీనా॥

122)ఆభేరి
ప॥ దేవదేవం భజే దివ్య ప్రభావం। రావణాసురవైరి రఘు పుంగవం॥
చ॥ రాజవర శేఖరం రవికుల సుధాకరం। ఆజాను బాహుం నీలాభ్ర కాయం।
రాజారి కోదండ రాజదీక్షా గురుం। రాజీవ లోచనం రామచంద్రం॥
చ॥ నీలజీమూత సన్నిభ శరీరం ఘన వి- । శాల వక్షసం విమల జలజ నాభం।
కాలాహి నగ హరం ధర్మ సంస్థాపనం। భూ లలనాధిపం భోగశయనం॥
చ॥ పంకజాసన వినుత పరమ నారాయణం। శంక రార్జిత జనక చాప దళనం।
లంకా విశోషణం లాలిత విభీషణం। వేంకటేశం సాధు విబుధ వినుతం॥

123)మాళవశ్రీ
ప॥ నమామ్యహం మానవ సింహం। ప్రమదాంక మహోబల నరసింహం॥
చ॥ దానవ దైత్య విదారణ సింహం। నానాయుధ కర నరసింహం।
భూ నభోంత రాపూరిత సింహం। ఆనన వహ్ని లయాంతక సింహం॥
చ॥ ప్రళయ నృసింహం బహుముఖ సింహం। సలలిత గరుడాచల సింహం।
కులిశ నఖర ముఖ ఘోషిత సింహం। తిలకిత బహురవి దీపిత సింహం॥
చ॥ శాంత నృసింహం శౌర్య నృసింహం। సంతత కరుణా జయ సింహం।
కాంత శ్రీవేంకట గిరి సింహం। చింతిత ఘన సంసిద్ధి నృసింహం॥

124)మణిరంగు
ప॥ రామ మిందీవర శ్యామం పరాత్పర। ధామం సుర సార్వభౌమం భజే॥
చ॥ సీతావనితా సమేతం। పీత (స్ఫీత) వానర బలవ్రాతం।
పూత కౌసల్యా సంజాతం। వీత భీత మౌని విద్యోతం॥
చ॥ వీర రణరంగ ధీరం। సారకులోద్ధారం।
కౄర దానవ సంహారం। శూరాధారాచార సుగుణోదారం॥
చ॥ పావనం భక్తసేవనం। దైవిక విహగపథావనం।
రావణానుజ సంజీవనం। శ్రీవేంకట పరిచిత భావనం॥

125)జోగియా
ప॥ అయమేవ అయమేవ ఆదిపురుషో। జయకరం తమహం శరణం భజామి॥
చ॥ అయమేవ ఖలుపురా అవనీధరస్తుసో। వ్యయమేవ వటదళాగ్రాధీశయనః।
అయమేవ దశవిట్ట రవతార రూపైచ్య। నయమార్గ భువిరక్షణం కరోతి॥
చ॥ అయమేవ సతతం శ్రియఃపతి దేవేషు। అయమేవ దుష్టదైత్యాంత కస్తు।
అయమేవ సకల భూతాంతరేష్షు క్రమ్య। ప్రియభక్తపోషణం పిదృతృనోతు॥
చ॥ అయమేవ శ్రీవేంకటాద్రి విరాజితే। అయమేవ వరదోప్యాచకానా।
అయమేవ వేదవేదాంతశ్చ సూచితో। అయమేవ వైకుంఠాధీశ్వరస్తు॥

126)భాగేశ్వరి
ప॥ నమిత దేవం భజే నారసింహం। సుముఖ కరుణేక్షణం సులభ నరసింహం॥
చ॥ విజయ నరసింహం వీర నరసింహం। భుజబల పరాక్రమ స్ఫుట నరసింహం।
రజని చర విదళన విరాజిత నృసింహం। సుజన రక్షక మహాశూర నరసింహం॥
చ॥ దారుణ నరసింహం ప్రతాప నరసింహం। చారు కల్యాణ నిశ్చల నృసింహం।
ధీర చిత్తావాస దివ్య నరసింహం। సార యోగానంద చతుర నరసింహం॥
చ॥ విమల నరసింహం విక్రమ నృసింహం। కమనీయ గుణగణాకర నృసింహం।
అమిత సుశ్రీవేంకటాద్రి నరసింహం। రమణీయ భూషాభిరామ నరసింహం॥

127)బైరాగీ భైరవి
ప॥ మాధవా భూధవా మదన జనక। సాధు రక్షణ చతుర శరణు శరణు॥
చ॥ నారాయణాచ్యుతానంత గోవింద శ్రీ। నారసింహా కృష్ణ నాగశయన।
వారాహ వామన వాసుదేవ మురారి। శౌరీ జయజయతు శరణు శరణు॥
చ॥ పుండరీకేక్షణ భువన పూర్ణగుణ। అండజగమన నిత్యహరి ముకుంద।
పండరి రమణ రామ బలరామ పరమ పురుష। చండభార్గవ రామ శరణు శరణు॥
చ॥ దేవదేవోత్తమ దివ్యావతార నిజ। భావ భావనాతీత పద్మనాభ।
శ్రీవేంకటాచల శృంగారమూర్తి నవ। సావయవ సారూప్య శరణు శరణు॥

128)నవరోజ్
ప॥ జయజయ నృసింహ సర్వేశ। భయహర వీర ప్రహ్లాద వరద॥
చ॥ మిహిర శశినయన మృగనర వేష। బహి రంతస్థల పరిపూర్ణ।
అహి నాయక సింహాసన రాజిత। బహుళ గుణ గణ ప్రహ్లాద వరద॥
చ॥ చటుల పరాక్రమ సమఘన విరహిత। నిటుల నేత్ర మౌని ప్రణుత।
కుటిల దైత్య తతి కుక్షి విదారణ। పటు వజ్రనఖ ప్రహ్లాద వరద॥
చ॥ శ్రీవనితా సంశ్రిత వామాంక। భావజ కోటి ప్రతిమాన।
శ్రీ వేంకటగిరి శిఖర నివాస। పావన చరిత ప్రహ్లాద వరద॥

129)శుద్ధ వసంతం
ప॥ కడలుడిపి నీరాడగా దలచువారలకు। కడలేని మనసునకు గడమ యెక్కడిది॥
చ॥ దాహమణగిన వెనక తత్త్వమెరి గెదనన్న। దాహమేలణగు తా తత్త్వమేమెరుగు।
దేహంబుగల యన్ని దినములకు పదార్థ। మోహమేలుడుగుదా ముదమేల కలుగు॥
చ॥ ముందరెరిగిన వెనుకమొదలు మరచెదనన్న। ముందరేమెరుగుదా మొదలేల మరచు॥
అందముగ దిరువేంకటాద్రీశు మన్ననల। కందు వెరిగిన మేలు కలనైన లేదు॥

130)ధన్యాసి
ప॥ నంద నందన వేణునాద వినోదము-। కుంద కుంద దంతహాస గోవర్ధన ధరా॥
చ॥ రామ రామ గోవింద రవిచంద్ర లోచన। కామ కామ కలుష వికార విదూరా।
ధామ ధామ విభవత్ప్రతాప రూప దనుజ ని-। ర్ధూమ ధామ కరణ చతుర భవభంజనా॥
చ॥ కమల కమలవాస కమలా రమణ దేవో-। త్తమ తమోగుణ సతత విదూర।
ప్రమదత్ప్రమదానుభవ భావ కరణ। సుముఖ సుధానంద శుభరంజనా॥
చ॥ పరమ పరాత్పర పరమేశ్వరా। వరద వరదామల వాసుదేవ।
చిర చిర ఘననగ శ్రీవేంకటేశ్వర। నరహరి నామ పన్నగ శయనా॥

131)శ్రీరాగం/అఠాణ
ప॥ ఫాలనేత్రానల ప్రబల విద్యుల్లతా। కేళీ విహార లక్ష్మీనారసింహా॥
చ॥ ప్రళయమారుత ఘోర భస్త్రీకాపూత్కార। లలిత నిశ్వాసడోలా రచనయా।
కూలశైలకుంభినీ కుముదహిత రవిగగన-। చలన విధినిపుణ నిశ్చల నారసింహా॥

చ॥ వివరఘనవదన దుర్విధహసన నిష్ఠ్యూత- । లవదివ్య పరుష లాలాఘటనయా।
వివిధ జంతు వ్రాతభువన మగ్నోకరణ। నవనవప్రియ గుణార్ణవ నారసింహా॥
చ॥ దారుణోజ్జ్వల ధగద్ధగిత దంష్ట్రానల వి- । కార స్ఫులింగ సంగక్రీడయా।
వైరిదానవ ఘోరవంశ భస్మీకరణ- । కారణ ప్రకట వేంకట నారసింహా॥

132)మాళవిగౌళ
ప॥ నిత్య పూజలివివో నేరిచిన నోహో। ప్రత్యక్షమైనట్టి పరమాత్మునికి॥
చ॥ తనువే గుడియట తలయే శిఖరమట। పెనుహృదయమే హరి పీఠమట।
కనొగొన చూపులే ఘనదీపము లట। తనలోపలి యంతర్యామికి॥
చ॥ పలుకే మంత్రమట పాడైననాలుకే। కలకలమను పిడి ఘంటమట।
నలువైన రుచులే నైవేద్యములట। తలపులోపల నున్న దైవమునకు॥
చ॥ గమన చేష్టలే యంగరంగ గతియట। తమిగల జీవుడే దాసుడటా।
అమరిన వూర్పులే యాలవట్టము లట। క్రమముతో శ్రీవేంకటరాయనికి॥

133)దేసాళం/హరికాంభోజి
ప॥ ఇదిగో మా యజ్ఞాన మెప్పుడును సహజమే। కదిసి నీవే కరుణించవయ్యా॥
చ॥ తల్లిచంకనున్న బిడ్డ తమితో జన్ము దాగు తా- । నొల్లడు తండ్రి యెత్తుకొన బోతేను।
మల్లడి నీ మాయలో మరిగిన జీవముల। మెల్లనె మీసేవజేసి మిమ్ము జేరజాలము॥
చ॥ రెక్కల మరుగుపక్షి రెక్కలక్రిందనే కాని। యెక్కడు వద్దనే మేడ యెంతవున్నను।
ప్రక్కన జన్మమెత్తిన ప్రపంచపు జీవులము। యెక్కుడైన వైకుంఠ మిది గోరజాలము॥
చ॥ నీరులో నుండేటి కప్ప నీటిలో వుండుగాని। వూరకే పరుపు మీద నుండదెంతైనను॥
అరయ సంసారములో అజ్ఞానపు జీవులము। బోరన శ్రీవేంకటేశ బుద్ధి చెప్పికావవె॥

134)మాళవి
ప॥ ఇదియే వేదాంత మిందుకంటె లేదు। ఇదియే శ్రీవేంకటేశుని మతము॥
చ॥ విరతియే లాభము విరతియే సౌఖ్యము। విరతియేపో విజ్ఞానము।
విరతిచే ఘనులైరి వెనుక వారెల్ల। విరతి బొందకున్న వీడదు భయము॥
చ॥ చిత్తమే పాపము చిత్తమే పుణ్యము। చిత్తమే మోక్షసిద్ధియును।
చిత్తమువలనే శ్రీహరి నిలుచును। చిత్తశాంతిలేక చేరదు పరము॥
చ॥ ఎంత చదివినా యెంత వెదికినా। యింతకంటె మరియిక లేదు।
ఇంతట శ్రీవేంకటేశు దాసులౌట। యెంతవారికైన యిదియే తెరవు॥

135)శంకరాభరణం
ప॥ ఇన్ని చేతలును దేవుడిచ్చినవే। ఉన్నవారి యీపులెల్ల నొద్దికయ్యీనా॥
చ॥ తెగని యాపదలకు దేవుడే కలడుగాక। వగలుడుప బరుల వసమయ్యీనా।
నొగలి యితరులకు నోళ్ళు దెరచిన। నగుబాటేకాక మానగ బొయ్యీనా॥
చ॥ అగ్గలపు దురితాలు హరియే మానుపుగాక। బగ్గన నొక్కరు వచ్చి పాప బొయ్యేరా।
తగ్గుమగ్గులైనవేళ తలచినవారెల్ల। సిగ్గుబాటేకాక తమ్ము జేరవచ్చేరా॥
చ॥ ఎట్టుసేసినను వేంకటేశుడే నేరుచుగాక। కట్టకడ వారెల్ల గరుణించేరా।
ఇట్టే యేమడిగిన నితడే యొసగుగాక। వుట్టిపడి యెవ్వరైనా నూరడించేరా॥

136)శ్రీరాగం
ప॥ ఇన్ని జన్మములేటికి హరిదాసు- । లున్న వూర దానుండిన జాలు॥
చ॥ హరిభక్తుల యింటి యన్నము గొనువారి। వరుపుడై యుండవలెనన్న జాలు।
పరమభాగవత భవనంబుల జెడ్డ। పురువు దానయి పొడమిన జాలు॥
చ॥ వాసుదేవుని భక్తవరుల దాసులు మున్ను। రోసిన యెంగిలి రుచిగొన్న జాలు।
శ్రీసతీశుని దలచినవారి దాసాను- । దాసుడైవుండ దలచినజాలు॥

****
చ॥ శ్రీవేంకటేశు జూచినవారి శ్రీపాద। సేవకుడై యండజేరిన జాలు॥
ఈ విభుదాసుల హితుల పాదధూళి। పావనమై సోకి బ్రదికిన జాలు॥
137)సామంతం/తోడి
ప॥ ఎంత సదివిననేమి నేమి వినిన తన। చింతయేల మాను సిరులేల కలుగు॥
చ॥ ఇతర దూషణముల యెడసిన గక। అతికాముకుడుగాని యప్పుడుగాక।
మతి చంచలము గొంత మానినగాని। గతియేల కలుగు దుర్గతి లేలమాను॥
చ॥ పరధనముల ఆస పాసిన గాక। అరిది నిందలు లేనియప్పుడు గాక।
విరగువర్తనములు విడచిన గాక। పరమేల కలుగు నాపద లేలమాను॥
చ॥ వేంకటపతి నాత్మ వెదికిన గాక। కింక మనసున దొలగిన గాక।
బొంకుమాట లెడసిపోయిన గాక। శంక యేలమాను జయమేల కలుగు॥
138)గౌళ
ప॥ ఊరకే దొరకునా వున్నతోన్నత సుఖము। సారంబు దెలిసెగా జయము చేకొనుట॥
చ॥ తలపులోని చింత దాటినప్పుదు గదా। అలరిదైవంబు ప్రత్యక్షమౌట।
కలుషంపు దుర్మదము గడచినప్పుడు గదా। తలకొన్న మోక్షంబు తనకు చేకొనుట॥
చ॥ కర్మంబు కసటువో గడిగినప్పుడు గదా। నిర్మల జ్ఞానంబు నెరవేరుట।
మర్మంబు శ్రీహరి నీమరగు జొచ్చినగదా। కూర్మి దనజన్మమెక్కుడు కెక్కుడౌట॥
చ॥ తనశాంత మాత్మలో దగలినప్పుడు గదా। పనిగొన్న తనచదువు ఫలియించుట।
యెనలేని శ్రీవేంకటేశ్వరుని దాస్యంబు। తనకు నబ్బినగదా దరిచేరిమనుట॥
139)శ్రీరాగం
ప॥ తిరువీధుల మెరసీ దేవదేవుడు। గరిమల మించిన సింగారములతోడను॥
చ॥ తిరుదండలపై నేగీ దేవుడిదె తొలునాడు। సిరుల రెండవనాడు శేషుని మీద।
మురిపాల మూడవనాడు ముత్యాల పందిరిక్రింద। పొరినాలుగవనాడు పువ్వు గోవిలలోను॥
చ॥ గ్రక్కున నైదవనాడు గరుడునిమీద। యెక్కెను నారవనాడు యేనుగుమీద।
చొక్కమై యేడవనాడు సూర్యప్రభలోనను। యిక్కువ దేరును గుర్రమెనిమిదవనాడు॥
చ॥ కనకపుటందలము కదిసి తొమ్మిదవనాడు। పెనచి పదోనాడు పెండ్లిపీట।
యెనసి శ్రీవేంకటేశు డింతి యలమేల్మంగతో। వనితల నడుమను వాహనాలమీదను॥
140)దేశి
ప॥ కానరటె పెంచరటె కటకట బిడ్డలను। నేను మీవలెనే కంటి నెయ్యమైన బిడ్డని॥
చ॥ బాయిట బారవేసిన పాలు వెన్నలును। చేయి వెట్టకుందురా చిన్ని బిడ్డలు।
మీయిండ్లు జతనాలు మీరుసేసికొనక। పాయక దూరేరేల ప్రతిలేని బిడ్డను॥
చ॥ మూసిన కాగులనే యీముంగిట పెరుగులూ। ఆసపడకుందురా ఆబిడ్డలు।
వోసరించి మోసపోక వుండలేక మీరు। సేసేరింతేని దూరు చెప్పరాని బిడ్డని॥
చ॥ చొక్కమైన కొప్పెరల జున్నులు జిన్నులును। చిక్కిన విడుతురా చిన్ని బిడ్డలు।
మిక్కిలి పూజలుసేసి మెచ్చించవదగదా। యెక్కువైన తిరువేంకటేశుడైన బిడ్డని॥
141)శ్రీరాగం
ప॥ కూడు వండుట గంజికొరకా తనకు। వేడుకలు గల సుఖము వెదుకుటకు గాక॥
చ॥ కుప్ప నురుచుట కసవుకొరకా తనువు। గొప్పయవుటిది మదము కొరక।
ఒప్పయిన వేడుకల నొరసి మనసు। నెప్పనకు రాదివియ నేరవలె గాక॥
చ॥ కొలుచు దంచుట పొట్టకొరకా తా-। గులజుడై మూఢుండౌ కొరకా।
తలపోసి యిన్నిట దగిలి మీదు। తెలిసి సుఖదుఃఖముల దెలియవలెగాక॥
చ॥ కొండ దవ్వుట యెలుకకొరకా తా-। గొండ యెక్కుట దిగుట కొరకా।
కొండల కోనేటిపతి గొలిచి తనకు। నిండి నాపదలెల్ల నీగవలె గాక॥
****

142)దేవగాంధారి
పll కొలువై వున్నాడు వీడె గోవిందరాజు। కొలకొలనేగి వచ్చె గోవిందరాజు॥
చll గొడుగుల నీడల గోవిందరాజు। గుడిగొన్న పడగల గోవిందరాజు।
కుడియెడమ కాంతల గోవిందరాజు। కొడిసాగే పవుజుల గోవిందరాజు॥
చll గొప్ప గొప్ప పూదండల గోవిందరాజు। గుప్పేటి వింజామరల గోవిందరాజు।
కొప్పుపై చుంగులతోడి గోవిందరాజు। కుప్పికటారము తోడి గోవిందరాజు॥
చll గొరబుసింగరాల గోవిందరాజు। కురులు దువ్వించుకొని గోవిందరాజు।
తిరుపతిలోనను తిరమై శ్రీవేంకటాద్రి। గురిసీ వరములెల్ల గోవిందరాజు॥

143)శంకరాభరణం
పll కొనరో కొనరో మీరు కూరిమి మందు। వునికి మనికి కెల్ల నొక్కటే మందు॥
చll ధృవుడు గొనినమందు తొల్లియు బ్రహ్లాదుడు। చవిగా గొనినమందు చల్లని మందు।
భవరోగములు వీడి పారగ బెద్దలు మున్ను। జవకట్టికొనిన నిచ్చలమైన మందు॥
చll నిలిచి నారదుండు గొనినమందు జనకుండు। గెలుపుతో గొని బ్రదికిన యామందు।
మొలచి నాలుగుయుగముల రాజులు ఘనులు। కలకాలము గొని కడగన్న మందు॥
చll అజునకు బరమాయువై యొసగినమందు। నిజమై లోకములెల్ల నిండినమందు।
త్రిజగములు నెరుగ తిరువేంకటాద్రిపై। ధ్వజ మెత్తె గోనేటిదరి నున్న మందు॥

144)సావేరి/సాళంగ
పll జ్ఞానులాల యోగులాల సకలవిరక్తులాలా। నానావిధాల నమ్మేరు సుండి॥
చll అలరి యింతుల అధరామృతము లివియెల్ల। కాలకూట విషము కరణి సుండి।
శీలముతో వీరల చెట్టలు పట్టుట లెల్లా। బాలనాగాల దొడికి పట్టుట సుండి॥
చll కాంతలు నవ్వుచునైనా గన్నుల చూచిన చూపు। పంతమున నలుగుల పాతర సుండి।
బంతుల నెదుటనున్న పడతుల చన్నులివి। కంతల నొడ్డిన బండిగండ్లు సుమ్మి॥
చll జవ్వనపుగామినుల సరసపు మాటలెల్లా। మవ్వమైన యట్టి చొక్కు మంత్రాలు సుండి।
ఇవ్వలను శ్రీవేంకటేశ్వరు దాసుల కివి। చివ్వన జెప్పినట్టు చేసేవి సుండి॥

145)కాంభోజి
పll కంటిమి నేడిదె గరుడాచలపతి। ఇంటి వేలుపగు యీశ్వరుండు॥
చll శ్రీనరసింహుడు చిన్మయకాంతుడు। దానవాంతకుడు దయానిధి।
నానా మహిమల నమ్మిన వారిని। పూనుకు కాచె పోషకుడితడు॥
చll దేవాది దేవుడు దినకర తేజుడు। జీవాంత రంగుడు శ్రీవిభుడు।
దైవ శిఖామణి తలచిన వారిని। సేవలు గొనికాచె విభుడితడు॥
చll పరమమూర్తి హరి ప్రహ్లాద వరదుడు। కరుణానిధి బుధకల్పకము।
పరగు శ్రీవేంకట పతి తనదాసుల। నరదుగ గాచేయన ఘనుండితండు॥

146)లలిత
పll కరుణించు మికనైనా కాపురమా। కరికరి బెట్టకుమీ కాపురమా॥
చll కలలోని సుఖమైన కాపురమా। కలుషమే చవియైన కాపురమా।
కలను బేహారపు కాపురమా। కలడు మాకిదే హరి కాపురమా॥
చll గంట వెంటలో తగులు కాపురమా। కంట వత్తివెట్టి కాచే కాపురమా।
గంటు గిందుగా బొరలే కాపురమా। కంటిమి శ్రీపతి కాపురమా॥
చll కావిరి వెర్రిచేరాయి కాపురమా। కావలసినట్లయ్యే కాపురమా।
శ్రీవేంకటేశ్వరుడు చేరి నిన్ను నన్ను నొక్క। కైవసము సేసెగదో కాపురమా॥

147)గుజ్జరి
పll నాపాలిఘన దైవమవు నీవే నన్ను। నీపాల నిడుకొంటి నీవే నీవే॥

చ॥ ఒలిసి నన్నేలే దేవుడవు, యెందు। దొలగని నిజబంధుడవు నీవే।
పలు సుఖమిచ్చే సంపదవు నీవే, యిట్టే। వెలయ నిన్నియు నీవే నీవే॥
చ॥ పొదిగి పాయని యాప్తుడవు నీవే, నాకు। నదన దోడగు దేహమవు నీవే।
మదమువాపెడి నామతియు నీవే, నాకు। వెదక నన్నియును నీవే నీవే॥
చ॥ ఇంకా లోకములకు నెప్పుడు నీవే, యీ-। పంకజభవాది దేవపతివి నీవే।
అంకిలి వాపగ నంతకు నీవే, తిరు-। వేంకటేశ్వరుడవు నీవే నీవే॥

148)జగన్మోహిని/సామంతం
ప॥ సులభమా మనుజులకు హరిభక్తి। వలనొంది మరికదా వైష్ణవుడౌట॥
చ॥ కొదలేని తపములు కోటాన గోటులు। నదన నాచరించి యటమీద।
పదిలమైన కర్మల బంధములన్నియు। వదిలించుకొని కదా వైష్ణవుడౌట॥
చ॥ తనివోని యాగతంత్రములు లక్షలసంఖ్య। అనఘుడై చేసిన యటమీదట।
జననములన్నిట జనియించి పరమ పా-। వనుడై మరికద వైష్ణవుడౌట॥
చ॥ తిరిగి తిరిగి పెక్కు తీర్థములన్నియు। నరలేక సెవించినమీదట।
తిరువేంకటాచలాధిపుడైన కరిరాజ-। వరదుని కృపగద వైష్ణవుడౌట॥

149)ఆహిరి
ప॥ మదమత్సరము మనసుపేదైపో। పదరిన యాసలవాడవో వైష్ణవుడు॥
చ॥ ఇట్టునట్టు దిరిగాడి యేమైనా జెడనాడి। పెట్టరంటా బోయరంటా బెక్కులాడి।
యెట్టివారినైనా దూరి యెవ్వరినైన జేరి। వట్టియాసల బడనివాడువో వైష్ణవుడు॥
చ॥ గడనకొరకు జిక్కి కాముకివిద్యల జొక్కి। నిడివి నేమైనా గని నిక్కి నిక్కి।
వొడలిగుణముతోడ వుదుట విద్యల జాల। వడదాకి బడలనివాడవో వైష్ణవుడు॥
చ॥ ఆవల వొరుల జెడనాడగ వినివిని। చేవమీర యెవ్వరిని జెడనాడక।
కోవిదు శ్రీవేంకటేశు గొలిచి పెద్దలకృప। వానివర్తనల వాడువో వైష్ణవుడు॥

150)శ్రీరాగం
ప॥ ఇదివొ సంసార మెంతసుఖమోకని। తుదలేనిదుఃఖమను తొడవు గడియించె॥
చ॥ పంచేంద్రియంబులను పాతకులు దనుదెచ్చి। కొంచెపుసుఖంబునకు గూర్పగాను।
మించి కామంబనెడి మేటితనయుండు జని-। యించి దురితధనమెల్ల గడియించె॥
చ॥ పాయమనియెడి మహాపాతకుడు తను దెచ్చి। మాయంపుసుఖమునకు మరువగాను।
సోయగపు మోహమను సుతుడేచి గుణమెల్ల। బోయి యీనరకమను పురము గడియించె॥
చ॥ అతిశయుండగు వేంకటాధీశుడను మహా-। హితుడు చిత్తములోన నెనయగాను।
మతిలోపల విరక్తిమగువ జనియించి య-। ప్రతియయి మోక్షసంపదలు గడియించె॥

151)బంగాళ
ప॥ భావించి తెలుసుకొంటే భాగ్యఫలము। ఆవలీవలి ఫలము లంగజ జనకుడె॥
చ॥ దానములలో ఫలము, తపములలో ఫలము। మోసములలో ఫలము ముకుందుడె।
జ్ఞానములలో ఫలము జపములలో ఫలము। నానా ఫలములును నారాయణుడె॥
చ॥ విమతులలో ఫలము వేదములలో ఫలము। మనసులోని ఫలము మాధవుడె।
దినములలో ఫలము తీర్థ యాత్రల ఫలము। ఘనపుణ్య ఫలము కరుణాకరుడె॥
చ॥ సతత యోగఫలము చదువులలో ఫలము। అతిశయోన్నత ఫలము యచ్యుతుడె।
యతులలోని ఫలము జితకామిత ఫలము। క్షితి మోక్షము ఫలము శ్రీవేంకటేశుడె॥

152)నారాయణి
ప॥ అనాది జగమునకౌ భళము। అనేకాద్భుతంబౌ భళము॥
చ॥ హరి నివాస మీయౌ భళము। అరిది పరమ పదమౌ భళము।
అరిదైత్యాంతకమౌ భళము। హరముఖ సేవితమౌ భళము॥

చ|| అమలరమాకరమౌ భళము| అమితమునీంద్రంబౌ భళము|
అమరవందితంబౌ భళము| అమరె బుణ్యములనౌ భళము||
చ|| అగరాజంబీ యౌ భళము| అగణిత తీర్థంబౌ భళము|
తగు శ్రీవేంక ధామ విహారం- | బగు శుభాంచితంబౌ భళము||

153)నారాయణి
ప|| హరి శరణాగతి యాతుమది| సరుస నిదియెపో సతమయ్యెడిది||
చ|| దిన దిన రుచులివి దేహము వి- | చెనకెటి కోరిక చిత్తముది- |
యెనసెటి కాంతులు యింద్రియంబులవి| పనివి యాత్మకిని పసిలేదయ్యా||
చ|| పదరెటి కోపము పాపముది| అదవ గాలములు అనాదివి|
నిదుర తమోగుణ నిలయముది| యెదుట నాత్మకివి యెవరయ్యా||
చ|| కాయపు జననము కర్మముది| మాయ లంపటము మమతలది|
యేయెడ శ్రీవేంకటేశుడితని కృప| పాయని యాత్మకు బ్రమాణమయ్యా||

154)కేదారగౌళ
ప|| భామ శృంగారించు భావమే యందము| కాముని రతిసాటి కాంతులీలాగు||
చ|| పూవొకటి వికసించె పున్నమి చంద్రుని వలెనే| పూవుమీద మరిరెండు పూలుబూసె|
రెండు పూవుల నడుమ పూసెనొకపువ్వు| పూవు కింద ముప్పదిరెండు మొగ్గలెత్తె||
చ|| పక్షి యొక్కటి వాలె భద్రేభమనగాను| పక్షిమీదను రెండు పక్షులాయెను|
రెండు పక్షుల నడుమనే వ్రాలె నొక పక్షి| పక్షితో జోడుగా పలికె నొకపక్షి||
చ|| చిగురునే రెంటి చెందామరో యనగ| చిగురు మీదను రెండు చిగురులెత్తె|
చిగురుబోణి యింట శ్రీవేంకటేశుడు| చిగురు లోపలి తేనె చెలగి చవిచూచె||

155)సామంతం
ప|| ఆదిదేవుం డనంగ మొదల నవతరించి జలధి సొచ్చి| వేదములును శాస్త్రములను వెదకి తెచ్చె నితండు||
చ|| వాలి తిరుగునట్టి దైత్యవరుల మోహవతులనెల్ల| మూలమూలం ద్రోసి ముసుగుపాలుసేసె నితండు|
వేలసంఖ్యనైన సతుల వేడుక లలరంజేసి వొంటి| నాలిమగని రీతిగూడి యనుభవించె నితండు||
చ|| కడుపులోని జగములనెల్ల గదలకుండం బాపరేని| పడకనొక్క మనసుతోడం బవ్వళించె నితండు|
అడుగు క్రింద లోకమెల్ల నడంచదలంచి గురుతుమీర| పొడవు వెరిగి మిన్ను జలము పొడిచి తెచ్చి నితండు||
చ|| కొండెవయసువాడు మంచి గోపసతుల మనములెల్ల| ఆడికెలకు నోపి కొల్లలాడి బ్రదికె నితండు|
వేడుకలర వేంకటాద్రివెలసి భూతకోటి దన్నుం- | జాడుం డనుచు మోక్షపదము చూరవిడిచి నితండు||

156)లలిత
ప|| తెప్పగా మర్రాకు మీద తేలాడువాడు| ఎప్పుడు లోకములెల్ల నేలేటివాడు||
చ|| మోతనీటి మడుగులో యీతగరచినవాడు| పాతగిలే నూతిక్రింద బాయనివాడు|
మూతిదోసిపట్టి మంటిముద్దపెల్లగించువాడు| రోతయైనపేగుల పేరులు గలవాడు||
చ|| కోడికూత నోరివాని కుర్రతమ్ముడైనవాడు| బూడిద బూసినవాని బుద్ధులవాడు|
మాడవన్నె లేడివెంట మాయలబడినవాడు| దూడల నావులగాచి దొరయైనవాడు||
చ|| ఆకసానబారే వూరి అతివల మానముల| కాకుసేయువాడు తురగముపైవాడు|
ఏకమై వేంకటగిరి నిందిరారమణి గూడి| యేకాలముబాయని యెనలేనివాడు||

157)గుండక్రియ
ప|| తెలియ చీకటికి దీపమెత్తక, పెద్ద| వెలుగు లోపలికి వెలుగేలా||
చ|| అరయ నాపన్నుని కభయ మీవలెగాక| ఇరవైన సుఖి గావనేలా|
వరుత బోయెడువానివడి దీయవలె గాక| దరివాని దివియగ దానేలా||
చ|| ఘనకర్మారంభుని కట్లు విడవలె గాక| యెనసి ముక్తుని గావనేలా|
అనయము దుర్బలుని కన్న మిడవలెగాక| తనిసిన వానికి దానేలా||

****

చ॥ మితిలేని పాపకర్మికి దావలె గాక। హిత మెరుగు పుణ్యునికి నేలా।
ధృతిహీను గృపజూచి తిరువేంకటేశ్వరుడు। తతి గావకుండిన తానేలా॥

158)దేసాక్షి/రేవతి

ప॥ పోయబోయ గాలమెల్ల పూట పూటకు। రోయని రోతలు చూచి రుచి చూరబోయ॥
చ॥ తాడిమానెక్కెటివాని తడయక పట్టి పట్టి। తోడ దోడ నెందాకా దోయవచ్చును।
కాడువడ్డ చిత్తమిది కలకాలము నిట్టే। ఆడి కెలకులోనై తనియకపోయ॥
చ॥ మన్ను దిని యేటిదూడ మానుమంటూ మొత్తి మొత్తి। కన్ని గట్టి యెందాక గాయవచ్చును।
సన్న పుటాసలమీద చరిబడ్డ దేహమిది। కన్న పుగత్తుల చూపు కట్టరాకపోయ॥
చ॥ హేయము దొక్కకుమన్న యేచితి నేననేవాడు। చాయకు రాకున్న నేమి సేయవచ్చును।
మాయల వేంకటపతి మచ్చువల్ల నాయాత్మ। పాయక యీతని జేరి భయమెల్లబోయ॥

159)హిందోళవసంతం

ప॥ మూడేమాటలు మూడుమూండ్లు తొమ్మిది। వేడుకొని చదవరో వేదాంత రహస్యము॥
చ॥ జీవస్వరూపము చింతించి యంతటాను। దేవుని వైభవము తెలిసి।
భావించి ప్రకృతి సంపదయిది యెరుగుడే। వేవేలు విధముల వేదాంత రహస్యము॥
చ॥ తనలోని విజ్ఞానము తప్పకుండా దలబోసి। పనితోడ నందువల్ల భక్తినిలిపి।
మనికిగా వైరాగ్యము మరవకుండుతే। వినవలసిన యట్టి వేదాంత రహస్యము॥
చ॥ వేడుకతో నాచార్య విశ్వాసము గలిగి। జాడల శరణాగతి సాధనముతో।
కూడి శ్రీవేంకటేశుగొలిచి దాసుడౌటే। వీడని బ్రహ్మానంద వేదాంత రహస్యము॥

160)వరాళి

ప॥ మోపుల చిగురుల చిమ్ములవేదము। ఆవుల మందలలోని ఆవేదము॥
చ॥ మంచముపై చదివేది మరవకుమీ। కొంచెపు లేబలుకుల కొనవేదము।
పించపు శిరసుతోడ బిన్ననాడే చదివిన। తుంచి తుంచిన మాటల తొలివేదము॥
చ॥ చల్లలమ్మే గొల్లెతల చక్కని జంకెనలకు। గొల్లపల్లెలోన దొరకొన్న వేదము।
తల్లి బిడ్డ లనక యందరి నొక్క వావిగా। పిల్లగ్రోవి నేరిపిన పెనువేదము॥
చ॥ పంకజభవాదులు బడిబడి జదివించే। లంకెలు చెలగిన మెలపువేదము।
వేంకటనగము మీద వెలయు నిందిరగూడి। కొంకొక చదివిన చొక్కుల వేదము॥

161)సావేరి

ప॥ మెచ్చెనొక రాగంబు మీద మీద కడు। నిచ్చె నొక రాగంబు యింతులకు నెల్ల॥
చ॥ చేసె నొక రాగంబు చెలియెదుట గన్నులనె। మూసె నొక రాగంబు ముదిత మతినె।
పూసె నొక రాగంబు పొలతి పులకలమేన। వ్రాసె నొక రాగంబు వనిత నినుబాసి॥
చ॥ పట్టె నొక రాగంబు ప్రాణములపై నలిగి। తిట్టె నొక రాగంబు తిరిగి తిరిగి।
పుట్టె నొక రాగంబు పొలతి డెందమునకును। మెట్టె నొక రాగంబు మెరయుచునె కదలి॥
చ॥ కురిసె నొక రాగంబు కొప్పు పువ్వులనె సతి। మురిసె నొక రాగంబు ముంచి మేన।
తిరువేంకటేశ్వరుడ తెలిసికో నినుబొంది। పొరసె నొక రాగంబు పొలతి కుచములనే॥

162)భైరవి

ప॥ మొదలుండ గొనలకు మోచి నీళ్ళు వోయనేల। యెదలో నీవుండగా నితరము లేలా॥
చ॥ నిగమ మార్గముల నే నడచే నంటే। నిగము లెల్లను నీమహిమే।
జగము లోకుల జూచి జరిగెద నంటే। జగములు నీ మాయ జనకములు॥
చ॥ మనసెల్ల నడ్డపెట్టి మట్టున నుండే నంటే। మనసు కోరికెలు నీ మతకాలు।
తనువు నింద్రియములు తగ గెలెచే నంటే। తనువు నింద్రియములు దైవము నీ మహిమా॥
చ॥ ఇంతలోని పనికిగా యిందు నందు జొరనేల। చెంత నిండు చెరువుండ చెలమ లేలా।
పంతాన శ్రీవేంకటేశ పట్టి నీకే శరణంటి। సంత కూటాల ధర్మపు సంగతి నాకేలా॥

****

163)కాంభోజి

ప॥ మొత్తకురే అమ్మలాల ముద్దులాడు వీడె। ముత్తెమువలె నున్నాడు ముద్దులాడు॥
చ॥ చక్కని యశోద తన్ను సలిగతో మొత్తరాగా। మొక్కబోయీ గాళ్ళకు ముద్దులాడు।
వెక్కసాన రేపల్లె వెన్నెలెల్ల మాపుదాక। ముక్కున వయ్యగ దిన్న ముద్దులాడు॥
చ॥ రువ్వెడి రాళ్ళ దల్లి రోలదన్ను గట్టెనంట। మువ్వల గంటల తోడి ముద్దులాడు।
సవ్వెడి జెక్కుల నిండ నమ్మిక బాలునివలె। మువ్వరిలో నెక్కుడైన ముద్దులాడు॥
చ॥ వేల సంఖ్యల సతుల వెంటబెట్టుకొని రాగా। మూల జన్ను గుడిచీని ముద్దులాడు।
మేలిమి వేంకటగిరిమీద నున్నాడిదెవచ్చి। మూలభూతి దానైన ముద్దులాడు॥

164)శ్రీరాగం

ప॥ వనిత పాలికిని దేవరవు నీవు। వనమె జవ్వనమిందె వరమియ్యవలెను॥
చ॥ ముదితకు నీతోపాటు మోహన మంత్రము। చదరపు నీపురము జపశాల।
మదిలోన నీరూపు మరవని ధ్యానము। వదల రా దిక నీవు వరమియ్యవలెను॥
చ॥ పడతికి నీశయ్య బలు పుణ్యక్షేత్రము। వడలి చెమట నీపై హోమకృత్యము।
అడరు మోవితేనలు ఆరగింపు నైవేద్యాలు। వడి జేకొనిక నీవు వరమియ్యవలెను॥
చ॥ కామినికి నీకూటమి ఘన దివ్యయోగము। నేమపు బరవశము నిజానందము।
ఆముక శ్రీవేంకటేశ ఆపె నీవు గూడితిరి। వాములుగా నిట్టె వరమియ్యవలెను॥

165)ఆహిరి/కురంజి

ప॥ సిరుత నవ్వులవాడు సిన్నెకా వీడు। వెరపెరుగడు సూడవే సిన్నెకా॥
చ॥ పొలసు మేనివాడు బోరవీపు వాడు। సెలసు మోరవాడు సిన్నెకా।
గొలుసుల వంకల కోరలతోబూమి। వెలిసినాడు సూడవే సిన్నెకా॥
చ॥ మేటి కురుచవాడు మెడమీది గొడ్డలి। సీటకాలవాడు సిన్నెకా।
ఆటదానిబాసి అడవిలో రాకాశి। వేటలాడీ జూడవే సిన్నెకా॥
చ॥ బింకపు మోతల పిల్లగోవివాడు। సింక సూపులవాడు సిన్నెకా।
కొంకక కలికియై కొసరి కూడె నన్ను। వేంకటేశుడు సూడవే సిన్నెకా॥

166)శంకరాభరణం

ప॥ కదిసి యీతడు మమ్ముగాచుగాక। అదె యీతనికె శరణంటే నంటినేను॥
చ॥ ఎవ్వని వుదరమున నిన్నిలోకములుండు। ఎవ్వని పాదము మోచె నిల యలను।
ఎవ్వడు రక్షకుడాయనీ జంతుకోట్లకు। అవ్విభునికి శరణంటే నంటి నిప్పుడు॥
చ॥ సభలో ద్రౌపదిగాచె సర్వేశు డెవ్వడు। అభయ హస్తమొసగె నాతడెవ్వడు।
ఇభ వరదు డెవ్వడు యీతనికి వొడిగట్టి। అభినవముగ శరణంటే నంటి నిప్పుడు॥
చ॥ శరణు చొచ్చిన విభీషణు గాచె నెవ్వడు। అరిది యజుని తండ్రి యీతడెవ్వడు।
ఇరవై శ్రీవేంకటాద్రి యెక్కి నాతడితడే। అరిసి యితనికే శరణంటే నంటి నిప్పుడు॥

167)కన్నడగౌళ

ప॥ కామయాగము చేసెగలికి తన। ప్రేమమే దేవతా ప్రీతిగాను॥
చ॥ పొలుపలర సురత తాంబూల రసపానంబు। నళినాక్షి సోమపానంబు గాను।
కలకలంబుల మంచి గళరవంబులమోత। తలకొన్న వేద మంత్రములుగాను॥
చ॥ పడతి తనవిరహ తాపమున బుట్టినయగ్ని। అడరి దరికొన్న హోమాగ్నిగాను।
ఒడబడిక సమరతుల నుదయించిన చెమట। దడియుటే యవబృథంబుగాను॥
చ॥ తనరగుచముల రుచులు దంతాక్షతక్రీడ। నునుపైన పశుబంధనంబుగాను।
యెనసి శ్రీవేంకటేశ్వరుని పొందు। ఘనమైన దివ్య భోగంబుగాను॥

168)దేసాక్షి/పూర్వీకల్యాణి

ప॥ వేదవేద్యులు వెదికేటి మందు। ఆదినంత్యము లేని ఆమందు॥

****

చ॥ అడవిమందులు గషాయములు నెల్లవారు। కడగానక కొనగాను।
తొడబడ నొకమందు దొరకె మాకు భువి- । నడియాలమైనట్టి మందు॥
చ॥ లలిత రసములు దైలములు నెల్లవారు। కలకాలము గొనగాను।
చెలువైన దొకమందు చేరె మాకు భువి- । నలవిమీరిన యట్టియామందు॥
చ॥ కదిసి జన్మరోగముల నెల్లవారు। కదలలేక వుండగాను।
అదన శ్రీతిరువేంకటాద్రి మీదిమందు। అదివో మాగురు డిచ్చె నామందు॥

169)దేసాక్షి
ప॥ హీనదశలబొంది యిట్లు నుండుటకంటె। నానావిధులను నున్న నాడే మేలు॥
చ॥ అరుదైన క్రిమికీటకాదులందు బుట్టి। పరిభవములనెల్ల బడితిగాని।
ఇరవైనచింత నాడింతలేదు యీ- । నరజన్మముకంటె నాడే మేలు॥
చ॥ తొలగక హేయజంతువులయందు బుట్టి। పలువేదనలనెల్ల బడితిగాని।
కలిమియు లేమియు గాన నేడెరిగి। నలగి తిరుగకుంటె నాడే మేలు॥
చ॥ కూపనరకమున గుంగి వెనకకు నే- । బాపపువిధులనెల్ల బడితిగాని।
యేపున దిరువేంకటేశ నాకిటువలె। నాపాలగలిగిననాడే మేలు॥

170)సామంతం
ప॥ ఏవం శ్రుతిమత మిదమేవ త- । ద్భావయితు మతఃపరం నాస్తి॥
చ॥ అతులజన్మభోగాసక్తానాం। హితవైభవసుఖ మిదమేవ।
సతతం శ్రీహరి సంకీర్తనం త- । ద్వ్యతిరిక్తసుఖం వక్తుం నాస్తి॥
చ॥ బహుళమరణ పరిభవచిత్తానా- । మిహపరసాధన మిదమేవ।
అహిశయనమనోహరసేవా త- । ద్విహరణంవినా విధిరపి నాస్తి॥
చ॥ సంసారదురితజాడ్యపరాణాం। హింసావిరహిత మిదమేవ।
కంసాంతకవేంకటగిరిపతేః ప్ర- ।శంసైనానాంపశ్చాదిహ నాస్తి॥

171)పాడి
ప॥ వేదం బెవ్వని వెదకెడివి। ఆదేవుని గొనియాడుడీ॥
చ॥ అలరిన చైతన్యాత్మకు డెవ్వడు। కలడెవ్వ డెచట గలడనిన।
తలతు రెవ్వనిని దనువియోగదశ। యిల నాతని భజియించుడీ॥
చ॥ కడగి సకలరక్షకు డిందెవ్వడు। వడి నింతయు నెవ్వనిమయము।
పిడికిట తృప్తులు పితరు లెవ్వనిని। దడవిన ఘనుడాతని గనుడు॥
చ॥ కదిసి సకలలోకంబుల వారలు। యిదివో కొలిచెద రెవ్వనిని।
త్రిదశవంద్యుడగు తిరువేంకటపతి। వెదకి వెదకి సేవించుడీ॥

172)శ్రీరాగం
ప॥ బయలు పందిలి వెట్టి పరగ జిత్తము గలిగె। దయమాలి తిరుగ నాత్మ డొక్కడు గలిగె॥
చ॥ కనుచూపు వలన నుడుగని కోరికలు గలిగె। తనుకాంక్ష వలన బరితాపంబు గలిగె।
అనుభవమువలన మోహాంధకారము గలిగె। తనివిదీరమి వలన తలపోత గలిగె॥
చ॥ అడియాసవలన పాయనిచలంబును గలిగె। కడుమమత వలన చీకటి దవ్వ గలిగె।
కడలేని తమకమున గాతాళమును గలిగె। నడుమ నంతటికి మాననిప్రేమ గలిగె॥
చ॥ తరితీపువలన చిత్తభ్రాంతి తగ గలిగె। విరహంబువలన పురవేదనలు గలిగె।
తిరువేంకటాచలాధిపుని కరుణామృతము। పరిపూర్ణమైన యాపద నీద గలిగె॥

173)గుండక్రియ
ప॥ మానుషము గాదు మరి దైవికము గాని। రానున్నా అది రాకుమన్న బోదు॥
చ॥ అనుభవముకు బ్రాప్తమైనది। తనకుదానె వచ్చి తగిలికాని పోదు॥
చ॥ తిరువేంకటగిరి దేవుని। కరుణచేత గాని కలుషమింతయు బోదు॥

****

***

174)శుద్ధవసంతం
ప॥ సదా సకలము సంపదలే। తుద దెలియగవలె దొలగగవలయు॥
చ॥ అహర్నిశలు నాపదలే। సహించిన నవి సౌఖ్యములే।
ఇహమునవి యిందరికిని। మహిమ దెలియవలె మానగవలెను॥
చ॥ దురంతము లివి దోషములే। పరంపర లివి బంధములు।
విరసములౌ నరవిభవములౌ- । సిరులే మరులౌ చిరసుఖ మవును॥
చ॥ గతి యలమేల్మంగ నాంచారికి। బతియగువేంకటపతి దలచి।
గతు లెరుగగవలె రవణము వలెను। హిత మెరుగగవలె నిదె తనకు॥
175)శుద్ధవసంతం
ప॥ ఇందిరానామ మిందరికి। కుందనపుముద్ద వోగోవింద॥
చ॥ అచ్చుతనామము అనంతనామము। ఇచ్చినసంపద లిందరికి।
నచ్చినసిరులు నాలుకతుదలు- । కొచ్చికొచ్చి నోగోవింద॥
చ॥ వైకుంఠనామము వరదనామము। ఈకడనాకడ నిందరికి।
నాకుదెరవులు వన్నెలు లోకాల। గూకులు వత్తులు నోగోవింద॥
చ॥ పండరినామము పరమనామము। ఎండలునాపెడి దిందరికి।
నిండునిధానమై నిలిచినపేరు। కొండల కోనేటివో గోవింద॥
176)సామంతం
ప॥ సహజవైష్ణవాచారవర్తనుల- । సహవాసమె మాసంధ్య॥
చ॥ అతిశయమగు శ్రీహరిసంకీర్తన। సతతంబును మాసంధ్య।
మతి రామానుజమతమే మాకును। చతురత మెరసిన సంధ్య॥
చ॥ పరమభాగవత పదసేవనయే। సరవి నెన్న మాసంధ్య।
సిరివరుమహిమలు చెలువొందగ పే- ।సరక వినుటె మాసంధ్య॥
చ॥ మంతుకెక్క తిరుమంత్ర పఠనమే। సంతతమును మాసంధ్య।
కంతుగురుడు వేంకటగిరిరాయని। సంతర్పణమే మాసంధ్య॥
177)బౌళి
ప॥ ఎవ్వరి గాదన్న నిది నిన్ను గాదంట। యెవ్వరి గొలిచిన నిది నీకొలువు॥
చ॥ అవయవములలో నది గాదిది గా- । దని మేలివి మేలన నేలా।
భువియు బాతాళము దివియు నందలి జంతు- । నివహ మింతయునూ నీదేహమేకాన॥
చ॥ నీవు లేనిచోటు నిజముగ దెలిపిన। ఆవల నది గాదనవచ్చును।
శ్రీవేంకటగిరి శ్రీనాథ సకలము। భావింప నీవే పరిపూర్ణుడవుగాన॥
178)భూపాలం
ప॥ సువ్వి సువ్వి సువ్వలమ్మ। నవ్వుచు దేవకి నందనుగనియె॥
చ॥ శశివొడచె అలసంబులు గడచె। దిశల దేవతల దిగుళ్ళు విడిచె॥
చ॥ కావిరి విరిసి కంసుడు గినిసె। వావిరిబువ్వుల వానలు గురిసె॥
చ॥ గతిసేనే అటు గాడిదలు గూసె। కుతిల కుడిచి జనకుడు నోరుమూసె॥
చ॥ గగురు పొడిచె లోకము విధి విడిచె। మొగులు గురియగ యమునపై నడచె॥
చ॥ కలిజారె వెంకటపతి మీరె। అలుమేల్మంగ నాచారలుకలు దీరె॥
179)దేసాళం
ప॥ కులుకక నడవరో కొమ్మలారా। జలజల రాలీను జాజులు మాయమ్మకు॥
చ॥ ఒయ్యనేమేను గదలీ నొప్పుగానడవరో। గయ్యాళి శ్రీపాదతాకు కాంతలాలా।
పయ్యెద చెరగు జారీ భారపు గుబ్బలమీద। అయ్యో చెమరించె మాయమ్మకు నెన్నుదురు॥
చ॥ చల్లెడి గందవొడిమైజారీ నిలువరో। పల్లకి వట్టిన ముద్దు వనితలారా।

***

మొల్లమైన కుందనపు ముత్యాల కుచ్చులదర। గల్లనుచు గంకణాలు కదలీ మాయమ్మకు॥
చ॥ జమళి ముత్యాలతోడి చమ్మాళిగలిడరో। రమనికి మణుల నారతులెత్తరో।
అమరించి కౌగిట అలమేలుమంగనిదె। సమకూడె వేంకటేశ్వరుడు మాయమ్మకు॥

180)సౌరాష్ట్ర/రాగమాలిక
ప॥ చందమామ రావో జాబిల్లి రావో మంచి।
కుందనపుపైడికోర వెన్నబాలు దేవో॥
చ॥ నగుమోము చక్కని యయ్యకు నలువ బుట్టించిన తండ్రికి।
నిగమములందుండే యప్పకు మానీలవర్ణునికి।
జగమెల్లనేలిన స్వామికి జక్కని యిందిర మగనికి।
ముగురికి మొదలైన ఘనునికి మాముద్దుల మురారి బాలునికి॥
చ॥ తెలిదమ్మి కన్నులమేటికి మంచితియ్యని మాటల గుమ్మకు।
కలికి చేతల కోడెకు మాకతలకారి యీబిడ్డకు।
కులముద్ధరించిన పట్టెకు మంచి గుణములు గలిగిన కోడెకు।
నిలువెల్ల నిండువయ్యారికి నవవిధుల చూపులజూచే సుగుణునకు॥
చ॥ సురలగాచిన దేవరకు చుంచుగరుడుని నెక్కిన గబ్బికి।
నెరవాది బుద్ధులపెద్దకు మానీటు చేతలపట్టికి।
విరులవింటి వాని యయ్యకు వేవేల రూపుల స్వామికి।
సిరిమించు నెరవాది జాణకు మా శ్రీవేంకటనాథునకు॥

181)బౌళి/రాగమాలిక
ప॥ అన్నిట నీ వంతర్యామివి అవుట ధర్మమే అయినాను।
యెన్నగ నీవొక్కడవేగతియని యెంచికొలుచుటే ప్రపన్న సంగతి॥
చ॥ ఏకాంతంబున నుండినపతివి యెనసిరమించుటే సతిధర్మంబు।
లోకమురచ్చలోనుండినపతి లోగొనిపైకొనరానట్లు।
యీకొలదులనే సర్వదేవతలయిన్నిరూపులై నీవున్నప్పుడు।
కైకొని నిను బహుముఖముల గొలుచుట గాదు పతివ్రత ధర్మంబు॥
చ॥ పూనినబ్రాహ్మణులలోపలనే నిను బూజించుట వేదోక్తధర్మము।
శ్వానకుక్కుటాదులలోపల నిను సరి బూజించగరానట్లు।
యీనియమములనె ప్రాకృతజనులను యీశ్వర నీశరణాగతజనులను।
కానక, వొక్కట సరిగాజూచుట కాద వివేకధర్మంబు॥
చ॥ శ్రీవేంకటపతి గురువనుమతినే సేవే నాకును శిష్యధర్మము।
ఆవలనీవల నితరమార్గముల యాత్మలోన రుచిగానట్లు।
భావింపగ సకలప్రపంచమును బ్రహ్మం సత్యజ్ఞానమనంతము।
కైవశమై యిన్నిటా వెనుతగులు కాద వివేకధర్మంబు॥

182)బౌళి
ప॥ గరుడ గమన గరుడధ్వజ। నరహరి నమోనమో నమో॥
చ॥ కమలాపతి కమలనాభా। కమలజ జన్మ కారణిక।
కమలనయన కమలాప్తకుల। నమోనమో హరి నమో నమో॥
చ॥ జలధి బంధన జలధిశయన। జలనిధి మధ్య జంతుకల।
జలధిజామాత జలధిగంభీర। హలధర నమో హరి నమో॥
చ॥ ఘనదివ్యరూప ఘనమహిమాంక। ఘనఘనా ఘనకాయ వర్ణ।
అనఘ శ్రీవేంకటాధిపతేహం। నమో నమోహరి నమో నమో॥

183)బౌళి/రాగమాలిక

****

ప|| ఎంతమాత్రమున నెవ్వరు దలచిన అంతమాత్రమే నీవు|
అంతరాంతరములెంచిచూడ పిండంతేనిప్పటియన్నట్లు||
చ|| కొలుతురు మిమువైష్ణవులు కూరిమితో విష్ణుడని|
పలుకుదురు మిము వేదాంతులు పరబ్రహ్మంబనుచు|
తలతురు మిము శైవులు తగినభక్తులను శివుడనుచు|
అలరిపొగడుదురు కాపాలికులు ఆది భైరవుడవనుచు||
చ|| సరినెన్నుదురు శాక్తేయులు శక్తిరూపు నీవనుచు|
దరిశనములు మిము నానావిధులను తలపుల కొలదుల భజింతురు|
సిరులమిమ్మునే యల్పబుద్ధి దలచిన వారికి నల్పంబవుదువు|
గరిమల మిమునే ఘనమని తలచిన ఘనబుద్ధులకు ఘనుడవు||
చ|| నీవలన గొరతేలేదు మరి నీరుకొలది తామెరవు|
ఆవల భాగీరథిదరి బావుల ఆజలమే వూరినట్లు|
శ్రీవేంకటపతి నీవైతే మము జేకొని వున్నదైవమని
యీవలనే నీశరణని యెదను యిదియే పరతత్త్వమునాకు||

184)కేదారగౌళ
ప|| కొలువుడీ భక్తి కొండలకోనేటి- | నిలయుని శ్రీనిధి యైనవాని||
చ|| ఆదిదేవుని నభవుని సామ- | వేదనాద వినోదుని నెర- |
వాది జితప్రియు నిర్మలతత్త్వ- | వాదులజీవనమైన వాని||
చ|| దేవదేవుడైన దివ్యుని సర్వ- | భావాతీత స్వభావుని|
శ్రీవేంకటగిరి దేవుడైన పర- | దేవుని భూదేవతత్పరుని||

185)లలిత
ప|| నటనల భ్రమయకు నా మనసా| ఘటియించు హరియే కలవాడు||
చ|| ముంచిన జగమిది మోహినీ గజము| పొంచిన యాస పుట్టించేది|
వంచనల నిజమువలెనే వుండును| మంచులు మాయలె మరునాడు||
చ|| సరి సంసారము సంతలకూటమి| సొరిది బజారము చూపేది|
గరిమ నెప్పుడు గలకల మనుచుండును| మరులగు విధమే మాపటికి||
చ|| కందువ దేహముగాని ముదియదిది| అందిన రూప మాడేదిది|
యెందును శ్రీవేంకటేశ్వరుండును| డిందు పడగనిదె తెరమరుగు||

186)మోహన
ప|| రాజీవ నేత్రాయ రాఘవాయ నమో| సౌజన్య నిలయాయ జానకీశాయ||
చ|| దశరథ తనూజాయ తాటక దమనాయ| కుశిక సంభవ యజ్ఞ గోపనాయ|
పశుపతి మహా ధనుర్భంజనాయ నమో| విశద భార్గవరామ విజయ కరుణాయ||
చ|| భరిత ధర్మాయ శుర్పణఖాంగ హరణాయ| ఖరదూషణాయ రిపు ఖండనాయ|
తరణి సంభవసైన్య రక్షకాయనమో| నిరుపమ మహా వారినిధి బంధనాయ||
చ|| హత రావణాయ సంయమి నాథ వరదాయ| అతులిత అయోధ్యా పురాధిపాయ|
హితకర శ్రీవేంకటేశ్వరాయ నమో| వితత వావిలిపాటి వీర రామాయ||

187)మలహరి
ప|| కలిగినది యొక్కటే కమలాపతిసేవ| తెలుప కొంగిచ్చేను దిబ్బెము దొడికేను||
చ|| హరియే పరతత్త్వ మతడొక్కడే గతి| ధరలోన దేవతలెందరైనా గలుగనీ|
మురహరనామము ముంచి యొక్కటే యెక్కుడు| యిరవైన మంత్రము లెన్నియైనా నుండనీ||
చ|| గోవిందుదాసులే పెక్కువఘను లిందరిలో| వేవేలు పెద్దలటు వేలసంఖ్య లుండనీ|
కైవసపు విష్ణు కైంకర్యమే సాధనము| యీవలనావల పుణ్యమెంతైన గలుగనీ||

****

చ|| పట్టిన శ్రీవేంకటేశు భక్తియొక్కటే ఘనము| యిట్టే శాస్త్రజ్ఞాన మెట్లున్నను|
వొట్టినయాతని ముద్రలొక్కటికి మూలము| యెట్టి లాంఛనములిల నెన్నియైనా నుండనీ||

188) బిలహరి
ప|| పృథుల హేమ కౌపీన ధరః| ప్రథిత వటుర్మే బలం పాతు||
చ|| సూపా సప్తః శుచిస్సులభః| కోప విదూరః కులాధికః|
పాప భంజనః పరాత్ప రోయం| గోపా లోమే గుణం పాతు||
చ|| తరుణః ఛత్రీ దండ కమండలు| ధరః పవిత్రీ దయాపరః|
సురాణాం సంస్తుతి మనోహరః| స్థిరస్సుధీర్మే ధృతిం పాతు||
చ|| త్రివిక్రమః శ్రీ తిరువేంకటగిరి| నివాసోయం నిరంతరం|
ప్రవిమల మసృణ కబళ ప్రియోమే| దివా నిశాయాం ధియం పాతు||

189) ఝుంఝూటి
ప|| ఎండగాని నీడగాని యేమైనగాని| కొండల రాయడె మాకులదైవము||
చ|| తేలుగాని పాముగాని దేవపట్టయినగాని| గాలిగాని ధూళిగాని కానియేమైన|
కాలకూటవిషమైనా గ్రక్కున మింగిన నాటి- | నీలవర్ణుడేమా నిజదైవము||
చ|| చీమగాని దోమగాని చెలది యేమైనగాని| గాముగాని నాముగాని కానియేమైన|
పాములనిన్నిటి మ్రింగె బలుతేజిపై నెక్కు| ధూమకేతువేమో దొరదైవము||
చ|| పిల్లిగాని నల్లిగాని పిన్న యెలుకైన గాని| కల్లగని నల్లిగాని కానియేమైన|
బల్లిదుడై వేంకటాద్రిపైనున్న యాతడి| మమ్మేల్ల కాలము నేలేటి యింటిదైవము||

190) బిలహరి
ప|| ఇతడే పరబ్రహ్మ మిదియె రామకథ| శతకోటి విస్తరము సర్వపుణ్య ఫలము||
చ|| ధరలో రాముడు పుట్టె ధరణిజ బెండ్లాడె| అరణ్య వాసులకెల్ల నభయమిచ్చె|
సొరిది ముక్కు జెవులు చుప్పనాతికిని గోసె| ఖరదూషణులను ఖండించి వేసె||
చ|| కినిసి వాలి జంపి కిష్కింద సుగ్రీవుకిచ్చె|వనధి బంధించి దాటె వానరులతో|
కవలి రావణ కుంభకర్ణాదులను జంపి| వనిత జేకొని మళ్ళివచ్చె నయోధ్యకును||
చ|| సౌమిత్రియు భరతుడు శత్రుఘ్నుడు గొలువగ| భూమి యేలె కుశలవ పుత్రుల గాంచె|
శ్రీమంతుడై నిలిచె శ్రీవేంకటాద్రి మీద| కామించి విభీషణు లంకకు బట్టముగట్టె||

191) పాడి/రాగమాలిక
ప|| అందరి బ్రదుకులు నాతనివే| కందువెల్ల శ్రీకాంతునిదే||
చ|| వేమరు జదివెడి విప్రుల వేదము| సోమకవైరి యశో విభవం|
శ్రీమించు నమరుల జీవనమెల్ల సు- | ధామ ధనుని సంతత కరుణే||
చ|| హితవగు నిలలో నీసుఖమెల్లను| దితి సుత దమనుడు దెచ్చినదే|
తతి తల్లి దండ్రి తానై కాచిన| రతి ప్రహ్లాద వరదుని కృపే||
చ|| అలరిన యమరేంద్రాదుల బ్రదుకులు| బలి బంధను కృప బరగినవే||
బలసి మునుల యాపదలు వాపుటకు| బలునృప భంజను పరిణతలే||
చ|| పూని యనాథుల పొందుగ గాచిన| జానకీ విభుని సరసతలే|
నానా భూభరణంబులు నందుని| సూనుడు చేసిన సుకృతములే||
చ|| తలకొని ధర్మము తానై నిలుపుట| కలుష విదూరుని గర్వములే|
నిలిచి లోకములు నిలిపిన ఘనుడగు| కలియుగమున వేంకటపతివే||

192) హుసేని
ప|| కొమ్మ దన ముత్యాలకొంగు జారగ బగటు| కుమ్మరింపుచుం దెచ్చుకొన్నది వలపు||
చ|| ఒయ్యారమున విభుని వోరపు గనుంగొని రెప్ప| ముయ్యనేరక మహామురిపెమునను|
కయ్యపుం గూటమికి కాలుద్రువ్వుచు నెంత| కొయ్యతనమునం దెచ్చుకొన్నది వలపు||

చ|| పైపైనె ఆరగింపకుము పన్నీరు గడు| తాపమవునని చెలులు దలంక గానె|
తొప్పలియుచుం గెంపు తొలంకు గన్నులకొనల| కోపగింపుచుం దెచ్చుకొన్నది వలపు||
చ|| ఎప్పుడునుం బతితోడ నింతేసి మేలములు| వొప్పరని చెలిగోర నొత్తంగానె|
యెప్పుడో తిరువేంకటేశు కౌగిటం గూడి| వొకొప్పు గులుకుచుం దెచ్చుకొన్నది వలపు||

193)లలిత
ప|| అన్నిటికి నిదె పరమౌషధము| వెన్నుని నామము విమలౌషధము||
చ|| చిత్త శాంతికిని శ్రీపతి నామమె| హత్తిన నిజ దివ్యౌషధము|
మొత్తపు బంధ విమోచనంబునకు| చిత్తజ గురుడే సిద్ధౌషధము||
చ|| పరిపరి విధముల భవరోగములకు| హరి పాద జలమే యౌషధము|
దురిత కర్మముల దొలగించుటకును| మురహరు పూజే ముఖ్యౌషధము||
చ|| ఇల నిహ పరముల నిందిరా విభుని| నలరి భజింపుటె యౌషధము|
కలిగిన శ్రీవేంకటపతి శరణమె| నిలిచిన మాకిది నిత్యౌషధము||

194)లలిత
ప|| కన్నులెదిటిదే ఘన వైకుంఠము| వెన్నుని గొలిచిన విజ్ఞానికిని||
చ|| తలచిన దెల్లా తత్త్వ రహశ్యమె| తెలిసిన యోగికి దిన దినము|
పలికిన దెల్లా పరమ మంత్రములె| ఫలియించిన హరి భక్తునికి||
చ|| పట్టిన దెల్లా బ్రహ్మాత్మకమే| పుట్టును గెలిచిన పుణ్యునికి|
మెట్టిన దెల్లా మిన్నేటి నిధులె| రట్టడి తెగువ మెరయు వానికిని||
చ|| వినినవి యెల్లా వేదాంతములే| ఘనుడగు శరణాగతునికిని|
యెనసిన శ్రీవేంకటేశుడె యింతా| కొనకెక్కిన నిజకోవిదునికిని||

195)దేసాక్షి/బిలహరి
ప|| కంటి నఖిలాండ తతి కర్తనధికుని గంటి| కంటి నఘములు వీడుకొంటి నిజమూర్తి గంటి||
చ|| మహనీయ ఘన ఫణామణుల శైలము గంటి| బహు విభవముల మంటపములు గంటి|
సహజ నవరత్న కాంచన వేదికలు గంటి| రహి వహించిన గోపురములవె కంటి||
చ|| పావనంబైన పాపవినాశము గంటి| కైవశంబగు గగన గంగ గంటి|
దైవికపు పుణ్యతీర్థములెల్ల బొడగంటి| కోవిదులు గొనియాడు కోనేరి గంటి||
చ|| పరమ యోగీంద్రులకు భావగోచరమైన| సరిలేని పాదాంబుజముల గంటి|
తిరమైన గిరిచూపు దివ్యహస్తము గంటి| తిరు వేంకటాచలాధిపు జూడగంటి||

196)శంకరాభరణం
ప|| వినుడిదె రఘుపతి విజయములు| పనుపడి రాక్ష బాధలుడిగెను||
చ|| కులగిరులదరెను కుంభినివడకెను| ఇల రాముడు రథమెక్కినను|
కలగె వారిధులు కంపించె జగములు| బలు విలునమ్ములు పట్టినను||
చ|| పిడుగులు దొరిగెనుపెనుగాలి విసరె| తొడిబడ బాణము దొడిగినను|
ముడివడె దిక్కులు మొగ్గె దిగ్గజములు| యెడవక రావణునేసినను||
చ|| చుక్కలు దుల్లెను స్రుక్కె భూతములు| తొక్కి యసురతల దుంచినను|
గక్కున శ్రీవేంకటగిరి నిలువగ| అక్కజమగు శుభమందరి కొదవె||

197)నాట
ప|| ఘోర విదారణ నారసింహనీ| నీ రూపముతో నెట్లుండితివో||
చ|| ఉడికెడి కోపపుటూర్పుల గొండలు| పొడిపొడియై నభమున కెగయ|
బెడిదపు రవమున పిడుగులు దొరుగగ| యెడనెడ నీవపుటెట్లుండితివో||
చ|| కాలానలములు గక్కున యన| జ్వాలల నిప్పులు చల్లుచును|
ఫాలాక్షముతో బ్రహ్మాండ కోట్ల| కేలికపై నేవెటులుండితివో||

చ॥ గుటగుట రవములు కుత్తిక గులుకుచు। గిటగిట బండ్లు గీటుచును।
తటతట బెదవులు దవడల వణకగ। ఇటువలె నీవపుడెట్లుండితివో॥
చ॥ గోళ్ళ మెరుగుల కొంకులపెదపెద। వేళ్ళ దిక్కులు వెదుకుచును।
నీళ్ళ తీగలు విగుడగ నోరను-। చ్చిళ్ళు గమ్మగ నెట్లుండితివో॥
చ॥ హిరణ్యకశిపుని నేపడచి భయం-। కర రూపముతో గడుమెరసి।
తిరు వేంకట గిరి దేవుడ నీవిక। యిరవు కొన్న నాడెట్లుండితివో॥

198)శంకరాభరణం
ప॥ ఏమని పొగడుదుమే యికనిను। ఆమని సొబగుల అలమేల్మంగ॥
చ॥ తెలికన్నుల నీ తేటలే కదవే। వెలయగ విభునికి వెన్నెలలు।
పులకల మొలకల పాదులివి గదవే। పలుమరు బువ్వల పానుపులు॥
చ॥ తియ్యపు నీమోవి తేనెలే కదవే। వియ్యపు రమణుని విందులివి।
ముయ్యక మూసిన మొలక నవ్వు గదె। నెయ్యపు గప్పురపు నెరి బాగాలు॥
చ॥ కైవసమగు నీ కౌగిలే కదవే। శ్రీవేంకటేశ్వరుని సిరి నగరు।
తావు కొన్న మీ తమకములే కదే। కావించిన కల్యాణములు॥

199)సామంతం/ఖరహరప్రియ
ప॥ నిగమనిగమాంతవర్ణిత మనోహర రూప-। నగరాజధరుడ శ్రీనారయణా॥
చ॥ దీపించు వైరాగ్యదివ్య సౌఖ్యం బియ్య-। నోపకరా నన్ను నొడబరపుచు।
పైపైనె సంసారబంధముల గట్టేవు। నాపలుకు చెల్లునా నారాయణా॥
చ॥ చికాకుపడిన నా చిత్తశాంతము సేయ-। లేకకా నీవు బహులీల నన్ను।
కాకుసేసెదవు బహుకర్మల బడువారు। నాకొలదివారలా నారాయణా॥
చ॥ వివిధ నిర్బంధముల వెడలద్రోయక నన్ను। భవసాగరముల నడబడ జేతురా।
దివిజేంద్రవంద్య శ్రీ తిరువేంకటాద్రీశ। నవనీత చోర శ్రీనారాయణా॥

200)శ్రీరాగం
ప॥ నమో నారాయణాయ నమః। సమధికానందాయ సర్వేశ్వరాయ॥
చ॥ ధరణీసతీఘన స్తనశైలపరిరంభ-। పరిమళ శ్రమజల ప్రమదాయ।
సరసిజ నివాసినీ సరసప్రణామయుత-। చరణాయతే నమో సకలాత్మకాయ॥
చ॥ సత్యభామాముఖాంచన పత్రవల్లికా-। నిత్య రచనక్రియా నిపుణాయ।
కాత్యాయనీ స్తోత్రకామాయ తే నమో। ప్రత్యక్ష నిజపరబ్రహ్మ రూపాయ॥
చ॥ దేవతాధిప మకుటదివ్య రత్నాంశుసం-। భావితామల పాదపంకజాయ।
కైవల్య కామినీకాంతాయ తే నమో। శ్రీవేంకటాచల శ్రీనివాసాయ॥

201)సామంతం/ఆరభి
ప॥ నగధర నందగోప నరసింహ వో-। నగజవరద శ్రీనారసింహ॥
చ॥ నరసింహ పరంజ్యోతి నరసింహా వీర-। నరసింహ లక్ష్మీనారసింహా।
నరసుఖ బహుముఖ నారసింహా వో-। నరకాంతక జేజే నారసింహా॥
చ॥ నమో నమో పుండరీక నారసింహ వో-। నమిత సురాసుర నారసింహా।
నమకచమకహిత నారసింహా వో-। నముచిసూదన వంద్య నారసింహా॥
చ॥ నవరసాలంకార నారసింహా వో-। నవనీతచోర శ్రీనారసింహా।
నవగుణ వేంకట నారసింహా వో-। నవమూర్తి మండెము నారసింహా॥

202)సామంతం
ప॥ తానే కాకెవ్వరు మాకు దాతయు దైవము తన-। లోన బెట్టుకొని మాకు లోనైనవాడు॥
చ॥ చదివించి కూడువెట్టి జారకుండ నిల్లుగట్టి। బెదురులేని బుద్ధి పిన్ననాడే చెప్పి।
యెదిరి నడిగి ద్రవ్యమిది గొమ్మనుచు నిచ్చి। పదిలమై తమ్ము బాలించినవాడు॥

****

చ|| మోహవియోగమ్ము మోహానురాగమ్ము| దేహవిభాగంబు దెలిపిన కలికి|
ఐహికమున వేంకటాధీశుడై సర్వ- | దేహరక్షకుడై తిరుగుచున్నాడు||

203)కన్నడగౌళ
ప|| పోయ గాలం బడవికి గాయు వెన్నెలకరణిని| శ్రీయుతు దలచుడీ నరులు మాయబడి చెడక||
చ|| చిత్తము చేకూర్చుకొని చిత్తైకాగ్రతను| చిత్తజగురుని దలచుడీ చిత్తజు జౌరనీక||
చ|| బూరుగుమాకున జెందినకీరము చందమున| ఆరయ నిష్ఫలమగు మరి యన్యుల జేరినను||
చ|| కూరిమి మాతిరువేంకటగిరిగురు శ్రీపాదములు| చేరినవారికి భవములు చెంద వెపుడు నటుగాన||

204)నాట
ప|| లంకెలూడుటే లాభము యీ- | కింకరులను నలగెడికంటెను||
చ|| జంపుల జంపక సరగునబొసేటి- | లంపటమేపో లాభము|
కంపుమోపుతో గనలి శరీరపు- | కొంపలోనవేగుటకంటెను||
చ|| ఈవలనావల నేనేటియాసల- | లావు దిగుటేపో లాభము|
యేవగింతలకు నిరవగు నరకపు- | కోవులబడి మునుగుటకంటెను||
చ|| తివిరి వేంకటాధిపుదాసులకృప- | లవలేశమెపో లాభము|
చవులని నోరికి సకలము దినితిని| భవకూపంబుల బడుటకంటెను||

205)ఆనందభైరవి/సామంతం
ప|| సకలభూతదయ చాలగ గలుగుట| ప్రకటించి దేహసంభవమైనఫలము||
చ|| తలకొన్న ఫలవాంఛ దిగులకుండగ జిత్త- | మలవరించుట కర్మియైనఫలము|
పలుకర్మములలోన బ్రహ్మార్పణపుబుద్ధి| గలుగుట హరికృపగలిగినఫలము||
చ|| ఎప్పుడు దిరువేంకటేశు సేవకుడౌట| తప్పక జీవుడు దానైన ఫలము|
కప్పినసౌఖ్యదుఃఖమ్ములు సమముగా| నొప్పుట విజ్ఞానమొదవిన ఫలము||

206)శ్రీరాగం
ప|| అంగడి నెవ్వరు నంటకురో యీ- | దొంగలగూడిన ద్రోహులను||
చ|| దోసము దోసము తొలరో శ్రీహరి- | దాసానదాసుల దగ్గరక
ఆసలనాసల హరినెరుగక చెడి| వీసరపోయిన వెర్రులము||
చ|| పాపము పాపము పాయరో కర్మపు- | దాపవువారము దగ్గరక|
చేపట్టి వేదపు శ్రీహరి కథలు| యేపొద్దు విననిహీనులము||
చ|| పంకము పంకము పైకొనిరాకురో| కొంకుగొసరులకూళలము|
వేంకటగిరిపై విభునిపుణ్యకథ| లంకెల విననియన్యులము||

207)వరాళి
ప|| ఏమిసేయువార మికను| ఆమనిచేలపచ్చలాయ బ్రదుకు||
చ|| దీపనమనియెడి తీరనియాస| రేపుమాపు బెడరేచగా|
తోపుసేయగరాక దురితపుతరవుల- | కాపదలకు లోనాయ బ్రదుకు||
చ|| వేడుకనెడి పెద్దవిడువనితరవు| వోడ కెపుడు వొద్దనుండగా|
జోడు విడువరాక చులుకదనంబున- | కాడికెలకు లోనాయ బ్రదుకు||
చ|| మమకారమనియెడి మాయతరవు| తిమిర మెక్కించుక తియ్యగా|
విమలమూరితియైన వేంకటగిరిపతి| అమర జేరక యెరువాయ బ్రదుకు||

208)సామంతం
ప|| నారాయణ నీనామము బుద్ధి- | జేరినా జాలు సిరు లేమిబాతి||
చ|| ననుపైనశ్రీవిష్ణునామముపేరు- | కొనగానే తేకువమీరగా|
ఘనమైనపుణ్యాలు గలుగగా తమ- | కనయము బర మది యేమిబాతి||
చ|| నలువైన శ్రీహరినామము మతి- | దలచిన నాబంధము లూడగా|

****

యెలమి దీని బతియించినా యీ- । కలుషములేల కలుగు నెవ్వరికి॥
చ॥ వేంకటపతినామవిభవము కర్మ- । పంకములెల్ల బరిమార్పగా।
బింకమై తలపెడి ప్రియులకు యెందు- । నింక నీసుఖ మిది యేమిబాతి॥

209) బౌళి రామక్రియ
ప॥ పలికెటి వేదమె ప్రమాణము। తలచిన వారికి తత్త్వము సుండి॥
చ॥ నరహరి యజాండ నాయకుడు। సురలితనినె సంస్తుతించిరి।
పురుషోత్తముడిదె భూమికి యీ। హరి గొలువని వారసురలు సుండి॥
చ॥ కమలా రమణుడె ఘనుడు। అమరులెమ్రొక్కుదు రాతనికి।
విమతుల దునిమె విష్ణుడు। తమి బూజించక తగు గతి లేదు॥
చ॥ భావజ జనకుడు బ్రహ్మము। పోవగ గొలిచిరి శుకాదులు।
శ్రీవేంకటపతి చెలువుడు। దైవ శిఖామణి దలచరొ బుధులు॥

210) దేవగాంధారి
ప॥ దేవరగుణములు దెలియవు। నీవే మాకును నేరుప వయ్యా॥
చ॥ వదలక నీతో వాసికి బెనగిన। యెదుటనె నీ మనసెట్టుండునో।
కదిసి నీరీతికి గడు దమకించిన। యిది వేసాలని యెంతువో నీవు॥
చ॥ చెనకగ నీ యెడ సిగ్గులు నెరపిన। పనులవి యేమని భావింతువో।
ననిచి నీ యెదుట నవ్వులు నవ్విన। తనివి లేనిదని తగ నాడుదువో॥
చ॥ కూడుదు నిన్నిట గుబ్బల నొత్తిన। వోడ దనుచు గో రూదుదువో।
యీడనె శ్రీవేంకటేశ యేలితివి। వీడెమిచ్చితే వెరగందుదువో॥

211) ఆహిరి
ప॥ మోహము విడుచుటే మోక్ష మది। దేహ మెరుగుటే తెలివీ నదే॥
చ॥ ననిచినతనజన్మము గర్మము దన- । పనియు నెరుగుటే పరమ మది।
తనకు విధినిషేధములు బుణ్యముల- । ఘనత యెరుగుటే కలిమి యది॥
చ॥ తరిదరి బ్రేమపు తల్లిదండ్రులను। యెరుగనిదే కులహీన తది।
చరుల బొరలి యాచారధర్మములు। మరచినదే తనమలిన మది॥
చ॥ కమ్మర గమ్మర గామభోగములు। నమ్మి తిరుగుటే నరక మది।
నెమ్మది వేంకటనిలయుని దాసుల- । సొమ్మయి నిలుచుట సుకృత మది॥

212) నాట
ప॥ మాన డెన్నడు శరీరి దు- । ర్మానసబోధితుడుగాన॥
చ॥ పంచభూతవికారంబులు। పంచేంద్రియములూ।
పంచమహా పాతకములకును। పంచివేసినవిగాన॥
చ॥ త్రిగుణ్యవికారంబులు। త్రిగుణ్యపుదనువులు।
శ్రీగురుడగు శ్రీవేంకటపతి- । భోగయోగ్యములుగాన॥

213) దేవగాంధారి
ప॥ ఆదిదేవ పరమాతుమా। వేదవేదాంతవేద్య నమో నమో॥
చ॥ పరాత్పరా భక్తభవభంజనా। చరాచరలోకజనక నమో నమో॥
చ॥ గదాధరా వేంకటగిరినిలయా। సదానంద ప్రసన్న నమో నమో॥

214) భైరవి
ప॥ హరి గొలిచియు మరీ నపరములా। తిరముగ నతనినే తెలియుటగాకా॥
చ॥ పంకజనాభునిపాదములు దలచి। యింకా మరియొక యితరములా।
అంకెల నతనివే ఆతనిదాసులనే। కొంకొక నిజముగ గొలుచుటగాకా॥
చ॥ పన్నగశయనునిబంట్లకు బంటై। కొన్నిటిపై మరి కోరికెలా।

****

యిన్నికోరికలు యిదియే తనకని। కొన్నదికోలై కోరుటగాకా॥
చ॥ వీనుల వేంకటవిభునామామృత- । మూనిన మతి మరియును రుచులా।
తేనెలుగారెడితీపు లతనినుతి। నానారుచులై ననుచుటగాకా॥

215)పాడి
ప॥ బలువగు దనరూపము చూపెన్। కలదింతయు దనఘన తెరిగించెన్॥
చ॥ పాండవ రక్షణపరుడై నరునకు। నండనే తెలిపె మహామహిమ।
దండి విడిచి తనదయతో నర్జును- । డుండగ మగటిమి నొడబడ బలికె॥
చ॥ మగుడగ కులధర్మములు బుణ్యములు। తెగి పార్థున కుపదేశించెన్।
నగుచు నతనితో నానాగతులను। నిగమమునియమమునిజ మెరిగించెన్॥
చ॥ వెరవుమిగుల నావిజయునిమనుమని। పరీక్షిత్తు దగ బ్రదికించెన్।
తిరువేంకటగిరిదేవుడు దానై। గరిమల భారతకథ గలిగించెన్॥

216)ముఖారి
ప॥ సేవింతురే యితని జెలగి పరులిట్లనే। కావించి మమ్ము నెక్కుడిదైవ మితడు॥
చ॥ పాఅలచవి యితడెరుగు పాల బవళింప గో- । పాలుడని నే మితని భజియించగా।
పాలుపడి తల్లిచనుబాలు సహితంబు నే- । కాలమును బాపె నెక్కుడిదైవ మితడు॥
చ॥ పుట్టింప దానె మరి పురుషోత్తముడు మంచి- । పుట్టు వొసగిననుచు బూజించగా।
పట్టుకొని మము దెచ్చి బలిమి బుట్టువులెల్ల। గట్టిపెట్టించె నెక్కుడిదైవ మితడు॥
చ॥ కర్మకర్తారుడని కడలేని పుణ్యముల- । కర్మఫలములు దనకు గైకొలువగా।
కర్మగతి దెచ్చి వేంకటవిభుడు మావుభయ- । కర్మముల జెరిచె నెక్కుడిదైవ మితడు॥

217)నాట
ప॥ ఏదియునులేని దేటిజన్మము। వేదాంతవిద్యావివేకి గావలెను॥
చ॥ పరమమూర్తి ధ్యానపరుడు గావలె నొండె। పరమానంద సంపదలొందవలెను।
పరమార్థముగ నాత్మభావింపవలె నొండె। పరమే తానై పరగుండవలెను॥
చ॥ వేదశాస్త్రార్థకోవిదుడుగావలె నొండె। వేదాంతవిదుల సేవించవలెను।
కాదనక పుణ్యసత్కర్మి గావలె నొండె। మోదమున హరిభక్తిమొగినుండవలెను॥
చ॥ సతతభూతదయావిచారి గావలె నొండె। జితమైనయింద్రియస్థిరుడు గావలెను।
అతిశయంబగు వేంకటాద్రీశు సేవకులై। గతియనుచు తనబుద్ధి గలిగుండవలెను॥

218)బౌళి
ప॥ చిత్తమో కర్మమో జీవుడో దేవుడో। వొత్తినయీచేత లొకరివి గావు॥
చ॥ పదిలమైన మోహపాశంబులు దెచ్చి। మెదలకుండగ నాకు మెడ జుట్టి।
యెదిరివారు నవ్వ నింటింట దిరిగించి। తుదలేనియాసల దుఃఖాంతరుని జేసె॥
చ॥ కొలదిమీర జన్మకోట్ల బెనగొని। తొలగని నాలోని దురితము।
తొలగింప నాలుకతుదకు నీపేరిచ్చి। తెలుపు మింతియు చాలు దిరువేంకటేశా॥

219)శ్రీరాగం
ప॥ త్వమేవ శరణం త్వమేవ శరణం। కమలోదర శ్రీజగన్నాథా॥
చ॥ వాసుదేవ కృష్ణ వామన నరసింహ। శ్రీసతీశ సరసిజనేత్రా।
భూసురవల్లభ పురుషోత్తమ పీత- । కౌశేయవసన జగన్నాథా॥
చ॥ బలభద్రానుజ పరమపురుష దుగ్ధ- । జలధివిహార కుంజరవరద।
సులభ సుభద్రాసుముఖ సురేశ్వర। కలిదోషహరణ జగన్నాథా॥
చ॥ వటపత్రశయన భువనపాలన జంతు- । ఘటకారకరణ శృంగారాధిపా।
పటుతర నిత్యవైభవరాయ తిరువేం- । కటగిరినిలయ జగన్నాథా॥

220)వరాళి

****

పll ఏమిగల దిందు నెంతపెనగిన వృథా। కాముకపుమనసునకు కడమొదలు లేదు॥
చll పత్తిలోపలి నూనెవంటిది జీవనము। విత్తుమీదటి పొల్లువిధము దేహంబు।
బత్తిసేయుట యేమి పాసిపోవుట యేమి। పొత్తులసుఖంబులకు పొరలుటలుగాక॥
చll ఆకాశపాకాశ మరుదైనకూటంబు। లోకరంజకంబు తమలోని సమ్మతము।
చాకిమణుగులజాడ చంచలపుసంపదలు। చేకొనిననేమి యివి చెదిరినను నేమి॥
చll గాదెపోసినకొలుచు కర్మిసంసారంబు। వేదువిడువనికూడుపెడమాయబదుకు।
వేదనల నెడతెగుట వేంకటేశ్వరుకృపా- । మోదంబు వడసినను మోక్షంబు గనుట॥

221)కన్నడగౌళ

పll కరుణానిధిం గదాధరం। శరణాగతవత్సలం భజే।
చll శుకవరదం కౌస్తుభాభరణం। అకారణప్రియ మనేకదం।
సకలరక్షకం జయాధికం సే- । వకపాలక మేవం భజే॥
చll వురగశయనం మహోజ్జ్వలం తం। గరుడారూఢం కమనీయం।
పరమపదేశం పరమం భవ్యం। హరిం దనుజభయదం భజే॥
చll లంకాహరణం లక్ష్మీరమణం। పంకజసంభవప్రియం।
వేంకటేశం వేదనిలయం శు- । భాంకం లోకమయం భజే॥

222)ధన్యాసి

పll ఘోరదురితములచే గుణవికారములచే- । నీరీతిబడునాకు నేది దెరువు॥
చll హరి జగన్నాథు లోకారాధ్యు- । నెరగలేనివాని కేది దెరువు।
పరమపురుషుని జగద్భరితు నంతర్వ్యాప్తి- । నిరవుకొలుపనివాని కేది దెరువు॥
చll శ్రీవేంకటేశు దలచినవెనుక సకలంబు- । నేవగింపనివాని కేది దెరువు।
దేవోత్తముని మహిమ దెలిసితెలియగలేని- । యీవివేకంబునకు నేది దెరువు॥

223)లలిత

పll సకల సంగ్రహము సకల సంచయము। అకృతసుకృత మిది హరినామం॥
చll సకలవేదశాస్త్రములసార మిది। సకలమంత్రరాజంబు నిది।
సకలపురాణ రసములమధుర మిది। అకుటిలపావనం హరినామం॥
చll సకలతత్త్వ సంశయఖండన మిది। సకలకర్మ నిశ్చయము నిది।
సకలవిధి రహస్యప్రధాన మిది। అకారణహితం హరినామం॥
చll సకలదేవతా స్వామిప్రియం బిది। సకలలోక రక్షణము నిది।
ప్రకటం వేంకటపతి నామాంకిత- । మకించనధనం హరినామం॥

224)కన్నడగౌళ

పll విశ్వప్రకాశునకు వెలియేడ లోనేడ। శాశ్వతునకు కూహింప జన్మ మిక నేడ॥
చll సర్వపరిపూర్ణునకు సంచార మిక నేడ। నిర్వాణమూర్తికిని నిలయ మిక నేడ।
వుర్వీధరునకు గాలూద నొకచోటేడ। పార్వతీస్తుత్యునకు భావ మిక నేడ॥
చll నానాప్రభావునకు నడుమేడ మొదలేడ। ఆననసహస్రునకు నవ్వలివ్వలేడ।
మౌనిహృదయస్థునకు మాటేడ పలుకేడ। జ్ఞానస్వరూపునకు గాన విన నేడ॥
చll పరమయోగీంద్రునకు పరులేడ తానేడ। దురితదూరునకు సంస్తుతినింద లేడ।
తిరువేంకటేశునకు దివ్యవిగ్రహమేడ। హరికి నారాయణున కవుగాములేడ॥

225)వసంతం

పll తలపులోపలితలపు దైవమితడు। పలుమారు బదియును బదియైనతలపు॥
చll సవతైనచదువులు సరుగ దెచ్చినతలపు। రవళి దరిగుబ్బలిని రంజిల్లుతలపు।
కవగూడి గోరు భూకాంతముంగిటితలపు। తివిరి దూషకు గోళ్ళ దెగటార్చుతలపు॥
చll గొడుగువట్టినవాని గోరి యడగినతలపు। తడబడక విప్రులకు దానమిడుతలపు।

వొడసి జలనిధిని గడగూర్చి తెచ్చినతలపు। జడియక హలాయుధము జళిపించుతలపు॥
చ॥ వలపించి పురసతులవ్రతము చెరిచినతలపు। కలికితనములు చూపగలిగున్నతలపు।
యిల వేంకటాద్రిపై నిరవుకొన్నతలపు। కలుషహరమై మోక్షగతిచూపుతలపు॥

226)ఆహిరి
ప॥ అస్మదాదీనాం అన్యేషాం। తస్మిన్ తస్మిన్ తత్ర చ పునశ్చ॥
చ॥ సతతాధ్యయననిష్ఠాపరాణాం దృఢ- । వ్రతినాం యతీనాం వనవాసినాం।
గతిరిహ స్మర్తుం కా జగత్యాం పర- । స్థితిరియం కా విష్ణుసేవా పునశ్చ॥
చ॥ మోహినామత్యంతముష్కరాణాం గుణ- । గ్రాహిణాం భువనైక కఠినానాం।
దేహసంక్షాళన విదేశకోవా సదా। శ్రీహరిస్మరణవిశేషః పునశ్చ॥
చ॥ కింకుర్వాణదుఃఖితజీవినాం। పంకిలమనోభ్వయభ్రాంతానాం।
శంకాం నిరురుతి స్సరసా కా, శ్రీ- । వేంకటాచలపతేర్వినుతిః పునశ్చ॥

227)సామంతం
ప॥ దొరకునా యితనికృప తుదిపదంబు। అరిదివిభవము లొల్లమనినా బొదలు॥
చ॥ సొంపలర నితడు కృపజూచు టరుదనికాక। యింపు సామాన్యమా యితనికరుణ।
లంటమైనఘనమైన లక్ష్మీకటాక్షములు। సంపదలు తోడనే చల్లువెదలాడు॥
చ॥ తగ నితనిపై భక్తితగులు టరుదనికాక। నగుట సామాన్యమా ననిచి యితడు।
జగదేకహితములుగ సరసతలు సౌఖ్యములు। దిగులువాయగ నితడు దిప్పు దీరాడు॥
చ॥ తిరువేంకటాద్రిసిద్ధించు టరుదనికాక। మరుగ దను నిచ్చునా మరియొకరిని।
యిరవైన భోగములు యిష్టసామ్రాజ్యములు। విరివిగొని యితనిదయవెంటనే తిరుగు॥

228)శ్రీరాగం
ప॥ అణురేణుపరిపూర్ణుడైన శ్రీవల్లభుని। బ్రణుతించువారువో బ్రాహ్మలు॥
చ॥ హరినామములనె సంధ్యాదివిధు లొనరించు- । పరిపూర్ణమతులువో బ్రాహ్మలు।
హరిమంత్ర వేదపారాయణులు హరిభక్తి- । పరులైన వారువో బ్రాహ్మలు॥
చ॥ ఏవిచూచినను హరి యిన్నిటా గలడనుచు- । భావించువారువో బ్రాహ్మలు।
దేవకీనందనుడె దేవుడని మతిదెలియు- । పావనులు వారువో బ్రాహ్మలు॥
చ॥ ఆదినారాయణుని ననయంబు దమయాత్మ। బాదుకొలిపనవారు బ్రాహ్మలు।
వేదరక్షకుడైన వేంకటగిరీశ్వరుని- । పాదసేవకులువో బ్రాహ్మలు॥

229)దేసాక్షి/అఠాణ
ప॥ సీతాశోకవిఘాతక వో-। పాతాళలంకాపతివిభాళా॥
చ॥ హనుమన్తురాయ అంజనీతనయ వో- । వనధిలంఘనగాత్ర వాయుపుత్రా।
యినకులాధిపనిజహిత జగన్నుత- । వనజోదరసేవక సత్వధనికా॥
చ॥ ప్రళయాంతికరూప బలదీప రవిఫల- । గిళనప్రతాప సుగ్రీవప్రియా।
కుళికదానవసంకులవిదారణ। భళిభళి జగత్పతిబలుబంటా।
చ॥ పంకజాసనుదివ్యపదవైభవ వో- । లంకిణీప్రాణవిలంఘన।
వేంకటేశ్వరుసేవావీర మహాధీర। కింకరరాయ సుఖీభవా॥

230)ముఖారి
ప॥ చిరంతనుడు శ్రీవరుడు। పరమం భవ్యం పావనం॥
చ॥ వేదమయుడు కోవిదు డమలుడు పరు- । డాదిపురుషుడు మహామహుడు।
యేదెస నేమని యేది దలచిన న- । భేద మవాది మఖిలసమ్మతం॥
చ॥ నిఖిలనిలయుడు మునివరదు డధికుడు। మఖముఖశుకాభిమతరతుడు।
శిఖిరం శివం సుశీలన మతిశయ। ముఖరం ముఖ్యం మూలమిదం॥
చ॥ అనేకప్రదు డనాదినిధనుడు। ఘను డీతిరువేంకటవిభుడు।

దినందినం సముదితరవికోటిభ- । జనం సిద్ధాంజనం ధనం॥

231)రామక్రియ

ప॥ ఓహో డేండేం వొగి బ్రహ్మ మిదియని। సాహసమున శ్రుతి దాటెడిని॥

చ॥ పరమున నరము బ్రకృతియు ననగా। వెరవుదెలియుటే వివేకము।
పరము దేవుడును అపరము జీవుడు। తిరమైన ప్రకృతియె దేహము॥

చ॥ జ్ఞానము జ్ఞేయము జ్ఞానగమ్యమును। పూని తెలియుటే యోగము।
జ్ఞానము దేహాత్మ, జ్ఞేయము పరమాత్మ। జ్ఞానగమ్యమే సాధించుమనసు॥

చ॥ క్షరము నక్షరమును సాక్షి పురుషుడని। సరవి దెలియుటే సాత్వికము।
క్షరము ప్రపంచ, మక్షరము కూటస్థుడు। సిరిపురుషోత్తముడే శ్రీవేంకటేశుడు॥

232)గుండక్రియ

ప॥ మరిగి వీరెపో మాదైవంబులు। కెరలిన హరిసంకీర్తనపరులు॥

చ॥ వినియెడివీనులు విష్ణుకథలకే। పనిగొందురు మాప్రపన్నులు।
కనియెడి కన్నులు కమలాక్షునియం- । దనువుపరతు రటు హరిసేవకులు॥

చ॥ పలికెడి పలుకులు పరమాత్మునికై। యలవరుతురు శరణాగతులు।
తలచేటి తలపులు ధరణీధరుపై। తలచెడి రతిదివ్యులు॥

చ॥ కరముల శ్రీపతికైంకర్యములే। మురియుచు జేతురు ముముక్షువులు।
యిరవుగ శ్రీవేంకటేశ్వరుమతమే। సిరుల నమ్మొదురు శ్రీవైష్ణవులు॥

233)వరాళి

ప॥ చెలియరో నీవే కదే సృష్టికర్తవు। నిలువున నీ మగడు మెచ్చె నమ్మా॥

చ॥ బొమ్మల జంకించితేనే పొద్దు గుంకినట్లెను। కమ్మి నీవు నవ్వితేనే కాయు వెన్నెల।
సొమ్మల మోవి చూపితే చుక్కలు నిండుకొనును। నెమ్మది నీ రమణుడు నిను మెచ్చెనమ్మా॥

చ॥ పొలితి నీవు చూచితే పొద్దు వొడుచు నప్పుడే। పొలయలుకల నెండ పొడచూపును।
తిలకించి నిలిచితేదిష్టమౌను లోకమెల్ల। నెలకొని నీ విభుడు నిన్ను మెచ్చెనమ్మా॥

చ॥ ఎక్కువై నీవు గూడితే నిరు సంజలును దోచు। మొక్కిన నీతురుముకు మూగు మేఘాలు।
వొక్కటై నీ రతులను వోలార్చగా నేడు। నిక్కి శ్రీవేంకటేశుడు నిన్ను మెచ్చెనమ్మా॥

234)మాళవిగౌళ

ప॥ చెలులారా చూడరే యీ చెలి భాగ్యము। అలమేలుమంగ యీకె కబ్బెను యీ భాగ్యము॥

చ॥ పతిదయ కలిగిన పడతిదీ భాగ్యము। అతడు మాట మీరనీదది భాగ్యము।
సతతముబాయక జంటై వుండేది భాగ్యము। అతివలందరు గల్లా నది యేమి చెప్పరే॥

చ॥ మగడు మన్నించిన మగువది భాగ్యము। సొగసి యాతడు మోహించుట భాగ్యము।
వెగటులేని రతుల వేసర నిది భాగ్యము। మగువల వలపుల మరి యేమి భాగ్యము॥

చ॥ శ్రీవేంకటేశుడేలే మచ్చిక నీ సతిది భాగ్య- । మావేళ నాతడు మెచ్చినది భాగ్యము।
తావుకొని యెప్పుడూ దనవాడౌటే భాగ్యము। యేవనితల నేరుపులిక నేమి చెప్పరే॥

235)పాడి

ప॥ సత్యభామ సరసపు నగవు। నిత్యము హరి మదినే నెలవు॥

చ॥ రుకుమిణి దేవికి రూపయవ్వనికి। సకల విభవముల సౌఖ్యతలు।
చికురాంబరమున జెదరిన యలకలు। వికచాబ్జ ముఖము వెయి వేలాయె॥

చ॥ తొడవుల శ్రీసతి తొలిమెరుగులమై। నడపులమురెపెపు నగుమోము।
తడయక వారిధి దచ్చిన హరికిని। బడలికవాపను పరమంబాయ॥

చ॥ అనుదినమునను నీ యలుమేలుమంగ। కనుగవ జంకెన గర్వములు।
దినదినంబులును తిరువేంకటపతి। చనువుల సొబగుల సంపదలాయ॥

236)దేవగాంధారి

ప|| ఘోరమైన వేపమాను పాలువోసి పెంచినాను| తీరని చేదేకాక దియ్యనుండీనా||
చ|| పాయదీసి కుక్కతోక బద్దలు వెట్టి బిగిసి| చాయ కెంతగట్టినాను చక్కనుండీనా|
కాయపు వికారమిది కలకాలము జెప్పినా| పోయిన పోకలే కాక బుద్ధి వినీనా||
చ|| ముంచిముంచి నీటిలోన మూల నానబెట్టుకొన్నా| మించిన గొడ్డలి నేడు మెత్తనయ్యీ నా|
పంచమహాపాతకాల బారి బడ్డచిత్తమిది| దంచి దంచి చెప్పినాను తాకి వంగీనా||
చ|| కూరిమితో దేలుదెచ్చి కోకలోన బెట్టుకొన్నా| సారె సారె గుట్టుగాక చక్కనుండీనా|
వేరులేని మహిమల వేంకటవిభుని కృప| ఘోరమైన ఆస మేలుకోర సోకీనా||
237)ధన్యాసి
ప|| బండి విరచి పిన్న పాపలతో నాడి| దుండగీడు వచ్చె దోబూచి||
చ|| వెరుగు వెన్నలు బ్రియమున వే- | మరు ముచ్చిలించు మాయకాడు|
వెరవున్నా దన విధము దాచుకొని| దొరదొంగ వచ్చె దోబూచి||
చ|| పడచు గుబ్బెత పరపుపైపోక| ముడి గొంగు నిద్రముంపునను|
పడియు దా వద్ద బవళించినట్టి| తోడుకు దొంగ వచ్చె దోబూచి||
చ|| గొల్లెపల్లెలో యిల్లిల్లూ చొచ్చి| కొల్లలాడిన కోడెకాడు|
యెల్లయినా వేంకటేశుడు ఇదే| తొల్లిటి దొంగ వచ్చె దోబూచి||
238)దేసాళం
ప|| నెయ్యములలో నేరెళ్ళో| వొయ్యన వూరెడి వువ్విళ్ళో||
చ|| పలచని చెమటల బాహుమూలముల| చెలములలోనా జెలువములే|
ధళధళమను ముత్యపు జెరగు సురటి| దులిపేటి నీళ్ళ తుంపిళ్ళో||
చ|| తొటతొత గన్నుల దొరిగేటినీళ్ళ| చిటిపొటి యలుకలు చిరునగవే|
వట ఫలంబు నీ వన్నెల మోవికి| గుటుకల లోనా గుక్కిళ్ళో||
చ|| గరిగరికల వేంకటపతి కౌగిట| పరిమళములలో బచ్చనలు|
మరునివింటి కమ్మనియంప విరుల| గురితాకులినుప గుగ్గిళ్ళో||
239)సౌరాష్ట్రం
ప|| ఊరులేని పొలిమేర పేరు పెంపులేని బ్రతుకు| గారవంబులేని ప్రియము కదియనేటికే||
చ|| ఉండరాని విరహవేదన వుండని సురతసుఖమేల| యెండలేని నాటి నీడ యేమిసేయనే|
దండిగలుగు తమకమనెడి దండలేని తాలిమేల| రెండు నొకటిగాని రచన ప్రియములేటికే||
చ|| మెచ్చులేని చోట మంచిమేలు కలిగినేమి సెలవు| మచ్చికలేని చోట మంచిమాట లేటికే|
పెచ్చుపెరగలేని చోట ప్రియముగలిగి యేమి ఫలము| ఇచ్చలేనినాటి సొబగులేమిసేయనే||
చ|| బొంకులేని చెలిమిగాని పొందులేల మనసులోన| శంకలేక కదియలేని చదువులేటికే|
కొంకు గొసరులేని మంచికూటమలర నిట్లుగూడి| వేంకటాద్రి విభుడు లేని వేడుకేటికే||
240)సామంతం
ప|| ఎక్కువకులజుడైన హీనకులజుడైన| నిక్కమెరిగిన మహానిత్యుడే ఘనుడు||
చ|| వేదములు చదివియు విముఖుడై హరిభక్తి| యాదరించలేని సోమయాజికంటె|
యేదియునులేని కులహీనుడైనను విష్ణు| పాదములు సేవించు భక్తుడే ఘనుడు||
చ|| పరమమగు వేదాంత పఠన దొరికియు సదా| హరిభక్తిలేని సన్యాసికంటె|
సరవి మాలిన యంత్యజాతి కులజుడైన| నరసి విష్ణు వెదుకునాతడే ఘనుడు||
చ|| వినియు జదివియును శ్రీవిభుని దాసుడుగాక| తనువు వేపుచునుండు తపసికంటె|
ఎనలేని తిరువేంకటేశు ప్రసాదాన్న- | మనుభవించిన యాతడప్పుడే ఘనుడు||
241)ధన్యాసి
ప|| సామాన్యమా పూర్వ సంగ్రహంబగు ఫలము| నేమమున బెనగొనియె నేడు నీవనక||
చ|| జగతి బ్రాణులకెల్ల సంసారబంధంబు| తగుల బంధించు దురితంపు గర్మమున|

మగుడ మారుకుమారు మగువ నీయురముపై। తెగి కట్టిరెవ్వరో దేవుండ వనక॥
చ॥ పనిలేని జీవులను భవసాగరంబులో మునుగ లేవగ జేయు మోహదోషమున।
పనిపూని జలధిలో బండబెట్టిరి నిన్ను। వెనకెవ్వరో మొదలి వేలువనక॥
చ॥ ఉండనీయక జీవనోపాయమున మమ్ము। కొండలను గొబల దతి గొని త్రిప్పుఫలము।
కొండలను నెలకొన్న కోనేటి పతి వనగ। నుండవలసెను నీకు నోపలేవనక॥

242)కేదారగౌళ
ప॥ సువ్వి సువ్వి సువ్వి సువ్వని। సుదతులు దంచెద రోలాల॥
చ॥ వనితలు మనసులు కుందెన చేసిటు। వలపులు తగనించోలాల।
కనుచూపు లనెడు రోకండ్లను। కన్నెలు దంచెద రోలాల॥
చ॥ బంగరు చెరుగుల పట్టు పుట్టములు। కొంగులు దూలగ నోలాల।
అంగనలందరు నతివేడుకతో। సంగడి దంచెద రోలాల॥
చ॥ కురులు దూలగ మంచి గుబ్బచనులపై। సరులు దూలాడగ నోలాల।
అరవిరి బాగుల నతివలు ముద్దులు। గురియుచు దంచెద రోలాల॥
చ॥ ఘల్లు ఘల్లుమను కంకణరవముల। పల్లవపాణుల నోలాల।
అల్లన నడుములు అసియాడుచు సతు। లొల్లనె దంచెద రోలాల॥
చ॥ కప్పురగంధులు కమ్మనిపువ్వుల। చప్పరములలో నోలాల।
తెప్పలుగా రతి దేలుచు గోనే-। టప్పని బాడెద రోలాల॥

243)శంకరాభరణం
ప॥ మలసీ జూడరో మగసింహము। అలవి మీరిన మాయల సింహము॥
చ॥ అదివో చూడరో ఆదిమ పురుషుని। పెద యౌబళముమీదిపెనుసింహము।
వెదికి బ్రహ్మాదులు వేదాంతతతులు। కదిసి కానగ లేని ఘనసింహము॥
చ॥ మెచ్చి మెచ్చి చూడరో మితిమీరినయట్టి। చిచ్చరకంటితోడి జిగిసింహము।
తచ్చిన వారిధిలోని తరుణిగౌగిటజేర్చి। నచ్చిన గోళ్ళ శ్రీనరసింహము॥
చ॥ బింకమున జూడరో పిరితీయక నేడు। అంకపుదనుజ సంహార సింహము।
వేంకటనగముపై వేదాచలముపై। కింకలేక వడి బెరిగిన సింహము॥

244)కాంభోజి
ప॥ ఏల రాడమ్మా యింతిరో వా-। డేలరాడమ్మా నన్నేలినవాడు॥
చ॥ పచ్చని పులుగుల బండిమీద నుండు। పచ్చవింటి పిన్నబాలుని తండ్రి।
పచ్చని చాయల బాయని బంగారు। పచ్చడముగట్టిన బాగైనవాడు॥
చ॥ తెల్లని పులుగుపై తిరుగ మరిగినట్టి। తెల్లని సతిపాలి దేవరతండ్రి।
తెల్లని పరపుపై తేలి పొరలువెట్టు। తెల్లని కన్నుల దెలివైనవాడు॥
చ॥ కొండవింటివాని గుత్తగొనినయట్టి। కొండుకప్రాయపు గూతురుతండ్రి।
కొండలరాయడు కోనేటి తిమ్మయ్య। కొండ తల నెత్తి గురుతైన వాడు॥

245)కాంభోజి
ప॥ దిబ్బలు వెట్టుచు దేలిన దిదివో। ఉబ్బు నీటిపై నొక హంస॥
చ॥ అనువున గమల విహారమె నెలవై। ఒనరియున్న దిదె ఒక హంస।
మనియెడి జీవుల మానస సరసుల। వునికి నున్న దిదె ఒక హంస॥
చ॥ పాలు నీరు నేర్పరచి పాలలో। నోలలాడె నిదె యొక హంస।
పాలుపడిన యీ పరమహంసముల। ఓలి నున్న దిదె యొక హంస॥
చ॥ తడవి రోమరంధ్రంబుల గ్రుడ్ల। నుడుగక పొదిగీ నొక హంస।
కడు వేడుక వేంకటగిరి మీదట। నొడలు పెంచెనిదె యొక హంస॥

246)సాళంగనాట

****
ప|| అన్నిట నేరుపరిగా అలమేలు మంగ నీకు| చిన్న చిన్న ముద్దులనే విడిపించెను||
చ|| చనవు మెరసి నిన్ను సారెసారె చేరుకుని| మనసు దనియ నాపె మాటలాడెను|
కనుసన్న చూపులనె కప్పుర విడెములిచ్చె| దనువు దనియ నీపై తలబాలు వోసెను||
చ|| పన్నుగడ తొడనే పానుపు చేరువనే| కన్నులు దనియగ దగ్గర నిలచెను|
మన్ననలు దైవార మచ్చికలుపెడరేచి| విన్న వీనుల దనియ విన్నపాలు సేసెను||
చ|| మాగిన మోవి యిచ్చి మనసు గరచి యిట్టే| కౌగిలి దనియ నీకు కప్పె పయ్యెద||
వీగక శ్రీవేంకటేశు వెలది గూడితివిట్టె| రాగి వయసి దనియ రతి కేళి సేసెను||

247)నాట
ప|| పొరి నీకును విరిగి పోయిన దానవులు| బిరుదులుడిగి వోడ బేహారులైరి||
చ|| మకుటాలుతీసి జటామకుటాలు గట్టుకొని| వెకలిరిపులు ముని వేషులైరి|
మొకములను సోమపు మొకములు పెట్టుకొని| అకటా కొందరు రిపులాట వారైరి||
చ|| పేరులు విడిచి సంకుబేరులు మెడవేసుక| సారెకు కొందరు శివ సత్తులైరి|
బీరపు సాములు మాని పెద్దగడ సామునేర్చి| తోరపు బగతులెల్ల దొమ్మరులైరి||
చ|| నాదించ వెరచి సింగి నాదాలూదు కొంటాను| సోదించేరటాగొందరు జోగులైరి|
ఈదెస శ్రీవేంకటేశ యున్నియు మానికొందరు| దాదాతని శరణనీ దాసులైరి||

248)పాడి/కదనకుతూహలం
ప|| రావే కోడల రట్టడి కోడల| పోవే పోవే అత్తయ్యపొందులు నీతో చాలును||
చ|| రంకెలు వేయుచు రాజులెదుట నీవు| కొంకు కోసరు లేనికోడల|
పంకజ ముఖినీవు పలుదొడ్ల వారిండ్ల| అంకెల దిరిగేవు అత్తయ్యా||
చ|| ఈడాడ నలుగురు నేగురు మొగలతో| కూడి సిగ్గులేని కోడల|
వాడకబదుగురి వలపించు కొని నీవు| ఆడాడదిరిగేవు అత్తయ్యా||
చ|| బొడ్డున బుట్టిన పూపనికే నిన్ను| గొడ్డేరు తెస్తినే కోడల|
గుడ్డము పయినున్న కోనేటి రాయని| నడ్డగించు కుంటి నత్తయ్యా||

249)మాళవశ్రీ
ప|| ఇందుకుగా నాయెరగమి నేమని దూరుదును| అందియు నినునే దెలియక అయ్యోనేనిపుడు||
చ|| ఆతుమ లోన నుండి యఖిలోపాయములు| చేతననకు నీవే చింతించగాను|
కాతుర పడి నేను కర్తననుచు బనులు| యాతల జెప్పగబూనే విస్సిరో||
చ|| తనువిటు నీవొసగి తగుభాగ్యము నీవై| అనువుగ జీవునినీ యటు నీవేలగను|
తనియక నేనొరులు దాతలనుచుబోయి| కనుగొని వేడగ దొడగేకటకటా||
చ|| శ్రీవేంకటాద్రిపై నుండి చేరి కన్నులెదుటను| సేవగొని యిటేకృపసేయ గాను|
సేవలగన్న వారెల్ల జుట్టములంట నేను| జీవులతోబొందు సేసేజెల్లబో||

250)ఆహిరి/శుభపంతువరాళి
ప|| విడువారా దెంతైన వెర్రివాడనైన నీకు| కడవారు నవ్వ కుండాగాచుకో నన్నును||
చ|| జ్ఞానమునే నెరుగ నజ్ఞానము నేనెరుగను| మానను విషయములు మరిగింతైనా|
నీ నామము నొడిగి నీ దాసుడ ననుకొందు| దీనినే వహించు కొని తిద్దుకో నన్నును||
చ|| అకర్మము నెరుగను సుకర్మము నెరుగను| ప్రకట సంసారముపై పాటు మానను|
వొకపని వాడవై పూని ముద్ర ధారినైతి| మొకమోడి యిందుకే గోమున నేలు నన్నును||
చ|| వెనుకగానను ముందు విచారించి కానను| నినుపై దేహ ధారినై నీకు మొక్కేను|
ఘనుడ శ్రీవేంకటేశ కన్నులెదుట బడితి| కనిపో విడువరాదు కరుణించి నన్నును||

251)బౌళి
ప|| ఇందిరా రమణుదెచ్చి యియ్యరో మాకిటువలె| పొంది యీతనిబూజింప బొద్దాయనిప్పుడు||
చ|| ధారుణిమైరావణు దండించి రాముదెచ్చి| నేరుపున మించిన యంజనీ తనయా|
****

****

ఘోరనాగ పాశముల గొట్టివేసి యాతని। కారుణ్యమంది నట్టి ఖగరాజ గరుడా॥
చ॥ నానాదేవతలకు నరసింహగంభములో। పానిపట్టి చూపినట్టి ప్రహ్లాదుడా।
మానవుడై కృష్ణ మహిమల విశ్వరూపు। పూని బండి నుంచుకొన్న పోటు బండ యర్జునా॥
చ॥ శ్రీవల్లభునకు నశేష కైంకర్యముల। శ్రీవేంకటాద్రివైన శేషమూరితి।
కైవసమైన యట్టి కార్త వీర్యార్జునుడా యీ- । దేవుని నీవేల నిట్టితెచ్చి మాకు నియ్యరే॥

252)భైరవి
ప॥ గంధము పూసేవేలే కమ్మని మేనయీ। గందము నీ మేనితావి కంటి నెక్కుడా॥
చ॥ అద్దము చూచే వేలే అప్పటికిని। అద్దము నీ మోముకంటె నపురూపమా।
ఒద్దిక తామర విరి నొత్తేవు కన్నులు నీ। గద్దరి కన్నుల కంటె కమలము ఘనమా॥
చ॥ బంగారు పెట్టేవేలే పడతి నీమెయినిండా। బంగారు నీతనుకాంతి ప్రతివచ్చీనా॥
ఉంగరాలేటికి నే వొడికపు వేళ్ళ। వెంగలి మణుల నీ వేలిగోరబోలునా॥
చ॥ సవర మేటికినే జడియు నీనెరులకు। సవరము నీకొప్పుసరి వచ్చీనా।
యివలజవులు నీకు నేలే వేంకటపతి। సవరని కెమ్మోవి చవికెంటేనా॥

253)ముఖారి
ప॥ ఇదిగాక సౌభాగ్యమిదిగాక తపము మరి। యిదిగాక వైభవం బికనొకటి కలదా॥
చ॥ అతివ జన్మము సఫలమై పరమ యోగివలె। నితర మోహాపేక్షలిన్ని యును విడచె।
సతి కోరికలు మహాశాంతమై యిదెచూడ। సతత విజ్ఞాన వాసన వోలె నుండె॥
చ॥ తరుణి హృదయము కృతార్థతబొంది విభుమీది। పరవశానంద సంపదకు నిరవాయి।
సరసిజాసన మనోజయమందీ యింతలో। సరి లేక మనసు నిశ్చల భావమాయ॥
చ॥ శ్రీవేంకటేశ్వరుని జింతించి పరతత్త్వ। భావంబు నిజము గాబట్టి జెలియాత్మ।
దేవోత్తముని కృపాధీనురాలై యిపుడు। లావణ్యవతికి నుల్లంబు తిరుమాయ॥

254)సామంతం
ప॥ నిందలేని పతివిదె నీవు నాసొమ్ము। కందువ సొమ్ముల మీద గలిగెను సొమ్ము॥
చ॥ సూటిగా నీవు చూచేటి చూపు నాసొమ్ము। పాటించి నీవు పలికే పలుకు నాసొమ్ము।
కూటమి రతుల కొనగోరు నాసొమ్మును। యీటున నీమేని సొమ్ము లిచ్చేవు నాకు॥
చ॥ చవిగా నాడే నీ సరసము నాసొమ్ము। జవకట్టక యిచ్చే నీచనవు నాసొమ్ము।
నవకమైన నీ నవ్వు నాసొమ్ము। యివల నింకా సొమ్ములిచ్చేవు నాకు॥
చ॥ కింకలేని దిది నీకౌగిలి నాసొమ్ము। లంకెలైన నీమతి వలపు నాసొమ్ము।
అంకెల శ్రీవేంకటేశ అట్టె నన్ను గూడితివి। యింకా సొమ్ములిచ్చేవు యెన్నియైన నీవు॥

255)రామక్రియ
ప॥ ఆకెవో నాప్రాణ మోహనపు రాణి। దాకొని వేవేలు కాంతలలోన నున్నది॥
చ॥ ముదిత కురులనెల్లా ముత్యములు మాణిక్యాలు। గుదిగుచ్చి కలుగంటు గొన్నది।
సదరపు పసిడి వజ్రాలచనుకట్టుది। అదెపైడి పూవుల పయ్యద వల్లెవాటుది॥
చ॥ పచ్చలు దాచిన యట్టి పాదుకలు మెట్టినది। లచ్చన మొగవుల మొలనూళ్ళది।
అచ్చపు టుంగరముల అందెలు బాయవట్టాలు। గుచ్చుల ముంజేతుల కంకణ సూడిగేలది॥
చ॥ నానాభూషణముల నానా సింగరాల। పానిపట్టి నాదిక్కేతప్పక చూచేది।
ఆనకపుశ్రీవేంకటాద్రి పతినైన నన్ను। తానె వచ్చి కూడి నాదగ్గరనె వున్నది॥

256)శ్రీరాగం
ప॥ పిడికిట తలంబ్రాల పెండ్లి కూతురు కొంత। పడమరలి నవ్వీనె పెండ్లి కూతురు॥
చ॥ పేరుకల జవరాలె పెండ్లి కూతురు పెద్ద। పేరుల ముత్యాల మేడ పెండ్లి కూతురు।
పేరంటాండ్ల నడిమి పెండ్లి కూతురు విభు। పేరుకుచ్చు సిగ్గువడీ బెండ్లి కూతురు॥
చ॥ బిరుదు పెండము వెట్టె బెండ్లి కూతురు నెర। బిరుదు మగని కంటె బెండ్లి కూతురు।

****

పిరిదూరి నప్పుడే పెండ్లి కూతురూ పతి। బెరరేచీ నిదివో పెండ్లి కూతురు॥
చ॥ పెట్టినే పెద్ద తురుము పెండ్లి కూతురు నేడె। పెట్టెడు చీరలు గట్టి పెండ్లి కూతురు।
గట్టిగ వేంకటపతి కౌగిటను। పెట్టిన నిధానమయిన పెండ్లి కూతురు॥

257)శ్రీరాగం
ప॥ ఈ పాదమేకదా యిల యెల్లగొలిచినది। ఈ పాదమే కదా యిందిరా హస్తముల కితవైనది॥
చ॥ ఈ పాదమే కదా యిందరును మ్రొక్కెడిది। యీపాదమే కదా యీ గగన గంగ పుట్టినది।
యీపాదమే కదా యెలమి బొంపొందినది। యీపాదమే కదా యిన్నిటికి నెక్కుడైనది॥
చ॥ ఈ పదమే కదా యిభరాజు దలచినది। యీపదమే కదా యింద్రాదు లెల్ల వెదకినది।
యీపాదమే కదా యీబ్రహ్మ కడిగినది। యీపాదమే కదా యెగసి బ్రహ్మాండ మంటినది॥
చ॥ ఈ పాదమే కదా యిహపరము లొసగెడిది। యీపాదమే కదా యిల నహల్యకు గోరికైనది।
యీపాదమే కదా యీక్షింప దుర్లభము। యీపాదమే కదా యీ వేంకటాద్రిపై నిరవైనది॥

258)శుద్ధ వసంతం
ప॥ నిచ్చనిచ్చ సోబనాలు నెలమూడు సోబనాలు। హెచ్చునీకు నింతలోను ఇవి గదవయ్యా॥
చ॥ చెలియ మొహములే సేసపాలు। వెలచు సిగ్గులే మీకు పెండ్లితెర।
కలగోను చూపులే కంకణాలు। సులబాన నీకు నబ్బె సుఖియించవయ్యా॥
చ॥ మగువ మాటలే నీకు మంత్రాలు। పొగరు మోవి తేనెలు బువ్వాలు।
వెగటు బొమ్మ జంకెలే విడేలు। జిగినీకు నేడబ్బె చిత్తగించ వయ్యా॥
చ॥ కాంత సరసములే కప్పురాలు। పొంతనున్న కుచములే పూజకుండలు।
చెంతల గూడితి విట్టె శ్రీవేంకటేశా యివి। సంతస మాయను నీకు జయమందవయ్యా॥

259)శంకరాభరణం
ప॥ పొడగంటిమయ్య మిమ్ము పురుషోత్తమా, మమ్ము। నెడయకవయ్య కోనేటిరాయడా॥
చ॥ కోరి మమ్ము నేలినట్టి కులదైవమా, చాల। నేరిచి పెద్ద లిచ్చిన నిధానమా।
గారవించి దప్పిదీర్చు కాలమేఘమా, మాకు। చేరువ జిత్తములోని శ్రీనివాసుడా॥
చ॥ భావింప గైవసమైన పారిజాతమా, మమ్ము। చేవదేర గాచినట్టి చింతామణీ।
కామించి కోరికలిచ్చే కామధేనువా, మమ్ము। తావై రక్షించేటి ధరణీధరా॥
చ॥ చెడనీక బ్రదికించే సిద్ధమంత్రమా, రోగా- । లడచి రక్షించే దివ్యౌషధమా।
బడి బాయక తిరిగే ప్రాణబంధుడా, మమ్ము। గడియించినట్టి శ్రీవేంకటనాథుడా॥

260)గుండక్రియ
ప॥ దేవునికి దేవికిని తెప్పల కోనేటమ్మ। వేవేల మొక్కులు లోకపావని నీకమ్మా॥
చ॥ ధర్మార్థకామ మోక్షతతులు నీ సోపానాలు। అర్మిలి నాలుగువేదాలదె నీ దరులు।
నిర్మలపు నీ జలము నిండు సప్తసాగరాలు। కూర్మము నీ లోతు వోకోనేరమ్మా॥
చ తగని గంగాది తీర్థమ్ములు నీకడళ్ళు। జగతి దేవతలు నీ జల జంతును।
గగనపు బుణ్యలోకాలు నీ దరిమేడలు। మొగి నీమట్టు మాకులు మునులోయమ్మా॥
చ॥ వైకుంఠ నగరము వాకిలే నీ యాకారము। చేకొను పుణ్యములే నీ జీవభావము।
యేకడను శ్రీవేంకటేశుడే నీ వునికి। దీకొని నీ తీర్థమాడితిమి కావవమ్మా॥

261)వరాళి
ప॥ వేంకటగిరి గోవిందుడా। యింకా నొకరో యిద్దరో మీరు॥
చ॥ పచ్చలు దాచిన బాహుపురులతో। అచ్చపు గరముల అందముతో।
అచ్చలు నిచ్చలు నలరుదురిదివో। నిచ్చలు నీవో నీవో కానీ॥
చ॥ నిలుచుండుటయును నెరి బవళింపుచు। నలరుటయును మీరటునిటును।
జలజాక్షులు దొడ చరచగ నొరపుల। వెలయగ నిద్రో విభవమిదో॥
చ॥ తిరువేంకటగిరి దిగువ తిరుపతిని। పరమానందపు బహుసిరులు।

అరుదుగ బొందుచు అధికము లందుచు। ఉరగశయనుడవొ వొడయడవో॥

262)మోహన

ప॥ ప్రలపనవచనైః ఫలమిహకిం। చల చల కుడ్య క్షాళనయాకిం॥

చ॥ ఇతర వధూమోహితం త్వాంప్రతి। హితవచనై రిహ ఫలమివోకిం।
సతతం తవానుసరణ మిదం మమ। గతజల సేతుకరణ మిదానీం॥

చ॥ వికల వినయ దుర్విటం త్వా ప్రతి। సుకుమారాద్రస్తుత్యాకిం।
ప్రకట బహల కోపనం మమతే। సకలం చర్విత చర్వత చర్వణమేవ॥

చ॥ శిరసానత సుస్థిరం త్వాంప్రతి। విరసాలాపన విధి నాకిలం।
తిరువేంకటగిరి దేవత్వదీయ। విరహ విలసనం వృథా చరణం॥

263)దేసాక్షి

ప॥ ఎవ్వరివాడో ఈ దేహి। యివ్వల నవ్వల నీ దేహి॥

చ॥ కామించు నూరకే కలవియు లేనివి। యేమిగట్టుకొనె నీ దేహి।
వాములాయ నిరువదియొక వావులు। యేమని తెలిసెనో యీ దేహి॥

చ॥ కందువ నిజములు గల్లలునడపి। యెందుకు నెక్కెనో యీ దేహి।
ముందర నున్నవి మొగిదనపాట్లు। యిందె భ్రమసీ నీ దేహి॥

చ॥ పంచేంద్రియముల పాలాయ జన్మము। యించుక యెరుగడు యీదేహి।
అంచెల శ్రీవేంకటాధీశ నీకృప। వంచగ గెలిచెను వడి నీ దేహి॥

264)దేవగాంధారి

ప॥ ఈ జీవునకు నేది గడపల తనకు। నేజాతియును లేక యిట్లున్నవాడు॥

చ॥ బహుదేహ కవచముల బారవేసినవాడు। బహుస్వతంత్రముల నాపదనొందినాడు।
బహుకాలముల మింగి పరవశంబైనవాడు। బహు యోనికూపములబడి వెడలినాడు॥

చ॥ పెక్కుబాసలు నేర్చి పెంపుమిగిలినవాడు। పెక్కునామములచే బిలువబడినాడు।
పెక్కుకాంతలతోడ పెక్కుపురుషులతోడ। పెక్కులాగుల బెనగి చెండుపడినాడు॥

చ॥ ఉండనెన్నడు దనకు ఊరటెన్నడులేక। యెండలకు నీడలకు యెడతాకినాడు।
కొండలలో నెలకొన్న కోనేటిరాయని। యండ జేరెదననుచు నాసపడినాడు॥

265)దేవగాంధారి

ప॥ కలిగినమతి వృథాగాకుండా। అలరుటె పుణ్యంబగు ఫలము॥

చ॥ ఒనరిన ఈ భవ ముసు రనకుండ। ఘనుడే జీవుడు గల ఫలము।
తనువుమోచి చైతన్యాత్ముని మతి। గనుటే వివేకముగల మతి॥

చ॥ చేసిన పుణ్యము చెడిపోకుండ। శ్రీసంపద మెరసిన ఫలము।
ఈసుల రేసుల యితర దూషణల। బాసుటె అపురూపపు ఫలము॥

చ॥ హరి గొలిచియు మిథ్యగాకుండ। విరసముడిచి చదివిన ఫలము।
తిరువేంకటగిరి దేవుని సరిగా। పరుల గొలవనిదె బహుఫలము॥

266)శుద్ధవసంతం

ప॥ ఘను డీతడొకడు గలుగగగదా వేదములు। జననములు గులము లాచారములు గలిగె॥

చ॥ కలుషభంజను డితడు గలుగగగదా జగతి। గలిగె నిందరిజన్మగతులనెలవు।
మలసి యితడొకడు వొడమగగదా యిందరికి। నిలువ నీడలు గలిగె నిధినిధానములై॥

చ॥ కమలాక్షు డితడు గలుగగగదా దేవతలు। గుమిగూడి రిందరును గండిగడచి।
ప్రమదమున నితడూ నిలుపగగదా సస్యములు। అమర ఫలియించె లోకానందమగుచు॥

చ॥ గరిమె వేంకటవిభుడొకడు గలుగగగదా। ధరయు నభమును రసాతలము గలిగె।
పరమాత్ముడితడు లోపల గలుగగగదా। అరిది చవులును హితవు లన్నియును గలిగె॥

267)భైరవి

ప|| చూడు డిందరికి సులభుడు హరి- | తోడునీడయగుదొరముని యితడు||
చ|| కైవల్యమునకు గనకపుతాపల- | త్రోవై శ్రుతులకు దుదిపదమై|
పావన మొకరూపమై విరజకు| నావైయున్నా డిదె యితడు||
చ|| కాపాడగ లోకములకు సుజ్ఞాన- | దీపమై జగతికి దేజమై|
పాపా లడపగ భవపయోధులకు| తేపైయున్నాడిదే యితడు||
చ|| కరుణానిధిరంగపతికి గాంచీ- | వరునకు వేంకటగిరిపతికి|
నిరతి నహోబలనృకేసరికి ద- |త్పరుడగు శఠగోపముని యితడు||

268)మాళవి/కురంజి

ప|| బాపు దైవమా మాపాలిభవమా| తీపు రాకాసినెత్తురు దీం దోందోం దోందోం దోందోం||
చ|| కాలనేమిపునుకిది కంచువలె లెస్స వాగీ| తాళ మొత్తరే తత్త తత తత్తత్త|
కాలమెల్ల మాఘాతగణమెల్ల వీడె కాచె| నేలబడి నేడును ధీం ధీం ధీం ధీం ధీం ధీం ధీం||
చ|| పగగొని మానక పచ్చినెత్తు రెప్పుడును| తెగి కొను దానె తిత్తి తిత్తి తిత్తితి|
తగుమహోదరువీవు ధణధణమని వాగీ| బిగియించరో తోలు బింభిం బింభిం బింభింభిం||
చ|| మురదనుజునిపెద్దమొదలియెముక దీసి| తురులూదరే తుత్తు తుత్తు తుత్తుత్తు|
తిరువేంకటగిరిదేవుడు గెలిచిన స- | మరమునను మమ్మ మమ్మ మమ్మ మమ్మమ్మ||

269)ఆహిరి

ప|| తోరణములే దోవెల్లా| మూరట బారట ముంచినలతల||
చ|| కూరిమిమటములు గోపురంబులును| తేరుపడగెలే తెరువెల్లా|
కోరినపండ్లుగురిసేటితరువులు| తోరములైన వెదురుజొంపములు||
చ|| ఆటలు దిరుపులు నందపుటురుపులు| పాటలు వనవైభవమెల్లా|
కూటువనెమళ్ళ కోవిలగుంపుల| పేటల దేటలపెనుగూటములు||
చ|| వింజామరలును విసనకర్రలును| గొంజెగొడుగులే కొండెల్లా|
అంజనగిరిరాయడు వేంకటపతి| సంజీవని పరుషల కొదవగను||

270)భూపాళం

ప|| ఏమో తెలిసెగాని యీజీవుడు| నేమంపునెరవిద్య నేరడాయ||
చ|| కపటాలె నేరిచెగానీ జీవుడు| యెపుడైనా నిజసుఖ మెరుగడాయ|
కపురులే చవిగొనెగానీ జీవుడు| అపరిమితామృత మానడాయ||
చ|| కడలనే తిరిగీగానీ జీవుడు| నడుమ మొదలు జూచి నడవడాయ|
కడుపుకూటికే పోయీగానీ జీవుడు| చెడనిజీతముపొంత జేరడాయ||
చ|| కనియు గానకపోయగానీ జీవుడు| దివము వేంకటపతి దెలియడాయ|
కనుమాయలనె చొక్కెగానీ జీవుడు| తనియ నిట్టే మంచిదరి జేరడాయ||

271)సామంతం

ప|| ఆదిదైవుడై అందరిపాలిటి- | కీ దేవుడై వచ్చె నితడు||
చ|| కోరినపరమయోగులచిత్తములలోన| యేరీతినుండెనో యీతడు|
చేరవచ్చినయాశ్రితులనెల్ల బ్రోవ| యిరీతి నున్నవాడీతడు||
చ|| కుటిలదానవుల కోటానుగోట్ల| యెటువలె ద్రుంచెనో యీతడు|
ఘటియించి యిటువంటికారుణ్యరూపుడై| యిటువలె నున్నవా డితడు||
చ|| తక్కక బ్రహ్మాండతతులెల్ల మోచి తా- | నెక్కడ నుండెనో యీతడు|
దిక్కుల వెలసినతిరువేంకటేశుడై| యిక్కడ నున్నవాడీతడు||

272)కల్యాణి

ప|| పరమ పురుష హరి పరాత్పర| పరరిపు భంజన పరిపూర్ణ నమో||
చ|| కమలా పతి కమల నాభ కమలాసన వంద్య| కమల హితానంత కోటి ఘన సముదయ తేజా|

****

****
కమలామల పత్రనేత్ర కమలవైరి వర్ణగాత్ర। కమలషట్క యోగీశ్వర హృదయతేహం నమో నమో॥
చ॥ జలనిధి మథన జలనిధి బంధన జలధి మధ్య శయనా। జలధి యంతర విహార మచ్ఛకచ్ఛప యవతారా।
జలనిధి జామాత జలనిధి శోషణ జలనిధి సప్తకగమన।
జలనిధి కారుణ్య నమో తేహం జలనిధి గంభీర నమో నమో॥
చ॥ నగధర నగరిపు నందిత నగచర యూథపనాథా। నగ పారిజాత హర సారస పన్నగ పతిరాజ శయనా।
నగకుల విజయ శ్రీవేంకట నగ నాయక భక్త విధేయా। నగధీరాహంతే సర్వేశ్వర నారాయణ నమో నమో॥

273)దేవగాంధారి
ప॥ ఒరసి చూడబోతే నొకటీ నిజము లేదు। పొరల మేను ధరించి పొరలగ బట్టెను॥
చ॥ పాతకములటకొన్ని బలు పుణ్యాలట కొన్ని। యీతల స్వర్గనరకాలిచ్చేనట।
యేతుల నందుగొన్నాళ్ళు యిందు గొన్నాళ్ళు దేహికి। పోతరించి కాతరించి పొరలనే పట్టెను॥
చ॥ పొలతులట కొందరు పురుషులట కొందరు। వెలుగును జీకట్లు విహారమట।
కలవరింతలుగొంత ఘన సంసారము గొంత। పొలసి జీవులు రెంటా బొరలగ బట్టెను॥
చ॥ ఒక్కవంక జ్ఞానమట వొక్కవంక గర్మమట। మొక్కి యిహపరాలకు మూలమిదట।
తక్కక శ్రీవేంకటేశు దాసులై గెలిచిరట। పుక్కిట నిన్నాళ్ళు రెంటా బొరలగ బట్టెను॥

274)మణిరంగు
ప॥ ఏది చూచిన తమకు యిన్నియును నిటువలెనె। వేదు విడిచిన కూడు వెదికినను లేదు॥
చ॥ ఏకాంత సౌఖ్యములు ఎక్కడివి ప్రాణులకు। పై కొన్న దుఃఖముల పాలుపడి గాకా।
ఏకమగు పుణ్యంబు లేడగల విందరికి। గై కొన్న దురితములు కలపాటి గాక॥
చ॥ హితవైన మమకార మెందుగల దిందరికి। ప్రతిలేని విరహ తాపము కొలది గాకా।
మతిలోని వేడుకలు మరియేవి మనుజులకు। జితమైన దైవ మిచ్చిన పాటిగాక॥
చ॥ ఇరవైన దైవ కృప ఏల దొరకును తమకు। పరమైన కర్మంబు పరిపాటి గాక।
ఎరవైనపెను బంధమేల వీడును నాత్మ। తిరు వేంకటేశు కృప తిరమైన గాక॥

275)వరాళి
ప॥ చూడ జూడ మాణిక్యాలు చుక్కలవలె నున్నవి। యీడులేని కన్నులెన్నులవె యినచంద్రులు॥
చ॥ కంటి గంటి వాడె వాడె ఘనమైనముత్యాల। కంటమాలలవే పదకములు నవె।
మింటిపొడవై నట్టిమించుగిరీటం బదె। జంటల వెలుగు శంఖచక్రాలవె॥
చ॥ మొక్కు మొక్కు వాడె వాడె ముందరనే వున్నాడు। చెక్కులవే నగవుతో జిగిమోమదె।
పుక్కిట లోకములవె భుజకీర్తులును నవె। చక్కనమ్మ అలమేలు జవరాలదె॥
చ॥ ముంగైమురాలును నవె మొల కఠారును నదె। బంగారునిగ్గులవన్నె పచ్చబట్టదె।
ఇంగితమెరిగి వేంకటేశుడిదె కన్నులకు। ముంగిట నిధానమైన మూలభూత మదే॥

276)నాదరామక్రియ
ప॥ ఈకెకు నీకు దగు నీడు జోడులు। వాకుచ్చి మిమ్ము బొగడ వసమా యొరులకు॥
చ॥ జట్టిగొన్న నీదేవులు చంద్రముఖి గనక। అట్టె నిన్ను రామచంద్రుడనదగును।
చుట్టమై కృష్ణయ్యవు చూపుల యాపె గనక। చుట్టుకొని నిన్ను కృష్ణుడనదగును॥
చ॥ చందమైన వామలోచని యాపెయౌగనక। అందరు నిన్ను వామనుడనదగును।
చెంది యాకె యెప్పటికిని సింహ మధ్య గనక। అంది నిన్ను నరసింహుడని పిల్వదగును॥
చ॥ చెలువమైన యాపె శ్రీదేవి యగుగనక। అల శ్రీవక్షుడవని యాడదగును।
అలమేల్మంగ యహిరోమావళి గలదిగన। యిల శేషాద్రిశ్రీవేంకటేశు డనదగును॥

277)పాడి
ప॥ చెలులాల యీమేలు చెలువుడే చూచుగాని। యెలమి తోడుత మొక్కి యెరిగించరే॥
చ॥ వనిత జవ్వనపు వసంతకాలములోనే। వెనుకొని విరహపు వేసవి మించె।
ననిచె బెంజెమట వానకాలము నంతలోనె। వినయముతో బతికి విన్నవించరే॥
****

****

చ॥ కాంత పులకల శరత్కాలము నదె తోచె। చింతల మంచులతో హేమంతము ముంచె।
చెంత గోర్కులెన్నులెత్తి శిశిరవేళ యేతెంచె। యింతకు నీకె విభుని దోడి తేరె॥
చ॥ చెలియకు గొప్పవీడె చీఅటికాలము నందె। నెలకొన సిగ్గుల వెన్నెలకాలము।
అలమె శ్రీవేంకటేశుడంతలోనె తానెవచ్చె। పిలిచి సారెకునిట్టె ప్రేమరేచరే॥

278) ముఖారి

ప॥ దొరకెగా పూజ కందువ పూజ నీ। విరహపు తనుతావి విరవాది పూజ॥
చ॥ కలికి నీ కనుచూపు కలువరేకుల పూజ। లలన నీ నగవు మొల్లల పూజ।
తలపోత చింత చిత్తపు గమలపు పూజ। చలివేడి వూర్పు నీ సంపంగి పూజ॥
చ॥ కనుల జెక్కిన జేయి కరపల్లవపు పూజ। తను పులకలు జాజి ననల పూజ।
తనరు నీ వలపులు దొంతర పూవుల పూజ। యెనయు జెమట మల్లె మొగ్గల పూజ॥
చ॥ చెనకు నీగోళ్ళే చిరి గేదగుల పూజ। గునియు గుబ్బలు పూవు గుత్తుల పూజ।
ఘనతమై గూడి వేంకటపతి మోము సో- । కిన నీదు మోవి మంకెన పూవు పూజ॥

279) దేశ

ప॥ నవరసములదీ నళినాక్షి। జవకట్టి నీకు జవి సేసీని॥
చ॥ శృంగార రసము చెలియ మొకంబున। సంగతి వీరరసము గోళ్ళ।
రంగగు కరుణరసము పెదవులను। అంగపు గుచముల నద్భుత రసము॥
చ॥ చెలి హాస్యరసము చెలవుల నిండీ। పలుచని నడుమున భయరసము।
కలికి వాడుగన్నుల భీభత్సము। అల బొమ జంకెనల నదె రౌద్రంబు॥
చ॥ రతి మరపుల శాంతరసంబదె। అతి మోహము పదియవరసము।
ఇత్వుగ శ్రీవేంకటేశ కూడితివి సతమై యీపెకు సంతోస రసము॥

280) ఖరహరప్రియ/నాదరామక్రియ

ప॥ నెలత చక్కదనమే నిండు బండారము నీకు। గలిగె గనకలక్ష్మీ కాంతుడవైతివి॥
చ॥ పడతి నెమ్మోమునకు బంగారు కళలుదేరీ। వెడలేసెలవి నవ్వే వెండిగనులు।
అడియాలమగు మోవినదె పగడపుదీగె। నిడువాలుదనమే నీలముల రాశి॥
చ॥ తరుణి పాదపు గోళ్ళు తళుకుల వజ్రములు। పరగు జేతిగోళ్ళె పద్మరాగాలు।
అంది కన్నుల తేటలాణి ముత్తెపు సరులు। సరి బచ్చల కొండలు చనుమొనలు॥
చ॥ చెలితేనె మాటలు జిగి బుష్యరాగాలు। వలపు తెరసిగ్గులు వైడూర్యాలు।
తొలకు ననురాగాలే దొడ్డ గోమేధికాలు। కలసితికెను శ్రీవేంకటేశు కౌగిటను॥

281) హుసేని/శుద్ధరామక్రియ

ప॥ అన్ని రాసుల యునికి యింతి చెలువపు రాశి। కన్నె నీ రాశి కూటమి గలిగిన రాశి॥
చ॥ కలికి బొమ విండ్లుగల కాంతకును ధనురాశి। మెలయు మినాక్షికిని మీనరాశి।
కులుకు కుచకుంభముల కొమ్మకును కుంభరాశి। చెలగు హరిమధ్యకును సింహరాశి॥
చ॥ చిన్ని మకరంకపు బయ్యెద చేడెకు మకరరాశి। కన్నె పాయపు సతికి కన్నెరాశి।
వన్నెమైపైడి తులదూగు వనితకు దులారాశి। తిన్నని వాడి గోళ్ళ సతికి వృశ్చికరాశి॥
చ॥ ఆముకొని నొరపుల మెరయు నతివకు వృషభరాశి। గామిడి గుట్టుమూల సతి కర్కాటకరాశి।
కోమలపు చిగురుమోవి కొమలికి మేషరాశి। ప్రేమ వేంకటపతి గలిసె ప్రియ మిథునరాశి॥

282) బౌళి

ప॥ సేసపెట్టవయ్యా యిట్టి చెలిమీదను। ఆసలమీకిద్దరికి నన్నిటా నమరును॥
చ॥ గ్రక్కన జెట్టవట్టితే కంకణము వంటిదాపె। దక్కి వురమెక్కితేను తాళి వంటిది।
మొక్కలాన దొడ దొక్కితే మొలనూలు వంటిది। అక్కజమై నీకు నాపె నన్నిటా నమరును॥
చ॥ చేరి విన్నవించితే చెవి పోగుల వంటిది। నీరతికి వద్దనుంటే నీడవంటిది।
కోరి పానుపుపైపెండ్లి కూతురు వంటిదేపొద్దు। ఆరీతి ఆపెకు నీకు నన్నిటా నమరును॥

****

చ॥ పాదాల సేవ సేసితే పావకోళ్ళ వంటిది। సోదించి చూచితేను సొమ్ము వంటిది।
యీదెస శ్రీవేంకటేశ యింతి నీవు గూడితివి। ఆదిగొని నీకు నాపె కన్నిటా నమరును॥

283)ద్విజావంతి/సాళగభైరవి
ప॥ ఒకటి బోలిచిన వేరొకటి తోచీని। సకలము బోలిచేము సుదతి సింగారాలు॥
చ॥ కలువలు జకోరాలు గండుమీలు దామరలు। చలిముత్తెపు జిప్పలు సతికన్నులు।
అలలు నీలమణులంధకారము మేఘము। నలుపు రాశివో నలినాక్షి తురుము॥
చ॥ జక్కవలు నిమ్మపండ్లు సరి బూగుత్తులు గొండ। లెక్కువ మరిమిద్దెలు యింతి చన్నులు।
చుక్కలు సురవొన్నలు సూది వజ్రాల గోళ్ళు। అక్కర యేనుగ తొండాలరంట్లే తొడలు॥
చ॥ సోగ తీగెలు తూండ్లు సుదతి బాహువులిదె। చేగ చిగురు లత్తిక చెలి పాదాలు।
యీగతి శ్రీవేంకటేశ యింతి నీవురము మీద। బాగుగ నమరి పైడి పతిమ బోలినవి॥

284)సాళంగనాట/మోహన
ప॥ సతి చక్కదనమెంతో సరసుని మోహమెంతో। చతురలింక సరి జూడరమ్మా॥
చ॥ కాంత కన్నులు వ్రాసి కడలు వ్రాయగ రాక। చింత తోడ దలవంచె జెలి విభుడు।
పంతపు నడుము వ్రాసిబయలు వ్రాయగ రాక। కొంత దడ వుస్సురనె గోమలి ప్రాణేశుడు॥
చ॥ కలికి కుచాలు వ్రాసి కఠినము వ్రాయలేక। తలపోయ దొడగె బంతపు విభుడు।
నళినాక్షి మోము వ్రాసి నవ్వులు వ్రాయగరాక। నిలువున వెరగందె నెలత రమణుడు॥
చ॥ వనిత కౌగిట దన్ను వ్రశి రతి వ్రాయలేక। తనువెల్ల మరచెను తమకమున।
వెనక ముందర వ్రాసి వేడుక వ్రాయగరాక। చినుకు జెమట వ్రాసె శ్రీవేంకటేశుడు॥

285)కాపీ
ప॥ నిన్ను బాసినయట్లు నెలతకు వియోగదశ। లెన్నడును దోప విదియేమోకాని॥
చ॥ నిను దలచి లలితాంగి నీరూపమాత్మలో। గని నీవు సవి బయలు కౌగలించినది।
తనర నాకాశ తత్త్వము నీమహాత్త్వమని। వనిత యెవ్వరి చేత వినెనో కాని॥
చ॥ నిను బొగడి నీరూపు కనుదోయి కెదురైన। తనివిదీరక బయలు తగ జూడ దొడగె।
మునుకొన్న సర్వతోముఖుడ వనగా నిన్ను। వెనకకే భావమున వినెనోకాని॥
చ॥ తలపునను వాక్కునను తలప దలపగ నీవు। కలసి యాకమలాక్షి గౌగలించితివి।
తెలిసితిమి వేంకటాధిపతి నీ విన్నింట। గలవనెడి మాట నిక్కంబులో కాని॥

286)కేదారగౌళ
ప॥ వేసరించేదానగాను వేగినంతా నిన్నును। రాశికెక్క మీకృపనే రతి జెలగుదును॥
చ॥ నట్టనడుమనే నీవు నావాడవై వుంటేజాలు। అట్టే నే నెంతటి నైనా నౌదును।
గుట్టుతోడ నీవునాకు గొలువిచ్చితే జాలు। నెట్టన లోకమునకు నేనే రాజౌదును॥
చ॥ కందువ నీవు నన్ను గన్నుల జూచితేజాలు। అందపు సిరుల నోలలాడుదును।
మందలించి నాతో నొక మాటలాడితే చాలు। పందెమాడి నీచే తుదిపదము చేకొందును॥
చ॥ చేరి శ్రీవేంకటేశ్వరసెలవి నవ్వితే జాలు। కోరి నీవలపులకు గురి యౌదును।
సారె నలమేల్మంగను సతి నీకు నైతే జాలు। మేరతో గూడితిని మేలెల్లా సాదింతును॥

287)కల్యాణి
ప॥ ఎవ్వరికిగలదమ్మ యింత సౌభాగ్యము। యివ్వల నీతో సరి యెంచరాదే నొరుల॥
చ॥ వీడిన తురముతోడ విరులపైపై రాల। వాడిక కన్నులతోడ వచ్చేనేమి॥
చ॥ వడియు జెమటతోడ వత్తివంటి మోవితోడా। నడపు మురిపెములతోడ నవ్వేవేమే॥
చ॥ నిద్దుర కన్నులతోడ నిండుబులకలతోడ। ముద్దుగారే మోముతోడ మురిసేవేమే।
వొద్దనే శ్రీవేంకటేశుడొగిగూడు తెరుగమే। ముద్దురాల నేడు నీ మోహ మెంచరాదే॥

288)దేసాళం
ప॥ మేడలెక్కి నిన్ను జూచి కూడెననే యాసతోడ।

వాడు దేరి వుస్సురందురా వెంకటేశ॥
అప॥ యాడానుంటి విందాకనురా॥
చ॥ పిక్కటిల్లు చమ్ములపై చొక్కపు నీ వుంగరము।
గక్కన నే నద్దుకొందురా వెంకటేశ।
లక్కవలె ముద్ర లంటెరా॥
చ॥ నిండ బూచిన మావిపై గండు గోవిల గూయగా।
నిండిన నీయెలు గంటాను వెంకటేశ।
అండకు నిన్ను రమ్మంటినా॥
చ॥ నీవు వలచిన వలపు- లాకలొత్తె నామతిని।
వాకున నేజెప్ప జాలరా వెంకటేశ।
లోకమెల్ల నెరిగినదే॥
చ॥ పాయము నీకొకనికే చాయగా మీదెత్తితిని।
యీయెడ గైవాలకుండాను వెంకటేశ।
మాయింటనే పాయకుండరా॥
చ॥ ముమ్మాటికి నీ బాసలే నమ్మివున్నదాన నేను।
కుమ్మరించరా నీకరుణ వెంకటేశ।
చిమ్ము జీకటెల్ల బాయను॥

289)బౌళి

ప॥ పసిడి చీరవాడావు పాలు దచ్చితివి గాన। పసిడి బోలినది చేపట్టెను నీ కరము॥
చ॥ తొలుతనే చందురుని తోడబుట్టు గనుక। పొలుపు జందురు మోము పోలికైనది।
కళల చింతామణి కందువ చెల్లెలు గాన। తళుకుమానికపు దంతముల బోలినది॥
చ॥ మంచి యైరావతముతో మగువసైదోడు గాన। ముంచిన కరిగమనము బోలినది।
పంచల బారిజాతపు భావపు సోదరి గాన। యెంచగ చిగురుబోలె నీకె పాదములు॥
చ॥ తామెర తొట్టెలలోన తగిలి తానుండు గాన। తామెర కన్నులబోలి తనరినది।
యీమేర నిన్నిటాబోలి యిన్ని లక్షణములతో। నీమేన శ్రీవేంకటేశ నెలపై నిల్చినది॥

290)రామక్రియ

ప॥ విచ్చేయవమ్మా వెన్నెలబొమ్మా। మచ్చిక మరుని ఢాక మగువ నీ రాక॥
చ॥ పంచల పసిండి నిగ్గు పచ్చిదేరె సిగ్గు। వంచన వలపు తీపు వాలుక చూపు।
కంచపుం బాలకూడు కాకల నీవాడు। మంచపు నీ తలబ్రాలు మట్టెల పాదాలు॥
చ॥ కోవిల కొసరుబాట కొమ్మరో నీమాట। తావుల చెంగావి నీ తళుకు మోవి।
గోవ జవ్వాది కరంగు గుబ్బల నీ మెరంగు। ఛవజదాడి రొదలు పాఅద్పు నీ కదలు॥
చ॥ ముద్దుల నీ నగవు చిమ్ముల రతి బిగవు। అద్దలింపు గసరు మోహంపు గొసరు।
గద్దరి నీ యలపు వెంకటపతి తలపు। అద్దపు నీ మోము మోహన రతిసాము॥

291)దేవగాంధారి

ప॥ మిక్కిలి మేలుది అలమేలుమంగ। అక్కరతో నిన్ను జూచీ నలమేలుమంగ॥
చ॥ కొచ్చి కొచ్చి యాలాపించి కూరిమితో బాడగాను। మెచ్చీ నిన్ను నిదె యలమేలుమంగ।
నెచ్చెలులతోడ నెల్లా నీగుణాలు సారె సారె। అచ్చలాన నాడుకొనీ నలమేలుమంగ॥
చ॥ వాడల వాడల నీవు వయ్యాళి దోలగాను। మేడలెక్కి చూచీ నలమేలుమంగ।
వీడెము చేతబట్టుక వెస నీవు పిలువగా। ఆడనుండి వచ్చె నీకడ కలమేలుమంగ॥
చ॥ ఈలీల శ్రీవేంకటేశ ఇంత చనవియ్యగాను। మేలములాడీ నలమేలుమంగ।
యేలిన నీ రతులను ఇదె తన నేరుపెల్లా। ఆలోచనలు సేసీ నలమేలుమంగా॥

292)సాళంగనాట

పll మెరుగు వంటిది యలమేలుమంగ। అరిమురి నవ్వీని అలమేలుమంగ॥
చll పలుచని యెలుగున బాడీ నీ మీది పాట। మెలుపు గూరిమి నలమేలుమంగ।
చెలులతో నీ సుద్ది చెప్పిచెప్పి కరగీని। అలయుచు సొలయుచు నలమేలుమంగ॥
చll ఈడుగా నీ రాకకు నెదురెదురుచూచీ। మేడ మీద నుండి యలమేలుమంగ।
వాడు మోముతో నీపై వలపు చల్లి చల్లి। ఆడీ నాట్యము సారె నలమేలుమంగ॥
చll పేరుకొని పిలిచీని ప్రియములు చెప్పి చెప్పి। మేరమీర నిన్ను నలమేలుమంగ।
యీరీతి శ్రీవేంకటేశ నిన్ను గూడె నేడు। ఆరితేరి నన్నిటాను అలమేలుమంగ॥

293)లలిత

పll కలదింతె మాట కంతుని యాట। తెలుసుకో నీలోనిదియె పూట పూట॥
చll అలమేలుమంగా హరియంతరంగా। కలితనాట్యరంగ కరుణాపాంగ।
చెలువుడు వీడె చేకొను నేడె। వలరాజు తూపులివి వాడిమీద వాడి॥
చll అలినీలవేణి యంబుజ పాణి। వెలయంగ జగదేక విభునిరాణి।
కలయు నీపతి వచ్చె గక్కన నిన్నిదె మెచ్చె। పలికీని చిలుకలు పచ్చిమీదబచ్చి॥
చll సిత చంద్రవదనా సింగారసదనా। చతుర దాడిమ బీజచయరదనా।
యితవైన శ్రీవేంకటేశుడు నిన్నిదె కూడె। తతి దలపోతలు తలకూడెగూడె॥

294)సామంతం

పll ఎంత జాణరో యీకలికి। కాంతుడ నీ భోగములకే తగునూ॥
చll చెలి నీ కౌగిట చెమటలజేసెను। చలువగ నిప్పుడు జలకేళి।
అలరుచు గుచముల నదుముచు జేసెను। పలుమరు ముదముల బర్వతకేళి॥
చll పైపై బెనగుచు బాహులతలనే। వైపుగ జేసెను వనకేళి।
చూపుల నీపయి సొలయుచు జేసెను। పూప వసంతము పూవులకేళి॥
చll అరుదుగ నట్టివి యధరామృతముల। సరిజేసెను భోజనకేళి।
కరగుచు శ్రీవేంకటేశ సేసేను। పరగిన రతులనె పరిణయ కేళి॥

295)శ్రీరాగం

పll చిత్తజు వేడుకొనరే చెలియలా। తత్తరించి పతిమీది తలపోత నున్నది॥
చll అతివపై మదనుడు అనలాస్త్రమేయబోలు। కతలుగ విరహాగ్ని గాగీనదే।
యితవుగా వరుణాస్త్రమేయబోలు నప్పటిని। తతి జెమటవానల దడియుచునున్నది॥
చll అమరగ నంతలో వాయవ్యాస్త్రమేయబోలు। వుమరబడి నిట్టూర్పులొగి రేగెను।
జమళిగూడగ నట్టె శైలాస్త్రమేయబోలు। భ్రమసి చనుగొండలు బొయిటగాన్పించెను॥
చll మునుకొని పంతాన సమ్మోహనాస్త్రమేయబోలు। మనసు పరవశాన మరపందెను।
అనిశము రక్షగా నారాయణాస్త్రమేయబోలు। ఘన శ్రీవేంకటేశుడు కాగిటిలోగూడెను॥

296)బౌళి

పll అన్నిటా భాగ్యవంతుడవుదువయ్యా। పన్నినందుకల్లా వచ్చు భామ నీకు నిపుడు॥
చll పడాతి మోహరసము పన్నీటి మజ్జనము। కడలేని యాపెసిగ్గు కప్పురకాపు।
నిడుద కన్ను చూపులు నించిన తట్టు పునుగు। తొడిబడ సులభాన దొరకె నీకిపుడు॥
చll కామిని కెమ్మోవికాంతి కట్టుకొనే చంద్రగావి। ఆముకొన్న మోహకళలాభరణాలు।
దోమటి మాటల విందు ధూప దీప నైవేద్యాలు। కామించి నటువలెనె కలిగె నీకిపుడు॥
చll అలమేలుమంగ నవ్వులంగపు నవ్వు దండలు। కలసి వురాన నీకే కట్టిన తాళి।
చలపట్టి యీాకె రతి సకల సంపదలు। యిలవచ్చె శ్రీవేంకటేశ నీకు నిపుడు॥

297)వరాళి

పll నెలమూడు శోభనాలు నీకు నతనికిదగు। కలకాలమును నిచ్చకల్యాణమమ్మా॥
చll రామనామమతనిది రామవు నీవైతేను। చామన వర్ణమతడు చామవు నీవు।

వామనుడందురతని వామనయనవు నీవు। ప్రేమపుమీ యిద్దరికి పేరుబలమొకటే॥
చ॥ హరిపేరాతనికి హరిణేక్షణవు నీవు। కరిగాచెదాను నీవు కరియానవు।
సరి జలధిశాయి జలధికన్యవు నీవు। బెరసి మీయిద్దరికి బేరుబలమొకటే॥
చ॥ జలజ నాభుడతడు జలజముఖివి నీవు। అలమేలుమంగవు నిన్నెలమెదాను।
ఇలలో శ్రీవేంకటేశుడిటు నిన్నురానమోచె। పిలిచి పేరుచెప్పెబేరుబలమొకటే॥

298)శ్రీరాగం
ప॥ చెల్లునంటా వచ్చివచ్చి చెట్టా పట్టేవు। తొల్లియు నెందరి నిట్టే దొమ్ముల బెట్టితివో॥
చ॥ ఆపరాని తమకాన నానచేసేగాక యింత। మాపుదాణ నీ తోడి మాటలేలరా- ।
దాపరాని మదన ముద్రలు మేననవే నీకు। నేపుచు భ్రమల బెట్టి యెవ్వతె సేసినవో॥
చ॥ ఉండలేక నీవద్దనే వుసురంటి గాక యింత। బండు బండు సేసిన యీప్రాణమేలరా।
వుండుగాగ జిత్తమెల్లా ఒక్క జేసితివి నా। యండనుండే యెవ్వతెకు నమ్ముడు వోయితివో॥
చ॥ తనివొక నిన్నింత దగ్గర నిచ్చితి గాక। చనువున నిన్ను జేయి చాచనిత్తునా।
ఘనుడు వేంకటరాయ కమ్మని యీవిరులు। మునుప నెచ్చతో నీపైముడిచి వేసినవో॥

299)ఆహిరి
ప॥ కామించి నీవరుగగలయు నాయకుడ నే- । డేమి భాగ్యము సేసెనే తరుణి॥
చ॥ కాగిన గుబ్బల మీద కమ్మజెమటలదొప్ప। దోగిన పయ్యెద కొంగు దూలగును।
వేగైన కొప్పున క్రొవ్విరులు దురిమి విర్ర- । వీగుచు నీవెటు వొయ్యేవే తరుణి॥
చ॥ ఒప్పైన శిరసు మీదగుప్పరించిన జవ్వాది। చిప్పిలి చెక్కుల వెంటబొందగను।
అప్పళించిన కస్తూరిలప్పలు రాలగ నీ- । విప్పుడెక్కడికి నేగేవో తరుణి॥
చ॥ వీడినది మొలనూలు విరుల చెదరె కొంత। వాడినది కెమ్మోని వన్నెలై।
ఈడులేని తిరువేంకటేశుడిదె నిన్ను గూడె। యీడ గొత్తలివి యేటివే వోతరుణి॥

300)హుసేని
ప॥ పొద్దికనెన్నడు వొడుచునో పోయిన చెలిరాదాయను। నిదుర కంటికిదోపదు నిముషం బొకడు॥
చ॥ కన్నుల నవ్వెడి నవ్వులు గబ్బితనంబులు మాటలు। నున్నవి యొయ్యారంబులు నొచ్చిన చూపులును।
విన్నదనంబుల మరపులు వేడుక మీరిన యలపులు। సన్నపు జెమటలుదలచిన ఝల్లనె నామనసు॥
చ॥ ఆగిన రెప్పల నీరును నగ్గలమగు పన్నీటను। దోగియుందోగాని భావము దోచిన పయ్యదయు।
కాగిన దేహపుసెకలను కప్పిన పువ్వుల సొరబులు। వేగిని చెలితాపమునకు వెన్నెల మండెడిని॥
చ॥ దేవ శిఖామణి తిరుమల దేవునిదలచిన బాయక। భావించిన యీకామిని భాములోపలను।
ఆ విభుడే తానుండిక నాతడె తానెరుగగవలె। నావెలదికిగల విరహంబేమని చెప్పదము॥

301)బలహంస
ప॥ వింతలేల సేసేవే విభుడు నీకు నితడు। చెంత నీ మతి యాతని చిత్తముగాదా॥
చ॥ చిప్పిల మోవి ఇమ్మంటే సిగ్గువడనేటికే। చొప్పున నివి యాతని సొమ్ముగాదా।
కొప్పునీకు బెట్టేనంటే గొణగగ నేటికే। యెప్పుడూ నితని సేస కిరవుగాదా॥
చ॥ చన్నులు చూపుమంటేను జంకించ నేటికే। పన్ని యాతనికి చేపట్లు గావా।
పన్నీట నోలార్చె నంటే పలు నవ్వులేటికే। అన్నిటా నీమేనితని కరుడు తీగెకాదా॥
చ॥ మొలనూలు వెట్టరాగా మొక్కే విదేటికే। పొలుపు శ్రీవేంకటేశు పొలముగాదా।
అలరి నిన్నురమెక్కుమనగా గొంకనేటికే। నెలత నీవే యతని నిండు సొమ్ముగాదా॥

302)ఆహిరి/హిందోళ
ప॥ మోహంపు రతిముదము ముద్దుజూపుల మదము। దేహంపు సొబగెల్లదెలిపె సదమదము॥
చ॥ మించు మట్టెల గిలుకు మెరుగు గుబ్బల కులుకు। వంచు జూపుల చిలుకు వసివాడు బలుకు।
మంచుజెమటల తళుకు మనసు లోపలి యళుకు। అంచుటదరపు బెళుకు అలమేటి జళుకు॥
చ॥ కరమూలములగరగు కదలు బయ్యెద చెరగు। సిరుల చెలువపు మొరగు చెక్కుపై మరగు।

****

గరిగరికె తతులెరుగు ఘాతలంటిన తెరగు। గరిమతో చెలియునికి కప్పురపుటరగు॥
చ॥ కలికి తనము పోగు కమ్మదావుల వేగు। వలపు తమకముల పరవశముపెనుజాగు।
కలకంటి బాగు వేంకటపతి జెలరేగు। చెలియ సమరతుల మించిన వింతబాగు॥

303)గుండక్రియ

ప॥ కడు జంచలములు కడు నధృవములు। కడునల్పములని కాదందురు॥
చ॥ కర్మబోధవికారంబులు। ధర్మతంత్రసంధానములు।
దుర్మదైకసందోహములు। కర్మదూరులివి గాదందుదురు॥
చ॥ పరమభాగవతభవ్యమతులు। పరమబోధసంభావకులు।
తిరువేంకటగిరిదేవుసేవకులు। కరుణాధికులివి గాదందురు॥

304)లలిత

ప॥ పనిలేనిధనవాంఛ బడిపొరలిన నిట్టి- । కనుమాయలేకాక కడ నేమిగలదు॥
చ॥ కనుచూపుకాకల గలయట వెడయాస- । లనుభవింపుటగాక యందేమిగలదు।
తనువల్లిసోకుల దగులుట మమతల- । నెనయగోరుటగాక యిందేమిగలదు॥
చ॥ ఎలమి నధర మానుటెరిగి యెంగిలి నోర- । నలుముకొనుట గాక యందేమిగలదు।
పలులంపటములచే బడుట దుఃఖంబులు। తలజుట్టుటేకాక తనకేమి గలదు॥
చ॥ శ్రీవేంకటాద్రీశు జేరనిపనులెల్ల। నేవగింతలేకాక యిందేమిగలదు।
ఆవల సురతభోగ మనుభవింపబోయి। రావలయుటగాక రచనేమిగలదు॥

305)దేసాక్షి/భైరవి

ప॥ ఒప్పులై నొప్పులై వుండుగాన। అప్పటికి జూడ నదియేకా నిజము॥
చ॥ కన్నుల కిన్నియు జూడ కలలై వలలై। వున్నతాలు నడ్డాలై వుండుగాన।
చిన్నచిన్న చిటిపొటి చిమ్ముదొమ్ముదిమ్ములవి। వున్నవన్నియు జూడ నొకటేకా నిజము॥
చ॥ సారెకు నోరికి జూడ చవులై నవ్వులై। వూరటమాటలై వుండుగాన।
తారుమారు తాకుసోకు తప్పుదోపులన్నియు। వోరపారులేనివెల్ల నొక్కటేకా నిజము॥
చ॥ మేనికి నిన్నియు జూడ మృదువై పొదువై। పూని సంపదలై వుండుగాన।
తేనై తీపై తిరువేంకటేశ నిన్ను। కానవచినదే నొక్కటేకా నిజము॥

306)నాట

ప॥ మందులేదు దీనికి మంత్రమేమియు లేదు। మందు మంత్రము దనమతిలోనే కలదు॥
చ॥ కదలకుండగ దన్ను గట్టివేసిన గట్టు। వదలించుకొన గొంత వలదా।
వదలించబోయిన వడిగొనిపైపైనే। కదియుగాని తన్ను వదలదేమియును॥
చ॥ మనసులోపలనుండి మరి మీద దానుండి। యెనసినతిరువేంకటేశుని।
తనరినతలపున దలప దుష్కృతములు। తనకుదానే వీడు దలకవలదుగాన॥

307)కన్నడగౌళ

ప॥ ఆటవారి గూడితౌరా॥
అప॥ ఆటవారిగూడి అన్నిచోట్ల బొమ్మ- । లాట లాడించ నధికుండవైతివి॥
చ॥ గురుతరమగుపెద్ద కొట్టాములోపల। తిరుమైనపెనుమాయ దెరగట్టి।
అరయ నజ్ఞానములవి యడ్డముగజేసి। పరగ సుజ్ఞానదీపములు ముట్టించి॥
చ॥ తోలుబొమ్మల దొరకొని గడియించి। గాలిచేత వాని గదలించి।
తూలేటి రసములు తొమ్మిది గడియించి। నాలుగుముఖముల నలువున నాడించ॥
చ॥ నిన్నే మెత్తురుగాని నీకేమి నీలేరు। మన్నించుదాతలు మరి లేరు।
యెన్నగ దిరువేంకటేశ్వర నీదాసు- । లున్నతులై నిన్ను నుబ్బించి పొగడగ॥

308)సామంతం

ప॥ సతతం శ్రీశం। హితం పరాత్పర మీడే॥

****

****

చ|| గదాధరం మేఘగంభీరని- | నదం పరమోన్నతశుభదం|
మృదుతరగమనం మేదినీధరం| హృదయనిలయ మహ మీడే||
చ|| నందకధరం జనార్దనం గో- | విందం చారుముకుందం|
నందగోపవరనందనకందం| యిందురవినయన మీడే||
చ|| గరుడగమన మురగశయన మధికం| పరమపదేశం పావనం|
తిరువేంకటగిరిదేవ మతులం మ-| హిరమణం స్థిర మీడే||

309)ఆహిరి
ప|| ఇన్ని లాగులచేత లివియపో కడు- | నెన్నికకెక్కిన చేతులివియపో||
చ|| గునియుచు దనునెత్తికొమ్మని తల్లిపై- | నెనయజాచిన చేతులివియపో|
కినిసి గోవర్ధనగిరి వెల్లగించిన| యినుమువంటి చేతులివియపో||
చ|| పిసికి పూతకిచన్ను బిగియించిపట్టిన| యిసుమంతలు చేతులివియపో|
పసుల గాచుచు గొల్లపడచుల యమునలో| యిసుకచల్లిన చేతులివియపో||
చ|| పరమచైతన్యమై ప్రాణులకెల్లను| యెరవులిచ్చిన చేతులివియపో|
తిరువేంకటగిరి దేవుడై ముక్తికి- | నిరవుచూపెడు చేతులివియపో||

310)లలిత
ప|| ఆశాబద్ధుడనై యలసి నిన్ను గడు- | గాసి బేట్టినవాడ గాను||
చ|| ఘనకర్మపరుడనై కర్మరూపుని జేయ| నిను దూరి భారము నీకు గట్టినవాడ గాను|
పనిలేని దుఃఖలంపటుడనై దుఃఖము| గనుపించకుమని కడు వేడినవాడ గాను||
చ|| శ్రీవేంకటగిరిదేవేశ నాకిది| గావలెననువాడ గాను|
కావలసినయవి గదిసిన నవి నాకు| గావనుమనుజుండ గాను||

311)లలిత
ప|| మనసున నెప్పుడు మానదిది| దినబాధెటువలె దీరీనో||
చ|| చిత్తవికారము జీవులపాపము| తత్తరపరచక తడయదిది|
కత్తులబో నీకాయపువయసున- | నెత్తినమదమున కేదిగతో||
చ|| అసలుగంబ మీయాశాదోషము| విసిగిన నూరక విడువదిది|
వసులమూట మోవగ బడవేయగ| వసము గాని దెటువలెనౌనో||
చ|| పాముచెలిమి రంపపుసంసారము| గాములమోచినగంప యిది|
కామించుచు వేంకటపతి దలపక| యేమరి వుండిన నేమౌనో||

312)పాడి/హరికాంభోజి
ప|| చక్రమా హరిచక్రమా| వక్రమైనదనుజుల వక్కలించవో||
చ|| చుట్టిచుట్టి పాతాళముచొచ్చి హిరణ్యాక్షుని| చట్టలు చీరిన వోచక్రమా|
పట్టిన శ్రీహరిచేత బాయక యీజగములు| వొట్టుకొని కావగదవో వోచక్రమా||
చ|| పానుకొని దనుజులబలుకిరీటమణుల| సానలదీరిన వోచక్రమా|
నానాజీవముల ప్రాణములుగాచి ధర్మ- | మూని నిలుపగదవో వోచక్రమా||
చ|| వెరచి బ్రహ్మాదులు వేదమంత్రములని- | పురట్లు గొనియాడే రోచక్రమా|
అరిముర దిరువేంకటాద్రీశు వీథుల| వొరవుల మెరయుదువో వోచక్రమా||

313)రామక్రియ
ప|| కుడుచుగాక తనకొలదిగాని మేలు| దడవీనా నోరు తగినయెంతయును||
చ|| చంపవచ్చిన కర్మసంగ్రహంబగు బుద్ధి| గంప గమ్మక తన్ను గాచీనీ|
పంపుడు దయ్యమై బాధ బెట్టెడుయాస|కొంపలోన నుండ నీగోరీనా||
చ|| శ్రీవేంకటగిరి శ్రీనాథుడిందరి| గావబ్రోవగ నున్నఘనుడు|
దేవోత్తముని నాత్మ దెలియ కితరములయిన| త్రోవ లెన్నిన మేలు దొరికీనా||

****

****

314)ముఖారి
ప॥ ఎట్టు దరించీ నిదె యీజీవుడు। బట్టబయలుగా బరచీ నొకటి॥
చ॥ చెడనిమట్టిలో జేసినముద్దే। నడుమ ముంచుకొన్నది నొకటి।
తడియనినీరై తడివొడమింపుచు। పడిసీని వేవుర వడితో నొకటి॥
చ॥ పాయనితనుదీపనములుగా నటు। చేయుచు మది వేచీ నొకటి।
కాయపుచుట్టరికమ్ములు చేయుచు। రేయిబగలు విహరించీ నొకటి॥
చ॥ ఇన్నియు దానే యేచి కపటములు। పన్నీ నిదె లోపల నొకటి।
వెన్నెలచూపుల వేంకటేశ నిను। యెన్నికతో గడు నెదిరీ నొకటి॥

315)బౌళి
ప॥ చెదరక వెలుగే చేనుమేయగజొచ్చె। అదలించి తగదు నీకనువారు వేరీ॥
చ॥ చిత్త మింద్రియములచే జిక్కి కడు మద-। మెత్తిన వర్ధన నిక వేరీ।
హత్తినమనసు మోహాదులతో గూడి। తత్తరించిన మాన్పదగువారు వేరీ॥
చ॥ జీవుడిన్నిటికి దాజిక్కి పోయినత్రోవ। బోవజొచ్చిన బుద్ధిపాలమేది।
శ్రీవేంకటేశుని చింతాపరత గాని। కావగ నాత్మకు గతి దానేది॥

316)పాడి/ఆభోగి
ప॥ ఏటికి నెవ్వరిపొందు యిచ్చిరో చీచీ। నాటకములాల చీచీ నమ్మితిగా మిమ్మును॥
చ॥ జవ్వనమదమ చీచీ చక్కదనమరో చీచీ। రవ్వైన రాజసగర్వమరో చీచీ।
కొవ్వినమదమ చీచీ కూరిమియాసరో చీచీ। నవ్వులదేహమ చీచీ నమ్మితిగా మిమ్మును॥
చ॥ ముచ్చటమమత చీచీ ముచ్చుమురిపెమ చీచీ। బచ్చురవణములోనిబచ్చన చీచీ।
తెచ్చుకోలు తాలిములదిట్టతనమరో చీచీ। పుచ్చినపోకరో చీచీ పోయగా మీకాలము॥
చ॥ సిరులచీకటి చీచీ సిలుగుసంపద చీచీ। పరవిభవమ చీచీ వాసిరో చీచీ।
కరుణించె దిరువేంకటగిరిపతి నన్ను। విరసవర్తన చీచీ వీడెగా మీభారము॥

317)భైరవి
ప॥ సడిబెట్టె గటకటా సంసారము చూడ। జలధిలోపలియీత సంసారము॥
చ॥ జమునోరిలో బ్రదుకు సంసారము చూడ। చమురుదీసినదివ్వె సంసారము।
సమయించుబెనుదెవులు సంసారము చూడ। సమరంబులో నునికి సంసారము॥
చ॥ సందిగట్టినతాడు సంసారము చూడ। సందికంతలతోవ సంసారము।
చందురునిజీవనము సంసారము చూడ। చంద మేవలెనుండు సంసారము॥
చ॥ చలువలోపలివేడి సంసారము చూడ। జలపూతబంగారు సంసారము।
యిలలోన దిరువేంకటేశ నీదాసులకు। చలువలకు గడుచలువ సంసారము॥

318)మాళవి/సావేరి
ప॥ అది నాయపరాధ మిది నాయపరాధ-। మదియు నిదియు నాయపరాధము॥
చ॥ నెరయ రూపములెల్ల నీరూపమేకా-। నరయనియది నాయపరాధము।
పరిపూర్ణుడగునిన్ను బరిచ్ఛిన్నునిగా-।నరయుట యది నాయపరాధము॥
చ॥ జీవాత్మునిగా జింతింప దలచుట। యావంక నది నాయపరాధము।
సేవించి నిను నాత్మ జింతింపకుండుట। ఆవల నిది నాయపరాధము॥
చ॥ ఈడెరగక వేంకటేశుడ నిను గొని-। యాడుట యది నాయపరాధము।
యేడ జూచిన నాయెదుర నుండగ నిన్ను-। నాడనీడ వెదకుటపరాధము॥

319)ముఖారి/దేశి
ప॥ శ్రీశోఽయం సుస్థిరోఽయం। కౌశికమఖరక్షకోఽయం॥
చ॥ నిగమనిధినిర్మలోఽయం। జగన్మోహనసతీపతి-।
విగత భయోఽయం విజయసఖోఽయం। భృగుముని సంప్రీతోఽయం॥

****

చ॥ సకలపతి శ్శాశ్వతోఽయం। శుకముకమునిజనసులభోఽయం।
ప్రకటబహుళశోభనాధికోఽయం। వికచరుక్మిణీవీక్షణోఽయం॥
చ॥ సరసోఽయం। పరిసరప్రియోఽయం। తిరువేంకటాధిపోఽయం।
చిరంతనోఽయం చిదాత్మకోఽయం। శరణాగతవత్సలోఽయం॥

320)శుద్ధవసంతం/బిలహరి
ప॥ కిం కరిష్యామి కిం కరోమి బహుళ- । శంకాసమాధానజాడ్యం వహామి॥
చ॥ నారాయణం జగన్నాథం త్రిలోకైక- । పారాయణం భక్తపావనం।
దూరీకరోమ్యహం దురితదూరేణ సం- । సారసాగరమగ్న చంచలత్వేన॥
చ॥ తిరువేంకటాచలాధీశ్వరం కరిరాజ- । వరదం శరణాగతవత్సలం।
పరమపురుషం కృపాభరణం న భజామి। మరణభవదేహాభిమానం వహామి॥

321)కురంజి
ప॥ మందరధర మధుసూదన। నందగోపనందనా॥
చ॥ నరసింహ గోవింద నవనీతానంద। హరిముకుంద నయనారవింద।
కరివరద గరుడగమనరూప- । గురుచాపా యదుకులదీపా॥
చ॥ భవదూర భయహర పరిపూర్ణామృత। భువనపాలన సురపాలన।
భువనభూషణ పరమపురుష పురాతన। నవభోగా కరుణాయోగా॥
చ॥ పంకజాసననుత భవ్యనిర్మలపాద- । పంకజ పరమ పరాత్పర।
వేంకటశైలనివేశ శు- । భంకరా క్షేమంకరా॥

322)లలిత
ప॥ దైవమా పరదైవమా। యేవగింతలు నాకు నెట్టు దెచ్చేవో॥
చ॥ పాపకర్ముని దెచ్చి పరమియ్యదలచిన। మేపులకే పోక మెయికొనీనా।
తీపులు రూపులు దివిరి నావెనువెంట- । నేపొద్దు నీవేడ దెచ్చేవో॥
చ॥ అధమాధముని దెచ్చి యధికుని జేసేనంటే। విధినిషేధములు వివరించునా।
నిధినిధానములు నిచ్చనిచ్చలు బెక్కు- । విధముల నెటువలె వెదచల్లెదవో॥
చ॥ అతికష్టుడగునాకు నలవిగానియీా- । మత మొసగిన నేను మరిగేనా।
ప్రతిలేని వేంకటపతి నీదునామా- । మృత మిచ్చి నను నీవే మెరయింతుగాక॥

323)శ్రీ/రాగమాలిక
ప॥ నమో నారాయణాయ। నమో నారాయణాయ॥
అప॥ నారాయణాయ సగుణబ్రహ్మణే సర్వ-। పారాయణాయ శోభనమూర్తయే నమో॥
చ॥ నిత్యాయ విబుధసంస్తుత్యాయ నిత్యాధి- । పత్యాయ మునిగణ ప్రత్యయాయ।
సత్యాయ ప్రత్యక్షాయ సన్మానసపాం- । గత్యాయ జగదావనకృత్యాయ తే నమో॥
చ॥ ఆక్రమోద్ధతబాహువిక్రమాతిక్రాంత- । శుక్రశిష్యోన్మూలనక్రమాయ।
శక్రాదిగీర్వాణవక్రభయభంగని- । ర్వక్రాయ నిహతారిచక్రాయ తే నమో॥
చ॥ అక్షరాయాతినిరపేక్షాయ పుండరీ- । కాక్షాయ శ్రీవత్సలక్షణాయ।
అక్షీణవిజ్ఞానదక్షయోగీంద్రసం- । రక్షానుకంపాకటాక్షాయ తే నమో॥
చ॥ కరిరాజవరదాయ కౌస్తుభాభరణాయ। మురవైరిణే జగన్మోహనాయ।
తరుణేందుకోటిరతరుణీ మనస్తోత్ర- । పరితోషచిత్తాయ పరమాయ తే నమో॥
చ॥ పాత్రదానోత్సవప్రథిత వేంకటరాయ। ధాత్రీశకామితార్థప్రదాయ।
గోత్రభిన్మణిరుచిరగాత్రాయ రవిచంద్ర- । నేత్రాయ శేషాద్రినిలయాయ తే నమో॥

324)కన్నడగౌళ/కేదారగౌళ
ప॥ నీమహత్త్వంబు లోనికి వెలుపలికి గప్పి। కామింప నిట్టిదని కానారా దటుగాన॥
చ॥ నిండి యన్నిటిలోన నీవు గలవని భ్రాంతి- । నుండుదువుగాని నీ వొకటియును గావు।

దండిగలగిరి ప్రతిధ్వని దోచుగాని యది। కొండలోపల లేదు కొండయును గాదు॥
చ॥ బలసి యిన్నిటిలోపలను జైతన్యమై। మెలగుదువుగాని యేమిట నీవు లేవు।
పలుదెరగులైన దర్పణమునం దొకనీడ। వొలయుగాకందు దలపోయ నదిలేదు॥
చ॥ వుడుగకన్నిటిలోన నుండుటయు లేదు నీ- । వుడివోయి యందుండకుండుటయు లేదు।
చెడనితేజముగాన శ్రీవేంకటేశ నీ- । పొడవు పరిపూర్ణమై పొలుపొందు॥

325)శ్రీరాగం
ప॥ జడమతిరహం కర్మజంతురేకోఽహం। జడధినిలయాయ నమో సారసాక్షాయ॥
చ॥ పరమపురుషాయ నిజభక్తజనసులభాయ। దురితదూరాయ సింధురహితాయ।
నరకాంతకాయ శ్రీనారాయణాయ తే। మురహరాయ నమో నమో॥
చ॥ నగసముద్ధరణాయ నందగోపసుతాయ। జగదంతరాత్మాయ సగుణాయ।
మృగనరాంగాయ నిర్మితభవాండాయ ప- । న్నగరాజశయనాయ నమో నమో॥
చ॥ దేవదేవేశాయ దివ్యచరితాయ బహు- । భావనాతీతాయ పరమాయ।
శ్రీవేంకటేశాయ జితదైత్యనికరాయ। భూవల్లభాయ నమో పూర్ణకామాయ॥

326)బౌళి
ప॥ అరుదరుదు నీమాయ హరిహరీ। అరసి తెలియరాదు హరిహరీ॥
చ॥ అనంత బ్రహ్మాండములవె రోమకూపముల। అనంతములై వున్నవి హరిహరీ।
పొనిగి కుంగినవొక్క భూమి నీవెత్తినది యే- । మని నుతింతు నిన్ను హరిహరీ॥
చ॥ పొదిగి బ్రహ్మాదులు నీబొడ్డున నేకాలము। అదివో పుట్టుచున్నారు హరిహరీ।
పొదలి యీజీవుడు పుట్టించే యీసామర్ధ్యము। అదన నేమనిచెప్పే హరిహరీ॥
చ॥ పావన వైకుంఠము నీపాద మూలమందున్నది। ఆవహించే భక్తిచేత హరిహరీ।
శ్రీవేంకాటాద్రి మీదచేరి నీవిట్టె వుండగా- । నావల వెదకనేల హరిహరీ॥

327)గుండక్రియ
ప॥ ఎవ్వరు గర్తలుగారు యిందిరానాథుడే కర్త। నివ్వటిల్లాతనివారై నేమము దప్పకురో॥
చ॥ కర్మమే కర్తయితే కడకు మోక్షము లేదు। అర్మిలి జీవుడు గర్తయైతే బుట్టుగేలేదు।
మర్మపుమాయ గర్తయితే మరి విజ్ఞానమేలేదు। నిర్మితము హరిదింతే నిజమిదెరుగరో॥
చ॥ ప్రపంచమే కర్తయితే పాపపుణ్యములు లేవు। వుపమ మనసు గర్తైయుంటే నాచారమేలేదు।
కపటపు దెహములే కర్తలయితే చావులేదు। నెపము శ్రీహరిదింతే నేరిచి బ్రదుకరో॥
చ॥ పలుశ్రుతులు గర్తలై పరగితే మేరలేదు। అల బట్టబయలు గర్తైతే నాధారము లేదు।
యెలమి నిందరికి గర్త యిదివో శ్రీవేంకటాద్రి- । నిలయపుహరి యింతే నేడే కొలువరో॥

328)లలిత/బలహంస
ప॥ అటువంటివాడువో హరిదాసుడు। ఆటమాటలు విడిచినాతడే సుఖి॥
చ॥ తిట్టేటిమాటలును దీవించేమాటలును। అట్టే సరెయని తలచినాతడే సుఖి।
పట్టిచంపేవేళను పట్టముగట్టేవేళ। అట్టునిట్టు చలించని యాతడే సుఖి॥
చ॥ చేరి పంచదారిడిన జేదు దెచ్చిపెట్టినాను। ఆరగించి తనివొందే యతడే సుఖి।
తేరకాండ్ల జూచిన తెగరానిచుట్టముల। నారయ సరిగాజూచే యాతడే సుఖి॥
చ॥ పొంది పుణ్యము వచ్చిన పోరి బాపము వచ్చిన- । నందలి ఫలమొల్లని యాతడే సుఖి।
విందుగా శ్రీవేంకటాద్రి విభునిదాసుల జేరి। అందరానిపద మందిన నాతడే సుఖి॥

329)భైరవి
ప॥ నీవేమి సేతువయ్య నీవు దయానిధి వందువు। భావించలేనివారి పాపమింతే కాని॥
చ॥ పరమపద మొసగి పాపమడచేనని। చరమశ్లోకమునందు చాటితివి తొలుతనె।
నిరతిని భూమిలోన నీవల్ల దప్పులేదు। పరగ నమ్మనివారి పాపమింతే కాని॥
చ॥ నీపాదములకు నాకు నెయ్యమైన లంకెని। యేపున ద్వయార్థమున నియ్యకొంటివి తొలుత।

దాపుగా నీవల్ల నింక దప్పులేదు యెంచిమాచి। పైపై నమ్మినవారి పాపమింతే కాని॥
చ॥ బంతి బురాణములను భక్తసులభుడ నని। అంతరాత్మ నీమాట ఆడితివి తొలుతనే।
ఇంతట శ్రీవేంకటేశ యేమిసేతువయ్య నీవు। పంతాన నమ్మినవారి పాపమింతే కాని॥
330)శంకరాభరణం
ప॥ నెరవాది సాహసులు నిత్యశూరులు। దురిత విదూరులు ధృవాదులు॥
చ॥ తక్కక శ్రీహరిభక్తితపాలుసేసి యెక్కిరి। చక్కగా వైకుంఠము సనకాదులు।
వొక్కట విష్ణుకథలు వోడసేసుక దాటిరి। పెక్కు సంసారజలధి భీష్మాదులు॥
చ॥ కడువిరక్తియనేటి కత్తులనే నరకిరి। నడుమ భవపాశముల నారదాదులు।
బడినే హరిదాసులపౌజులు గూడుకొనిరి। నుడివడ కిహమందే శుకాదులు॥
చ॥ పరమశాంతములనే పట్టపేనుగులమీద॥ వరుసల నేగేరు వ్యాసాదులు।
సిరుల శ్రీవేంకటేశు జేరి సుఖము బొందిరి। బెరసి దాస్యమున విభీషణాదులు॥
331)మలహరి
ప॥ ఎట్టయినా జేయుము యిక నీచిత్తము। కిట్టిన నీ సంకీర్తనపరుడ॥
చ॥ కొందరు జ్ఞానులు కొందరు భక్తులు। కొందరు వైరాగ్య కోవిదులు।
యిందరిలో నే నెవ్వడ గానిదె। సందడి హరి నీశరణాగతుడ॥
చ॥ జపితలు గొందరు శాస్త్రులు గొందరు। ప్రపత్తి గొందరు బలువులు।
వుపమించగ నిన్నొకడా గానిందు। కపురుల నీడింగరీడ నేను॥
చ॥ ఆచార్యపురుషులు అవ్వల గొందరు। యేచినసమయులై యేర్పడిరి।
కాచేటి శ్రీవేంకటపతి నేనైతే। తాచి నీదాసుల దాసుడను॥
332)గుండక్రియ
ప॥ ప్రాణులనేరమి గాదిది బహుజన్మపరంపరచే। ప్రాణులుసేసిన తమతమ పాపఫల్మొగాని॥
చ॥ హరి సకలవ్యాపకుడని అందరు జెప్పగ నెరిగియు। పరదైవంబుల గొలువకపాయరు మానవులు।
నరపతి భూమేలగ భూవరు భజియింపగనొల్లక। పరిసరవర్తులబెంబడి బనిసేసినయట్లు॥
చ॥ పొందుగ తమతమ సేసినపూజలు మ్రొక్కులు గైకొన। అందముగా బురుషోత్తము డాతడే కలడనియు।
అందరు నెరిగియు యితరుల జెందుదు రున్నతశైలము- । నందక చేరునతరువుల నందుకొనినయట్లు॥
చ॥ శ్రీవేంకటపతి యొక్కడె చెప్పగ జగములకెల్లను। దైవము నాతములోపలి ధనమనగా వినియు।
సేవింపరు పామరులీదేవుని మధురంబొల్లక। వావిరి బులుసులు చేదులువలె ననికొనునట్లు॥
333)లలిత/కల్యాణి
ప॥ తప్పదు తప్పదు దైవముకృప యిది। ముప్పిరి నింతా ముకుందుడే॥
చ॥ వెక్కసపుమతి వెలుతులుదీరిన- । నెక్కడ చూచిన నీశ్వరుడే।
గుక్కక యాసలు గోసివేసినను। నిక్కమడుగడుగు నిధానమే॥
చ॥ పొంచి శరీరపుభోగము లుడిగిన। చుంచుబాపములు సుకృతములే।
దంచెడి విషయపు తగులము బాసిన। యెంచిచూచినను యిహమే పరము॥
చ॥ శ్రీవేంకటపతి సేవే కలిగిన। వేవేలువగలు వేడుకలే।
చేవదీరె సందియము లేదిదే। భావమునమ్మిన ప్రపన్నులకు॥
334)రామక్రియ/కాంభోజి
ప॥ ఇందిరానాయక యిదివో మాపాటు। చెంది నీవే గతి చేకొనవయ్యా॥
చ॥ తీసీ గోరికతీదీపు లొకవంక। లాసీ సంసారలంపటము।
మూసీ గర్మము మునుకొని పరచింత। సేసేదేమిక జెప్పేదేమి॥
చ॥ వంచీ నాసలు వలసినచోటికి। పొంచీ దుర్గుణభోగములు।
ముంచీ యౌవన మోహాంధకారము। యెంచేదేమి సోదించేదేమి॥
చ॥ ఎరిగీ జిత్తము యించుకించుక నిన్ను। మరవని నీపైభక్తి మతినుండగా।

****
నెరి శ్రీవేంకటపతి నీవే కాతువుగాక। వెరచి నేజేసే విన్నపమేమి॥
335) రామక్రియ/దేశి
ప॥ నారాయణాయ నమో నమో నానాత్మనే నమో నమో।
యీరచనలనే యెవ్వరు దలచిన యిహపర మంత్రము లిందరికి॥
చ॥ గోవిందాయ నమో నమో గోపాలాయ నమో నమో।
భావజగురవే నమో నమో ప్రణవాత్మనే నమో నమో।
దేవేశాయ నమో నమో దివ్యగుణాయ నమో యనుచు।
యీవరుసలనే యెవ్వరు దలచిన యిహపర మంత్రము లిందరికి॥
చ॥ దామోదరాయ నమో నమో ధరణీశాయ నమో నమో।
శ్రీమహిళాపతయే నమో శిష్టరక్షిణే నమో నమో।
వామనాయ తే నమో నమో వనజాక్షాయ నమో నమో।
యీమేరలనే యెవ్వరు దలచిన యిహపర మంత్రము లిందరికి॥
చ॥ పరిపూర్ణాయ నమో నమో ప్రణవాగ్రాయ నమో నమో।
చిరంతన శ్రీవేంకటనాయక శేషశాయినే నమో నమో।
నరకధ్వంసే నమో నమో నరసింహాయ నమో నమో।
యిరవుగ నీగతి నెవ్వరు దలచిన యిహపర మంత్రము లిందరికి॥
336) ఆహిరి/వసంతభైరవి
ప॥ దేవ నీమాయతిమిర మెట్టిదో నా- । భావము చూచి గొబ్బన గావవే॥
చ॥ వెడదుఃఖమపుడెల్ల వేసరుచుండుదుగాని। తడవి విరతిబొంది తలగలేను।
అడియాసల దిరిగి అలయుచుండుదుగాని। మడి దొసగుల నివి మానలేను॥
చ॥ హేయము స్త్రీసుఖమని యెరుగుచుండుదుగాని। పాయపుమదముచేత బాయలేను।
పాయనిపాపాలు చూచి భయమందుచుందుగాని। వోయమ్మ యివి సేయకుండలేను॥
చ॥ కలకాల మిన్ని యును గందువిందు గానిమరి। యెలమి నొక్కటనైన యెచ్చరలేను।
బలిమి శ్రీవేంకటేశ బంధముక్తుని జేసి। తలపులో నెలకొని దయజూడవయ్యా॥
337) భూపాళం
ప॥ మిన్నక వేసాలుమాని మేలుకోవయ్యా। సన్నల నీయోగనిద్ర చాలు మేలుకోవయ్యా॥
చ॥ ఆవులు పేయలకుగా నరచీ బిదుకవలె। గోవిందుడ యింక మేలుకోవయ్యా।
ఆవలీవలపడుచు లాటలు మరిగివచ్చి। త్రోవగాచుకున్నారు ప్రొద్దున మేలుకోవయ్యా॥
చ॥ వాడల గోపికలెల్లా వచ్చి నిన్ను ముద్దాడ। గూడియున్నారిదే మేలుకోవయ్యా।
తోడనే యశోద గిన్నెతో బెరుగు వంటకము। యీడకు దెచ్చిపెట్టె నిక మేలుకోవయ్యా॥
చ॥ పిలిచీ నందగోపుడు పేరుకొని యదె కన్ను- । గొలుకులు విచ్చి మేలుకోవయ్యా।
అలరిన శ్రీవేంకటాద్రిమీది బాలకృష్ణ। యిల మామాటలు వింటివిక మేలుకోవయ్యా॥
338) పాడి/అఠాణ
ప॥ ఇందునుండ మీకెడ లేదు। సందడిసేయక చనరో మీరు॥
చ॥ నాలుక శ్రీహరినామంబున్నది। తూలుచు బారరో దురితములు।
చాలి భుజంబున చక్రంబున్నది। తాలిమి భవబంధము లటుదలరో॥
చ॥ అంతర్యామై హరి వున్నాడిదె। చింతలు వాయరొ చిత్తమున।
వింతల జెవులను విష్ణుకథ లివిగొ। పొంత గర్మములు పోరో మీరు॥
చ॥ కాపయి శ్రీవేంకటపతి పేరిదె। నాపై నున్నది నయమునను।
కోపపు కామాది గుణములాల మీ- । రేపున కడగడ నెందైన బోరో॥
339) భూపాళం
ప॥ మేదిని జీవుల గావ మేలుకోవయ్యా। నీదయే మాకెల్ల రక్ష నిద్ర మేలుకోవయ్యా॥
****

****
చ॥ తగుగోపికల కన్నుదామరలు వికసించె। మిగుల సూర్యనేత్రుడ మేలుకోవయ్యా।
తెగువ రాక్షసులనే తిమిరము విరియగ। నెగడిన పరంజ్యోతి నిద్ర మేలుకోవయ్యా॥
చ॥ ఘనదురితపు గలువలు వికసించె। మినుకు శశినేత్రుడ మేలుకోవయ్యా।
పనివడి వేదాలనే పక్షులెల్లా బలుకగ। జనక! యాశ్రితపారిజాత మేలుకోవయ్యా॥
చ॥ వరలక్ష్మీ కుచచక్రవాకము లొండొంటి రాయ। మెరయుదోషరహిత మేలుకోవయ్యా।
పొరసి నీవు నిత్యభోగములు భోగించ। నిరతి శ్రీవేంకటేశ నేడు మేలుకోవయ్యా॥
340)రామక్రియ/సావేరి
ప॥ నీయాజ్ఞ దలమోచి నీదేహధారి నైతి। యీయెడ గోవిందుడ నే నీడేరేదెట్లో॥
చ॥ తనువు వేసరినాను తలపు వేసరదు। ధనము గడించెడితరితీపున।
చెనకి మగడు విడిచిన మామ విడువని- । పనియాయ హరి నాబదుకుజాడ యెట్లో॥
చ॥ పాయము ముదుసినాను భావము ముదియదు। వేయైన సంసార విషయాలను।
వోయయ్య కలివోసినావెట్లదిక్కు చూచేది। మాయదాయ నిక నామనసుజాడెట్లో॥
చ॥ కడలేని నావిధులు కన్నులార జూచి నీవు। నడుమ శ్రీవేంకటేశ నన్ను నేలితి ।
నొడుగులు దప్పినాను నోముఫలము దప్పని- । అడియాలమబ్బె నాకు నానతిచ్చితెట్లో॥
341)లలిత/కురంజి
ప॥ కోరు వంచరో కొటారు। అరసి మనసా అంతరాత్మకు॥
చ॥ కొండలపొడవులు కోరికకుప్పలు। పండినపంటలు భవములివి।
నిండినరాసులు నిజకర్మంబులు। అండనె యివె మాయారంభములు॥
చ॥ వెలిధాన్యంబులు విషయపు రాసులు। పొలివారేటి వూరుపుగములు।
కలుషపుమదమున కావుగప్పినవి। అలవిమీర మాయారంభములు॥
చ॥ బడి నింద్రియములబంతులు నురిపి। కడురతుల దండగట్టలతో।
యెడనెడ శ్రీవేంకటేశు మహిమలవే। అడియాలపు మాయారంభములు॥
342)బౌళి/తోడి
ప॥ ఏది తుద దీనికేది మొదలు। పాదుకొను హరిమాయ బరగు జీవునికి॥
చ॥ ఎన్ని బాధలు దనకు నెన్ని లంపటములు। యెన్ని వేదనలు మరియెన్ని దుఃఖములు।
యెన్ని పరితాపంబు లెన్నిదలపోతలు। యెన్ని చూచిన మరియు నెన్నైనగలవు॥
చ॥ యెన్ని కొలువులు దనకు నెన్ని యనుచరణలు। యెన్ని యాసలు మరియు నెన్ని మోహములు।
యెన్ని గర్వములు దనకెన్ని దైన్యంబులివి। యిన్ని యును దలప మరి యెన్నైన గలవు॥
చ॥ యెన్నిటికి జింతించు నెన్నటికి హర్షించు। నెన్నిటికి నాసించు నెన్నిటికి దిరుగు।
యిన్ని యును దిరువేంకటేశులీలలు గాగ। నెన్ని చూచినను దానెవ్వడును గాడు॥
343)ముఖారి
ప॥ ఏరీతి నెవ్వరు నిన్ను నెట్టు భావించినాను। వారి వారి పాలికి వరదుడ వౌదువు॥
చ॥ చేరి కొల్చినవారికి జేపట్టు గుంచమవు। కోరి నుతించువారి కొంగుపైడివి।
మేరతో దలచువారి మేటినిధానమవు। సారపు వివేకులకు సచ్చిదానందుడవు॥
చ॥ కావలెనన్న వారికి కామధేనువు మరి। సేవ చేసేవారికి చింతామణివి।
నీవే గతన్నవారికి నిఖిల రక్షకుడవు। వావిరి శరణు వేడే వారికి భాగ్యరాశివి॥
చ॥ నిన్ను బూజించేవారి నిజ పరతత్త్వమవు। యిన్నిటా నీదాసులకు నేలికవు।
యెన్నగ శ్రీవేంకటేశ యిహపరములకును। పన్ని కాచుకున్నవారి ఫలదాయకుడవు॥
344)లలిత/హిందోళ
ప॥ ఘనుడాతడే మము గాచుగాక హరి। అనిశము నేమిక నతనికె శరణు॥
చ॥ యెవ్వని నాభిని యీ బ్రహ్మాదులు। యెవ్వడు రక్షకుడిన్నిటికి।
యెవ్వని మూలము యీ సచరాచర। మవ్వల నివ్వల నతనికే శరణు॥
****

****

చ॥ పురుషోత్తముడని పొగడి రెవ్వరిని। కరి నెవ్వడు గాచె।
ధర యెవ్వడెత్తి దనుజుల బొరిగొనె। అరుదుగ మేమిక నతనికె శరణు॥
చ॥ శ్రీసతి యెవ్వని జేరి వురమునను। భాసిల్లె నెవ్వడు పరమంబై।
దాసుల కొరకై తగు శ్రీవేంకట। మాస చూపి నితడతనికె శరణు॥

345)దేసాక్షి/పంతువరాళి
ప॥ సకల జీవులకెల్ల సంజీవి యీమందు। వెకలులై యిందరు సేవించరో యీమందు॥
చ॥ మూడు లోకము లొక్కట ముంచి పెరిగినది। పోడిమి నల్లని కాంతి బొదలినది।
పీడుక కొమ్ములు నాల్గు పెనచి చేయువారినది। వాడే శేషగిరిమీద నాటుకొన్న మందు॥
చ॥ పడిగెలు వేయింటి పాము గాచుకున్నది। కడు వేదశాస్త్రముల గబ్బు వేసీది।
యెడయక వొకకాంత యెక్కుక వుండినది। కడలేని యంజనాద్రి గారుడపు మందు॥
చ॥ బలు శంఖు జక్రముల బదనికెలున్నది। తలచిన వారికెల్ల దత్త్వమైనది।
అలరిన బ్రహ్మరుద్రాదుల బుట్టించినది। వెలుగు తోడుత శ్రీవేంకటాద్రి మందు॥

346)సామంతం/ధర్మవతి
ప॥ తానె తానే యిందరి గురుడు। సానబట్టిన భోగి జ్ఞాన యోగి॥
చ॥ అపరిమితములైన యజ్ఞాల వడిజేయ। బ్రపన్నులకు బుద్ధి వచరించి।
తపముగా ఫలత్యాగము సేయించు। కపురుల గరిమల కర్మయోగి॥
చ॥ అన్ని చేతలను బ్రహ్మార్పణవిధి జేయ। మన్నించు బుద్ధులను మరుగజెప్పి॥
ఉన్నతపదమున కొనరగ గరుణించు। పన్నగశయనుడే బ్రహ్మయోగి॥
చ॥ తనరగ గపిలుడై దత్తాత్రేయుడై। ఘనమైన మహిమ శ్రీవేంకటరాయడై।
వినరగ సంసార యోగము గృపసేయు। అనిమిషగతుల నభ్యాసయోగి॥

347)భూపాళమ్
ప॥ అలర నుతించరో హరిని। యెలయించి మిము భ్రమయించీనీ గాలము॥
చ॥ సేయరో మనుజులారా చింత హరి నికనైన। రోయరో మీ భుజియించు రుచుల మీద।
కాయమస్థిరము యీకవి యధృవము చాల-। బోయబో యెందుకు గాకపోయ గాలము॥
చ॥ మెచ్చరో మనుజులార మీరే హరికథలు। పుచ్చరో మీ మదిలోని పొరలెల్లాను।
కొచ్చరో మనుజులార కోరిక లెల్లను మీకు। నిచ్చీని శుభములు యివి యెల్లకాలము॥
చ॥ కనరో వేంకటపతి గన్నులు దనియగా। వినరో యీతని స్తుతు వీనులు నిండ।
మనరో శ్రీహరిచేతి మన్ననలు మీరు। తనమీది మదిబుద్ధి దాచీనీ గాలము॥

348)బౌళి/ఖరహరప్రియ
ప॥ ఏమి వలసిన నిచ్చు నెప్పుడైనను। ఏమరుక కొలచిన నితడే దైవము॥
చ॥ ఘనముగా నిందరికి గన్నులిచ్చు గాళ్ళిచ్చు। పనిసేయ జేతులిచ్చు బలియుడై।
తనుగొలువమని చిత్తము లిచ్చు గరుణించి। వొనర లోకానకెల్ల నొక్కడే దైవము॥
చ॥ మచ్చిక తనుగొలువ మనసిచ్చు మాటలిచ్చు। కుచ్చితములేని కొడుకుల నిచ్చును।
చొచ్చినచోటే చొచ్చి శుభమిచ్చు సుఖమిచ్చు। నిచ్చలు లోకానకెల్ల నిజమైన దైవము॥
చ॥ పంతమాడి కొలచిన బ్రాణమిచ్చు ప్రాయమిచ్చు। యెంతటి పదవులైన నిట్టె యిచ్చు।
వింతవింత విభవాల వేంకటేశుడిదే మా-। యంతరంగమున నుండే అరచేతిదైవము॥

349)రామక్రియ/సింహేంద్రమధ్యమం
ప॥ చాటెద నిదియే సత్యము సుండో। చేటు లేదితని సేవించినను॥
చ॥ హరి నొల్లని వారసురలు సుండో। సురలీతని దాసులు సుండో।
పరమాత్ము డితడె ప్రాణము సుండో। మరుగక మరచిన మరిలేదికను॥
చ॥ వేదరక్షకుడు విష్ణుడు సుండో। సోదించె శుకు డచ్చుగ సుండో।
ఆది బ్రహ్మ గన్నాతడు సుండో। యేదెస వెదికిన నితడే ఘనుడు॥

****

చ|| ఇహపర మొసగును యీతడె సుండో। వహి నుతించె బార్వతి సుండో।
రహస్య మిదివో రహి శ్రీవేంకట-। మహీ ధరంబున మనకై నిలిచె||

350)భైరవి
ప|| హరినామము కడు నానందకరము। మరుగవో మరుగవో మరుగవో మనసా||
చ|| నళినాక్షు శ్రీనామము। కలిదోషహరము కైవల్యము।
ఫలసారము బహుబంధ మోచనము। తలచవో తలచవో మనసా||
చ|| నగధరు నామము నరకహరణము। జగదేకహితము సమ్మతము।
సగుణ నిర్గుణము సాక్షాత్కారము। పొగడవో పొగడవో పొగడవో మనసా||
చ|| కడగి శ్రీవేంకటపతి నామము। ఒడి ఒడినే సంపత్కరము।
అడియాలం బిల నతి సుఖమూలము। తడవవో తడవవో తడవవో మనసా||

351)దేసాక్షి/కానడ
ప|| ఎన్నడు జెడని యీవులిచ్చిని మాధవుడు। పన్నిన యాస లితనిపైపై నిలుపవో||
చ|| కొననాలుకా! హరిగుణములే నుడుగవో। మనసా! ఆతని దివ్య మహిమెంచవో।
తనువా! శ్రీపతి తీర్థదాహమే కోరవో। యెనలేని అడియాస లేటికి నీకికను||
చ|| వీనులారా! యేపొద్దు విష్ణుకథలే వినరో। ఆనినచేతు లితనికంది మొక్కరో।
కానుక చూపులాల కమలాక్షు జూడరో। యీ నేటి పాపాల బారినేల పడేరికను||
చ|| నలిబాదాలాల! హరి నగరికే నడవరో। కలభక్తి యాతనిపై ఘటియించరో।
చలమా! శ్రీవేంకటేశు సంగతినే వుండవో। యెలయింపు గోరికలకేల పారేవికను||

352)హిందోళవసంతం
ప|| తలగరో లోకులు తడవకురో మమ్ము। కలిగినదిది మాకాపురము||
చ|| నరహరి కీర్తన నానిన జిహ్వ। వొరుల నుతింపగ నోపదు జిహ్వ।
మురహరు పదముల మొక్కిన శిరము। పరుల వందనకు బరగదు శిరము||
చ|| శ్రీపతినే పూజించిన కరములు। చోపి యాచనకు జొరవు కరములు।
యేపున హరికడ కేగిన కాళ్ళు। పాపుల యిండ్లకు బారవు కాళ్ళు||
చ|| శ్రీ వేంకటపతి జింతించు మనసు। దావతి నితరము దలచదు మనసు।
దేవుడతని యాధీనపు తనువు। తేవల నితరాధీనము గాదు||

353)ధన్యాసి
ప|| సందడి విడువుము సాసముఖా। మందరధరునకు మజ్జనవేళా||
చ|| అమరాధిపులిడు డాలవట్టములు। కమలజ పట్టుము కాళాంజి।
జమలి చామరలు చంద్రుడ సూర్యుడ। అమర నిడుడు పరమాత్మునకు||
చ|| అణిమాది సిరులనలరెడు శేషుడ। మణిపాదుకలిడు మతి చెలగా।
ప్రణుతింపు కదిసి భారతీరమణ। గుణాధిపు మరుగురు బలుమరును||
చ|| వేదఘోషణము విడువక సేయుడు। ఆదిమునులు నిత్యాధికులు।
శ్రీదేవుండగు శ్రీవేంకటపతి। ఆదరమున సిరు లందీ వాడె||

354)కన్నడగౌళ
ప|| గాలినే పోయ గలకాలము। తాలిమికి గొంతయు బొద్దులేదు||
చ|| అడుసు చొరనే పట్టె నటునిటు గాళ్ళు। గుడుగుకొననే పట్టె గలకాలము।
ఒడలికి జీవుని కొడయడైనహరి। దడవగా గొంతయు బొద్దులేదు||
చ|| కలచి చిందనే పట్టె గడవగ నించగ బట్టె। కలుషదేహపుబాధ గలకాలము।
తలపోసి తనపాలి దైవమైన హరి। దలచగా గొంతయు బొద్దులేదు।
చ|| శిరము ముడువబట్టె చిక్కుదియ్యగ బట్టె। గరిమల గపటాల గలకాలము।
తిరువేంకటగిరి దేవుడైనహరి। దరిచేరా గొంతయు బొద్దులేదు||

355)వరాళి
ప॥ ఎవ్వరు లేరూ హితవుచెప్పగ వట్టి- । నొవ్వుల బడి నేము నొగిలేమయ్యా ॥
చ॥ అడవి బడినవాడు వెడల జోటులేక। తొడరి కంపలకింద దూరినట్లు।
నడుమ దురిత కాననములతరి బడి। వెడలలేక నేము విసిగేమయ్యా॥
చ॥ తెవులువడినవాడు తినబోయి మధురము। చవిగాక పులుసులు చవిగోరినట్లు।
భవరోగముల బడి పరమామృతము నోర। జవిగాక భవములు చవులాయనయ్యా॥
చ॥ తనవారి విడిచి యితరమైనవారి- । వెనక దిరిగి తావెర్రైనట్లు।
అనయము తిరువేంకటాధీశు గొల్వక। మనసులోనివాని మరచేమయ్యా॥

356)ముఖారి
ప॥ చిత్తములో నిన్ను జింతింపనేరక। మత్తుడనై పులుమానిసినైతి॥
చ॥ ఆరుత లింగము గట్టి యది నమ్మ జాలక। పరువత మేగినబత్తుడ నైతి।
సరుస మేకపిల్ల జంకబెట్టుక నూత- । నరయుగొల్లనిరీతి నజ్ఞాని నైతి॥
చ॥ ముడుపు కొంగునగట్టి మూలమూలల వెదికే। పెడమతినై నేవ్యర్థుడనైతి।
విడువకిక్కడ శ్రీవేంకటేశ్వరుడుండ। పొడగానక మందబుద్ధి నేనైతి॥

357)శ్రీరాగం
ప॥ అన్నియును నతనికృత్యములే। ఎన్నియైనా నవు నతడేమి సేసినను॥
చ॥ అణురేణు పరిపూర్ణుడవలి మోమైతేను। అణువౌను కమలభవాండమైన।
ఫణిశయనుని కృపాపరిపూర్ణ మైతే। తృణమైన మేకువౌ స్థిరముగా నపుడే॥
చ॥ పురుషోత్తముని భక్తిపొరపొచ్చమైతే। ఎరవులౌ నిజసిరులు ఎన్నైనను।
హరిమీదిచింత పాయక నిజంబైతే। నిరతి బట్టినవెల్లా నిధానములే॥
చ॥ మదనగురునిసేవ మదికి వెగటైతేను। పదివేలు పుణ్యములు పాపంబులే।
పదిలమై వేంకటపతిభక్తిగలిగితేను। తుదిపదంబునకెల్ల దొడవవు నపుడే॥

358)శ్రీరాగం/ద్విజావంతి
ప॥ నిత్యానంద ధరణీధర ధరారమణ। కాత్యాయనీస్తోత్ర కామ కమలాక్ష॥
చ॥ అరవిందనాభ జగదాధార భవదూర। పురుషోత్తమ నమో భువనేశ।
కరుణాసమగ్ర రాక్షసలోక సంహార- । కరణ కమలాధీశ కరిరాజవరద॥
చ॥ భోగీంద్రశయన పరిపూర్ణ పూర్ణానంద। సాగరనిజావాస సకలాధిప।
నాగారిగమన నానావర్ణనిజదేహ। భాగీరథీజనక పరమ పరమాత్మ॥
చ॥ పావన పరాత్పర శుభప్రద పరాతీత। కైవల్యకాంత శృంగారరమణ।
శ్రీవేంకటేశ దాక్షిణ్యగుణనిధి నమో। దేవతారాధ్య సుస్థిరకృపాభరణ॥

359)ముఖారి/రేవతి
ప॥ అనుమానపుబ్రదుకు కది రోతా తన- । మనసెనయనికూటమి మరి రోతా॥
చ॥ అపకీర్తులబడి ఆడికెలోనై। అపవాదియౌట అది రోత।
వుపమ గెలిచెనని వొరు జెరుచుటలు। విపరీతపుగుణ విధమొక రోతా॥
చ॥ తనగుట్టెల్లా నెరిగిన వారలముందట। తనయెమ్మెలు చెప్పుకొనుట రోత।
వనితలముందట వదరుచు వదరుచు। కనుగవ గావనిగర్వము రోత॥
చ॥ భువి హరిగతియని బుద్ధిదలంచని। యవమానపుమన నది రోత।
భవసంహరుడై పరగు వేంకటపతి- । నవిరళముగ గొలువని దది రోత॥

360)దేసాక్షి/కాపీ
ప॥ నిన్ను దలచి నీపేరు దలచి। నన్ను కరుణించితే నెన్నికగాక॥
చ॥ అధికుని గాచుటేమరుదు నన్ను- । నధముని గాచుట యరుదుగాక నీకు।
మధురమౌటేమరుదు మధురమూ, చేదు। మధురమౌటే మహిలో నరుదుగాక॥

****
చ|| అనఘుని గరుణింప నరుదుగాదు నీకు| ఘనపాపుని నన్ను గాచు టరుదుగాక|
కనకము గనకము గానేల, యినుము| కనకమవుటే కడు నరుదుగాక||
చ|| నెలకొన్న భీతితో నిన్ను జెనకితిగాక| తలకొన్న సుఖినైన దలచనేల నిన్ను|
యెలమితో దిరువేంగళేశుడ నాపాల| గలిగి నీకృప గలుగజేతువుగాక||

361)రామక్రియ

ప|| శ్రీవేంకటేశ్వరుని సింగారము వర్ణించితే| యే విధాన దలచిన యిన్నిటికి దగును||
చ|| కరిరాజు గాచిన చక్రము పట్టిన హస్తము| కరి తుండమని చెప్పగా నమరును|
వరములిచ్చేయట్టి వరద హస్తము కల్ప- | తరు శాఖయని పొలుప దగు నీకును||
చ|| జలధి బుట్టిన పాంచజన్య హస్తము నీకు| జలధి తరగయని చాటవచ్చును|
బలు కాళింగుని తోక పట్టిన కటి హస్తము| పొలుపై ఫణీంద్రుడని పొగడగ దగును||
చ|| నలిన హస్తంబుల నడుమనున్న నీయుర- | మలమేలు మంగ కిరవన దగును|
బలు శ్రీవేంకట గిరిపై నెలకొన్న నిన్ను| నలరి శ్రీవేంకటేశుడన దగును||

362)శుద్ధ వసంతం

ప|| కపటాలు వద్దు గాక కాంతలతోను| యిపుడు చెల్లదా నీకు యెంత సేసినాను||
చ|| తమకాన నాపేరుతడవితి వింతేకాక| మమకారము నామీద మరచేవా|
భ్రమసితినంతా నాతోబాసలు సేయ గనేల| జమళి నెందరైనా దోసములా నీకేమీ||
చ|| ననుపున నాతోడ నవ్వితి వింతేకాక| యెనసి నన్ను మన్నించ కేల మానేవు|
పని పరాకంతా నొడంబరచక నింతయేల| తనివి చాలకుండితే తగదా నీకేమీ||
చ|| సొలసి మొక్కగా నాపె జూచితి వింతేకాక| తలసితివి నన్ను నేకడమున్నదా|
తొలుతటి పొంతులంటా తొరలించ నిపుడేల| చెలితో శ్రీవేంకటేశ సిగ్గా నీకేమీ||

363)కురంజి

ప|| వేడుకొందామా వేంకటగిరి వేంకటేశ్వరుని||
చ|| ఆమటి మ్రొక్కుల వాడె ఆదిదేవుడే వాడు| తోమని పళ్యాలవాడె దురిత దూరుడే||
చ|| వడ్డికాసుల వాడె వనజనాభుడే పుట్టు| గొడ్డురాండ్రకు బిడ్డలిచ్చే గోవిందుడే||
చ|| ఎలిమి గోరిన వరాలిచ్చే దేవుడే వాడు| అలమేల్మంగా శ్రీవేంకటాద్రి నాథుడే||

364)పాడి/నీలాంబరి

ప|| ఈరూపమై వున్నాడు యీతడే పరబ్రహ్మము| శ్రీరమాదేవితోడ శ్రీవేంకటేశుడు||
చ|| పొదలి మాయాదేవిపట్టిన సముద్రము| అదె పంచభూతాలుండే అశ్వత్థము|
గుదిగొన్నబ్రహ్మాండాలగుడ్ల బెట్టిహంస| సదరపుబ్రహ్మలకు జలజమూలకందము||
చ|| అనంతవేదాలుండేటిఅక్షయవటపత్రము| ఘనదేవతలకు శ్రీకరయజ్ఞము|
కనలుదానవమత్తగజసంహరసింహము| మొనసి సంసారభారము దాల్చే వృషభము||
చ|| సతతము జీవులకు చైతన్యసూత్రము| అతిశయభక్తులజ్ఞానామృతము|
వ్రతమై శ్రీవెంకటాద్రి వరములచింతామణి| తతిగొన్న మోక్షపుతత్త్వరహస్యము||

365)శ్రీరాగం

ప|| పేరంటాండ్లు పాడరే పెండ్లివేళ| సారెసారె నిద్దరికి సంతోషవేళ||
చ|| చిత్తజు తల్లికి వేగ సింగారించరె మీరు| తత్తరించేరిది ముహూర్తపువేళ|
హత్తి తలబాలు నారాయణుని బోయమనరే| పొత్తుల నిద్దరికిని బువ్వపువేళ||
చ|| పాలవెల్లి కూతురుకు పసపుల నలచరే| చాలించరేజోలి వీడుచదివే వేళ|
పాలుపడీ పరపులు పరచరే దేవునికి| నాలుగోదినము నేడూ నాగవల్లి వేళ||
చ|| అంది బాగాలియ్యరే అలుమేలుమంగకును| కందువ శ్రీవేంకటేశుగలసే వేళ|
గందము గస్తూరి నీరె ఘనరతినలరసరి- | కుండకీ యిద్దరు నికగొలువుండేవేళ||

366)బౌళి/నారాయణి
****

ప|| పెట్టని కోటిందరికి బెండ్లికొడుకు బొమ్మ| బెట్టె నసురులకెల్ల బెండ్లికొడుకు||
చ|| పెల్లగించి భూమెత్తి బెండ్లికొడుకు వాడే| పిల్లగోవి రాగాల పెండ్లికొడుకు|
పెల్లైన యీపుల పెండ్లికొడుకు వాడే| పిల్లదీపు పెన్నుద్ధి పెండ్లికొడుకు||
చ|| పెంచెపుశిరసుపాగ పెండ్లికొడుకు గుం- | పించిన కోపగించీ బెండ్లికొడుకు|
పెంచకప్పుడే పెరిగె బెండ్లికొడుకు వల- | పించె జక్కని సిరి బెండ్లికొడుకు||
చ|| పెంట పెరుగులదొంగ పెండ్లికొడుకు భూమి| బెంటి పోతుల గూరిచె బెండ్లికొడుకు|
గెంటులేని వేంకటగిరి మీదను వాడె| పెంట వెట్టుకున్న వాడు బెండ్లికొడుకు||

367)హుసేని

ప|| వెట్టి వలపు చల్లకు విష్ణుమూరితి నాతో| వెట్టిదేర మాటాడు విష్ణుమూరితి||
చ|| వినయము సేసేవు విష్ణుమూరితి| వెనకటి వాడవెగ విష్ణుమూరితి|
వినవయ్యా మామాట విష్ణుమూరితి మమ్ము| వెనుకొని పట్టకుమీ విష్ణుమూరితి||
చ|| వెరపుగల వాడవు విష్ణుమూరితి నేడు| వెరగైతి నిన్ను జూచి విష్ణుమూరితి|
విరివాయె నీమాయలు విష్ణుమూరితి నాకు| విరులిచ్చే వప్పటికి విష్ణుమూరితి||
చ|| వెలసె నీ సేతలెల్ల విష్ణుమూరితి మా- | వెలుపలలోన నీవె విష్ణుమూరితి|
వెలలేని శ్రీవేంకట విష్ణుమూరితి కూడి| విలసిల్లితివి నాతో విష్ణుమూరితి||

368)ఝుంఝూటి

ప|| జగడపు జనవుల జాజర| సగివల మంచపు జాజర||
చ|| మొల్లలు దురుముల ముడిచిన బరువున| మొల్లపు సరసపు మురిపెమున|
జల్లన బుప్పొడి జాగర బతిపై| చల్లె రతివలు జాజర||
చ|| భారపు కుచముల పైపైగడు సిం- | గారము నెరపెటి గందవొడి|
చేరువ పతిపై చిందగ బడతులు| సారెకు జల్లేరు జాజర||
చ|| బింకపు గూటమి పెనగేటి చమటల| పంకపు బూతుల పరిమళము|
వేంకటపతిపై వెలదులు నించేరు| సంకుమదంబుల జాజర||

369)శుద్ధవసంతం

ప|| దురితదేహులే తొల్లియును శ్రీ- | హరి భజించి నిత్యాధికులైరి||
చ|| అనంతకోటి మహామునులు ఈ- | సనకాదులు నిశ్చలయశులు|
ఇనశశినయనుని నితనిని మును- | గని భజించి గతకల్మషులైరి||
చ|| అతిశయమతులు మహామహులు సుఖ- | రతివిముఖులును చిరంతనులు|
హితవిచారమతి నితనిని స- | తతమును భజించి ధన్యులైరి||
చ|| దేవతాధిపులు దివ్యులును కడు- | బావనులును తగ బరహితులు|
యీవేంకటపతి నితనిని| సేవించి సుఖాంచితమతులైరి||

370)శ్రీరాగం/నీలమణి

ప|| ఇందిర వడ్డించ నింపుగను| చిందక యిట్లే భుజించవో స్వామి||
చ|| అక్కాళపాళాలు నప్పాలు వడలు| పెక్కైనసయిదంపు పేణులును|
సక్కెరరాసులు సద్యోఘృతములు| కిక్కిరియ నారగించవో స్వామి||
చ|| మీరినకెళంగు మిరియపు దాళింపు- | గూరలు కమ్మనికూరలును|
సారంపుబచ్చళ్ళు చవులుగ నిట్టే| కూరిమితో జేకొనవో స్వామీ||
చ|| పిండివంటలును బెరుగులు బాలు| మెండైన పాశాలు మెచ్చి మెచ్చి|
కొండలపొడవు కోరి దివ్యాన్నాలు| వెండియు మెచ్చవే వేంకటస్వామీ||

371)ఆహిరి/నారాయణి

ప|| వననిధి గురిసినవాన లివి మతి- | పనిలేని పనులభారములు||
చ|| అడవులవెన్నెల లారిడిబదుకులు| తడతాకులపరితాపములు|

వొడలొసగినహరి నొల్లక యితరుల। బడిబడి దిరిగిన బంధములు॥
చ॥ కొండలనునుపులు కొనకొనమమతులు। అండలకేగిన నదవదలు।
పండినపంటలు పరమాత్ము విడిచి। బండయితిరిగిన బడలికలు॥
చ॥ బచ్చనరూపులు పచ్చలకొలపులు। నిచ్చలనిచ్చల నెయ్యములు।
రచ్చల వేంకటరమణుని గొలువక। చచ్చియు జావని జన్మములు॥

372)ఆహిరి/తోడి
ప॥ పెంచబెంచ మీద బెరిగేటిచెలిమి। ఇంచుకించుక తాలిముల కెడలేనిచెలిమి॥
చ॥ అంటుముట్టులేక మనసులంటుకొన్న చెలిమి। కంటగంట నవ్వించే ఘనమైన చెలిమి।
వెంటవెంట దిరిగాడు వెర్రిగొన్న చెలిమి। యింటివారి చిత్తములకు నెడరైన చెలిమి॥
చ॥ చెక్కుచెమటపెక్కు వలెనే చిక్కనైన చెలిమి। యెక్కడౌటా తమ్ముదమ్ము నెరగనీని చెలిమి।
చక్కదనమే చిక్క మేనుచిక్కినట్టి చెలిమి। లెక్కలేనియాసలెల్లా లేతలయిన చెలిమి॥
చ॥ అంకురించినట్టితలపు లధికమయిన చెలిమి। అంకెలయిన యాసలెల్లా లావుకొన్న చెలిమి।
వేంకటాద్రివిభుని గూడి వేడుకయిన చెలిమి। పంకజాననలకెల్ల బాయరాని చెలిమి॥

373)గౌళ
ప॥ ఎన్నిలేవు నాకిటువంటివి। కన్నులెదుట నిన్ను గనుగొనలేనైతి॥
చ॥ అరయ నేజేసినయపరాధములు చూచి। కరుణించి వొకడైన గాచునా।
కరచరణాదులు కలిగించిననిన్ను। బరికించి నీసేవాపరుడ గాలేనైతి॥
చ॥ ఏతరినైనే నెరిగి సేసినయట్టి-। పాతక మొకడైనా బాపునా।
ఆతుమలోనుండి యలరి నోవొసగిన-। చేతనమున నిన్ను జెలగి చేరనైతి॥
చ॥ శ్రీవేంకటేశ నే జెసినయితరుల-। సేవ కొకడు దయసేయునా।
నీవే యిచ్చినయట్టి నే నీశరీరముతోడ। నీవాడ ననుబుద్ధి నిలుపనేరనైతి॥

374)గుండక్రియ
ప॥ ఎంతటివారలు నెవ్వరును హరి। జింతించక నిశ్చింతలు గారు॥
చ॥ అతిజితేంద్రియులు ననశనవ్రతులు-। నతులతపోధనులగువారు।
చతురాననగురుస్మరణము దొరకక। తతి నూరక పుణ్యతములు గారు॥
చ॥ అనఘులు శాంతులు సధ్యాత్మతతులు-। ననుపమపుణ్యులు యాజకులు।
వనజోదరు ననవరతము దలచక। వినుతిస్మృతిని విబుధులు గారు॥
చ॥ దురితవిదూరులు దుర్మతిహీనులు। నిరతానందులు నిత్యులును।
తిరువేంకటగిరిదేవుని గొలువక। పరమార్గమునకు బ్రహ్మలు గారు॥

375)సామంతం
ప॥ పరమపాతకుడ భవబంధుడ శ్రీ-। హరి నిను దలచ నే నరుహుడనా॥
చ॥ అపవిత్రుడ నే నమంగళుడ గడు-। నపగతపుణ్యుడ నలసుడను।
కపటకలుష పరికరహృదయుడ నే-। నపవర్గమునకు నరుహుడనా॥
చ॥ అతిదుష్టుడ నే నధికదూషితుడ। హతవివేకమతి నదయుడను।
పతిలేనిరమాపతి మిము దలచలే-। నతులగతికి నే నరుహుడనా॥
చ॥ అనుపమ విషయ పరాధీనుడ నే-। ననంత మోహభయాతురుడ।
వినుతింపగ దిరువేంకటేశ ఘను-। లనఘులుగాక నే నరుహుడనా॥

376)నాదనామక్రియ
ప॥ ఇన్నియు గలుగుటేజన్మముననైన। జెన్నలర హరిసేవ సిద్ధించుకొరకు॥
చ॥ అరయ వేదాధ్యనమది బ్రహ్మశుద్ధికొర-। కిరవైన శాస్త్రంబులెరుక కొరక।
తరి యజ్ఞములు ఋణోత్తారమయ్యేడి కొరకు। సరిలేని దానములు జన్మములకొరకు॥
చ॥ మమకారదూరంబు మనసు గెలుచుటకొరకొ। సమవివేకంబు శాంతములకొరకు।

అమర శ్రీతిరువేంకటాద్రీశు మనసు నీ- । జముగెలుచు బ్రహ్మ విజ్ఞానంబుకొరకు॥

377)సామంతం/కల్యాణి

ప॥ ఏ నిన్ను దూరక నెవ్వరి దూరుదు నీ- । వాని నన్నొకయింత వదలక నను నేలవలదా॥

చ॥ అపరాధిగనక నన్నరసి కావుమని। అపరిమితపు భయమంది నీకు శరణంటిగాక।
నెపములేక నన్ను నీకు గావగనేల। అపవర్గరూప దయాంబుధి తిరువేంకటాధిపా॥

చ॥ ఘనపాపి గనక నీకరుణ గోరి నీ- । వనవరతము నాయాతుమను విహరించుమంటిగాక।
యెనసి నన్ను గాచుటేమి యరుదు నీకు- । ననఘుడ పరమతత్త్వానంద తిరువేంకటాధిప॥

378)ధన్యాసి

ప॥ వైష్ణవులుగానివార లెవ్వరు లేరు। విష్ణుప్రభావ మీవిశ్వమంతయు గాన॥

చ॥ అంతయు విష్ణుమయంబట మరి దేవ- । తాంతరములు గలవనేలా।
భ్రాంతి బొంది యీభావము భావించి- । నంతనే పుణ్యులౌట దప్పదుగాన॥

చ॥ యెవ్వరి గొలిచిన నేమిగొరత మరి। యెవ్వరి దలచిన నేమి।
ఆవ్వలివ్వల శ్రీహరిరూపు గానివా- । రెవ్వరు లేరని యెరుకదోచిన జాలు॥

చ॥ అతిచంచలంబై నయాతును గలిగించు- । కతమున బహుచిత్తగతులై।
యితరుల గొలిచైన యెదాయక యనాథ- । పతివేంకటపతి చేకొనుగాక॥

379)శ్రీరాగం/ఖరహరప్రియ

ప॥ మనసిజ గురుడితడో మరియు గలడో వేద- । వినుతుడు డితడుగాక వేరొకడు గలడో॥

చ॥ అందరికి నితడెపో అంతరాత్ముడనుచు- । నందురితడో మరియు నవలడొకడో।
నందకధరుడు జగన్నాథుడచ్యుతుడు గో- । విందుడీతడు గాక వేరొకడు గలడో॥

చ॥ తనర నిందరికి జైతన్యమొసగిన యాత- । డొనర నితడో మరియు నొకడు గలడో।
దినకరశతతేజుడగు దేవదేవుడు త- । ద్వినుతుడితడు గాక వేరొకడు గలడో॥

చ॥ పంకజభవాదులకు బరదైవ మీతడని। అంకింతు రితడో అధికుడొకడో।
శాంకరీస్తోత్రములు సతతమును గైకొనెడి। వేంకటవిభుడో కాక వేరొకడు గలడో॥

380)బౌళి

ప॥ ఏడ సుజ్ఞానమేడ తెలివి నాకు। బూడిదలో హోమమై పోయ గాలము॥

చ॥ ఇదె మేలయ్యెడి నాకదె మేలయ్యెడి నని। కదిసియాసచే గడవలేక।
యెదురు చూచిచూచి యెలయించి యెలయించి। పొదచాటు మృగమై పోయ గాలము॥

చ॥ ఇంతట దీరెడి దుఃఖమంతట దీరెడినని। వింతవింత వగలచే వేగివేగి।
చింతయు వేదనల జిక్కువడుచు నగ్ని- । పొంతనున్న వెన్నయై పోయ గాలము॥

చ॥ యిక్కడ సుఖము నాకక్కడ సుఖంబని। యెక్కడికైనా నూరి కేగియేగి।
గక్కన శ్రీతిరువేంకటపతి గానక। పుక్కిటిపురాణమయి పోయ గాలము॥

381)గుండక్రియ

ప॥ కొనుట వెగ్గళము దాదినుట యల్పము మీదు- । గనుట వినుట లేక దా కడచన్న భవము॥

చ॥ ఆపద వడ్డికినిచ్చి అనుభవింపబోయిన। యేపున నెవ్వరికి నిందేమిగలదు।
పాపపుపైరువిత్తిన పండినపంటలలోన। రూపింపగ నిందు రుచి యేమిగలదూ॥

చ॥ ఘనుడైన తిరువేంకట నాథుడిన్నిటికి- । యును భోక్తయు గర్మియును నైనవాడు।
పనిలేదు నిష్ఠూరపరుడు దానై వుండు। తనకుదానె కర్తతనమౌట గాన॥

382)నాట

ప॥ ఏదైవము శ్రీపాదనఖమున బుట్టినగంగ। త్రిలోకపావనము చేయును త్రిపథగామిని ఆయను॥

అప॥ ఏదైవము నాభినలినంబున జనియించిన అజుండు। అఖిలాండంబులు సృజియింప నధిపతి ఆయను॥

చ॥ యేదైవము వురస్థలంబు దనకును మందిరమైన యిందిర- । మాతయయ్యె యీజగంబులకెల్లను॥
యేదైవము అవలోకనమింద్రాది దివిజగణంబుల- । కెల్లపుడును సుఖంబు లాపాదించును॥

****

చ|| యేదైవము దేహవస్తువని అనిమిషులందరు గూడి| శ్రీనారాయణ దేవుండని నమ్మి యుందురు|
ఆదేవుడే సిరులకనంత వరదుడు తిరువేంకట- | గిరినాథుడుభయ విభూతినాథుడే నానాథుడు||

383)వరాళి

ప|| పుడమి నిందరి బట్టెభూతము కడు- | బొడవైన నల్లనిభూతము||
చ|| కినిసి వోడమింగెడి భూతము| పునుకవీపు పెద్దభూతము|
కనలి కవియు చీకటిభూతము| పొనుగు సోమపుమోము భూతము||
చ|| చేటకాళ్ళ మించినభూతము| పోటుదారలపెద్దభూతము|
గాటపుజడల బింకపుభూతము| జూటరినల్లముసుగు భూతము||
చ|| కెలసి బిత్తలేతిరిగేటి భూతము| పొలుపుదాంట్లపెద్దభూతము|
బలుపు వేంకటగిరిపై భూతము| పులుగుమీది మహాభూతము||

384)ముఖారి/శుభపంతువరాళి

ప|| పసలేని యీబ్రదుకు| ఆసలు చొచ్చిచొచ్చి అలసినట్టాయె||
చ|| తొల్లిటిజన్మాదుల గానినరరూపు| వల్లించుకొన్న యీబ్రదుకు|
కల్లసుఖములచే కనలి కమ్మర| ముల్లుదీసి కొర్రు మొత్తినట్టాయ||
చ|| బూటకములనెల్ల బొరలి సంసారంపు- | పాటుదెచ్చిన యీబ్రదుకు|
నీటుగ నెద్దు దన్నీనని గుర్రము- | చాటుకేగిన యట్టిచందమాయె||
చ|| పగగొన్న పొగకోపక మంట బడిపది| పగలు రేలైన బ్రదుకు|
తగువేంకటేశ్వరు దలచి నేలనుండి| యెగసి మేడమీద కేగినట్టాయె||

385)సామంతం/కానడ

ప|| చాలదా హరిసంకీర్తనాంగల- | మేలిది దీననే మెరసిరి ఘనులు||
చ|| తలప వేదశాస్త్రములు గానక| అలరుచు వాల్మీకాదులు|
తలకొని హరిమంత్రమే దగబేర్కొని| అలవిమీర గడునధికములైరి||
చ|| యితరదైవముల నెరుగనేరక| ప్రతిలేని మహిమ బార్వతి|
మతి దలపుచు హరిమంత్రమె పేర్కొని| సతతము హరులొ సగమై నిలిచె||
చ|| చదువులు బలుమరు జదువనోపక| అదివో నారదాదులు|
పదిలపు వేంకటపతి హరినామమే| వదలకిదియ జీవనమై మనిరి||

386)ముఖారి/చింతామణి

ప|| ఎంత మానుమన్న జింతలేల మానునే| పంతపుమనసు హరిపై నుండేగాక||
చ|| తీరనిబంధాలు నేడే తెగుమంటే నేలతెగు| భారపుమమత బెడబాసినగాక|
వూరటగా మమత నేనొల్లనంటే నేలమాను| వోరుపుతో లంపటము లొల్లకుంటేగాక||
చ|| వేకపుగోపము నేడే విడుమంటే నేలవిడు| తోకచిచ్చయినయాస దుంచినగాక|
ఆకట నానేలమాను అన్నిటాను యిందరికి| మాకుపడి తత్తరము మరచుంటేగాక||
చ|| పెట్టనిది దైవమిట్టే పెట్టుమంటె నేలపెట్టు| యిట్టే వేంకటపతి యిచ్చినగాక|
యిట్టునిట్టు నీతడు దానిందరికి నేలయిచ్చు| వొట్టినవిరక్తినేమీ నొల్లకుంటేగాక||

387)నాట

ప|| ఇలయును నభమును నేకరూపమై| జలజల గోళ్ళు జళిపించితివి||
చ|| ఎడసిన నలముక హిరణ్యకశిపుని| దొడికిపట్టి చేతుల బిగిసి|
కెడసి తొడలపై గిరిగొన నదుముక| కడుపుచించి కహకహ నవ్వితివి||
చ|| రొప్పుల నూర్పుల రొచ్చుల కసరులు| గుప్పుచు లాలలు గురియుచును|
కప్పినబెబ్బులి కసరుహుంకృతుల| దెప్పరపసురల ధృతి యణచితివి||
చ|| పెళపెళనార్చుచు బెడబొబ్బలిడుచు| థళథళ మెరవగ దంతములు|
ఫళఫళ వీరవిభవరస రుధిరము| గుళగుళ దిక్కుల గురియించితివి||

****

చ॥ చాతినప్రేవుల జన్నిదములతో। వాతెరసింహపు వదనముతో।
చేతులువేయిట జెలగి దితిసుతుని। పోతర మణపుచు భువి మెరసితివి॥
చ॥ అహోబలమున నతిరౌద్రముతో। మహామహిమల మలయుచును।
తహతహ మెదుపుచు దగువేంకటపతి। యిహము బరము మాకిపుడొసగితివి॥

388)రామక్రియ/తోడి
ప॥ వెలయునిన్నియును వృథావృథా। తలపున శ్రీహరి దడసినను॥
చ॥ ఎడయనిపుణ్యము లెన్నియైనా। విడువక సేయుట వృథావృథా।
బడిబడి నే శ్రీపతి నాత్మలో। దడవక యితరము దడవినను॥
చ॥ యెరపులతపముల నెంతైనా। విరవిర వీగుట వృథావృథా।
హరినచ్యుతు బరమాత్ముని। మరిగి తలచక మరచినను॥
చ॥ దైవము నెరగక తమకమున। వేవేలైన వృథావృథా।
శ్రీవేంకటగిరి చెలువునిని। సేవించక మతి జెదరినను॥

389)సామంతం/అసావేరి
ప॥ ఇతరము లిన్నియు నేమిటికి। మతిచంచలమే మానుట పరము॥
చ॥ ఎక్కడిసురపుర మెక్కడివైభవ- । మెక్కడి విన్నియు నేమిటికి।
యిక్కడనే పరహితమును బుణ్యము। గక్కున జేయగ గల దిహపరము॥
చ॥ యెవ్వరు చుట్టము లెవ్వరు బంధువు- । లెవ్వరిందరును నేమిటికి।
రవ్వగులక్ష్మీరమణుని దలపుచు। యివ్వల దా సుఖియించుట పరము॥
చ॥ యెందరు దైవము లెందరు వేల్పులు। యెందరిందరును నేమిటికి।
కందువెరిగి వేంకటగిరిరమణుని। చిందులేక కొలిచిన దిహపరము॥

390)భూపాళం
ప॥ పారితెంచి యెత్తివేసి పారవెళ్ళితివి। నీరసపు బెద్దవైననీకు నేముద్దా॥
చ॥ ఎద్దవై నన్నేల తొక్కి యేమిగట్టుకొంటివి। వొద్దనైన వచ్చి వూరకుండవైతివి।
వొద్దిక భూమెత్తిన యాయెద్దుకు నే ముద్దుగాక। నిద్దురచిత్తముతోడి నీకు నేముద్దా॥
చ॥ కాపురపు బాపపునాకర్మమును ధరించి। వీపువగులగదాకి విర్రవీగితి।
ఆపగ నెద్దేమెరుగు నడుకులచవి మూట- । మోపరివి నీకు నాముదము ముద్దా॥
చ॥ మచ్చరించి అల్లనాడు మాలవాడు కాలదన్ని। తెచ్చినయప్పటి ధర్మదేవతవు।
యెచ్చరించి తిరువేంకటేశు దాసుడని నన్ను। మెచ్చి తాకితివి నామేను నీకుముద్దా॥

391)శ్రీరాగం
ప॥ ఎందాక నేచిత్త మేతలపో। ముందుముందు వేసారితి ములిగి వేసరితి॥
చ॥ ఏమిసేతు నేడచొత్తు నేమని బోధింతును। నామాట వినదిదే నావిహారము।
యేమరినా దలపించి నేమైనా గడించి। సాముసేసి వేసారితి జడిసి వేసారితి॥
చ॥ యేడ చుట్టాలేడ పొందులెవ్వరూ। తోడైనవారు గారు దొంగలు గారు।
కూడుచీరగానిచోటై కొరగానిపాటై। వాడివాడి వేసారితి వదిలి వేసారితి॥
చ॥ యెందున నున్నాడేమిసేసీ నెక్కడ భోగించీని। విందులకువిందయిన వేంకటేశుడు।
యిందరి హృదయములో నిరవై యున్నాడతడు। చెందినన్ను గాచుగాక చెనకి వేసారితి॥

392)ఆహిరి
ప॥ ఊరికి బోయెడి వోతడ కడు- । చేరువతెరు వేగి చెలగుమీ॥
చ॥ ఎడమతెరువువంక కేగిన దొంగలు। తొడిబడ గోకలు దోచేరు।
కుడితెరువున కేగి కొట్టువడక మంచి- । నడిమితెరువుననే నడవుమీ॥
చ॥ అడ్డపుదెరువుల నటునిటు జుట్టాలు। వెడ్డువెట్టుచు నిన్ను వేచేరు।
గొడ్డేరేచిన్న దిడ్డితెరువు వోక। దొడ్డపుతెరువువంక తొలగుమీ॥

చ॥ కొండతెరువు కేగి కొంచెపుసుఖముల। బండై తిరుగుచు బడలేవు।
అండనుండెడి పరమాత్ముని తిరుమల- । కొండతెరువు తేకువ నేగుమీ॥

393)సామంతం/సావేరి

ప॥ నాటికి నాడే నాచదువు। మాటలాడుచును మరచేటిచదువు॥

చ॥ ఎనయ నీతని నెరుగుటకే పో। వెనకవారు చదివినచదువు।
మనసున నీతిని మరచుటకే పో। పనివడి యిప్పటి ప్రౌఢలచదువు॥

చ॥ తెలిసి యితనినే తెలియుటకే పో। తొలుత గృతయుగాదుల చదువు।
కలిగియీతని గాదననే పో। కలియుగంబులో గలిగిన చదువు॥

చ॥ పరమై వేంకటపతి గనుటకే పో। దొరలగు బ్రహ్మాదుల చదువు।
సిరుల నితని మరచెడికొరకే పో। విరసపుజీవుల విద్యలచదువు॥

394)ముఖారి

ప॥ సిరిదొలంకెడి పగలూచీకటా యితడేమి। యిరవుదెలిసియు దెలియనియ్య డటుగాన॥

చ॥ తలపోయ హరినీలదర్పణంబో ఇతడు। వెలుగుచున్నాడు బహువిభవములతోడ।
కలగుణంబటు వలెనెకాబోలు లోకంబు। గలదెల్ల వెలిలోన గనిపించుగాన॥

చ॥ మేరమీరిననీలమేఘమా యితడేమి। భూరిసంపదలతో బొలయుచున్నాడు।
కారుణ్యనిధియట్ల కాబోలు ప్రాణులకు। కోరికలు దలపులో గురియు నటుగాన॥

చ॥ తనివోని ఆకాశతత్త్వమో యితడేమి। అనఘుడీ తిరువేంకటాద్రి వల్లభుడు।
ఘనమూర్తి అటువలెనె కాబోలు సకలంబు। తనయందె యణగి యుద్భవమందుగాన॥

395)దేవగాంధారి

ప॥ చెప్పుడు మాటలే చెప్పుకొనుటగాక। చెప్పినట్ల దాము సేయరెవ్వరు॥

చ॥ దొడ్డయిన శరీరదోషమైనయట్టి- । జడ్డు దొలగవేయజాల రెవ్వరును।
గడ్డబడి యీతకాండ్లౌటగాని। వొడ్డునడుమ నీద నోపరెవ్వరును॥

చ॥ శ్రీవేంకటేశుపై జిత్తమర్పణసేసి। యీవిధులన్నియు నెడయ రెవ్వరును।
చావుబుట్టుగులేని జన్మముగల సర్వ- । దేవతామూర్తులై తిరుగ రెవ్వరును॥

396)ఆహిరి/శంకరాభరణం

ప॥ తనవారలు పెరవారలు దాననియెడి వాడెవ్వడు। తమగుణముల దిగవిడిచిన ధన్యుడాతడెపో॥

చ॥ తెగబడి మదనసముద్రము దేహముతోడనె దాటిన- । విగతభయుండత డెవ్వడు వీరుండెవ్వడొకో।
పగగొని పంచేంద్రియముల ప్రాణముతోడనె బతికి। జగదేకప్రీతుండగు చతురుండాతడెపో॥

చ॥ యేచినపరితాపాగ్నుల నేమియు నొవ్వక వెడలిన। ధీచతురుండతడెవ్వడు ధీరుండెవ్వడొకో।
చూచినమోహపుజూపుల జురుచూండ్ల కెడమియ్యని। రాచరికపు నెరజాణుడు రసికుండాతడెపో॥

చ॥ చావుకుసరియగు ద్రవ్యవిచారపు తగులుల బాసిన- । పావనుడెవ్వడు బహుజన్మ బాంధవుడెవ్వడొకో।
శ్రీవేంకటగిరినాథుని చిత్తములోపల నిలిపిన- । దేవసమానుడు నాతడె ధీరుడు నాతడెపో॥

397)సామంతం/బేగడ

ప॥ నీవనగ నొకచోట నిలిచివుండుటలేదు। నీవనుచు గనుగొన్న నిజమెల్ల నీవే॥

చ॥ తనయాత్మవలెనె భూతములయాతుమలెల్ల- । ననయంబు గనుగొన్న యతడే నీవు।
తనుగన్న తల్లిగా తగనితరకాంతలను। అనఘుడై మదిజూచునతడే నీవు॥

చ॥ సతతసత్య వ్రతాచార సంపన్నుడై। అతిశయంబుగ మెలగునతడే నీవు।
ధృతిదూలి ద్రవ్యంబు తృణముగా భావించు- । హతకాముకుడైన యతడే నీవు॥

చ॥ మోదమున సుకదుఃఖములు నొక్కరీతిగా। నాదరింపుచున్న యతడే నీవు।
వేదోక్తమతియైన వేంకటాచలనాథ। ఆదియును నంత్యంబు నంతయును నీవే॥

398)దేసాక్షి/ఖరహరప్రియ

ప॥ వేసరితిమెట్ల నీవెంట దిరిగి। గాసిబెట్టక మమ్ము గావరారా॥

చ|| తీసితివి కోరికల తెగనీక పంచలకు| తోసితివి యింటింట దోయదోయ|
చేసితివి నీచేత చెల్లె నికనైనను| ఆస నీపొందొల్ల మంపరాదా||
చ|| కట్టితివి కర్మముల కడదాక నాపదల| బెట్టితివి దుఃఖముల బెనచిపెనచి|
పట్టితివి చలము మము పాయనని యాస నీ- | విట్లైన గొంత సుఖమియ్యరాదా||
చ|| కరపితివి పాపములే కడగి నానావిధుల| నెరపితివి దుర్దశలే నేర్పుమెరసి|
తెరగొసంగియును శ్రీతిరువేంకటేశ్వరుని- | నెరిగియును నెరగలేమింక నేతెరువో||

399)గుజ్జరి
ప|| సంసారినైన నాకు సహజమే| కంసారి నేనిందుకెల్లా గాదని వగవను||
చ|| నరుడనైననాకు నానాసుఖదుఃఖములు| సరి ననుభవించేది సహజమే|
హరిని శరణాగతులైనమీద బరాభవ- | మరయ నిన్నంటునని అందుకే లోగేను||
చ|| పుట్టిననాకు గర్మపు పొంగుకు లోనైనవాడ| జట్టిగ గట్టువడుట సహజమే|
యిట్టే నీవారికి మోక్షమిత్తునన్న నీమాట| పట్టు వోయీనోయని పంకించే నేనిపుడు||
చ|| మాయకులోనైన నాకు మత్తుడనై యిన్నాళ్ళు| చాయకు రానిదెల్లా సహజమె|
యీయెడ శ్రీవేంకటేశ యేలితివి నన్ను నీవు| మోయరాని నేను మోపనివీగేను||

400)సాళంగనాట
ప|| అట్టివేళ గలగనీ దదివో వివేకము| ముట్టువడితే శాంతము మరి యేలా||
చ|| జడధులు వొంగినట్టు సందడించు నింద్రియములు| వొడలిలో జీవునికి నొక్కొకవేళ|
బడబాగ్ని రేగినట్లుపైకొనీ ముంగోపము| వుడికించు మనసెల్ల నొక్కొకవేళా||
చ|| అరయ గొండయెత్తినట్టు వేగౌ సంసారము| వూరక కలిమిలేము లొక్కొకవేళ|
మేరలేనిచీకటియై మించును దుఃఖములెల్లా| వూరటలేనికర్మికి నొక్కొకవేళా||
చ|| పెనుగాలి వీచినట్టు పెక్కుకోరికలు ముంచు| వొనర నజ్ఞానికి నొక్కొకవేళా|
యెనయగ శ్రీవేంకటేశుదాసుడైనదాకా| వునికి బాయవన్నియు నొక్కొకవేళా||

401)ఆహిరి
ప|| ఎండలోనినీడ యీమనసు| పండుగాయ సేయబనిలేదు మనసు||
చ|| వానచేతకములవలెనాయ మనసు| గోనెబట్టిన బంకగుణమాయ మనసు|
మానజిక్కినకోలమతమాయ మనసు| తేనెలోపలి యీగతెరుగాయ మనసు||
చ|| గడిరాజుబదుకాయ కడలేని మనసు| నడివీదిపెసరాయ నయమైనమనసు|
గడకుగట్టిన పాతగతిదోచె మనసు| అడసులోపలి కంబమై తోచెమనసు||
చ|| తెరువుచూపినజాడ దిరుగు నీమనసు| మరుగుజేసినచోట మరుగు నీమనసు|
తిరువెంకటేశుపై దిరమైన మనసు| సిరిగలిగినచోట జేరు నీమనసు||

402)కన్నడగౌళ
ప|| పాయక మతినుండి పరగ మేలుగీడును| సేయించి కర్మి దాజేయుటెవ్వరిది||
చ|| వెలయ జరాచరవిభుడైన విభునాత్మ| దలచుగాక ప్రాణి దానేమిసేయు|
తెలిసి నిర్మలభక్తి దీవించి తనుజేర| గొలిపించుకొనలేమి కొరత యెవ్వరిది||
చ|| కొందరు సుఖులై కొదలేక మెలగగ| కొందరిదుఃఖపుకొరత యెవ్వరిది|
అందరిమతి వేంకటాద్రివల్లభ నీవు| చెంది కర్మముల జేయుచేత యెవ్వరిది||

403)గుండక్రియ
ప|| కడుపెంత తాగుడుచు కుడుపెంత దీనికై| పడని పాట్లనెల్ల పడి పొరల నేలా||
చ|| పరులమనసునకు నాపదలు గలుగగ జేయ| పరితాపకరమైన బ్రతుకేలా|
సొరిదినితరుల మేలు చూచిసైపగలేక| తిరుగుచుండేటి కష్టదేహమిది యేలా||
చ|| యెదిరికెప్పుడు జేము హితమెల్ల దనదనుచు| చదివిచెప్పని యట్టి చదువులెలా|
పొదిగొన్న యాసలో బుంగుడై సతతంబు| సదమదంబై పడయు చవులు దనకేలా||

చ॥ శ్రీవేంకటేశ్వరుని సేవానిరతి గాక। జీవన భ్రాంతి బడు సిరులెలా।
దేవోత్తముని నాత్మదెలియ నొల్లక పెక్కు। త్రోవలేగిన దేహి దొరతనంబేలా॥

404)గుండక్రియ

ప॥ నాటకమింతా నవ్వులకే। పూటకు బూటకు బొల్లెపోవు॥
చ॥ కోటి విద్యలును గూటి కొరకే పో। చాటున మెలగేటి శరీరికి।
తేటల నాకలి దీరిన పిమ్మట। పాటుకు బాటే బయలై పోవు॥
చ॥ మెరసేటి దెల్లా మెలుతల కొరకే। చెరల దేహముల జీవునికి।
అర మరవుల సుఖమందిన పిమ్మట। మెరుగుకు మెరుగే మొయిలై పోవు।
చ॥ అన్ని చదువులును నాతని కొరకే। సన్నెరిగిన సుజ్ఞానికిని।
యిన్నిట శ్రీవేంకటేశు దాసునికి। వెన్నెల మాయలు విడివిడి పోవు॥

405)సాళంగనాట

ప॥ పట్టము గట్టితివింక బ్రతుకరయ్యా। చిట్టకాలు లేవు మీకు శ్రీవేంకటేశుడా॥
చ॥ అలమేలు మంగకు సింహాసనము నీవురము। కలిత హారములే సింగారపు దండలు।
తొలుత నీహస్తములే తోరణ గంభములు। చెలి రాజ్యమే నీవు శ్రీవేంకటేశుడా॥
చ॥ పరగు తులసీదండ పచ్చ తోరణమాపెకు। మెరుగు గౌస్తుభమణి మించుటద్దము।
గరిమ నీసొబగులు కప్పములు గానికలు। సిరులు నీ కూరిమలు శ్రీవేంకటేశుడా॥
చ॥ సంతతమైన విందులు సారె నీమోవి తేనెలు। వింత రతి భోగములు వినోదాలు।
కొంత నియ్యారును బొడ్డు కుంచెయు గాళాణి। చెంతలనన్నీ నమరె శ్రీవేంకటేశుడా॥

406)గౌళ

ప॥ ఎట్టు గూడె బెండ్లి యోగమిద్దరికి నీవేళ। అట్టు లక్ష్మీనారాయణ యోగము॥
చ॥ నెలత కమలవాసి నీవు కమలాక్షుడవు। పొలతి నీకు గూడె పొంతనాలు।
వలుద చక్రవాకాలు వనితకు చాలు నీకు। యెలమి జక్రాయుధుడ నిద్దరికి దగును॥
చ॥ తరుణి నీలకుంతల తగునీల వర్ణుడవు। సరుస మీకే తగు సమ్మంధము।
నిరతి హేమవర్ణకె నీవు పీతాంబరుడవు। పరవి నిద్దరకొక్క జాతియ్యము॥
చ॥ పాలవెల్లి బుట్టె నాకె పాలవెల్లి యిల్లు నీకు। మేలు మేలు యిద్దరికి మేనవావి।
యీలీల శ్రీవేంకటేశ యింతి నీవు గూడితివి। పోలి మాకు పెట్టరాదా సోబన విడేలు॥

407)ధన్యాసి

ప॥ తలచిన హృదయము ఝల్లను తరుణీమణి వొయ్యారము। కలిగీనా యిక నొకపరి కన్నుల జూడగను॥
చ॥ మోమరవాంచీ పాదాంగుట మున నేలనొయ్యన వ్రాయుచును। కోమలి కన్నీరెడ గ్రక్కును।
వేమరు నాదెస జూచిటు। వీడ్కొన నొల్లని భావము॥
చ॥ చెక్కిట చేయిడి అలసతచే వదనము కడువాడగ। వెక్కసమగు డగ్గుత్తిక వేడుక నణపుచును।
అక్కర తీరగ నాతోనాడిన సొలపుల మాటలు। యెక్కువ పొగలుచు ధైర్యంబేగతి నిలుపుదును॥

408)సామవరాళి/భైరవి

ప॥ ఎన్నటి చుట్టమో యాకె నెరుగ నేను। అన్నిటా నేనే నీకు నాలనంటా నుందును॥
చ॥ నెలత యెవ్వతో కాని నిన్ను బొడగనవచ్చే। చెలప చెమటలతో సిగ్గులతోడ।
చెలుల చెప్పుమనుచుచు జేరి వాకిటనున్నది। తొలుత నీవాపె మోము తోగి చూడవయ్యా॥
చ॥ వాని నీకేమౌనో కాని, వలపుల మాటలాడి। వేవేగ దురుము జార విరులరాల।
దేవులవలె దలుపుదెరచి లోనికేతెంచె। భావించి యాపెగురుతు పరికించివయ్యా॥
చ॥ యెంత పనికోగాని యేకతము గద్దనీను। సంతసాలు గడునిండ జవులురేగ।
యింతలో శ్రీవేంకటేశ యే నలమేలుమంగను। చెంత నన్నేలితి వాకె జిత్తగించవయ్యా॥

409)ధన్యాసి

ప॥ నీకేల భయము నీకునీకే యులికేవు। చేకొన్న నీచేతలందు జెరిగున్నావా॥

***

చ|| చనువు సేసుక ఆపె సారె నీమోము చూచితే| చెనక జాలక యేల సిగ్గుపడేవు|
కనుగొనబోతే నందు కళలింతే వుండేనవి| వెనుకొని కాంతలెల్లా వేలుకాడేరా||
చ|| మచ్చిక చేసుక ఆపెమాటలు నిన్నాడించితే| కొచ్చికొచ్చి నీవేల కొంక జూచేవు|
కచ్చుపెట్టి తోచేవి కల్లనిజములేకాక| అచ్చమై పొందిన సతులంటుకున్నారా||
చ|| చుట్టముసేసుక యింతి సొరిది నిన్ను గూడితే| యిట్టె శ్రీవేంకటేశ నీవేల మొక్కేవు|
గుట్టునను కొనగోళ్ళ గురుతులుండీ గాక| ముట్టిన కాంతలు మేన మూగుకున్నారా||

410)ధన్యాసి/అమీర్ కల్యాణి
ప|| వలచుటే దోసమా వనిత నీకాతడు| నలువంక మరియేటి నవ్వులు నవ్వవే||
చ|| పంతమెల్ల నీమాటపట్టు లోననే వున్నది| చింతలెల్ల నీచెక్కు చేతనున్నవి|
వింతలన్నియును నీ నివ్వెరుగులతో నున్నవి| యెంతకెంత పతినింకా యేటికి దూరేవే||
చ|| బిగువెల్ల నిపుడు నీపెదవులపై నున్నది| తెగువలు నీకన్నుల తేటనున్నవి|
ఆగడింతా నీ పొలయలుకలలో నున్నది| యెగసక్కేలాతని నేటికి నాడేవే||
చ|| గబ్బితనమెల్లాను నీ కౌగిటిలోనే వున్నది| నిబ్బరము నీవుండేటి నీటులో నున్నది|
అబ్బరమై శ్రీవేంకటాధీశుడు నిన్నుగూడె| వుబ్బున నీతనికెంత వొరటలు చూపవే||

411)ఆహిరి/సారంగ
ప|| విరహాన బడలెను విభుడు యిందాకాను| పురుషార్థమిందు వంక బొందేదేమే||
చ|| కంతునిదీపమమై ఘమ్మని భ్రమయించేవు| పొంత నిందు వంక నేమిపుణ్యమే నీకు|
పంతమున వలపించి పలుమారు నలిగేవు| యెంత లాభము గలిగె నిందు వంక నీకు||
చ|| చెరకు సింగణిపై చెలువుని నేచేవు| గురిగా నెంత ధనము గూడెనే నీకు|
వెరగువడుచు నీవు వెంటవెంట దిప్పేవు| నెర దొరతనమెంత నేర్చితివె నీవు||
చ|| పూవుల గాలమవై పురుషుని దగిలేవు| వేవే యెంత రాజ్యమేలితిదె నీవు|
యీవల శ్రీవేంకటేశుడితడిట్టె నిన్నుగూడె| కైవశమై యెంత కొడిగట్టితివె నీవు||

412)నాగస్వరాళి
ప|| ఎట్టున్నదో నీమనసు యేమిసేతురా| యెట్టనెదుట బాయలేనేమి సేతురా||
చ|| చూచుదాకా వేగిరింత సొంపుగా విభుడ నీతో| దాచి మాటాడిన దాక దమకింతును|
చెచేత దమకింతు చేరువ దాకానిట్లనె| యేచి తమకమేనిండె నేమి సేతురా||
చ|| అట్టె నీ చెనకులకు నాసగింతు దనివోక| ముట్టి యాసగింతు నీమోవి తేనెకు|
గట్టిగా నంతటి మీద కౌగిటికి నాసగింతు| యెట్లైనా నాసలే నిండె నేమిసేతురా||
చ|| ఆదన నీమేనంటి అట్టె పరవశమవుదు| వదలక కూడి పరవశమవుదును|
పొదలి శ్రీవేంకటేశ పొందితివి నన్ను నిట్టే| యెదిరించె బరవశాలేమి సేతురా||

413)హెజ్జజ్జి/హిందోళ
ప|| మాపుదాకా రేపకాడ మాటకు మాటాడగాను| యేపున దెగని పనికేల పెట్టేవాన||
చ|| నవ్వినవ్వి మానేవు నడుమ నడుమ నీవు| జవ్వని యెవ్వతేమైనా సన్న సేసెనా|
వువ్విళ్ళూర నీనిజము వొరసి చూచే నింతే| యెవ్వరిందుకు గురయ్యేరేల పెట్టేవాన||
చ|| చప్పిచెప్పి కొంకేవు సిగ్గులు పడుతా నీవు| వుప్పటించనీడ నెవ్వరున్నారు నీకు|
రెప్పలెత్తి చూచి నిన్ను రేచి వెదకేనింతే| యెప్పటి వాడవే నీవు యేలపెట్టేవాన||
చ|| ముట్టిముట్టి చూచేవు మొరగి నాకుచములు| యిట్టె యెవ్వతెవైనా యీడు వచ్చెనా|
నెట్టన శ్రీవేంకటేశ నిరతి మెచ్చితినింతే| యెట్టకేలకైన పనికేల పెట్టేవాన||

414)హెజ్జజ్జి/శంకరాభరణం
ప|| అదినీకు దారుకాణము అవునో కాదోకాని| కదిసి చెప్పగబోతే కతలయ్యీగాని||
చ|| కలలోన నీరూపు కన్నుల గన్నట్లయ్యీ| చెలగి ఆసుద్ది చెప్ప జింతయ్యీగాని|
వెలయ నీపలుకులు వీనుల విన్నట్లయ్యీ| సెలవి గమ్మర జెప్ప సిగ్గయ్యీగాని||

***

****

చ॥ మంతనాన నీతో మాటలాడి నట్లయ్యా। అంతట జూచితే వెరగయ్యాగాని।
కంతు సమరతి నిన్ను గాగలించినట్లయ్యా। పంతాన నేమనినాను పచ్చిదేరీగాని॥
చ॥ వరుస నీమోవితేనె చవిగొన్న అట్లనయా। వొరసి చూపబోతే గోరొత్తిగాని।
ఇరవయిన శ్రీవేంకటేశ నీవు ద్రిష్టముగా। సరుగ గూడిన నదె చాలాయగాని॥

415)మాయామాళవగౌళ
ప॥ అప్పటికప్పుడే కాక అంత యేటికి। యెప్పుడూ మనకు బోదు ఇందవయ్య విడెము॥
చ॥ తక్కి మాటున నున్నంత తడవు నిను దూరితి। నిక్కిచూడ బోతేను నీవే నేను।
కక్కసించనిక నిన్ను కడు నాసవెట్టకిక। యిక్కువలు గరగేను ఇందవయ్య విడెము॥
చ॥ గుట్టుతో నూరకుండగా గుణము వెరపులాయ। నెట్టుకొని మాటాడితే నీవే నేను।
పెట్టను రట్ల నిన్ను పెనగకుమిక నీవు। ఇట్టే నీమాటలు వింటి నిందవయ్య విడెము॥
చ॥ అరయ దూరకున్నందు కటునిటు బిగిసితి। నేరిచి పొందు సేసితే నీవే నేను।
కోరి శ్రీవేంకటేశుడ కూడితి మిద్దరమును। యీరీతి బాయకుందము ఇందవయ్య విడెము॥

416)మంగళకైశిక
ప॥ సారె దూర జాలనూ చలముల కోపమా। చేరితిమా చనవోలి చెన్నుని భ్రమలను॥
చ॥ యీడకు బిలుపించెను యేమిసేయుమనీ నే- । వోడక తన యెదుట నున్న దానను।
పాడితో నీట ముంచనీ పాలముంచనీ తాను। వాడు దనవలపుల వలకు లోనైతిని॥
చ॥ మాటనన్ను నాడించెను మనసెట్టు దెలిసీ నే- । యేటికైనా నియ్యకొంటి నిదివో నేను॥
నాటిమాట చెల్లించీనా నగనీ తెగడనీ। మేటి పాయము తనకే మీదుగా నెత్తితిని॥
చ॥ కాగిట నన్ను నించెను కళ దాకె నిక నేలే- । దాగక తనకు నిట్టె దక్కితి నేను।
వీగక శ్రీవేంకటాద్రి విభుడు దానన్ను గూడె। యేగించనీ రేగించనీ యిరవైతి నేను॥

417)మలహరి
ప॥ ఇంకనేల వెరపు యెదుటనే వున్నారము। వంకలొత్తకిక మరి వద్దువద్దు యిపుడు॥
చ॥ వాపులు నీకెంచనేల వాడల గొల్లెతలకు। దేవరవు గావా తెలిసినదే।
యీవలమావంక నిట్టె యేమి చూచేవు తప్పక। మోవ నాడితిమిదివో మొదలనే నేము॥
చ॥ చందాలు చెప్పగనేల సతి నెత్తుక వచ్చితి- । విందుకు రాజవు గావా యెరిగినదే- ।
దిందుపడి మమ్ము నేల తిట్టేవు పెదవులను। నిందవేసితి మిదివో నిన్ననే నేము॥
చ॥ వెలినవ్వేల పదారువేల పెండ్లాడితివి। బలిమికాడవు గావా భావించినదే।
చెలగి పులివిందల శ్రీరంగదేవుడవని। కలసితిమిదె శ్రీవేంకటరాయ నేము॥

418)సామంతం/కురంజి
ప॥ చాలు చాలు నీ జాజర నన్ను। జాలి బరచేనీ జాజర॥
చ॥ వలపు వేదనల వాడెమ యీ- । తలనొప్పుల చే దలకేను।
పులకల మేనితో బొరలేను కడు। జలిగొని చల్లకు జాజర॥
చ॥ ఒల్లని నినుగొని వుడికేను నీ- । చిల్లర చేతుల జిమిడేను।
కల్లగంద వొడిగా గేనుపై। జల్లకు చల్లకు జాజర॥
చ॥ తివిరి వేంకటాధిప నేను నీ- । కవుగిట కబ్బితిగడు నేను।
రవరవ చమట గరగినేడు యిదె। చవులాయెను నీ జాజర॥

419)రామక్రియ/ఖరహరప్రియ
ప॥ వద్దే గొల్లెత వదలకువే నీ- । ముద్దుమాటలకు మొక్కేమయ్యా॥
చ॥ యేలే యేలే యేలే గొల్లెత। నాలాగెరగవా నన్నునే చేవు।
చాలుజాలు నికజాలు నీరచనలు। పోలవు బొంకులు పోవయ్యా॥
చ॥ కానీ కానీ కానిలే గొల్లెత। పోనీలే నీవెందు వోయినను।
మాని మాని పలుమారు జెనుకుచు మా- । తోనిటు సొలయక తొలవయ్యా॥

****

చ|| రావా రావా రావా గొల్లెత| శ్రీవేంకటగిరి చెలువుడను|
నీవె నీవె నను నించితి కౌగిట| కైవశమైతిని గదవయ్యా||

420) గుండక్రియ

ప|| ఏ పురాణముల నెంత వెదికినా| శ్రీపతి దాసులు చెడరెన్నడును||
చ|| హరి విరహితములు అవిగొన్నాళ్ళకు| విరసంబులు మరి విఫలములు|
నరహరి గొలిచిటు నమ్మిన వరములు| నిరతము లెన్నడు నెలవులు చెడవు||
చ|| కమలాక్షుని మతిగానని చదువులు| కుమతంబులు బహు కుపథములు|
జమళి నచ్యుతుని సమారాధనలు| విమలములేకాని వితథముగావు||
చ|| శ్రీవల్లభుగతి జేరనిపదవులు| దావతులు కపట ధర్మములు|
శ్రీవేంకటపతి సేవించు సేవలు| పావనము లధిక భాగ్యపు సిరులు||

421) రామక్రియ/ఆరభి

ప|| అంగన యెట్టుండినా నమరుగాక| సంగతే నీకు నాపె సాటికి బెనగను||
చ|| తనకు బోదైనచోట తగిలి మాటాడకున్న| మనుజుడావాడు పెద్ద మాకు గాక|
చనవున బెనగగా సమ్మతించకుండితేను| ఘనత యేది చులకదనమే గాక||
చ|| చెల్లుబడి గలచోట సిగ్గులు విడువకున్న| బల్లిదుడా వాడూ కడు పందగాక|
వెల్లివిరి నవ్వగాను వీడు దోళ్ళాడకున్న| చల్లేటి వలపులేవి సటలింతే కాక||
చ|| తారుకాణలైన చీట తమకించి కూడకున్న| చేరగ జాణడా గోడచేరుపు గాక|
యీ రీతి శ్రీవేంకటేశ యిట్టె రఘునాథుడవై| కూరిమి గూడితివిది కొత్తలింతే కాక||

422) శంకరాభరణం

ప|| అక్కలాల చూడుడందరును| నిక్కివారవట్టీ నేడు గృష్ణుడు||
చ|| ఆనవాలవుట్టి అడకులవుట్టి| పానకపుటుట్టి బలిమినే|
ఆనుక కోలలనందియందు కొట్టి| తేనెవుట్టి గొట్టి దేవకిసుతుడు||
చ|| పెరుగువుట్టి మంచిపేరిన నేతివుట్టి| సరివెన్నవుట్టి చక్కెరవుట్టి|
వెరవుతో గొట్టి వెసబాలులతో| బొరుగువుట్టి గొట్టిపొంచి రాముడు||
చ|| మక్కువ నలమేలుమంగగూడి నేడు| చొక్కి శ్రీవేంకటేశుడు వీధుల|
నిక్కి వుట్లెల్లా నిండా గొట్టివుట్టి| చక్కిలాలు గొట్టీ జగతీశుడు||

423) గుజ్జరి

ప|| ఎక్కడి పాపము లెక్కడి పుణ్యము- | లొక్కట గెలిచితి మోహో నేము||
చ|| ప్రపన్నులెదుటను బడినయాతుమకు| చపలత మరి నాశము లేదు|
ఉపమల గురుకృపనొనరిన మనసుకు| రపముల మరి నేరములే లేవు||
చ|| ఘనతరద్వయాధికారగు దేహికి| మినుకుల భవభయమే లేదు|
చనువుల హరిలాంఛన కాయమునకు| వెనుకొను కర్మపువెట్టియు లేదు||
చ|| శ్రీవేంకటేశ్వరు జేరిన ధర్మికి| ఆవల మరి మాయలు లేవు|
కైవశమాయను కైవల్య పదమును| జావు ముదిమితో నడ్డే లేదు||

424) దేసాక్షి

ప|| అనరాదు వినరాదు ఆతని మాయలు నేడు| దినదిన క్రొత్తలాయ ద్రిష్టమిదే మాకు||
చ|| ఆడెడి బాలుల హరి అంగలి చూపుమని| తోడనే వాండ్ల నోర దుమ్ములు చల్లి|
యీడమాతో చెప్పగాను యిందరము గూడిపోయి| చూడపోతే పంచదారై చోద్యమాయనమ్మా||
చ|| తీట తీగెలు సొమ్మంటూ దేహము నిండ గట్టి| తీటకుగాక బాలులు తెగి వాపోగా|
పాటించి యీసుద్దివిని పారితెంచి చూచితేను| కోటికోటి సొమ్ములాయ కొత్తలోయమ్మా||
చ|| కాకి జున్ను జున్నులంటా గంపెడేసి తినిపించి| వాకొలిపి బాలులెల్ల వాపోగా|
ఆకడ శ్రీవేంకటేశుడా బాలుల కంటి నీరు| జోకగ ముత్యాలుసేసె జూడగానే నేము||

425)శ్రీరాగం
ప॥ ఇతరులకు నిను నెరుగదరమా॥
అప॥ సతతసత్యవ్రతులు సంపూర్ణమోహవిర- । హితులెరుగుదురు నిను నిందిరారమణా॥
చ॥ నారీకటాక్షపటునారాచభయరహిత- । శూరులెరుగుదురు నిను జూచేటిచూపు।
ఘోరసంసార సంకులపరిచ్ఛేదులగు- । ధీరులెరుగుదురు నీదివ్యవిగ్రహము॥
చ॥ రాగభోగవిదూర రంజితాత్ములు మహా- । భాగులెరుగుదురు నిను బ్రణుతించువిధము।
ఆగమోక్తప్రకారాభిగమ్యులు మహా- । యోగులెరుగుదురు నీవుండేటివునికి॥
చ॥ పరమభాగవత పదపద్మసేవానిజా- । భరణు లెరుగుదురు నీపలికేటిపలుకు।
పరగునిత్యానంద పరిపూర్ణమానస- । స్థిరు లెరుగుదురు నిను దిరువేంకటేశ॥

426)నాట
ప॥ ఎవ్వరెవ్వరివాడో యీజీవుడు చూడ। నెవ్వరికి నేమౌనో యీజీవుడు॥
చ॥ ఎందరికి గొడుకుగా డీజీవుడు వెనుక- । కెందరికి దోబుట్ట డీజీవుడు।
యెందరిని భ్రమయించ డీజీవుడు దుఃఖ- । మెందరికి గావింప డీజీవుడు॥
చ॥ ఎక్కడెక్కడ దిరుగ డీజీవుడు వెనుక- । కెక్కడో తనజన్మ మీజీవుడు।
యెక్కడి చుట్టము దనకు నీజీవుడు యెప్పు- । డెక్కడికి నేగునో యీజీవుడు॥
చ॥ ఎన్నడును జేటులేనీజీవుడు వెనుక- । కెన్ని దనువులు మోవ డీజీవుడు।
యెన్నగల తిరువేంకటేశు మాయల దగిలి। యెన్ని పదవుల బొంద డీజీవుడు॥

427)శ్రీరాగం/తోడి
ప॥ ఎన్ని బాధలబెట్టి యేచెదవు నీవింక యెంతకాలముదాక కర్మమా।
మన్నించుమనుచు నీమరుగు జొచ్చితిమి మామాటాలకించవో కర్మమా॥
చ॥ ప్రతిలేని దురితముల పాలుసేయక నన్ను పాలించవైతివో కర్మమా।
తతితోడ నాత్మపరితాపంబు తోడుతను తగులేల చేసితివో కర్మమా।
జితకాములకుగాని చేతికిని లోనయి చిక్కవేకాలంబు కర్మమా।
మతిహీనులైనట్టి మాకునొక పరిపాటి మార్గంబు చూపవో కర్మమా॥
చ॥ ఆసలనియెడి తాళ్ళ నంటగట్టుక విధికి నప్పగించితివిగదె కర్మమా।
వాసి విడిచితిమి నీవారమైతిమి మమ్ము వన్నె చెడనీకువో కర్మమా।
కాసుకును గొరగాని గతిలేని పనికిగా కాలూదనీవేల కర్మమా।
ఓసరించొక మారు వొయ్యనే వొకరీతి నొల్లనని తలగుమీ కర్మమా॥
చ॥ తిరువేంకటాచలాధిపుని మాయలచేత దెసల దిరిగినయట్టి కర్మమా।
హరిదాసులగువారి నాదరింతువుగాక అంత నొప్పింతువా కర్మమా।
వరుస నేనుగుమీదివాని సున్నంబడుగ వచ్చునా నీకిట్ల కర్మమా।
పరమపురుషోత్తముని భ్రమతబడి నీవిట్ల బట్టబయలైతిగా కర్మమా॥

428)పాడి/ఝుంఝూటి
ప॥ ఏలే యేలే మరదలా చాలుజాలు చాలును। చాలు నీతోడి సరసంబు బావ॥
చ॥ గాటపు గుబ్బలు గదలగ గులికేవు। మాటల దేటల మరదలా।
చీటికి మాటికి జెనకేవే వట్టి। బూటకాలు మానిపోవే బావ॥
చ॥ అందిందె నన్ను నదలించి వేసేవు। మందమేలపు మరదలా।
సందుకో దిరిగేవి నటకారివో బావ। పొందుగాదిక బోవే బావ॥
చ॥ చొక్కపు గిలిగింతల చూపుల నన్ను। మక్కువ సేసిన మరదలా।
గక్కున నను వేంకటపతి కూడితి। దక్కించుకొంటివి తగులైతి బావ॥

429)శంకరాభరణం
ప॥ ఛీ ఛీ నరులదేటి జీవనము। కాచుక శ్రీహరి నీవే కరుణింతుగాక॥

****

****
చ॥ అడవిలో మృగజాతియైన గావచ్చుగాక। వడి నితరుల గొలువగ వచ్చునా।
వుడివోని పక్షియై వుండనైనవచ్చుగాక। విడువకెవ్వరినైనా వేడవచ్చునా॥
చ॥ పసురమై వెదలేని పాటుపడవచ్చుగాక। కసివో నొరుల బొగడగావచ్చునా।
వుసురుమానై పుట్టి వుండనైనవచ్చుగాక। విసువక వీరివారి వేసరించవచ్చునా॥
చ॥ యెమ్మెల బుణ్యాలుసేసి యిల యేలవచ్చుగాక। కమ్మి హరిదాసుడు గావచ్చునా।
నెమ్మది శ్రీవేంకటేశ నీ చిత్తమేకాక। దొమ్ముల కర్మములివి తోయవచ్చునా॥
430)శంకరాభరణం/హుసేని
ప॥ జవ్వాది మెత్తినది తన। జవ్వనమే జన్నె వట్టినది॥
చ॥ ముద్దుల మాటలది చెక్కు- । టద్దముల కాంతి నలరినది।
గద్దరి చూపులది తన। వొద్ది చెలియమీద నొరగున్నది॥
చ॥ పుత్తడి బోలినది తన। చిత్తము నీ సొమ్ము చేసినది।
గుత్తపు గుబ్బలది అల। చిత్తజను లెక్కసేయనిది॥
చ॥ ఎమ్మెలు యెరుగనిది తన। కెమ్మోవి జిరునవ్వు గెరలున్నది।
కమ్మకొనగా వెంకటరాయా నీ। నీకమ్మని కౌగిట గలసున్నది॥
431)శంకరాభరణం
ప॥ గురుతెరిగిన దొంగ కూగూగు వీడె। గురిలోనె దాగీనీ కూగూగు॥
చ॥ నెలతల దోచీనీ నీళ్ళాడగానే। కొలని దరిని దొంగ కూగూగు।
బలువైన పుట్ల పాలారగించీనీ। కొలది మీరిన దొంగ కూగూగు॥
చ॥ చల్లలమ్మగ చనుకట్టు దొడకీని। గొల్లెతలను దొంగ కూగూగు।
యిల్లిల్లు దప్పక ఇందరి పాలిండ్లు। కొల్లలాడిన దొంగ కూగూగు॥
చ॥ తావుకొన్న దొంగ దగిలి పట్టుడిదె। గోవులలో దొంగ కూగూగు।
శ్రీవేంకటగిరి చెలువుడో యేమో। కోవిదుడగు దొంగ కూగూగు॥
432)గౌళ
ప॥ తరుణి మేనికిని నీ తనువె మాటు। నిరుతపుటాసకు నిండు జూపె మాటు॥
చ॥ చెలియ సిగ్గులకు చెక్కు చేయే మాటు। పలుకులకును మోవి పండే మాటు।
నెలకొన్న చింతలకు నివ్వెరగే మాటు। బలు జవ్వనమునకును పయ్యెదే మాటు॥
చ॥ ముంచిన నవ్వులకును మొక్కులివే మాటు। మంచి నడపులకు మట్టెలే మాటు।
వంచిన శిరస్సునకు వాలుగొప్పే మాటు। కొంచని చనులకు కొనగోరే మాటు॥
చ॥ పొందుల రతులకును పుక్కిటి విడెమే మాటు। అందిన వేడుకకౌ నాయములె మాటు।
విందుల రతులకు వేవేలు వలపులె మాటు। యిందుముఖికై శ్రీవేంకటేశ నీ యింపె మాటు॥
433)సాళంగనాట
ప॥ నమో నమో దానవవినాశక చక్రమా। సమర విజయమైన సర్వేశు చక్రమా॥
చ॥ అట్టె పదారు భుజాల నమరిన చక్రమా। పట్టిన ఆయుధముల బలు చక్రమా।
నెట్టన మూడుగన్నుల నిలచిన చక్రమా। రట్టుగా మన్నించవే మొరయుచు చక్రమా॥
చ॥ అరయ నారుగోణాల నమరిన చక్రమా। ధారలు వేయిటి తోడి తగు చక్రమా।
ఆరక మీదికి వెళ్ళే అగ్ని చక్రమా। గారవాన నీదాసుల గావవే చక్రమా॥
చ॥ రవిచంద్రకోటి తేజరాసియైన చక్రమా। దివిజసేవితమైన దివ్య చక్రమా।
తవిలి శ్రీవేంకటేశు దక్షిణకర చక్రమా। యీవల నీదాసులము యేలుకోవే చక్రమా॥
434)శుద్ధవసంతం
ప॥ నీకేమయ్య నీకు నీవే దొడ్డవాడవు। చేకొని చెట్టడిచితే చేటడేసి వాపులు॥
చ॥ తలపోత లొక్కటైతే తమకమినుమడాయ। నిలువుకు నీవే బేరము।
కొలిచినందే కొలిచి గోపికల్ల కెల్లాను। వలప్వ దీసితిగా వలపులనీవు॥
****

చ|| నగవులు మానెడైతే నునుపులడ్డె దేశాయ| నిగిడే నన్నిచోట్లా నీ బేరము|
అగడుగా నాగిచ్చి అంగనల కెల్లాను| జిగి వడ్డికొంటివి సిగ్గులెల్లా నీవు||
చ|| మోవితేనగ్గువలైతే ముదములు లాభమాయ| నీవు నన్ను గూడినదే నీ బేరము|
భావించి శ్రీవేంకటేశ పడతుల కెల్లాను| వావాత నమ్మితివిగా వయసులు నీవు||

435)పాడి
ప|| పుట్టుభోగులము నేము భువి హరిదాసులము| నట్టనడిమి దొరలు నాకియ్యవలెనా||
చ|| పల్లకీలు నందనాలు పడివాగె తేజీలు| వెల్లవిరి మహాలక్ష్మీ విలాసములు|
తల్లియాకె మగనినే దైవమని కొలిచేము| వొల్లగే మాకే సిరులు వొరులియ్యవలెనా||
చ|| గ్రామములు వస్త్రములు గజముఖ్య వస్తువులు| ఆమని భూకాంతకు నంగభేదాలు||
భామిని యాకె మగని ప్రాణధారి లెంకలము| వోలి మాకాతడే యిచ్చీ వొరులియ్యవలెనా||
చ|| పసగల పదవులు బ్రహ్మ నిర్మితములు| వెస బ్రహ్మతండ్రి శ్రీవేంకటేశుడు|
యెసగి యాతడే మమ్మునేలి యిన్నియు నిచ్చె| వొసగిన మాసొమ్ములు వొరులియ్యవలెనా||

436)రామక్రియ
ప|| రసికుడ తిరుపతి రఘువీరా| కొసరుగాదు నాలోని కూరిములు గాని||
చ|| వెలయ నీ విరిచిన విల్లువంటిది గాదు| విలసిల్ల నాబొమ్మల విండ్లు గాని|
చెలగి తపసుచేసీ చిత్రకూటగిరి గాదు| గిలుకొట్టు నా కుచగిరులు గాని||
చ|| మేటివైన నీవు వేసిన మొకము చూపు గాదు| సూటి దప్పని నా కనుచూపులు గాని|
గాటమై నీవు సేతువుగట్టిన జలధి గాదు| చాటున నా చెమటల జలధులు గాని||
చ|| తగ నీవు గెలచిన దనుజ యుద్ధము గాదు| దగతోడి నా మదన యుద్ధము గాని|
నగు శ్రీవేంకటేశ కనకసతి పొందు గాదు| పొగడే సీతనైన నా పొందులు గాని||

437)రామక్రియ/బలహంస
ప|| సులభుడు మధుసూదనుడు మన-| మెలమి నమ్మిన నిట్టేనుండీ||
చ|| పడుచుమాటన కాప్రహ్లాదునెదుట| పొడచూపె నాదిపురుషుడు|
అడవిదేహనక ఆదంతిమొరకును| తడవికాచిన దైవముసుండీ||
చ|| ఆడుమాటలనక అంతలో ద్రౌపదిని| వాడిమి గాచినవరదుడు|
పోడిమి బేదనక పొందినకుచేలుని| వీడె సంపదిచ్చె విష్ణుడు సుండీ||
చ|| వీరువారన కిదె వేడినవరములు| సారెకు నిచ్చిన సర్వేశుడు|
మేరతో లోకముల మెరసె నిప్పుడును| యీరీతి శ్రీవేంకటేశుడేసుండీ||

438)ధన్యాసి
ప|| కింకదీర నదైవం కేశవాత్పరమని| ఉంకువైననాలో నీవుపమలివే||
చ|| కంటి నీవొక్కడివే లోకములకు దైవమని| వొంటి మరి నిన్ను బోల నొకరిగాన|
వింటినీవే ఘనమని వేదాంతమందు నీ-| కంటె నితరము విన గరుణానిధీ||
చ|| తోచె నాకు నీసేవే తుదిపదమని, మరి| తోచదీబుద్ధికి, సరితూగ దెందును|
పూచి నాగురుడు నిన్నే బోధించేగాని మరి| దాచడాయ నీమహిమ ధరణీధరా||
చ|| సమ్మతించె నామతి జవివైమెనీకథలె| సమ్మతించ దెక్కడోరచ్చలసుద్దులు|
నమ్మిక శ్రీవేంకటేశ నంటున నీపాదాలే| నమ్మితి నేమియు నమ్మ నారాయణా||

439)దేవగాంధారి
ప|| విధినిషేధములకు వెరువగబనిలేదు| మధుసూదన నిమన్నన దాసుడైతే||
చ|| విడువరాని ధర్మ విధుల పురుషులను| విడిచి గోపికలు విచ్చనవిడి|
బడినిన్ను దగులుటే పరమధర్మమాయ| యెడయునితరధర్మా లికనేటికయ్యా||
చ|| మానరానికర్మమార్గములటు మాని| పూనినయతులే పూజ్యులట|
నీనారాయణనియతే ధర్మమాయ| యీనిజ మొకటియు నెరుగగవలయు||

****
చ|| యిన్నిట శ్రీవేంకటేశ నీదాసుడై- | వున్న విచారాల నొదుగనేలా|
నిన్నుగూర్చినట్టి నిజభక్తిగలదని| తిన్ననై తెలిపేటితెలివే కలది||

440)వరాళి/సింధుభైరవి

ప|| రామ రామచంద్ర రాఘవా రాజీవలోచన రాఘవా|
సౌమిత్రిభరతశత్రుఘ్నులతోడ జయమందు దశరథరాఘవా||
చ|| శిరసుకూకటులరాగవా చిన్నారిపొన్నారిరాఘవా|
గరిమ నావయసున దాటకి జంపిన కౌసల్యానందన రాఘవా|
అరిదియజ్ఞముగాచు రాఘవా అట్టె హరివిల్లువిరచినరాఘవా|
సిరులతో జనకునియింటను జానకి జెలగిపెండ్లాడిన రాఘవా||
చ|| మలయునయోధ్యారాఘవా మాయామృగాంతకరాఘవా|
చెలగి చుప్పనాతిగర్వ మడచి దైత్యసేనల జంపినరాఘవా|
సొలసి వాలి జంపి రాఘవా దండిసుగ్రీవునేలినరాఘవా|
జలధిబంధించినరాఘవా లంకసంహరించినరాఘవా||
చ|| దేవతలుచూడ రాఘవా నీవు దేవేంద్రురథమెక్కి రాఘవా|
రావణాదులను జంపి విభీషణు రాజ్యమేలించిన రాఘవా|
వేవేగ మరలి రాఘవా వచ్చి విజయపట్టమేలి రాగవా|
శ్రీవేంకటగిరిమీద నభయము చేరిమాకిచ్చిన రాఘవా||

441)గుజ్జరి

ప|| ఇటుగన సకలోపాయము లుడిగిన యీశ్వరుడే రక్షకుడు|
తటుకున స్వతంత్రముడిగినయాత్మకు తగునిశ్చింతయే పరమసుఖము||
చ|| ఆకటి కడుగనిశిశువుకు దల్లి యడిచిపాలు ద్రాగించినరీతి|
యీకడ గోరికలుడిగినయోగికి నీశ్వరుడే రక్షకుడు|
చేకొని బుద్దెరిగినబిడ్డలపై జింతింపరు తొల్లిటివలె దల్లులు|
యీకొలదులనే స్వయత్నదేహుల కీశ్వరుడును వాత్సల్యము వదలు||
చ|| తతిగరిరాజు గాచినయట్లు ద్రౌపదిమానము గాచినయట్లు|
హితమతి స్వతంత్రముడిగినయోగికి యీశ్వరుడే రక్షకుడు|
అతడును భస్మంబయ్యెననాడు అజునిశిరంబటు ద్రుంచిననాడు|
చతురుడు దానడ్డమురాడాయను స్వతంత్రముడుగని జీవుడుగాన||
చ|| దిక్కని యనిశము జిత్తములోన జింతించేటి శరణాగతజనులకు|
యిక్కడనక్కడ శ్రీవేంకటాగిరియీశ్వరుడే రక్షకుడు|
మక్కువతో దనయంతర్యామిని మరచినస్వామిద్రోహులకెల్లా|
అక్కరతో బుట్టుగులే భోగ్యం బహంకారము విడువరుగాన||

442)దేసాళం/ఖరహరప్రియ

ప|| పరులసేవలు చేసి బ్రదికేరటా| సిరివరుదాసులు సిరులందు టరుదా||
చ|| కోరి వొకనరుని గొలిచనవారలు| ధీరులై సలిగెల దిరిగేరట|
కూరిమి బ్రహ్మాండకోటులేలేడివాని- | వారలింతట జనవరులౌ టరుదా||
చ|| చేకొన్న తుమ్మిదచేపడ్డకీటము- | లాకడ దుమ్మిదలయ్యీనట|
శ్రీకాంతుని పాదసేవకులగువార- | లేకులజులయినా నెక్కుడౌ టరుదా||
చ|| ధరణీశునాజ్ఞల తమదేశములందు| సిరులనాణెపుముద్ర చెల్లీనట|
తిరువేంకటాద్రి శ్రీదేవునిముద్రలు| ధరియింపగా నింతట జెల్లుటరుదా||

443)సాళంగం/తోడి

ప|| పనిమాలినట్టి వట్టిపరదుగాక మాకు| ననిచి యిదియు నొక్కనగుబాటా||
****

***

చ|| కన్న వారినెల్లా వేడేకష్టమే దక్కుటగాక| పన్ని దైవమియ్యనిది పరులిచ్చేరా|
యెన్నికతో దేహమిచ్చె నిహమెల్లా జెందనిచ్చె| వున్నవారింతటిపని కోపగలరా||
చ|| బడలి తానెందైనా బడ్డపాటేదక్కెగాక| కడగి రానిదిదే నొక్కరివసమా|
కడుపులో నుండగానే కలవి నుదుట వ్రాసె| తడవి దైవముచేత దాటవసమా||
చ|| దెప్పరపుసంపదకు దిమ్మటలే దక్కెగాక| యెప్పుడూ శ్రీవేంకటేశు డీకమానీనా|
చప్పుడుగా నతనికే శరణన్న జాలుగాక| తప్పులును వొప్పులు నాతనివేకావా||

444)దేసాళం/హిందోళ
ప|| వీనిజూచియైన నేము విరతిబొందగలేము| పూని మాబ్రదు కిందుబోలదాయగా||
చ|| పరుల వేడగబోవు పరనిందకు జొరవు| పరమపురుషార్థమే ఫలవృక్షతతులెల్ల|
నరులమై ఘనులమై నానాబుద్ధులెరిగి| పొరి మాబ్రదుకు లిందుబోలదాయగా||
చ|| కామక్రోధాదులు లేవు కామతత్త్వ మెఱగవు| కామించినట్లవు నెక్కడనైనా శిలలివి|
దీమసము గలిగియు దెలివి గలిగియును| భూమిలో మాబ్రదుకు కిందుబోలదాయగా||
చ|| వొకరి గొలువబోవా వొకపంటసేయబోవు| వొకమానిగూడు చేరివుండు పక్షులాడనాడ|
వొకశ్రీవేంకటపతి నమ్మియుండలేము| మొకమో మాబ్రదు కిందుబోలదాయగా||

445)గుజ్జరి
ప|| ఇంతే మరేమిలేదు యిందుమీదను| దొంతులకర్మాలు దుమ్ముదూరుపెత్తుట||
చ|| వుల్లములో నుండి దేహమొగి రక్షించేహరి- | నొల్లకున్న తన్ను దానొల్లకుండుట|
బల్లిదు డతని మానిపరుల వేడేదెల్లా| పొల్లకట్టు దంచిదంచి పోగుసేసుకొనుట||
చ|| యెయ్యెడా బుణ్యఫలము లేమి గలిగిన హరి- | కియ్యకున్న నది దైవమియ్యకుండుట|
చెయ్యార నాతని కొప్పుసేయని భోగములెల్లా| చయ్యన జెరకుబిప్పి చవిగొనుట||
చ|| శ్రీకాంతుడైనట్టి శ్రీవేంకటేశ్వరుని| జేకొంటె సిరులెల్లా జేకొనుట|
మేకులశ్రీహరినామమే నోరనుడుగుట| కైకొన్న యమృతపుగందు వగుట||

446)ఆహిరి
ప|| ఇతర ధర్మము లందు నిందు గలదా| మతి దలప పరము నీమతముననే కలిగె||
చ|| విదురునకు బరలోకవిధి చేసెనట తొల్లి| అదె ధర్మసుతుడు వర్ణాశ్రమంబులు విడిచి|
కదిసి నీదాసుడైన కతముననేకాదె యీ- | యెదురనే తుదిపదం బిహముననే కలిగె||
చ|| అంటరానిగద్దకుల మంటి జటాయువుకు నీ- | వంటి పరలోకకృత్యములు సేసితివి మును|
వెంట నీకైంకర్యవిధి కలిమినేకాదె| వొంటి నీహస్తమున యోగ్యమై నిలిచె||
చ|| యిరవైనశబరిరుచు లివియె నైవేద్యమై| పరగెనట శేషమును బహువిధములనక|
ధర దదీయప్రసాదపు విశేషమేకాదె| సిరుల శ్రీవేంకటేశ చెల్లుబడులాయె||

447)సాళంగనాట/జగన్మోహిని
ప|| దేవదేవు డెక్కెనదె దివ్యరథము| మావంటివారికెల్ల మనోరథము||
చ|| జగతి బాలులకై జలధులు వేరజేసి| పగటున దోలెనదె పైడిరథము|
మిగులగ గోపగించి మెరయురావణమీద| తెగ యెక్కి తోలెనదె దేవేంద్రరథము||
చ|| దిక్కులు సాధించి సీతాదేవితో నయోధ్యకు| బక్కన మరలిచె బుష్పరథము|
నిక్కి నరకాసురునిపై నింగిమోవ నెక్కి తోలె| వెక్కసపు రెక్కలతో విష్ణురథము||
చ|| బలిమి రుక్మిణి దెచ్చి పరులగెలిచి యెక్కె| అలయేగుబెండ్లి కల్యాణరథము|
యెలమి శ్రీవేంకటాద్రి నలమేలుమంగ గూడి| కలకాలమును వేగె ఘనమైనరథము||

448)కాంభోజి
ప|| ఏమిసేతువు దేవదేవ యింతయును నీమాయ| కామినుల జూచిచూచి కామించె భవము||
చ|| చంచలపు గనుదోయి సతులబారికి జిక్కి| చంచలమందెను నాదిచ్చరిమనసు|
కంచుగుత్తికలవారి గానములజొక్కిచొక్కి| కంచుబెంచునాయబో నాకడలేనిగుణము||

***

***

చ|| తీపులమాటల మించి తెరవలభ్రమ దరి- । తీపులపాలాయబో నాతెలివెల్లాను।
పూపలనవ్వులతోడి పొలతుల జూచిచూచి। పూపలుబిందెలునై పొల్లువోయ దపము॥
చ|| కూటమి సతులపొందు కోరికోరి కూడికూడి। కూటువ నావిరతెందో కొల్లబోయను।
నీటున శ్రీవేంకటేశ నినుగని యింతలోనె। జూటరినై యింతలోనె సుజ్ఞానినైతి॥

449) బౌళి
ప|| ఏమీ నడుగనొల్లహెచ్చుకుందు లననొల్ల। కామించి నీవిచ్చితివి కైవల్యపదము॥
చ|| పుట్టుగులకు వెరవ భువిలోన హరి నీకు- । నిట్టె నీదాసుడ నే నైతేజాలు।
వెట్టికి నేజాతియైన వెరువ నీనామములు। వొట్టి నానాలికమీద నుంటే జాలు॥
చ|| దురితాలకు వెరవ తుద వేయైనా హరి నీ- । కరుణ గైంకర్యము గలిగితే జాలు।
నిరతి నింద్రియాలకు నే వెరవ నీవాత్మ। బెరరేపకుడవై పెరిగితే జాలు॥
చ|| యేలోకమైనా వెరవ యెప్పుడూ శ్రీవేంకటేశ। పాలించి నీకృప నాపై బారితే జాలు।
కాలమెట్లయినా వెరవ కర్మ మేట్టయినా వెరవ। యేలిననీదాసులు నన్నియ్యకొంటే జాలును॥

450) భూపాళం
ప|| కనియు గాననిమనసు కడమగాక। యెనలేని హరిమహిమకిది గురుతుగాదా॥
చ|| కనుకలిగి హరిగొలిచి ఘనులైరిగాక మును। మనజులే కారా మహరుషులును।
మనసులో నిపుడైన మరిగి కొలిచినవారు। ఘనులౌట కిదియు నిక్కపు గురుతుగాదా॥
చ|| భావించి హరిగొలిచి పదవులందిరిగాక। జీవులే కారా దేవతలును।
కావించి కొలిచినను ఘనపదవు లేమరుదు। యేవలన నిందరికి నిది గురుతుగాదా॥
చ|| పన్ని హరిగొలిచి నేర్పరులైరిగాక ధర- । నున్నవారే కారా యోగివరులు।
యెన్నికల శ్రీవేంకటేశు నమ్మినవార- । లిన్నియును జేకొనుటకిది గురుతుగాదా॥

451) మలహరి
ప|| వలెననువారిదె వైష్ణవము యిది। వలపుదేనెవో వైష్ణవము॥
చ|| కోరికలుడుగుచు గురి నిన్నిటిపై। వైరాగ్యమెపో వైష్ణవము।
సారెకు గోపము జలమును దనలో। వారించుటవో వైష్ణవము॥
చ|| సుడిగొను దేహపు సుఖదుఃఖములో। వడి జొరవిదెపో వైష్ణవము।
ముడివడి యింద్రియములకింకరుడై। వడబడనిదెపో వైష్ణవము॥
చ|| వుదుటున దనసకలోపాయంబులు। వదలుటపో వైష్ణవము।
యెదుటను శ్రీవేంకటేశ్వరునామము। వదనము చేర్చుట వైష్ణవము॥

452) పాడి
ప|| శ్రీహరిసేసినచిహ్నాలివి యీా- । మోహము విడుచుట మోక్షమది॥
చ|| మలినంబేది మణుగననేది। కలుషపుమలముల కాయమిది।
కలిగినదేది కడులేందేది। చలనపుమాయల జన్మమిది॥
చ|| తనిసినదేది తనియనిదేది। దినదినమాకలి దీరదిది।
కొనయిందేది గురిమొదలేది। పనిగొనుకర్మపు బంధమిది॥
చ|| నిండినదేది నిండనిదేది। కొండలపాడపుల కోరికది।
అండనే శ్రీవేంకటాధిపు శరణని। వుండుటె యిహపర యోగమది॥

453) సాళంగభైరవి
ప|| దైవమా నీకు వెలితా తలపువెలితేకాక। వేవేలు కర్మల వేసారగవలనె॥
చ|| హరియంటే బాపేటి అన్నిపాపాలు సేసిన। పొరినందుపై నమ్మిక పుట్టుదుగాక।
నరసింహాయంటే వచ్చే నానాపుణ్యాలకు। తిరముగా ఋణములు దీర్చుకొనగలనా॥
చ|| దేవ జగన్నాథయంటే తెగనిజన్మములేవి। కైవశము నామనసు గాదుగాక।
గోవిందయనియంటే గూడని పదవులేవి। కావిరిగాలమూరకె కడపేము నేము॥

***

***

చ॥ వేదనారాయణయంటే వీడేటి బంధములు। ఆదిగా మూడులోకాలనైనా నున్నదా।
శ్రీదేవిపతియైన శ్రీవేంకటేశ్వరుడా। యేదెసా నీవే నన్ను యీడేర్తువుగాక॥

454)లలిత

ప॥ సర్వాంతరాత్ముడవు శరణాగతుడ నేను। సర్వాపరాధినైతి చాలుజాలునయ్యా॥
చ॥ వూరకున్న జీవునికి వొక్కొక్క స్వతంత్రమిచ్చి। కోరేటియపరాధాలు కొన్ని వేసి।
నేరకుంటే నరకము నేరిచితే స్వర్గమంటూ। దూరువేసేవింతేకాక దోషమెవ్వరిదయ్యా॥
చ॥ మనసు చూడవలసి మాయలు నీవే కప్పి। జనులకు విషయాలు చవులుచూపి।
కనుగొంటే మోక్షమిచ్చి కానకుంటె కర్మమిచ్చి। ఘనము సేసేవిందు కర్తలెవ్వరయ్యా॥
చ॥ వున్నారు ప్రాణులెల్లా నొక్కనీగర్భములోనే। కన్నకన్న భ్రమతలే కల్పించి।
యిన్నిటా శ్రీవేంకటేశ యేలితివి మమ్ము నిట్టె। నిన్ను నన్ను నెంచుకుంటే నీకే తెలియునయ్యా॥

455)దేవగాంధారి

ప॥ మిక్కిలిపుణ్యులు హరి మీదాసులే హరి। తక్కినవారు మీకృపదప్పినవారు హరి॥
చ॥ వున్నతపుసంపదల నోలలాడేయట్టివాడు। మున్నిటజన్మాన నీకు మొక్కినవాడు హరి।
పన్ని పడనిపాట్ల బరులగొలిచేవాడు। వున్నతిమిము సేవించనొల్లనివాడు హరి॥
చ॥ పూని దేవేంద్రాదులై పొడవుకెక్కినవారు। శ్రీనాథ మిమ్మునే పూజించినవారు హరి।
నానారకముల నలగుచుండేవారు। నానాడే నీమహిమ నమ్మినవారు హరి॥
చ॥ పావనులై నిజభక్తిబ్రపన్నులయ్యినవారు। శ్రీవేంకటేశ మిమ్ము జేరినవారె హరి।
వేవేలుదేవతలవెంట దగిలేటివాడు। కావించి మిమ్మెరుగనికర్మి యాతడే హరి॥

456)ముఖారి

ప॥ చెప్పినంతపని నేజేయగలవాడ నింతే। అప్పటి నపరాధమా ఆదరించవలదా॥
చ॥ నీయాజ్ఞ దేహము నేమోచితి నింతే। యీయెడ విజ్ఞానమేల యియ్యవయ్యా।
వేయివేలై వేగుదాకా వెట్టిసేసి యలసితి। వొయ్యన కొంతైన వూరడించ వలదా॥
చ॥ నీవుసేసే కర్మము నేజేయువాడ నింతే। యీవల నానాందసుఖ మియ్యవయ్యా।
కోవరమై వెంటవెంట గొలిచినబంట్లకు। తావుల గొంతవడైనా దప్పిదీర్చవలదా॥
చ॥ మతిలో శ్రీవేంకటేశ మనికైనవాడ నింతే। తతి నాపాటుకు దయదలచవయ్యా।
యితవై పనిసేసేటి యింటిపసురమునకు। వెతదీర్చ బొలార్చి వెడ్డువెట్టదగదా॥

457)బౌళి

ప॥ వెర్రివాడు వెర్రిగాడు విష్ణుదాస్యము లేక। విర్రవీగేయహంకారి వెర్రివాడు॥
చ॥ నాలుకపై శ్రీహరినామమిట్టే వుండుగాను। జోలితో మరచిననీచుడే వెర్రివాడు।
అలరియీజగమెల్లా హరిరూపై వుండగాను। వాలి తలపోయనివాడు వెర్రివాడు॥
చ॥ కూరిమి బ్రహ్మాండాలు కుక్షినున్న హరికంటే। కోరివేరె కలడనేకుమతి వెర్రివాడు।
చేరి తనయాత్మలోన శ్రీరమణుడుండగాను। దూరమై తిరుగువాడే దొడ్డ వెర్రివాడు॥
చ॥ సారపు శ్రీవేంకటేశు శరణాగతి వుండగా। సారె గర్మములంటేడి జడుడు వెర్రివాడు।
చేరువ నాతనిముద్ర చెల్లుబడి నుండగా। మోరతోపైవున్నవాడే ముందు వెర్రివాడు॥

458)మాళవి/బేగడ

ప॥ నిత్యులు ముక్తులు నిర్మలచిత్తులు నిగమాంతవిదులు వైష్ణవులు।
సత్యము వీరల శరణనిబ్రదుకరో సాటికి బెనగక జడులాల॥
చ॥ సకలోపాయశూన్యులు సమ్యగ్జ్ఞానులు।
అకలంకులు శంఖచక్రలాంఛనులన్నిట బూజ్యులు వైష్ణవులు।
వొకటీ గోరరు వొరుల గొలువరు వొల్లరు బ్రహ్మాదిపట్టములు।
అకటా వీరలసరియన భపంబారుమతంబుల పూతతోకలన్॥
చ॥ మంత్రాంతరసాధానాంతరంబులు మానినపుణ్యులు విరక్తులు।

***

యంత్రపుమాయల బొరలుపరులకు యెంతైనా మొక్కరు వైష్ణవులు।
తంత్రపుకామక్రోధవిదూరులు తమనిజధర్మము వదలరు।
జంత్రపుసంసారులతో వీరల సరియని యెంచగ బాపమయ్య॥
చ॥ తప్పరు తమపట్టినవ్రత మెప్పుడు దైవమొక్కడే గతియనుచు।
వొప్పగుతమపాతివ్రత్యంబున నుందురు సుఖమున వైష్ణవులు।
కప్పినశ్రీవేంకటపతిదాసులు కర్మవిదూరులు సాత్వికులు।
చెప్పకుడితరులసరిగా వీరికి సేవించగ నేధన్యుడనైతి॥

459)లలిత
ప॥ మాకెల్ల "రాజనుమతో ధర్మ" యిది నీ- । యాకడ గలుగుటకేమరుదు॥
చ॥ అలగరుడగమన మహిశయనంబును। కలిసి నీయందె కలిగెనటా।
పొలసినపాపము బుణ్యము నరులకు। యెలమి గలుగుటకు నేమరుదు॥
చ॥ యిదె నీడకన్ను యెండకన్ను మరి। కదిసి నీయందె కలిగెనట।
సదరపునరులకు జననమరణములు। యెదురనె కలుగుటకేమరుదు॥
చ॥ శ్రీకాంత వొకదెస భూకాంత వొకదెస। కైకొని నీకిటు గలిగెనట।
యీకడ శ్రీవేంకటేశ యిహపరము। యేకమై మాకగుటేమరుదు॥

460)భైరవి
ప॥ తెలియరాదు మాయాదేహమా మమ్ము। పలువికారాలబెట్టి పనిగొన్న దేహమా॥
చ॥ దినమొక్కవయసెక్కే దేహమా సారె। పెనుమదముగురిసేబెండు దేహమా।
దినదినరుచిగోరే దేహమా నన్ను। ఘనమోహపాశాల గట్టెగదె దేహమా॥
చ॥ తెలివినిద్రలుగల దేహమా నీ- । పొలము పంచభూతాలపొత్తు దేహమా।
తిలకించి పాపపుణ్యాల దేహమా। బలుపుగలదాకా బదుకవో దేహమా॥
చ॥ తీరనిసంసారపు దేహమా యిట్టె। వూరట లేనిభోగాల వోదేహమా।
కూరిమి శ్రీవేంకటేశు గొలిచితినిక నాకు। కారణజన్మమవై కలిగిన దేహమా॥

461)లలిత
ప॥ తహతహలిన్నిటికి తానే మూలము గాన। సహజాన నూరకున్న సంతతము సుఖము॥
చ॥ భారమైపదివేలుపనులు గడించుకొంటే। సారెసారె నలయించకపోవు।
తీరనియాసోదము దేహములో నించుకొంటే। వూరూర దిప్పితిప్పి వొరయకమానవు॥
చ॥ వుండివుండి కిందుమీదు వుపమ జింతించుకొంటే। వుండుబో మంచముకింద నొకనూయి।
కొండంతదొరతనము కోరి మీద వేసుకొంటే- । నండనే యాబహురూపమాడకపోదు॥
చ॥ మనసురానివైన మంచిని చేసుకొంటే। తినదిన వేమైన దీపవును।
తనిసి శ్రీవేంకటేశు దాసానుదాసుడైతే। యెనయుచు నేపనికెదురే లేదు॥

462)రామక్రియ
ప॥ ఎంతవిచారించుకొన్నా నిదియే తత్త్వము హరి। వంతుకు నీకృపగలవాడే యెరుగు హరి॥
చ॥ నిన్ను నమ్మినట్టివాడు నిఖిలవంద్యుడు హరి। నిన్ను నొల్లనట్టివాడు నీరసాధముడు।
మున్ను దేవతలు నీకుమొక్కి బదికిరి హరి। వున్నతి నసురలు నిన్నొల్లక చెడిరి హరి॥
చ॥ యేపున నీపేరిటివాడిన్నిట ధన్యుడు హరి। నీపేరొల్లనివాడు నిర్భాగ్యుడే హరి।
కైపులనిన్ను నుతించి గెలిచె నారదుడు హరి। పైపై నిన్ను దిట్టి శిశుపాలుడు వీగెను హరి॥
చ॥ యిట్టె నీవిచ్చినవరమెన్నడు జెడదు హరి। గట్టిగా నీవియ్యనివి కపటములే హరి।
అట్టె శ్రీవేంకటేశ నీవంతరంగుడవు హరి। వుట్టిపడి కానకున్న దేహికి హరి॥

463)దేసాక్షి
ప॥ కొండో నుయ్యో కుమతులాల। తండుముండు తట్టుముట్టు తాకైన గనుడీ॥
చ॥ కాకివోటు జముచేత కందుకుందు మరుచేత। మా కాపని గాదు మనుజులాల।

పోకుమని యాపరాదు పొమ్మని చెప్పగరాదు। మీకుమీకే చూచుకొండు మీరే కనుడు॥
చ॥ గాములిల్లు పుట్టమీదికప్పు తోలుపైకప్పు। నేమా యెరుగము నిపుణులాల।
పాముసోరికడి మీప్రాణపుటూరుపుగాలి। జాము జాము మేలుగీడు చక్కజేయ గనుడు॥
చ॥ రచ్చమానిచింతకిందు రాపులకూటమిపొందు। ముచ్చో చిచ్చో మూఢులాల।
యెచ్చరికతోడ వేంకటేశుదాసుల గూడి। పచ్చిగచ్చుమేనితోడ భయమెల్ల బాయడు॥

464)ముఖారి
ప॥ మోసమున మాయావిమోహితుడైపోయి। కాసుసేయనిపనికి గాసిబడె బ్రాణి॥
చ॥ కన్నులనియెడి మహాకల్ప భూజములివి। తన్ను బుణ్యునిజేయ దగిలి వచ్చినవి।
వున్నతోన్నతబుద్ధి నొనగూర్ప కది దేహి। కన్నచోటికి బరపి గాసిబడె బ్రాణి॥
చ॥ చిత్తమనియెడి మహాచింతామణి దనకు। తొత్తువలె వలసి దోడుతేగలది।
హత్తించి హరిమిద నలరింప కది వృథా। తిత్తిలో సుఖమునకు తిరిగె నీప్రాణి॥
చ॥ కామతత్త్వంబనెడి కామధేనువు దనకు। వేమారు గోరికెల వెల్లిగొలిపెడిది।
యీమేను తిరువేంకటేశు జేరకపోయి। కామాంధుడై మిగుల గతిమాలె బ్రాణి॥

465)ఆహిరి
ప॥ ఏమీనెరుగనిమమ్ము నెక్కువసేసి। పామరుల దొడ్డజేసె భాష్యకారులు॥
చ॥ గతచన్న వేదాలు కమలజునకు నిచ్చి। ఆతనికరుణచేత నన్నియుగని।
గతిలేకపోయిన కలియుగమున వచ్చి। ప్రతిపాలించగలిగె భాష్యకారులు॥
చ॥ లోకమెల్ల వెల్లిబోగ లోననే సురల గాచి। ఆకుమీద దేలినయతనికృప।
కాకరిమతములెల్ల గాలిబుచ్చి పరమిట్టే। పైకొనగ గరుణించె భాష్యకారులు॥
చ॥ పంకజపుజేయి చాచి పాదపుబరమిచ్చిన। వేంకటేశుకృపతోడ వెలయు దానే।
తెంకినే వొడయవరై తిరుమంత్రద్వయాన। పంకమెల్ల బోగడిగె భాష్యకారులు॥

466)సాళంగనాట
ప॥ వాసివంతు విడిచినవాడే యోగి యా- । ఆసలెల్లా విడిచిన ఆతడే యోగి॥
చ॥ గద్దించి పారెడు తురగమువంటి మనసు। వద్దని మరలించినవాడే యోగి।
వొద్దనే కొండలవంటివున్న దేహగుణాలు। దిద్ది మట్టుపెట్టువాడే ధీరుడైన యోగి॥
చ॥ ముంచుకొన్న యింద్రియపు మోహజలధిలోన। వంచన మునుగునట్టివాడే యోగి।
పొంచి పుణ్యపాపములు పొట్టువంటి కర్మములు। దంచి పారజల్లువాడే తత్త్వమెరిగిన యోగి॥
చ॥ వెగటుకామాదులవెళ్ళగొట్టి శాంతుడై। వగలుడిగినయట్టివాడే యోగి।
నిగిడి శ్రీవేంకటపతి నిజదాసుడై భక్తి। దగిలి నిలుపువాడే ధన్యుడైన యోగి॥

467)గుండక్రియ
ప॥ తుదిలేని బంధము తోడునీడై నేను। వదలినా వదలదేమి సేతు॥
చ॥ గులిమికొలుచు దీరగుడువనియ్యక కొత్త- । కొలుచు మీదమీద గొలువగా।
కలసినకర్మపు గలిమిచేత దృష్ణ। వెలితిగాక యిల్లువెడల దేమిసేతు॥
చ॥ అన్నియు నొకమాటే యనుభవింపగ జేసి। కొన్ని వెచ్చము లొనగూడించి।
యిన్నిటా దిరువేంకటేశ నిర్మలునిగా। నన్ను జేసి నీవు నాకు గలుగవయ్య॥

468)సాళంగం
ప॥ తొలుబాపపుణ్యాలతోడ బుట్టితినట। బలువైనభవముల భడలేనా॥
చ॥ గాములయింటినే కాపనయితినట। పాముపుట్టనుండియైన బతుకలేనా।
గోమునహేయపుగుండకూడు నించితినట। గామిడినేగారేతిత్తి గానోపనో॥
చ॥ కట్టినగుణములచే కట్టువడితినట। చుట్టపుబంధాలరొచ్చుకు నోపనా।
దట్టపుటాసల నేదాల్చితినట నా- । వెట్టకాయము మోవవెరచేనా॥
చ॥ నిగిడినలోపల నీ వుండుదువట। పగవారికి నే బగిలేనా।

తగువేంకటేశ నీదయవాడనట యీ- । వగల నిన్నిట గెలువగలనా॥
469)శ్రీరాగం
ప॥ ఈతడఖిలంబునకు నీశ్వరుడై సకల- । భూతములలోన దా బొదలువాడితడు॥
చ॥ గోపాంగనలమెరుగు గుబ్బచన్నులమీద। చూపట్టుకమ్మ గస్తురిపూత యితడు।
తాపసోత్తముల చింతాసౌధములలోన। దీపించు సుజ్ఞానదీప మితడు॥
చ॥ జలధికన్యాపాంగ లలితేక్షణములతో। కలసి వెలుగుచున్న కజ్జలంబితడు।
జలజాసనుని వదనజలధి మధ్యమునందు। అలర వెలువడిన పరమామృతంబితడు॥
చ॥ పరివోని సురతసంపదల నింపులచేత। వరవధూతతికి పరవశమైన యితడు।
తిరువేంకటాచలాధిపుడు దానె యుండి। పరిపాలనముసేయు భారకుండితడు॥
470)పాడి
ప॥ వెట్టిమోపువంటిమేను విడనాడి వీ- । డిట్టె దాటిపోయె నెటువంటిజాణే॥
చ॥ ఘోరమైన ఆసలనెడికూకటవేరు దవ్వి- । పారవేసి యిడుమల బడనొల్లక।
యీరసపుసంసార మింగలము దగిలించి। యేరు దాటిపోయె నెటువంటిజాణే॥
చ॥ కన్నవారి దన్ను బ్రేమ నన్నవారి దిగనాడి। వున్నతమైనచోట నుండబోయి।
తన్ను దా వేంకటపతి దాసులజేరి వాడు। యెన్నడు దిరిగిరాడే యెటువంటిజాణే॥
471)లలిత
ప॥ వలవని మోహావస్థల బొరలెడి- । మలినం బెన్నడు మానును॥
చ॥ ఘోర దురితంబుల- । కారణ మెన్నడు దీరును।
వైరముగొని తనువదలని బంధపు- । భారంబెన్నడు వాయును॥
చ॥ జడమగు జిహ్వా చాపల్యముగల- । పెడమతి యెన్నడు వీడును।
చెడని జీవునకు శ్రీవేంకటపతి- । కడ చూపెన్నడు గలుగును॥
472)బౌళి
ప॥ ఏమివలసిన నిచ్చు నెప్పుడైనను। యేమరిక కొలిచిన నీతడే దైవము॥
చ॥ ఘనముగా నిందరికి గన్నులిచ్చు గాళ్ళిచ్చు। పనిసేయ జేతులిచ్చు బలియుడై।
తనుగొలువుమని చిత్తములిచ్చు గరుణించి। వొనర లోకానకెల్ల నొక్కడే దైవము॥
చ॥ మచ్చిక తనుగొలువ మనసిచ్చు మాటలిచ్చు। కుచ్చితములేని కొడుకుల నిచ్చును।
చొచ్చినచోటే చొచ్చి శుభమిచ్చు సుఖమిచ్చు। నిచ్చలు లోకానకెల్ల నిజమైనదైవము॥
చ॥ పంతమాడి కొలిచిన బ్రాణమిచ్చు ప్రాయమిచ్చు। యెంతటిపదవులైన నిట్టె యిచ్చు।
వింతవింతవిభవాల వేంకటేశుడిదె మా- । యంతరంగమున నుండే అరచేతిదైవము॥
473)గౌళ
ప॥ ఈతని గొలిచితేనే యిన్ని గొలలును దీరు। చెతనబెట్టుపుణ్యాలు చేరువనే కలుగు॥
చ॥ పట్టి కాళింగుని దోలి పాముకొల దీర్చినాడు। బట్టబాయిటనే రేపల్లెవారికి।
అట్టె పూతన జంపి ఆడుగొల దీర్చినాడు। గట్టిగా గృష్ణుడు లోకమువారికెల్లను॥
చ॥ బలురావణు జంపి బాపనకొల దీర్చినాడు। యిలమీద గలిగిన ఋషులకెల్లా।
కొలదిమీరినయట్టి కోతికొల దీర్చినాడు। సొలసి రాఘవుడదె సుగ్రీవునికిని॥
చ॥ వొలిసి పురాలు చొచ్చి వూర గొల దీర్చినాడు। అల తనదాసులైన అమరులకు।
సిలుగుగొలలు దీర్చి సేన వరాలిచ్చినాడు। చెలగి పురుషులకు శ్రీవేంకటేశుడు॥
474)గుండక్రియ
ప॥ హరిభక్తివోడ యెక్కినట్టివారలే కాని। తరగు మొరగులను దాటలేరెవ్వరును॥
చ॥ నిండు జింతాజలధికి నీళ్ళు దనచిత్తమే। దండిపుణ్య పాపాలే దరులు।
కొండలవంటి కరళ్ళు కోరికెలెందు చూచినా। తండుముండుపడేవారే దాటలేరెవ్వరును॥
చ॥ ఆపదలు సంపదలు అందులోనిమకరాలు। కాపురపులంపటాలే కైయెత్తులు।

చాపలపుగుణములే సరిజొచ్చేయేరులు। దాపుదండ చేకొని దాటలేరెవ్వరును॥
చ॥ నలవై వుబ్బునగ్గులే నిచ్చలు బోటును బాటు। బలువైనయాశే బడబాగ్ని।
యెలమి శ్రీవేంకటేశుహితులకే కాల్నడ। తలచి యితరులెల్ల దాటలే రెవ్వరును॥

475)తోడి
ప॥ లేదు భయము మరి కాదు భవము। ఆదియు నంత్యము దెలిసిన హరియాజ్ఞేకాని॥
చ॥ తలపులుగడుగక వొడలటు తా గడిగిననేమి। వెలుపలి కాంక్షలు వుడుగక విధులుడిగిననేమి।
అలరుచు శ్రీహరిదాస్యము ఆతుమ గలిగినయాతడు। చెలగుచు పనులైన సేసిన మరియేమి॥
చ॥ పొంచిన కోపము విడువక భోగము విడిచిననేమి। పంచేంద్రియములు ముదియకపై ముదిసిననేమి।
వించినదైవము నమ్మిన నిర్భయుడయినాతడు। యెంచుక యేమార్గంబుల నెట్టుండిననేమి॥
చ॥ వేగమే లోపల గడుగక వెలి గడిగిననేమి। యోగము దెలియక పలుచదువులు దెలిసినన నేమి।
యీగతి శ్రీవేంకటపతి నెరిగి సుఖిండేటియాతడు। జాగుల ప్రపంచమందును నతమైనా నేమి॥

476)కేదారగౌళ
ప॥ నారాయణాచ్యుతానంత గోవిందా। నేరరాదు విజ్ఞానము నీ వియ్యక లేదు॥
చ॥ నిగమాంతవేదులైతే నిన్నెరుగుదురుగాక। మృగసమానులలేల మీమీదిభక్తి।
వెగటుగా గృపతోడ విశ్వరూపు చూసినాను। సగటుదుర్యోధనుడు బహురూప మనడా॥
చ॥ చిరపుణ్యులైతే మీసేవలు సేతురుగాక। దురితచిత్తులకు మీత్రోవ యేటికి।
గరిమ బ్రత్యక్షమై కంబములో గలిగినా। హిరణ్యకశిపుడు మిమ్మెంచి శరణనెనా॥
చ॥ దేవతలయితే మిమ్ము దెలియనేర్తురుగాక। యేవల నసురలు మిమ్మెరిగేరా।
శ్రీవేంకటాద్రిమీద సిరితో నీవుండగాను। కేవలసంసారు లెరిగియును మరవరా॥

477)సావేరి
ప॥ ఎక్కడిమతము లింక నేమి సోదించేము నేము। తక్కక శ్రీపతి నీవే దయజూతుగాక॥
చ॥ కాదనగ నెట్టవచ్చు కన్నులెదుటి లోకము। లేదనగ నట్టవచ్చు లీలకర్మము।
నీదాసుడ ననుచు నీమరుగు చొచ్చుకొంటే। యేదెసనైనా బెట్టి యీడేరింతుగాక॥
చ॥ తోయ నెట్టవచ్చు మించి తొలకేటి నీమాయ। పాయనెట్టవచ్చు యీభవబంధాలు।
చేయూర నిన్ను బూజించి చేరి నీముద్రలు మోచి। యీయెడ నీవే యీడేరింతుగాక॥
చ॥ తెలియగ నెట్టవచ్చు ద్రిష్టమైననీమహిమ। తలచగ నెట్టవచ్చు తగునీరూపు।
నెలవై శ్రీవేంకటేశ నీవు గలవనుండగా। యిలమీద మమ్ము నీవే యీడేరింతుగాక॥

478)కాంభోజి
ప॥ ఏమి చేచే మిక నేము యెంతని దాచుకొందుము। నీమహిమ యింతంతన నేరము నేమయ్యా॥
చ॥ అంది నిన్ను నొకమాటు హరి యని నుడిగితే। పొందిన పాతకమెల్లా బొలసిపోయ।
మందలించి మరి యొక మాటు నుడిగినఫల- । మందె నీ కప్పగించితి మదిగోవయ్యా॥
చ॥ యిట్టె మీకు రెండుచేతులెత్తొకమాటు మొక్కితే। గట్టిగా నిహపరాలు గలిగె మాకు।
దట్టముగ సాష్టాంగదండము వెట్టినఫల- । మట్టె నీమీద నున్నది అదిగోవయ్యా॥
చ॥ సరుగ నీకొక మాటు శరణన్న మాత్రమున। సిరుల ఋణ్యుడనైతి శ్రీవేంకటేశ।
ధరలోన నే నీకు దాసుడనైనఫల- । మరయ నీమీద నున్న దదిగోవయ్యా॥

479)కన్నడగౌళ
ప॥ కటకటా దేహంబు గాసిబెట్టగవలసె। నిటువంటిదెసలచే నిట్లుండవలసె ॥
చ॥ చంపనొల్లకకదా సంసారమనియెడి- । గంపమోపు గడించె కర్మసంగ్రహము।
లంపటము విరియించ లావుచాలక తుదిని। దింప నొకకొంతైన తెగుదెంపులేదు॥
చ॥ మనుపనోపకకదా మాయావిలంబమున। కనుమూసి కాంక్ష మరి కట్టె దైవంబు।
దినభోగములు విడువ దెరగేమిటను లేక। తనివిబొందించ నెంతయు వసముగాదు॥
చ॥ తెలుపనోపకదా తిరువేంకటేశ్వరుడు। వెలలేనివేదనల వేచె బ్రాణులను।

బలిమి నజ్ఞానంబు బాయలే కితనినే। తలచి భవబంధముల దాటంగరాదు॥
480)సామంతం/భైరవి
ప॥ అయ్యోపోయ బ్రాయము గాలము। ముయ్యంచుమనసున నే మోహమతి నైతి॥
చ॥ చుట్టంబులా తనకు సుతులు గాంతలు జెలులు। వట్టియాసల బెట్టువారేకాక।
నెట్టుకొని వీరు గడునిజమనుచు హరి నాత్మ। బెట్టనేరక వృథా పిరివీకులైతి॥
చ॥ అంతహితులా తనకు నన్నలును దమ్ములును। వంతువాసికి బెనగువారేకాక।
అంతరాత్ముడు శ్రీవేంకటాద్రీశు గొలువకిటు। సంతకూటముల యలజడికి లోనైతి॥
481)ధన్యాసి
ప॥ ఎంతవిభవము గలిగె నంతయును నాపదని। చింతించినదిగదా చెడని జీవనము॥
చ॥ చలము గోపంబు దను జంపేటిపగతులని। తెలిసినది యదిగదా తెలివి।
తలకొన్న పరనింద తనపాలి మృత్యువని। తొలగినది యదిగదా తుదగన్న ఫలము॥
చ॥ మెరయువిషయములే తనమెడనున్న వురులుగా। యెరిగినది యదిగదా యెరుక।
పరివోనియాస దను బట్టుకొను భూతమని। వెరచినది యదిగదా విజ్ఞానమహిమ॥
చ॥ యెనలేని తిరువేంకటేశుడే దైవమని। వినగలిగినదిగదా వినికి।
అనయంబు నతని సేవానందపరులయి। మనగలిగినదిగదా మనుజులకు మనికి॥
482)సామంతం/వసంత
ప॥ అందరివలెనే వున్నా డాతడా వీడు। యిందుముఖుల గూడినా డీతడా నాడు॥
చ॥ యిందరూ నేటేట జేసేయింద్రయాగపు ముద్దలు। అందుకొని యారగించినాతడా వీడు।
చెంది మునులసతులసత దెప్పించుక మంచి। విందులారగించినాడు వీడానాడు॥
చ॥ తొలుత బ్రహ్మదాచిన దూడలకు బాలులకు। అలరి మారుగడించినాతడా వీడు।
నిలుచుండేడుదినాలు నెమ్మది వేలగొండెత్తి। యిల నావుల గాచినా డీతడా నాడు॥
చ॥ బాలుడై పూతనాదుల బలురక్కసుల జంపి। అలరియాటలాడిన యాతడా వీడు।
యీలీల శ్రీవేంకటాద్రి యెక్కినాడు తొలుతే। యేలెను బ్రహ్మాదుల నీతడానాడు॥
483)కల్యాణి
ప॥ నీయంతటివారెవ్వరు నీకు నెదురేది యెందు। చాయల నీసుద్ది విని శరణంటినేను॥
చ॥ కావలెనంటే దొల్లి కంభము చించుకవెళ్ళి। కైవశమై ప్రహ్లాదు గావవా నీవు।
తేవలనంటె బ్రహ్మదేవునికి వేదములు। సోవల సముద్రమయిన చొచ్చి తేవానీవు॥
చ॥ పట్టియెత్తవలెనంటే బాతాళాన బడ్డకొండ। తట్టియెత్తి పాలవెల్లి దచ్చవా నీవు।
మట్టుపెట్టవలె నంటే మరిభూమి చాపగాగ। చుట్టుకపోతే దెచ్చి సొంపుగ నిలుపవా॥
చ॥ పక్షపాతమయ్యేనంటే బాండవుల గెలుపించి। యోక్షితి నేలించి చనవియ్యవా నీవు।
రక్షించేనంటే గాచరావ శ్రీవేంకటాద్రిబ్ర-। త్యక్షమై మావంటివారి దగ గరుణించవా॥
484)దేసాళం/ఖరహరప్రియ
ప॥ నే ననగా నెంతవాడ నెయ్యపుజీవులలోన। యీనెపాన రక్షించీ నీశ్వరుడేకాక॥
చ॥ యెవ్వరు బుద్ధిచెప్పిరి యిలపై జీమలకెల్లా। నెవ్వగ బుట్టల గొల్చు నించుకొమ్మని।
అవ్వల సంసారభ్రాంతి అనాదినుండియు లోలో। దవ్వించి తలకెత్తే యంతర్యామేకాని॥
చ॥ చెట్టులకెవ్వరు బుద్ధిచెప్పేరు తతికాలాన। బుట్టికాచి పూచి నిండా బొదలుమని।
గుట్టుతో జైతన్యమై గుణములన్నిటికిని। తిట్టపెట్టి రచించినదేవుడింతేకాక॥
చ॥ బుద్ధులెవ్వరు చెప్పిరి పుట్టినట్టి మెకాలకు। తిద్దిచన్నుదాగి పూరిదినుమని।
పొద్దువొద్దు లోననుండి భోగములు మరిపిన। నిద్దపు వేంకటాద్రినిలయుండేకాక॥
485)ధన్యాసి/బేగడ
ప॥ హరిదాసులతోడ నల్పులు సరెననరాదు। గురుడు శిష్యుడననే గురిదప్పుగానా॥
చ॥ కోరినముత్యపు జిప్పల గురిసిన వానయు। సారె బెంకులలోవాన సరియౌనా।

****
శ్రీరమణుడిన్నిటాను జేరియుంటే నుండెగాక। సారెకు బాత్రాపాత్రసంగ తంతాలేదా॥
చ॥ మలయాద్రి మాకులును మహిమీది మాకులును। చలమున నెంచిచూడ సరియౌనా।
అలరిదేవుడు అంతర్యామియైతే నాయగాక। తెలియగ క్షేత్రవాసి దిక్కులందు లేదా॥
చ॥ అమరులజన్మములు నసురలజన్మములు। బమళి బుట్టినంతలో సరియౌనా।
అమరి శ్రీవేంకటేశు డాతుమైతే నాయగాక। తమితో నధికాతిభేదములు లేవా॥
486)లలిత/బిలహరి
ప॥ తుద సమస్తమును దుర్లభమే। అదె సులభుడు మాహరి యొకడే॥
చ॥ సురలును నరులును సొంపగుసిరులును। వొరసిన నిన్నియు నుపాధులే।
నిరుపాధికుడును నిజకరుణానిధి। అరయగ నిదె మాహరి యొకడే॥
చ॥ అందరియావులు నఖిలకర్మములు। అందగరాని ప్రయాసములే।
యిందిరారమణి నేచినసేవిది। చెందరు సుజనులు చెప్పంగలదే॥
చ॥ యితరోపాయము లేవి చూచిన। శ్రుతివిరహితములు శూన్యములే।
రతి శ్రీవేంకటరమణునిమతి యిది। హితపరిపూర్ణంబిది యొకటే॥
487)నాట
ప॥ అతి సులభంబిదె శ్రీపతి శరణము అందుకు నారదాదులు సాక్షి।
ప్రతిలేదిదియే నిత్యానందము బహువేదంబులె యివే సాక్షి॥
చ॥ వేసరకుమీ జీవుడా వెదకివెదకి దైవమును।
ఆసపాటుగా హరి యున్నాడిదె అందుకు ప్రహ్లాదుడు సాక్షి।
మోసపోకుమీ జన్మమా ముంచినయనుమానములను।
సేసినభక్తికి జేటులేదు యీనేతకెల్ల ధృవుడే సాక్షి॥
చ॥ తమకించుకమీ దేహమా తగుసుఖదుఃఖంబుల నలసి।
అమితము నరహరికరుణ నమ్మితే నందుకు నర్జునుడే సాక్షి।
భ్రమయకుమీ వివేకమా బహుకాలంబులు యీదీది।
తమితో దాస్యము తను రక్షించును దానికి బలీంద్రుడే సాక్షి॥
చ॥ మరిగివుండుమీ వోజిహ్వా మరి శ్రీవేంకటపతినుతులు।
అరయగ నిదియే యీడేరించును అందుకు వ్యాసాదులె సాక్షి।
తిరుగకుమీ విజ్ఞానమా ద్రిష్టపుమాయలకును లోగి।
సరిలే దితనిపాదసేవకును సనకాదులబ్రదుకే సాక్షి॥
488)ఆహిరి/తోడి
ప॥ చెల్లుగా కిట్టు నీకే చింతింపగా పూరి- । పుల్ల మేరువుసేయ భూమిలో నిపుడు॥
చ॥ చెలగి నే మునుసేసినచేత లుండగా। మలసి నే తిరుగుతిమ్మట లుండగా।
తొలగదోసి తుప్పుడుతోడనే లోహంబు। వెలయ బంగారుగావించినగతిని॥
చ॥ బిగిసి నామైనున్న పెనుకట్లుండగా। జగడగాండ్లు పగచాటగను।
జిగిగలచేతి ముసిడికాయయగు నన్ను। మొగి గల్పకముఫలముగ జేయవసమా॥
చ॥ పొదలిన యింద్రియంబులు వెంట రాగా। మదవికారము నే మరుగగానే।
వదలక వేంకటేశ్వర నన్ను నిదే నీ- । పదపంకజములు చేర్పగ నిది వసమా॥
489)వరాళి
ప॥ వట్టియాసలకు లోనై వదలక తిరిగాడేవు। బట్టబయలు యీసంసారంబని గుట్టుదెలియలేవు ప్రాణీ॥
చ॥ చాలనమ్మి యీసంసారమునకు సోలిసోలి తిరిగేవు। బాలయవ్వన ప్రౌఢలభ్రమ బడి లోలుడవై తిరిగేవు।
మేలుదెలియ కతికాముకుండవై మీదెరుగక తిరిగేవు। మాలెమీద పరువెందాకా నీమచ్చిక విడువగలేవు॥
చ॥ మానితముగ దురన్నపానముల మత్తుడవై వుండేవు। నానావిధముల దుష్కర్మంబులు నానాటికి నాటించేవు।
మేనిలోని యేగురు నార్గురును మిత్రులనుచు నమ్మేవు।
****

****

ఆనందంబున నాకర్మమునకు అధిపతులని తెలియగలేవు॥
చ॥ పామరివై దుర్వ్యాపారమునకు పలుమారును బొయ్యేవు।
వేమరు దుర్జనసంగాతంబులు విశ్రామమనుచు నుండేవు।
ప్రేమతో హరిదాసులపై సంప్రీతి నిలుపగాలేవు। తామసమతివయి వేంకటనాథునితత్త్వ మెరుగగాలేవు॥

490)దేసాక్షి/అఠాణ
ప॥ దేవ నీదయ యెంతునో దివ్యసులభమెంతునో। కావించి అంటగటుక కాచుకుండె విదివో॥
చ॥ వెదక నావసమా వేగుదాకా నిన్ను నేను। కదిసి నీమూరితి కానవసమా।
యెదుట శంఖుచక్రాల యెట్టిదైవమ నేనని। పొదుగుచు నీకు నీవే పొడచూపేవుగాక॥
చ॥ పొగడ నావసమా పురుణించి నీగుణాలు। తగుల నావసమా నీతలపెరిగి।
విగిడి వేదశాస్త్రాల నిన్ను నీవేచెప్పుకొని। పగటుమాయజ్ఞానము పాపేవింతేకాక॥
చ॥ కొలువ నావసమా గురుతెరిగి నీవెంట। చెలగి నాచేతుల బూజించవసమా।
నిలిచి శ్రీవేంకటేశ నీవే నాయదలో నుండి। మలసి పెరరేపుచు మన్నించేవుగాక॥

491)భైరవి
ప॥ ఎంతపాపకర్మమాయ యెంతవింతచింతలాయ। వింతవారితోడిపొందు వేసటాయ దైవమా॥
చ॥ చూడజూడ గొత్తలాయ చుట్టమొకడు లేడాయ। వీడుబట్టు అలుచాయ వేడుక లుడివోయను।
జోడుజోడు గూడదాయ చొక్కుదనము మానదాయ। యేడకేడ తలపోత యెంతసేసె దైవమా॥
చ॥ నీరులేనియేరు దాటనేర దెంతేలోతాయ। మేరవెళ్ళ నీదడాయ మేటి జేరడాయను।
తోరమైన ఆసలుబ్బి తోవ గానిపించదాయ। కోరి రాకపోకచేత కొల్లబోయ గాలము॥
చ॥ తల్లిదండ్రి దాత గురువు తానెయైననాచారి-। వల్లభుండు నాకు మేలువంటిదాయ జన్మము।
కల్లగాదు వేంకటేశుఘనుని పాదసేవ నాకు। మొల్లమాయ నామనసు మోదమాయ దైవమా॥

492)శ్రీరాగం
ప॥ ఈభవమునకు జాడ నేది గడపల తనదు-। ప్రాభవం బెడలించి బాధపెట్టించె॥
చ॥ చెప్పించె బ్రియము వలసినవారలకునెల్ల। రప్పించె నెన్నడును రానిచోట్లకును।
నొప్పించె నాసలకు వోరంత ప్రొద్దునను। తిప్పించె కోరికల తిరిగి నలుగడల॥
చ॥ పుట్టించెహేయంపుభోగయోనులనెల్ల। కట్టించె సంసారకలితబంధముల।
పెట్టించె ఆసలను పెడకొడముల దన్ను। తిట్టించె నిజద్రవ్యదీనకులచేత॥
చ॥ బెదరించె దేహంబు పెనువేదనలచేత। చెదరించె శాంతంబు చెలగి చలమునను।
విదళించె భవములను వేంకటేశ్వరు గొలిచి। పదిలించె నతనికృప పరమసౌఖ్యములు॥

493)వరాళి
ప॥ ఏమందును యీమాటకు నిందరూ నిన్ను। నీమాయ యెంతైనా నిన్ను మించవచ్చునా॥
చ॥ నేను నిన్ను గొలిచితి నీవు నన్ను నేలితివి। పూని పంచేంద్రియాలేల పనిగొనీవి।
కానిలేనిబంట్ల దేరకాండ్లు పెట్టిగొనగ। దానికి నీ వూరకుండ ధర్మామా సర్వేశ్వరా॥
చ॥ పుట్టించినాడవు నీవు పుట్టినవాడను నేను। వట్టి కర్మమేల నన్ను బాధపెట్టీని।
వొట్టినసొమ్ముకు వేరొకరు చేయిచాచితే। తట్టినీవు వహించుకోదగదా సర్వేశ్వరా॥
చ॥ యెదుట నీవు గలవు యిహములోనే గలను। చెదరిన చిత్తమేల చిమ్మిరేచీని।
అదన శ్రీవేంకటేశ ఆరితేరినట్టినన్ను। వదలక రక్షించుకో వన్నెగా సర్వేశ్వరా॥

494)ముఖారి
ప॥ ఏల పారలేవులేవే యింత లోనిపనికి। మాలయింటి తోలుకప్పు మాయ లిటువంటివి॥
చ॥ చిక్కులతమకముల చీకటిగప్పిననాడు। యెక్కువ వాసనలౌహేయపుమేను।
వెక్కసపు ప్రియమది విరిగితే రోతలౌ। లక్కపూతకపురు లీలాగు లిటువంటివి॥
చ॥ మించినచిత్తములోమేలుగలిగిననాడు। యెంచరానిచవులౌ నెంగిలిమోవి।
పెంచుకొంటే కష్టమౌ ప్రియముదీరిననాడు। చంచలపు చిత్తములచంద మిటువంటిది॥

****

****

చ॥ వెల్లిగొనుసురతపువేళ మరపులయింపు। కొల్లలాడుటౌ కొనగోరితాకులు।
నల్లితిండౌ మరి మీద మరగితే రోతలౌ। వుల్లమిచ్చేవేంకటేశువొద్ది కిటువంటిది॥

495)పాడి/ఝుంఝూటి
ప॥ వెన్నలు దొంగిలునాటి వెర్రివా నీవు। విన్నకన్న జాడగాదు వెర్రివా నీవు॥
చ॥ చేరి నిన్ను నొల్లనట్టిజీవుల నీవుదరాన। వీరుడవై మోచేవు వెర్రివానీవు।
నారపేరు నుడిగితే నాపేరంటా దగిలేవు। వీరాన జుట్టమై వెర్రివా నీవు॥
చ॥ బంటులైనవారికి బరతంత్రుడవై యా- । వెంట వెంట దిరిగేవు వెర్రివా నీవు।
అంటే ననరాదు రెండు అడుకులకే చొచ్చేవు। వింటే మాకు నవ్వువచ్చీ వెర్రివా నీవు॥
చ॥ పావనులయి లోకమెల్లా బదుకుమంటా బేళ్ళు। వేవేలు వెట్టుకొంటివి వెర్రివా నీవు।
శ్రీవేంకటేశుడవై చెంది వరము లిచ్చేవు। వేవేగ నెవ్వరికైనా వెర్రివా నీవు॥

496)శంకరాభరణం
ప॥ ఇందుకేపోవెరగయ్యీ నేమందును। కందులేని నీమహిమ కొనియాడగలనా॥
చ॥ అటుదేవతలకెల్ల నమృతమిచ్చిననీవు। యిటు వెన్న దొంగిలుట కేమందును।
పటుగతి బలీంద్రుని బంధించినట్టి నీవు। నట రోలగట్టవడ్డచందాన కేమందును॥
చ॥ కలిగి యాకరిరాజు గరుణ గాచిననీవు। యిల నావుల గాచుట కేమందును।
తలప బ్రహ్మాదిదేవతలకు జిక్కనినీవు। చెలులకాగిళ్ళకు జిక్కితి వేమందును॥
చ॥ భావించ నన్నిటికికంటే బరమమూర్తివి నీవు। యీవల బాలుడవైతి వేమందును।
కావించి బ్రహ్మాండాలు కడుపున నిడుకొని। శ్రీవేంకటాద్రినిలిచితి వేమందును॥

497)దేసాక్షి/హరికాంభోజి
ప॥ మరిహరిదాసుడై మాయల జిక్కువడితే। వెరపించబోయి తనే వెరచినట్లవును॥
చ॥ శూరుడైనవాడేడజొచ్చిన నడ్డములేదు। ఆరీతిజ్ఞానికి విధులడ్డములేవు।
కారణాన నప్పటినీ గలిగెనా నది మరి। తేరిన నీళ్ళవండు దేరినట్లవును॥
చ॥ సిరులరాజైతే నేమిచేసిన నేరమి లేదు। పరమాధికారియైతే బాపములేదు।
అరసి తనకుదానే అనుమానించుకొనెనా। తెరువే పో సుంకరి దెలిపినట్లవును॥
చ॥ భూమెల్లా మేసినా నాబోతుకు బందెలేదు। నేమపుబ్రపన్నునికి నిందలేదు।
యీమేర శ్రీవేంకటేశ్వరుని శరణని। సోమరి కర్మమంటితే జంటీగ కతవును॥

498)కాంభోజి
ప॥ సంతలే చొచ్చితిగాని సరకు గాననైతి। యింతట శ్రీహరి నీవే యిట దయజూడవే॥
చ॥ కాంతచనుగొండలు కడకునెక్కితిగాని। యెంతైనా మోక్షపుమెట్లు యెక్కలేనైతి।
అంతట జవ్వనమనే అడవి చొచ్చితిగాని। సంతత హరిభక్తనే సంజీవి గాననైతి॥
చ॥ తెగి సంసారజలధి దిరుగలాడితిగాని। అగడైవైరాగ్యరత్న మది దేనైతి।
పొగరుజన్మాలరణభూములు చొచ్చితిగాని। పగటుగామాదులపగ సాధించనైతి॥
చ॥ తనువనియెడికల్పతరువు యెక్కితిగాని। కొనవిజ్ఞానఫలము గోయనైతి।
ఘనుడశ్రీవేంకటేశ కమ్మర నీకృపచేత। దనిసి యేవిధులను దట్టుపడనైతి॥

499)లలిత
ప॥ శరణంటి మాతని సమ్మంధమునజేసి। మరిగించి మమునేలి మన్నించవే॥
చ॥ సకలవేదములు సంకీర్తనలుచేసి। ప్రకటించి నిను బాడి పావనుడైన।
అకలంకుడు తాళ్ళపాకన్నమాచార్యుల। వెకలియై యేలిన శ్రీవేంకటనిలయ॥
చ॥ నారదాది సనకసనందాదులవలె। పేరుపడి నిన్ను బాడిపెద్దలైనట్టి।
ఆరీతి దాళ్ళపాకన్నమాచార్యుల। చేరి యేలినయట్టి శ్రీవేంకటనిలయ॥
చ॥ సామవేద సామగాన సప్తస్వరములను। బాముతో నీసతినిన్ను బాడినయట్టి।
ఆముకొన్న తాళ్ళపాకన్నమాచార్యుల। వేమరుమెచ్చిన శ్రీవేంకటనిలయా॥

****

500)రాగమాలిక

ప॥ లాలనుచు నూచేరు లలనలిరుగడల। బాలగండవీర గోపాలబాల॥ -- (నీలాంబరి)

చ॥ ఉదుట గుబ్బల సరసము లుయ్యాల లూగ। పదరి కంకణరవము బహుగతులమ్రోగ।
వొదిగి చెంపల కొప్పు లొక్కింత వీగ। ముదురు చెమటల నళికములు తొప్పదోగ॥ -- (మోహన)

చ॥ సొలపు తెలిగన్నుగవ చూపులిరువంక। మలయు రవళులకు బహుమారును బెళంక।
కొలది కోవిగములు క్రోలుమదనాంక-। ములగ్రేణిసేయు రవములు వడిదలంక॥ -- (హుసేని)

చ॥ సరుస పదములు జంగ చాపుచే బాయ। గురులీల మీగళ్ళ గుచ్చెళ్ళరాయ।
కరమూలముల కాంతి కడుజాయజేయు। సరస నురుకుసుమ వాసన లెదురుడాయ॥ -- (సారంగ)

చ॥ కొలది నునుమేనుల కూనలసి యాడ। మెలకువతో నొకరొకరి మెచ్చి సరిగూడ।
తలలూచి చొక్కి చిత్తరు బొమ్మలాడ। అలరి యెల్లరు మోహనా కృతులు చూడ॥ -- (కాపీ)

చ॥ లలిత తాంబూల రసకలితంబులైన। తళుకు దంతములు కెంపుల గుంపులీన।
మొలక వెన్నెల డాలు ముసురు కొనితోన। చెలగి సెలవుల ముద్దు చిరునవ్వులాన॥ -- (లలిత)

చ॥ మలయ మారుత గతులు మాటికి జెలంగ। పలుకు గపురపు తావిపైపై మెలంగ।
పలుగాన లహరి యింపుల రాల్గరగంగా। బలసి వినువారి చెవి బడలిక దొలంగ॥ -- (మధ్యమావతి)

చ॥ లలనా జనాపాంగ లలిత సుమచాప। జలజలోచన దేవ సద్గుణ కలాప।
తలపు లోపల మెలగు తత్త్వప్రదీప। భళిర గండపరేశ పరమాత్మరూప॥ -- (సురటి)

501)శ్రీరాగం

ప॥ చెల్లబో యీజీవులిల జేసినపాప మెంతో। వుల్లమున నున్నహరి వూరకే దవ్వాయ॥

చ॥ కన్నచోటనేహరి కలడన్నవారికి। విన్నచోటనే విష్ణుడు వివేకులకు।
వున్నతి గొలువలేకవొద్దనుండగా గొందరు। మిన్నుమీద వెదికేరు మితిమీర జదివి॥

చ॥ పట్టినదే బ్రహ్మము పరమార్థవేత్తలకు। తిట్టులోనా దైవము దివ్యులకును।
ముట్టిచేత మొక్కలేరు ముందటనే వుండగాను। బట్టబయలు పాకేరు బహుకర్మవిదుల॥

చ॥ ఊపిరిలో దేవుడున్నాడు యోగీంద్రులకు। దాపున నున్నాడు హరిదాసులకును।
యేపున శ్రీవేంకటేశు నేచి శరణనలేక। చాపలాన చెనకేరు సకలదేవతల॥

502)అఠాణ

ప॥ అదివో నిత్యశూరులు అచ్యుత నీదాసులు। యెదురులేనివారు యేకాంగివీరులు॥

చ॥ రచ్చలసంసారమనే రణరంగములోన। తచ్చి కామక్రోధలతలలు గొట్టి।
అచ్చపు తిరుమంత్రపుటారుపు బొబ్బలతో। యిచ్చలనె తిరిగేరు యేకాంగివీరులు॥

చ॥ మొరసి పుట్టుగులనే ముచ్చుబౌజులకురికి। తెరలి నడుములకు దెగవేసి।
పొరి గర్మము బొడిచి పోటుగంటుల దూరి। యెరగొని తిరిగేరు యేకాంగివీరులు॥

చ॥ వొడ్డిన దేహములనేవూళ్ళ లోపల చొచ్చి। చెడ్డ యహంకారమను చెరవట్టి।
అడ్డామె శ్రీవేంకటేశు నండనుండి లోకులనే। యెడ్డలజూచి నవ్వేరు యేకాంగివీరులు॥

503)నవరోజ్

ప॥ చిత్తజ గురుడ నీకు శ్రీమంగళం నా-। చిత్తములో హరి నీకు శ్రీమంగళం॥

చ॥ బంగారు బొమ్మవంటి పడతి నురముమీద। సింగారించిన నీకు శ్రీమంగళం॥

చ॥ రంగుమీర పీతాంబరము మొలగట్టుకొని। చెంగిలించే హరినీకు శ్రీమంగళం॥

చ॥ వింత నీలమువంటి వెలదిని పాదముల। చెంత బుట్టించిన నీకు శ్రీమంగళం॥

చ॥ కాంతుల కౌస్తుభమణి గట్టుక భక్తులకెల్లా॥ చింతామణివైన నీకు శ్రీమంగళం॥

చ॥ అరిది పచ్చల వంటి యంగన శిరసుమీద। సిరుల దాల్చిన నీకు శ్రీమంగళం॥

చ॥ గరిమ శ్రీవేంకటేశ ఘనసంపదలతోడి। సిరివర నీకు నివే శ్రీమంగళం॥

504)ఆహిరి/తోడి

ప॥ పారకుమీ వోమనసా పంతము విడువకుమీ మనసా।

****
పారిన నీవే బడగయ్యేదవు చేరువ నాడే చెప్పనె మనసా॥
చ॥ చింతించకుమీ శివునివైరిచే చిక్కువడకుమీ వోమనసా।
కంతువారకము వయసు బ్రాయములు కావటి కుండలు వోమనసా।
యెంతోమేలూ గీడే కాలము ఎప్పుడు నుండదు వోమనసా।
సంతరించుకో వానిని మనసున సంతోషముగా వోమనసా॥
చ॥ ఎన్నికలే తలపోయకుమీ యేమరకుండుమీ వోమనసా।
కన్న విన్న వారిలో నెప్పుడూ కాకుపడకుమీ వోమనసా।
పున్నమమాసలు పుడమిలో బదుకులు పోయివచ్చేవి వోమనసా।
మిన్నో నేలనిమన్న దినములో మీదుచూడకుమి వోమనసా॥
చ॥ కన్నులసంగాతముసేయకుమీ కళవళించకుమి వోమనసా।
వన్నెలమాటలు చెవులబెట్టక వాసివిడువకుమి వోమనసా।
మున్నిటసురలు బ్రహ్మాదులకైనను ముక్తిసాధనము వోమనసా।
వెన్నుని వేంకటగిరిపతి దలచుము వేసారకుమీ వోమనసా॥
505)మాళావగౌళ
ప॥ పాపమెరంగని బ్రాహ్మడు యెందు। జూపరానిచోటు చూపీనయ్యా॥
చ॥ తనివోక జీవముతలకాయ నంజుడు। పనివడి తిని తిన్నబ్రాహ్మడు।
యెనసి యెదిరి దన్నునెరగక విభుడై। ఘనవంశము మంట గలపీనయ్యా॥
చ॥ ఎవ్వారు నెరగనియెముకల యింటిలో। పవ్వళించుచున్న బ్రాహ్మడు।
జవ్వనమదమున జడిసేటికోమలి। బువ్వులతోటలో బొదిగీనయ్యా॥
చ॥ చెలగి కన్నెరికము చెడనిపడచు దెచ్చి। పలువేదనల బెట్టేబ్రాహ్మడు।
తెలసి వేంకటాధిపుని దాసుడై। పులుగు పంజరాన బొదిగీనయ్యా॥
506)సాళంగనాట
ప॥ పటుశిష్టప్రతిపాలకుడ వనగ। ఘటన నఖిలమును గాతువుగా॥
చ॥ తుత్తుమురుగ దైత్యుల దనుజుల నని। మొత్తిమోది చలమున జెలగి।
జొత్తుపాపలుగ సొరిది విరోధుల। నెత్తురు వడుతువు నీవేకా॥
చ॥ తళతళమెరుచు సుదర్శనాయుధం- । బలరుచు నొకచే నమరగను।
బలుదైత్యులదొబ్బలు బేగులు నని। నిలువున జెండుదు నీవేకా॥
చ॥ దిట్టవు సూత్రవతీపతి వసురల। జట్టలు చీరగ జతురుడవు।
రట్టడి వేంకటరమణుని వాకిట- । పట్టపుసేనాపతివటకా॥
507)ఆహిరి/కల్యాణి
ప॥ ఎటువంటి రౌద్రమో యెటువంటి కోపమో। తటతట నిరువంక దాటీ వీడే॥
చ॥ తోరంపు బెనుచేతుల మల్లచరచి। దారుణలీల బెదవు లపుడుకరచి।
కారించి చాణూరు గడుభంగపరచి। వీరుడై యెముకలు విరచీ వీడే॥
చ॥ పిడుగడచినయట్టుపెడచేత నడిచి। పడనీక పురములోపల జొరబొడిచి।
తొడికి చాణూరు నెత్తుక దయవిడిచి। వడివెట్టి నెత్తురు వడిచి వీడే॥
చ॥ బుసకొట్టుచును వూరువుల జెమరించి। మసిగాగ బెదపెదమల్లుల దంచి।
నెసగి శ్రీతిరువేంకటేశుడై మించి। ముసిముసినవ్వుల ముంచీ వీడే॥
508)ఆహిరి/భైరవి
ప॥ ఆసమీద విసుపొదాక యీ- । గాసిబరచుతన కపటమే సుఖము॥
చ॥ తిరమగుగర్మము దెగుదాక తన- । గరిమసుఖము పొగడునందాక।
పరమార్గం బగపడుదాక తన- । పరితాపపులంపటమే సుఖము॥
చ॥ కాయము గడపల గనుదాక యీ- । మాయ దన్ను వెడమరచుదాక।
****

రాయడిమదము గరగుదాక యీ- । రోయదగిన తనరూపమే సుఖము॥
చ॥ అంకెలబొరలి నలగుదాక యీ- । యంకెలభవము లెరవౌదాక।
వేంకటపతి దడవినదాక యీ- । కింకుర్వాణపు గెలుపే సుఖము॥

509)సాళంగం
ప॥ తనకర్మమెంత చేతయు నంతే। గొనకొన్న పని యంత కూలే నంతే॥
చ॥ తలపులో హరి నెంత దలచె నేడే వాని- । కలిమియు సుఖమును గలదంతే।
తలదూచ బైడెంత తూకము నంతే। నెలకొన్నపిండెంత నిప్పటీ నంతే॥
చ॥ సిరివరుపూజెంత సేసె నేడే వాని- । దరియును దాపు నెంతయు నంతే।
పురిగొన్న యీవెంత పొగడూ నంతే। నరపతిచనవెంత నగవూ నంతే॥
చ॥ శ్రీవేంకటపతి చింత యంత నేడే। భావపరవశము పలుకూ నంతే।
దైవము కృప యంత తానూ నంతే। యేవంక జయమెంత యిరవూ నంతే॥

510)ఆహిరి/కాంభోజి
ప॥ ఇందునందు దిరుగుచు నెవ్వరివాడవుగాక। బందెపసరమువైతి బాపు జీవుడా॥
చ॥ తోలుబొక్కలోన జొచ్చి తూలేటియాకలిచేత। పాలుమాలి యిందరికి బంటుబంటవై।
యేలినవాని గానక యేచినయాసలవెంట। కూలికిబో దొరకుంటి కూళజీవుడా॥
చ॥ తీటమేనిలోన జొచ్చి దిమ్మరిదొంగలచేత। మూటగట్టించుక నీవు మూలదొరవై।
గాటపువిభునిచేతిఘనత కోరికలకు। వేటకుక్కవైతివి వెర్రిజీవుడా॥
చ॥ చీమలింటిలోన జొచ్చి చిక్కువడి అందరిలో। దోమకరకుట్లకు తోడిదొంగవై।
యేమరి వేంకటవిభు నెరుగక జాడుజొప్ప। నాము మేయ దొరకొంటి నాలిజీవుడా॥

511)శ్రీరాగం
ప॥ వేదన బొరలే వెరవేలా। యీదయ విధి దనకీయదా॥
చ॥ తత్తరపాట్ల తనువికారముల। జిత్తము దెంచేచెలువేలా।
బత్తితో దాచిన పరధనంబుగొని। సత్తయు వుండుట చాలదా॥
చ॥ యెక్కువతమకపుటింతుల బొందక। వక్కుచువాడే వయసేలా।
మొక్కుచు దాచిన మూలధనము గన- । నెక్కువ దైవంబియ్యదా॥
చ॥ సేతల బొరలెడి చిక్కుల గెరలెడి- । రోతల యీనేరుపులేలా।
బాతిగ వేంకటపతిరతి జిత్తపు- । టూతల గోరిక లూనవా॥

512)ముఖారి
ప॥ వెరపులు నొరపులు వృథా వృథా। ధరపై మరి యంతయును వృథా॥
చ॥ తడయక చేసినదానంబులు వృథ। యెడనెడ నెరిగినయెరుక వృథా।
వొడలిలోనిహరి నొనరగ మతిలో। దడవనిజీవమె తనకు వృథా॥
చ॥ జగమున బడసినసంతానము వృథ। తగిలి గడించినధనము వృథా।
జగదేకవిభుని సకలాత్ముని హరి। దెగి కొలువనిబుద్ధియును వృథా॥
చ॥ పనివడికూడిన పరిణామము వృథ। వొనరగనుండినవునికి వృథా।
ఘనుడగు తిరువేంకటగిరిహరి గని। మననేరని జన్మములు వృథా॥

513)ఆహిరి/తోడి
ప॥ ఏమి గలిగెను మాకిందువలన। వేమారు బొరలితిమి వెర్రిగొన్నట్లు॥
చ॥ తటతటన నీటిమీదట నాలజాలంబు- । లిటునటు జరించవా యీది యీది।
అటువలెనెపో తమకమంది సంసారంపు- । ఘటనకై తిరిగితిమి కడగానలేక॥
చ॥ దట్టముగ బారావతములు మిన్నుల మోవ। కొట్టగొన కెక్కెనా కూడికూడి।
వట్టియాసలనే యిటువలెనేపో యిన్నాళ్ళు। బట్టబయ లీదితిమి పనిలేనిపాట॥
చ॥ బెరసి కుమ్మరపురువు పేడలోపలనెల్ల। పొరలదా పలుమారు బోయిపోయి।

వరుస జన్మముల నటువలెనెపో పొరలితిమి। తిరువేంకటాచలాధిపు దలచలేక॥

514)ఆహిరి/ధర్మవతి

ప॥ హరినెరుగనిపుణ్య మంటేరుగాన। దురితాలే దురితాలే దురితాలే సుండీ॥

చ॥ దొడ్డపుణ్యములుసేసి తుదలేనిసంపదలు। అడ్డగించుకొని రాసులగుగురుతు।
జడ్డులేనిహరికథ చవిలేకుండిన నిట్టే। గొడ్డరే గొడ్డరే గొడ్డరే సుండీ॥

చ॥ వలేనని మేలెల్ల వడిజేసి కైవల్య- । మలమి చేతిలోననగు గురుతు।
తలపు వైష్ణవభక్తిదగులకుండిన నంతా। అలయికే అలయికే అలయకే సుండి॥

చ॥ తిరమైనట్టితీర్థాలు దిరిగి యందరిలోన। ధర బుణ్యుడవుట యంతకు గురుతు।
తిరువేంకటపతి దెలియకుండిన నంతా। విరసాలే విరసాలే విరసాలే సుండీ॥

515)నాట

ప॥ ఏడ వలపేడ మచ్చికేడ సుద్దులు। ఆడుకొన్న మాటలెల్ల నవి నిజాలా॥

చ॥ తొలుకారుమెరుపులు తోచి పోవుగాక। నెలకొని మింట నవి నిలిచీనా।
పొలతులవలపులు పొలసిపోవుగాక। కలకాలం బవి కడతేరీనా।

చ॥ యెండమావులు చూడ నేరులై పారుగాక। అండకుబోవ దాహ మణగీనా।
నిండినట్టిమోహము నెలతలమది జూడ। వుండినట్టేవుండుగాక పూతయ్యీనా॥

చ॥ కలలోనిసిరులెల్ల కనుకూర్కులేకాక। మెలకువ జూడ నవి మెరసీనా।
అలివేణులమేలు ఆసపాటేకాక। తలపు వేంకటపతి దగిలీనా॥

516)ఆహిరి/సావేరి

ప॥ ఏమిసేయగవచ్చు నీశ్వరాధీనంబు। తామసపుబుద్ధి కంతలు దూరవలనె॥

చ॥ తెగి దురాపేక్షబడ తివియు గతిలేదుగన। పగగొన్న వగలకూపముల బడవలసె।
తగుమోహసలిలంబు దాట మతిలేదుగన। మగుడబడి భవముతో మల్లాడవలసె॥

చ॥ పాపకర్మముల జంపగ శక్తిలేదుగన। కోపబుద్ధులచేత కొరమాలవలసె।
రూపములు బొడగాంచి రోయ దరిలేదుగన। తాపములచే బొరలి తగులుగావలసె॥

చ॥ తిరువేంకటాచలాధిపు గొలువలేదుగన। గరిమిచెడి విషయకింకరుడు గావలనె।
పరతత్త్వమూర్తి దలపగ బ్రొద్దులేదుగన। దొరతనం బుడిగి యాతురుడు గావలసె॥

517)వరాళి

ప॥ తనవారని యాస దగిలి భ్రమయనేల। తనువు బ్రాణునికంటె తగులేది॥

చ॥ తనువు బ్రాణుడు రెండు తగిలి గర్భమునందు। వొనర నేకమై యుదయించి।
దినములు చెల్లిన తివిరి యాప్రాణుడు। తనువు విడిచిపోయ దయలేక॥

చ॥ ప్రాణికై దేహము పాపపుణ్యముసేయు। ప్రాణి వెంటనె బొంది పాశుండగు।
ప్రాణి యచ్చటనైన బాధల బడకుండ। ప్రాణి రక్షించు బొందిబడి దా బోయనా॥

చ॥ యెరవుల దేహాలివి నిజమని నమ్మి। యెరిగీనెరుగలే రిది యాలా।
అరయ బరమునకు నాదిపురుషుడై। పరగు శ్రీవేంకటపతి గలిగుండగా॥

518)దేసాక్షి

ప॥ నీవే నేరవుగాని నిన్ను, బంధించేము మేము। దైవమానీకంటే నీ దాసులే నేర్పరులు॥

చ॥ వట్టిభక్తి నీమీద వళుకు వేసి నిన్ను। బట్టి తెచ్చి మదిలోన, బెట్టుకొంటిని।
పుట్టెడు తులసి నీ పాదములపై బెట్టి। జట్టికొనిరి మోక్షము జాణలు నీ దాసులు॥

చ॥ నీవు విమర్శించినవి నీకె సమర్పణసేసె। సోవల నీ కృప యెల్ల జూరగొంటిమి।
భావించొక మ్రొక్కుమ్రొక్కి భారము నీపై వేసిరి। పావనపు నీ దాసులే పంతపు చతురులు॥

చ॥ చెరవుల నీళ్ళు దెచ్చి చేరడు నీపై జల్లి। వరము వడిసితిమి వలసినట్టి।
యిరవై శ్రీవేంకటేశ యిటువంటి విద్యలనే। దరిచేరి మించిరి నీ దాసులే పో ఘనులు॥

519)శంకరాభరణం

ప॥ తానెట్లున్నాడో తరుణి వినిపించవే। కానక నినుగన్న నతినిగన్నట్లు నాయనే॥
చ॥ కొంతవడి దనపేరు కోరి నాయకదలంతునే। కొంతవడి తనసుద్దులు కొమ్మలచే విందునే।
కొంతవడి తానున్న కొలువు చిత్తరువు చూతు। కొంత యారీతిబొద్దు గడుపుదునే నేను॥
చ॥ మదినొక్కవేళ దనమాట దలపోతునే। కదిసి యొకవేళ దన్నుగలలోన గందునే।
పదములనె వొకవేళ యెదురు నడతునేదనకు। మదినిట్లు దినదినము దొబ్బుదునే నేనూ॥
చ॥ నగినములు చూచుచు నే జరపుదునే వొకగదియ। వగలదనుదూరి లేకలువ్రాతు గొంతదడ।
జిగి నింతలో గూడె శ్రీవేంకటేశ్వరుడు। మగిడి యల్లాడ నపుడు మలగుపయినిపుడూ॥
520)కాంభోజి
ప॥ ఎపుడు గానిరాడో యెంత దడవాయ కాని। చప్పుడాలకించి మతి జల్లురనెనమ్మా॥
చ॥ ఇద్దర మదరిపాటు ఏకాంతాన నాడుకొన్న। సుద్దులు దలచి మేను చురుకనెనమ్మా।
పెద్దగా గస్తూరి బొట్టూపెట్టిన నాతడు గోర। తిద్దుట దలచి మేను దిగులనేనమ్మా॥
చ॥ పాయక యతడూ నేను బవ్వళించే యింటి వంక। బోయపోయి కడు జిన్నబోతినే యమ్మ।
తోయపు గుబ్బల చన్నుదోయి మీద వాడొత్తిన। పాయపుజంద్రులజాచి భ్రమసితినమ్మా॥
చ॥ కూడిన సౌఖ్యములందు కొదలేని వానినా। వేడుక మతి దలచి వెరగాయనమ్మా।
యీడులేని తిరు వేంకటేశుడిదె నాతోడ। నాడినట్టే నాచిత్త మలరించెనమ్మా॥
521)దేసాళం/బిలహరి
ప॥ ఈతడే ముక్తిదోవ యీతడే మాయాచార్యు-। డితడు గలుగబట్టి యిందరు బదికిరి॥
చ॥ అదివో తాళ్ళపాక అన్నమాచార్యులు। యిది వీడె శ్రీవేంకటేశు నెదుట।
వెద వెట్టి లోకములో వేదము లన్నియు మంచి। పదములు సేసి పాడీ పావనము సెసెను॥
చ॥ అలరుచు దాళ్ళపాక అన్నమాచార్యులు। నిలచి శ్రీవేంకట నిధియే తానై।
కలిదోషములు వాప ఘన పురాణము లెల్ల। పలుకుల నించి పాడినాడు హరిని॥
చ॥ అంగవించె దాళ్ళపాక అన్నమాచార్యులు। బంగారు శ్రీ వేంకటేశు పాదములందు।
రంగుమీర శ్రీవేంకట రమణుని యలమేలు। మంగను యిద్దరిబాడి మమ్ము గరుణించెను॥
522)భూపాలం
ప॥ నీకథామృతము నిరతసేవన నాకు। చేకొనుట సకల సంసేవనంబటుగాన।
చ॥ ఇదియే మంత్రరాజము నాకు నే ప్రొద్దు। ఇదియే వేద సంహిత పాఠము।
ఇదియె బహుశాస్త్రమెల్ల చదువుటనాకు। ఇదియె సంధ్య నాకిదియె జపమటుగాన॥
చ॥ ఇదియె బ్రహ్మవిద్యోపదేశము నాకు। ఇదియె దుఃఖవిరహిత మార్గము।
ఇదియె భవ రోగరహిత భేషజమునాకు। ఇదియె ఉపనిషద్వ్యాక్య పద్ధతి॥
చ॥ ఇదియె దాన ఫలమీ జాలినది నాకు। ఇదియె తలప పరహిత మార్గము।
ఇదియె తిరువేంకటేశ నీసంస్మరణ-। మిదియె ఇదియె యిన్నియును నటుగాన॥
523)సామంతం
ప॥ సంసారమే మేలు సకల జనులకును। కంసాంతకుని భక్తిగలిగితే మేలు॥
చ॥ వినయంపు మాటల విద్య సాధించితే మేలు। తనిసి యప్పులలోన దాగకుంటే మేలు।
మునుపనే భుమి దన్నుమోచి దించకుంటే మేలు। వెనుకొన్న కోపము విడచితే మేలు॥
చ॥ కొరివొకరి నడిగి కొంచపడకుంటే మేలు। సారె సారె జీవులను చంపకుంటే మేలు।
ఖరపుటిడుమలను పడకుండితే మేలు। కారించి తిట్ల కొడిగట్టకుంటే మేలు॥
చ॥ పరకాంతల భంగపరచకుంటే మేలు। దొరకని కెళవులు దొక్కకుంటే మేలు।
అరుదైన శ్రీ వేంకటాద్రి విభుని గొల్చి। యిరవై నిశ్చింతుడైతే నిన్నిటాను మేలు॥
524)భూపాలం
ప॥ పరమ యోగీశ్వరుల పద్ధతియిది। ధరణిలో వివేకులు దలపోసుకొనుట॥
చ॥ మొదలనాత్మ జ్ఞానము దెలిసి పిమ్మట। హృదయములోని హరినెరుగుట।

****

వుదుటైన యింద్రియాల నొడిసి వంచుకొనుట। గుదిగొన్న తనలో కోరికలుడుగుట॥
చ॥ తన పుణ్యఫలములు దైవముకొసగుట। పనివడి యతనిపై భక్తిచేసుట।
తనివితో నిరంతర ధ్యాన యోగపరుడౌట। మనసులోబ్రకృతి సమ్మంధము మరచుట॥
చ॥ నడమ నడమ విజ్ఞానపు కథలు వినుట। చిడిముడినాచార్య సేవసేయుట।
యెడయక శ్రీవేంకటేశుపై భారమువేసి। కడు వైష్ణవుల కృప గలిగి సుఖించుట॥

525)ధన్యాసి

ప॥ తప్పించుకొనరానిదిక దైవమేగతి। యెపుడు నుద్ధరించే వారెవ్వరునులేరు॥
చ॥ మలసి దేహానందమే మరిగిన యాత్మకు। తొలుత బ్రహ్మానందము దొరకదు।
అలవాటై క్షుద్రభోగాలందు జిక్కినయాత్మకు। బలిమి విరతి బొంద బలపడదు॥
చ॥ సర్వదా బ్రహ్మాండములో జరియించే యాత్మకు। నిర్వహించి వెడలగనేరుపు లేదు।
వుర్విలోపల చింతలుడగని యాత్మకు। నిర్వికారభారము నెలకొనదు॥
చ॥ విరస వర్తనలనే వెలసేటియాత్మకు। మరగ బెద్దలమీది భక్తిపుట్టదు।
ధరలో ఆ వేంకటేశుదాసుడు గాని యాత్మకు। వెరపేమిటాలేదు వెదకి చూచినను॥

526)శంకరాభరణం

ప॥ అచ్యుత మిమ్ము దలచేయంత పనివలెనా। యిచ్చల మీవారే మాకునిహపరాలియ్యగా॥
చ॥ మిమ్మునెరిగినయట్టి మీదాసుల నెరిగే। సమ్మతి విజ్ఞానమే చలదానాకు।
వుమ్మడి మీ సేవ సేసుగుండేటి వైష్ణవుల। సమ్ముఖాన సేవించుటే చాలదా॥
చ॥ నిరతి నీకు మొక్క నీ డింగరీలకు। సరవితో మొక్కుటే చాలదా నాకు।
పరగ నినుబూజించుటే ప్రపన్నులబూజించే। సరిలేని భాగ్యము చాలదా నాకు॥
చ॥ అంది నీకు భక్తులైనయల మహానుభావుల। చందపువారిపై భక్తిచాలదా నాకు।
కుందవ శ్రీవేంకటేశ కడు నీ బంటుబంటుకు। సందడి బంటనవుటే చాలదా నాకు॥

527)దేసాక్షి/బిలహరి

ప॥ ఇట్టి జ్ఞానమాత్రమున నెవ్వరైనా ముక్తులే। పుట్టుగులు మరిలేవు పొందుదురు మోక్షము॥
చ॥ అతిసూక్ష్మ మీయాత్మ అందులో హరియున్నాడు। కతలే వినుటగాని కానరాదు।
క్షితిదేహాలు ప్రకృతిజెందిన వికారములు। మతినిది దెలియుటే మహిత జ్ఞానము॥
చ॥ లోకము శ్రీపతియాజ్ఞలో తత్త్వాలిరువదినాల్గు। కైకొని సేతలు సేసీగర్తలు లేరు।
సాకిరింతే జీవుడు స్వతంత్రుడు దేవుడు। యీకొలది గని సుఖియించుటే సుజ్ఞానము॥
చ॥ కాలము దైవము సృష్టి కలిమన్యుల భాగ్యము। వాలాయించి యెవ్వరికి వచింపరాదు।
ఈలీలలు శ్రీవేంకటేశునివి ఆచార్యుడు। తాలిమి జెప్పగా విని తలంచుటే సుజ్ఞానము॥

528)గుజ్జరి

ప॥ అందాకదాదానే అంతుకెక్కుడు గాదు। ముందువెనుకంచేనా ముఖ్యుడే యతడు॥
చ॥ చిత్తమంతర్ముఖము సేసుకొన నేర్చెనా। అత్తలనతడు యోగియనబడును।
సత్తసత్తనెడి సువిచారంబు గలిగెనా। వుత్తమ వివేకియని వూహింపబడును॥
చ॥ భావము నభావమును పరికించి తెలిసెనా। కైవల్యనిలయుడని కానబడును।
దైవముదన్ను మతిదలపోయనేర్చెనా। జీవన్ముక్తుడని చెప్పబడునతడు॥
చ॥ అడరి వైరాగ్యధనమార్జించనోపెనా। దిడువై జితేంద్రియ స్థిరుడాతడు।
జడియు శ్రీవేంకటేశ్వరుదాసుడాయనా। బడిబడిదుదబర బ్రహ్మమేయతడు॥

529)ముఖారి/ఖరహరప్రియ

ప॥ పరమాత్మ నిన్నుగొల్చి బ్రతికేము। విరసపు జాలివెత బడనోపము॥
చ॥ మగడు విడిచినా మామ విడువని యట్లు। నిది నా మనసు రోసినా లోకులు మానరు।
తగిలేరు పొగిలేరు దైన్యమే చూపేరు। మొగమోటాలను నేను మోసపోవ నోపను॥
చ॥ పొసగ దేవుడిచ్చినా పూజారి వరమీడు। విసిగినే విడిచినా విడువరు వీరేలోకులు।

****

కొసరేరు ముసరేరు కోరిక దీర్చుమనేరు। పసలేని పనులకు బడలనే నోపను॥
చ॥ నుడుగుట దప్పినా నోము ఫల మిచ్చినట్లు। కడగి వేడుకొన్నా గానిమ్మనరు లోకులు।
తడవేరు తగిలేరు తామె శ్రీవేంకటేశ। బుడి బుడి సంగతాలయబొరల నే నోపను॥
530)కన్నడగౌళ
ప॥ ఏది కడ దీనికేది మొదలు వట్టి- । వేదనలు తన్ను విడుచు టెన్నడు॥
చ॥ తొడరినహృదయమే తోడిదొంగయై। వడిగొని తన్ను వలబెట్టగాను।
కడగి కర్మముల గడచు టెన్నడు। నిడివిబంధముల నీగు టెన్నడు॥
చ॥ తతిగొన్న తలపులే దైవయోగమై। మతినుండి తన్ను మరగించగాను।
ప్రతిలేనియాపద బాయు టెన్నడు। ధృతిమాలినయాస దీరు టెన్నడు॥
చ॥ పొదలినమమతయే భూతమై తన్ను। బొదిగొని బుద్ధి బోధించగాను।
కదిసి వేంకటపతి గనుట యెన్నడు। తుదిలేనిభవముల దొలగు టెన్నడు॥
531)మలహరి/రాగమాలిక
ప॥ అదెచూడు తిరువేంకటాద్రి నాలుగుయుగము- । లందు వెలుగొందీ ప్రభమీరగాను॥
చ॥ తగ నూటయిరువై యెనిమిదితిరుపతుల గల- । స్థానికులును చక్రవర్తిపీఠకమలములును।
అగణితంబైన దేశాంత్రులమఠంబులును। నధికమై చెలువొందగాను॥
చ॥ మిగులనున్నతములగుమేడలును మాడుగులు। మితిలేనిదివ్యతపస్సులున్న గృహములును।
వొగి నొరగు బెరుమాళ్ళ వునికిపట్టయి వెలయు- । దిగువ తిరుపతి గడవగాను॥
చ॥ పొదలి యరయోజనముపొడవునను బొలుపొంది। పదినొండుయోజనంబులపరపునను బరగి।
చెదర కేవంకచూచిన మహాభూజములు। సింహశార్దూలములును॥
చ॥ కదిసి సురవరులు కిన్నరులు కింపురుషులును। గరుడగంధర్వయక్షులును విద్యాధరులు।
విదితమై విహరించువిశ్రాంతదేశముల। వేడుకలు దైవారగాను॥
చ॥ యెక్కువలకెక్కువై యెసగి వెలసినపెద్ద- । యెక్కు డతిశయముగా నెక్కినంతటిమీద।
అకజంబైన పల్లవరాయనిమటము। అల్లయేట్ల పేడ గడవన్॥
చ॥ చక్కనేగుచు నవ్వచరి గడచి హరి దలచి। మ్రొక్కుచును మోకాళ్ళముడుగు గడచినమీద- ।
నక్కడక్కడ వేంకటాద్రీశుసంపదలు। అంతంత గానరాగాను॥
చ॥ బుగులుకొనుపరిమళంబుల పూవుదోటలును। పొందైన నానావిధంబుల వనంబులును।
నిగడి కిక్కిరిసి పండినమహావృక్షముల- । నీడలను నిలిచి నిలిచి॥
చ॥ గగనంబుదాకి శృంగార రసభరితమై। కనకమయమైన గోపురములను జెలువొంది।
జగతీధరుని దివ్యసంపదలు గలనగరు। సరుగనను గానరాగాను॥
చ॥ ప్రాకటంబైన పాపవినాశనములోని। భరితమగుదురితములు పగిలి పారుచునుండ।
ఆకాశగంగతోయములు సోకిన భవము- । లంతంత వీడి పారగను॥
చ॥ యీకడను గోనేట యతులు బాశుపతుల్ ముసు- । లెన్న నగ్గలమైవున్న వైష్ణవులలో।
యేకమై తిరువేంకటాద్రీశు డాదరిని। యేప్రొద్దు విహరించగాను॥
532)సామంతం/శంకరాభరణం
ప॥ వలచిపైకొనగరాదు వలదని తొలగరాదు। కలికిమరుడు సేసినాజ్ఞ కడవగరాదురా॥
చ॥ అంగడికెత్తినట్టిదివ్వె లంగనముఖాంబుజములు। ముంగిటిపసిడి కుంభములును ముద్దుల కుచయుగంబులు।
యెంగిలిసేసినట్టితేనె లితవులై నమెరుగు మోపులు। లింగములేనిదేహరములు లెక్కలేని ప్రియములు॥
చ॥ కంచములోని వేడికూరలు గరువంబుకు బొలయలుకలు। యెంచగ నెండలోనీడలు యెడనెడకూటములు।
తెంచగరాని వలెతాళ్ళు తెలివిపడనిలేతనవ్వులు। మంచితనములోనినొప్పులు మాటలలోనిమాటలు॥
చ॥ నిప్పులమీద జల్లిననూనెలు నిగిడి తనివిలేనియాసలు। దప్పికి నేయిదాగినట్లు తమకములోనితాలిమి।
చెప్పగరానిమేలు గనుట శ్రీవేంకటపతి గనుటలు। అప్పనికరుణగలిగి మనుట అబ్బురమైన సుఖములు॥
533)శ్రీరాగం

ప॥ దేహము దా నస్థిరమట దేహి చిరంతనుడౌనట। దేహపుమోహపుసేతలు తీరుట లెన్నడొకో॥
చ॥ కన్నుల బుట్టినకాంక్షలు కప్పికదా దుర్బోధల। కన్నులు మనసును దనియక గాసిబడిరి జనులు।
తన్నిక నెరుగుట లెన్నడు తలపుల దొలగుట లెన్నడు। తిన్ననిపరవశములచే దిరుగుట లెన్నడొకో॥
చ॥ సిగ్గులుదొలగనియాశల జిక్కికదా దుర్మానపు- । సిగ్గులయెగ్గులచేతను చిక్కువడిరి జనులు।
సిగ్గులు దొలగుట యెన్నడు చిత్తములోనౌటెన్నడు। తగ్గులమొగ్గులసేతలు తలగుట లెన్నడొకో॥
చ॥ మనసునబుట్టినయాతడు మనసున బెనగొని తిరుగగ। మనసే తానగుదైవము మరచిరి యందరును।
అనయము తిరువేంకటపతి యాత్మ దలచి సుఖింపుచు। ఘనమగు పరమానందము కలుగుట లెన్నడొకో॥

534)సాళంగనాట/ఖరహరప్రియ
ప॥ ఎట్టివారికినెల్ల నిట్టికర్మములు మా- । యెట్టివారికి నింక నేది తోవయ్య॥
చ॥ పాము జంపినయట్టిపాతకమున బెద్ద- । పాముమీద నీకు బవళించవలసె।
కోమలి జంపినకొరతవల్ల నొక్క- । కోమలి నెదబెట్టుకొని యుండవలసె॥
చ॥ బండి విరిచినట్టిపాతకమున బెద్ద- । బండిబోయిడవై పనిసేయవలసె।
కొండవెరికినట్టిగుణమున దిరుమల- । కొండమీద నీకు గూచుండవలసె॥

535)మలహరి
ప॥ సహజాచారములెల్ల సర్వేశ్వరునియాజ్ఞే। అహమించి నమ్మకుండు టదియే పాషండము॥
చ॥ నిద్దిరించువానిచేతినిమ్మపంటివలెనే। చద్దికర్మములు తానే జారితే జారె।
పొద్దువొద్దు తనలోన భోగకాంక్షలుండగాను। అద్దలించి కర్మమెల్లననుటే పాషండము॥
చ॥ కలగన్నవాడు మేలుకనినటువలెనే। తలగి ప్రపంచ మెందో దాగితే దాగె।
యిల్ల నీదేహము మోచి యింతా గల్లలనుచు। పలికి తప్పనడచేభావమే పాషండము॥
చ॥ ధర నద్దముచూచేటి తనరూపమువలె। గరిమతో దనయాత్మ కంటే గనె।
సరుస శ్రీవేంకటేశు సాకారమటు గని। కరగి భజించలేనికష్టమే పాషండము॥

536)సాళంగం/రాగమాలిక
ప॥ పుట్టుమాలినబరుబోకివి నన్ను। దిట్టే నదేమోసి దిమ్మరిమాయ॥
చ॥ ఒరపులాడక పోవె వోసి మాయ నాతో। దొరలేవు నిను ముట్ట దోసము।
వెరపించే వేమోసి విష్ణుభక్తినంటూ- । నెరగనటే నీయేతు లిన్నియును॥
చ॥ పుదుట చెల్లదు పోపో వోసి మాయ నా- । యెదుర నాటలు నీకు నికనేలే।
వదరేవు హరిభక్తివనిత, తెలియరు, నే- । నిదురపుచ్చినవారు నీవు నాకెదురా॥
చ॥ వొల్లనటే జీవ మోసిమాయ నీ- । కల్లలిన్నియును లోక మెరుగును, ।
నల్లనివిభునిమన్నన భక్తినంటూ। జెల్లబో పాపపుచేదు మేయకువే॥
చ॥ వూరకుండవుగా వోసిమాయ నిన్ను। బేర బిలువము గుంపెనలాడేవు, ।
నారాయణభక్తినాతి, నన్నును నిన్ను। గోరి యిందరు నెరుగుదు రేల పోవే॥
చ॥ వోవవు ననుజాచి వోసి మాయ నా- । తోవ వచ్చినను నొత్తువు నీవు।
శ్రీవేంకటగిరి దేవునిభక్తినా- । హావళికే నిన్ను నలమి రిందరును॥

537)కేదారగౌళ
ప॥ పరమాత్ముని నోరబాడుచును యిరు- । దరులు గూడగదోసి దంచీ మాయ॥
చ॥ కొలదిబ్రహ్మాండపుకుందెనలోన। కులికి జీవులనుకొలుచు నించి।
కలికిదుర్మోహపురోకలి వేసి। తలచి తనవులను దంచీ మాయ॥
చ॥ తొంగలిరెప్పలు రాత్రిబగలును। సంగడికనుగవ సరిదిప్పుచు।
చెంగలించి వెస జేతులు విసరుచు। దంగుడుబియ్యముగా దంచీ మాయ॥
చ॥ అనయము దిరువేంకటాధీశ్వరుని। పనుపడి తనలో బాడుచును।
వొనరి విన్నాణిజీవులనియెడిబియ్యము। తనర నాతనికియ్య దంచీ మాయ॥

538)నాట

***

ప॥ నవనారసింహా నమో నమో। భవనాశితీర యహోబలనారసింహా॥
చ॥ సతతప్రతాప రౌద్రజ్వాలా నారసింహా। వితతవీరసింహవిదారణా।
అతిశయకరుణ యోగానంద నరసింహ। మతిశాంతపుకానుగుమానినారసింహ॥
చ॥ మరలి బీభత్సపుమట్టెమళ్ళనరసింహ। నరహరి ఖార్గోటినారసింహ।
పరిపూర్ణశృంగార ప్రహ్లాదనరసింహ। సిరుల నద్భుతపులక్ష్మీనారసింహ॥
చ॥ వదనభయానకపువరాహనరసింహ। చెదరనివైభవాల శ్రీనరసింహా।
అదన శ్రీవేంకటేశ అందు నిందు నిరవైతి। పదివేలురూపముల బహునారసింహ॥

539)బౌళి
ప॥ సాసముఖా నడె సాసముఖా। ఆసలసరివారము అవధారు దేవా॥
చ॥ మత్తిల్లి జీవుడనేటి మహిమగలుగురాజు। చిత్తమనియెడిపెద్దసింహాసనంబెక్కి।
బత్తితో బంచేంద్రియపుపరివారము గొలువ। చిత్తజుపారుపత్యము సేసీ నిదివో॥
చ॥ కడుమదించి నహంకారమనేయేనుగపై। యెడనెడ నెక్కి తోలీ నిదె జీవుడనురాజు।
బడిబడి గర్మముల పౌజులు దీర్చరో। వెడమాయపట్టపువీధుల నేగీని॥
చ॥ మించినసంసారమనేమేడలో నేకాంతమున। పొంచి జీవుడనేరాజు భోగము భోగించగా।
అంచెల శ్రీవేంకటేశుడనేదేవుడు వచ్చి। మంచితనమున దానె మన్నించె నదివో॥

540)మాళవశ్రీ/శంకరాభరణం
ప॥ ఇందుకొరకె యిందరును నిట్లయిరి। కిందుపడి మరికాని గెలుపెరగరాదు॥
చ॥ అటమటపు వేడుకల నలయించి మరికదా। ఘటియించు బరము తటుకన దైవము।
ఇటుసేయు నీశ్వరున కీసు గలదా లేదు। కుటిలమతి గని కాని గురి గానరాదు॥
చ॥ బెండుపడ నవగతుల బెనగించి మరికదా। కొండనుచు బరమొసంగును దైవము।
బండుసేయగ హరికి బంతమా యటుగాదు। యెండదాకక నీడహిత వెరగరాదు॥
చ॥ మునుప వేల్పులకెల్ల మ్రొక్కించి మరికదా। తనభక్తి యొసగు నంతట దైవము।
ఘనవేంకటేశునకు గపటమా అటుగాదు। తినక చేదును దీపు తెలియనేరాదు॥

541)శ్రీరాగం
ప॥ నీవే కావింక నేనన్య మెరగ యే-। త్రోవ చూపి నాకు దోడయ్యెదవయ్య॥
చ॥ అపరాధశత కోట్లయినవి వొక్క-। నెపమున నను గవనేరవా।
అపరిమితదురితాలైనవి యే-। ఉపమచేత నన్ను నుద్ధరించెదవయ్య॥
చ॥ అతిశయముగ గర్మినైతిని నీ-। మతము నాకొకయింత మరపవా।
ఇతరకర్మారంభహితుడను। గతి మోక్షమెటువలె గల్పించెదవయ్య॥
చ॥ తిరువేంకటాచలాధీశ్వరా నీ-। శరణాగతుల బ్రోవజాలవా।
పరమదయానందపరుడవు యే-। వెరవున భవములు వెడలద్రోచెదవయ్య॥

542)సామంతం
ప॥ ఏ నిన్ను దూరక నెవ్వరి దూరుదు నీ-। వాని నన్నొకయింత వదలక నను నేలవలదా॥
చ॥ అపరాధిగనక నన్నరసి కావుమని। అపరిమితపు భయమంది నీకు శరణంటిగాక।
నెపములేక నన్ను నీకు గావగనేల। అపవర్గరూప దయాంబుధి తిరువేంకటాధిపా॥
చ॥ ఘనపాపిగనక నీకరుణ గోరి నీ-। వనవరతము నాయాతును విహరించమంటిగాక।
యెనసి నన్ను గాచుటేమి యరుదు నీకు-। ననఘుడ పరమతత్త్వానంద తిరువేంకటాధిప॥

543)బౌళి
ప॥ తీపనుచు చేదు తెగదని వెనక బడరాని-। ఆపదలచేత బొరలాడేము గాన॥
చ॥ అప్పుదీరినదాకా నలవోకకైనవా-। రెప్పుడును దనవార లేలౌదురు।
అప్పటప్పటికి బ్రియ మనుభవింపుచు మమత। చెప్పినటువలె దాము సేయవలెగాక॥
చ॥ పొందైన వారమని పొద్దు వోకకు దిరుగు-। యిందరును దమవార లేలౌదురు।

***

కందువగు తమకార్యగతులు దీరినదాక। సందడింపుచు బ్రియము జరపవలెగాక॥
చ॥ తెగనికర్మము దమ్ము దిప్పుకొని తిరిగాడ। అగడుకోరిచి పెక్కులాడ నేమిటికి।
తగువేంకటేశ్వరుని దలచియిన్నిటా దాము। విగతభయులయి భ్రాంతి విడువవలె గాక॥

544)శంకరాభరణం
ప॥ తలపోత బాతె తలపులకు దమ- । కొల దెరంగనిమతి గోడాడగా॥
చ॥ ఆపదలు బాతె అందరికిని దమ- । చాపలపుసంపదలు సడిబెట్టగా।
పాపముల బాతె ప్రాణులకును మతి। బాపరానియాస దమ్ము బాధించగా॥
చ॥ జగడాలు బాతె జనులకును దమ- । పగలైనకోపాలు పైకొనగా।
పగలుబాతె వలలబెట్టెడి తమ్ము। దగిలించు మమత వేదనముసేయగా॥
చ॥ భయములు బాతె పరులకును తమ- । దయలేక అలయించుధనముండగా।
జయములు బాతె సతతమును యింత- । నయగారివేంకటనాథు డుండగాను॥

545)ధన్యాసి
ప॥ పుట్టుగులమ్మీ భువి గొనరో। జట్టికిని హింసలే మీధనము॥
చ॥ ఆపద లంగడి నమ్మీ గొనరో। పాపాత్ములుపై పయి బడగా।
కైపుల బుణ్యులగని కోపించే- । చూపులు మీకివి సులభపుధనము॥
చ॥ కడుగంభీర పాతకంబులు గొనరో। బడిబడి నమ్మీ బాలిండ్ల।
తొడరు బరస్త్రీద్రోహపుధనములె। తడవులె మీకివి దాచినధనము॥
చ॥ లంపుల చండాలత్వము గొనరో। గంపలనమ్మీ గలియుగము।
రంపపువేంకటరమణునికథ విన- । నింపగు వారికి నిదేధనము॥

546)లలిత
ప॥ అప్పుడువో నిను గొలువగ నరుహము గలుగుట ప్రాణికి। కప్పినదియు గప్పనిదియు గనుగొన గలనాడు॥
చ॥ ఆపదలకు సంపదలకు నడ్డముచెప్పనినాడు। పాపములకు పుణ్యములకు బనిదొలగిననాడు।
కోపములకు శాంతములకు గూటమి మానిననాడు। లోపల వెలుపల తనమతిలో దెలిసిననాడు॥
చ॥ తనవారల బెరవారల దా దెలిసిననాడు। మనసున జైతన్యంబును మరపందిననాడు।
పనివడి తిరువేంకగిరిపతి నీదాసులదాసుల। గనుగొని నీభావముగా గనువిచ్చిననాడు॥

547)లలిత
ప॥ మంచిదివో సంసారము మదమత్సరములు మానిన। కంచును బెంచును నొకసరిగా దాచూచినను॥
చ॥ ఆపదలకు సంపదలకు నభిమానింపక యుండిన। పాపము బుణ్యము సంకల్పములని తెలిసినను।
కోపము శాంతము తమతమగుణాములుగా భావించిన। తాపము శైత్యమునకు దా దడబడకుండినను॥
చ॥ వెలియును లోపలయును నొకవిధమై హృదయంబుండిన। పలుకునుబంతము దానొక భావన దోచినను।
తలపున దిరువేంకటగిరిదైవము నెలకొనియుండిన। సొలపక యిన్నిటికిని దా సోకోరుచెనైనా॥

548)లలిత/మధ్యమావతి
ప॥ మంగళము గోవిందునకు జయమంగళము గరుడధ్వజునకును।
మంగళము సర్వాత్మునకు ధర్మస్వరూపునకూ, జయజయ॥
చ॥ ఆదికినినాద్రైనదేవున కచ్యుతున కంభోజణాభున- ।
కాదికూర్మంబై నజగదాధారమూర్తికిని।
వేదరక్షకునకును సంతతవేదమార్గ విహారునకు బలి- ।
భేదికిని సామాదిగానప్రియవిహారునకు॥
చ॥ హరికి బరమేశ్వరునకును శ్రీధరునకును గాలాంతకునకును।
పరమపురుషోత్తమునకును బహుబంధదూరునకు।
సురమునిస్తోత్రునకు దేవాసురగణశ్రేష్ఠునకు కరుణా- ।
కరునకును గాత్యాయనీనుతకలితనామునకు॥

చ॥ పంకజాసనవరదునకు భవపంకవిచ్ఛేదునకు భవునకు।
శంకరున కవ్యక్తునకు నాశ్చర్యరూపునకు।
వేంకటాచలవల్లభునకుమ విశ్వమూర్తికి నీశ్వరునకును।
పంకజాకుచకుంభకుంకుమ పంకలోలునకు॥

549)సామంతం/కేదారగౌళ
ప॥ పాయని కర్మంబులె కడుబలవంతము లనినప్పుడె। కాయమునకు జీవునకును గర్తృత్వము లేదు॥
చ॥ ఆతుమ సకలవ్యాపకమని తలపోసినపిమ్మట। జాతియు గులాభిమానము జర్చింపనెరాదు।
భూతవికారములన్నియు బురుషోత్తము డనినప్పుడు। పాతకములపుణ్యంబులపని తనకే లేదు॥
చ॥ పదిలంబుగ సర్వాత్మభావము దలచినపిమ్మట। ముదమున నెవ్వరి జూచిన మొక్కకపోరాదు।
కదిసినయిప్పటిసుఖమువలె కడుదుఃఖములని తెలిసిన। చెదరక సంసారమునకు జేసాపనెరాదు॥
చ॥ పరిపూర్ణుడు తిరువేంకటపతియనగా వినినప్పుడు। యెరవులహీనాధికములు యెగ్గులు మరి లేవు।
పరమాత్ముండగునీతనిభక్తులం దలచినయప్పుడు। తిరముగ నీతనికంటెను దేవుడు మరి లేడు॥

550)ముఖారి/కాపీ
ప॥ నదులొల్లవు నాస్నానము కడు- । సదరము నా కీస్నానము॥
చ॥ ఇరువంకల నీయేచినముద్రలు। ధరియించుటె నాస్నానము।
ధరపై నీనిజదాసులదాసుల- । చరణధూళి నాస్నానము॥
చ॥ తలపులోన నినుదలచినవారల। దలచుటే నాస్నానము।
వలనుగ నినుగనువారల శ్రీపాద- । జలములే నాస్నానము॥
చ॥ పరమభాగవత పాదాంబుజముల- । దరుశనమే నాస్నానము।
తిరువేంకటగిరిదేవ నీకథా- । స్మరణమే నాస్నానము॥

551)ముఖారి/హుసేని
ప॥ నగుబాట్లబడేనాజిహ్వ। పగటున నిదివో పావనమాయ॥
చ॥ ఇల నిందరి నుతియించి పెంచువలె। నలినలియైనది నాజిహ్వ।
నలినోదరుశ్రీనామము దలచిన- । ఫలమున కిదివో పావనమాయ॥
చ॥ భ్రమపడి మాయపుపడతులతమ్ములు। నమలి చవులుగొనె నాజిహ్వ।
అమరవంద్యుడగుహరి నుతియించగ। ప్రమదము చవిగొని పావనమాయ॥
చ॥ నెలతలయోనిద్రవనదులను। నలుగడ నీదెను నాజిహ్వ।
అలసి వేంకటనగాధిపయనుచును। పలికినయంతనె పావనమాయ॥

552)శ్రీరాగం/అఠాణ
ప॥ విడుమనవో రోలు విడుమనవో వేగ। విడుమనవో తల్లి వెరచీ, నీబాలుడు॥
చ॥ యెన్నడు గొల్లెతలయిండ్లు వేమారు జొచ్చి। వెన్నలు బాలును వెరజడు।
వన్నెలనీకోప మింత వద్దు నీకు నీయాన। కన్నులనవ్వుల ముద్దుగారీ నీబాలుడు॥
చ॥ సారెకు పెరుగులచాడెలూ నేడుమొదలూ। గోరమై కోలల బగులమొత్తడు।
కూరిమిలేక నీవు కోపగించగా గన్నీరు। జోరునా రాలగా నిన్నే చూచీ నీబాలుడు॥
చ॥ చాలు నీకోప మిది సరిలేని ముద్దులివి। రొలనేవీట్లను విరుగద్రోయడు।
మేలిమివేంకటపతి మేటి నీకొమారుడిదె। కేలెత్తి నీకు మ్రొక్కెడి నిదె బాలుడు॥

553)భైరవి/శ్రీరాగం
ప॥ పట్టవసముగాని బాలుడాపెను- । బట్టపుబలువుడ బాలుడా॥
చ॥ ఇరుగడ బ్రహ్మయు నీశ్వరుడును నిన్ను। సరుస నుతింప జఠరమున।
అరుదుగ నుండి ప్రియంబున వెడలిన- । పరమమూర్తివా బాలుడా॥
చ॥ తల్లియు దండ్రియు దనియనిముదమున। వెల్లిగ లోలో వెరవగను।
కల్లనిదురలో గనుమూసుక రే- । పల్లెలో బెరిగిన బాలుడా॥

చ|| యేదెస జూచిన నిందరిభయముల- | సేదలు దేరగ జెలగుచును|
వేదపల్లవపు వేంకటగిరిపై| పాదము మోపిన బాలుడా||

554)శంకరాభరణం
ప|| పదిలము కోట పగవారు| అదన గాచుకొందు రారుగురు||
చ|| ఇమ్మై జెప్ప యిందరిచేత| తొమ్మిదినెల్ల దోగినది|
కొమ్మతీరున గుదురైనకోట| దొమ్మికాండ్లెదుగు రుందురు||
చ|| వొంటికాడు రాజు వుడుగక తమలోన| వొంటనీనిమంత్రు లొకయిద్దరు|
దంటతనంబున దమయిచ్చ దిరిగాడు- | బంటు లేడుగురు బలవంతులు||
చ|| కలవు తొమ్మిది కనుమల తంత్రము| నిలుప గలిగినట్టి నెరవాదులు|
తెలిసి కొనేటితిమ్మినాయడు చొచ్చె| బలిసె యీకోట భయమేల||

555)సామంతం/ఖరహరప్రియ
ప|| కాలవిశేషమో లోకముగతియో సన్మార్గంబుల- | కీలు వదలె సౌజన్యము కిందయిపోయినది||
చ|| ఇందెక్కడిసంసారం బేదెస జూచిన ధర్మము| కందయినది, విజ్ఞానము కడకు దొలంగినది, |
గొందులు దరిబడె, శాంతము కొంచెంబాయ, వివేకము| ముందుకు వెదకిన గానము మంచితనంపుబనులు||
చ|| మరి యిక నేటివిచారము, మాలిన్యంబైపోయిన- | వెరుకలు, సంతోషమునకు నెడమే లేదాయ|
కొరమాలెను నిజమంతయు, కొండలకేగెను సత్యము| మరగైపోయను వినుకలు, మతిమాలెను తెలివి||
చ|| తమకిక నెక్కడిబ్రదుకులు, తనబడె నాచారంబులు, | సమమైపోయిన వప్పుడె జాతివిడంబములు, |
తిమిరంబింతయు బాపగ దిరువేంకటగిరిలక్ష్మీ- | రమణుడు గతిదప్పను కలరచనేమియు లేదు||

556)శ్రీరాగం/కాంభోజి
ప|| ఈ విశ్వాసంబు యెవ్వరికి దోప దిదిది| పావనులహృదయమున బ్రభవించుగాని||
చ|| ఇమ్మయినపాపంబు లెన్నివలసిన బ్రాణి| సమ్మతంబున జేయజాలుగాకేమి|
కుమ్మరికి నొకయేడు గుదియు కొకనాడవును| నమ్మితలచిన విష్ణునామంబుచేత||
చ|| కొదలేనిదురితములు కొండలును గోట్లును| చెదర కెప్పుడు బ్రాణి చేయుగాకేమి|
పొదరి గొరియలలోన పులిచొచ్చినట్లౌను| హృదయంబు హరిమీద నుండినంతటను||
చ|| సరిలేనిదుష్కర్మ సంఘములు రాసులై| పెరుగజేయుచు ప్రాణి పెంచుగాకేమి|
బెరసి కొండలమీద బిడుగుపడ్డట్లౌను| తిరువేంకటాచలాధిపుని దలచినను||

557)కన్నడగౌళ
ప|| తనకర్మవశం బించుక, దైవకృతం బొకయించుక, | మనసువికారం బించుక, మానదు ప్రాణులకు||
చ|| ఈదైన్యము లీహైన్యము లీచిత్తవికారంబులు| యీదురవస్థలు గతులును యీలంపటములును|
యీదాహము లీదేహము లీయనుబంధంబులు మరి| యీదేహముగలకాలము యెడయవు ప్రాణులకు||
చ|| యీచూపులు యీతీపులు నీనగవులు నీతగవులు- | నీచొక్కులు నీసొక్కులు నీవెడయలుకలును|
యీచెలుములు నీబలువులు నీచనువులు నీఘనతలు- | నీచిత్తముగలకాలము యెడయవు ప్రాణులకు||
చ|| యీవెరవులు నీయెరుకవులు యీతలపులు నీతెలుపులు| దైవశిఖామణితిరుమల దేవునిమన్ననలు|
దైవికమున కిటువగవక తనతల పగ్గలమైనను| దైవము తానౌ తానే దైవంబవుగాన||

558)గౌళ
ప|| నేల మిన్ను నొక్కటైననీబంటు వొక్క- | వేలనే యక్షుని దెగవేసెగా నీబంటు||
చ|| ఉంగరమెగరవేసి యుదధిలో బడకుండ| నింగికి జెయిజాచి నీబంటు|
చంగున జలధిదాటి జంబుమాలి నిలమీద| కుంగదొక్కి పదముల గుమ్మెగా నీబంటు||
చ|| వెట్టగా రావణు రొమ్ము విరుగ జేతనే గుద్దె| నిట్టతాడువంటివాడు నీబంటు|
దిట్టయై మందులకొండ తేజమున నడురేయి| పట్టపగలు దెచ్చె బాపురే నీబంటు||
చ|| అలరనన్నియు జేసి అజునిపట్టానకు| నిలుచున్నాడదివో నీబంటు|
బలువేంకటేశ ఈ పవననందనుడు| కలిగి లోకములెల్ల గాచెగా నీబంటు||

****

559)దేవగాంధారి
ప॥ తలచినవన్నియు దనకొరకే వెలి। దెలియుట దనలో దెలియుటకొరకే॥
చ॥ ఉదయమందుట భవముడుగుటకొరకే। చదువుట మేలువిచారించుకొరకే।
బ్రదుకుట పురుషార్థపరుడౌటకొరకే। యెదిరి గనుట తన్నెరుగుటకొరకే॥
చ॥ తగులుట విడివడదలచుటకొరకే। నొగలుట కర్మమనుభవించుకొరకే।
చిగురౌట కొమ్మయి చెలగుటకొరకే। బెగడుట దురితముపెడబాయుకొరకే॥
చ॥ యీవల జేయుట ఆవలికొరకే। ఆవలనుండుట యీవలికొరకే।
యీవలనావల నెనయ దిరుగుటెల్ల। శ్రీవేంకటేశ్వరు జేరుటకొరకే॥

560)కన్నడగౌళ/సావేరి
ప॥ ఎంతసేసినా నెడయకే పోయ। ముంతలోనినీట మునిగిలేచుట॥
చ॥ ఉట్టిపై చెరలాట మూరబొత్తులకూడు। పట్టుచాలనికొమ్మ బహునాయకము।
వెట్టిమోపరిలాగు వెర్రివోయినపోక। నట్టింటివైరంబు నగుబాటుబ్రదుకు॥
చ॥ రాకపోకలచేత రాగినబెనుబుండు। వాకులేనివరము వలవనివలపు।
యేకాలము వేంకటేశునికృపలేక। ఆకడీకడ నడయాడెడినడపు॥

561)లలిత
ప॥ జయలక్ష్మి వరలక్ష్మి సంగ్రామ వీరలక్ష్మి। ప్రియురాలివై హరికి బెరసితివమ్మా॥
చ॥ పాలజలధిలోని పసనైన మీగడ। మేలిమితామరలోని మించువాసన।
నీలవర్ణునురముపై నిండిననిధానమవై। యేలేవు లోకములు మమ్మేలవమ్మా॥
చ॥ చందురుతోడ బుట్టిన సంపదల మెఱుగవో। కందువ బ్రహ్మల గాచేకల్పవల్లి।
అందినగోవిందునికి అండనే తోడునీడవై। వుందానవు మాయింటనే వుండవమ్మా॥
చ॥ పదియారువన్నెలతో బంగారుపతిమ। చెదరని వేదముల చిగురుబోడి।
యెదుటా శ్రీవేంకటేశు నిల్లాలివైనీవు। నిదుల నిలిచేతల్లి నీవారమమ్మా॥

562)దేసాక్షి/ద్విజావంతి
ప॥ హరిదాసుడై మాయల జిక్కువడితే। వెఱపించబోయి తనే వెఱచినట్లవును॥
చ॥ శూరుడైనవాడేడజొచ్చిన నడ్డములేదు। ఆరీతిజ్ఞానికి విధులడ్డములేవు।
కారణాన నప్పటినీ గలిగెనా నది మఱి। తేరిననీళ్ళ వండు దేరినట్లవును॥
చ॥ సిరులరాజైతే నేమిసేసిన నేరమి లేదు। పరమాధికారియైతే బాపములేదు।
అరసి తనకుదానే అనుమానించుకొనెనా। తెరువే పో సుంకరి దెలిపినట్లవును॥
చ॥ భూమెల్ల మేసినా నాబోతుకు బందె లేదు। నేమపుబ్రపన్నునికి నిందలేదు।
యీమేర శ్రీవేంకటేశ్వరును శరణని। సోమరి కర్మమంటితే జంటీగ కతవును॥

563)ముఖారి
ప॥ నేనే బ్రహ్మము కోనేరము నేము। కామించిన స్వతంత్రము కడు లేదుగాన॥
చ॥ క్షణములోపలనె సర్వజీవావస్థలూను। గణుతించువా డొకడు గలడు వేరే।
అణుమహత్త్వములందు నంతర్యామైనవాని। ప్రణుతించి దాసులమై బ్రదికేముగాని॥
చ॥ పనిగొని యేలుటకు బ్రహ్మాది దేవతల। గనిపించేవా డొకడు గలడు వేరే।
ననిచి సిరుల లక్ష్మీనాథుడైనవాని। అసువులవారము నేము బ్రదికేముగాని॥
చ॥ సతతరక్షకుడయి శంఖచక్రధరుడయి। గతి శ్రీవేంకటపతి గలడు వేరే।
అతనిమఱుగు చొచ్చి యానందపరవశాన। బ్రతిలేక యిందరిలో బ్రదికేము గాని॥

564)ముఖారి
ప॥ నగవులు నిజమని నమ్మేదా। వొగినడియాసలు వొద్దనవే॥
చ॥ తొల్లిటి కర్మము దొంతల నుండగ। చెల్లబోయిక జేసేదా।
యెల్ల లోకములు యేలేటి దేవుడ। వొల్ల నొల్లనిక నొద్దనవే॥

చ॥ పోయిన జన్మము పొరుగులనుండగ। చీయనక యిందు జెలగేదా।
వేయినామముల వెన్నుడమాయలు। ఓ యయ్య యింక నొద్దనవే॥
చ॥ నలి నీనామము నాలికనుండగ। తలకొని యితరము దడవేదా।
బలు శ్రీవేంకటపతి నిన్నుగొలిచి। వొలుకు చంచలము లొద్దనవే॥

565)వేళావళి
ప॥ ఏమిటికి చలము యెందాక। నాముల తోడుత నగవే యికను॥
చ॥ బలుము లేమిటికి బచరించేవే। వలచిన దానవు వనితవు।
సొలయుచు రమణుని సోదింతురటే। అలరి ఇచ్చకములాడుట గాక॥
చ॥ తగవులబెట్టగ తగునటవే యిక। మగనితోడ పలుమరు నిపుడు।
అగడుసేతురా అతని నింతేసి। చిగురు మోవొసగి చెలగుట గాక॥
చ॥ కూడిన వేళను గుట్టుసేతురా। యీడనె శ్రీవేంకటేశునెడ।
ఆడకు వెంగెము లలమేల్మంగవు। వీడెములందుక వెలయుట గాక॥

566)నట్టనారాయణి/ ఖరహరప్రియ
ప॥ కల్లగాదు నీవు మాకు గలిగితే జాలు। తొల్లిటి నీవు యింకా దోడుక వచ్చేను॥
చ॥ తగిలి నీ వెదుటను తలవంచకుండగాను। నగితేను మొగమెత్తి నన్ను జూచేవు।
మగువ నెవ్వతె నీవు మనసున దలచేవో। బెగడ కానతీవయ్య పిలిచి తెచ్చేను॥
చ॥ యెక్కడికో నీ విప్పుడెదురులు చూడగాను। మొక్కితే వేడుకొని నాచెక్కు నొక్కేవు।
అక్కడ నెవ్వతె మీది ఆస నీకు నున్నదో। తక్క కానతీవయ్య దండకు దెచ్చేను॥
చ॥ యెందుకో నీపాయము మీదెత్తుకొని వుండగాను। అంది నిన్ను గూడితే నన్నాదరించేవు।
ముందు శ్రీవేంకటేశ నీ మోహమెందు నుండునో। యిందే ఆనతీవయ్యా యింటికి దెచ్చేను॥

567)ఆనందభైరవి
ప॥ రామభద్ర రఘువీర రవివంశతిలక నీ- । నామమే కామధేనువు నమో నమో॥
చ॥ కౌసల్యానందవర్ధన ఘన దశరథసుత। భాసురయజ్ఞరక్షక భరతాగ్రజ।
రాసికెక్కు కోదండరచన విద్యాగురువ। వాసితో సురలు నిను పడి మెచ్చేరయ్యా॥
చ॥ మారీచసుబాహు మర్దన తాటకాంతక। దారుణ వీరశేఖర ధర్మపాలక।
కారుణ్యరత్నాకర కాకాసురవరద। సారెకు వేదములు జయవెట్టేరయ్యా॥
చ॥ సీతారమణ రాజశేఖరశిరోమణి। భూతలపుటయోధ్యా పురనిలయా।
యీతల శ్రీవేంకటాద్రి నిరవయినరాఘవ। ఘూత నీప్రతాపమెల్లా గడు నిండెనయ్యా॥

568)భూపాలం
ప॥ హరి కృష్ణ మేలుకొను ఆదిపురుషా। తరువాత నా మోము తప్పకిటు చూడు॥
చ॥ మేలుకొను నాయన్న మెల్లనే నీతోడి। బాలులదె పిలిచేరు బడి నాడను।
చాలునిక నిద్దురలు చద్దికూళ్ళపొద్దు- । వేళాయె నాతండ్రి వేగలేవే॥
చ॥ కను దెరవు నాతండ్రి కమలాప్తు డుదయించె। వనిత మొకమజ్జనము వడి దెచ్చెను।
మొనసి మీతండ్రి యిదె ముద్దాడజెలగనీ। దనుజాంతకుండ యిక దగ మేలుకోవే॥
చ॥ లేవె నాతండ్రి నీలీలలటు వొగడేరు। శ్రీవేంకటాద్రిపతి శ్రీరమణుడా।
దేవతలు మునులు జెందిననారదాదులు। ఆవలను బాడేరు ఆకసమునందు॥

569)ముఖారి
ప॥ కిన్న జానేహం కేశవాత్పర మహో । సన్నుతాకర మమాచరణాయ తస్మై॥
చ॥ వేదాంతవేద్యాయ విశ్వరూపాయ నమో। ఆదిమధ్యాంత రహితాధికాయ
భేదాయ పునరప్యభేదాయ నమో నమో। నాదప్రియాయ మమ నాథాయ తస్మై॥
చ॥ పరమపురుషాయ భవబంధహరణాయ నమో। నిరుపమానందాయ నిత్యాయ
దురితదూరాయ కలిదోషవిధ్వస్తాయ। హరియేచ్యుతాయ మమ ఆత్మాయ తస్మై॥

****

చ॥ కాలాత్మకాయ నిజకరుణాకరాయ నమో। శ్రీలలామాకుచాశ్రితగుణాయ।
హేలాంక శ్రీవేంకటేశాయ నమో నమో। పాలితాఖిల మమాభరణాయ తస్మై॥

570)శ్రీరాగం

ప॥ మఱి యేపురుషార్థము మావంకలేదు మీకు। అఱువడము మాకెంత అత్తువో నీవు॥
చ॥ హరి నీవు నాకు నంతర్యామివైన ఫలము। తిరిగినందే మావెంట దిరిగెదవు।
ఇరవుగ నీవు మాకు నేలికవైనఫలము। గరిమె మాపాపమెల్ల గట్టుకొంటివి॥
చ॥ భువిలోన నన్ను బుట్టించిన ఫలము। ఇవల రక్షించేతోడుసిదొకటాయ।
తివిరి నన్ను నీకుక్షి దెచ్చిడుకొన్నఫలము। జవళి నా నేరములు చక్క బెట్టబడెను॥
చ॥ గారవాన నన్ను వెనకవేసుకొన్నఫలము। చేరి నన్ను బుణ్యునిగా జేయవలసె।
అరసి నాకు బ్రత్యక్షమైనఫలమున నన్ను। యీరీతి శ్రీవేంకటేశ ఇముడుకోబడెను॥

571)బౌళి

ప॥ పరదేశిపట్టణమున పదుగురునేగురు గూడుక। పరగగ వరి చెడ నూదర బలిసినయట్లాయ॥
చ॥ ఊరేలెడియత డలసత నూరకయుండగ నడుమల-। వారలు నిక్కపుగర్తలవలె నుండినగతిని।
ధీరత చెడి తను జీవుడు దెలియగనేరక యుండిన। ధారుణిలోపల దొంగల ధర్మాసనమాయ॥
చ॥ వొడలంతంతకు జిక్కగ నుబ్బినరోగము సుఖమున-। కెడమియ్యక నానాటికి నేచినచందమున।
తడబడువిజ్ఞానము గతిదప్పగ బలుపగుపట్నము। కడుజెడగా మాలవాడ్ ఘనమైనట్లాయ॥
చ॥ పొసగగ నిది గని యధికుడు పుక్కటకాండ్ల నందరి। బసమారిచి మొదలికర్త బాలించినగతిని।
పసగలతిరువేంకటగిరిపతి నాదేహపుబురి నీ-। వసమై వెన్నుకు బండ్లు వచ్చినయట్లాయ॥

572)వరాళి

ప॥ పోరొ పోరొ యమ్మలార బొమ్మలాటవారము। యీరసాన మమ్ము నిట్టె యేమిసేసేరు॥
చ॥ ఊరులేనిపొలమేర వొడలుమోచుకొని నేము। తేరదేహ మెక్కుకొని తిరిగేము।
వారువీరనుచు వట్టివావులు సేసుక లేని-। పేరుపెట్టుకొని లోలో బిరువీకులయ్యేము॥
చ॥ బుద్ధిలేనిబుద్ధితోడ పొందుసేసుకొని వట్టి-। యెద్దుబండికంటిసంది నీగేము।
నిద్దురలో తెలివంటూ నీడలోని యెండంటా। వుద్దువుద్దులై లేనివొద్దిక నున్నారము॥
చ॥ మాటులేనిమాటు దెచ్చి మరుగవెట్టుక వట్టి-। మేటానమేట్లవలె మెరసేము।
గాటమైనతిరువేంకటగిరినిలయుని-। నాటకమే నిజమని నమ్మిక నున్నారము॥

573)రామక్రియ/రాగమాలిక

ప॥ నిత్యాత్ముడై యుండి నిత్యుడై వెలుగొందు। సత్యాత్ముడై యుండి సత్యమై తానుండు॥
అప॥ ప్రత్యక్షమై యుండి బ్రహ్మమై యుండు సం-। స్తుత్యు డీతిరువేంకటాద్రివిభుడు॥
చ॥ ఏమూర్తి లోకంబులెల్ల నేలెడునాత-।డేమూర్తి బ్రహ్మాదులెల్ల వెదకెడునాత-
డేమూర్తి నిజమోక్షమియ్య జాలెడునాత-। డేమూర్తి లోకైకహితుడు।
యేమూర్తి నిజమూర్తి యేమూర్తియును గాడు। యేమూర్తిత్రైమూర్తు లేకమైనయాత-।
డేమూర్తి సర్వాత్ము డేమూర్తి పరమాత్ము-। డామూర్తి తిరువేంకటాద్రివిభుడు॥
చ॥ యేదేహమున నిన్ని యును జన్మించె। నేదేవుదేహమున నిన్ని యును నణగె మరి।
యేదేవువిగ్రహం బీసకల మింతయును। యేదేవునేత్రంబు లినచంద్రులు।
యేదేవు డీజీవులిన్నింటిలో నుండు। నేదేవుచైతన్య మిన్నిటికి నాధార-।
మేదేవు డవ్యక్తు డేదేవు దద్వంద్వదు-। డాదేవు డివేంకటాద్రివిభుడు॥
చ॥ యేవేల్పుపాదయుగ మిలయునాకాశంబు। యేవేల్పుపాదకేశాంతం బనంతంబు।
యేవేల్పువిశ్వాన మీమహామారుతము। యేవేల్పునిజదాసు లీపుణ్యులు।
యేవేల్పు సర్వేశు డేవేల్పు పరమేశు-। డేవేల్పు భువనైకహితమనోభావకుడు।
యేవేల్పు కడుసూక్ష్మ మేవేల్పు కడుఘనము। ఆవేల్పు తిరువేంకటాద్రివిభుడు॥

574)దేసాక్షి/భైరవి

****

పll ఎంతైన దొలగవై తేదైన నామతికి। వింతచవినేతుగా విషయబుద్ధి॥
చll ఎనసి జన్మముల నేనెట్లనుండిన బోక। వెనక దిరుగుదువుగా విషమబుద్ధి।
అనువైన యనుభవన లనుభవించగజేసి। వెనక మఱపింతుగా విషయబుద్ధి॥
చll కెఱలి కాంతలు నేను గినిసినను బొలయలుక। విఱిచి కలపుదువుగా విషయబుద్ధి।
తఱితోడ వావివర్తనదలంచిననన్ను। వెఱపు దెలుపుదువుగా విషయబుధి॥
చll యెడలేనియాపదల నెట్లువొరలిన నన్ను। విడిచిపోవైతిగా విషయబుద్ధి।
సడిబెట్టి వేంకటస్వామికృపచే నిన్ను। విడిపించవలనెగా విషయబుద్ధి॥

575)గుండక్రియ

పll ఏటివిజ్ఞాన మేటిచదువు। గూటబడి వెడలుగతిరుగుచు గనలేడు॥
చll ఏడుమడుకలచర్మ మింతయును దూంట్లై। గాడబెట్టుచు జీము గారగను।
పాడైనయిందులో బ్రదుకుగోరే బ్రాణి। వీడదన్నుక చనెడివెరవు గనలేడు॥
చll కడుపునిండిన మహాకష్టంబు నలుగడల। వెడలుచును బెనుకురికి వేయగాను।
యిడుమ బొందుచు సుఖంబిందుకే వెదికీని। వొడలు మోపగ జీవు డోపనలేడు॥
చll వుదయమగుకన్నులురికి యేమైన గని। మదవికారము మతికి మరుపగాను।
యిది యెరిగి తిరువేంకటేశు గని జీవుడా- ।సదమలానందంబు చవిగానలేడు॥

576)ఆహిరి

పll అతిదుష్టుడ నే నలసుడను। యితరవివేకం బికనేల॥
చll ఎక్కడ నెన్నిట యేమిసేసితినొ। నిక్కపుదప్పులు నేరములు।
గక్కన నిన్నిట కలిగిననీవే। దిక్కుగాక మరి దిక్కేది॥
చll ఘోరపుబాపము కోట్లసంఖ్యలు। చేరువ నివె నాచేసినివి।
నీరసునకు నిటు నీకృప నాకిక। కూరిమి నా యెడ గుణమేది॥
చll యెఱిగి చేసినది యెఱుగక చేసిన- । కొఱతలు నాయెడ గోటులివే।
వెఱపు దీర్చి శ్రీవేంకటేశ కావు। మఱవక నాగతి మఱి యేది॥

577)కన్నడగౌళ

పll దైవకృతంబట చేతట తనకర్మాధీనంబట। కావలసినసౌఖ్యంబులు గలుగక మానీనా॥
చll ఎక్కడిదుఃఖపరంపర లెక్కడిసంసారంబులు। యెక్కడిజన్మము ప్రాణులకేలా కలిగినది।
యెక్కడిమోహవిడంబన యెక్కడియాశబంధము। యెక్కడికెక్కడ నిజమై యివి దానుండీనా॥
చll యీకాంతలు నీద్రవ్యము లీకన్నులవెడయాసలు। యీకోరికె లీతలపులు యిట్టే వుండీనా।
యీకాయం బస్థిరమన కీదుర్దశలకు లోనై। యీకల్మషముల బొరలగ నివి గడతేరీనా॥
చll దేవశిఖామణి తిరుమల దేవునికృపగల చిత్తము। పావనమై దురితంబుల బాయక మానీనా।
ఆవిభుకరుణారసమున నతడే తను మన్నించిన। ఆవేడుక లీవేడుక లాసలు సేసీనా॥

578)శంకరాభరణం

పll ఆదిమపూరుషు డచ్యుతు డచలు డనంతు డమలుడు। ఆదేవు డీతడేపో హరి వేంకటవిభుడు॥
చll ఏకార్ణవమై ఉదకములేచిన బ్రహ్మాండములో। బైకొనియుండ నొకవటపత్రములోపలను।
చేకొని పవళింపుచు నొకశిశువై వడి దేలాడిన- । శ్రీకాంతు డీతడేపో శ్రీవేంకటవిభుడు॥
చll అరుదుగ బలిమద మడపగ నాకసమంటిన రూపము। సరగున భూమియంతయు నొకచరణంబున గొలిచి।
పరగినపాదాంగుటమున బ్రహ్మాండము నగలించిన। పరమాత్ము డీతడేపో పతివేంకటవిభుడు॥
చll క్షీరపయోనిధిలోపల శేషుడు పర్యంకముగా। ధారుణియును సిరియును బాదము లొత్తగును।
చేరువ దను బ్రహ్మాదులు సేవింపగ జెలువొందెడి। నారాయణుడితడే వున్నతవేంకటవిభుడు॥

579)శంకరాభరణం

పll పాపములే సంబళమెపుడూ యీ- । యాపదబడి నే నలవనా॥
చll ఎన్నిపురాణము లెటువలె విన్నా। మన్నమనువు దిమ్మరితనమే।

నన్ను నేనే కానగలేనట నా- । విన్నవినుకులకు వెఱచేనా॥
చ॥ యెందరుపెద్దల నెట్ల గొలిచినా। నిందల నామతి నిలిచీనా।
కందువెఱిగి చీకటికి దొలగనట। అందపుబరమిక నందేనా॥
చ॥ తిరువేంకటగిరి దేవుడే పరమని। దరిగని తెలివిక దాగీనా।
తిరముగ నిను జింతించినచింతే। నిరతము ముక్తికి నిధిగాదా॥

580)ముఖారి
ప॥ ఎందు బొడమితిమో యెఱుగము మా- । కందువ శ్రీహరికరుణేకాక॥
చ॥ ఏటిజన్మమో యెఱగము పర- । మేటిదో నే మెఱగము।
గాటపుకమలజు గాచినయీ- । నాటకుడే మానమ్మినవిభుడు॥
చ॥ యెవ్వారు వేల్పులో యెఱుగము సుర- । లెవ్వరో నే మెఱుగము।
రవ్వగుశ్రీసతిరమణుడు మా- । కవ్వనజోదరు డంతరియామి॥
చ॥ యింకానేటిదో యెఱగము యీ- । యంకెలబాముల నలయము।
జంకెల దనుజుల జదిపినతిరు- । వేంకటేశుడు మావిడువనివిభుడు॥

581)ఆహిరి/రేవతి
ప॥ అక్కడ నాపాట్లువడి యిక్కడ నీపాటు పడి। కుక్కనోరికళాసమై కొల్లబోయ బతుకు॥
చ॥ ఎండచేత నీడచేత నెల్లవాడు నిట్లానే। బండుబండై యెందు గడపల గానక।
వుండగిలి నరకాల నుడుకబోయెద మింక। వండదరిగిన కూరవలెనాయ బతుకు॥
చ॥ పంచమహాపాతకాలబారి బడి భవముల। దెంచి తెంచి ముడివేయ దీదీపులై।
పొంచినయాసలవెంట బొరలబోయెద మింక। దంచనున్న రోలిపిండితలపాయ బతుకు॥
చ॥ యీదచేత వానచేత నెల్లనాడు బాయని। బాదచేత మేలెల్ల బట్టబయలై।
గాదిలి వేంకటపతి గానగబోయెద మింక। బీదగరచినబూరె ప్రియమాయ బ్రదుకు॥

582)నాదనామక్రియ
ప॥ ఈసుర లీమును లీచరాచరములు। యిసకలమంతయు నిది యెవ్వరు॥
చ॥ ఎన్నిక నామము లిటు నీవై యుండగ। యిన్ని నామము లిటు నీవై యుండగ।
వున్నచోటనే నీవు వుండుచుండుగ మరి। యిన్నిటా దిరుగువా రిది యెవ్వరు॥
చ॥ వొక్కరూపై నీవు వుండుచుండగ మరి। తక్కిన యీరూపములు తామెవ్వరు।
యిక్కడనక్కడ నీవు యిటు ఆత్మలలోనుండ। మక్కువ నుండువారు మరి యెవ్వరు॥
చ॥ శ్రీవేంకటాద్రిపై చెలగి నీ వుండగా। దైవంబులనువారు తామెవ్వరు।
కావలసినచోట కలిగి నీవుండగ। యీవిశ్వపరిపూణు లిది యెవ్వరు॥

583)లలిత
ప॥ తాపలేక మేడ లెక్కదలచేము। యేపులేని చిత్తముతో యీహీహీ నేము॥
చ॥ ఎఱుకమాలినబుద్ధి నెవ్వరైనా బతులంటా। తెఱగెఱగక వీధి దిరిగేము।
పఱచైన జవరాలు పరులెల్లా మగలంటా। వొఱపునిలిపిన ట్లోహోహో నేము॥
చ॥ యిందరును హితులంటూ యెందైనా సుఖమంటా। పొందలేనిబాధ బొరలేము।
మందమతివాడు యెండమావులు చెరువులంటా। అందునిందు దిరిగిన ట్లాహాహా నేము॥
చ॥ మేటివేంకటేశు బాసి మీదమీద జవులంటా। నాటకపుతెరువుల నడిచేము।
గూటిలో దవ్వులవాడు కొండలెల్ల నునుపంటా। యేటవెట్టి యేగిన ట్లీహీహీ నేము॥

584)ఆహిరి/నారాయణి
ప॥ ఏటికి దలకెద రిందరును। గాటపుసిరులివి కానరొ ప్రజలు॥
చ॥ ఎండల బొరలక యేచినచలిలో- । నుండక చరిలో నుడుకక।
అండనున్నహరి నాత్మదలచిన। పండినపసిడే బ్రతుకరొ ప్రజలు॥
చ॥ అడవుల నలయక ఆకునలము దిని। కడుపులు గాలగ గరగక।

బడిబడి లక్ష్మీపతికి దాసులై। పొడవగుపదవుల బొందరొ ప్రజలు॥
చ॥ పొక్కేటికాళ్ళ పుండ్లు రేగగ। దిక్కులనంతట దిరుగక।
గక్కన తిరువేంకటగిరిపతి గని। వొక్కమనసుతో నుండరొ ప్రజలు॥

585)బౌళి
ప॥ ఎట్టుచేసిన జేసె నేమిసేయగవచ్చు। చుట్టపువిరోధంబు సూనాస్త్రుచెలిమి॥
చ॥ ఒడలిలోపలిరోగ మొనర బరితాపంబు। కడుపులోపలిపుండు కడలేనియాస।
తడిపాతమెడగోత తలపువిషయాసక్తి। గుడిమీదితరువు అలుగులము ప్రాణులకు॥
చ॥ నీడలోపలయెండ నెలకొన్న బంధంబు। గోడపైసున్నంబు కొదలేనియెఱుక।
పాడూరిలో బ్రదుకు పాపకర్మబుద్ధి। తాడుపైతపసు తమధనము ప్రాణులకు॥
చ॥ మంటజేసినబొమ్మ మనికి సంసారంబు। రెంటికినిగానివీరిడికొలువు బ్రదుకు।
యింటివేలుపు వేంకటేశు గొలువక పరుల-। వెంట దిరుగుట వోడవిడిచి వదరిడుట॥

586)వరాళి
ప॥ తలపు కామారుతత్త్వముమీద నలవడిన-। నిల నెట్టివారైన నేలాగు గారు॥
చ॥ ఓలి నిరువురుసతుల నాలింగనముసేయ। లోలుడటుగాన నాలుగుచేతులాయ।
వేలసంఖ్యలుసతుల వేడుకల రమియింప। బాలుపడెగాన రూపములు పెక్కాయ॥
చ॥ పొలయలుక కూటములభోగి దానటుగాన। మలసి యొక్కొకవేళ మారుమొగమాయ।
లలిత లావణ్య లీలావిగ్రహముగాన। కొలదివెట్టగరానిగోళ్ళు నిడుపాయ॥
చ॥ చిరభోగసౌఖ్యముల జెంద ననుభవిగాన। తిరువేంకటాచలాధీశ్వరుండాయ।
పరగ సంసారసంపదకు బద్ధుడుగాన। అరుదుగా సకలాంతరాత్మకుడాయ॥

587)లలిత
ప॥ ఎక్కడిదురవస్థ లేటిదేహము లోన। జిక్కి జీవుడు మోక్షసిరి జెందలేడు॥
చ॥ ఒడలు మాంసపూర మొక పూటయిన మీదు। గడుగకున్న గొరగాదు।
కడలేనిమలమూత్రగర్హితమిది, లోను। గడుగరాదు యెంతగడిగిన బోదు॥
చ॥ అలర చిత్తముచూడ నతిచంచలము దీన। గలసినపెనుగాలి గనము।
మెలపులేనిచిచ్చు మీదమిక్కిలి గొంత। నిలుపులేదు పట్టి నిలుపగరాదు॥
చ॥ తిరువేంకటాచలాధిపుడు నిత్యానంద-। కరుడు జీవునకు రక్షకుడు।
కరుణించి యొకవేళ గాచినగాని మేను-। చొరకమానెడుబుద్ధి చోక దెవ్వరికి॥

588)సామంతం/కాంభోజి
ప॥ చాలదా మాజన్మము నీ-। పాలింటివారమై బ్రదుకగగలిగె॥
చ॥ కమలాసనాదులుగాననినీపై। మమకారముసేయ మార్గము గలిగె।
అమరేంద్రాదులకందరానినీ-। కొమరైన నామము కొనియాడగలిగె॥
చ॥ సనకాదులును గానజాలనినిన్ను। తనివోవ మతిలోన దలపోయగలిగె।
ఘనమునీంద్రులకు నగమ్యమైవున్న-। నిను సంతతమును వర్ణింపగలిగె॥
చ॥ పరమమై భవ్యమై పరగిననీ-। యిరవిట్టిదని మాకు నెఱుగంగగలిగె।
తిరువేంకటాచలాధిప నిన్ను యీ-। ధరమీద బలుమారు దరిసింపగలిగె॥

589)ఆహిరి/హిందోళ
ప॥ దిక్కిందరికినైనదేవుడు కడు। దెక్కలికాడైనదేవుడు॥
చ॥ కొత్తపెండ్లికూతు గోరి చూడబోయి। యెత్తి తేరిమీద నిడుకొని।
నెత్తికన్ను మానినవాని పెండ్లికి। దెత్తిగొన్న యట్టి దేవుడు॥
చ॥ గొప్పయినపెద్దకొండమీద నుండి। దెప్పరముగా దిగబడి।
కప్పి రెండుదునుకలు గూడినవాని। తిప్పదీరులాడే దేవుడు॥
చ॥ బెరసి మేనమామబిడ్డకునై పోయి। నిరతంపుబీరాలు నెరపుచు।

****

యిరవైనమాయపుటెద్దుల బొరిగొన్న- । తిరువేంకటగిరిదేవుడు॥
590)ఆహిరి/తోడి
ప॥ ఎన్నాళ్ళదాక దానిట్టె వుండుట బుద్ధి। కన్నపోవుట పూర్వకర్మశేషం।
చ॥ కలకాలమెల్ల దుఃఖమేకాగ బ్రాణికిని। వలదా సుఖము గొంతవడియైనను।
కలుషబుద్ధుల బ్రజ్ఞగల దింతయును మంట। గలసిపోవుటే పూర్వకర్మశేషం॥
చ॥ జాలి తొల్లియుబడ్డజాలె నేడునుగాక। మేలు వొద్దా యేమిటినైనాను।
తాలిమిలో హరి దలచక యెఱుకెల్ల। గాలిబోవుట పూర్వకర్మశేషం॥
చ॥ తరగనినరకపుబాధయు నేడునుగాక। దరి చేరవలదా యింతటనైనను।
తిరువేంకటాద్రిపైదేవుని గొలువక। గరివడే భవమెల్ల కర్మశేషం॥
591)భూపాలం
ప॥ వాడె వేంకటేశుడనేవాడె వీడు। వాడిచుట్టుగైదువవలచేతివాడు॥
చ॥ కారిమారసుతుని చక్కనిమాటలకు జొక్కి। చీరగా వేదాలగుట్టు చూపినవాడు।
తీరని వేడుకతో తిరుమంగయాళువారి- । ఆరడిముచ్చిమికూటి కాసపడ్డవాడు॥
చ॥ పెరియాళువారిబిడ్డ పిసికిపైవేసిన। విరులదండల మెడవేసినవాడు।
తరుణి చేయివేసిన దగ్గరి బుజముచాచి। పరవశమై చొక్కి పాయలేనివాడు॥
చ॥ పామరుల దనమీది పాటలెల్లా బాడుమంటా। భూమికెల్లా నోర నూరిపోసినవాడు।
మామకూతురల మేలుమంగనాచారియు దాను। గీముగానే వేంకటగిరి నుండేవాడు॥
592)ఆహిరి/కదనకుతూహలం
ప॥ అంటబారి పట్టుకోరే అమ్మలాల యిదె। వెంటబారనీదు నన్ను వెడమాయతురుము॥
చ॥ కాగెడుపెరుగుచాడె కవ్వముతో బొడిచి। లేగల దోలుకొని అలిగిపోయీని।
రాగతనమున వాడె రాతిరి నారగించడు। ఆగి నన్ను గూడడిగె నయ్యో ఇందాకను॥
చ॥ కొలదిగానిపెరుగు కొసరికొసరి పోరి। కలవూరుగాయలెల్ల గలచిపెట్టి।
పలుకడు చేతిచట్టి పారవేసి పోయీనదె। చెలగుచు మూటగట్టె జెల్లబో యిందాకను॥
చ॥ మట్టుపడకిటు నూరుమారులైనా నారగించు। ఇట్టె యిందరిలోన నిన్నాళ్ళును।
వెట్టికి నాకొరకుగా వేంకటేశు డారగించె। యెట్టు నేడాకట ధరియించెనో యిందాకను॥
593)సామంతం/యదుకులకాంభోజి
ప॥ తనదీగాక యిందరిదీగాక। తనువెల్ల బయలై దరిచేరదు॥
చ॥ కడుపూ నిండదు కన్నూ దనియదు। కడగి లోనియాకలియు బోదు।
సడిబడి కుడిచినకుడుపెల్ల నినుము- । గుడిచిననీరై కొల్లబోయె॥
చ॥ చవియూ దీరదు చలమూ బాయదు। లవలేశమైన నొల్లకపోదు।
చివచివ నోటికడవలోనినీరై। కవకవ నవియుచు గారీని॥
చ॥ అలపూ దోపదు అడవీ నెండదు। యెలయించుభంగమయిన బోదు।
తెలిసి వేంకటగిరిదేవుని దలపించు- । తలపైన దనకు ముందర నబ్బదు॥
594)ఆహిరి/వసంతభైరవి
ప॥ పెక్కులంపటాల మనసుపేదవైతివి నీకు। నెక్కడా నెవ్వరు లేరు యేమిసేతువయ్యా॥
చ॥ కన్నుమూయ బొద్దులేదు, కాలుచాచ నిమ్ములేదు। మన్నుదవ్వి కిందనైన మనికిలేదు।
మున్నటివలెనే గోరుమోపనైన జోటులేదు। యిన్నిటా నిట్లానైతి వేమిసేతువయ్యా॥
చ॥ అడుగిడుగ నవ్వల లేదు, అండనైన నుండలేదు। పుడమి గూడు గుడువనైన బొద్దులేదు।
వెడగుదనము విడువలేదు, వేదమైన జదువలేదు। యెడపదడప నిట్ల నీకు నేమిసేతువయ్యా॥
చ॥ వుప్పరములు మానియైన నుండలేదు లోకమందు। నిప్పుడైన నీవిహార మిట్ల నాయను।
చెప్పనరుదు నీగుణాలు శ్రీవేంకటేశ యిట్ల- । నెప్పుడును ఘనుడవరయ నేమిసేతువయ్యా॥
595)శ్రీరాగం/కల్యాణి

****

పll ఇతడుచేసినసేత లెన్నిలేవిలమీద। యితడు జగదేకగర్వితుడౌనో కాడో॥
చll కుడువడా ప్రాణములుగొనుచు బూతకిచన్ను। తుడువడా కపటదైత్యులనొసలివ్రాలు।
అడువడా నేలతో నలమి శకటాసురుని। వడువడా నెత్తురులు వసుధ కంసుని॥
చll పెట్టడా దనుజారిబిరుదు లోకమునద్దు। కట్టడా బలిదైత్యు కర్మబంధముల।
మెట్టడా కాళింగుమేటిశిరములు, నలియ-। గొట్టడా దానవుల గోటానగోట్ల॥
చll మరవడా పుట్టువులు మరణములు బ్రాణులకు। పరపడా గంగ దనపాదకమలమున।
చెరుపడా దురితములు శ్రీవేంకటేశుడిదె। నెరపడా లోకములనిండ దనకీర్తి॥
596)గుండక్రియ/కామవర్ధిని
పll తానే తెలియవలె తలచి దేహి తన్ను। మానుపువారలు మరి వేరీ॥
చll కడలేనిభవసాగరము చొచ్చినతన్ను। వెడలించువారలు వేరీ।
కడుబంధములచేత గట్టుపడినతన్ను। విడిపించువారలు వేరీ॥
చll కాగినినుమువంటి కర్మపుతలమోపు-। వేగు దించేటివారు వేరీ।
మూగినమోహపుమూకలు తొడిబడ। వీగదోలేటి వారలువేరీ॥
చll తిరువేంకటాచలాధిపుని గొలువుమని। వెరవుచెప్పెడువారు వేరీ।
పరివోనిదురితకూపముల బడకుమని। వెరవుచెప్పెడివారు వేరీ॥
597)నారణి/హరికాంభోజి
పll పరగుబహుజన్మ పరిపక్వహృదయుడై। మరికదా వేదాంతమార్గంబు గనుట॥
చll కలుషహరమగు వివేకమ్ము గలిగినయట్టి-। ఫలముగాదా కృపాపారీణుడౌట।
తలపోసి సకలభూతదయావిశేషంబు। కలిగికదా గుణవికారంబు గనుట॥
చll యెదిరి దనవలెనె తా నెఱగనేర్చినఫలము। అదిగదా ద్రవ్యమోహంబు గడచనుట।
పదిలమగునాశానుభవము పాపినయట్టి-। తుదగదా తాను సంతోషంబు గనుట॥
చll రతిపరాఙ్ముఖ మహారాజ్యమబ్బినఫలము। మతిగదా తాను కర్మత్యాగియౌట।
తతితోడ ఫలపరిత్యాగిచిత్తవ్యాపి-। ధృతిగదా వేంకటాధిపుదాసుడౌట॥
598)ముఖారి
పll ఎంతసేయగలేదు యిటువంటివిధి యభవు-। నంతవానిని భిక్షమడుగుకొన జేసె॥
చll కోరిచంద్రుని బట్టి గురుతల్పగుని జేసె। కూరిమలరగ నింద్రు గోడి జేసె।
ఘోరకుడువగ ద్రిశంకుని నంత్యజుని జేసె। వీరుడగునలు బట్టి విరూపుజేసె॥
చll అతివనొడ్డుగ జూదమాడ ధర్మజు జేసె। సతినమ్ముకొన హరిశ్చంద్రు జేసె।
కుతిలపడ శూద్రకుని గొఱ్ఱెముచ్చుగ జేసె। మతిమాలి కురురాజు మడుగచొరజేసె॥
చll పడనిపాట్ల బరచి బ్రహ్మతల వోజేసె। తొడరి కాలునుకాలు దునియజేసె।
అడర నీవిధికి విధియగు వేంకటేశుకృప। పడయకుండగ భంగపడకపోరాదు॥
599)ధన్యాసి
పll పంకజాక్షులు సొలసిపలికి నగగా-। నింకా నారగించు మిట్లనే అయ్యా॥
చll కలవంటకములు పులుగములు దుగ్ధాన్నములు। పలుదెరగులైన అప్పములగములు।
నెలకొన్న నేతులును నిరతంపుచక్కెరలు। గిలుకొట్టుచును నారగించవయ్యా॥
చll పెక్కువగునై దంపుపిండివంటలమీద। పిక్కిటిలు మెఱుగుబొడి బెల్లమును।
వొక్కటిగ గలుపుకొని వొలుపుబప్పులతోడ। కిక్కిరియ నిటు లారగించవయ్యా॥
చll కడుమధురమైన మీగడపెరుగులను మంచి-। అడియాల వూరుగాయల రుచులతో।
బడిబడిగ నవకంపు బళ్ళెరంబులతోడ। కడునారగించు వేంకటగిరీంద్రా॥
600)శ్రీరాగం
పll ఏది చూచినను గడు నిటువంటిసోయగములే। మేదినికి గిందుపడి మిన్నందనేలా॥
చll కరిరాజుగాంచిన కరుణానిధివి నీవు। అరిది నరసింహరూపైతివేలా।

పురగేంద్రశయనమున నుండి నీవును సదా। గరుడవాహనౌడవై గమనించరాదా॥
చ॥ పురుషోత్తమఖ్యాతి బొదలి యమృతము వంప। తరుణివై వుండ నిటు దైన్యమేలా।
శరణాగతులకు రక్షకుడవై పాము నీ- । చరణములకిందైన చలముకొననేలా॥
చ॥ దేవతాధిపుడవై దీపించి యింద్రునకు। భావింప తమ్ముడన బరగితేలా।
శ్రీవేంకటాచలస్థిరుడవై లోకముల- । జీవకోట్లలోన జిక్కువడనేలా॥

601)సామంతం/భైరవి
ప॥ అటు గుడువు మనస నీ వన్ని లాగుల బొరలి। ఇటు గలిగె నీకు నైహికవిచారములు॥
చ॥ కోరికలకును గలిగె ఘోరపరితాపంబు। కూరిమికి గలిగె ననుకూలదుఃఖములు।
తారతమ్యములేని తలపోతలకు గలిగె। భారమైనట్టి లంపటమనెడిమోపు॥
చ॥ తనువునకు గలిగె సంతతమైనతిమ్మటలు। మనువునకు గలిగె నామవికారములు।
పనిలేని సంసార బంధంబునకు గలిగె। ఘనమైన దురిత సంగతితోడి చెలిమి॥
చ॥ దేహికిని గలిగె నింద్రియములను బోధింప। దేహంబునకు గలిగె తెగనిసంశయము।
దేహాత్మకుండయిన తిరువేంకటేశునకు। దేహిదేహాంతరస్థితి జూడగలిగె॥

602)ఆహిరి
ప॥ ఏల సమకొను సుకృత మెల్లవారికి మహా- । మాలిన్యమున నాత్మ మాసినదిగాన॥
చ॥ కలికాలదోషంబు కడావరానిదిగాన। తలపుదురితముల కాధారంబుగాన।
బలుపూర్వకర్మములు పట్టరానివిగాన। మలమూత్రజన్మంబు మదకరముగాన॥
చ॥ రాపైనగుణ వికారములు బహుళముగాన। ఆపరానివి యింద్రియంబు లటుగాన।
దాపరంబగుమమత దయదలంపదుగాన। కాపురముచే నాస కప్పుకొనుగాన॥
చ॥ హృదయంబు చంచలం బిరవుగానదుగాన। చదువు బహుమార్గముల జాటు నటుగాన।
యెదరనుండెడు వేంకటేశ్వరుని నిజమైన- । పదముపై కోరికలు పైకొనవుగాన॥

603)శ్రీరాగం/హుసేని
ప॥ వలపు లధికము సేయు వైభవములు। తలపు లధికము సేయు దలపోతలు॥
చ॥ కోప మధికముసేయు గోరికలు। తాప మధికముసేయు దమకంబులు।
కోపంబు దాపంబు గూడ నధికముసేయు। యేపయినమోహముల నేమందమే॥
చ॥ మచ్చి కధికముసేయు మన్ననలు। యిచ్చ లధికముసేయు నీరసములు।
మచ్చికలు నిచ్చలును మగుడ నధికముసేయు- । నెచ్చరికకూటముల నేమందమే॥
చ॥ అందమధికముసేయు నైక్యములు। పొందు లధికముసేయు బొలయలుకలు।
అందములు బొందులును నలర నధికము సేయు- । నెందు నరుదగువేంకటేశుకృపలు॥

604)వరాళి/ఆభోగి
ప॥ చిత్త మతిచంచలము చేత బలవంతంబు। తిత్తితో జీవుడిటు దిరిగాడుగాక॥
చ॥ కదిసి జీవుడు పుట్టగా బుట్టినటువంటి- । మొదలు దుదియునులేని మోహపాశములు।
వదలు బెటువలె దారు వదలించు బెటువలెను। పదిలముగ వీనిచే బడి పొరలుగాక॥
చ॥ కడలేని జన్మసంగ్రహములై యెన్నడును। గడుగవసములుగాని కర్మపంకములు।
విడుచు బెటువలె దారు వదలించు బెటువలెను। విడువని విలాపమున వేగుటలుగాక॥
చ॥ యిందులోపల జీవుడెన్నడే నొకమాటు। కందువెఱిగి వివేకగతుల భాగ్యమున।
అందముగ దిరువేంకటాద్రీశు సేవించి। అందరాని సుఖంబు లందుగాక॥

605)అమీర్కల్యాణి
ప॥ ఉప్పవడము గాకున్నా రిందరు। యెప్పుడు రేయి నీకెప్పుడు పగలు॥
చ॥ వున్నతి చంద్రుడును కమలమిత్రుడును। వున్నతి నివి నీకుండగను।
వెన్నెలయెండలు వెలయగ మేల్కొను- । టెన్నడు నిద్దుర యెన్నడు నీకు॥
చ॥ కందువ సతికనుగలువలు ముఖార- । విందము నిదివో వికసించె।

మందర నిద్దుర మొలవదు చూచిన। వింధగు నీతెలివికి దుదయేది॥
చ॥ తమము రాజసము తగుసాత్వికమును- । నమరిన నీమాయారతులు।
కమలాధిప వేంకటగిరీశ నిన్ను । ప్రమదము మఱపును బైకొనుటెట్లా॥

606)లలిత/పంతువరాళి
ప॥ ఎనుపోతుతో నెద్దు నేరుగట్టినయట్లు। యెనసి ముందర సాగదేటిబ్రదుకు॥
చ॥ కడలేనియాసతో కరగికరగి చిత్త- । మెడమవంకకు వచ్చె నేటిబ్రదుకు।
పొడవైనమమతతో బొదల బొదల మాన- । మిడుమపాట్ల బడె నేటిబ్రదుకు॥
చ॥ తెగదెంపులేని భ్రాంతికి జిక్కి యాచార- । మెగసి గొందులు దూరె నేటిబ్రదుకు।
పగగొన్న మోహతాపము వేరుగ విజ్ఞాన- । మిగురువెట్టక మానె నేటిబ్రదుకు॥
చ॥ భావింప రోతలోబడి పొరలెడిసౌఖ్య- । మేవగింపడు జీవుడేటిబ్రదుకు।
శ్రీవేంకటేశుపై చిత్తమొక్కటె కాని। యేవంక సుఖము లేదేటిబ్రదుకు॥

607)శ్రీరాగం/నవరోజ్
ప॥ ఎత్తరే ఆరతులీపై కింతులాల। హత్తెను శ్రీవేంకటేశు కలమేలుమంగ॥
చ॥ హరి వురముపై సొమ్ము అరతగట్టిన తాళి। సరిలేని దేవుని సంసార ఫలము।
సిరులకు బుట్టినిల్లు సింగారముల విత్తు। మెరగుబోడి యలమేలుమంగ॥
చ॥ పరమాత్మునికి నాత్మ భావములో కీలుబొమ్మ। కెరలుచు నితడు భోగించే మేడ॥
సరసపు సముద్రము సతమైన కొంగుపైడి। అరిది సంపదలది యలమేలుమంగ॥
చ॥ శ్రీవేంకటేశుని దేవి చిత్తజగన్నతల్లి। యీవిభుని కాగిటిలో యేచినకళ।
బూవపు పెండ్లి మేలు పొందిన నిధానము। ఆవల నీవల నీపె యలమేలుమంగ॥

608)పాడి/మోహన
ప॥ ఎంతమోహమో నీకీ ఇంతి మీదను। వింత వింత వేడుకల మీదను॥
చ॥ తరుణిగుబ్బలు నీకు దలగడ బిల్లలుగా- । నొరగు కొన్నాడవు వుబ్బున నీవు।
దొరపై పయ్యెదకొంగు దోమతెర బాగుగ। సరుగ మాటుక సేసుక జాణవై వున్నాడవు॥
చ॥ భామిని తొడలు నీకు పట్టెమంచము లాగున- । నాముకొని పవ్వళించే వప్పటి నీవు।
గోముతోడ పట్టుచీర కుచ్చెల వరపుగాగ। కామించి ఇట్టె కోడెకడవై వున్నాడవు॥
చ॥ వనిత కాగిలి నీకు వాసన చప్పరముగ- । మనికి సేసు కున్నాడ వొద్దికై నీవు।
యెనసితివి శ్రీవేంకటేశ యలమేలుమంగను। అనిశము సింగారరాయడవై వున్నాడవు॥

609)గుండక్రియ/సావేరి
ప॥ పోయం గాలము వృథయై పుట్టినమొదలుం గటకట। నీయెడ నామది నిజమై నిలుచుట యెన్నడొకో॥
చ॥ కుడిచిన నాకలి దీరదు కుడువగగుడువగ బైపై। కడుబొదలెడుదీపన మిది గడచుట యికనెట్లు।
కుడువకమానుట యెన్నడు కోరికదీరుట యెన్నడు। తడయక నీరూపము నే దలచుట లెన్నడొకో॥
చ॥ జీవుడుపుట్టిన మొదలును జేతికి నూఱట చాలక। యేవిధమున భుజియించిన నెడయదు దీపనము।
శ్రీవేంకటపతి నాకిక శ్రీకరుణామృత మియ్యక। పావనమందదు నామది పాలించందగదా॥

610)శంకరాభరణం
ప॥ మనసు బండారము మగువమేను। పొదిగొన్న వలపులబొసగెగాన॥
చ॥ మరుని యాయుధశాల మరునికొప్పు। తొరలించి విరులెల్లాదురిమెగాన।
యిరవై కీరములాయ మీపెగళము। సరసపుమాటలెల్లా జరపె గాన॥
చ॥ కాముని సాము గరిడి కాంత వురము। ఆమని చను సంగడా లమరెగాన।
ప్రేమపుగేళాకూళి గంభీరనాభి। తేమ చెమటల చేత దిగుపారెగాన॥
చ॥ కాంతుని వేట పొలము కన్నె పిఱుదు। బంతి మొలనూళ్ళ పోగు వారెగాన।
అంతటివానితల్లి యీయలమేల్మంగ। యింతలో శ్రీవేంకటేశు నెనసెగాన॥

611)దేసాళం/కాంభోజి

ప॥ పెనుబండలు సేసి పిలిపించె నిన్న మాపె। పెనగీజిత్తపు చింత పెనులంపటములు॥
చ॥ చెవులబండుగసేసె చెలి నీసుద్దులు విని। నవకపు వేడుక నిన్నటిమాపె।
తివిరి వేగుదాకా దీపాళి పండుగసేసె। జవకట్టి నినుబాసి జాగరాలను॥
చ॥ కన్నులపండుగసేసె కలికి మేడపై నుండి। నిన్ను దప్పకిట్టి చూచి నిన్నుమాపె।
వున్నతి నొక నిముషముగాది పండుగసేసె। తన్ను దానె తనలోని తమకానను॥
చ॥ నిచ్చ పండుగలు సేసె నీతోడి మాటలనె। నెచ్చలి యల్లంతనుండి నిన్నమాపె।
వచ్చిగా లక్ష్మీదేవి పండుగలు సేసెనిదె। యిచ్చకుడ శ్రీవేంకటేశ నిన్ను గూడెనూ॥
612)రామక్రియ/కాపీ
ప॥ చూడరమ్మ యిటువంటి సుదతులుతులేరెందు। యేడనైన నిటువంటి యింతులు వుట్టుదురా॥
చ॥ ముదిత నడపులలోని మురిపెమే వెయిసేసు। కొదమ గుబ్బల తీరు కోటివేలు సేసు।
సుదతి బిత్తరిచూపు సొన్నటంకాలేసేసు। అదర బింబము తీరు ఆరువేలు సేసు॥
చ॥ సన్నపు నడుములోని సైకమే లక్షసేసు। పన్నుగా బిరుదు వన్నె పదివేలు సేసు।
యెన్నిక మెఱుగుదొడలెంత ధనమైనజేసు। నున్నగా దువ్వినకొప్పు నూరువేలు సేసునే॥
చ॥ అంగన భాగ్యమెట్టిదో అతిమోహమై తిరు- । వెంగళరాయనికృప వేవేలు సేసునే।
బంగారు చవికెలో బడతి గూడిన సొంపు। రంగుగా జెలియరూపు రాజ్యమెల్లజేసునే॥
613)లలిత
ప॥ ఏల మోసపోయిరొకో యెంచి యాకాలపువారు। బాలకృష్ణునిబంట్లై బ్రదుకవద్దా॥
చ॥ పసులగాచేవాని బ్రహ్మ నుతించెనంటేను। దెసలదేవుడేయని తెలియవద్దా।
సిసువు గోవర్ధనాద్రి చేతబట్టి యెత్తెనంటే। కొసరీతని పాదాలే కొలువవద్దా॥
చ॥ నరునికి విశ్వరూ పున్నతి జూపెనంటేను। నరహరి యితడని నమ్మవద్దా।
పరగ జక్రముచేత బాణుని నఱికెనంటే। సారి దీతని శరణుచొఱవద్దా॥
చ॥ అందరుసురలలోన నగ్రపూజ గొన్నప్పుడే। చెంది యాతనికృపకు జేరవద్దా।
అంది శ్రీవేంకటేశు డట్టె ద్రిష్టదైవమంటే। విందుల బరులసేవ విడువవద్దా॥
614)సామంతం/సామ
ప॥ ఎన్నగలుగుభూతకోటినెల్ల జేసినట్టిచేత। నిన్ను జేసుకొనుటగాక నీకు దొలగవచ్చునా॥
చ॥ గుట్టుచెరిచి లోకమెల్లఘోరసంసారమందు। కట్టివేసినట్టిపాపకర్మ మేలతీరును।
పట్టితెచ్చి నిన్ను రోలగట్టివేసి లోకమెఱగ। రట్టుసేసుగాక నిన్ను రాజనన్న విడుచునా॥
చ॥ మిట్టిపల్లములకు దెచ్చి మెరసి భూతజాలములకు। దొట్టిపెసలు గొలచినట్టి దోసమేల పాయును।
అట్టిసాచి గోపసతుల నలమి వెంటవెంట దిరుగ। వెట్టి జేయుగాక నీవు విభుడనన్న విడుచునా॥
చ॥ పరుల ఇంటికేగు పరులపరుల వేడజేసినట్టి- । యెఱికమాలినట్టిచేత లేలనిన్ను విడుచును।
వెరవుమిగిలి వేంకటాద్రివిభుడననుచు జనులచేత- । నరులుగొనగ జేయుగాక ఆస నిన్ను విడుచునా॥
615)శ్రీరాగం
ప॥ కోరికె దీరుట యెన్నడు గుణమును నవగుణమును జెడి। పూరక యీమది నీపైనుండుట యెన్నడొకో॥
చ॥ చిత్తం బాకలి దీరదు, చింత దలంపున బాయదు। యెత్తినపరితాపమునకు నేదీ మితిమేర।
హత్తినపుణ్యము బాపము నప్పటిసుఖములకొరకే। వత్తికి నూనెకు గొలదై వడి జనె దివసములు॥
చ॥ జీవుడె పరతంత్రుడుగన చింతింపడు నిన్నెప్పుడు। చావును బుట్టుగు సహజము శరీరధారులకు।
శ్రీవనితాహృదయేశ్వర శ్రీవేంకటగిరివల్లభ। పావనమతిమై ప్రాణులు బ్రదుకుట యెన్నడొకో॥
616)కాంభోజి
ప॥ గడ్డపార మింగితే నాకలి దీరీనా యీ- । వొడ్డినభవము దన్నువొడ కమ్ముగాక॥
చ॥ చించుక మిన్నులబారే చింకలను బండిగట్టి। వంచుకొనేమన్న నవి వసమయ్యీనా।
యెంచరాని యింద్రియము లెవ్వరికి నేల చిక్కు। పొంచి పొంచి వలపుల బొండబెట్టుగాక॥
చ॥ మంటమండేయగ్గి దెచ్చి మసిపాత మూటగట్టి। యింటిలోపల దాచుకొన్న నితవయ్యీనా॥

దంటమమకార మిట్టే తన్ను నేల సాగనిచ్చు। బంటుజేసి ఆసలనే పారదోసుగాక॥
చ॥ పట్టరాని విషములపాము దెచ్చి తలకింద। బెట్టుకొన్నా నది మందపిలి వుండీనా।
వెట్టసంసారమిది వేంకటేశు గొలువని- । వట్టిమనుజుల పెడవాడ బెట్టుగాక॥

617)సామంతం/ఆభోగి
ప॥ మనుజుడై పుట్టి మనుజుని సేవించి। అనుదినమును దుఃఖమందనేలా॥
చ॥ జుట్టెడుగడుపుకై చొరనిచోట్లు చొచ్చి। పట్టెడుగూటికై బతిమాలి।
పుట్టినచోటికే పొరలి మనసుపెట్టి। వట్టిలంపటము వదలనేరడుగాన॥
చ॥ అందరిలో బుట్టి అందరిలో బెరిగి। అందరి రూపము లటుదానై।
అందమైన శ్రీవేంకటాద్రీశు సేవించి। అందరానిపదమందె నటుగాన॥

618)దేవగాంధారి
ప॥ ఎందరివెంట నెట్ల దిరుగవచ్చు। కందువెఱిగి చీకటిదవ్వుకొనుగాక॥
చ॥ తలరాయిగాగ నెందరికి మొక్కెడిని। తెలివిమాలినయట్టిదేహి।
కొలదిమీరిన దేవకోట్లు దనలోన। కలవాని నొక్కనినే కొలుచుగాక॥
చ॥ కాలీచపడగ నెక్కడికి నేగెడివి। పాలుమాలిన యట్టిప్రాణి।
మేలిమిజగములు మేనిలో గలవాడు। పాలిటివాడై ప్రణుతికెక్కుగాక॥
చ॥ నూరేండ్ల నెందరి నుతియింపగలవాడు। చేరదావులేని జీవి।
శ్రీరమణుడు శ్రీవేంకటేశుని। కోరికె దలచి ముక్తికొల్లగొనుటగాక॥

619)శ్రీరాగం
ప॥ వెన్న వట్టుక నేయి వెదకనేలా మరియు- । నెన్ని వలసినను దమయేలేటివి కావా॥
చ॥ తలపునకు విష్ణుచింతన నిమిషమాత్రంబు। కలుగుటే కలుగవలెగాక।
వలపైనభోగములు వైభవంబులు మరియు। కలవెల్ల తమయెదుట గలిగినవె కావా॥
చ॥ పదిలముగ హరినామపఠన మంత్రము నోరు। కదియుటే కలుగవలెగాక।
తుదిలేనిసంపదలు తొలగనిముదంబులును। కదలకెప్పుడు దమకు గలిగినవె కావా॥
చ॥ యించుకైనను వేంకటేశుగిరిశిఖరంబు। కాంచుటే కలుగవలెగాక।
అచింతంబైన నిత్యానందపదవులును। మించి తమయెదుట బ్రభవించినవె కావా॥

620)పాడి/ముఖారి
ప॥ ఎదుట నెవ్వరు లేరు యింతా విష్ణుమయమే। వదలక హరిదాసవర్గమైనవారికి॥
చ॥ ముంచిన నారాయణమూర్తులే యీజగమెల్ల। అంచితనామములే యీయక్షరాలెల్లా।
పంచుకొన్న శ్రీహరిప్రసాద మీరుచులెల్లా। తెంచివేసి మేలు దా దెలిసేటివారికి॥
చ॥ చేరి పారేటినదులు శ్రీపాదతీర్థమే। భారపుయీ భూమితని పాదరేణువే।
సారపుగర్మములు కేశవుని కైంకర్యములే। ధీరులై వివేకించి తెలిసేటివారికి॥
చ॥ చిత్తములో భావమెల్లా శ్రీవేంకటేశుడే। హత్తినప్రకృతి యెల్లా నాతనిమాయే।
మత్తిలి యీతనికంటే మరి లేదితరములు। తిత్తిదేహపుబ్రదుకు తెలిసేటివారికి॥

621)దేసాళం/ఝుంఝూటి
ప॥ తిరుమలగిరిరాయ దేవరాహుత్తరాయ। సురతబిన్నాణరాయ సుగుణకోనేటిరాయ॥
చ॥ సిరులసింగారరాయ చెలువపుతిమ్మరాయ। సరసవైభవరాయ సకలవినోదరాయ।
వరవసంతములరాయ వనితలవిటరాయ। గురుతైన తేగరాయ కొండలకోనేటిరాయ॥
చ॥ గొల్లెతలవుద్దండరాయ గోపాలకృష్ణరాయ। చల్లుపెదజాణరాయ చల్లబరిమళరాయ।
చెల్లుబడిధర్మరాయ చెప్పరానివలరాయ। కొల్లలైన భోగరాయ కొండలకోనేటిరాయ॥
చ॥ సోమసంగీతరాయ సర్వమోహనరాయ। ధామవైకుంఠరాయ దైత్యవిభాళరాయ।
కామించి నిన్ను గోరితే గరుణించితివి నన్ను। శ్రీమంతుడ నీకు జయ శ్రీవేంకటరాయ॥

622)రామక్రియ/హుసేని

****

ప|| ఒక్కడే అంతర్యామి వుపకారి చేపట్టు| తక్కినవి యిన్నియును తలపు రేచెడిని||
చ|| యెఱుగుమీ జీవుడా యింద్రియాలు సొమ్ము గావు| గుఱియై మాయలలోన గూడించే వింతె|
మఱవకు జీవుడా మనసు చుట్టము గాదు | తెఱగొప్ప ఆసలనే తిప్పెడి దింతె||
చ|| తెలుసుకో జీవుడా దేహమును నమ్మరాదు| వలసితే నుండు బోవు వన్నెవంటిది|
తలచుకో జీవుడా ధనము దనిచ్చ గాదు | పలులంపటములచే బరచెడి దింతె||
చ|| సమ్మతించు జీవుడా సంసార మొకజాడ గాదు| బిమ్మటి పొద్దొకజాడ పెనచు నింతె|
యిమ్ముల శ్రీవేంకటేశు డితనిమూలమే యింత| నెమ్మి దానే గతియంటే నిత్యమౌ నింతే||

623)భైరవి
ప|| భామనోచిన నోము ఫలము సఫలముగాను| కామతాపంబునకు కాండవమునోమె||
చ|| కొమ్మ చలిమందులకు గొంతిదామెర నోమె| కమ్మదావులకు మును గౌరి నోమె|
నెమ్మతిని కన్నీట నిండు గొలకులు నోమె| ముమ్మడించిన వగల ముచ్చింత నోమె||
చ|| చెదరు గందంబునకు చిట్టిబొట్టు నోమె| కదియు పులకులకు మొలకుల నోము నోమె|
ముదిత మాటాడకిదె మోనదాగెలు నోమె| పొదలు చెమటలకు నినువుల నోము నోమె||
చ|| నెలత మొగమునకు వెన్నెల మించులటు నోమె| వెలయుగాంతికి వీధివెలుగు దా నోమె|
ఎలమితోదిరు వేంకటేశుగూడి| లలితాంగి నిచ్చకల్యాణంబు నోమె||

624)దేసాక్షి/ఖరహరప్రియ
ప|| సతి నిన్ను గెలిచెను జవ్వనపు గరిడిలో| మతిలోన మెచ్చి మెచ్చి మన్నించు రమణుడా||
చ|| కనుసూటి వలపూ కాంత చూచిన చూపు| కొనకెక్కె మరుడదె గురులేసెను|
మొనకత్తిసామూ ములువాడి కొనగోరు| పెనగి చెక్కులనొత్తి పేరము వారెను||
చ|| చేసూటి వలపూ చెలి కాగిలించినది| బాసతోనే కాయజుడు పందెమాడెను|
మూసిదింపు మొరగూ ముంచిన పయ్యదకొంగు| ఆసలు నీకుజూపి ఆయాలు రేచెను||
చ|| మొగసూటివలపూ మోహపు రమణినవ్వు| తగవుతో మదనుడు దారగట్టెను|
అగపడి శ్రీవేంకటాధిప నీవు గూడితి| జగడమింతయు దీరిచనవు చేకొనెను||

625)సాళంగనాట/ కేదారగౌళ
ప|| ఇట్టి భాగ్యము గంటిమి యిద్దరూ బదుకుదురయా| పట్టము గట్టుకొంటివి పచ్చిదేరెనయ్యా||
చ|| చెలియతోడే నీకు సింహాసనపుగద్దె| అలరుజూపులె రత్నాభిషేకాలు|
చలువైన నవ్వులే ఛత్రచామరములు| కలిగె నీకింక నేమి గావలెనయ్యా||
చ|| చనుగవలే నీకు సామ్రాజ్య దుర్గములు| నినుపు మోవితేనెలు నిచ్చబోనాలు|
వొనరిన కౌగిలే వుండెడి నీనగరు| యెనయ నచ్చె నీ భాగ్యమీడెర నయ్యా||
చ|| రతి చెనకులే నీకు రవణపు సొమ్ములు| సతతపుగూటమే సర్వసంపద|
యితవై శ్రీవేంకటేశ యీకె యలమేలుమంగ| సతమాయ మమ్ము నేలి జాణవైతివయ్యా||

626)శ్రీరాగం
ప|| అడుగవయ్యా వరములాపె నేమైనా నీవు| బడిబడి నిదివో ప్రత్యక్షమాయ నీకు||
చ|| చెలయపేరే నీకు సేసే జపమంతములు| కలసేటి సన్నలే యంగన్యాసాలు|
ములువాడి కొనగోరి మోపులే నానాముద్రలు| ఫలియించెదపమాపె ప్రత్యక్షమాయ నీకు||
చ|| ఆపెపైజల్లేవలపదే తర్పణజలము| దీపించు నవ్వు పాయస దివ్యహోమము|
దాపగు నీయధరామృతమే మంచిభోజనము| నీపాలబ్రత్యక్షమాయ నెలతె యిదె నీకు||
చ|| పొందులకాగిటి రతి పురశ్చరణ ఫలము| అందియాపె చక్కని రూపది యంత్రము|
యిందునె శ్రీవేంకటేశ యిటు నన్ను గూడితివి| అందమై ప్రత్యక్షమాయ నప్పటిదానె నీకు||

627)బౌళి
ప|| సుఖమును దుఃఖమును జోడుకోడెలు| అఖిలముగన్న వారు అడ్డమాడ రెపుడు||
చ|| యెందాకా సంసార మెనసి తా జేసేను| అందాకా లంపటము లవి వోవు|

****

కందువజీవుడు భూమి గాయ మెన్నాళ్ళు మోచె। అందుకొన్న తనలోని యాసలూ బోవు॥
చ॥ అప్పటి దనకు లోలో ఆక లెంతగలిగినా। తప్పక అందుకు దగ దాహము బోదు।
అప్పు దనమీద మోచి అదె యెన్నాళ్ళు వుండె। ముప్పిరి వడ్డివారక మూలనుండినా బోదు॥
చ॥ దైవముపై భక్తిలేక తనకు నెన్నాళ్ళుండే। దావతి కర్మపుపాటు తనకు బోదు।
శ్రీవేంకటేశ్వరునిసేవ దనకెప్పుడబ్బె। వోవరి నందలిమేలు వొల్లనన్నా బోదు॥

628)శుద్ధరామక్రియ/శంకరాభరణం
ప॥ ఇన్ని రాసుల యునికి యింతి చెలువపు రాశి। కన్నె నీ రాశి కూటమి గలిగిన రాశి॥
చ॥ కలికి బొమ విండ్లుగల కాంతకును ధనురాశి। మెలయు మీనాక్షికిని మీనరాశి।
కులుకు కుచకుంభముల కొమ్మకును కుంభరాశి। చెలగు హరిమధ్యకును సింహరాశి॥
చ॥ చిన్ని మకరాంకపు బయ్యెద చేడియకు మకరరాశి। కన్నెపాయపు సతికి కన్నెరాశి।
వన్నెమైపైడి తులదూగు వనితకు దులారాశి। తిన్నని వాడి గోళ్ళ సతికి వృశ్చికరాశి॥
చ॥ ఆముకొను నొరపుల మెరయు నతివకు వృషభరాశి। గామిడి గుట్టుమాటల సతికి కర్కాటకరాశి।
కోమలపు చిగురుమోవి కోమలికి మేషరాశి। ప్రేమ వేంకటపతి గలిసె ప్రియ మిథునరాశి॥

629)బౌళి
ప॥ సారె నిన్నలమేల్మంగ జవ్వనమునను। చేరి యవధరింతు విచ్చేవయ్య జాజర॥
చ॥ వసంతకాలము వచ్చె వనితమోవి ఇగిర్చె। కొనరె యెలుగులను కోవిలగూసె।
ముసరీ జూపుల తేంట్లు మోతుగై వలపు పూచె। రసికత నాడుదువు రావయ్య జాజర॥
చ॥ పున్నమ వెన్నెలగాసె కన్నుగలువలు విచ్చె। పిన్నలై జెమటలను జాలువారె బన్నీరు॥
సన్నపు జెమటలను జలువారె బన్నీరు। చెన్నుమీర నాడుదు విచ్చేయవయ్య జాజర॥
చ॥ మరుడు విల్లందుకొనె మచ్చికలు గూడజేసె। పొరిపొరి సిగ్గులచే పుప్పొడిరాలె।
ఇరవై శ్రీవేంకటేశ యీకె నిట్టె గూడుతివి। సరుగ మీమీద మీరె చల్లరయ్య జాజర॥

630)ముఖారి
ప॥ ఎవ్వరికైనను యివ్రాత నను। నవ్వులు సేసెబో నావ్రాత॥
చ॥ తొలిజన్మంబున దోషకారియై। నలుగడ దిప్పెను నావ్రాత।
యిల దుర్గుణముల కీజన్మంబున-। నలకువ సేసెబో నావ్రాత॥
చ॥ పురుషుని జేసల్పుని ననిపించుట। నరజన్మమునకు నావ్రాత।
తరుచయ్యినైపాతక మరుపెట్టుక। నరకము చూపెబో నావ్రాత॥
చ॥ పామఱితనమున బహువేదనలను। నామసెనసెబో నావ్రాత।
కామితఫలు వేంకటపతిని గొలిచి। నామతి దెలిపెబో నావ్రాత॥

631)ఆహిరి/ధర్మవతి
ప॥ కూడులేక యాకటికి గూర దిన్నట్లు। ఆడనీడ మోవిచిగురాకు దినేరయ్య॥
చ॥ దుండపుబగవాడు దోచగానే తమకాన। కొండలెక్కినట్లు సిగ్గు గొల్లబోగాను।
దుండువెళ్ళేమదనునిదాడికి సతులచన్ను-। గొండలెక్కి సారెసారె గోడనేరయ్య॥
చ॥ పొదిగొన్న యలపుతో బొదలుతీగెలక్రింద। తుదలేనిభయముతో దూరినట్లు।
మృదువైనతరుణుల మెఱుగుబాహులతల-। పొదలెల్ల దూరితూరి వుంగడయ్యేరయ్య॥
చ॥ వలసగంపలమోపువలె లంపటము మోచి। తలకుచు బారలేక దాగినయట్లు।
యిల వేంకటేశ నిన్నె అగ కింద్రియముల। తలవరులిండ్లనే దాగేరయ్య॥

632)శ్రీరాగం
ప॥ వెఱతు వెఱతు నిండువేడుకపడ నిట్టి-। కుఱచబుద్ధుల నెట్టు గూడుదునయ్య॥
చ॥ దేహమిచ్చినవాని దివిరి చంపెడువాడు। ద్రోహిగాక నేడు దొరయట।
ఆహికముగ నిట్టి అధమవ్రిత్తికి నే-। సాహసమున నెట్టు చాలుదునయ్య॥
చ॥ తోడబుట్టినవాని తొడరి చంపెడువాడు। చూడ దుష్టుడుగాక సుకృతియట।

పొడైనయిటువంటి పాపబుద్ధులు సేసి। నీడనిలువ నెట్టు నేరుతునయ్య॥
చ॥ కొడుకు నున్నతమతి గోరి చంపెడువాడు। కడుబాతకుడుగాక ఘనుడట।
కడలేనియిటువంటి కలుషవృత్తికి నాత్మ। వొడబరపగ నెట్లోపుదునయ్య॥
చ॥ తల్లి జంపెడువాడు తలప దుష్టుడుగాక। యెల్లవారలకెల్ల నెక్కుడట।
కల్లరియనుచు లోకము రోయుపని యిది। చెల్లబో నేనేమి సేయుదునయ్య॥
చ॥ యింటివేలుపు వేంకటేశ్వరు దనవెంట- । వెంట దిప్పెడువాడు విభుడట।
దంటనై యాతనిదాసానుదాసుడై। వొంటినుండెద నేమి నొల్లనోయయ్య॥

633)దేవగాంధారి

ప॥ ఏమిఫలము దానిన్ని యును దెలిసినను। సాముచేసినఫలము జయశీలుడౌటగాక॥
చ॥ తానుగలిగినఫలము దయ సేయగలుగుట। మేనుగలిగినఫలము మేలెల్ల గనుట।
మానుషముగలఫలము మంచివాడౌట తను- । దానె తెలిసినఫలము తత్త్వపరుడౌటగాక॥
చ॥ పదిలమగుకులముగలఫలము తాజదువుట। చదివినఫలం బర్థసారంబు గనుట।
పొదలి శాస్త్రార్థంబు పొడగన్నఫలము మతి- । దలకకిటు వేంకటేశుదాసుడౌటగాక॥

634)సామంతం/హిందోళ

ప॥ పాయపుమదములబంధమా మము। జీయని యిక గృపసేయగదో॥
చ॥ ధనధాన్యములై తనులంపటమై। పనిగొంటివి నను బంధమా।
దినదినంబు నునుతీదీపుల బెను- । గనివైతివి యిక గావగదో॥
చ॥ సతులై సుతులై చలమై కులమై। పతివైతివి వోబంధమా।
రతి బెరరేపుల రంతులయేపుల। గతిమాలితివిక గావగదో॥
చ॥ పంటై పాడై బలుసంపదలై। బంటుగ నేలితి బంధమా।
కంటిమిదివో వేంకటగిరిపై మా- । వెంటరాక తెగి విడువగదో॥

635)సామంతం/కానడ

ప॥ కటకటా యిటుచేసె గర్మబాధ। యెటువంటివారికిని నెడయదీబాధ॥
చ॥ దినదినము బ్రాణులకు దీపనముచే బాధ। తనుపోషణములు కందర్పబాధ।
మనసుశాంతికి సదా మమకారములబాధ। తవివోనికోర్కులకు దైవగతిబాధ॥
చ॥ వెడయాసచూపులకు వేడుకలచే బాధ। కడువేడ్కలకు వియోగములబాధ।
తొడవైనయెఱుకలకు దురితబుద్ధులబాధ। జడియుబరచింతలకు సంసారబాధ॥
చ॥ అరిది నిశ్చయమతికి ననుమానములబాధ। సరిలేనిజీవులకు జన్మబాధ।
తిరువేంకటాచలాధిపుని గని మని కొలుచు- । వెరవుచేతనె కాని వీడదీబాధ॥

636)శ్రీరాగం/తోడి

ప॥ ముచ్చుగన్నతల్లి చేరి మూలకు నొదిగినట్టు। తెచ్చినసంబళమెల్ల దీరుబో లోలోనె॥
చ॥ దప్పముచెడినవానితరుణి కాగిట జేరి। అప్పటప్పటికి నుస్సురనినయట్టు।
వొప్పయినహరిభక్తివొల్లని వానియింటి- । కుప్పలైనసంపదలు కుళ్ళుబో లోలోనె॥
చ॥ ఆకలిచెడినవాని అన్నము కంచములోన। వోకిలింపుచు నేల నొలికినట్లు।
తేకువైనహరిభక్తి తెరువుగాననివాని- । పేకపుసిరులు కొంపవెళ్ళుబో లోలోనె॥
చ॥ వొడలుమాసినవాని వొనరుజుట్టములెల్ల। బడిబడినే వుండి పాసినయట్టు।
యెడయక తిరువేంకటేశు దలచనివాని- । అడరుబుద్ధులు పగలౌబో లోలోనె ॥

637)బౌళి

ప॥ సొగియునా మఱియు ముచ్చుకు బండువెన్నెలలు। పగవానివలెనె లోపల దాగుగాక॥
చ॥ దక్కునా పేదకును తరముగానిధనంబు। చిక్కి యెవ్వరికైన జేరుగాక।
వెక్కసంబైన గోవిందునిదలపుబుద్ధి। తక్కినపరులకెల్ల దలపేల కలుగు॥
చ॥ అరగునా దుర్బలున కరుదైనయన్నంబు। కురుచబుద్ధులను నరమిగొనుగాక।

తొరలునా హరివినుతి దుష్టునకు నది నోర- । దొరలెనా యతనినే దూషించుగాక॥
చ॥ చెల్లునా యమృతంబు సేవించ నధమునకు। వొల్లనని నేలపై నొలుకుగాక।
వెల్లిగొనుమందునకు వేంకటేశుస్మరణ। చల్లనౌనా మనసు కతియించుగాక॥
638) కాంభోజి
ప॥ తెల్లవారనియ్యరో తెరువు యీా- । పల్లదపుదొంగలెల్ల బారాడుతెరువు॥
చ॥ దొంతరపూవులతోట తూరుపుదెరువు। చింతపూవుదేనెలచెమ్మతెరువు।
సంతులేనిసతియింటిచాయతెరువు। యింతలోనె చలిబడి యెండదాకేతెరువు॥
చ॥ పముపుట్టగొంటిమీదిపడుమటితెరువు। చీమకదొంతరలోనిచిన్నతెరువు।
గాములుగాచుకయుండే గాలితెరువు। యేమిటా నెక్కడవుత నెరగనితెరువు॥
చ॥ అన్నిదిక్కులును దానేయైవున్నతెరువు। పన్నీటికాలువలబాటతెరువు।
కన్నుల వేంకటపతి గన్నతెరువు। మిన్నునేలగూడినమీదితెరువు॥
639) సామంతం/యదుకులకాంభోజి
ప॥ పాపినైన నాపాల గలిగితోవ। చూపుమన్న నెందు జూపరు॥
చ॥ ధృతిదూలి జగమెల్ల దిరిగి వేసరితి। యితరాలయముల కేగియేగి వేసరితి।
గతిమాలి పరులపై గనలి వేసరితి। మతిమాలి కులవిద్య మాని వేసరితి॥
చ॥ విసిగి యాచారంబు విడిచి వేసరితి। పసచెడి ప్రియములు పలికి వేసరితి।
కొసరి ద్రవ్యముపై గోరి వేసరితి। మతిమాలి కులవిద్య మాని వేసరితి॥
చ॥ కోవిదులగువారి గొలిచి వేసరితి। దైవములందరి దడవి వేసరితి।
శ్రీవేంకటేశునిసేవ మాని వట్టి- । సేవలన్నియు నేజేసి వేసరితి॥
640) శ్రీరాగం
ప॥ సకలశాస్త్రసంపన్నుడట చిత్త- । మొకటికిని జొరదు విధియోగమౌగాదో॥
చ॥ దొరతనంబట కలిమి దోడుగాదట మంచి- । తరుణులట మోహమట దైన్యంబట।
విరహమట దారిద్ర్యవివశుడౌనట చూడ- । నరయ నిది కర్మఫలమౌనో కాదో॥
చ॥ రాజసన్మానమట రవణహీనత్వమట। తేజమట నలువంక దిరిపెంబట।
వాజివాహనములట వాడిలేదట తొంటి- । పూజఫలమిది వెలితిభోగమౌగాదో॥
చ॥ యిలయెల్ల నేలునట ఇంటలేదట మిగుల। బలిమిగలదట సడా పరిభవమట।
చెలువలర వేడుకల శ్రీవేంకటేశ్వరుని। గొలువనేరనివెనక గొరతలౌగాదో॥
641) భూఈపాళమ్
ప॥ అలపు దీర్చుకోరాద అన్నినయ్యా గని। నిలువెల్లా జెమరించి నీళ్ళు గారీని॥
చ॥ వీడెమందుకొనరాదా వెనక విచ్చేతుగాని। బీడై నీకెమ్మోవి పిప్పిగట్టెను।
చూడరాదా మమ్ము గొంత చొక్కి కన్ను మూతుగాని। ఆడ నీడా నుమ్మదాకి యలపుదేరీని॥
చ॥ పాదమొత్తించుకోరాదా ప్రక్కన నవ్వుదుగాని। వీధులెల్లా దిరుగాడి విసిగినది।
జూదమైనా నాడరాదా సొంట్లు సోదింతుగాని। ఆదిగొని కోరికలు అంకెకు దీసీని॥
చ॥ పవళించివుండరాదా పానుపుపై నికనైనా। జవళి బులకలు మైజడిపీని।
యివల శ్రీవేంకటేశ యిట్టె నన్ను గూడితివి। సవతులదేకుమీ చలమెక్కీని॥
642) మంగళకైశిక
ప॥ మనసుకు మనసె మర్మముగాక। వినికివలె దనకు విన్నవించ గలనా॥
చ॥ తలుపులో తమకము తానె యెరగడట। యెలమిదన్ను గొసరె నేలె నాకూ।
కలిమి జంద్రుని రాక కలువ పువ్వులకును। తెలిపిరా యెవ్వరైన దినదినమునకు॥
చ॥ తప్పక వరుసెరిగి తానె విచ్చేయడట। యిప్పుడు విలువనంప నేలె నాకూ।
వుప్పతిల్లు గోవిలకు నొగి వసంతకాలము। చెప్పుదురా యెవ్వరైన జెలగి యేటేటను॥
చ॥ దగ్గరి వచ్చినవాడు తానె యెరుగు గాక। యెగ్గుసిగ్గులిటు దీర్చనేలె నాకు।

అగ్గమై శ్రీవేంకటేశుడాదరించి నిన్నుగూడె। నిగ్గు నిలువుకు నీడ నేర్పిరా యితరులు॥

643)సాళంగం/మలహరి

ప॥ మొఱపెట్టెదము మీకు మొగసాలవాకిటను। మఱుగుచొచ్చితి మీకు మము గావరో॥

చ॥ యేపున మనసనియేటిమాపెంపుడు లేడి। పాపమనేయడవి బడినది।
రాపున హరికింకరపువేకకాండ్లాల। పైపైని మాకింక బట్టియ్యరో॥

చ॥ అంచెల మావిజ్ఞానమనెడి కామధేనువు। పంచేంద్రియపు రొంపి బడినది।
మించి వైకుంఠానకేగేమేటితెరువరులాల। దించక యెత్తెత్తి వెళ్ళదియ్యరో॥

చ॥ అండనే మోహాంధకారమనెడి మాదిగ్గజము। దండి మీదయయనేటివో దాన బడెను।

644)మలహరి

ప॥ పొత్తుల మగడవు పొరుగున నుండగ। తత్తరమింతేసి తమకేలనయ్యా॥

చ॥ యేపున నీమోము యిటు నేజూచిన। చూపు లాపెమై చురకనెను।
ఆపొద్దు నీతో నాడిన మాటలు। తీపులు దనకటు తిన జేదాయ॥

చ॥ నడుమ నే నీతో నవ్విన వెన్నెల। కడనాపెకు జీకటులాయ।
చిడుముడు నే నిను జెనకిన సరసము। వెడ వెడ దనకవి విరసములాయ॥

చ॥ వెస నా మోవులవిందు నీకిడిన। వసిగొని నాపెకు బగలాయ।
యెసగిన శ్రీవేంకటేశు మమ్మిద్దరి। గొసరికూడితివి గురి దనకాయ॥

645)పాడి/అఠాణ

ప॥ తొల్లి కలవే యివియు తొల్లి తాను గలడే। కల్లయునుగాదు కడు నిజము గాదు॥

చ॥ కనుదెరచి నంతనే కలుగు నీ జగము। కనుమూసి నంతనే కడుశూన్యమౌను।
కనురెప్ప మరుగుననే కలిమియును లేమియును। తన మనోభావనల తగిలి తోచీనీ॥

చ॥ తలచినంతనె యెంత దవ్వైన గాన్పించు। తలపు మరచిన మదికి దట్టమౌమదము।
పొలసి మతి మరుగుననె పుట్టుటలు బోవుటలు। పలుచంచల వికార భావమీగుణము॥

చ॥ ముందు తాకలిగితే మూడు లోకములు గల-। వెందు దా లేకుంటె నేమియును లేదు।
అంది శ్రీవేంకటేశు నాత్మలో ననె వీడె। కందువల నీతని సంకల్ప మీపనులు॥

646)పాడి/బిలహరి

ప॥ ఇందు నుండి మీకెడలేదు। సందడిసేయక చనరో మీరు॥

చ॥ నాలుక శ్రీహరి నామంబున్నది। తూలుచు బారరొ దురితముల।
చాలి భుజంబున చక్రంబున్న। తారిమి భవబంధములటు తొలగరో॥

చ॥ అంతర్యామై హరి వున్నాడిదె। చింతలు వాయరొ చిత్తమున।
వింతలు జెవులను విష్ణుకథలివిగొ। పొంత గర్మములు పోరో మీరు॥

చ॥ కాపయి శ్రీవేంకటపతి పేరిదె। నాపై నున్నది నయముగను।
కోప(పు) కామాది గుణములాల మీ-। రేపున కడగడ నెందైన బోరొ॥

647)పాడి/నాట

ప॥ పాపపుణ్యముల పక్వ మిదెరుగను। నా పాలిటి హరి నమో నమో॥

చ॥ మానస వాచక కర్మంబుల। తానకముగ నీ దాసుడను।
పూని త్రిసంధ్యల భోగ భాగ్యముల। నానా గతులను నమో నమో॥

చ॥ వలనుగ జాగ్రద్స్వప్న సుషుప్తుల। ఇలలో నీకే హితభటుడ।
వెలుపల లోపల వేళావేళల। నలినాక్ష నీకె నమో నమో॥

చ॥ పుట్టుక తొలుతను పుట్టిన మీదట। అట్టె నీ శరణాగతుడ।
గట్టిగ శ్రీవేంకటపై నీకృప। నట్ట నడుమైతి నమో నమో॥

648)పాడి/నవరసకన్నడ

ప॥ నేరుపరి ననుకోను నెరజాణ ననుకోను। యీరీతి నాహావ భావాలింతెఱగడా॥

చ|| మలసి తనతో నేను మాటలాడనని దూరి| నెలవుల నవ్వితేనే సేన మాటలే|
పిలిపించనని తాను బిగువులు నెరపీని| తలుపు దెరచితేనే తగుసన్న గాదా||
చ|| దగ్గర గూచుండనంటా తమకించి నంతలోనె| సిగ్గువడి వుండితేనే చేరి వుండుటే|
వొగ్గి తన్ను జూడనంటా వొరట్లు వట్టీని| అగ్గమై యెదుట నుంటే అన్నియును గాదా||
చ|| ముందు కౌగిలించనంటూ మొనలెల్ల జూపీని| ఇందమని విడేమిచ్చుటదియే అది|
అందపు శ్రీవేంకటేశుడలమేలుమంగ నేను| పొందితిమిద్దరమివి పోదులెల్లా గావా||

649)పాడి/హుసేని

ప|| వేళగాదు సిగ్గులకు విచ్చనవిడింతే కాని| గోలతనమిపుడేలే కొంగుపట్టీ నతడు||
చ|| తమకించి నపుడే తతియాయ రతులకు| సుముఖుడైనపుడే సూటి మాటకు|
చెమరించినపుడే చేతలకెల్లా లోను| కొమరె వేల లోగేవే కొంగువట్టీ నతడు||
చ|| అంట జూచినపుడే అదనట్టె నవ్వులకు| వెంట వచ్చినపుడే విందుమోవికి|
నంటు సేసుకున్నప్పుడే నయము కోరికలకు| దంటవు యేల కొంకేవే దక్కగొనీ నతడు||
చ|| ఆయములంటినప్పుడే అనువు నీ పంతాలకు| చాయ సేసుకొన్నపుడే చవి కౌగిలి|
యీయెడ నలమేల్మంగ ఇదిగో శ్రీవేంకటేశు- | నోయమ్మ కూడితివి నీ వొడి వట్టెనతడు||

650)బౌళి/సారంగ

ప|| వలచిన పతివాడే వచ్చినదాన నేనిదె| తలపులు దలపులు తారుకాణలెన్నడే||
చ|| పుచ్చబుచ్చ పున్నములు పొలతి నీ నవ్వులు| యిచ్చట నీపతి జూచేదిక నెన్నడే|
నిచ్చనిచ్చ గొత్తలాయ నెలత నీ జవ్వనము| మెచ్చిమెచ్చి ఆతనితో మేలమాడుటెన్నడే||
చ|| వండవండ నట్లాయ వాడిక నీవలపు- | నిండినపతి కౌగిట నించుటెన్నడే|
వుండనుండ నొగరాయపువిద నీ జంకెనలు| అండ నాతనికి వినయాలు సేయుటెన్నడే||
చ|| తినదిన దీపులాయ తెరవ నీమోవి జున్ను | పొనిగి శ్రీవేంకటేశు పొందులెన్నడే|
ననిచియీతడే నేడు నయముల నిన్ను గూడె| మనికి మీ లోలోన మందలించుటెన్నడే||

651)నాదరామక్రియ

ప|| ప్రపన్నులకు నిది పరమాచారము| విపరీతాచారము విడువగవలయు||
చ|| భగవదపచారము భాగవతాపచారము| దగులక దేవతాంతరము మాని|
నగధరు శరణము నమ్మి యాచార్యుని| బగివాయనిదే పరమవైష్ణవము||
చ|| దురహంకారము దుఃఖము సుఖమును| బొరయక ప్రాకృతుల పొంత బోవక|
దరిశనాభిమానాన ధర్మము వదలక| పరిశుద్ధి నుండుటే పరమవైష్ణవము||
చ|| ఉపాయాంతరము లొల్లక భక్తిచేపట్టి| యెపుడూ దీర్థప్రసాదేచ్ఛతోడ|
నిపుణత శ్రీవేంకటనిలయుడే గతియని| ప్రపత్తి గలుగుటే పరమవైష్ణవము||

652)ధన్యాసి

ప|| జ్ఞానయజ్ఞమీగతి మోక్షసాధనము| నానార్థములు నిన్నే నడపె మాగురుడు||
చ|| అలరి దేహమనేటి యాగశాలలోన| బలువై యజ్ఞానపుపశువు బంధించి|
కలసి వైరాగ్యపుకత్తుల గోసికోసి| వెలయు జ్ఞానాగ్నిలో వేలిచె మాగురుడు||
చ|| మొక్కుచు వైష్ణవులనేమునిసభ గూడపెట్టి| చొక్కుచు శ్రీపాదతీర్థ సోమపానము నించి|
చక్కగా సంకీర్తనసామగానము చేసి| యెక్కువతో యజ్ఞము సేయించెబో మాగురుడు||
చ|| తదియ్యగురు ప్రసాదపు పురోడాశమిచ్చి| కొదదీర ద్వయమనుకుండలంబులు వెట్టి|
యెదలో శ్రీవేంకటేశు నిటు ప్రత్యక్షముచేసె| యిదివో స్వరూపదీక్ష యిచ్చెను మా గురుడు||

653)దేసాళం/శహన

ప|| గతులన్ని ఖిలమైన కలియుగమందును| గతి యీతడే చూపె ఘనగురుదైవము||
చ|| యీతనికరుణనేకా యిల వైష్ణవులమైతి- | మీతనివల్లనే కంటి మీతిరుమణి|
యీతడేకా వుపదేశమిచ్చెనష్టాక్షరి మంత్ర- | మీతడే రామానుజులు యిహపరదైవము||

****

చ|| వెలయించె నీతడేకా వేదపురహస్యములు| చలిమి నీతడే చూపె శరణాగతి|
నిలిపినాత డీతడేకా నిజముద్రాధారణము| మలసి రామానుజులే మాటలాడే దైవము||
చ|| నియమము లీతడేకా నిలిపె బ్రపన్నులకు| దయతో మోక్షము చూపె దగనీతడే|
నయమై శ్రీవేంకటేశు నగమెక్కె వాకిటను| దయజూచీ మమ్ము నిట్టే తల్లిదండ్రిదైవము||

654)గుజ్జరి/భైరవి
ప|| కలదిదివో సుఖము గలిగినను గర్భము నిలువక మానునా|
మలసి కామ్యకర్మములకు జొచ్చిన మగుడ బుట్టువులు మానునా||
చ|| పరగ నింద్రజిత్తుడు హనుమంతుని బ్రహ్మాస్త్రంబున గట్టి|
అరయ నందుపై మోకులుగట్టిన నలబ్రహ్మాస్త్రము వదలె|
పరిపరివిధముల నిటువలెనే హరి బ్రపత్తి నమ్మిననరుడు|
తిరుగ గర్మమార్గమునకు జొచ్చినదేవుడు దనవాత్సల్యము||
చ|| అలరిన సంసారభ్రమ విడిచి యడవిలోన జడభరతుడు|
తలపుచు నొక యిఱ్ఱి బెంచినంతనే తనకును నారూపు దగిలె|
ములుగుచు లంపటములు దెగవిడిచి మోక్షము వెదకెడినరుడు|
వలువని దుస్సంగతులు పెంచినను వాసనలంటక మానునా||
చ|| అటుగన తాబట్టినవ్రతముండగ నన్యమతము చేపట్టినను|
నటనల నెందును బొందక జీవుడు నడుమనె మోక్షుడైనట్లు|
తటుకున శ్రీవేంకటపతి నొక్కనిదాస్యము భజియించిననరుడు|
ఘటనల నాతని కైంకర్యములకు కడుబాత్రుడుగాక మానునా||

655)రామక్రియ/శుద్ధధన్యాసి
ప|| అదె శిరశ్చక్రములేనట్టిదేవర లేదు| యిదె హరిముద్రాంకిత మిందే తెలియరో||
చ|| "అనాయుధాసో అసురా అదేవా" యని| వినోదముగ ఋగ్వేదముదెలిపెడి|
సనాతనము విష్ణుచక్రధారునకును| అనాది ప్రమాణమందే తెలియరో||
చ|| "యచ్చ యింద్రే" యని "యచ్చ సూర్యే" యని| అచ్చుగ తుదకెక్క నదె పొగడీ శ్రుతి|
ముచ్చట గోవిందుని ముద్రధారణకు| అచ్చమయిన ప్రమాణమందే తెలియరో||
చ|| మును "నేమినా తప్త ముద్రాం ధారయే" త్తని| వెనువేంకటశ్రుతి యదె వెల్లవిరిసేసీని|
మొనసి శ్రీవేంకటేశు ముద్రధారణకు| అనువుగ బ్రమాణమందే తెలియరో||

656)సాళంగనాట/బిలహరి
ప|| దొరకె మాపాలికి గందువయర్థము| దరిదాపై యుండిన తత్త్వార్థము||
చ|| తిరముగ నల్లదీవి దెచ్చిన యర్థమిదివో| విరజవోడరేవున వెళ్ళినర్థము|
పరమభాగవతులు పాతినర్థమిదివో| పురుషోత్తముడనేటి పురుషార్థము||
చ|| చందపువేదములు శాసనము వేసినర్థము| ముందు సముద్రలకెల్లా మొదలర్థము|
అందరి యాత్మలనేటి అంగళ్ళలోని యర్థము| యెందు సహస్రనామపుటెన్నికర్థము||
చ|| కొలచి బ్రహ్మాండముల కొప్పెరలోనర్థము| యిల నిహపరముల కెక్కినర్థము|
యెలమి హీనునినైన యెక్కుడుసేసేయర్థము| అలరి శ్రీవేంకటేశుడైన యర్థము||

657)సాళంగనాట/కల్యాణి
ప|| నాకు నందుకేమి వోదు నన్ను నీవేమిచూచేవు| నీకరుణ గలిగితే నించి చూపవయ్య||
చ|| ఘోరమైనదేహపు దుర్గుణమేమి గలిగిన| అరసి బ్రకృతిబోయి అడుగవయ్య|
నేరని నాజన్మములో నేరుపేమిగల్లా నన్ను| ధారుణి బుట్టించినవిధాత నడుగవయ్య||
చ|| పంచేంద్రియములలోని పాపమేమి గలిగినా| అంచెలగామునిబోయి అడుగవయ్య|
ముంచిననాకర్మములో మోసమేమి గలిగినా| మంచితనాన జేయించేమాయ నడుగవయ్య||
చ|| అన్నిటా నావెనకటి అపరాధమేమిగల్లా| మన్నించి నాగురు జూచి మానవయ్య|

****

మిన్నక శ్రీవేంకటేశ మీదిపనులేమిగల్లా। నిన్ను జూచుకొని నన్ను నీవే యేలవయ్య॥

658)భూపాళం

ప॥ ఇవి సేయగ నేనలసుడ యెటువలె మోక్షంబడిగెదను।
వివరముతోడుత నీవు సులభూడవు విష్ణుడ నిన్నే కొలిచెదగాక॥

చ॥ జపయజ్ఞదానకర్మంబులు యెంచగ జిరకాలఫలంబులు।
యెపుడు బుణ్యతీర్థస్నానములు యిల పాపవిమోచనములు।
అపరిమిత దేవతాంతరభజనలు ఆయాలోకప్రాప్తులు।
వుపవాసాది నియమవ్రతములు తపోనిష్ఠకు గారణంబులు॥

చ॥ రవిచంద్ర గ్రహతారాబలములు భువిలో గామ్యఫలములు।
తవిలిన పంచేంద్రియ నిగ్రహంబులు తనుధరులకు దుర్లభములు।
అవిరళ ధర్మార్థ కామంబులు మఱియైశ్వర్యములకు మూలములు।
ఆవల గ్రహణకానాలుష్ఠానము లధికఫలంబులు ఆశామయము॥

చ॥ పరగ సప్తసంతాన బ్రాహ్మణ తర్పణములు ఖ్యాతిసుకృతములు।
అరయ బుత్రదార క్షేత్రసంగ్రహ మందరికిని సంసారభోగము।
హరి నరహరి శ్రీవేంకటేశ్వరా అఖిలము నొసగెడిదాతవు।
సరగున నీవే దయతో రక్షించజాలుదు వేకాలమును మమ్ములను॥

659)మలహరి/ఖరహరప్రియ

ప॥ అన్నిటాను హరిదాసు లధికులు। కన్నులవంటివారు కమలజాదులకు॥

చ॥ అందరును సమమైతే నరుహానరుహము లేదా। అందరిలో హరియైతే నౌగాక।
బొందితో విప్రునిదెచ్చి పూజించినట్టు వేరే- । పొందుగానిశునకము బూజింపదగునా॥

చ॥ అన్ని మతములు సరియైతేను వాసిలేదా। చెన్నగు బురాణాలు చెప్పుగాక।
యెన్నగ సొర్ణాటంక మింతటాను జెల్లినట్లు। సన్న పుదోలుబిళ్ళలు సరిగా జెల్లునా॥

చ॥ గక్కున బైరు విత్తగా గాదము మొలచినట్లు। చిక్కినకర్మములెల్లా జెలగెగాక।
తక్కక శ్రీవేంకటేశు దాస్యమెక్కుడైనట్టు। యెక్కడా మోక్షోపాయమిక జెప్పనున్నదా॥

660)లలిత

ప॥ ఇహమేకాని యిక బరమేకాని। బహుళమై హరి నీపైభక్తే చాలు॥

చ॥ యెందు జనించిన నేమి యెచ్చోటనున్న నేమి। కందువనీదాస్యము గలిగితే జాలు।
అంది స్వర్గమేకాని అలనరకమేకాని। అందపునీనామము నాకబ్బుటే చాలు॥

చ॥ దొరయైనజాలు గడు దుచ్ఛపుబంటైన జాలు। కరగి నిన్నుదలచగలితే జాలు।
పరులుమెచ్చినమేలు పమ్మిదూషించినమేలు। హరినీసేవాపరుడౌటే చాలు॥

చ॥ యిల జదువులురానీ యిటు రాకమాననీ। తలపు నీపాదములతగులే చాలు।
యెలమి శ్రీవేంకటేశ యేలితివి నన్ను నిట్టె। చలపట్టి నాకు నీశరణమేచాలు॥

661)మలహరి/రాగమాలిక

ప॥ సర్వోపాయములు జగతి నాకితడే। పుర్వీధరుడు పురుషోత్తముండితడే॥

చ॥ సకలగంగాతీర్థ స్నానఫలములివి స్వామిపుష్కరణి జలమేనాకు।
సకలపుణ్య క్షేత్రవాసయాత్రలివి సరి వేంకటాచల విహారమిదియే।
సకలవేదాధ్యన శాస్త్రపాఠంబులివి శౌరిసంకీర్తనంబిదియే నాకు।
సకలకర్మానుష్ఠానముల యితనికిచ్చట జాతువడికైంకర్యమిదియే॥

చ॥ ఉపవాసములివి యితనిప్రసాదంబులొగి భుజింపుటే నాకు దినదినంబు।
జపరహస్యోపదేశంబు లితనిపాదజలంబుల శరణనేటిసేవయొకటే।
ఉపమింప బుణ్యపురుషులదర్శనము నాకు నొగినిచటి బహువృక్ష దర్శనంబు।
యెపుడు బుణ్యకథాశ్రవణంబు లిచ్చోటయెన్నగల బహుపక్షి కలకలంబు॥

****
చ॥ తలపుగల యోగంబులందు శ్రీవైష్ణవుల దగులుసంవాస సహయోగంబు।
వెలయ నిండుమహోత్సవంబు లిన్నియు నితనివిభవంబులెసగు తిరునాళ్ళు నాకు।
చెలగి యిటు దేవతాప్రార్థనింతయు నాకు శ్రీవేంకటేశుని శరణాగతి।
అలరునాసంపదలు యితని పట్టపురాణి అలమేలు మంగకడకంటి చూపు॥
662) లలిత
ప॥ ఎందు నీకు బ్రియమో యీతెప్పతిరునాళ్ళు। బిందువడె సిరులతో తెప్పతిరునాళ్ళు॥
చ॥ పాలజలధిలో బవ్వళించి పాముతెప్ప। దేలుచున్న దది దెప్పతిరునాళ్ళు।
వోలి నేకోదకమై వొక్కమఱ్ఱియాకుమీద। తేలుచున్న దది తెప్పతిరునాళ్ళు॥
చ॥ అమృతము దచ్చువాడు అంబుధిలో మందరము। తెమల దేలించుతెప్పతిరునాళ్ళు।
యమునలో కాళింగుసంగపుపడిగెమీద। తిమిరి తొక్కిన తెప్ప తిరునాళ్ళు॥
చ॥ అప్పుడు పదారువేలు అంగనలచెమటల। తెప్పల దేలిన తెప్పతిరునాళ్ళు।
వొప్పుగ శ్రీవేంకటాద్రి నున్నతి గోనేటిలోన। తెప్పిరిల్లె నేటనేట తెప్పతిరునాళ్ళు॥
663) మాళవి
ప॥ గుఱ్ఱాల గట్టనితేరు కొంక కెందైనా బారీ। విఱ్ఱవీగుచు దీసీని వేడుకతో జీవుడు॥
చ॥ సరి పెఱుదే రెండు జంటబండికండ్లు। సరవితో బాదాలు చాపునొగలు।
గరిమ జూపులు రెండు గట్టిన పగ్గములు। దొరయై దేహరథము దోలీబో జీవుడు॥
చ॥ పంచభూతములు పంచవన్నెకోకలు। పంచల చేతులు రెండు బలుటెక్కెలు।
మించైన శిరసే మీదనున్న శిఖరము। పంచేంద్రియ రథము పఱపీబో జీవుడు॥
చ॥ పాపపుణ్యములు రెండు పక్కనున్న చీలలు। తోపులయన్నపానాలు దొబ్బుదెడ్లు।
యేపున శ్రీవేంకటేశు డెక్కి వీధుల నేగగ। కాపాడిన రథము గడపీబో జీవుడు॥
664) బౌళి
ప॥ నేనెంత చిన్ననైనా నీకే సులభము గాని। పూని నా సరివారికి బొడవే సుమ్మీ॥
చ॥ యిచ్చకపు పతివి నీవేమన్నా నితవే నాకు। కొచ్చికొచ్చి తిట్టినాను కోపమున్నదా।
తెచ్చుకొన్న నీసతులు తేనె మాటాడినాను। మచ్చరములై పెరిగి మర్మములు నాటురా॥
చ॥ నీటున బ్రాణవిభుడ నీవేమి సేసినా। వాటమై మొక్కుదు గాక వాసి వట్టేనా।
పాతకపు సవతులు నయగారాలు సేసినా। యీటెల పోట్లే కాక యింతకోపేనా॥
చ॥ చేరినన్ను నేలినట్టి శ్రీవేంకటేశ నీవు। యేరీతి నుండినాను యెరవున్నదా।
సారెకు నీవు ముట్టిన సవతులు వద్దనున్నా। నీరసమె రేగు గాని యీయకోలు గాదురా॥
665) బౌళి
ప॥ దేవదేవోత్తముని తిరుతేరు। దేవతలు గొలువగా తిరుతేరు॥
చ॥ తిరువీధి లేగీని తిరుతేరు। తిరుపు గొన్నట్లాను తిరుతేరు।
తెరలించె దనుజుల దిరుతేరు। తిరిగె దిక్కులనెల్ల తిరుతేరు॥
చ॥ ధిక్కరించీ మోతల దిరుతేరు। దిక్కరి కుంభాలదర దిరుతేరు।
తిక్కు ముత్తేల కుచ్చుల తిరుతేరు। తెక్కుల బ్రతాపించీ తిరుతేరు॥
చ॥ తీరిదె గలకలెల్ల దిరుతేరు। ధీర గరుడవాహపు దిరుతేరు।
చేరి యలమేలుమంగతో శ్రీవేంకటేశ్వరుని। తీరున నెలకొన్నట్టి తిరుతేరు॥
666) మేచబౌళి
ప॥ తనిసితి నన్నిటాను తాలిమే మేలిమాయ। యెనసిన సంతసములిక నెన్నడే॥
చ॥ ఆసలనే కొంతవద్దు అంగమంటి కొంతవొద్దు। బాసజేసి కొంతవొద్దు భ్రమయించెను।
వాసికి సరసమాడ వయసు వోయీనేమో। యీసు దీర మన్నించేదిక నెన్నడే॥
చ॥ మోము చూపి కొంత వొద్దు మొక్కులాడి కొంత వొద్దు। నాముదేర నవ్వి కొంత నాలి సేసెను।
ఆమని గుంటెన మాటలాడగనే తెల్లవారె। యీమేర నన్నుగూడేదిక నెన్నడే॥
****

చ॥ చేయివేసి కొంత వొద్దు సేసవెట్టి కొంతవొద్దు। యీయెడ గాగిట గూడె నీపొద్దు।
పాయపు శ్రీవేంకటాద్రిపతి కింతా సెలవాయ। యేయెడ జొక్కుదుగాక యిక నెన్నడే॥
667)సావేరి
ప॥ ఊరకే పోనియ్యరా నన్నుద్దండాన। చేరలంతేసి కన్నుల జెంగలించే విప్పుడు॥
చ॥ జూదమాడ బిలిచేవు చూపులనే జంకించేవు। పేదవారి మేన సొమ్ము పెట్టనియ్యవా।
కేదమున నోడి గెలిచితి నంటా నా-। పాదమంటి తీసుకోరా బంగారు మట్టెలు॥
చ॥ నెత్తమాడ బిలిచేవు నెఱవాది నంటాను। అత్తమామ గలవార మదేమిరా।
ఒత్తి విన్న వించలేము ఓడితేను నీకు నాకు। రిత్తమాట వద్దు రేఖ రేఖ పందెమా॥
చ॥ సొక్కటాలు నిన్న నాడి సోలి సత్యభామకు। మ్రొక్కితివి నేడు నాకు మ్రొక్కవలెగా।
చక్కని వేంకటపతిస్వామి నన్నుంగూడితివి। మొక్కెద కర్పూర తాంబూలమీరా చాలును॥
668)గౌళ
ప॥ ఇందుకేనా విభుడు నీయింట నెలకొన్నాడు। కందువెఱుగుదువు యీకత నీవే నేర్తువే॥
చ॥ నయమెంత గలిగినా ననుపులకే మేలు। ప్రియమెంత గలిగినా పెనపులకే మేలు।
జయమెంత గలిగినా చనవులకే మేలు। క్రియలెఱుగుదువు యీకీలు నీవే నేర్తువే॥
చ॥ మొగమెంత చూచినా మోహానకే మూలము। తగవెంత నెరపినా తగులుకే మూలము।
నగవెంత గలిగినాను నమ్మికలకు మూలము। పగటెరుగుదువు యీపాడి నీవే నేర్తువే॥
చ॥ వూడిగ మెంతసేసినా వొద్దికలకే దాపు। వేడుకెంత నిలిపినా విఱ్ఱవీగుటకే దాపు।
కూడితివిన్ని చందాల కోరిక శ్రీవేంకటేశు। జాడెఱుగుదువు సరసము సరసము నీవే నేర్తువు॥
669)లలిత
ప॥ పనివడి యింద్రియాలే పరువులు వెట్టుగానీ। ఎడయని చుట్టరికాలెవ్వరికీ లేవు॥
చ॥ వన్నె సతుల రూపులు వారివద్దనె నుండగా। కన్నులజూచే వారికి కళరేగును।
ఎన్నివారి గుణాలెడ మాటలాడగాను। విన్నవారికి వూరకేను వేడుకలుబుట్టు॥
చ॥ అంతానింతా గమ్మవిరులు అంగళ్ళలో నుండగా। సంత వారలూరకే వాసనగొందురు।
బంతివారి కంచాలలో పలురుచు లుండగాను। వింతవార లందుకుగా వెసనోరుదురు॥
చ॥ వెరవిడి దేహాలు వేరె వుండగాను। సురతాన సోకితేనే చొక్కుదురు।
ఇరవై శ్రీవేంకటేశు యిన్నిటికీ సూత్రధారి। నరినితనీ దాసులు జడియరిందుకును॥
670)లలిత/ద్విజావంతి
ప॥ అతడే యెరుగును మముబుట్టించిన యంతరాత్మయగు నీశ్వరుడు।
అతికీనతుకదు చిత్తశాంతి యిదె ఆత్మవిహారంబిక నేదో॥
చ॥ కనుచున్నారము సూర్యచంద్రులకు ఘన వుదయాస్తమయములు।
వినుచున్నారము తొల్లిటివారల విశ్వములోపలి కథలెల్లా।
మనుచున్నారము నానాటికి మాయల సంసారములోన।
తనిసీ దనియము తెలిసీ దెలియము తరువాతి పనులిక నేవో॥
చ॥ తిరిగెదమిదివో ఆసలనాసల దిక్కుల నర్థార్జన కొరకు।
పొరలెదమిదివో పుణ్యాపాపముల భోగములందే మత్తులమై।
పెరిగెదమిదివో చచ్చెడి పుట్టెడి భీతుగలుగు దేహములలోనే।
విరసము లెరగము మరచీ మరవము వెనకటి కాలము విధియేదో॥
చ॥ అట్లెనారము హరినుతిచే నాఱడి (బోవక) గురువనుమతిని।
పట్టినారమిదె భక్తిమార్గమిదె (మును) బలువగు విజ్ఞానముచేత।
గట్టిగ శ్రీవేంకటపతి శరణని కంటిమిదివో మోక్షము తెరువు।
ముట్టీముట్టము పట్టీపట్టము ముందటి కైంకర్యంబేదో॥
671)లలిత/అమీర్కల్యాణి

****
ప|| ఎంత మీదు కట్టినో యింతి నీకు జవ్వనము| కాంతుడవేమి సేసితో కానుకలంపె చెలి||
చ|| నిద్దరించవలసినా నీ కౌగిటనే కాని| వొద్ద నిన్ను బాసి వొంటినొల్లదు చెలి|
కొద్దిగా మాటాడినాను కోరి నీతోనే కాని| ముద్దరించి పరులతో మోసమే చెలి||
చ|| ఆరగించవలసినా అటు నీ పొత్తునగాని| వూరకే వేరెయైతే నొల్లదు చెలి|
సారె విడెమిచ్చినాను సగమాకు నీకియ్యక| చేరి వేరే తమ్ములము చేయదు చెలి||
చ|| కొమ్మ పయ్యద గప్పినా గూడ నీతోగాని| వుమ్మడి దనంతనైతే నొల్లదు చెలి|
యిమ్ముల శ్రీవేంకటేశ యింతలో గూడితిగాని| బమ్మర వెట్టినా నీకు బాయదు చెలి||
672)భైరవి
ప|| వనిత భాగ్యంబు దేవర చిత్తము మాకుం- | బనిగాదు యింక నీ పాదంబులాన||
చ|| అడబాల సతి బోనమారగించు మటంచు| బడి బడి నీ కడు విన్నపము సేయంగ|
వుడుగని పరాకున వుండి నెచ్చెలి మీద| బడలి వొరగినది నీ పాదంబులాన||
చ|| అడపంబు సతి వీడె మవధరింపు మటంచు| అడరి కప్పురపుం బలుకందియ్యగా|
కడు కంటం జూడదిదే కాంతాళమో మరపో| పడతి యిప్పుడు నీ పాదంబులాన||
చ|| ఆలవట్టము విసరు అతివలను వలదనదు| పాలిండ్లపై కొంగు సవరించదు|
యేలాగౌనో వేంకటేశ నీవిపుడిట్టె| పాలించకున్న నీ పాదంబులాన||
673)భైరవి
ప|| ఇట మీద కడమెల్లా నిక నీవు దీర్చవయ్యా| పటుకున జెలి నీకు బాలుపెట్టీ నిదిగో||
చ|| నెలత మంచముపై కిన్నెర వాయించి వాయించి| తలకొని నీవురాగా దలవంచెను|
సొలసి చెలులతోడ సుద్దులు దాజెప్పి చెప్పి| చెలగి నీమోము చూచి సిగ్గువడీ నిదిగో||
చ|| పడతి నీమీది పాట పాడిపాడి అర్థము నీ- | వడిగితే నవ్వలి మోమై నవ్వీని|
అడియాలముల రూపు అద్దములో జూచి చూచి| కడు నీవు కొంగు వట్టగా భ్రమసీని||
చ|| సతి యేకతాన నుండి జవ్వాది పూసి పూసి| రతి నీవు గూడగా సరసమాడీని|
ఇతవైన శ్రీవేంకటేశ నీవాపె గూడగా| పతి చూచి యిప్పుడిట్టె పక్కున నవ్వీని||
674)బౌళి
ప|| పురుషుండని శ్రుతి వొగడీనట ఆపురుషుడు నిరాకారమట|
విరసవాక్యము లొండింటికి విని వింటే నసంబద్ధములు||
చ|| మొగమున బ్రాహ్మలు మొలచిరట ఆమూరితి అవయవరహితుడట|
తగుబాహువులును రాజులట ఆతత్త్వమే యెంచగ శూన్యమట|
పగటున తొడలను వైశ్యులట ఆబ్రహ్మము దేహము బయలట|
ఆగపడి పాదాల శూద్రులట ఆతని రూపము లేదట||
చ|| తనవందనమును గలదట దైవము తనుజూడ గన్నులు లేవట|
తనవిన్నపమును జేయునట ఆతనికిని వీనులు లేవట|
తనయిచ్చినదే నైవేద్యంబులట దైవము నోరే లేదట|
తనయిచ్చేటి ధూపంబును గలదట దైవము ముక్కును లేదట||
చ|| అంతా దానే దైవమటా: యజ్ఞము లొరులకు జేయుటట|
సంతతమును దాస్వతంత్రుడటా జపముల వరముల చేకొంటట|
చింతింప దానే యోగియటా చేరువ మోక్షము లేదట|
పంతపు శ్రీవేంకటపతి మాయలు పచారించినవివియట||
675)శంకరాభరణం
ప|| ఏకాత్మవాదులాల యిందుకేది వుత్తరము| మీకు లోకవిరోధ మేమిట బాసీ నయ్యలాల||
చ|| పాపమొక్కడు సేసితే పాపులే యిందరు గావలదా| యేపున వొకరిపుణ్య మిందరికి రావలదా|
కోపించి యొక్కడసురైతే కోరి యిందరు గావలదా| చూప దేవుడొక్కడైతే సురలిందరు గావలదా||
****

చ|| వొకడపవిత్రుడైతే నొగి నిందరు గావలదా| వొకడు శుచైవుండితె వోడకిందరు గావలదా||
వొకనిరతి సుఖమంటి యిందరును వొనర బొందవలదా| వొకని దుఃఖమందరు వూర బంచుకోవలదా||
చ|| ఆకడ నొకడు ముక్తుడయితే నందరును గావలదా| దీకొని యొకడు బద్ధుడైతే యిందరు గావలదా|
చేకొని శ్రీవేంకటేశు జేరి దాసులయి యుండేటి| లోకపుమునులను దెలుసుకోవలదా||

676)లలిత/ఆనందభైరవి
ప|| దోమటి వింతెరుగరా తొల్లిటివారు| వామదేవవసిష్ఠవ్యాసాదులు||
చ|| తానే దైవమైతే తపమేల జపమేల| పూని సారె బూజించేపూజలేల|
కూనువంగి యింటింట గోరనేల వేడనేల| యీానెపాన లోకమెల్లా నేలరాదా తాను||
చ|| తగ దా స్వతంతుడైతే దరిద్రదుఃఖములేల| నొగలి వ్యాధులచేత నొవ్వనేల|
నగుబాటులైన జననమరణములేల| ముగురువేల్పులదండ మొనచూపరాదా||
చ|| శ్రీవేంకటేశుడే శేఖరపుదైవమని| సావధాను డితనికి శరణుజొచ్చి|
భావములోపల దనపాపబంధములు బాసి| తావుల నాతనికృప దండ చేరరాదా||

677)శ్రీరాగం
ప|| ఇంతయు నీమాయామయ మేగతి దెలియగవచ్చును| దొంతిబెట్టినకుండలు తొడరినజన్మములు||
చ|| కలలోపలి సంభోగము ఘనమగు సంపదలిన్నియు| వలలోపలి విడిపరుపులు వన్నెల విభవములు|
తలపున గలిగియు నిందునే తగులక పోదెవ్వరికిని| తెలిసిన దెలియదు యిదివో దేహరహస్యంబు||
చ|| అద్దములోపలినీడలు అందరిదేహపు రూపులు| చద్దికివండిన వంటలు జంటగర్మములు|
పొద్దొకవిధమయి తోచును భువి నజ్ఞానాంబుధిలో- | నద్దినదిది దెలియగరా దంబుదముల మెఱుగు||
చ|| మనసున దాగినపాలివి మదిగలకోరిక లిన్నియు| యిసుమున నిగిరిన నీళ్ళు యిల నాహారములు|
పనివడి శ్రీవేంకటగిరిపతి నీ దాసులివిన్నియు- | కని మని విడిచిన మనుజుల కాయపుమర్మములు||

678)పాడి
ప|| చూచే చూపొకటి సూటి గురి యొకటి| తాచి రెండు నొకటైతే దైవమే సుండీ||
చ|| యేనుగ దలచితే యేనుగై పొడచూపు| మాను దలచిన నట్టె మానై పొడచూపు|
పూని పెద్దకొండ దలపోయ గొండై పొడచూపు| తానే మనోగోచరుడు దైవమే సుండీ||
చ|| బట్టబయలు దలచ బయలై పొడచూపు| అట్టె యంబుధి దలచ నంబుధియై పొడచూపు|
పట్టణము దల్చిన పట్టణమై పొడచూపు| తట్టి మనోగోచరుడు దైవమే సుండీ||
చ|| శ్రీవేంకటాద్రిమీది శ్రీపతి దలచితేను| శ్రీవేంకటాద్రిమీది శ్రీపతై పొడచూపు|
భావమే జీవాత్మ ప్రత్యక్షము పరమాత్మ| తావు మనోగోచరడు దైవమే సుండీ||

679)నాదరామక్రియ/నాదనామక్రియ
ప|| పరులకైతే నిదే పాసముగాదా| పురిగొని నీవంక బుణ్యమాయగాక||
చ|| పరమపురుష నీవు పట్టినదే ధర్మము| అరసి నీవు చెల్లించినదే సత్యము|
ధరలోన నీరెంటికి తండ్రితో విరోధించగ| దొరసి ప్రహ్లాదునకు దోడైనదే గురుతు||
చ|| నారాయణుడ నీవు నడపినదే తగవు| ఆరూఢి నీవౌనన్నదే ఆచారము|
సారెకు దమయన్నతో చండిపడి పెనగగ| కోరి సుగ్రీవు వహించుకొన్నదే గురుతు||
చ|| శ్రీవేంకటేశ నీవు చేసినదే నీతి| చేవతో నీవొడబరచినదే మాట|
కావించి తాతతో బోరగా నీవు చక్రమెత్తి| ఆవేళ నడ్డమైనందుకు అర్జునుడే గురుతు||

680)మాళవగౌళ/మధ్యమావతి
ప|| ఇన్నిటికి బ్రేరకుడు యీశ్వరుడింతే| పన్ని యీతని దెలిసి బ్రదుకుటే జ్ఞానము||
చ|| మనసున బుట్టిన మంకుగామక్రోధాలు| పనిలేవు తనకంటే బాపమంటదు|
పనివి తొడిమ నూడి పండు తీగె నంటదు| జనులకెల్లా బ్రకృతి సహజమింతే||
చ|| చేతులార జేసికొన్న కర్మానకు| ఘాతల గర్తగానంటే కట్టువడడు|
ఆతల నబక ముంచినట్టివేడి చెయ్యంటదు| జాతి దేహము మోచిన సహజమింతే||

****

చ|| వాకుననాడినయట్టి వట్టిపల్లదాలనెల్లా| దాకొని పొరయనంటే తప్పులే లేవు|
పైకొని శ్రీవేంకటేశు బంటుకు వళకులేదు| సైకమైన హరిభక్తి సహజమింతే||

681)పాడి/నీలాంబరి
ప|| తొల్లియును మఱ్ఱాకు తొట్టెలనె యూగెగన| చెల్లుబడి నూగీని శ్రీరంగశిశువు||
చ|| కలికి కావేరి తరగల బాహులతలనే| తలగ కిటు రంగ మధ్యపు తొట్టెలను|
పలుమారు దనునూచి పాడగా నూగీని| చిలుపాలసెలవితో శ్రీరంగశిశువు||
చ|| అదివో కమలజుని తిరువారాధనం బనగ| అదన గమలభవాండమను తొట్టెలను|
ఉదధులు తరంగముల నూచగా నూగీని| చెదరని సిరులతోడ శ్రీరంగశిశువు||
చ|| వేదములే చేరులై వెలయంగ శేషుడే| పాదుకొను తొట్టెలై పరగగాను|
శ్రీదేవితో గూడి శ్రీవేంకటేశుడై| సేదదీరెడి వాడె శ్రీరంగశిశువు||

682)ముఖారి/ద్విజావంతి
ప|| సొరిది సంసారంబు సుఖమా యిందరికి| వెరవెఱంగక వగల వేగేరుగా||
చ|| దేహములు దలప సుస్థిరములా ప్రాణులకు- | నూహింప లోభ మట్లుండుగాక|
మోహంబుచే వెనుకముందెఱుగలేక తమ- | దేహసుఖములు మరిగి తిరిగేరుగాక||
చ|| నెలకొన్న ద్రవ్యములు నిలుచునా యెవ్వరికి| అలవి నిలుపగరాని యాసగాక|
బలువైనవట్టిభ్రాంతిచే దగులువడి| తెలిసియును దెలియకిటు తిరిగేరుగాక||
చ|| నెఱయువిభవములెల్ల నిజములా యిందరికి| కొఱమాలినట్టి తమగుణముగక|
యెఱుకతో దిరువేంకటేశు గొలువగలేక| తెఱగుమాలినబుద్ధి దిరిగేరుగాక||

683)ఆహిరి/దేవగాంధారి
ప|| కాకమరి యింతేల కలుగు దమకేతమకు| చేకొన్న కోరికలు చేరునందాకా||
చ|| దొరతనములన్నియును దొరసినందాక| నెరతనములన్నియును నెరపినందాకా|
గరిగరికలన్నియును కలసినందాకా| విరసంబులన్నియును విసుగునందాకా||
చ|| యెడమాటలన్నియును యెనసినందాకా| అడియాసకోరికలు అదుకునందాకా|
జడిగొన్న గుక్కిళ్ళు చవిగొన్నయందాకా| వొడలోముటలు మోహముడుగు నందాకా
చ|| యీవెల్ల దమయాత్మ యిచ్చగించినదాక| శ్రీవేంకటేశుకృప చేరునందాక|
లోవెలతులన్నియును లోగొన్నయందాక| వేవేగ బంధములు వీడునందాకా||

684)శంకరాభరణం
ప|| కడునడుమ చొరనేల కాళ్ళు గడుగనేల| కడలేని జన్మసాగర మీదనేల||
చ|| దురితంబులనెల్లదొడవు మమకారంబు- | లరిదిమమతలకు దొడ వడియాసలు|
గురుతయిన యాసలకు గోరికలు జీవనము| పరగ నిన్నిటికి లంపటమె కారణము||
చ|| తుదలేని లంపటము దుఃఖహేతువు దుఃఖ- | ముదుటయినతాపమున కుండగ జోటు|
పదిలమగు తాపంబు ప్రాణసంకటము లీ- | మదము పెంపునకు దనమనసు కారణము||
చ|| వెలయు దనమనసునకు వేంకటేశుడు గర్త| బలిసి యాతనిదలచుపనికి దాగర్త|
తలకొన్న తలపులివి దైవమానుషముగా| దలచి యాత్మేశ్వరుని దలపంగ వలదా||

685)శంకరాభరణం
ప|| ఎఱుగుదురిందరు నెఱిగీనెఱుగరు| హరి దానే నిజపరమాతుమని||
చ|| నలినాసనుడెఱుగు నారదుడెఱుగు| కొలది శివుడెఱుగు గుహుడెఱుగు|
యిల గపిలుడెఱుగు నింతా మనువెఱుగు| తలప విష్ణుడే పరతత్త్వమని||
చ|| బెరసి ప్రహ్లాదుడు భీష్ముడు జనకుడు| గురుతుగ బలియు శుకుడు గాలుడు|
వరుస నెఱుగుదురు వడి రహస్యముగ| హరి యితడే పరమాత్ముడని||
చ|| తెలియదగిన దిది తెలియరాని దిది| తెలిసినాను మది దెలియ దిది|
యిల నిందరు దెలిసిరిదే పరమమని| కలవెల్ల దెలిపె వేంకటరాయడు||

****

686)దేవగాంధారి

ప॥ లేదు బ్రహ్మవిద్యామహాసుఖము తమ- । కీడు తమకర్మ మేమిసేయగవచ్చు॥

చ॥ నానావిధుల బొరలి నరుడు దానై వివిధ- । మైనకర్మములే అనుభవించి।
లేనిలంపటములకు లోనై దురితా- । ధీనులై క్రమ్మర దిరిగిపోవుటేకాని॥

చ॥ పరగ నిన్నిట బొడమి బ్రాహ్మణుడై। సరిలేని వేదశాస్త్రములు చదివి।
అరుదయినకాంక్షచే నతిపాపపరులై। వెరవున బొడవెక్కి విరుగబడుటేకాని॥

చ॥ చేరనిపదార్థములే చేరగోరుటగాని। చేరువనే యామేలు సిద్ధింపదు।
ధీరులై తమలోన దిరువేంకటేశ్వరుని। గోరి యిటు భజియింపగూడు టెన్నడుగాన॥

687)లలిత

ప॥ నీవేకా చెప్పజూప నీవె నీవెకా। శ్రీవిభుప్రతినిధివి సేనమొదలారి॥

చ॥ నీవేకా కట్టెదుర నిలుచుండి హరివద్ద। దేవతల గనిపించే దేవుడవు।
యేవంక విచ్చేసినాను యిందిరాపతికి నిజ- । సేవకుడవు నీవెకా సేనమొదలారి॥

చ॥ పసిడిబద్దలవారు పదిగోట్లు గొలువ। దెసల బంపులువంపే ధీరుడవు।
వసముగా ముజ్జగాలవారి నిందరిని నీ- । సిసువులగా నేలిన సేనమొదలారి॥

చ॥ దొరలైన యసురుల తుత్తుమురుసేసి జగ- । మిరువుగా నేలితివేకరాజ్యమై।
పరగుసూత్రవతీపతివై వేంకటవిభు- । సిరులపెన్నిధి నీవే సేసిమొదలారి॥

688)పాడి

ప॥ బాలులతో వీథుల్లో బారాడువాడు। కోలలెత్తుక వుట్లు గొట్టీజుండీ॥

చ॥ నారికడపువక్కలు నానినసనగలు। చారపప్పు దేనెలు చక్కెరెలును।
పేరిననేతులు నానబియ్యాలు నుట్లనవే। చేరి యశోదబిడ్డకు జెప్పేరుసుండీ॥

చ॥ చక్కిలాలు నడుకులు సనిగెపప్పులును। చెక్కినమెత్తని తూటచెఱుకులును।
పెక్కువగా నుట్లలో బిందెల నించినవవే। చక్కనెశోదబిడ్డకు జాటేరుసుండీ॥

చ॥ నువ్వులు జిటిబెల్లాలు నున్నని చిమ్మిలులు। నువ్వుటిడియును జిన్నినురుగులును।
యెవ్వారు వేంకటపతి కెఱుగించ నారగించి। కివ్వకివ్వ నవ్వ నణకించీజుండీ॥

689)కన్నడగౌళ

ప॥ పుండు జీవులకెల్ల బుట్టక మానదు। పుండుమాన మందువోయగదయ్య॥

చ॥ నెత్తురునెమ్ములు నిండినపుంటికి। తిత్తిలో సోదించనేరా।
నిత్తెమూ వేనీళ్ళ గడిగినాను। మత్తిలి వుబ్బు మానదేలయ్యా॥

చ॥ చల్లగూడు పెట్టి చల్లగా పొత్తు- । లెల్ల బెట్టి బిగియించగాను।
కల్లగాదు చీము గారు తొమ్మిదిగండ్ల। పిల్లలా జాల బెట్టెగదయ్యా॥

చ॥ ఆదినుండి పాకమైనది యెవ్వ- । రేదిరో మొకమేరుపడదు।
ఆదరించి వేంకటాధిప నీవింక। సోదించి మానజూడగదయ్యా॥

690)సామంతం/కేదారగౌళ

ప॥ భావమున బరబ్రహ్మమిదె। కైవసమై మాకడ చూడన్॥

చ॥ నీలమేఘ ముపనిషార్థం బదె। పాలుదొంగిలెడి బాలులలో।
చాలు నదియ మాజన్మరోగముల- । చీల దివియు మము జెలగించన్॥

చ॥ తనియని వేదాంత రహస్యం బదె। వొనర గోపికలవుట్లపై।
పనుపడి సకలాపజ్జాలంబుల- । పనులు దీర్చ మము బాలించన్॥

చ॥ భయములేని పెనుబరమపదం బదె। జయమగు వేంకట శైలముపై।
పయిపడు దురితపు బౌజుల నుక్కున। లయముసేయు మము లాలింపన్॥

691)పాడి/కాంభోజి

ప॥ కడగనుటే సౌఖ్యముగాక యీ- । తడతాకుల నెందరు చనరిట్లా॥

చ॥ నిలచినదొకటే నిజమనితెలిసిన- । తెలివే ఘన మింతియకాకా।
కలకాలము చీకటి దవ్వుకొనెడి- । వలలభ్రమల నెవ్వరు వడరిట్లా॥
చ॥ పరహిత మిదియే పరమని తెలిసిన- । పరిపక్వమె సంపదగాకా।
దురితవిధుల గొందుల సందుల బడి। ధరలోపల నెందరు చనరిట్లా॥
చ॥ ఘనుడీ తిరువేంకటపతియని కని। కొనకెక్కుట తేకువగాకా।
పనిమాలిన యీపలు లంపటముల। తనువు వేచు టెంతటిపని యిట్లా॥

692)లలిత
ప॥ ఈదేహ వికారమునకు నేదియు గడపల ఘనము। మోదమెరంగని మోహము ముందర గననీదు॥
చ॥ నిత్యానిత్యవివేకము నీరసునకు నొనగూడదు। సత్యాలాపవిచారము జరగదు లోభికిని।
హత్యావిరహిత కర్మము అంటదు క్రూరాత్మునకును। ప్రత్యక్షంబగు పాపము పాయదు కష్టునకు॥
చ॥ సతతానందవికాసము సంధించదు తామసునకు। గతకల్మష భావము దొరకదు వ్యసనికిని।
జితకాముడు దానవుటకు సిద్ధింపదు దుష్కర్మికి। అతులితగంభీర గుణంబలవడ దధమునకు॥
చ॥ శ్రీవేంకటగిరి వల్లభుసేవా తత్పరభావము- । ద్రోవ మహాలంపటులకు తోపదు తలపునకు।
దేవోత్తముడగు నీతని దివ్యామృతమగు నామము। సేవింపగ నితరులకును చిత్తంబొడబడదు॥

693)కన్నడగౌళ
ప॥ సతతవిరక్తుడు సంసారిగాడు। రతిసమ్మదుడు విరక్తుడు నితడె॥
చ॥ నిత్యుడైనవాడు నిఖిలలోకముల- । బ్రత్యక్ష విభవసంపన్నుడు గాడు।
నిత్యుడు నితడే నిరుమానుడైన- । ప్రత్యక్ష విభవ సంపన్నుడితడె॥
చ॥ యోగియైనవాడు నొనర నేకాలము। భోగియై భోగిపై భోగింపలేడు।
యోగియు నితడే వుడుగక భోగిపై। భోగించునటువంటి పురుషుండు నితడే॥
చ॥ దేవుడైనవాడు దెలుప లోకముల। దేవతారాధ్యుడై దీపింపలేడు।
దేవుడు నితడే దివిజవంద్యుడైన। శ్రీవేంకటగిరి దేవుండితడె॥

694)వరాళి
ప॥ ఎచ్చోటికేగిన యెప్పుడూ దమలోని- । మచ్చికపెనుదెవులు మానకపోయె॥
చ॥ పాయపు సతుల గుబ్బలపెదపొట్లాల। కాయము వడి నొత్తి కాచగాను।
రాయిడిచే ఘనమాయగాని లోని- । మాయపుపెనుదెవులు మానకపోయె॥
చ॥ అతివల మోహపుటధరామృతములు। యితవుగ నోరి కందియ్యగను।
అతిమోహమే ఘనమాయగాని లోని- । మతకరిపెనుదెవులు మానకపోయె॥
చ॥ తరుణుల మేనిమెత్తని పరపులమీద। నిరవుగ నిటు సుఖియించగను।
తిరువేంకటాచలాధీశు కృపచేగాని। మరుచేతిపెనుదెవులు మానకపోయ॥

695)మలహరి/తోడి
ప॥ పండియు బండదు చిత్తము పరిభవ మెడయదు కాంక్షల। యెండలచే కాగితి మిక నేలాగోకాని॥
చ॥ పదిగోట్ల జన్మంబుల బాయనికర్మపుబాట్లు। వదలక వొకనిమిషములో వడి దీరుచు నితడు।
చెదరని నిజదాసులకును శ్రీహరి, మాకిపుడంతక। హృదయము నిలువదు చంచల మేలాగోకాని॥
చ॥ కూపపుబహునరకంబుల కోట్లసంఖ్యల బొరలేటి- । పాపము లొకనుమిషములో బాపగగల డితడు।
కాపాడగ దలచిన యీకమలాపతి, నేమీతని- । యేపున గని మనలేమిక నేలాగోకాని॥
చ॥ జడిగొని యెన్నడు బాయని సంసారపు బంధంబుల। విడుమని వొకనిమిషములో విడిపించును యితడు।
కడుగొలిచినవారికి వేంకటపతి, నేమీతని- । నెడయక కొలువగలేమిక నేలాగోకాని॥

696)వరాళి/కదనకుతూహలం
ప॥ వాడవాడల వెంటవాడివో వాడివో। నీడనుండి చీరలమ్మే నేతబేహారి॥
చ॥ పంచభూతములనెడి పలువన్నెనూలు। చంచలపుగంజి వోసి చరిసేసి।
కొంచెపు కండెల నూలిగుణముల నేసి। మంచిమంచి చీరలమ్మే మారుబేహారి॥

చ॥ మటమాయముల దనమగువ పసిడినీరు। చిటిపొటియలుకల జిలికించగా।
కుటిలంపుజేతలు కుచ్చులుగా గట్టి। పటవాళి చీరలమ్మే బలుబేహారి॥
చ॥ మచ్చిక కర్మమనేటి మైల సంతలలోన। వెచ్చపు కర్మధనము వెలువచేసి।
పచ్చడాలుగా గుట్టి బలువేంకటపతి। ఇచ్చకొలదుల నమ్మేయింటిబేహారి॥

697)సామంతం/ఖరహరప్రియ

ప॥ తొక్కనిచోట్లు దొక్కెడిమనసు। యెక్కడ గతిలే దింకనో తెరువు॥
చ॥ పాపము వాయదు పైపై మనసున। కోపము దీరదు కొంతైనా।
దీపనబాధయు దీరదు కొంతైనా। యేపున బెనగొనె నింకనో తెరువు॥
చ॥ యెవ్వనమదమును నెడయదు కోరికె। కొవ్వును నణగదు కొంతైనా।
రవ్వగుమమకారము బెడబాయదు। యెవ్విధియును లేదింకనో తెరువు॥
చ॥ వెఱపును విడువదు వెడమాయలబడి। కొఱతయు దీరదు కొంతైనా।
తెఱగొసగేటి శ్రీతిరువేంకటపతి-। నెఱిగీనెఱగలే మికనో తెరువు॥

698)శంకరాభరణం

ప॥ అలుకలు చెల్లవు హరి పురుషోత్తమ। నలి నిందిర నీతో నవ్వినది॥
చ॥ ఆదిలక్ష్మి మోహన కమలంబున। వేద మాత నిన్ను వేసినది।
ఆదెస నీపై నభయహస్తమును। సాదరముగ గడు జూచినది॥
చ॥ సిరి దన కన్నుల చింతామణులను। పొరి నీపై దిగ బోసినది।
వరద హస్తమున వలచెయి పట్టుక। అరుదుగ నిను మాటాడించినది॥
చ॥ జలధి కన్య తన సర్వాంగంబుల। బిలిచి నిన్ను నిటు పెనగినది।
అలముక శ్రీవేంకటాధిప నిను రతి-। నెలమి నీ వురంబెక్కినది॥

699)ముఖారి

ప॥ అన్ని చోట్ల బరమాత్మవు నీవు। యిన్ని రూపుల భ్రమయింతువుగా॥
చ॥ పాలజలధి నుండి బదరీవనాన నుండి। ఆలయమై గయలో బ్రయాగ నుండి।
భూలోకనిధివై పురుషోత్తమాన నుండి। వేలసంఖ్యలరూపై విచ్చేతుగా॥
చ॥ వుత్తరమధురలో నయోధ్యలోపల నుండి। సత్తైననందవ్రజాన నుండి।
చిత్తగించి పంచవటి సింహాద్రిలోన నుండి। వత్తుగా లోకములు పావనము సేయగను॥
చ॥ కైవల్యమున నుండి కమలజలోకాన। మోవగ శ్రీరంగమున నుండి।
యీవల నావల నుండి యీవేంకటాద్రిపై నీవే నీవే వచ్చి నెలకొంటిగా॥

700)సామంతం/బిలహరి

ప॥ మాయపుదనుజుల మదవైరి కపి-। రాయడు వీడివో రామునిబంటు॥
చ॥ పెట్టినజంగయు పెంపుమిగుల మొల। గట్టినకాసెయు గర్వమున।
నిట్టనిలిచి పూనినచేత నడిమి-। దిట్ట వీడువో దేవునిబంటు॥
చ॥ నవ్వుచు లంకానగరపుదనుజుల-। కొవ్వణచిన కపికుంజరుడు।
ముప్పురువేల్పుల మొదలిభూతియగు-। రవ్వగు సీతారమణునిబంటు॥
చ॥ పంకజసంభవుపట్టముగట్టగను। వుంకించిన తనవొడయనిచే।
పొంకపు కలశాపుర హనుమంతుడు। వేంకటరమణునివేడుకబంటు॥

701)శంకరాభరణం

ప॥ పరుసము సోకియు బ్రదుకవద్దా। తిరిగి కర్మము లింక తీదీపులా॥
చ॥ పడిగాలువడియున్న ప్రాణాచారముల-। పడతుల నథముల బొలించితి।
యిడుమల బెడబాప నింకనేల తెగికొంత। గడిచీటిచ్చియు నింక గడమున్నదా॥
చ॥ మితిలేనిధనములు మెరసి కానుకగొని। అతిపుణ్యులిందరి నలరించితి।
ధృతిహీనులకునెల్ల దిక్కయి కాతువుగాక। వ్రతముచెల్లిన నింక వట్టగట్లా॥

****
చ|| పాలించి నావిన్నపమున వేంకటరాయ| లాలించితివి నే నీలలనగానా|
యీలాగుననె లోకమింతా గాతువుగాక| పాలుదాగినమీద బైకుడుపులా||

702)దేవగాంధారి
ప|| ఇన్ని నేతలకు నిది యొకటే| కన్నా మన సిది కానదుగాని||
చ|| పాతకకోట్లు భవములు భస్మీ- | భూతముసేయగ బొడవొకటే|
శ్రీతరుణీపతిచింత, నిజముగా| యేతరి చిత్తం బెఱిగదుగాని||
చ|| మరణభయంబులు మదములు మలినీ- | కరణము సేయగగల దొకటే|
హరినామామృత మందుమీది రతి| నిరతము నాకిది నిలువదుగాని||
చ|| కుతిలములును దుర్గుణములును దృణీ- | కృతములు సేయగ గురుతొకటే|
పతియగు వేంకటపతి సేవారతి, | గతియని మతిగని కానదుగాని||

703) ముఖారి/భైరవి
ప|| ఏమీ నెఱగనినా కేడపుణ్యము| తామసుండజుమ్మీ ముందరనున్న దైవమా||
చ|| పాతకపుజేతలనే పట్టి నిన్ను బూజించు- | ఘాతకుడ నాకు నెక్కడిపుణ్యము|
చేతనము బోదిసేయుచిత్తము నీదేకాన| రాతిబొమ్మజుమ్మీ భారము నీది దైవమా||
చ|| పూనినయెంగిలినోర నొప్పగునిన్ను బొగడు- | హీనజంతువునకు నా కేటిపుణ్యము|
తేనెపూసి నీవిట్లా దిప్పగానే తిరిగేటి- | మానిబొమ్మజుమ్మీ నామతిలోని దైవమా||
చ|| జాలిబడి సంసారజలధిలో మునిగేటి- | కూళడ నాకేటితేకువపుణ్యము|
పాలువోసి పెంచిన నాపాలివేంకటేశ నే| తోలిబొమ్మజుమ్మీ కాతువుగాని దైవమా||

704)ముఖారి/హిందోళ
ప|| అరిదిసేతలే చేసి తల్లాడ నిల్లాడ| సరిలేక వుండితివి జలరాశికాడ||
చ|| పొలియంబీర్చితి వొకతి బురిటిమంచముకాడ| నలచితి వొకని గగనంబుకాడ|
బలిమి దన్నితి వొకని బండిపోతులకాడ| దులిమితివి యేడుగుర దోలి మందకాడ||
చ|| తడవి మోదితి వొకని తాటిమాకులకాడ- | నడిచితి వొకని బేయలకాడను|
పిడిచివేసితి వొకని బృందావనముకాడ| వొడిసితివి వొకని నావులమందకాడ||
చ|| పటపటన దిక్కులు పగుల బగతుల దునిమి| నటియించితివి మామనగరికాడ|
కుటిలబాహు దైత్యాంతకుడవు వేంకటరాయ| పుటమెగసితి జగంబుల యింటికాడ||

705)సాళంగనాట/ఆనందభైరవి
ప|| ఇహమెట్టిదో పరమెట్టిదో ఇక నాకు| సహజమై హరియే శరణము నాకు||
చ|| చిత్తమిది యొకటే చింత వేవేలసంఖ్య| పొత్తుల హరిదలచ బొద్దులేదు|
జొత్తుల కన్నుల రెండు చూపులైతే ననంతాలు| తత్తరించి హరిరూపు దగ్గరి చూడలేదు||
చ|| చేతులివియు రెండే చేష్టలు లక్షోపలక్ష| యీతల హరి బూజింప నిచ్చలేదు|
జాతి నాలిక వొకటే చవులు కోటానగోటి| రీతి హరినామ ముచ్చరించ వేళలేదు||
చ|| వీనులివి రెండే వినికి కొలదిలేదు| పూని హరిభక్తి విన బుద్ధి లేదు|
యీనటన శ్రీవేంకటేశు డిటు చూచినను| తానే యేలె నికఁ దడబాటు లేదు||

706)బౌళి/సామ
ప|| అన్నిటా శాంతుడైతే హరిదాసుడు దానే| సన్నుతి దానేపో సర్వదేవమయుడు||
చ|| అత్తల మనసు యింద్రియాధీనమైతేను| చిత్తజడనెడివాడు జీవుడు దానే|
కొత్తగా తనమనసే కోపాన కాధీనమైతే| తత్తరపు రుద్రుడును దానే తానే||
చ|| భావము వుద్యోగములప్రపంచాధీనమైతే| జీవుడు బ్రహ్మాంశమై చెలగు దానే|
కావిరి రేయిబగలు కన్నుల కాధీనమైతే| ఆవల జంద్రసూర్యాత్మకుడుదానే||
చ|| కోరిక దనబ్రదుకు గురువాక్యాధీనమైతే| మోరతోపులేని నిత్యముక్తుడు దానే|
ఆరయ శ్రీవేంకటేశు డాతుమ ఆధీనమైతే| ధారుణిలో దివ్యయోగి తానే తానే||
****

707)లలిత/దేశి
ప|| కలిగెనిది మాకు కైవల్యం| కలకలాము హరికథా శ్రవణం||
చ|| ఆచింత్య మద్భుత మానందం| ప్రమరం దివ్యం పావనం|
సుచరిత్రం శ్రుతిశోభితం| అచలం బిదివో హరికీర్తనం||
చ|| నిరతం నిత్యం నిఖిల శుభకరం| దురితహరం భవదూరం|
పరమమంగళం భావాతీతం| కరివరదం నిజకైంకర్యం||
చ|| సులభం సుకరం శోకనాశనం| ఫలదం లలితం భవహరణం|
కలితం శ్రీవేంకటేశ శరణం| జలజోదర నిత్యస్తోత్రం||

708)రేవగుప్తి
ప|| నీవెరగనిది లేదు నీయాజ్ఞ మోచితి నింతే| నీవాడ నింతే హరి నేనన జోటేది||
చ|| కన్నుల కెందైన జూపుకలది స్వభావము| యెన్నగ నాయందు బాపమెంచజోటేది|
విన్ననై చెవులకింపు వినుట స్వభావము| పన్నిన కర్మాలు నన్ను బైకొన జోటేది||
చ|| నాలికకు జవియైతే నమలుటే సహజము| నాలి అభోజ్యపునింద నాకు బనేమి|
మూల వాసనగొనేది ముక్కుకు సహజము| జోలిబంధములు నన్ను జుట్టగజోటేది||
చ|| కాయము కాయముపొంత గరగుటే ఆగుణము| సేయనిచేతలు నాపై జెప్ప జోటేది|
యీయెడ శ్రీవేంకటేశ యిన్నిటిలో నన్ను బెట్టి| పాయక నాలో నుందువు పట్టగ జోటేది||

709)మంగళకౌశిక
ప|| తే శరణం తే శరణ మహం| శైశవకృష్ణ తే శరణం గతోస్మి||
చ|| దశవిధావతార ధర్మరక్షణమూర్తి| దశమస్తకాసురదశన|
దశదిశాపరిపూర్ణ తవనీయస్వరూప| దశావరణ లోకతత్త్వాతీత||
చ|| సహస్రలోచన సంతతవినుత| సహస్రముఖ శేషశయనా|
సహస్రకరకోటిసంపూర్ణతేజా| సహస్రాదిత్య దివ్యచక్రాయుధా||
చ|| అనంతచరణ సర్వాధారధేయ| అనంతకరదివ్యాయుధా|
అనంతనిజకల్యాణగుణార్ణవ| అనంత శ్రీవేంకటాద్రినివాసా||

710)సామంతం/అఠాణ
ప|| కోటి మన్మథాకార గోవింద కృష్ణ| పాటించి నీమహిమలే పరబ్రహ్మము||
చ|| ఆకాశమువంటిమేన నమరేమూర్తివిగాన| ఆకాశనదియే నీకు నభిషేకము|
మేకొని నీవే నిండుమేఘవర్ణుడవుగాన| నీకు మేఘపు పుష్పాలే పన్నీరుకాపు||
చ|| చంద్రుడు నీమనసులో జనించె నటుగాన| చంద్రికలు కప్రకాపై సరి నిండెను|
ఇంద్రనీలపుగనుల యిలధరుడవుగాన| తంద్రలేని యీపెచూపే తట్టుపునుగాయను||
చ|| లక్ష్మీపతిగాన లాగుల నీవురముపై| లక్ష్మి యలమేలుమంగే లలి నీతాళి|
సూక్ష్మమై శ్రీవేంకటేశ చుక్కలపొడవు గాగ| పక్ష్మనక్షత్రములే యాభరణహారములు||

711)బిలహరి
ప|| అహోబలేశ్వరుడు అరికులదమనుడు| మహా మహిమలకు మలసీవాడె||
చ|| కదలు కన్నులును కరాళవదనము| గుదిగొను భయదపు కోరలను|
అదరు మీసములు అలరగ నవ్వుచు| వుదుట తోడ కొలువున్నాడు వాడె||
చ|| అతిసిత నఖములు అనంత భుజములు| వితత పరాక్రమ వేషమును|
అతుల దీర్ఘజిహ్వాయు కడు మెరయగ| మితిలేని కరుణ మెరసీ వాడు||
చ|| సందడి సౌమ్యములు శంఖచక్రములు| పొందుగ దివిజులు పొగడగను|
ఇందిర దొడపై నిడి శ్రీవేంకట- | మందు నిందు కడు అలరీ వాడే||

712)నాటకురంజి
ప|| అనిశము దలచరో అహోబలం| అనంత ఫలదం అహోబిలం||

చ॥ హరి నిజనిలయం అహోబలం। హరివిరించి నుత మహోబలం।
అరుణ మణి శిఖర మహోబలం। అరిదైత్యహరణ మహోబలం॥
చ॥ అతిశయ శుభదం అహోబలం। అతుల మనోహర మహోబలం॥
హత దురితచయం అహోబలం। యతి మత సిద్ధం అహోబలం॥
చ॥ అగు శ్రీవేంకట మహోబలం। అగమ్య మసురుల కహోబలం।
అగపడు పుణ్యుల కహోబలం। అగకుల రాజం అహోబలం॥

713)శ్రీ
ప॥ అహోబలేశ్వరుడు అఖిల వందితుడు। మహి నితని గొలిచి మనుడిక జనులు॥
చ॥ మూడు మూర్తులకు మూలంబీతడు। వేడి ప్రతాపపు విభుడీతడు।
వాడి చక్రాయుధ వరదుండీతడు। పోణిమి పురాణ పురుషు డీతడు॥
చ॥ అసురలకెల్ల కాలాంతకు డీతడు। వసుధ దివ్యసింహం బితడు।
విసువని ఏకాంగ వీరుడీతడు। దెసల పరాత్పరతేజం బితడు॥
చ॥ నిగిడి శ్రీవేంకట నిలయుడీతడు। బగివాయని శ్రీపతి యీతడు।
సొగసి దాసులకు సులభు డీతడు। తగు ఇహపరముల దాతయు నీతడు॥

714)బౌళిరామక్రియ/మోహన
ప॥ అభయదాయకుడ వదె నీవేగతి। ఇభరక్షక నన్నిపుడు కావవే॥
చ॥ భయహారదైత్యేయ భంజనకేశవ। జయజయ నృసింహ సర్వేశ్వరా।
నియతము మాకిదె నీపాదములే గతి। క్రియగా మమ్మేలి కింకలుడుపవే॥
చ॥ బంధవిమోచన పాపవినాశన। సింధురవరదా శ్రితరక్షక।
కంధర వర్ణుడ గతి నీనామమె। అంధకారముల నణచి మనుపవే॥
చ॥ దైవశిఖామణి తతచక్రాయుధ। శ్రీవేంకటగిరి శ్రీరమణా।
సావధాన నీశరణ్యమే గతి। వేవేలకు నా విన్నపమిదియే॥

715)ఆరభి
ప॥ ఆరగించి కూర్చున్నాడల్లవాడె। చేరువనే చూడరె లక్ష్మీనారసింహుడు॥
చ॥ ఇందిరను తొడమీద నిడుకొని కొలువిచ్చి। అందపు నవ్వులు చల్లీనల్ల వాడె।
చెందిన మాణికముల శేషుని పడెగె మీది। చెంది వరాలిచ్చీ లక్ష్మీనారసింహుడు॥
చ॥ బంగారు మేడలోన పచ్చల గద్దియల మీద। అంగనల అట చూచినల్ల వాడె।
రంగగు సొమ్ముల తోడ రాజసపు విభవాల। చెంగట నున్నాడు లక్ష్మీనారసింహుడు॥
చ॥ పెండెపు పాదము చాచి పెనచి ఒకపాదము। అండనే పూజగొనీ నల్ల వాడె।
కొండల శ్రీవేంకటాద్రి కోరి అహోబలమున। మెండుగాను మెరసీ లక్ష్మీనారసింహుడు॥

716)శంకరాభరణం
ప॥ ఆదిమూర్తి యీతడు ప్రహ్లాదవరదుడు। ఏదెస జూచినా తానె ఈతడిదె దేవుడు॥
చ॥ నవ్వుల మోముతోడ నరసింహరూపుతోడ। జవ్వని తొడమీద సరసమాడ।
పువ్వుల దండలు ఇరుబుజాలపై వేసుకొని। ఉవ్విళ్ళూర కొలువై వున్నాడు దేవుడు॥
చ॥ సంకు చక్రములతోడ జమళికోరల తోడ। అంకెల కటి అభయహస్తాలెత్తి।
కంకణాల హారాలతో ఘనకిరీటము వెట్టి। పొంకమైన ప్రతాపాన పొదలీని దేవుడు॥
చ॥ నానా దేవతలతోడ నారదాదుల తోడ। గానములు వినుకొంటా గద్దెపై నుండి।
ఆనుక శ్రీవేంకటాద్రి నహోబలము నందు। తానకమై వరాలిచ్చి దాసులకు దేవుడు॥

717)శంకరాభరణం
ప॥ ఇహపరములకును ఏలికవు। బహురూపంబుల ప్రహ్లాదవరదుడు॥
చ॥ వేయికరంబుల వివిధాయుధంబుల। దాయల నడచిన దైవమవు।
నీయందున్నవి నిఖిల జగంబులు। పాయక మమ్మేలు ప్రహ్లాదవరద॥

చ|| కదిమి దుష్టులను గతము చేసితివి| త్రిదశుల గాచిన దేవుడవు|
వదల కిందరికి వరములొసంగగ| బ్రతికితి మిదివో ప్రహ్లాదవరద||
చ|| శ్రీవల్లభుడవు చిత్తజగురుడవు| కావలసినచో కలుగుదువు|
శ్రీవేంకటాద్రిని శ్రీ అహోబలాన| భావింతు నీమూర్తి ప్రహ్లాద వరద||

718)తిల్లాంగ్

ప|| ఔనయ్య జాణడువు ప్రహ్లాద వరద| ఆసలు వెట్టకుము ప్రహ్లాదవరద||
చ|| వేసరక శ్రీసతితో వేడుక నవ్వులు నవ్వి| ఆసలు చూపేవు ప్రహ్లాద వరద|
సేస వెట్టిన చేతుల చెరగు వట్టి తీసేవు| ఆ సుద్దులె చెప్పేను ప్రహ్లాద వరద||
చ|| నంటున తొడమీదను నలినాక్షి నెక్కించుక| అంటేవు సిగ్గులు ప్రహ్లాదవరద|
గెంటుక ఏ పొద్దును కేలుకేలు కీలించుక| అంటువాయ వదివో ప్రహ్లాద వరద||
చ|| కందువతో కాగిలించి కైవసము సేసుకొంటి- | వందముగ నీకెను ప్రహ్లాద వరద|
పొంది శ్రీవేంకటమున పొంచి ఔభళములోన| అంది వరాలిచ్చేవు ప్రహ్లాద వరద||

719)ఖరహరప్రియ

ప|| ఆడరమ్మ పాడరమ్మ అంగనలు చూడరమ్మ| వేడుక పరషులెల్ల వీధి చూడరమ్మ||
చ|| అల్లదివో ఓగునూతుల ఔభళేశు పెద్దకోన| వెల్లిపాల నీటి జాలు వెడలే సోన|
చల్లని మాకుల నీడ సంగడి మేడలవాడ| ఎల్లగాగ నరసింహుడేగీ నింతితోడ||
చ|| సింగారపు మండపాల సింహాల మునిమందలు| అంగపు తెల్లగోపురము అదె మిన్నంద|
చెంగట నాళువార్లు చేరి పన్నిద్దరు గొల్వ| సంగతి తా కొలువిచ్చీ జయనరసింహము||
చ|| కందువ శ్రీవేంకటేశు కల్యాణముల వేది| అందమై భూమికెల్ల ఆదికి అనాది|
మందల పాల కొండ మలకు నట్టనడుమ| విందగు దాసుల తోడ విహరించీ దేవుడు||

720)హరికాంభోజి

ప|| కంబమున వెడలి ఘన నరసింహము| కుంభిని హిరణ్యు గూలిచెను||
చ|| తొడికి దైత్యు తన తొడపైకి దిగిచి| కడుపు చించి రక్తము చల్లి|
జడియక పేగులు జందెంబులుగా| మెడ దగిలించుక మెరసీ వాడె||
చ|| పెదవులు చింపుచు పెనుగోళ్ళ నదిమి|వుదుటుబునుక కొరి కుమియుచును|
సదరపు గుండెలు చప్పరించుచును| మెదడు గుండముగ మెత్తీవాడే||
చ|| దేవతల భయము దీర్చి అంకమున| శ్రీవనితను కృపసేయుచును|
పావనపు టహోబల గిరిదైవము| శ్రీవేంకటగిరి చెలగీ వాడే||

721)శంకరాభరణం

ప|| కానవచ్చె నిందులోన కారుణ్య నరసింహా| తానకమై నీకంటే దాస్యమే పో ఘనము||
చ|| ఎనసి ప్రహ్లాదుడు ఎక్కడ చూపునోయని| ననిచి లోకమెల్ల నరసింహ గర్భములై|
పనిపూని వుంటివి అటు భక్త పరతంత్రుడవై|తనిసి నీ వధికమో దాసులే అధికమో||
చ|| మక్కువ బ్రహ్మాదులు మానుపరాని కోపము| ఇక్కువై ప్రహ్లాదుడు ఎదుట నిలిచితేను|
తక్కక మానితి వట్టేదాసుని యాధీనమై| నిక్కి నీ కింకరుడే నీకంటే బలువుడు||
చ|| అరసి కమ్మర ప్రహ్లాద వరదుడని| పేరువెట్టు కొంటి విట్టి బెరసి శ్రీవేంకటేశ|
సారె నీ శరణాగత జనుని కాధీనమైతి- | వీరీతి నీదాసునికే ఇదివో మొక్కేము||

722)రామక్రియ/కాంభోజి

ప|| కొలువరో మొక్కరో కోరిన వరము లిచ్చీ| సులభు డిన్నిటాను వీడె సుగ్రీవ నరహరి||
చ|| కంబములోన పుట్టి కనకదైత్యుని కొట్టి| అంబరపు దేవతలకు అభయమిచ్చి|
పంబి సిరిదన తొడపై బెట్టుక మాటలాడి| అంబుజాక్షుడైనట్టి ఆదిమ నరహరి||
చ|| నానా భూషణములు ఉన్నతి తోడ నిడుకొని| పూనికతో ప్రహ్లాదుని బుజ్జగించి|
మానవులకెల్లను మన్నన చాలా నొసగి| ఆనందముతో నున్నాడు అదిగో నరహరి||

చ|| మిక్కిలి ప్రతాపముతో మించిన కాంతులతోడ| అక్కజపు మహిమల నలరుచును|
తక్కక శ్రీవేంకటాద్రి తావుకొని వరాలిచ్చీ| చక్కదనములకెల్లా చక్కని నరహరి||

723)మధ్యమావతి

ప|| చిత్తజగురుడ శ్రీనరసింహ| బత్తిసేసేరు మునులు పరికించవయ్య||
చ|| సకలదేవతలును జయవెట్టు చున్నారు| చకితులై దనవులు సమసిరదె|
అకలంకయగు లక్ష్మి అటు నీతొడపై నెక్కె| ప్రకటమైన నీకోపము మానవయ్య||
చ|| తుంబురు నారదులు దొరకొని పాడేరు| అంబుజాసనుండభయమ డిగీనదె|
అంబరవీధి నాడేరు అచర లందరు గూడి| శంబరరిపు జనక శాంతము చూపవయ్యా||
చ|| హత్తి కొలిచేరదె యక్షులును గంధర్వులు| చిత్తగించు పొగడేరు సిద్ధ సాధ్యులు|
సత్తుగ నీ దాసులము శరణుజొచ్చితిమిదె| ఇత్తల శ్రీవేంకటేశ ఏలు కొనవయ||

724)గుండక్రియ

ప|| జగతి వైశాఖ శుద్ధ చతుర్దశి మందవార- | మగణితముగ కూడె నదె స్వాతియోగము||
చ|| పక్కన నుక్కు కంభము పగిలించుక వెడలి| తొక్కి హిరణ్యకశిపు తొడకిపట్టి|
చక్కగా గడపమీద సంధ్యాకాలమున| వక్కలుసేసె నురవడి శ్రీనరసింహుడు|
చ|| పిప్పిగాగ చప్పరించి పేగులు జందేలు వేసి| తొప్పదోగుచు నెత్తురు దోసిట జల్లె|
రొప్పుచు కోపముతో తేరుచు పకపక నవ్వి| తప్పకచూచె వాని నుదగ్ర నరసింహుడు||
చ|| ఎదుట ప్రహ్లాదుజూచి ఇందిర తొడపైనుంచె| అదన అందరికిని అభయమిచ్చె|
కదిసి శ్రీవేంకటాద్రి గద్దెమీద కూచుండె| వెదచల్లె కృపయెల్ల వీరనరసింహుడు||

725)సావేరి

ప|| జయము జయము ఇక జనులాల| భయములు వాసెను బ్రదికితి మిపుడు||
చ|| ఘన నరసింహుడు కంభమున వెడలె| దనుజులు సమసిరి ధరవెలసె|
పొనిసె నధర్మము భూభారమడగె| మునుల తపము లిమ్ముల నీడేరె||
చ|| గరిమతో విష్ణుడు గద్దెపై నిలిచె| హిరణ్య కశిపుని నేపడచె|
అరసి ప్రహ్లాదుని అన్నిటా మన్నించె| హరుడును బ్రహ్మయు అదె కొలిచేరు||
చ|| అహోబలేశుడు సిరి నంకమున ధరించె| బహుగతి శుభములు పాటిల్లె|
ఇహపరము లొసగె నిందును నందును| విహరించెను శ్రీవేంకటగిరిని||

726)పూర్ణచంద్రిక

ప|| నమో నమో లక్ష్మీనరసింహ| నమో నమో సుగ్రీవ నరసింహ||
చ|| వరద సులభ భక్తవత్సల నరసింహ| నరమృగవేష శ్రీనరసింహ|
పరమపురుష సర్వ పరిపూర్ణ నరసింహ| గిరి గుహావన సుగ్రీవనరసింహ||
చ|| భయహర ప్రహ్లాదపాలన నరసింహ| నయన త్రయారవింద నరసింహ|
జయజయ సురముని సంస్తుత నరసింహ| క్రియాకలాప సుగ్రీవనరసింహ||
చ|| అతి కృపానిలయ మోహనరూప నరసింహ| నత పితామహముఖ్య నరసింహ|
సతత శ్రీవేంకటేశ్వర దివ్య నరసింహ| కితవారి భంజన సుగ్రీవ నరసింహ||

727)ముఖారి

ప|| నరులారా నేడువో నారసింహ జయంతి| సురలకు ఆనందమై శుభము లొసగెను||
చ|| సందించి వైశాఖ శుద్ధ చతుర్దశీ శనివార- | మందు సంధ్యాకాలమున నౌభళేశుడు|
పొందుగా కంభములో పొడమి కడప మీద| కందువ గోళ్ళ చించె కనక కశిపుని||
చ|| నరమృగరూపము నానాహస్తములు| అరిది శంఖచక్రాది ఆయుధాలతో|
గరిమ ప్రహ్లాదుని గాచి రక్షించి నిలిచె| గురుతర బ్రహ్మాండ గుహలోనను||
చ|| కాంచనపు గద్దెమీద గక్కున కొలువైయుండి| మించుగ ఇందిర తొడమీద బెట్టుక|
అంచె శ్రీవేంకటగిరి ఆదిమ పురుషుండై| వంచనసేయక మంచి వరాలిచ్చీ నిదివో||

****

728)గుజ్జరి
ప॥ జగమంతా నీమయము సర్వం విష్ణుమయంబుగాన॥
చ॥ యెనయుచు నే గర్మ మార్గముల నితరదేవతల భజియించెదను।
అని యపరాధం బెంచకుమీ అన్యము నీకంటె మరి లేదు।
సనివడి "మత్తఃపరం" బని పలికితి వినియు నీయాజ్ఞలు॥
చ॥ దేవ నావుదరపోషణకు తవిరి హింస చేసెదను।
నీ విది నావల నెంచకుమీ నీవే అఖండ చేతన్యుడవు।
దేవ మిము "నై తేన వినా తృణాగ్రమపి" యని శ్రుతి వొగడెడిని॥
చ॥ భువిలో నాకట పూర్వకర్మమట పొగడుదునే నీసరణినీయడను।
అవి నా కేమియు బనిలేవు అంతర్యామివి నీవు।
ఆవలను "త్వమేవశరణా గతి" యనుటది నమ్మితి శ్రీవేంకటనిలయా॥
729)రామక్రియ/కానడ
ప॥ నరులాల మునులాల నానాదేవతలాల। పరబ్రహ్మ మీతడే ప్రత్యక్షమై వున్నాడు॥
చ॥ భావించి చూడరో వీడె ప్రహ్లాద వరదుడు। సేవించరో తొడమీది శ్రీసతిని।
వావిరి నుతించరో వర శంఖచక్రాలనె। కోవిదుడు గద్దెమీద కొలువై వున్నాడు॥
చ॥ చెలగి మొక్కరో వీడె శ్రీనరసింహుడు। తెలియరో ఈతని తేజోరూపము।
అలరి పూజించరో అనంత హస్తములవె। కొలదిమీర విష్ణుడు కొలువై వున్నాడు॥
చ॥ ఇదె శరణనరో హిరణ్యదైత్యహరుని। అదన జపించరో ఈ హరినామము।
ఎదుట శ్రీవేంకటాద్రిని అహోబలమునందు। కొదలేక ఆదిమూరితి కొలువై వున్నాడు॥
730)బేగడ
ప॥ నవరూప ప్రహ్లాద నరసింహ। అవిరళతేజ ప్రహ్లాద నరసింహ॥
చ॥ పగరపై కోపము బంటుజూచి మరచితి। నగుమొగము ప్రహ్లాదనరసింహ।
ఎగువ నీకోపము కితడే మాటుమందు। అగుపడె మాకును ప్రహ్లాదనరసింహ॥
చ॥ అంట ముట్టరాని కోపము అంగనజూచి మానితి- । నంటు చెల్లు ప్రహ్లాద నరసింహ।
జంటి నీబుద్ధి తిప్ప సతియె అంకుశము। అంటువాయ మికను ప్రహ్లాదనరసింహ॥
చ॥ ధర మొరవెట్ట దేవతలే మొక్కితే మానితి। గరుడాద్రి ప్రహ్లాదనరసింహ।
ఇరవై శ్రీవేంకటాద్రి నిందు అందు నీదె సుద్ధి। అరసితి మిదివో ప్రహ్లాదనరసింహ॥
731)శంకరాభరణం
ప॥ పరగీ నిదివో గద్దెపై సింహము వాడె। పరమైన ఔభళనారసింహము॥
చ॥ తెల్లనిమేనిసింహము దేవసింహము। మెల్లని చిరునవ్వుల మేటిసింహము।
చల్లేటి ఉరుపులతో జయసింహము వాడె। బల్లిదుడై వెలసే ఔభళనారసింహము॥
చ॥ నిలుచున్న సింహము నిత్య సింహము। అలరు కొండలమీది అది సింహము।
వెలుపలి కడపపై వీరసింహము। పలుకు పంతముల ఔభళనారసింహము॥
చ॥ పుట్ట జడల సింహము పూర్ణసింహము। ఱట్టడి ఆర్పుల ఆఱడి సింహము।
జట్టిగొన్న దాసులకు శాంతసింహము। పట్టపు శ్రీవేంకట ఔభళనారసింహము॥
732)ఆనందభైరవి
ప॥ పాడరే సోబనాలు పడతులారా। వేడుక లిద్దరిని వెలసెజూడరే॥
చ॥ కొండలే పీటలుగా కూచున్నారెదురుబడి। అండనే నారసింహుడు ఆదిలక్ష్మియు।
వెండిపైడి నిండుకొన్న వేదాద్రి గరుడాద్రుల। పెండిలాడే రిద్దరును ప్రియమున చూడరే॥
చ॥ భవనాశిజలముల పాయక తోడనీళ్ళాడిరి। ఇవలా నవలా తాము ఏటిదరుల।
జవళి మంచిపూవుల సరిసేసలు వెట్టుచు। తవిలి సుముహూర్తాన తప్పక చూచేరు॥
చ॥ పొందుగ కనకావతి భోగవతి నదుల। సందడి వసంతముగా జల్లులాడుచు।
****

అందమై శ్రీవేంకటాద్రి అహోబలాన ఒక। చందమున కూడి సరసములాడేరు॥

733)గౌళ

ప॥ వాడెవో ప్రహ్లాదవరదుడు। వాడెవో భక్తవత్సలుడు॥

చ॥ కోరదవడలతో కోటిసూర్యతేజముతో। హారకేయూర భూషణాంబరాలతో।
చేరి బ్రహ్మాదు లెల్లాను సేవలు సేయగాను। మేరమీరిన సిరుల మేడతో నున్నాడు॥

చ॥ తెల్లనిమేనితోడ తీగెనవ్వులతోడ। చల్లని గందముల వాసనలతోడ।
పెల్లుగా నారదాదులు పేరుకొని నుతించగా। వెల్లవిరి కొలువై వేడుక నున్నాడు॥

చ॥ సంకుచక్రములతోడ జంట పూదండలతోడ। పొంకపు నానావిధ భోగములతో।
అంకపు శ్రీవేంకటాద్రి నహోబలమునందు। అంకెల నేపొద్దూ నెలవై తానున్నాడు॥

734)ధన్యాసి

ప॥ వీడె వీడె కూచున్నాడు వేడుకతో గద్దెమీద। వాడి ప్రతాపముతోడి వరదాన సింహము॥

చ॥ అరయ ప్రహ్లాదుని ఆపదోద్ధార సింహము। గిరిపై ఇందిరకును క్రీడా సింహము।
నిరతి సురల భయనివారణ సింహము। సరి హిరణ్యకశిపుసంహార సింహము॥

చ॥ ఇట్టె విశ్వమునకు ఏలికైన సింహము। గట్టిగ శరణాగతుల గాచే సింహము।
దిట్టమై వేదాలలోని తెరవేట సింహము। నెట్టుకొనిన దురితనివారణ సింహము॥

చ॥ అంచెల మూడు మూర్తుల కాధారమైన సింహము। పంచల మునుల భాగ్యఫల సింహము।
పొంచి శ్రీవేంకటాద్రికి భూషణమైన సింహము। చెంచుల అహోబలపు శ్రీనారసింహము॥

735)మధ్యమావతి (పెద తిరుమలాచారి కృతి)

ప॥ వేదములే నీ నివాసమట విమలనారసింహా। నాదప్రియ సకలలోకపతి నమోనమో నరసింహా॥

చ॥ ఘోరపాతక నిరుహరణ కుటిలదైత్యదమన। నారాయణ రమాధినాయక నగధర నరసింహా।
నీరూపంబు ఇంత అంతయని నిజము తెలియరాదు। ఈరీతి త్రివిక్రమాకృతి నేచితి నరసింహా॥

చ॥ గోవింద గుణగణరహిత కోటిసూర్యతేజ। శ్రీవల్లభ పురాణపురుష శిఖసఖ నరసింహా।
దేవా మిము బ్రహ్మాదులకును తెలియ నలవికాదు। భావించగ ప్రహ్లాదు నెదుట పరగితి నరసింహా॥

చ॥ దాసపరికర సులభ తపన చంద్రనేత్ర। వాసవ సురముఖ మునిసేవిత వందిత నరసింహా।
భాసురముగ శ్రీవేంకటగిరిని పాయనిదైవమ వటుగాన। ఓసరకిపుడు ఏగితివిట్ల అహోబల నరసింహా॥

736)కాంభోజి

ప॥ సముఖ ఎచ్చరికవో సర్వేశ్వరో। అమరె నీకొలువు ప్రహ్లాద వరద॥

చ॥ తొడమీద కూచున్నది తొయ్యలి ఇందిరాదేవి। బడి చెలులు సోబాన పాడేరు।
నడుమ వీణె వాయించీ నారదుడల్ల వాడె। అడరి చిత్తగించు ప్రహ్లాద వరదా॥

చ॥ గరుడోరగాచు లూడిగములు నీకుజేసేరు। ఇరుమేలా కొలిచేరు ఇంద్రాదులు।
పరమేష్ఠి ఒకవంక పనులు విన్నవించీ। అరసి చిత్తగించు ప్రహ్లాదవరదా॥

చ॥ పొదిగొని మిమ్ము నిట్టె పూజించేరు మునులెల్ల। కదిసి పాడేరు నిన్ను గంధర్వులు।
ముదమున అహోబలమునను శ్రీవేంకటాద్రిని। అదె చిత్తగించుము ప్రహ్లాదవరద॥

737)తోడి

ప॥ సుగ్రీవ నారసింహా సులభుడ వందరికి। అగ్రేసరుడ నీవు అవధారు దేవ॥

చ॥ సనకాదులొకవంక జయవెట్టుచున్నారు। ఎనసి సురలు చేతులెత్తి మొక్కేరు।
మును లిరుమేలనుండి మునుకొని నుతించేరు। అనుపమాలంకార అవధారు దేవ॥

చ॥ గంగాది నదులెల్ల కడిగి నీపాదములు। పొంగుచు సప్తర్షులు పూజించేరు।
సంగతి వాయుదేవుడు సరి నాలవట్టమిడీ। అంగజ కోటిరూప అవధారు దేవ॥

చ॥ పరగ నారదాదులు పాడేరు నీచరిత। పరమ యోగీంద్రులు భావించేరు।
సిరులు మించినయట్టి శ్రీవేంకటాద్రిమీద। అరుదుగ నున్నాడవు అవధారు దేవ॥

738)సావేరి

పll సేవించరో జనులాల చేతులెత్తిమొక్కరో। వావిరి ప్రహ్లాదునికి వరదుడు వీడే॥
చll జగన్నాథుడు వీడే సర్వరక్షకుడు వీడే। నిగమవేద్యుడైన నిత్యుడు వీడే।
సుగుణవంతుడు వీడే సర్వకాముడు వీడే। నగుమొగము సుగ్రీవనరసింహుడు వీడే॥
చll మరుజనకుడు వీడే మహిమాధికుడు వీడే। పరగ శ్రీలక్ష్మీపతియు వీడే।
సురులకేలిక వీడే శుభమూరుతి వీడే। నరసఖుడు సుగ్రీవనరసింహుడు వీడే॥
చll భువనాధిపతి వీడే పురుషోత్తముడు వీడే। వివిధప్రతాప కోవిదుడు వీడే।
ఇవల శ్రీవేంకటాద్రి నిరవైనతడు వీడే। సవమూర్తి సుగ్రీవనరసింహుడు వీడే॥

739)రీతిగౌళ
పll గరుడాద్రివేదాద్రి కలిమి ఈపె। సిరులొసగీ చూడరో చింతామణి ఈపె॥
చll పాలజలధిపుట్టిన పద్మాలయ ఈపె। లాలిత శ్రీనారసింహ లక్ష్మి ఈపె।
మేలిమి లోకమాతయై మించిన మగువ ఈపె। ఈలీలా లోకములేలే ఇందిర ఈపె॥
చll ఘనసంపదలొసగు కమలాకాంత ఈపె। మనసిజగనిన రమాపతి ఈపె।
అనిశము పాయని మహాహరిప్రియ ఈపె। ధనధాన్యరూపపు శ్రీతరుణి ఈపె॥
చll రచ్చల వెలసినట్టి రమావనిత ఈపె। మచ్చికగల అలమేల్మంగ ఈపె।
ఇచ్చట వేంకటాద్రి నీ అహోబలమునందు। నిచ్చలూ తావుకొనిన నిధానము ఈపె॥

740)సరస్వతి
పll అతని పాడెదను అది వ్రతము। చతురుని శేషాచల నివాసుని॥
చll సనకాదులు ఏ సర్వేశు గొలిచిరి। అనిశము శుకుడెవ్వని దలచె।
మును ధ్రువు డేదేవుని సన్నుతించె। ఘన నారదు డేఘనుని పొగడెను॥
చll ఎలమి విభీషణు డేదేవుని శరణని। తలచె భీష్ము డే దైవమును।
బలు ప్రహ్లాదుని ప్రాణేశు డెవ్వడు। ఇలలో వశిష్ఠు డేమూర్తి దెలిసె॥
చll పురిగొని వ్యాసు డేపురుషుని చెప్పెను। తిరముగ అర్జునుని దిక్కెవ్వడు।
మరిగిన అలమేలమంగపతి ఎవ్వడు। గరిమల శ్రీవేంకటేశు డీతడు॥

741)లలిత
పll సర్వేశ్వరుడవు స్వతంత్రుడువు నీవు। సర్వోత్తముడ నన్నిచట కావవే॥
చll శక్తిగలిగితే నీ సరుసదేవుడ గాన। యుక్తిగలిగితే నే నొడలు మోతునా।
యుక్తియు శక్తియు ఒకటే లేక। భక్తుడనైతి నన్ను పాలింపవే॥
చll బహుపుణ్యుడనైతే బ్రహ్మపట్టమేలనా। సహజ విజ్ఞానినైతే సంసారి నౌదునా।
విహిత పుణ్య జ్ఞాన విముఖుడ గనకనే। అహిశయనుడ శరణంటి కావవే॥
చll శ్రీవేంకటేశ నీవు చేసిన ప్రతిమ నింతే। నీవెరుగనిది లేదు నేరుపు నాయందు నీదే।
భావము లోపల నీవేపైకొని బుద్ధియ్యగాను। నీవాడ ననుకొంటి నేడు కావవే॥

742)నాటకురంజి
పll చూడవయ్య నీసుదతి విలాసము। వేడుకకాడవు విభుడవు నీవు॥
చll పున్నమివెన్నెల పోగులు వోసి। సన్నపు నవ్వుల జవరాలు।
వన్నెల కుంకుమ వసంత మాడే। ఇన్నిటా కళలతో ఈ మెరుగుబోడి॥
చll పాటించి తుమ్మెద పౌజులు దీర్చి। కాటుక కన్నుల కలికి యిదే।
సూటి జక్కవల జోడలరించీ। నాటకపు గతుల నాభి సరసి॥
చll అంగజురథమున హంసలు నిలిపి। కంగులేని ఘన గజగమన।
ఇంగితపు శ్రీవేంకటేశ నిన్నెనసె। పంగెన సురతపు పల్లవాధరి॥

743)మోహన కల్యాణి
పll ఇదియె నాకు మతము ఇదివ్రతము। వుదుటుల కర్మము వొల్లనింకను॥
చll నిపుణత హరినే నిను శరణనుటే। తపములు జపములు ధర్మములు।

****

నెపమున సకలము నీవే చేకొను। వుపమల పుణ్యము లొల్లనే యింకను॥
చ॥ హరి నీదాసుడ ననుకొనుటే నా। పరమును ఇహమును భాగ్యమును।
ధర నీ మాయల తప్పు తెరువులను। వొరగీ సుకృతము లొల్లనే ఇంకను॥
చ॥ నారాయణ నీ నామము దలచుట। సారపు చదువులు శాస్త్రములు।
ఈరీతి శ్రీవేంకటేశ నిన్ను గొలిచితి। వూరక ఇతరము లొల్లనే యింకను॥

744)భైరవి
ప॥ అమ్మమ్మ ఏమమ్మ అలమేల్మంగ నాంచారమ్మ। తమ్మియింట నలరుకొమ్మ ఓయమ్మ॥
చ॥ నీరిలోన తల్లడించే నీకే తలవంచీ। నీరికింద పులకించీ నీరమణుండు।
గోరికొన చెమరించీ కోపమే పచరించీ। సారెకు నీయలుక ఇట్టె చాలించవమ్మ॥
చ॥ నీకుగానే చెయ్యిచాచీ నిండాకోపమురేచీ। మేకొని నీవిరహాన మేను వెంచీని।
ఈకడాకడి సతుల హృదయమే పెరరేచీ। ఆకు మడిచియ్యనైన ఆనతియ్యవమ్మా॥
చ॥ చక్కదనములె పెంచీ సకలము గాలదంచి। నిక్కపు వేంకటేశుడు నీకే పొంచీని।
మక్కువతో అలమేల్మంగ నాంచారమ్మ। అక్కున నాతని నిట్టే అలరించవమ్మ॥

745)శ్రీరంజని
ప॥ ఎంతనేర్చెనే ఈ కలికి। ఇంతుల కేటకే ఇంతేసి పగటు॥
చ॥ చలముల నెరపుచు సవతుల దూరుచు। సలిగెల పొరలీ జవరాలు।
చెలువుని సొలయుచు చేతులు చాపుచు। కెలపుల నగవుల కెరలీని॥
చ॥ సాటికి పెనగుచు సణగుచు రాల్చుచు। నీటున మురిసీ నెరజాణ।
మాటల గునియుచు మదమున మొరయుచు। జూటుదనంబుల జూచీని॥
చ॥ మంతన మాడుచు మలయుచు నవ్వుచు। పంతము లాడీ పసలాడీ।
ఇంతలో శ్రీవేంకటేశుడు నన్నేలె। పొంతనుండి నను పొగడీని॥

746)మలయమారుతం/దేశి
ప॥ భక్తసులభుడును పరతంత్రుడు హరి। యుక్తిసాధ్యమిదె ఒకరికీకాడు॥
చ॥ నినుపగు లోకముల నిండిన విష్ణుడు। మనుజుడ నాలో మనికియయ్యె।
మునుకొని వేదముల ముడిగిన మంత్రము। కొన నాలికలో కుదురై నిలిచె॥
చ॥ ఎలమి దేవతల నేలిన దేవుడు। నలుగడ నధముని నను నేలే।
బలుపగు లక్ష్మీపతియగు శ్రీహరి। ఇల మా యింటను ఇదివో నిలిచె॥
చ॥ పొడవుకు పొడవగు పురుషోత్తముడిదె। బుడుబుడి మాచేత పూజగొని।
విడువకిదివో శ్రీవేంకటేశ్వరుడు। బడివాయడు మాపాలిట నిలిచి॥

747)దేవగాంధారి
ప॥ అమరెగదె నేడు అన్ని సొబగులును। సమరతి చిన్నలు సతి నీమేన॥
చ॥ చెలపల చెమటలు చెక్కిళ్ళ। మొలకల నవ్వులు మొక్కిళ్ళ।
సొలపుల వేడుక చొకిళ్ళ। తొలగని యాసలు తొక్కిళ్ళ॥
చ॥ నెరవగు చూపులు నిక్కిళ్ళ। మెఱసెను తమకము మిక్కిళ్ళ।
గుఱుతగు నధరము గుక్కిళ్ళ। తఱచగు వలపుల దక్కిళ్ళ॥
చ॥ ననుగోరికొనలు నొక్కిళ్ళ। పొనుగని తములము పుక్కిళ్ళ॥
ఘనుడగు శ్రీవేంకటపతి కౌగిట। ఎనసెను పంతము వెక్కిళ్ళ॥

748)నాట
ప॥ దేవశిఖామణి దివిజులు వొగడగ। వేవేలు గతుల వెలసీ వాడే॥
చ॥ వీధుల వీధుల వెసతురగముపై। భేదిల బల్లెము బిరబిర దిప్పుచు।
మోదము తోడుత మోహన మూరితి। ఏ దెస జూచిన నేగీ వాడే॥
చ॥ కన్నులు దిప్పుచు కర్ణములు కదల। సన్నల రాగెకు చౌకళింపుమను।

****

****

అన్నిటా తేజియాడగ దేవుడు। తిన్నగ వాగేలు తిప్పీవాడే॥
చ॥ వలగొని దిరుగుచు వాలము విసరుచు। నిలిచి గుఱ్ఱమటు నేర్పులు చూపగ।
బలు శ్రీవేంకటపతి అహోబలపు। పొలమున సారెకు పొదలీవాడే॥

749)ఆభోగి
ప॥ తారకబ్రహ్మము తానైవున్నాడు। ధారుణిలో చెలువొందె దశరథరముడు॥
చ॥ కొండలంతలు వానరకోటులు కొలువగాను। దండితో కొలువున్నాడు తగరాముడు।
అండనే సీతాదేవి అమరి కూచుండగాను। మెండుగ సింహాసనాన మెరసీ రాముడు॥
చ॥ వామదేవ కౌశిక వశిష్ఠాదుల విన్నపాలు। ఆముకొని వినుచున్నాడు అదె రాముడు।
గోమున భరత శత్రుఘ్నులు ఛత్రచామరాలు। కామించి పట్టుకుండగా కడుమించే రాముడు॥
చ॥ కనక పుష్పకము చెంగట వీరాసనము తో-। ననిచి ఆనందాన నున్నాడు రాముడు।
ఘన శ్రీవేంకటాద్రిపై కల్పవృక్షము నీడ। హనుమంతుని చదువులాలకించీ రాముడు॥

750)శంకరాభరణం/అఠాణ
ప॥ ఏమని పొగడేమిదె నీరమణిని। కోమలపు వయసు కోకిలవాణి॥
చ॥ దొంతలు వెట్టీ తోడనె వలపులు। కొంతపు చూపుల కోమలి।
సంతనసేసి సరసపు మాటల। వింత వేడుకల వెన్నెల పతిమ॥
చ॥ విందులు చేసి వేమరు ప్రియములు। కందువ నవ్వులు కలకంఠి।
బిందెల నించిపెకగు సిగ్గులు। మందె మేళముల మదనుని శరము॥
చ॥ పైరులు విత్తిబలు తమకంబుల। మేరతో రతినలమేల్మంగ।
ఈరీతి శ్రీవేంకటేశ నిన్నెనసె। సారెపు గుణముల జమళిమెరుంగుల॥

751)బేహాగ్
ప॥ మీకుమీకునమరును మిక్కిలివేడుకలెల్లా। కైకొని నేమెల్లా చూడగంటిమిగదె॥
చ॥ సింగారరాయడుగదే చిత్తజగురుడుగదే। అంగవించి నిన్ను పెండ్లాడినాడు।
బంగారు పతిమవు పాలవెల్లి కూతురవు। అంగన నీవు దేవులవైతివి గదే॥
చ॥ కాంచనపు దట్టివాడు కౌస్తుభము మణివాడు। మంచితనమున నీకు మగడుగదే వాడు।
మించు సిరుల దానవు మేటి తమ్మిపై దానవు। ఎంచగ నితని వురము ఎక్కితివిగదవే॥
చ॥ చేతులు నాల్గింటివాడు శ్రీవేంకటేశ్వరుడు। ఆతుమగా నిన్ను నేలి అలరెగదేవాడు।
ఈతల శ్రీకాంతవు ఇన్నిటా నేరుపరివి। ఈతని కెప్పుడు నీవు ఇరవైతివి గదే॥

752)మధ్యమావతి
ప॥ ఈడగుపెండ్లి ఇద్దరి చేసేము। చేడెలాల ఇది చెప్పరుగా॥
చ॥ పచ్చికబయళ్ళ పడతి ఆడగ। ముచ్చట కృష్ణుడు మోహించి।
వెచ్చపు పూదండ వేసి వచ్చెనట। గచ్చుల నాతని కానరుగ॥
చ॥ మ్రైపు ముంగిట ముదిత నడువగ। ఉత్తముడే చెలి వురమునను।
చిత్తరవు వ్రాసి చెలగివచ్చె నొక। జొత్తుమాని ఇటు జూపరుగా॥
చ॥ కొత్తచవికెలో కొమ్మ నిలిచితే। పొత్తున తలబాలు వోసెనట।
ఇత్తల శ్రీవేంకటేశుడు నవ్వుచు। హత్తి సతిగూడె నని పాడరుగా॥

753)మధ్యమావతి
ప॥ చూడరమ్మ సతులారా సోబాన పాడరమ్మ। కూడున్నది పతి చూడి కుడుత నాంచారి॥
చ॥ శ్రీమహాలక్ష్మియట సింగారాలకే మరుదు। కాముని తల్లియట చక్కదనాలకే మరుదు।
సోముని తోబుట్టువట సొంపుకళలకేమరుదు। కోమలాంగి ఈ చూడి కుడుత నాంచారి॥
చ॥ కలశాబ్ధి కూతురట గంభీరలకే మరుదు। తలపలోక మాతయట దయ మరి ఏమరుదు।
జలజనివాసినియట చల్లదనమేమరుదు। కొలదిమీర ఈ చూడి కుడుత నాంచారి॥
చ॥ అమరవందితయట అట్టీ మహిమ ఏమరుదు। అమృతము చుట్టమట ఆనందాలకేమరుదు।

****

****
తమితో శ్రీవేంకటేశు దానె వచ్చి పెండ్లాడె। కౌమెర వయస్సు ఈ చూడి కుడుత నాంచారి॥
754)ధేనుక
ప॥ తలమేల కులమేల తపమే కారణము। ఎలమి హరిదాసులు ఏజాతి యైననేమి॥
చ॥ పంకములో పుట్టదా పరిమళపు తామెర। పొంక కీటములందు పుట్టదా పట్టు ।
కొంకక శ్రీవేంకటేశు కొలిచిన దాసులు। సంకెలేని జ్ఞానులు లెందు జనియించిరి॥
చ॥ కాకము వల్ల పుట్టదా ఘన యశ్వర్థము। దాకొని గుల్లలో పుట్టదా ముత్తెము।
చొకైన విషలతనె జనియించదా నిర్విషయము। యేకడ మహానుభావు లెందు పుట్టిరేమి॥
చ॥ చిడిపి రాళ పుట్టవా చెలువైన వజ్రములు। పుడమి నీగల వల పుట్టదా తేనె।
వెడగు పిల్లి మేనను వెళ్ళదా జవ్వాది। పుడివోని పుణ్యులెందు నుదయించి రేమి॥
755)ఖమాచ్
ప॥ నమో నమో దశరథ నందన మము రక్షించు। కమనీయ శరణాగత వజ్రపంజర॥
చ॥ కోదండ దీక్షా గరుడ రామచంద్ర। ఆదిత్యకుల దివ్యాస్త్రవేది।
సోదించు మారీచుని తలగుండుగండ। ఆది నారాయణ అసుర భంజన॥
చ॥ ఖరదూషణ శిరఃఖండన ప్రతాప। శరథి బంధన విభీషణ వరద।
అరయ విశ్వామిత్ర యాగ సంరక్షక। ధరలో రావణ దర్పాపహరణ॥
చ॥ పొలుపొంద నయోధ్యా పురవరా ధీశ్వర। గెలుపొందిన జానకీ రమణ।
అలఘు సుగ్రీవ అంగదాది కపిసేవిత। సలలిత శ్రీవేంకటశైల నివాసా॥
756)హైమవతి
ప॥ నేనెంతవాడను నిన్నడిగి నంటే। వీనుల నీకథలెల్లా వినుటేగా॥
చ॥ అలిగిన అలుగక అన్యులు మరిదూరి। పలికినను మారు పలుకక వాదు।
తలచిన కలుగకసరి కొట్టినను గాని। మూలుగనివాడే గదా ముక్తికి నర్హుడు॥
చ॥ నగినను తానగక నాతులెవ్వరైన। తగిలి పెసగిన తగులక।
వగచినా వగవక వ్రతము చేరిచె మంటే। మొగమోడకున్న వాడే ముక్తికి నర్హుడు॥
చ॥ విరిచినా విరువక విష్ణుభక్తియె దాటున। వెరపించిన మరి వెడవక।
నెరవై శ్రీవేంకటేశ నీ పాదములె నమ్మి। మెరుగు లేనివాడె ముక్తికి నర్హుడు॥
757)శుద్ధ బంగాళ
ప॥ నేనొక్కడ లేకుండితే నీకృపకు పాత్రమేది॥
అప॥ పూని నావల్ల కీర్తి పొందేవు నీవు॥
చ॥ అతిమూఢులలోన అగ్రేసరుడ నేను। ప్రతిలేని ఘన పర్వమను।
తతి పంచేంద్రియముల ధనవంతుడను నేను। వెతికి నావంటి వాని విడువగ చెల్లునా॥
చ॥ మహిలో సంసారపు సామ్రాజ్య మేలేవాడ నేను। ఇహమున కర్మవహి కెక్కితినేను।
బహు యోని కూప సంపద లేలేవాడ నేను। వహించుక నావంటి వానిదే నోపేవా॥
చ॥ భావించి నావంటి నీచుబట్టి కాచినగా। ఏవంక నీకీర్తి కడునెంతురు।
భువిని నీకు పుణ్యము నీవల్లనే నాకు బ్రతుకు। శ్రీవేంకటేశ యింత చేరెజుమ్మి మేలు॥
758)సౌరాష్ట్రి
ప॥ పురుషోత్తముడ నీవే పుణ్యము గట్టుక నన్ను। దరిజేర్చి రక్షించి దయజూడవే॥
చ॥ మించిన కృతఘ్నునికి మేలెన్నడును లేదు। చంచల చితునకు నిశ్చయమే లేదు
అంచల నాస్తికునకు ఆధారమే లేదు। కొంచని మూర్ఖుడ నాకు గుణమే లేదు॥
చ॥ ధరలో యాచకునకు ధర్మాధర్మము లేదు। సిరుల కాముకునకు సిగ్గులేదు।
పరమపాతకునకు భయమించుకైన లేదు। విరసపు నాకైతే వివేకము లేదు॥
చ॥ మదించిన సంసారికి మరితనివే లేదు। పొదిగొన మూర్ఖునకు బుద్ధే లేదు।
అదన శ్రీవేంకటేశ అలమేల్మంగ దాసుడ। ఇదివో చనవరి నాకెదురే లేదు॥
****

759)కల్యాణవసంతం
ప॥ మరచితిమంటే మరిలేదు। తరితో దలచవో దైవము మనసా॥
చ॥ పుట్టుచునున్నది పోవుచునున్నది। పట్టపు జీవుల ప్రపంచకము।
నట్టనడుమనే హరినామము। గుట్టున దలచవో కొనగొని మనసా॥
చ॥ పొద్దు వొడుచు నదె పొద్దు గుంకు నదె। తిద్దిన జగముల దిన దినము।
అద్దపు నీడల అంతర్యామిని। వొద్దనె తలచవొ ఒనరగ మనసా॥
చ॥ లోపల వెలుపల లోగొని ఉన్నది। శ్రీపతి మహిమల సృష్టి యిదే।
యేపున శ్రీవేంకటేశ్వరు డితడే। దాపని నమ్ముచు దలచవొ మనసా॥

760)శహన
ప॥ రామా దయాపరసీమ అయోధ్యాపుర। ధామా మావంటివారి తప్పులు లోగొనవే॥
చ॥ అపరాధియైనట్టి యాతని తమ్ముని। కృప జూచితివి నీవు కింకలు మాని।
తపియించి యమ్ముమొన దారకు చిక్కినవాని। నెపాన గాచి విడిచి నీవాదరించితివి॥
చ॥ సేయరాని ద్రోహము సేసిన పక్షికి। పాయక అప్పటి నభయ మిచ్చితి।
దాయ సేసుకొని వుండి స్వామి ద్రోహి చెప్పనట్టి। తోయపు టేటెని మంచితోవనే పెట్టితివి॥
చ॥ నేరము లెంచవు నీవు నీదయే చూపుదు గాని। బీరపు శరణాగతి బిరుదవు నీవు।
చేరి నేడు నిలుచుండి శ్రీవేంకటాద్రి మీద। కోరిన వరము లెల్లా కొల్ల లొసగితివి॥

761)ధర్మవతి/ద్విజావంతి
ప॥ రాముడు రాఘవుడు రవికులుడితడు। భూమిజకు పతియైన పురుష నిధానము॥
చ॥ అరయ పుత్రకామేష్ఠి యందు పరమాన్నమున। పరగ జనించిన పరబ్రహ్మము।
సురల రక్షింపగ అసురుల శిక్షింపగ। తిరమై ఉదయించిన దివ్యతేజము॥
చ॥ చింతించు యోగీంద్రుల చిత్త సరోజములలో। సంతతము నిలిచిన సాకారము।
వింతలుగా మునులెల్ల వెదకిన యట్టి। కాంతుల చెన్ను మీరిన కైవల్య పదము॥
చ॥ వేద వేదాంతములందు విజ్ఞాన శాస్త్రములందు। పాదుకొని బలికేటి పరమార్థము।
పోదితో శ్రీవేంకటాద్రి పొంచి విజయనగరాన। ఆది కనాదియైన అర్చావతారము॥

762)లలిత
ప॥ విజాతులన్నియు వృథా వృథా। అజామిళాదుల కది యేజాతి॥
చ॥ జాతిభేదములు శరీర గుణములు। జాతి శరీరము సరి తోడనే చెడు।
ఆతుమ పరిశుద్ధంబెప్పుడును అది నిర్దోషంబనాది।
ఈతల హరి విజ్ఞానపు దాస్యం యిదియొక్కటె పో॥
చ॥ హరియిందరిలో నంతరాత్ముడిదె।
ధరణి జాతి భేదము లెంచిన।
పరమయోగులీ భావ మష్ట మదము భవ వికారమని మానిరి।
ధరణిలోన పరతత్త్వ జ్ఞానము ధర్మమూలమే సుజాతి॥
చ॥ లౌకిక వైదిక లంపటులకు నివి।
కైకొను నవశ్య కర్తవ్యంబులు।
శ్రీకాంతుడు శ్రీవేంకటపతి సేసిన సంపాదన మిందరికి।
మేకొని ఇన్నియు మీరిన వారికి మీనామమే సుజాతి॥

763)వసంతభైరవి
ప॥ వెదకిన నిదియే వేదార్థము। మొదలు తుదలు హరి మూలము॥
చ॥ యెరవగు గుణములు యెన్ని కలిగిన। పరమ జ్ఞానము ప్రధానము।
యిరవుగ శ్రీవేంకటేశ్వర నామము। సరవి మంత్రముల సారము॥
చ॥ మునుకొని అవయవములు యెన్నైనా। పనిపడి శిరసే ప్రధానము।
****

యెనలేని సురలు యెందరు గలిగిన। మునుపటి హరియే మూలంబు॥
చ॥ మోవని ఇంద్రియములు యెన్నైనా। భావపు మనసే ప్రధానము॥
యీవల మతములు యెన్ని కలిగినా। మూవురలో హరి మూలంబు॥

764)నటభైరవి
ప॥ వెరవకు మనసా విష్ణుని అభయము। నెరవుగ యెదుటనే నిలిచి యున్నది॥
చ॥ శ్రీపతి కరుణ జీవరాసులకు। దాపును దండై తగిలినది।
పైపై దేవుని బలు సంకల్పమె। చేపట్టి రక్షించ చెలగేది॥
చ॥ నలినోదరు నిజ నామాంకితమే। ఇలపై దాసుల నేలేది।
కలిభంజను శంఖ చక్ర లాంఛన। మలవడి శుభముల నందించేది॥
చ॥ శ్రీవేంకటపతి చేసిన చేతలే। వేవేల చందాల వెలసినది।
భూవిభుడితడు పూనిన మహిమలె। కైవసమై మము గాచేది॥

765)సావేరి
ప॥ శరణాగత వజ్ర పంజరుడితడు। చక్రధరుడు అసుర సంహారుడు॥
అప॥ వెరవుతోడ తను శరణనువారికి। వెనుబలమీతడే రక్షకుడు॥
చ॥ అంతరాత్మ శ్రీవేంకటేశ్వరుడు అన్యము భజించ చోటేది।
ఇంతట నమ్మక దేవతాంతరము లేటేటివొ మరి చెప్పుదురు।
ఎంతలేదు ప్రాకృత జనముల భ్రమ ఎవ్వరి కాదన నేమిటికి।
ఇంతకు శ్రీవేంకటేశు దాసుల ఈతడే మాకిక రఖకుడు॥
చ॥ శ్రీపతి దిక్కై కావగ జేరని సంపద లికనేవి।
దాపల బుద్ధుల నది నమ్మక విచ్చలవిడి నోములు చెప్పుదురు।
తీపులు పుట్టించి యెవ్వ రేమనిన తెలిపి వాదడువ నేమిటికి।
శ్రీపతి గొలిచితి చేరె సంపదలు జిగినితడే మా రక్షకుడు॥

766)ఆనందభైరవి
ప॥ శరణువేడెద యజ్ఞసంభవ శ్రీరామ। అరసి రక్షించుము అయోధ్యారామ॥
చ॥ రావణుని భంజించిన రాఘవ రామ। వావిరి విభీషణ వరద శ్రీరామ।
సేవనలమేల్మంగతో వేంకటేశుడై। ఈవల దాసుల ఏలినట్టి శ్రీరామ॥
చ॥ ధారుణిలో దశరథ తనయ రామ।చేరిన యహల్యను రక్షించిన రామ।
వారిధి బంధన కపి వల్లభ రామ। తరక బ్రహ్మమైన సీతాపతి రామ॥
చ॥ ఆదిత్య కులాంబుధి మృగాంక రామ హర- । కోదండ భంజనము చేకొనిన రామ।
వేద శాస్త్ర పురాణాది వినుత రామ। ఆది గొన్న తాటకా సంహార రామ॥

767)సాళగం/సామ
ప॥ సర్వేశ్వరుడే శరణ్యము। నిర్వాహకు డిన్నిటగాన॥
చ॥ పలుదేవతలకు బ్రహ్మాదులకు। జలజనాభుడే శరణ్యము।
అలరిన బ్రహ్మాండ మలసిననాడును। నిలిపినాడితడు ఇన్నిటగాను॥
చ॥ అనేక విధముల సకల జీవులకును। జనార్దనుడే శరణ్యము।
అనాథ నాథు డంతరాత్మకుడు। అనాది పతి యితడటుగాన॥
చ॥ తగు నిశ్చలులగు తనదాసులకును। జగదేక పతియే శరణ్యము।
చిగురు చేవ యగు శ్రీవేంకటేశుడు। అగు వరము లొనగు నటుగాన॥

768)అమృతవర్షిణి
ప॥ హరిదాసుండగుటే యది తపము। పరమార్థములను ఫలమేలేదు॥
చ॥ తిట్టినయప్పుడు దీవించి నప్పుడు। అట్టె సమమగునది తపము।
వట్టినేమములు వేవేలు చేసినా। బట్టబయలే గాని ఫలమే లేదు॥

****
చ॥ ఇచ్చిన యప్పుడు ఇయ్యని యప్పుడు। అచ్చుగ నవ్విన దది తపము।
ఇచ్చల పుణ్యము లెన్ని చేసినా। బచ్చన లింతే ఫలమే లేదు॥
చ॥ కూడిన యప్పుడు గొణగిన యప్పుడు। ఆడిక విడిచిన యది తపము।
ఈడనే శ్రీవేంకటేశుడే శరణము। పాడి పంతముల ఫలమే లేదు॥
769)కన్నడ
ప॥ ఇన్నిట నింతట ఇరవొకటే। వెన్నుని నామమే వేదంబాయె॥
చ॥ నళినదళాక్షుని నామ కీర్తనము। కలిగి లోకమున గల దొకటే।
ఇల నిదియే భజియింపగ పుణ్యులు। చెలగి తలప సంజీవని యాయె॥
చ॥ కోరిన నచ్యుత గోవిందా యని। ధీరులు తలపగ తెరువకటే।
ఘోరదురితహర గోవర్ధన। నారాయణ యని నమ్మగ గలిగె॥
చ॥ తిరువేంకటగిరి దేవుని నామము। ధర తలపగ నాధారమిదె।
గరుడధ్వజుని సుఖప్రద నామము। నరులకెల్ల ప్రాణము తానాయె॥
770)పంతువరాళి
ప॥ ఇన్నియు ముగిసెను ఇటు నీలోననే। పన్ని పరుల చెప్పగ చోటేది॥
చ॥ కుందని నీ రోమకూపంబులలో। గొందుల బ్రహ్మాండ కోట్లట।
యెందరు బ్రహ్మలో యెంత ప్రపంచమో। యిందు పరులమని యెంచగ నేది॥
చ॥ నీ కొన చూపున నెరి కోటి సూర్యు। లేకమగుచు నుదయించురట।
నీ కాయమెంతో నీ వుని కేదో। నీకంటె పరులని నిక్కగ నేది॥
చ॥ జీవకోటి నీ చిన్ని మాయలో। ప్రోవులగుచు నటు పొడమె నట।
శ్రీవేంకటేశ్వర చెప్పగ నీవెంతో। ఆవల పరులకు ఆధిక్య మేది॥
771)బిలహరి
ప॥ ఈమాటవిని నిన్ను ఇందుకే నవ్వితిని। నేమమెంత నేమెంత నీకరుణ యెంత॥
చ॥ సకల కర్మముచేత సాధ్యము గని నీవు। ఒక ఇంచుకంత భక్తికొగి లోనైతివి।
ప్రకటించి బహువేద పఠన జిక్కని నీవు। మొకరివై తిరు మంత్రమున జిక్కితివి॥
చ॥ కోటి దానముల చేత కోరి లోనుగాని నీవు। పాటించి శరణంటేనే పట్టి లోనైతివి।
మేటి ఉగ్ర తపముల మెచ్చి కైకొనని నీవు। గాటవు దాసులైతేనే గైకొని మన్నించితివట॥
చ॥ పెక్కు తీర్థము లాడిన భేదించరాని నీవు। చొక్కి నీ ముద్రవారికి సులభుడవు।
గక్కన దేవతలకు కానరాని నీవు మాకు। నిక్కడ శ్రీవేంకటాద్రి నిరవైతివి॥
772)యదుకులకాంభోజి
ప॥ ఎంత చదివిన నేమి వినిన తన। చింత యేల మాను సిరులేల కలుగు॥
చ॥ ఇతర దూషణములు ఎడసిన గాక। అతి కాముకుడు గాని యప్పుడు గాక।
మతి చంచలము కొంత మానిన గాక।గతి యేల కలుగు దుర్గతులేల మాను॥
చ॥ పర ధనముల యాస బాసిన గాక। అరిది నిందలు లేని యప్పుడు గాక।
విరస వర్తనము విడచిన గాక। పర మేల కలుగు నాపద లేల మాను॥
చ॥ వేంకటపతి నాత్మ వెదికిన గాక। కింక మనసున తొలగిన గాక।
బొంకు మాటలెడసి పోయిన గాక। శంక యేల మాను జయమేల కలుగు॥
773)ఆహిరి
ప॥ ఎట్లైన జేసుకో ఇక నీచిత్తము నన్ను। పట్టిచ్చె మాగురుడు నీపాదాలు విడువను॥
చ॥ పోడిమి నా నామములు పొద్దువొద్దు। నుడిగీని వీడేమడుగునో యని వెరవకుమీ
నాడే నా యాచార్యుడు నాకు నన్ని యిచ్చినాడు। నేడిదేలంటే నతని నేమము నేమానను॥
చ॥ ప్రేమతో వీడు నన్నింటపెట్టి పూజించీని। ఏమి కారణము యని యెంచుకోకుమీ।
కామించి యాచార్యుడే కారణము నీకు నాకు। ఈమరులే లంటే నాతడిచ్చిన సొమ్మే నేను॥
****

చ॥ పలుమారు వీడు నాపై బత్తి చేసి నేటికిని। వెలయు శ్రీవేంకటేశ వేసరకుమీ।
యెలమి నాచార్యుడిదే పనిచేసినాడు। నిలిచె కల కాలము నీకు నాకు బోదు॥

774)సామ

ప॥ ఎన్నడు విజ్ఞానమిక నాకు। విన్నపమిదె శ్రీవేంకాటనాథ॥
చ॥ బాసిన బాయవు భవబంధములు। ఆస ఈ దేహమున్నన్నాళ్ళు।
కోసిన తొలగవు కోరికలు। గాసిలి చిత్తము కలిగినన్నాళ్ళు॥
చ॥ కొచ్చిన కొరయవు కోపములు। గచ్చుల గుణములు గలిగినన్నాళ్ళు।
తచ్చిన తగలవు తహ తహలు। రచ్చల విషయపు రతులన్నాళ్ళు॥
చ॥ ఒకటి కొకటికిని ఒడబడవు। అకట శ్రీవేంకటాధిపుడా।
సకలము నీవే శరణంటే ఇక। వికటము లణగెను వేడుక నాళ్ళు॥

775)హిందోళవసంతం

ప॥ ఎన్ని మహిమల వాడే ఈ దేవుడు। కనుల పండువులెల్ల గదిసినట్లుండె॥
చ॥ పోలింపు కర్పూర కాపు పురుషోత్తమునికి। ఏలీల నుండె నని యెంచి చూచితే।
పాల జలధిలోన పవళింపగా మేన। మేలిమి మీగ డంటిన మెలుపుతో నుండె॥
చ॥ తట్టు పునుగు కాపు దైవ శిఖామణికి। ఎట్టుండెనని మది నెంచి చూచితే।
చిట్టకాన రేపల్లెలో చీకటి తప్పు సేయగా। అట్టె రాత్రులు మేన నంటి నట్లుండె॥
చ॥ అలమేలు మంగతో అట్టె సొమ్ము ధరించి। ఎలమి శ్రీవేంకటేశు నెంచి చూచితే।
కలిమిగల ఈ కాంత కౌగిట పెనగగాను। నిలువెల్ల సిరులై నిండినట్లుండె॥

776)సావేరి

ప॥ ఏది నిజంబని ఎటువలె నమ్ముదు। పోదితోడ నన్ను బోధింపవే॥
చ॥ నానా రూపులు నరహరి నీవని। పూనిన విధులిటి పొగడెడిని।
మానక హేయము మరి వుపాదేయము। కానవచ్చి యిల గలిగి యున్నవి॥
చ॥ భావాభావము పరమము నీవని। దైవజ్ఞులు నిను తలచెదరు।
శ్రీవేంకటగిరి చెలగిన నీవే తావుగ మదిలో తగిలితివి॥
చ॥ సత్తు అసత్తని సర్వము నీవని। చిత్తగించి శ్రుతి చెప్పెడిని।
ఉత్తమ మధ్యమ మొగిగలదని మరి। ఇత్తల శాస్త్రము లేర్పరిచీని॥

777)పున్నాగవరాళి/వలజి

ప॥ కందర్పజనక గరుడగమన। నంద గోపాత్మజ నమో నమో॥
చ॥ వారిధిశయన వామన శ్రీధర। నారసింహ కృష్ణ నమో నమో।
నీరజనాభ నిగమగోచర। నారాయణ హరి నమో నమో॥
చ॥ పరమ పురుష భవ విమోచన- । వరద వసుధ వధూవర।
కరుణా కాంతా కాళిందీ రమణ। నరసఖ శౌరి నమో నమో॥
చ॥ దానవ దమన దామోదర శశి- । భాను నయన బలభద్రానుజ।
దీనరక్షక శ్రీతిరు వేంకటేశ। నానా గుణమయ నమో నమో॥

778)నాటకప్రియ/హిందోళ

ప॥ కన్న విన్న వారెల్ల కాకు సేయరా। ఉన్నతుడ వైన నీకీ వొచ్చములేల నయ్య॥
చ॥ దేవతల గాచినట్టి దేవుడ నీకు పసుల। నీవల గాచితివనే హీనమేల।
కావించి పాలజలధి కాపురముండినట్టి। నీవు పాల దొంగవవనే నింద నీకు ఏల॥
చ॥ కాలమందు బలి దైత్యు గట్టివేసినట్టి నీకు। రోలకట్టు వడినట్టి రోత నీకేల।
పోలించి లోకాల కెల్ల పొడవైన దేవుడవు। బాలుడవు రేపల్లెలో పారాడె నేలనయ్యా॥
చ॥ పాము మీద పవ్వళించి పాయకుండి నట్టి నీకు। పాము తల తొక్కినట్టి పగ లేలా।
కామించి శ్రీవేంకటాద్రి కడపరాయడ। భూమి మాయ లణచి నేర్పుల మాయ లేలయ్యా॥

779)శహన
ప॥ గెలిచితి భవములు గెలిచితి లోకము। ఎలమి దాసుల కెదురింకేది॥
చ॥ జయ నరసింహ జయ పుండరీకాక్ష। జయ మురహర జయముకుంద।
భయహరణము నాకు పాపశమనము। క్రియతోడి నీసంకీర్తన కలిగె॥
చ॥ నమో నమో నాగ పర్యంక। నమో వేద మూర్తి నారాయణా।
తిమిరి మమ్ము కావగది మిక్కుమాకు నిలువ। జమళి భుజముల శంఖ చక్రములు కలిగె॥
చ॥ రక్ష రక్ష పరమాత్మ రక్ష శ్రీవేంకటపతి। రక్ష రక్ష కమల రమణీ పతి।
అక్షయ సుఖ మియ్యగల వటు దాపుండగా। పక్షివాహనుడ నీభక్తిమాకు కలిగె॥

780)ధన్యాసి/రాగమాలిక
ప॥ చల్లనై కాయగదో చందమామ। వెల్లిగా తిరి వేంకటేశు నెదుట॥
అప॥ మొల్లమిగ నమృతంపు వెల్లిగొలుపుచు లోక-। మెల్ల నిను కొనియాడగా॥
చ॥ పొందైన హితులు నాప్తులు రసికులు కవులు। అందముగ నును మాటలాడ నేర్చిన ఘనులు।
చిందులకు నాడేటి సీమంతి మణులు। చెలగి ఇరుగడ కొలువగాను।
వంది మాగధులు కైవారింప తన దివ్య। మందిరో పాంత మార్గమున కోనేటి।
ముందుటను కడు మంద మంద ప్రయాణముల। ఇందిరాపతి మెరయగాను॥
చ॥ ఏకాంత సుఖగోష్ఠి నేప్రొద్దు మానవా-। నీకంబు లెడ గలిసి నిలిచి సేవింప గాం-।
తా కదంబములు హస్తముల కంకణ ఝణ-। త్కారములు నిగుడ చామరము లిడగ।
జోకైన మణిగణ స్తోమాంకితంబులై। సొంపుపొందు నాలవట్టములు కరములు దాల్చ।
యేకాంతు లిరువంక నెదిరి కొలువగ సకల। లోకేశ్వరుడు మెరయగాను॥
చ॥ బంగారు ప్రతిమలకు ప్రతులైన దివిజ లో-। కాంగనలు ఘన విమానాంగణంబున నుండి।
చెంగలువలును మంచి చేమంతి రేకులును। చెలగి యిరుగడ చల్లగాను।
మంగళాత్మకము లగు మహిత వేదాంత వే-। దాంగ విద్యలకు ప్రియమంది చేకొనుచు తిరు-।
వేంగళేశుండు కడు వేడుకల తోడ తిరు-। వీధులను విహరింపగాను॥

781)వాచస్పతి
ప॥ పరమజ్ఞానులకు ప్రపన్నులకు। మరుగురుని మీద మనసుండవలదా॥
చ॥ ఆకలి గొన్న వానికి అన్నముపై నున్నట్లు। యేకత నుండవలదా యీశ్వరునిపైని।
కాకల విటుల చూపు కాంతలపై నున్నట్లు। తేకువ నుండవలదా దేవుని మీద॥
చ॥ పసిబిడ్డలకు నాస పాల చంటిపై నున్నట్లు। కొసరి భక్తి వలదా గోవిందుపైని।
వెస తెరువరి తమి విడి తలపై నున్నట్లు। వసియించ వలదా శ్రీవల్లభు మీదటను॥
చ॥ నెప్పున ధనవంతుడు నిధి గాచి యుండునట్లు। తప్పక శ్రీవేంకటేశు తగుల వద్దా।
అప్పనమైన భ్రమ ఆలజలాల కున్నట్లు। ఇప్పుడే వుండ వలదా ఈతని మీదను॥

782)కేదారం
ప॥ పరుసము సోకక పసిడౌనా। పురుషోత్తముడే బుద్ధిచ్చు గాక॥
చ॥ భువి భోగములకు పుట్టిన దేహము। వివరపు మోక్షము వెదకీనా।
ఇవల సకలమును యేలేటి దేవుడు। తవిలి రక్షించుట ధర్మము గాక॥
చ। ఘనమగు సంసార కారణ జీవుడు। తన సుజ్ఞానము తలచీనా।
వెనుక మునుప శ్రీవేంకట పతియే। కనుగొని మమ్మిట గాచుట గాక॥

783)నటభైరవి
ప॥ వెఱవకు మనసా విష్ణుని యభయము। నెఱవుగ నెదుటనే నిలచినది॥
చ॥ శ్రీపతి కరుణ జీవ రాసులకు। దాపును దండై దగిలినది।
పైపై దేవుని బలు సంకల్పమె। చెపట్టి రక్షింప చెలగేది॥
చ॥ నలినోదరు నిజ నామాంకితమే। యిలపై దాసుల నేలేది।

****

కలి భంజను శంఖ చక్ర లాంఛన- । మలవడి శుభముల నందించేది॥
చ॥ శ్రీవేంకటపతి చేసిన చేతలె। వేవేల విధుల వెలసేది।
భూవిభుడితడు పూచిన మహిమలె। కైవసమై మము గాచేది॥

784)లతాంగి
ప॥ ఈతని మహిమలు ఎంతని చెప్పెద। చేతుల మ్రొక్కెద చెలగుచు నేను॥
చ॥ శ్రీనరసింహుడు చిన్మయ మూరితి। నానా విధకర నఖరుడు।
దానవ దైత్య విదారుడు విష్ణుడు। తానకమగు మా దైవంబితడు॥
చ॥ అహోబలేశుడు ఆదిమపురుషుడు। బహు దేవతాసార్వ భౌముడు।
సహజానందుడు సర్వరక్షకుడు। ఇహపరము లొసగు యేలిక యితడు॥
చ॥ కేవలుడగు సుగ్రీవనృసింహుడు। భావించ సుజన పాలకుడితడు।
శ్రీవేంకటేశుడు చిత్తజ జనకుడు। వేవేలకు వేల్పు ఇతడు॥

785)హరికాంభోజి
ప॥ ఎంతటి వాడవు నిన్నే మని నుతింతును। వింతలు నీకమర కుండగ విచారించే॥
చ॥ పాల సముద్రములోనం బవ్వళించి యుండే నీకు। బాలుండవై తేనెవెన్న బాతాయెనా।
కాలమెల్లను శ్రీకాంత కౌగిట నుండ నీకు। గొల్లవైతే గొల్లతలం గూడ వేడుకాయెనా॥
చ॥ పరమ పదమునందు బ్రహ్మమై వుండే। పెరిగీ రేపల్లెవాడ ప్రియమాయెనా।
సురలనెల్ల గావగ సులభుండవైన నీకు। గరిమెతోడ పసులకావగ వేడుకాయె॥
చ॥ ఏ ప్రొద్దు ముక్తుల నెనసి వుండే నీకు। గోపాలురతో గూడుండ కోరికాయెనా।
బాపురే యలమేల్మంగపతి శ్రీవేంకటేశ్వర। యే ప్రొద్దు నిట్టి లీలలే హితవాయెనా॥

786)నీతిమతి
ప॥ ఎక్కడి నరకము ఎక్కడిమృత్యువు మాకు। దక్కి నీదివ్య నామామృతము చూరగొంటిమి॥
చ॥ తమితో శ్రీపతి దాసుల చేరినప్పుడే। యమ కింకర భయము లణగి పోయె।
జమళి నీ యాయుధ లాంఛనము మోచినప్పుడే। అమర కాలదండము లవియెల్ల బొలిసె॥
చ॥ మును నీ నగరిత్రోవ మొగమైన యప్పుడే। ఘన యామ్య మార్గము కట్టువడియె।
ఒనర నీ తిరుపతి నొకరాత్రి వున్న పుడే। కనలు కాలసూత్రాది ఘాతలెల్ల పూడె॥
చ॥ యెడరై నీమంత్రజపము యెంచుకొన్న యపుడే। కడు చిత్రగుప్తుని లెక్కలుగ చే- ।
వడిగా వేంకటేశ్వర మీశరణమనగ। అడరి వైకుంఠము మా యరచేత నిలిచె॥

787)ముఖారి
ప॥ ఎన్నడికో నేతెలిసి ఎక్కుడై బ్రతికేది। పన్నిన నాగుణ మెల్లభ్రమత పాలాయె॥
చ॥ ధనమిదె నన్ను దైవము నెరుగనీదు। తనమద మెంతైన తపము సేయనీదు।
ఘన సంసారము కలుషము బాయనీదు। మనెడి నామనువెల్ల మదము పాలాయె॥
చ॥ పొంచి కామాంధకారము పుణ్యము కానగనీదు। కంచపు జన్మపు చిక్కు గతి చూపదు।
పెంచి అజ్ఞాన తమము పెద్దల నెరగనీదు। చించరాని నాబుద్ధి చీకటి పాలాయె॥
చ॥ శ్రీవేంకటేశ్వరు మాయ చిత్తము తేరనీదు। ఏవంకా నితడే గతి యిన్నిటా మాకు।
ఏ వుపాయమును లేక ఈతని మరుగు చొచ్చి। దేవుడంతర్యామి యని తేజము పొందితిమి॥

788)బిలహరి
ప॥ ఒసగితివిన్నియు ఒకమాటే। వెసనిక జేసే విన్నపమేది॥
చ॥ నారాయణ నీ నామమె తలచిన। నీరాని వరము లిచ్చితివి।
చేరి నిన్నిట సేవించిన నిక। కోరి పడయనిక కోరికలేవి॥
చ॥ హరి నీ కొకమరి యటు శరణంటే। గరిమల నన్నిటు గాచితివి।
నిరతముగా నిక నుతియింపుచు। అర గొరతని నిను అడిగేదో॥
చ॥ శ్రీవేంకటేశ్వర చేయెత్తిమ్రొక్కిన। భావమె నీవై పరగితివి।

****

ఈ వరుసల నీవింతటి దాతవు। ఆవాలనిను కొనియాడేడి దేమి॥

789)ఆరభి

ప॥ గోవిందాశ్రిత గోకులబృందా। పావన జయజయ పరమానంద॥

చ॥ జగదభిరామ సహస్రనామ। సుగుణధామ సంస్తుతనామ।
గగనశ్యామ ఘనరిపు భీమ। అగణిత రఘువంశాంబుధి సోమ॥

చ॥ జననుత చరణా శరణ్య శరణా। దనుజ హరణ లలిత స్వరణా।
అనఘ చరణాయత భూభరణా। దినకర సన్నిభ దివ్యాభరణా॥

చ॥ గరుడ తురంగాకారోత్తుంగా। శరధి భంగా ఫణి శయనాంగా।
కరుణాపాంగా కమల సంగా। వర శ్రీవేంకట గిరిపతి రంగా॥

790)బేగడ

ప॥ తెలియని వారికి తెరమరుగు। తెలిసిన వారికిదిష్టంబిదియే॥

చ॥ కన్నుల యెదుటను గాంచిన జగమిది। పన్నిన ప్రకృతియు బ్రహ్మమే।
ఇన్నిటనుండగ ఇది గాదని హరి। కన్న చోట వెదకగ బోనేల॥

చ॥ ఆగపడి యిరువది యైదై జీవుని। తగిలిన వెల్లా తత్త్వములే।
నగవుల నిదియును నమ్మగ జాలక। పగటున తమలో భ్రమయగ నేలా॥

చ॥ అంతరంగుడును నర్చావతారము। నింతయు శ్రీవేంకటేశ్వరుడే।
చెంతల నీతని సేవకులకు మరి। దొంతి కర్మముల తొడసిక నేలా॥

791)సరసాంగి

ప॥ తెలిసిన తెలియుడు తెలియని వారలు। తొలగుడు బ్రహ్మాదులె యెరుగుదురు॥

చ॥ వరదు డఖిలదేవతలకు వంద్యుడు। గరుడు డసురులకు కంటకుడు।
పరమాత్ముడంబుజ భవ శివాదులకు। పరుల కెల్ల ముప్పురిలో నొకడు॥

చ॥ దేవుడు సనకాది మునులకును పర- । దైవమఖిల వేదములకును।
కైవల్యమొసగు ఘననిధికి। మహానిధి జడులకు యాదవకులుడు॥

చ॥ ఆద్యుడు అచలుడు మహాభూతమితడు। అభేద్యుడసాధ్యుడు భీకరుడు।
సద్యఃఫలదుడు సకల మునులకును। వేద్యుడితడెపో వేంకటవిభుడు॥

792)ధన్యాసి

ప॥ తెలిసినవారికి తెరువిదే మరిలేదు। నళినాక్షు పొగడెడి నామములో నున్నది॥

చ॥ ఆకసాన లేదు మోక్ష మటుపాతాళాన లేదు। ఈకడ భూలోకమందు ఎందులేదు।
పైకొని ఆసలెల్ల పారదోలి వెదకితే। శ్రీకాంతు పొగడేటి చిత్తములో నున్నది॥

చ॥ సురల వద్ద సోదించ నమృతము। సరి దిక్కులందు లేదు జలధిలో లేదు।
శరణాగతుల పాద జలముల జేర్చికొనే। హరిదాసుల పూజించే అరచేత నున్నది॥

చ॥ రాజసాన సుఖమేది రాసి కర్మమందునేది। వోజతోడ నియతుడై వుండినా నేది।
సాజాన శ్రీవేంకటేశు సరి ముద్రలు ధరించే। తేజముతో విజ్ఞన దేహములొ వున్నది॥

793)రిషభప్రియ/కల్యాణి

ప॥ దేవదేవోత్తమ తే నమో నమో। రావణదమన శ్రీరఘురామ॥

చ॥ అనిలజ వరద అహల్యశాప మోచన। సనకాది సేవిత చరణాంబుజ।
ఘనతర వేంకట శ్రీగిరి నివాస। అనుపమోదార విహార గంభీర॥

చ॥ దనుజ సంహారక దశరథ నందన। జనక భూపాలక జామాత।
వినమిత సుగ్రీవ విభీషణ సమేత। మునిజన వినుత సుముఖ చరిత్ర॥

794)కాంభోజి

ప॥ నమో నమో జగదేకనాథ తవ సర్వేశ। విమల విశ్రుత లసద్విఖ్యాత కీర్తే॥

చ॥ రామ రఘువర సిత రాజీవలోచన। భూమిజా రమణ త్రిభువన విజయ।

****
కోమలాంగ శ్యామ కోవిద రణరంగ। భీమ విక్రమ సత్యబిరుద ప్రవీణ॥
చ॥ చారులక్షమణ భరతశతృఘ్న పూర్వజ। తారకబ్రహ్మ నిత్యస్వరూప।
ధీరశ్రీవేంకటాధిప భక్తవత్సల। భూరిగుణ సాకేతపుర నివాస॥
చ॥ దళిత దైతేయ కోదండ దీక్షాదక్ష। జలజాప్తకుల విభీషణరక్షక।
కలిత దశరథ తనయ కౌసల్యానంద। సులభ వానర ముఖ్య సుగ్రీవ వరద॥
795)నాటకురంజి
ప॥ నాతప్పు లోగొనవే ననుగావవే దే- । వ చేతలిన్ని జేసినిన్ను జేరి శరణంటి॥
చ॥ అందరిలోన అంతర్యామివై నీవుండగ। ఇందరి పనులు గొంటిని ఇన్నాళ్ళు।
సందడించి యిన్నిట నీచైతన్యమై యుండగ। వందులేక నేకొన్ని వాహనాలెక్కితిని॥
చ॥ లోఅక పరిపూర్ణుడవై లోనా వెలి నుండగాను। చేకొని పూవులు బండ్లు చిదిమితివి।
గైకొని ఈ మాయలు నీ కల్పితమై వుండగాను। చౌక లేక నే వేరే సంకల్పించితిని॥
చ॥ ఎక్కడ చూచినా నీవే యేలికవై యుండగాను। యిక్కడా తొత్తుల బంట్ల నేలితి నేను।
చక్కని శ్రీవేంకటేశ సర్వాపరాధి నేను। మొక్కితి నన్ను రక్షించు ముందెరుగ నేను॥
796)రేవతి
ప॥ నారాయణ నీనామమెగతి యిక। కోర్కెలు నాకు కొనసాగుటకు॥
చ॥ పైపై ముందట భవజలధి। దాపు వెనక చింతాజలధి।
చాపలము నడుమ సంసారజలధి। తేపయేది యిది తెగనీదుటకు॥
చ॥ పండె నెడమ పాపపు రాశి। అండ గుడిని పుణ్యపు రాశి।
కొండను నడుమ త్రిగుణ రాశి। నిండ కుడుచుటకు నిలుకడ యేది॥
చ॥ కింది లోకములు కీడు నరకములు। అందెటి స్వర్గాలవె మీద।
చెంది యంతరాత్మ శ్రీవేంకటేశ నీ- । యందె పరమపద మవల మరేది॥
797)భైరవి
ప॥ నీవేకాని యింక నేనన్య మెరుగనే। త్రోవజూసి నాకు తోడయ్యెద వయ్య॥
చ॥ అపరాధ శత కోట్లయిన నీ వొక్క। నెపమున ననుగావ నేరవా।
అపరిమిత దురితా లైనవి యే- । వుపమ చేత నన్ను ఉద్ధరించెద వయ్య॥
చ॥ అతిశయముగ కర్మి నైతిని నీ- । మతము నాకొక యింత మఱపవా।
ఇతర కర్మారంభ హితుడనే నాకింక। గతి మోక్ష మెటువలె కల్పించెద వయ్య॥
చ॥ తిరు వేంకటాచలాధీశ్వర నీదు। శరణాగతులను బ్రోవగరాదా।
పరమ దయానంద పరుడవు నీవు యే- । వెరవున భవములు వెడల ద్రోచెద వయ్య॥
798)షడ్విధమార్గిణి
ప॥ పరుసమొక్కటే కదా పైడిగా జేసేది। అరయలోహ మెట్లున్నా అందుకేగాని॥
చ॥ వనజనాభుని భక్తి వదలకుండిన జాలు। మనసు యెందు తిరిగినా మఱియేమి।
మొనశి ముద్రలు భుజముల నుండితే చాలు। తనువెంత హేయమైన దానికేమి॥
చ॥ శ్రీకాంతు నామము జిహ్వ తగిలితే చాలు। ఏకులజుడైనను హీనమేమి।
సాకారుడైన హరి శరణుజొచ్చిన చాలు। చేకొని పాపము చేసిన నేమి॥
చ॥ జీవు డెట్లున్న నేమి జీవునిలో యంతరాత్మ। శ్రీవేంకటేశున కాచింత యేమి।
యేవల నంబరమైన యిహమైన మాకు చాలు। కైవశమాయె నతండు కడమ లింకేమి॥
799)గౌరీమనోహరి
ప॥ పురుషోత్తామ నీవే బుద్ధిచ్చి గాచుటగాక।శిరసెత్తుకొని నవ్వసిగ్గు కాదా నాకు॥
చ॥ పొసగ పంచేంద్రియములు పుట్టిన దేహమే మోచి। యెసగి జితేంద్రియుడను ఎట్లైతి నేను।
పసగొని కోరికల వలలోన జిక్కుకొని। ఇసుమంతలో ముక్తుడ నెట్లైతి నేను॥
చ॥ తొల్లిటి కర్మము చేత దొడ్డ యైన పుట్టు పుట్టి। యెల్ల వారిలో జ్ఞాని నెట్టయ్యె నేను।
****

***

మల్లడి సంసారము మరుగు వాడనై యుండి। యిల్లదిగో విరక్తుండ నెట్టయ్యే నేను॥
చ॥ పాపపుణ్యపు లోకుల పంక్తిలోననే వుండి। యేపున నీ భక్తి వాడ నెట్టయ్యే నేను।
రాపుల శ్రీవేంకటేశ రక్షించి కీర్తి బొందు। ఈ పాటివాడ ధీరుండ నెట్టయ్యే నేను॥

800)రఘుప్రియ/నాట
ప॥ భళి భళి రామ పంతపు రామ నీ- । బలిమి కెదురు లేరు భవహర రామ॥
చ॥ విలువిద్య రామా వీర విక్రమ రామా। తలకొన్న తాటకాంతక రామా।
కొలయై బరుని తలగుండు గండ రామా। చలమరి సమరపు జయజయ రామా॥
చ॥ రవికుల రామా రావణాంతక రామా। రవినుత ముఖ కపిరాజ రామా।
సవరగా కొండలచే జలధి గట్టిన రామా। జవ సత్త్వ సంపన్న జానకీ రామ॥
చ॥ కౌసల్యా రామ కరుణానిధి రామ। భూసుర వరద సంభూత రామ
వేసాల పొరలే శ్రీవేంకటాద్రి రామ। దాసులమము గావ తలకొన్న రామ॥

801)ఖరహరప్రియ
ప॥ వేవేలచందాల వాడు వితలేశుడు। భావించ నలవిగాని పరమాత్ముడితడు॥
చ॥ సతతము రుక్మిణీ సత్యభామల నడుమ। రతికెక్కిన సింగార రాయడు ఇతడు।
చతురత సనకాది సంయమీంద్రుల మతి। అతిశయిల్లేటి పరమానందమితడు॥
చ॥ దేవతల కెల్లాను దిక్కు దైనై వెలుగొంది। తావు కొన్నయట్టి యాధార మీతడు।
మూవొంక గొల్లెతలు మున్ను సేసిన తపము। కైవసమై ఫలించిన ఘనభాగ్య మితడు॥
చ॥ వరముతో యశోద వసుదేవాదులకు। పరగిన కన్నుల పండుగీతడు।
సిరుల మించిన యట్టి శ్రీవేంకటాద్రి మీది। నిరతి దాసుల పాలి నిధాన మితడు॥

802)నాట
ప॥ శరణంబితడే సకలము నాకును। వెరవున మనసా వెతకవో ఇతని॥
చ॥ అభయంబొసగెడి యతడెవ్వడు మును। ఇభరక్షకుడు అతడెవ్వడు।
ఉభయవిభూతుల కొడయండెవడూ। ప్రభువితడే నాపాలి దేవుడు॥
చ॥ శరణాగతులకు సరి దా నెవ్వడు। యిరవుగ శ్రీపతి యెవ్వడు।
అరి దుష్ట దైత్య హంతకు డెవ్వడు। పరమును నతడె నాపాలి దేవుడు॥
చ॥ ఆది శంఖ చక్రాయుధు డెవ్వడు। యేదెస పూర్ణు డెవ్వడు।
వేదమయుడు శ్రీవేంకట పతియై। పాదాయ నిదె నా పాలిదేవుడు॥

803)షణ్ముఖప్రియ
ప॥ అనంతమహిముడవు అనంతశక్తివి నీవు। ఎనలేని దైవమా నిన్నే మని నుతింతును॥
చ॥ అన్ని లోకములు నీ యందు నున్న వందురు నీ- । వున్న లోక మిట్టిదని వూహించరాదు।
యెన్న నీవు రక్షకుడ విందరి పాలిటికి। నిన్ను రక్షించేటివారి నే నెవ్వరి నందును॥
చ॥ తల్లివి తండ్రివి నీవు తగు బ్రహ్మాదులకు। యెల్లగా నీతల్లి దండ్రు లెవ్వరందును।
యిల్లిదె వరములు నీ విత్తువందరికిని। చెల్లబో నీకొక దాత చెప్పగ చోటేది॥
చ॥ జీవులకేలిక శ్రీవేంకటేశుడవు। నీవేలజూచిన వేవేలుయేలిక లేడు।
వేవేలు మునులును వెదికేరు నిన్ను । నీవెవరి వెదకేవు నిర్మలమూర్తి॥

804)శంకరాభరణం
ప॥ అన్నిటా నాపాలిటికి హరియాతడే కలడు। ఎన్నికగా తుది పదమెక్కితిమి మేలు॥
చ॥ కొందరు జీవులు నన్ను కోపగించినా మేలు- । చెంది కొందరు అట్టే సంతసించినా మేలు।
నిందించి కొందరు నన్ను నేడే రోసినా మేలు। పొందుగా కొందరు నన్ను పొగడినా మేలు॥
చ॥ కోరి నన్ను పెద్దసేసి కొందరు మొక్కినా మేలు। వేరె హీనుడని భావించినా మేలు।
దూరిమి కొందరు నన్ను గూడుకుండినా మేలు। మేరతో విడిచి నన్ను మెచ్చుకున్నా మేలు॥
చ॥ ఇప్పటికి గలపాటి యెంత పేదయినా మేలు। ఉన్నతిల్లు సంపద నాకుండినా మేలు।

***

ఎప్పుడు శ్రీవేంకటేశుకే నిచ్చిన జన్మమిది। తప్పు లేదాతనితోడి తగులమే మేలు॥
805)కల్యాణి
ప॥ అన్నిటా నేరుపరి హనుమంతుడు। పిన్ననాడే రవినంటె పెద్ద హనుమంతుడు॥
చ॥ ముట్టిన ప్రతాపపు రాముని సేనలోన। అట్టె బిరుదు బంటు హనుమంతుడు।
చుట్టిరానుండినట్టి సుగ్రీవు ప్రధానులలో। గట్టియైనలావరి చొక్కపు హనుమంతుడు॥
చ॥ వదలక కూడినట్టి వనచర బలములో। నదె యేకాంగ వీరుడు హనుమంతుడు।
చెదరక కుంభకర్ణు చేతి శూల మందరిలో। సదరాన విరిచె భీషణ హనుమంతుడు॥
చ॥ త్రిజగముల లోపల దేవతా సంఘములోన। అజుని పట్టాన నిలిచె హనుమంతుడు।
విజయనగరాన శ్రీవేంకటేశు సేవకుడై। భుజబలుడై యున్నాడిపుడు హనుమంతుడు॥
806)వకుళాభారణం/శ్రీ
ప॥ అన్నియు ఇతని మూల మతడే మాపాల జిక్కె। కన్నుల వేడుకకు కడయేది ఇకను॥
చ॥ కామధేనువు కలిగితే గర్వించు నొకడు। భూమినేలితే నొకడు పొదలుచు నుండు।
కామించి నిధి గంటే కళలమించు నొకడు। శ్రీమంతుడగు హరి దిక్కె మాకు నిదివో॥
చ॥ పరుసవేది కలిగితే పంతము లాడు నొకడు। ధర చింతామణు లబ్బితే దాటు నొకడు।
సురలోక మబ్బితే చొక్కుచు నుండు నొకడు। పరమాత్ముడే మాపాల చిక్కె నిదివో॥
చ॥ అమృతపానము చేసి యానందించు నొకడు। భ్రమ సుదేహసిద్ధి బరగు నొకడు।
తమి శ్రీవేంకటేశుడే దాచిన ధనమై మాకు। అమరి నా మతి జిక్కె నడ్డము లేదిదివో॥
807)వలజి
ప॥ అన్ని విభవముల అతడితడు। కన్నులువేవేలు గలఘనుడు॥
చ॥ వేదాంత కోటులవిభుడు ఇతడు। నాదబ్రహ్మపు నడుమితడు।
ఆదియంత్యముల కరుదితడు। దేవుడు సరసిజ నాభుడు ఇతడు॥
చ॥ భవములణచు యదుపతి యితడు। భువనము లన్నిటికి పొడ వితడు।
దివికి దివమైన తిరమితదు। పవనసుతు నేలిన పతి యితడు॥
చ॥ గరుడుని మీదటి ఘనుడితడు। సిరు లందరి కిచ్చే చెలు వితడు।
తిరు వేంకట నగము దేవు డితడు। పరమ పదమునకు ప్రభు వితడు॥
808)సాళంగనాట/కానడ
ప॥ ముంచినవేడుకతోడ మొక్కుటగాక। కంచములోపలికూడు కాలదన్నేటికి॥
చ॥ వేదార్థములు నీవేవిహరించినసుద్దులే। కాదని అవునని కొన్ని వాదములేల।
యేదీ నీవు సేసినాను యిన్నియును నియ్యకోలే। సోదించనేటికి యందు సొట్టు లెంచనేటికి॥
చ॥ కర్మము లిన్నియును నీకైంకర్యసాధనాలే। అర్మిలి దారతమ్యము లడుగనేల।
నిర్మితము నీదింతే నెరసు లెంచగనేల। ధర్మమందు నింక గజదంతపరీక్షేటికి॥
చ॥ భక్తియింతా నొక ఘంటాపథము నీశావలే। యుక్తి బాత్రపాత్రములు యూహించనేల।
ముక్తికి శ్రీవేంకటేశ మూలము నీపాదములు। సక్తులము నమ్ముటగాక చలపదమేటికి॥
809)ముఖారి
ప॥ ఆలించు పాలించు ఆదిపురుష క్షమ। జాలి దీర నీకే శరణుజొచ్చితిమి॥
చ॥ గతి నీవే మతి నీవే కర్తవు భర్తవు నీవే। పతియు నీవే యే పట్టునా మాకు।
ఇతరము లెవ్వరున్నా రెంచి జూడ నిన్నుఁబోల। చతురుడ నిన్ను నే శరణుజొచ్చితిమి॥
చ॥ జననీ జనకులు శరణము నీవే। ఉనికి మనికి నివే ఉపమ నీవే।
మనసిచ్చి నీవే నన్ను మన్నించు కొంటేనే। చనవి మనవి నీకే శరణుజొచ్చితిమి॥
చ॥ లోకసాక్షివి నీవే లోకబంధువు నీవే। ఈకడ శ్రీవేంకటేశ యిదివో నీవే।
నీకంటె మరిలేరు నిఖిలమంతయు గావ। సాకారరూప నీ శరణుజొచ్చితిమి॥
810)దేవగాంధారి
****

ప|| అహో నమో నమో ఆదిపురుష నీకు। ఈహల నెంతవాడను ఎట్టుగాచితివి||
చ|| లోకాలోకములు లోన నించుకొన్న నీవు। ఈకడ నా యాత్మలోన నెట్టణగితివి।
ఆకడ వేదములకు నగోచరమైన నీవు। వాక్కుచే నీ నామముల వడి నెట్టణగితివి||
చ|| అన్నిటా బ్రహ్మాదుల యజ్ఞ భోక్తవైన నీవు। అన్న పానాదు లివి యెట్టారగించితివి।
సన్నుతి పూర్ణుడవై జనియించిన నీవు। వున్నతి నా పుట్టుగలో వొకచో నెట్టుంటివి||
చ|| దేవతలచే పూజ తివిరి గొనిన నీవు। ఈవల నాచే పూజ ఎట్టుగొంటివి।
శ్రీవేంకటాద్రి మీద సిరితో గూడిన నీవు। ఈ వీధి మా యింట ఇపుడెట్టు నిలిచితివి||

811)సురటి

ప|| ఇంతకంటే ఘనమిక లేదు। సంతత సౌఖ్యము జనార్దనుడే||
చ|| భయ నివారణము పరమాత్ముని స్తుతి। జయ కారణ మీశ్వర చింత।
అయుత పుణ్యఫల మచ్యుతుని సేవ। క్రియతో నిజమెరిగిన వారికి||
చ|| కర్మహరము శ్రీకాంతు దరిసనము। ధర్మరాసి మాధవు శరణు।
అర్మిలి సంపద లనంతుని తగులు। నిర్మలముగ పూనిన దాసులకు||
చ|| ఆగమోక్తమీ హరికైంకర్యము। భోగము విష్ణుని పూజ ఇది।
యోగము శ్రీవేంకటోత్తముని కొలువు। బాగులు నేర్చిన ప్రపన్నులకు||

812)రూపవతి/అఠాణ

ప|| ఇట్టిప్రతాపము గల ఈతని దాసులనెల్ల। కట్టునా కర్మములు గాలిబోవునా||
చ|| యెలమి చక్రాయుధున కెదురా దానవులు। తొలగ కెందు చొచ్చిన దండించు గాక।
ఇల గరుడ ధ్వజుపై నెక్కునా విషములు। కలగి పారి గాలిపోవు గాక||
చ|| గోవర్ధనధరునిపై కొలువు, నామాయలు। వేవేలు తునకలై విరుగును।
కేవలుడచ్యుతు నొద్ద కీడుచూపగలవా। కావరమై తానే గాలికి పోవుగా||
చ|| వీర నారసింహునకు వెరవులు గలవా। దూరాన గగ్గులకాడై తొలగు గాక।
కోరి ఈ శ్రీవేంకటేశు గొలిచితి మిదివో। కారుకొన్న వగలెల్ల గాలిపోవు గాక||

813)నవరసకన్నడ

ప|| ఇతనికంటే ఘనులు ఇకలేరు। ఇతరదేవతల ఇందరిలోన||
చ|| భూపతి యితడే పొదిగి కొలువరో। శ్రీపతి యితడే చేకొనరో।
ఏపున బలుపుడు నితడే చెరరో। పైపై వేంకట పతి యైనాడు||
చ|| మరుగురు డితడే మతినమ్మగదరో। పరమాత్ము డితడే భావించరో।
కరివరదు డితడే గతియని తలచరో। పరగ శ్రీవేంకట పతియై నాడు||
చ|| తల్లియు నితడే తండ్రియు నితడే। వెల్లవియై యిక విడువరో।
చల్లగా నితని శరణని బ్రతుకరో। అల్ల శ్రీవేంకట హరి యయినాడు||

814)శుద్ధధన్యాసి

ప|| ఇతరచింత లేక యేమిటికి। అతడే గతియై అరసేటివాడు||
చ|| కర్మ మూలమే కాయము నిజ। ధర్మ మూలమే తన యాత్మ।
అర్మిలి రెంటికి హరి యొకడే। మర్మ మీతడే మనిపేటి వాడు||
చ|| బహుభోగ సమయము ప్రపంచము। విహిత జ్ఞానము నిజముక్తి।
ఇహపరములకును ఈశ్వరుడే। సహజ కర్తయై జరిపేటి వాడు||
చ|| అతి దుఃఖకరము లాసలు। సతత సుఖకరము సమవిరతి।
గతి యలమేల్మంగతో శ్రీవేంకట। పతి యొకడిన్నిట పాలించువాడు||

815)బహుదారి

ప|| ఇతర దేవతల కిదిగలదా। ప్రతివేరి నీ ప్రభావమునకు||
చ|| రతిరాజ జనక రవి చంద్ర నయన। అతిశయ శ్రీవత్సాంకుడవు।

పతగేంద్ర గమన పద్మావతి పతి। మతి నిను తలచిన మనోహరము॥
చ॥ ఘన కిరీటధర కనకాంబర పా- । వన క్షీరాంబుధి వాసుడవు।
వనజ చక్రధర వసుధ వల్లభ। నిను పేరుకొనిన నిర్మలము॥
చ॥ దేవ పితామహ త్రివిక్రమ హరి- । జీవాంతరాత్మక చిన్మయుడా।
శ్రీవేంకటేశ్వర శ్రీకర గుణనిధి। నీవార మనుటే నిజ సుఖము॥

816)సరసాంగి
ప॥ ఇతరమెరుగ గతి ఇదియే శరణ్యము। సతత పూర్ణునికి శరణ్యము॥
చ॥ సకలలోకముల సాక్షియై గాచిన। సర్వేశ్వరునకు శరణ్యము।
ఉర్వికి మింటికి ఒక్కట మెరిగిన। సార్వభౌమునకు శరణ్యము॥
చ॥ శ్రీకాంత నురము చెంగట నిలిపిన। సాకారునకును శరణ్యము।
పైకొని వెలిగేటి పరంజ్యోతి యౌ। సౌకుమారునకు శరణ్యము॥
చ॥ తగ నిహ పరములు దాసుల కొసగెడి। జగదీశ్వరునకు శరణ్యము।
నగు శ్రీవేంకట నాథుడ నీకు।సుగుణమూర్తి యిదె శరణ్యము॥

817)చారుకేశి
ప॥ ఇదియే సాధన మిహపరములకును। పదిలము మాపాలి పరమపు నామము॥
చ॥ కలిదోష హరము కైవల్యకరము। అలరినమా శ్రీహరి నామము।
సులభము సౌఖ్యము శోభన తిలకము। పలుమారు శ్రీపతి నామము॥
చ॥ పాప నాశనము బంధ విమోక్షము। పైపై నిది భూపతి నామము।
స్థాపిత ధనమిది సర్వ రక్షకరము। దాపుర మిది మాధవ నామము॥
చ॥ నేమము దీమము నిత్యకర్మ మిది। దోమటి గోవిందుని నామము।
హేమము శరణము ఇన్నిట మాకును। యే మేర శ్రీవేంకటేశ్వరు నామము॥

818)సారమతి
ప॥ ఇదె నీ కన్నుల యెదిటికివచ్చితి। కదియుచు నెట్లైన గావక పోదు॥
చ॥ పరమపురుష నీ భక్తి దొరకకనే। ఇరవగు జన్మము లెత్తితిని।
హరి నీకరుణకు నరుహము లేకనే। దురితవిదుల సందుల బడితిని॥
చ॥ జగదీశ్వర నీ శరణము లేకనే। వొగి సంసారపు వురి బడితి।
భగవంతుడ నీ పదములు గనకనే। తెగని పాపముల తీదీపు లైతి॥
చ॥ గోవిందుడ నిను కొలువగ నేరకనే। ధావతి యాసల తగిలితిని।
శ్రీవేంకటేశ్వర చేరి నీవు నా। దైవమవు కాగ ధన్యుడ నయితి॥

819)రామక్రియ/కాపీ
ప॥ ఎక్కడి కంసుడు యిక నెక్కడి భూభారము। చిక్కువాప జనియించె శ్రీకృష్ణుడు॥
చ॥ అదివో చంద్రోదయ మదివో రోహిణిపొద్దు। అదన శ్రీకృష్ణుడందె నవతారము।
గదయు శంఖచక్రాలుగల నాలుగు చేతుల। నెదిరించియున్నాడు ఇదివో బాలుడు॥
చ॥ వసుదేవుడల్ల వాడే వరుస దేవకి యదే। కొసరే బ్రహ్మాదుల కొండాట మదె।
పొసగ బొత్తులమీద బురుటింటి లోపల।శిసువై మహిమ చూపె శ్రీకృష్ణుడు॥
చ॥ పరంజ్యోతిరూప మిది పాండవుల బ్రదికించె। అరిది కౌరవుల సంహారమూ నిదె।
హరికర్యము లీరో జయంతి పండుగ సేయరో। కెరలి శ్రీవేంకటాద్రి కృష్ణుడితడు॥

820)బౌళి/కేదారగౌళ
ప॥ నిజమో కల్లో నిముషములోననె। భజించువారల భాగ్యము కొలది॥
చ॥ వొకడు కనుదెరచి వున్నది జగమను। వొకడు కన్నుమూసొగి లేదనుచు।
సకలము నిట్లనె సర్వేశ్వరుడును। వెకలి నరులు భావించినకొలది॥
చ॥ కడుపు నిండొకడు లోకము దనిసె నను। కడుపు వెలితైన గడమను నొక్కడు।

తడవిన నిట్లనే దైవమిందరికి। వెడగు నరులు భావించినకొలది॥
చ॥ ముదిసి యొకడనును మోక్షము చేర్వని। తుద బుట్టొకడది దూరమనును।
యెదుటనే శ్రీవేంకటేశ్వరు డిట్లనే। వెదకి నరులు భావించినకొలది॥

821)సామంతం/రాగమాలిక
ప॥ బలువగుకర్మము లివివో జీవులప్రారబ్ధంబులు సంచితంబులును।
బలిసి తీరవివి పెరుగనేకాని బ్రహ్మలబహు కల్పంబులదాక॥
చ॥ పాయనిజన్మంబులకర్మంబులు పాయక జీవులప్రారబ్ధములై।
యేయెడజూచిన నెదిటికొలుచులై యిచ్చట నిటు భుజియించగను॥
కాయపుబెడతటిగండడు విధి, దనుగడదేర్చిన తనకడకర్మములు।
పోయి సంచితంబుల గలసిన, నవి పొదలుచు గొండలపొడవై పెరుగు॥
చ॥ పొదలి సంచితంబులు వడిబెరుగును పొలియును జీవునిపుణ్యము జాలక।
యెదిగినపుణ్యం బిగురును కాగినయినుముమీది జలమువలెను।
పదిలములై కడుబాపకర్మములే బరువై పరగగ బ్రాణికి నెన్నడు।
తుదయు మెదలు నెందును లేక, వడి దొలగక భవములతొడవై తిరుగు॥
చ॥ తలుపులో నవయదలచినజంతువు, కలుషహరుడు వేంకటగిరిపతి దను- ।
దలచుభాగ్యమాత్మకు నొసగిన, జిత్తము పరిపక్వంబై యెపుడు।
జలజోదరుదలచగ బ్రారబ్ధంబులు సంచితంబులు బొలిసి పుణ్యులై।
చెలువగునిత్యానందపదంబున జెలగి సుఖించగ జేరుదు రపుడు బలు॥

822)భైరవి
ప॥ చాల నొవ్విసేయునట్టి జన్మమేమి మరణమేమి। మాలుగలసి దొరతనంబు మాన్పుటింత చాలదా॥
చ॥ పుడమి బాపకర్మమేమి పుణ్యకర్మమేమి తనకు। కడపరానిబంధములకు గారణంబులైనవి।
యెడపకున్న పసిడిసంకెలేమి యినుపసంకెలేమి। మెడకు దగిలియుండి యెపుడు మీదుచూడరానివి॥
చ॥ చలముకొన్న ఆపదేమి సంపదేమి యెపుడు దనకు। అలమిపట్టి దుఃఖములకు నప్పగించినట్టిది।
యెలమి బసిడిగుదియయేమి యినుపగుదియయేమి తనకు।
ములుగ ములుగ దొలితొలి మోదుటింత చాలదా॥
చ॥ కర్మియనయేమి వికృతకర్మియైననేమి దనకు। కర్మఫలముమీదకాంక్ష గలుగుటింత చాలదా।
మర్మమెరిగి వేంకటేశుమహిమలనుచు దెలిసినట్టి- । నిర్మలాత్ము కిహము బరము నేడు గలిగె జాలదా॥

823)కన్నడగౌళ
ప॥ కాలాంతకుడను వేటకాడెప్పుడు దిరిగాడును। కాలంబనియెడి తీవ్రపుగాలివెర వెరిగి॥
చ॥ పరమపదంబనుచేనికి పసిగొనురనమృగములకును। తరమిడి, సంసారపుటోదములనె యాగించి।
వురవడి జేసినకర్మపుటురులు దరిద్రంబనువల। వొరపుగ మాయనుపోగులు వొకవెరవున వేసీ॥
చ॥ కదుముకవచ్చేటి బలురోగపుగుక్కల నుసికొలిపి, । వదలక ముదిసినముదిమే వాకట్టుగ గట్టి, ।
పొదలుచు మృత్యువు పందివోటై నల్లెట నాడగ, । పదిలముగా గింకరులనుచొప్పరుల బరవిడిచీ॥
చ॥ ఆవోదంబుల జిక్కక, ఆవురులను దెగనురికి, । ఆవేటకాండ్ల నదలించాచేనే చొచ్చి, ।
పాపమతి బొరెవొడిచి పరమానందము బొందుచు। శ్రీవేంకటపతి మనమున జింతించీ నరమృగము॥

824)భూపాలం
ప॥ ఏలవచ్చీ యేలపోయీ నెందుండీ బ్రాణి। తోలుతిత్తిలోన జొచ్చి దుంక దూరనా॥
చ॥ పుట్టులేక నరకాలపుంగుడై తానుండక యీ- । పుట్టుగున కేల వచ్చీ పోయీ బ్రాణి।
పుట్టుచునే కన్నవారి బుట్టినవారి నాసల। బెట్టిపెట్టి దుఃఖముల బెడరేచనా॥
చ॥ భూతమై యడవిలో బొక్కుచు దానుండక యీ- । బూతుజన్మమేల మోచె బుచ్చినప్రాణి।
రాతిరిబగలు ఘోరపుబాటు వడిపడి। పాతకాలు చేసి యమబాధబడనా॥
చ॥ కీటమై వేంకటగిరి కిందనైన నుండక యీ- । చేటువాటుకేల నోచె చెల్లబో ప్రాణి।

****
గాటమైనసంపదల కడలేనిపుణ్యాల- । కోటికి బడగెత్తక కొంచెపడనా॥
825)శ్రీ
ప॥ తెలియదెవ్వరికిని దేవ దేవేశ యీా। నెలత భావంబెల్ల నీవెఱుగు దికనూ॥
చ॥ నిలుచు దలయూచు గన్నీరు వాలిక గోళ్ళ। జినుకు నివ్వెఱగుపడు జింతించును।
పులకించు నలయు దలపోయు నిను జిత్తమున। నిలుపు నంగన విధము నీ వెఱుగు దికను॥
చ॥ కమలంబు చెక్కుతో గదియించు నెన్నుదుట। చెమట బయ్యెద దుడుచు సెలవి నగును।
తమకంపు గోరికలు తరుణి యిదె నిను బాసి। నిమిష మోర్వగలేదు నీవెఱుగు దికను॥
చ॥ వెక్కసపు నును దురుము వెడవ దలనేరదు। చిక్కుదేరగ గొంత సిగ్గు వడును।
ఇక్కువల దిరువేంకటేశ నిను గూడె నిదె। నిక్క మీచెలి వగల నీ వెఱుగ దికనూ॥
826)శ్రీ
ప॥ తనివి దీరక నను తమకమున నెంతేని। చెనకేవు వద్దు నీ చిత్తమిక నోరి॥
చ॥ దంటవై నాచేత దలపించు కొనగ దొర- । కొంటి వింక నిది నీకు కొలది బడునా।
నంటున నాప్రియము నాటిలను నిన్ను నా- । వెంట ద్రిప్పక నిన్ను విడుతునా వోరి॥
చ॥ గబ్బివై నావాలు గనుగొనల నవ్వులకు। నుబ్బేవు నీవు నీ వొడబడికల।
నిబ్బరపు నా వలపు నెలకొన్న యపుడేని। అబ్బురంబగు గర్వమణచనా వోరి॥
చ॥ మెట్టుకొని నీవు నా మెఱుగు బయ్యద చెఱగు। పట్టేవు నీకు నీ పరిణామమా।
దిట్టవై కూడితివి తిరువేంకటేశ్వరుడ। యిట్టట్టు నిన్ను బోనిత్తునా వోరి॥
827)కన్నడగౌళ
ప॥ ఇటువంటి దాన నాకేటి యలుకే। గట కట తేరాగా గాదనేనా నేను॥
చ॥ మాటలాడ కుండు గాని, మనసు లోపల నైతే। నాటినది తనమీద నా చిత్తము।
కాటుక కన్నుల జూచి కసరుదుగాని నేను। వాటపు వలపు మీద వంతుబో లోలోనే॥
చ॥ దగ్గరి రాకుందుగాని, తా నన్ను నంటినప్పుడే। వెగ్గళించి సిగ్గులెల్లా వీడ గలవే।
యెగ్గువట్టి వుందుగాని, యేపాటి నవ్వించినాను। అగ్గలపు సరసము లాడుదుబో నేను॥
చ॥ నివ్వెర గందితిగాని, నేడు నన్ను గూడగాను। పవ్వళించి నప్పుడే పో పరవశము।
యివ్వల శ్రీవేంకటేశుడేకతమాయ నాతోను। జవ్వన భారము చేత జడిసీబో తనువు॥
828)కన్నడగౌళ
ప॥ లోకపు నీ చేతలకు లోనేకాదా। నీకు మారుకొని యుండ నేరుపా నాకు॥
చ॥ వుడివోని జవ్వనము వొడిగట్టుకొని నీతో। పడిబెట్టి యలుగగ సంగతే నాకు।
చిడిముడి కోరికలు చిత్తములో నుండగాను। తడిసి నిన్ను బాయగ తగునా నాకు॥
చ॥ వుప్పతిల్లు జన్నులు వురమున మోచుకొని। చిప్పిలనీ నేరాలెంచ జెల్లునా నాకు।
ముప్పిరి మొగమోటలు మోముమీద నుండగాను। అప్పుడే నిన్న ణకించ నవువా నాకు॥
చ॥ నించుకొన్న జవ్వనము నిలువున బెట్టుకొని। చండసేసి పెనగగ సరవే నాకు।
అండనే శ్రీవేంకటేశ అంతలో నన్నేలితివి। అందుకాచి దూరదగ నవునా నాకు॥
829)మనోహరి
ప॥ అలమేలు మంగవు నీ వన్నిటా నేరుపరివి। చలము లేటికి నిక సమ్మతించవే॥
చ॥ విడియము చేతికిచ్చి విభుడు వేడుకపడి। వొడివట్టి పెనగగా నొద్దనకువే॥
వుడివోని వేడుకతో నుంగరము చేతికిచ్చి। యెడయక వేడుకొనగా నియ్యకొనవే॥
చ॥ చిప్పిలు వలపుతోడ చెక్కులు నొక్కుచు మోవి- । గప్పుర మందియ్యగాను కాదనకువే।
కొప్పుదువ్వి బుజ్జగించి కొసరి మాటలాడి। అప్పసము నవ్వగాను అట్టె కానిమ్మనవే॥
చ॥ యిచ్చగించి శ్రీవేంకటేశ్వరుడు నిన్నుగూడి। మచ్చిక గాగిలించగాను మారాడకువే।
పచ్చడము మీద గప్పి పట్టపు దేవులజేసి। నిచ్చలాన నేలుకొనె నీవూ గైకొనవే॥
830)సైంధవి/సావేరి
****

ప॥ ఎన్నాళ్ళున్నా నిట్టె కదా। విన్నని వెరగులె వేడుకలాయె॥
చ॥ భువి నెట్టున్నా బోయేదే కా। చవులకు జవియగు శరీరము।
ధ్రువమని యీ సుఖ దుఃఖ రోగములు। భవముల కిదియే బంధములాయె॥
చ॥ ఎంత వొరలినా నిదే తాగద। కంతల కంతల కాయమిది।
బొంత దగలుచుక పొరలగ బొరలగ। సంత కూటములె సరసములాయె॥
చ॥ కైపుసేసినా ఘనమౌనే కా। పాపము బుణ్యము బైపై నే।
యీ పుట్టుగునకు ఈ వేంకటపతి। దీపించగ బెను దెరువొకటాయె॥
831)సైంధవి/సింధుభైరవి
ప॥ మీదమీద వలపెక్కె మేలు మేలోయి। చీదర రేచేవు నన్ను చెల్లు లేవోయి॥
చ॥ నిద్దురో నివ్వెరగో నేనేమో చెప్పగాను। వొద్దనుండే వూకొనవు వోయి మేలోయి।
పెద్దరికమో బీరమో బెట్టి వీడెమడిగితే। కద్దనవు లేదనవు గర్వమేలోయి॥
చ॥ కాకలో వీకలో కడు నేను నవ్వినను। మాకువలె నున్నాడవు మతకమౌనోయి।
వేకమో వెరపూ వేగమే జేయి వేసితే। కేకరించి ములిగేవు గేలి యేలోయి॥
చ॥ ఆసలో వాసులో అండ నేను నిలుచుంటే। మేనుల గాగలించేవు మెస్తిలేవోయి।
బాసతో శ్రీవేంకటేశ పంతాన నన్ను గూడితి। వేసములెల్లా దీరె వింతలాయ నోయి॥
832)దేసాళం/బహుదారి
ప॥ ఇంతేసి మతకాలు నే నెఱగనివా। పొంత నుండి నవ్వేవు పొద్దు వోదానీకు॥
చ॥ తారుకాణాలంతే నేల తగవు నడపరాదా। గారావు నీ వెఱుగని కల్ల వున్నదా।
కూరిమి సతులమూక కూరిచి తలవంచేవు। పోరులేల పెట్టేవు పొద్దు వోదా నీకు॥
చ॥ వొడ బరచగనేల వూరకే వుండగరాదా। తడివితిమా నీవింతయు నేరవా।
కడగడ లటుదొక్కి కమ్మి నన్ను వేడుకొంటా। బుడికేవు నన్ను నీవు పొద్దు వోదా నీకు॥
చ॥ నివ్వెరగంద నేల నిచ్చలాన నుండరాదా। జవ్వనపు నాచేత నీసలిగె కాదా।
యివ్వల శ్రీవేంకటేశ యిట్టె నిన్ను గూడితిని। పువ్వులనేల వేసేవు పొద్దు వోదా నీకు॥
833)సైంధవి/హిందోళ
ప॥ ఊరకున్న వారితోడ వూరునోప దెఱగవా। చేరినాతో ముద్దులెల్లా జెప్పేవు గాక॥
చ॥ వద్దని నీతో నేను వాదులాడిచేనా। గద్దించి యప్పటి నిన్ను గాదనేనా।
తిద్ది నీ గుణాలు నేడు తీరుచ వచ్చేనా। వొద్దనే నీ వెట్టుండినా మంటివి గాక॥
చ॥ చలపట్టి నిను నేను సాధించ వచ్చేనా। కలవి లేనివి తారుకాణించేనా।
నిలువుకు నిలువే న్నిను నేరాలెంచేనా। వెలివెంత నవ్వినా నవ్వితివి గాక॥
చ॥ పంతమాడి సారెసారె బంగించ దొరకొనేనా। వంతులకు నంతేసి వాసి పట్టేనా।
యింతలో శ్రీవేంకటేశ యెనసితి విటునన్ను। యెంత చనువిచ్చినాను ఇచ్చేవుగాక॥
834)హిందోళ
ప॥ రమ్మనగా దనతో నే రానంటినా। చిమ్మను నింత ప్రియముచెప్ప నేలెనాకు॥
చ॥ వెల్లవిరి దనమాట విననైతినా నేను। చెల్లబో నాకేల సేవ సేసీనె తాను।
యెల్లవారి దానేలీ నెవ్వరి బోలుదు నేను। బల్లిదుడు నాకేల బాతిపడె దానూ॥
చ॥ చెప్పినట్లెల్లా నేను సేయకుండే దాననా। అప్పటి లేక లేటికి నంపీనె తాను।
కప్పురపు పడిగల కాంతలు గాచుకుండగా। విప్పుచు నాకుగా నేల వేగించీనె తానూ॥
చ॥ గక్కన దాగూడగాను కాదు గూడదంటినా। ముక్కు మోప సాగిలేల మొక్కినె తాను।
యెక్కువ శ్రీవేంకటేశుడెనసె దానన్ను నిట్టె। పెక్కు సతులలోననె పెద్దసేసీ దాను॥
835)హిందోళ
ప॥ నీవేల సిగ్గుపడేవు నెట్టన దలవంచుక। భావించి నిన్ను బైకొని మెచ్చీని॥
చ॥ వాడలు దిరిగి నీవు వచ్చిన రాకచూచి। వేడుకలు వెదచల్లీ వెలది।

జాడలతో నీ మోము చంద్రకళలు చూచి। వీడెపు నోటనే వేమారు బొగడీని॥
చ॥ విదుటు దమకమున వుండే నీవునికి చూచి। కదిసి నవ్వులు నవ్వీ గలికి।
పొదిగిన నీశిరసు పువ్వులదండలు చూచి। యెదుట నిలుచుండి చేయెత్తి మొక్కీని॥
చ॥ గక్కున వస్తా వచ్చి కౌగిట గూడగా చూచి। చెక్కులు నొక్కి నిన్ను దెలియ।
నిక్కి శ్రీవేంకటేశుడ నీ మన్ననలెల్లా జూచి। పక్కన నీమీదటి పదాలు వాడీని॥

836)హిందోళ

ప॥ పెద్దలు మీరంతేసి పెనగనేల। వుద్దండవు నీ చేతలు వుట్టిబెట్టవయ్యా॥
చ॥ మోవిపండు గానుకిచ్చె మొక్కె నీకు జేతులను। సేవలింకా నేమి యాపె సేసునయ్యా।
కావిరించి దగ్గరితే కాలుదాకు జేయిదాకు। దేవరవంటి నీ కంతేసి తగదయ్యా॥
చ॥ గోరంట పూవంది ఇచ్చె కొలువున నిలుచుండె। పేరి యిచ్చకము లేమి పెంచునయ్యా।
వేరె మాటలాడబోతే వెంగమౌనో వెగటౌనో। ఆరీతి దొరవు నీకవి చెల్లవయ్యా॥
చ॥ ఆరతిచ్చె నానాంగాల నన్నిటికి సమ్మతించె। కూరిమి నిన్నెట్లాను కొసరునయ్యా।
యీరీతి శ్రీవేంకటేశ యింపు లేదో సొంపులేదో। ఆరితేరినట్టి నీకు ఆస మానదయ్యా॥

837)రీతిగౌళ

ప॥ తెలిసి చెప్పేనంటే తేటతెల్లమి నాగుట్టు। కలసిన వాడవు కరుణించవయ్యా॥
చ॥ మోము చూచిన వాడవు మోహించక మానేవా। కోమలపు దాననై కొసరే గాక।
చేముట్టిన వాడవు సేవగొనక మానేవా। దామెన కోరికలతో దమకించే గాక॥
చ॥ సేసవెట్టిన వాడవుచెనకక మానేవా। ఆసపడ్డదాననై యడిగే గాక।
బాస యిచ్చిన వాడవుపైకొనక మానేవా। చేసూటి వలపుల జిమ్మిరేగే గాక॥
చ॥ యీడ నన్నేలిన వాడవింటికి రాక మానేవా। జోడైన దాననయి సొలసే గాక।
కూడితి విట్టె నన్ను గొబ్బున శ్రీవేంకటేశ। జాడెఱగక మానేవా చాటి చెప్పే గాక॥

838) రీతిగౌళ

ప॥ నెయ్యని పోసుకోరాదు నీళ్ళని చల్లగరాదు। చెయ్యార గంటిమి నేడు చేరి నీతో పొందుట।
చ॥ ప్రేమము చాలాజేసి పెక్కు సతులతోను। మోము చూడ సిగ్గుపడి ముసుగుతో నున్నదాన।
జాముపోయి వచ్చినీవు సరసములాడేవు। యేమని నేనియ్యకుందు నేటిజన్మమయ్య॥
చ॥ పలుమారు నీతోనవ్వి పరాకై వుండిన నీతో। పలుకగ సిగ్గుపడి భావింపుచు నున్నదాన।
కలగన్నట్లా వచ్చి కందువలంటేవు నన్ను। బలిమి యేమున్నది నాబదుకు నీ చేతిది॥
చ॥ మచ్చికతో నిన్నుగూడి మన్నించిన నీతోను। పచ్చిసేయ సిగ్గుపడి వదరక వున్నదాన।
యెచ్చుగా శ్రీవేంకటేశ యిట్టెనన్ను నేలితివి। విచ్చన విడాయ నా విభవము లెల్లను॥

839)మాళవశ్రీ/కేదారగౌళ

ప॥ అప్పణిచ్చేనిదె నీకు ననుమానించకు మిక। చిప్పిల మోహించిన నీ చేతిలోని దానను॥
చ॥ యెంత నవ్వినా మేలే యెరిగిన విభుడవు। చెంత నుండి మరియేమి సేసినా మేలే।
యింతమాత్రమునకే యెగ్గులెంచ తప్పులెంచ। సంతోసాన నీకులోనై సమ్మతించే దానను॥
చ॥ అలయించినా మేలే ఆయము లెరుగుదువు। కొలువు యిట్టే సేయించు కొన్నా మేలే।
మలసిన మాత్రానకే మచ్చరించ నెచ్చరించ। చెలగుదు నీపాదాల సేవచేసేదానను॥
చ॥ చేరి కూడితివి మేలే శ్రీవేంకటేశుడవు। యీరీతి నలమేల్మంగ నేమన్నా మేలే।
సారె యీమాత్రానకే జంకించ బొంకించ। మేరతో నుండుదు నిన్ను మెచ్చేటిదానను॥

840)ఫలమంజరి

ప॥ ఎదురు గుదురుగాను మేల నవ్వీనే। యెదుగా తడవునుండి యేల నవ్వీనే॥
చ॥ వరుసలు వంతులును వనితల మాదుకోగా। యిరవైన విభుడు తానేల నవ్వీనే।
తరమిడి నిద్దరము తన్ను దగ వడిగితే। యెరవులు సేసుకొని యేల నవ్వీనే॥
చ॥ వొక్కరొక్కరము సొమ్ము లొనరగ సిరిచూడగ। యిక్కువైన రమణుడు యేల నవ్వీనీ।

చకగామాలోనే మమ్ము సంతసముసేయమంటాను। యిక్కడా మామోము చూచి యేల నవ్వీనే॥
చ॥ మోవిమీద గుఱుతులు మూసుకొనే మమ్ముజూచి। యీవేళ శ్రీవేంకటేశుడేల నవ్వీనే।
ఖావించి మమ్మేలితివి పాడి దిద్దుమంటేను। యే వెలదులతోనైన నేల నవ్వీనే॥

841) శుద్ధదేశి/సురటి
ప॥ ఇటువంటివాడు తాను యెదురాడేనా నేను। చిటుకన జెప్పినట్టు సేసేనే తనకు॥
చ॥ వినయము సేసే చోట వెంగెములాడగ రాదు। చనవిచ్చిన చోటును జరయరాదు।
మనసొక్కటైన చోట మంకులు చూపగరాదు। ననువులు గలిగితే నమ్మకుండరాదూ॥
చ॥ ప్రియము చెప్పేయప్పుడు బిగిసె ననగరాదు। క్రియగల పొందులు తగ్గించగరాదు।
నయమిచ్చి మాటాడగా నవ్వక మానరాదు। దయతో దగులగాను దాగగరాదు॥
చ॥ పచ్చిదేర గూడగాను పంతములుడుగరాదు। కచ్చుపెట్టి చెనకగా గాదనరాదు।
ఇచ్చట శ్రీవేంకటేశుడింతలోనే నన్ను గూడె। మెచ్చి సరస మాడగా మితిమీఱరాదు॥

842) మధ్యమావతి
ప॥ ఎటువంటి వలపో యెవ్వరి కొలది గాదు। ఘటనతో దమకించి గనుగొనవయ్యా॥
చ॥ తళుకున నిన్ను జూచి తలవంచుకొని యింతి। తలపోసి నీరూపు తనలోననె।
నిలువు జెమటతోడ నిట్టూరుపులతోడ। చెలరేగి గుబ్బతిలీ జిత్తగించవయ్యా॥
చ॥ కోరినీపై నాసపడి గొబ్బునను సిగ్గుపడి। పెర బెట్టి మాటలాడీ బెదవులనె।
సారపు తురుముతోడ జవ్వనభారము తోడ। ఆరీతి నివ్వెరగందీ నాదరించవయ్యా॥
చ॥ కౌగిటికి జెయ్యి చాచి కన్నులనే నీకుమొక్కి। మాగినమోవి యిచ్చీ మతకాననె।
చేగదేర నిన్ను గూడె శ్రీవేంకటేశుడ। వీగదలమేలు మంగ వినోదించవయ్యా॥

843) ముఖారి
ప॥ నేర్పుకంటె బెన్నిధి గద్దా। ఓర్పుకంటె సుఖమొకటి గద్దా॥
చ॥ కరుణకు నెక్కుడు గతి యిక గద్దా। సరసత కెక్కుడు సరిగద్దా।
గురుమతి జిత్తము కూరిమి నిలిపిన। నెరవుకంటె విధమిక గద్దా॥
చ॥ కలిమికంటె జీకటి మరి కద్దా। బలిమి కంటె నాపద గద్దా।
గెలుపు(గ) దెలెసి లంకించిన మతితో। జెలగుకంటె నిజనీతి యిక గద్దా॥
చ॥ పాయము కంటె నపాయము గద్దా। కాయపు రోతకు గడ గద్దా।
పాయక వేంకట పతికృప గోరిన। యీ యభిమతమున కెదురిక గద్దా॥

844) ముఖారి
ప॥ తతిగని తతినేల తమకించరే। మతిలోని నొప్పి గొంత మాన నియ్యరే॥
చ॥ పతిబాసి వున్నదాన బలువిరహపు వేళ। యితవంటా విరులు నాకేల యిచ్చేరే।
రతిరాజు నమ్మేలివి రంట దెప్పరపు వెళ। కతుకున నాటుజేసు గవిశన నిడరే॥
చ॥ కందువ జవ్వనమున గావరించి వున్నవేళ। యిందమంటా గందము నాకేల పూసేరే।
మంద మారుతాన కవి మచ్చు చల్లే చొక్కుమందు। యిందుకేలపెట్టె గట్టి యింటిలోన నిడరే॥
చ॥ శ్రీవేంకటేశువొద్ద సిగ్గుపడి వున్నదాన। చేవదేర నిప్పుడేమి సింగారించేరే।
యీవల నాతడు గూడె యీసొమ్ము లిన్నియును। వేవే లాతడిచ్చినవె వేగిర పడకురే॥

845) వేళావళి/ఖరహరప్రియ
ప॥ తగుతగు నీ దొరతనము లిక। వెగటు లన్నియును వేడుకలాయ॥
చ॥ విరసపు తిట్లు వేవేలు దిట్టిన। సరసపు వేళల చవులాయ।
యెరవుల చేత నీ వేమి సేసినా। సరినా కౌగుట చందములాయ॥
చ॥ బొమ్మ జంకెనలు పొరి నెన్నైనా। నమ్మిక తి చితే చవులాయ।
దిమ్మరివై యెందు దిరిగి వచ్చినా। నెమ్మి నన్నేలగా నేరుపులాయ॥
చ॥ అంగము లలయగ నంటబెనగినా। సంగడి రతులను చవులాయ।

రంగు శ్రీవేంకటరమణ నన్నెనసితి- l వెంగిలి మోవుల కిచ్చకమాయ॥
846)వేళావళి/కల్యాణి
ప॥ మిక్కిలి విచ్చి చెప్పితే మేడిపండు బోన మిది। తొక్కు మెట్టు సందడెల్ల తో దోపులే కావా॥
చ॥ చాయలకే మాటలాడి చనవులు మెఱసేవు। యీ యెడ దెలుసునే మీకిద్దరికిని।
నాయమే మడిగేవే నన్ను నీ వింతటి లోనే। మాయదారి సుద్దులెల్ల మఱుగులే కావా॥
చ॥ గిలిగింత నవ్వు నవ్వి కింద మీదు జూచేవు। నిలువుల నున్నవే మీనేరుపు లెల్లా।
మలసి మీ సరితలు మాకేమి అప్పగించేరే। కొలది లేని వలపు గుమితమే కాదా॥
చ॥ భావపు రతి గరగిపై జేయి వేసేవు। వావిరి దేటుపడె మీ పగలెల్లను।
శ్రీవేంకటేశుడు నీవు సిగ్గు లిందేల పడేరే। కూవలై వున్నవి మీగుట్టింతే కావా॥
847)నట్ట నారాయణి/శంకరాభరణం
ప॥ చెక్కిటి చే యిక నేల చింతలేల। అక్కరతో నాపె నీ యలపారిచీ గాక॥
చ॥ జవ్వనపు సతి తోడి సరసము। చివ్వన నీ మేనెల్లా జెమరింపించె।
పువ్వుల వసంతాలు పొలయాటలూ। నవ్వి నవ్వి నీ మనసు నాము లెక్కింపించె॥
చ॥ చక్కెర బొమ్మవంటి యీ సతి పొందులు। చిక్కించి నీకు వలపు చిమ్మిరేగించె।
నిక్కి నిక్కి యాపె జూచె నీ వేడుకలు। చెక్కుల చెనకులయి సిగ్గు విడిపించె॥
చ॥ అలమేలు మంగతో నెయ్యపు రతులు। నిలువెల్ల సింగారమై నీకు నమరె।
నెలవై శ్రీవేంకటేశ నీ తమకము। అలరిన చుట్టరికమై తగిలించె॥
848)నారాయణి/దేశి
ప॥ చిత్తమెందుండెనో యంటా సిబ్బితిపడే నేను। కొత్తలేమిగలిగినా గోరి తెలుసుకొమ్మీ॥
చ॥ నివ్వటిల్లి కొలువరో నీవున్న భావము చూచి। యెవ్వతె యేమాడునో యేమి సేసునో।
పువ్వువలె బొదుగుదు భోగించువేళ నేను। నవ్వుల నీ మైరేకలు నావిగావు సుమ్మీ॥
చ॥ వూరు వారి సొమ్ములెల్ల నొగిబెట్టుక రాగాను। యేరీతి నున్నాడవో నాకెట్టు దెలుసు।
నేరుపుతో సింగారింతు నీ మేను సోకేటి వేళ। భారపు దండలు నాకు బనిలేదు సుమ్మీ॥
చ॥ సందడి నీ మోమునకు సరికళలు రేగెను। యెందు గలదో మోహమెరుగుదునా।
పొందితి శ్రీవేంకటేశ పొరపొచ్చెము లేకుండ। విందుల నీ మోవితేనె వేరుసేయసుమ్మీ॥
849)నారాయణి/సారంగ
ప॥ సంతగాడ విక మమ్ము బాయకువయ్యా। బంతి చెట్టుకొని మమ్ము బాలార్చవయ్యా॥
చ॥ జవ్వనపు వారమో సముకపు వారమో। యెవ్వర మేమన్నా నెగ్గులెంచకువయ్యా।
నవ్వు నవ్వే వారమో ననుపైన వారమో। తవ్విన మోవి రసాల దప్పి దేర్చవయ్యా॥
చ॥ సేవచేసే వారమో చిత్తములో వారమో। కావరించినా మమ్ముగై కొనవయ్యా।
పూవువంటివారమో భోగించేవారమో। వేవేలు మన్ననల వెలయించవయ్యా॥
చ॥ కడుమేన వారమో కప్రపుబడివారమో। యెడయక ఇట్టె వీడేలియ్యవయ్యా।
కడగి శ్రీవేంకటేశ కలసిన నీ వారమో। జడియక యిట్లానే చనవియ్యవయ్యా॥
850)మాళవి/హుసేని
ప॥ ఇందరివలె జూడకు యింకా నన్ను। మందలించి యెటువలె మన్నించినా మంచిదే॥
చ॥ తత్తరించి నీ మీద తప్పులు మోపగ నోప। కొత్త కొత్త మాటలను కొసర నోప।
బత్తి గల దాన నీతో బంతము లాడగ నోప। చిత్తగించి యేమి దయసేసి నాను మంచిదే॥
చ॥ చేయి చాచి కొనగోర బెనకగ నే నోప। చాయల సన్నల నిన్ను జరయనోప।
నీ యాధీనపు దానను నిన్ను వెంగెమాడ నోప। రాయడించ కెటువలె రక్షించినా మంచిదే॥
చ॥ అట్టే కౌగిట గూడితి వలయించ నే నోప। వట్టి సట లాడి నీతో వాదించ నోప।
ఇట్టే శ్రీవేంకటేశ యెనసితి విటు నన్ను। పట్టముగట్టి నన్నెంత పాలార్చినా మంచిదే॥
851)నాట

ప|| అయ్యో మానుపగదవయ్య మనుజుడు తన- | కయ్యపుగంట గానడు||
చ|| పాపపుణ్యలంపటుడైనా దుష్ట- | రూపుడూ జన్మరోగి యటుగాన|
పైపైనే ద్రవ్యతాపజ్వరము వుట్టి| యేపొద్దు వొడలెరగడు||
చ|| నరకభవనపరిణతుడైనా కర్మ- | పురుషుడు హేయభోగి యటుగాన|
దురితపుణ్యత్రిదోషజ్వరము వట్టి| అరవెరమాట లాడీనీ||
చ|| దేహమోహసుస్థిరుడైనా ని- | ర్వాహుడు తర్కవాది యటుగాన|
శ్రీహరి వేంకటశ్రీకాంతుని గని| వూహల జేరనొల్లడు||

852) ముఖారి
ప|| ఘనమనోరాజ్యసంగతి చెలగినగాని| జనులకెప్పుడు నాత్మ సౌఖ్యంబు లేదు||
చ|| ప్రతిలేని ధైర్యంబు పదిలపరచినగాని| మతిలోనిపగవారిమద మణపరాదు|
మితిలేనినిశాంతమను మేటికైదువగాని| కృతకంబువిషయముల గేలుపెరుగరాదు|
చ|| సొరిది నిర్మోహమనుజోడు దొడిగినగాని| వెరపుడిగి మమతచే వెళ్ళబడరాదు|
యిరవైనవిజ్ఞానపింట నుండినగాని| అరసి జగమెల్ల తానై యేలరాదు||
చ|| యిన్నియును దిరువేంకటేశు డిచ్చినగాని| తన్నుదానెరిగి యాతని గొలువరాదు|
కన్నులను వెలి లోను గలయజూచినగాని| సన్నంబుఘనమనెడిజాడ గనరాదు||

853) సామంతం/బిలహరి
ప|| ఎఱుక గలుగునా డెఱుగడటా| మఱచినమేనితొ మరి యెఱిగీనా||
చ|| పటువైభవముల బరగేటినాడె| తటుకున శ్రీహరి దలచడటా|
కుటిలదేహియై కుత్తిక బ్రాణము| తటతటనదరగ దలచీనా||
చ|| ఆలుబిడ్డలతో మహాసుఖ మందుచు| తాలిమితో హరి దలచడటా|
వాలినకాలునివసమైనప్పుడు| దాళి వేడగా దలచీనా||
చ|| కొఱతలేని తేకువ దానుండేటి- | తఱి వేంకటపతి దలచడటా|
మరులు దేహియై మఱచివున్నయడ| తఱచుటూరుపుల దలచీనా||

854) సామంతం/సావేరి
ప|| కాలము కాలముగాను కపటాలే తఱచాయ| చాలునింక దీనితోడీజాలి మానరే||
చ|| పిన్ననాటనుండి తనపెంచినయీదేహము| మున్నిటివలెగాదు ముదిసీని|
యెన్నికదినాలచేత నెప్పుడేడ బడునో| కన్నవారిచేతికి గక్కున నియ్యరే||
చ|| తోలునెముకలచేత దొడ్డైనయీదేహము| గాలిచేత దాలిమీద గాగీని|
కీలుగీలు యెప్పుడేడ కిందవీడిపడునో| మేలుగీడు లేనిచోట మేటిజేసిపెట్టరే||
చ|| కింకపుకినరుచేత కీడైనదేహము| వంకవంకతెరవుల వడిసీని|
యింక నీవిధిచేత నెప్పుడేడ బడునో| వేంకటేశు జేర బడవేయగదరే||

855) బౌళి
ప|| ఇటువలెపో సకలము యించుకగన భావించిన| అటమటములసంతోషము ఆసలుసేయుటలు||
చ|| పగగొనితిరుగేటిజన్మపుబాధలు తన కేకాలము| తగుసుఖ మెక్కడ నున్నది తడతాకులేకాక|
పొగలోపలసెకగాసిన భుగభుగ గన్నుల నీళ్ళు| నిగిడినదుఃఖమేకాకిలు నిజసౌఖ్యము గలదా||
చ|| పొలసినమాయపురూపులు పొలతులమచ్చికమాటలు| తలచిన తనకేమున్నది తలపోతలేకాక|
బలుపున బారగ మోహపుపాశము తనమేడ దగిలిన| తలకిందుగ బడుటెల్లను తనకిది ప్రియమౌనా||
చ|| చేతిపదార్థము దలచక చేరువనుండినవారల- | చేతిపదార్థము గోరిన చేతికి లోనౌనా|
ఆతుమగలవేంకటపతి నాత్మ దలచి సుఖింపక| యేతరిసుఖముల దిరిగిన నింపులు దనకౌనా||

856) కాంభోజి
ప|| శమముచాలనియట్టిజన్మం బిదేమిటికి| దమముచాలనియట్టితగు లిదేమిటికి||
చ|| పగయునుబోలె నాపై సేయునడియాస| తగిలి యేపనేకాని దయ గొంత లేదు|

****

జగడమునబోలె నలసతిలేనిమమత దను। తెగి వేచనేకాని తీరుగడ లేదు॥
చ॥ ఋణమునుబోలె తీరియుదీరనిది కర్మ। గణనగలకాలంబు కడ మొదలు లేదు।
వ్రణమునుబోలె విడువక రాగదేహజపు-। గుణము సౌఖ్యముతెరువు గొంతయును॥
చ॥ నీతియుబోలె బ్రాణికి వేంకటేశుకృప। చేతికి నిధానంబు చేరినట్లాయ।
భూతములుబోలె తలపున కితరసంస్మరణ-। భీతిపుట్టించి యప్రియభావమాయ॥

857)దేసాక్షి/బౌళి
ప॥ అంచిత పుణ్యులకైతే హరి దైవమవుగాక। పంచమహాపాతకులభ్రమ వాపవశమా॥
చ॥ కాననియజ్ఞానులకు కర్మమే దైవము। ఆనినబద్ధులకు దేహమే దైవము।
మాననికాముకులకు మగువలే దైవము। పానిపట్టి వారివారిభ్రమ మాన్పవశమా॥
చ॥ యేమీ నెఱుగనివారి కింద్రియములు దైవము। దోమటిసంసారి కూరదొర దైవము।
తామసులకెల్లాను ధనమే దైవము। పామరుల బట్టినట్టిభ్రమ బాపవశమా॥
చ॥ ధన నహంకరులకు తాదానే దైవము। దరిద్రుడైనవానికి దాత దైవము।
యిరవై మాకు శ్రీవేంకటేశుడే దైవము। పరులముంచినయట్టి భ్రమ బాపవశమా॥

858)ఛాయానాట/తోడి
ప॥ తలప వెనక నుయ్యి తగరు ముందట దీన। దొలగ నాకు దెరువుదోప దేమిసేతు॥
చ॥ మమకారము విముక్తిమార్గదూరము నీపై। మమతసేయక నాకు మనరాదు।
మమత మేలో నిర్మమత మేలో దీని-। క్రమమునక్రమము నే గాన నేమిసేతు॥
చ॥ కర్మమార్గము జన్మగతికి జేరువు ని-।ష్కర్మము పాతకమునకు దొడవు।
కర్మి గావలెనో నిష్కర్మి గావలెనో యీ-। మర్మంపుమదము మాన దేమిసేతు॥
చ॥ శరణాగతరక్షకుడవైనయట్టి-। తిరువేంకటగిరిదేవుడా।
పరిపూర్ణుడవో నీవు పరిచ్ఛిన్నుడవో ని-। న్నరసి భజింపలేనైతి నేమిసేతు॥

859)మలహరి/రీతిగౌళ
ప॥ పాలదొంగవద్ద వచ్చి పాడేరు తమ-। పాలిటిదైవమని బ్రహ్మాదులు॥
చ॥ రోల గట్టించుక పెద్దరోలలుగా వాపోవు। బాలునిముందర వచ్చి పాడేరు।
ఆలకించి వినుమని యంబరభాగమునందు। నాలుగుదిక్కులనుండి నారదాదులు॥
చ॥ నోరునిండా జొల్లుగార నూగి ధూళిమేనితో। పారేటిబిడ్డనివద్ద బాడేరు।
వేరులేనివేదములు వెంటవెంట జదువుచు। జేరిచేరి యింతనంత శేషాదులు॥
చ॥ ముద్దులు మోమునగార మూలలమూలలదాగె-। బద్దులబాలునువద్ద బాడేరు।
అద్దివో శ్రీతిరువేంకటాద్రీశు డితడని। చద్దికి వేడికి వచ్చి సనకాదులు॥

860)కన్నడగౌళ/కురంజి
ప॥ వెలికీ వెళ్ళడు చలికీ వెరవడు। వులికీ నులికీ నులికీనయ్యా॥
చ॥ రోగియై తా రుచుల బాయడు। భోగియై రతిపొందల్లడు।
వేగిమిగిలినవెడచీకటినీరు। తాగీ దాగీ దాగీనయ్యా॥
చ॥ తొడికీ దొడకడు వుడికీ నుడకడు। కడికీ గసరడు కడుజేరడు।
మడికీ గుడికీ మానినమమతల। బుడికీ బుడికీ బుడికీనయ్యా॥
చ॥ నిండీ నిండడు నెరసీ నెరయడు। పండీ బండడు బయలీతలా।
అండనె తిరువేంకటాధిపు దలపుచు-। నుండీ నుండీ నుండీనయ్యా॥

861)ఆహిరి
ప॥ ఎడమపురివెట్టె పరహితవివేకము, లోన। గుడుసువడె జదువు, మెరుగులవారె జలము॥
చ॥ లంపు మేయగదొణగె లలితంపుమతి లోనె,। తెంపు దిగవిడిచె యెడతెగనిమానంబు,।
చంప దొరకొనియె వేసటలేనితమకంబు,। యింపు ఘనమాయ నె నికనేమి సేతు॥
చ॥ బయలువందిలివెట్టె పనిలేనిలంపటము,। దయ విడువదొడగె చిత్తములోనికాంక్ష,।

****

****

పయికొన్న మోహంబు పడనిపొట్ల బరచె, । లయమాయ శాంతి మెల్లనె తీరె నెరుక॥
చ॥ చావుబుట్టువు మఱచె సంసారబంధంబు, । దైవమును విడిచెనే తరికంపుబ్రియము।
శ్రీవేంకటేశ్వరుడు చిత్తరంజకుడు యిక । గావలసినది యతనికరుణ ప్రాణులకు॥

862)శ్రీ
ప॥ ఎంతగాలమొకదా యీదేహధారణము। చింతాపరంపరల జిక్కువడవలసె॥
చ॥ వడిగొన్న మోహంబువలల దగులైకదా। కడలేని గర్భనరకము లీదవలసె।
నడిమిసుఖములచేత ననువుసేయగగదా। తొడరి హేయపుదిడ్డి దూరాడవలసె॥
చ॥ పాపపుంజములచే బట్టువడగాగదా। ఆపదలతోడిదేహము మోవవలసె।
చూపులకులోనైన సుఖము గానకకదా। దీపనభ్రాంతిచే దిరిగాడవలసె॥
చ॥ హితుడైనతిరువేంకటేశు గొలువకకదా। ప్రతిలేనినరక కూపమున బడవలసె।
ఆతనికరుణారసం బబ్బకుండగగదా। బతిమాలి నలుగడల బారాడవలసె॥

863)శ్రీ
ప॥ కనుగొనగ జీవు డెరుగడుగాక యెరిగినను। అనవరతవిభవంబు లప్పుడే రావా॥
చ॥ విసుగ కెవ్వరినైన వేడనోర్చిననోరు। దెసలకును బలుమారు దెరచునోరు।
వసుధాకళత్రు దడవదుగాక తడవినను। యెసగ గోరికలు తనకిప్పుడే రావా॥
చ॥ ముదమంది యెవ్వరికి మ్రొక్కనేర్చినచేయి। పొదిగి యధముల నడుగబూనుచేయి।
అదన హరి బూజసేయదుగాక సేసినను। యెదురెదుర గోరికలు యిప్పుడే రావా॥
చ॥ తడయకేమిటికైన దమకమందెడిమనసు। అడరి యేమిటికైన నలయుమనసు।
వడి వేంకటేశు గొలువదుగాక కొలిచినను। బడిబడినె చెడనిసంపద లిట్లు రావా॥

864)ముఖారి
ప॥ జనులు నమరులు జయలిడగా। ఘనుడదె వుయ్యాలగంభముకాడ॥
చ॥ వదలక వలసినవారికి వరములు। యెదురెదురై తానిచ్చుచును।
నిదురలేక పెనునిధినిధానమై। కదల డదే గరుడగంభముకాడ॥
చ॥ కోరినవారికి కోరినవరములు। వోరంతప్రొద్దు నొసగుచును।
చేరువయై కృపసేసీ నిదివో। కూరిముల నడిమిగోపురమాడ॥
చ॥ వడి వేంకటపతి వరములరాయడు। నుడుగు గాళ్ళు గన్నులు సుతుల।
బడిబడి నొసగును బ్రాణచారులకు। కడిమి నీడదిరుగనిచింతాడ॥

865)బౌళి
ప॥ కొండ దవ్వుట యెలుక గోరిపట్టుట దీన। బండాయ సంసారబంధము॥
చ॥ వెలయ జిత్తంబునకు వేరుపురువై బుద్ధి। గలగించె మోహవికారము।
కలకాలమునకు లింగముమీదియెలుకయై। తలకొనియె నాత్మపరితాపము॥
చ॥ అరయ జంచలముచే నాలజాలంబువలె। దిరుగదొరకొనియె దనదేహము।
తిరువేంకటాచలాధిపుని మన్ననగాని। పరిపాటి బడదు తనభావము॥

866)భైరవి
ప॥ వీడివో యిదె వింతదొంగ। వేడిపాలు వెన్న వెరజినదొంగ॥
చ॥ వెలయ నీట జొప్పువేసేటి దొంగ। తలగాననీక దాగుదొంగ।
తలకక నేలదవ్వేటిదొంగ। తెలిసి సందెకాడ దిరిగేటి దొంగ॥
చ॥ అడుగుకింద లోకమడచేటి దొంగ। అడరి తల్లికినైన నలుగుదొంగ।
అడవిలో నెలవైయున్న దొంగ। తొడరి నీలికాసెతో నుండుదొంగ॥
చ॥ మోస మింతుల జేయుమునిముచ్చుదొంగ। రాసికెక్కినగుఱ్ఱంపుదొంగ।
వేసాల కిటు వచ్చి వెంకటగిరిమీద। మూసినముత్యమై ముదమందుదొంగ॥

867)ముఖారి/అఠాణ
****

పll మాదృశానాం భవామయదేహినాం। యాదృశం జ్ఞానమితి యేపి న వదంతి॥
చll వాచామగోచరం వాంఛా సర్వత్ర। నీచకృత్యేరేవ నిబడీకృతా।
కేచిదపి వా విష్ణుకీర్తనం ప్రీత్యా। సూచయంతో వా శ్రోతుం న సంతి॥
చll కుటిలదుర్బోధనం కుహకం సర్వత్ర। విటవిడంబనమేవ వేద్మ్యధీతం।
పటువిమలమార్గసంభావనం పరసుఖం। ఘటయితుం కష్టకలికాలే న సంతి॥
చll దురితమిదమేవ జంతూనాం సర్వత్ర। విరసకృత్యైరేవ విశదీకృతం।
పరమాత్మానం భవ్యవేంకటనామ-। గిరివరం భజయితుం కేవా న సంతి॥ ॥

868)శ్రీ/వరాళి

పll కాకున్న సంసారగతులేల। లోకకంటకములగు లోభములేల॥
చll వినికిగనవలసినను విష్ణుకీర్తన చెవికి। వినికిచేసిన నదియె వేదాంతబోధ॥
మనికిగనవలసినను మధువైరిపై భక్తి। వునికి ప్రాణులకు బ్రహ్మోపదేశంబు॥
చll చదువు గనవలసినను శౌరినామము దిరుగ। జదువుటే సకలశాస్త్రముల సమ్మతము।
నిదుర గనవలసినను నీరజాక్షునికి దన-। హృదయమర్పణ సేయుటిది యోగనిదుర॥
చll ఆస వలసిన వేంకటేశ్వరునికృపకు-। నాససేయుటే పరమానందసుఖము।
వాసి గనవలసినను వైష్ణవాగారంబు। వాసి సేయుట తనకు వైభవస్ఫురణ॥

869)దేశి

పll జీవు డెంతటివాడు చిత్త మెంతటిది తన-। దైవికము గడప నెంతటివాడు దాను॥
చll విడిచిపోవనియాస విజ్ఞానవాసనల। గడచి మున్నాడె నెక్కడివివేకములు।
వుడుగనియ్యనిమోహ ముబ్బి పరమార్థముల। మెడవట్టి నూకె నేమిటికింక నెరుక॥
చll పాయనియ్యనిమహాబంధ మధ్యాత్మతో। రాయడికి దొడగై సైరణలేల కలుగు।
మాయనియ్యనికోపమహిమ కరుణామతిని। వాయెత్తనియ్య దెవ్వరికి జెప్పదము॥
చll సరిలేనియాత్మచంచల మంతరాత్మకుని-। నెరగనియ్యదు దనకు నేటిపరిణతులు।
తిరువేంకటాచలాధిపునిమన్ననగాని। వెరసి యిన్నిటి గెలువ వెరవు మఱిలేదు॥

870)శ్రీ

పll కొంచెమును ఘనము గనుగొననేల హరిదలచు-। పంచమహాపాతకుడే బ్రాహ్మణోత్తముడు॥
చll వేదములు చదివియును విముఖుడై హరికథల-। నాదరించని సోమయాజికంటె।
యేదియునులేని కులహీనుడైనను విష్ణు-। పాదసేవకుడువో బ్రాహ్మణోత్తముడు॥
చll పరమమగు వేదాంతపఠన దొరకియు సదా। హరిదలచలేని సన్న్యాసికంటె।
మరిగి పసురముదినెడిమాలయైనను వాడె। పరమాత్ము గొలిచినను బ్రాహ్మణోత్తముడు॥
చll వినియు జదివియు రమావిభుని దలపక వృథా। తనువు వేపుచు దిరుగుతపసికంటె।
చనువుగల వేంకటేశ్వరుదాసులకు వెంట। బనిదిరుగునధముడే బ్రాహ్మణోత్తముడు॥

871)నాట

పll ఇటు గరుడని నీ వెక్కినను। పటపట దిక్కులు బగ్గన బగిలె॥
చll ఎగసినగరుడని యేపున ధాయని। జిగిదొలకచబుకు చేసినను।
నిగమాంతంబులు నిగమసంఘములు। గగనము జగములు వడకె॥
చll బిరుసుగ గరుడనిపేరెము దోలుచు। బెరసి నీవు గోపించినను।
సరుస నిఖిలములు జర్జరితములై। తిరువున నలుగడ దిరదిర దిరిగె॥
చll పల్లించిననీపసిడిగరుడనిని। కెల్లున నీ వెక్కినయపుడు।
ఝల్లనె రాక్షససమితి నీమహిమ-। వెల్లి మునుగుదురు వేంకటరమణా॥

872)గుండక్రియ

పll రూకలై మాడలై రువ్వలై తిరిగీని। దాకొని వున్నచోట దానుండ దదివో॥
చll వొకరి రాజుజేసు నొకరి బంటుగ జేసు। వొకరి కన్నెకల వేరొకరికి నమ్మించు।

వొకచోటనున్న ధాన్య మొకచోట వేయించు। ప్రకటించి కనకమే భ్రమయించీ జగము॥
చ॥ కొందరిజాళెలు నిండు కొందరికి సొమ్ములవు। కొందరి పుణ్యులజేసు గొందరి పాపులజేసు।
కొందరికొందరిలోన కొట్లాట వెట్టించు। పందెమాడినటువలె బచరించు పసిడీ॥
చ॥ నిగనిగమనుచుండు నిక్షేపమై యుండు। తగిలి శ్రీవేంకటేశుతరుణియై తా నుండు।
తెగనిమాయై యుండు దిక్కు దెసయై యుండు। నగుతా మాపాల నుండి నటియించు బసిడీ॥

873)బౌళి
ప॥ తెలిసియు నత్యంతదీనుడై తన్ను। దెలియగగోరేటితెలివే పో తెలివి॥
చ॥ వలచినసతి దన్ను వడి గాలదన్నిన। అలరి యెట్లా నుబ్బు నటువలెనే।
తలకకెవ్వరు గాలదవ్వినా మతిలోన। అలుగక ముదమందునదివో తెలివి॥
చ॥ అరిదిమోహపు వనిత ఆలిపై దిట్టిన- । నరవిరై చొక్కినయటువలెనే।
పరులు దన్ను వెలుపల నిట్ల బలికిన। అరలేక రతి జొక్కునదివో తెలివి॥
చ॥ తనివోక ప్రియకాంత తమ్ములపురస మాన- । ననయమును నటు గోరునటువలెనే।
తనర వేంకటపతి దాసుల ప్రసాదంబు। అనిశమును గొనగోరునదివో తెలివి॥

874)గుండక్రియ
ప॥ పోరాక పోయి తలపుననున్నదైవంబు। జేరనొల్లక పరుల జేరదిరిగెదము॥
చ॥ వడిబారుపెనుమృగము వలలలోపల దగులు- । వడి వెడల గతిలేక వడకుచున్నట్లు।
చెడనికర్మములులలో జిక్కి భవములబాధ। బడియెదముగాక యేపనికి దిరిగెదము॥
చ॥ నీరులోపలిమీను నిగిడి యామిషముకై। కోరి గాలము మ్రింగి కూలబడినట్లు।
జారిపోయిననేల సంసారసౌఖ్యవి- । కారంపుమోహముల గట్టువడియెదము॥
చ॥ శ్రీవేంకటేశు నాశ్రితలోకరక్షకుని। భావింప దేవతాపతియైనవాని।
సేవించుభావంబు చిత్తమెడబడక నే- । మీవలావలిపనుల నిట్ల దిరిగెదము॥

875)శ్రీ
ప॥ సకలసందేహమై జరుగుచున్నది యొకటి। ప్రకటింప జీవమో బ్రహ్మమో కాని॥
చ॥ వసుదేవజఠరమనువననిధికి జంద్రుడై। అసమానగతి బొడమినా డితడు।
వసుధ జంద్రుడు నీలవర్ణు డేటికినాయ। కసరెత్తి నునుగందు గలయగొనుబోలు॥
చ॥ ఇనవంశమున లోకహితకల్పభూజమై। అనఘుడై జనియించినా డితడు।
నను పై నసురతరువు నల్లనేటికినాయ। పెనుగొమ్మలో చేగ పెరిగిరాబోలు॥
చ॥ తిరువేంకటాద్రిపై దెలియ జింతామణై। అరిదివలె బొడచూపినా డితడు।
గరిమె నది యిపుడు చీకటివర్ణమేలాయ। హరినీలమణులప్రభ లలమికొనబోలు॥

876)ధన్యాసి
ప॥ చదివెబో ప్రాణి సకలము యీ- । చదువుమీదివిద్య చదువడాయగాని॥
చ॥ సిరులు చంచలమని చేత లధృవమని। పరగుసంసారము బయలని।
తొరలినసుఖమెల్ల దుఃఖమూలమని। యెరిగి లోభమువీడ నెరగడాయగాని॥
చ॥ తలకొనిధర్మమే తలమీదమోపని। వలసినొల్లమి దైవవశమని।
కలిమియు లేమియు గడవగ రాదని। తెలిసి లోభము వీడ దెలియడాయగాని॥
చ॥ యేచిన పరహితమెంతయు దమదని। వాచవులిన్ని నెవ్వగలని।
యీచందమున వేంకటేశుచేతలని। చూచి లోభమువీడ జూడడాయగాని॥

877)శుద్ధవసంతం
ప॥ ఎందు జూచిన దనకు నిన్నియును నిట్లనే। కందులేనిసుఖము కలనైన లేదు॥
చ॥ సిరులుగలిగినఫలము చింత బొరలనె కాని। సొరిది సంతోష మించుకైన లేదు।
తరుణిగలఫలము వేదనల బొరలుటె కాని। నెరసులేనిసుఖము నిమిషంబు లేదు॥
చ॥ తనువుగలఫలము పాతకముసేయనె కాని। అనువైనపుణ్యంబు అది యింత లేదు।

మనసుగలఫలము దుర్మతిబొందనే కాని। ఘనమనోజ్ఞానసంగతి గొంత లేదు॥
చ॥ చదువుగలిగినఫలము సంశయంబే కాని। సదమలజ్ఞాననిశ్చయ మింత లేదు।
యిది యెరిగి తిరువేంకటేశ్వరుని గొలిచినను। బ్రదుకు గలుగును భవము ప్రాణులకు లేదు॥

878)ఆహిరి

ప॥ సతతము నేజేయు ననాచారములకు గడ యెక్కడ। మతి ననుగని కావుము రామా రామా రామా॥
చ॥ సేసిననాబ్రహ్మహత్యలు శిశుహత్యలు గోహత్యలు। ఆసలనెన్నో యెన్నో ఆయాజాడలను।
యీసున నే నిపు డెరిగియునెరగక సేసేదురితపు- । రాసులకును గడలే దిదె రామా రామా రామా॥
చ॥ నమలెడినానాచదువులకు నానావిధభక్షణములు। కమిలినదుర్గంధపుశాకమ్ములు దొములును।
జముబాధల నరకంబుల సారెకు నన్నెటువలె శ్రీ- । రమణుడ ననుగాచే విటు రామా రామా రామా॥
చ॥ కపటపునాధనవాంఛలు కలకాలము బరకాంతల। జపలపుదలపుల సేతలసంఖ్యము లరయగను।
యెపుడును నిటువలెనుండెడుహీనుని నన్నెటు గాచెదో। రవమున శ్రీవేంకటగిరిరామా రామా రామా॥

879)శుద్ధవసంతం

ప॥ ఏదుటినిధానమ వెటుజూచిన నీ- । వదె వేంకటగిరియనంతుడా॥
చ॥ సొగిసి భాద్రపదశుద్ధచతుర్దశి। తగువేడుక నిందరు గొలువ।
పగటుసంపదలు బహుళమొసగు నీ- । వగు వేంకటగిరియనంతుడా॥
చ॥ తొలుత సుశీలకు దుశ్శీలవలన। వెలయు సంపదల విముఖుడవై।
వలెనని కొలిచిన వడి గాచినమా- । యలవేంకటగిరియనంతుడా॥
చ॥ కరుణ గాచితివి కౌండిన్యుని ముని। పరగినవృద్ధబ్రాహ్మడవై।
దొరవులు మావులు ధృవముగ గాచిన- । హరి వేంకటగిరియనంతుడా॥

880)శుద్ధవసంతం

ప॥ ఏమి వొరలేదు యేమి మరలేదు। యీమాయలంపటం బీదమోదనేకాని।
చ॥ సతులుగల దా సడిబొరలనేకాని। సతమైసౌఖ్యస్వస్థానంబు లేదు।
హితులుగల మేలు తా నిడుమబొరలనెకాని। హితవివేకము నరుల కెంతైన లేదు॥
చ॥ తనువులెత్తినమేలు తగులాయమేకాని। కనుగొనగ యోగభోగము గొంత లేదు॥
ఘనముగలమేలు తా గంధర్వమేకాని। ఘనుడైనశ్రీనాథు గనుగొనగ లేదు॥
చ॥ చింతగలిగినమేలు చివుకబట్టనెకాని। చింత వేంకటవిభుని జింతించ లేదు।
సంతుగలిగినమేలు సంసారమేకాని। సంతతము జెడనిసద్గతి జేర లేదు॥

881)ఆహిరి

ప॥ నానాదిక్కుల నరులెల్లా। వానలలోననె వత్తురు గదలి॥
చ॥ సతులు సుతులు బరుసరులు బాంధవులు। హితులు గొలువగా నిందరును।
శతసహస్రయోజనవాసులు సు- । వ్రతములతోడనె వత్తురు గదలి॥
చ॥ ముడుపులు జాళెలు మొగి దలమూటలు। కడలేనిధనము గాంతలును।
కడుమంచిమణులు కరులు దురగములు। వడిగొని చెలగుచు వత్తురు గదలి॥
చ॥ మగుటవర్ధనులు మండలేశ్వరులు। జగదేకపతులు జతురులును।
తగువేంకటపతి దరుశింపగ బహు- । వగలసంపదల వత్తురు గదలి॥

882)నాట

ప॥ ఎంత బోధించి యేమిసేసిన దన- । దొంతికర్మములు తొలగీనీ॥
చ॥ సతతదురాచారజడునకు బుణ్యసం- । గతి దలపోసిన గలిగీనా।
అతిపాపకర్మబోధకుడై వెలయుదుష్టు। మతి దలపోసిన మరి కలిగీనా॥
చ॥ బహుజీవహింసాపరుడైనవానికి। యిహపరములు దైవ మిచ్చీనీ॥
విహితకర్మములువిడిచినవానికి। సహజాచారము జరిగీనా॥
చ॥ దేవదూషకుడై తిరిగేటివానికి। దేవతాంతరము దెలిసీనా।

****
శ్రీవేంకటేశ్వరు జింతింపకుండిన। పావనమతియై బ్రతికీనా॥
883)శ్రీ
ప॥ ఏటిబ్రదుకు యేటిబ్రదుకు వొక్క-। మాటలోనే యటమటమైనబ్రదుకు॥
చ॥ సంతకూటములే చవులయినబ్రతుకు। దొంతిభయములతోడిబ్రదుకు।
ముంతనీళ్ళనే మునిగేటిబ్రదుకు। వంత బొరలి కడవల లేనిబ్రదుకు॥
చ॥ మనసుచంచలమే మనువయినబ్రదుకు। దినదినగండాల దీరుబ్రదుకు।
తనియ కాసలనె తగిలేటిబ్రదుకు। వెనకముందర చూడ వెరపయినబ్రదుకు॥
చ॥ తెగి చేదె తీపయి తినియేటిబ్రదుకు। పగవారిపంచలపాలైన బ్రదుకు।
తగువేంకటేశ్వరు దలచనిబ్రదుకు। పొగకు నోపక మంట బొగిలేటి బ్రదుకు॥
884)పాడి
ప॥ కటకటా జీవుడా కాలముదోలుకరాగ। సటవటలనే పొద్దు జరపేవుగా॥
చ॥ సమత నన్నియు జదివి కడపటను। కుమతివై అందరి గొలిచేవుగా।
తమిగొనిప్రేమ నెంతయును గంగకు బోయి। తమకించి నూతినీరు దాగేవుగా॥
చ॥ తనువు బ్రాయము నమ్మి దానధర్మము మాని। చెనటివై కర్మాలు సేసేవుగా।
వొనరగ మీదనొడ్డినమొగులు నమ్మి। దొనలనీళ్ళు వెళ్ళదోసేవుగా॥
చ॥ యెలమితో దిరువేంకటేశు గొలువలేక। పొలమురాజులవెంట బొయ్యేవుగా।
చిలుకకువలె బుద్ధిచెప్పిన గానలేక। పలుమారకే తోజు బాడేవుగా॥
885)సాళంగం/కాంభోజి
ప॥ నీవే మూలమువో నేరిచినపెద్దలకు। దేవుడు నీయందులోనే తిరమాయ నిదివో॥
చ॥ బాపురే వో దేహమా బాపురే వో నీవు। వోపి నే బెట్టినకొద్ది నుందువుగా।
రూపు నీవు గలిగితే రుచులెల్ల గానగద్దు। చాపలాన ధర్మములు సాధింపగలదు॥
చ॥ మెచ్చితి నోమనసా మెచ్చితివో నీవూ నా-। యిచ్చకొలది నెందైనా నేగుదువుగా।
అచ్చపునీకతమున నవుగాము లెంచగద్దు। పచ్చిగా యేమూర్తినైనా భావించగలదు॥
చ॥ మేలు మేలు నాలికె మేలు మేలు నీవు। వోలి యేమాటకునైనా నొనరుదుగా।
చాలి నీవు మెలగంగ చదువు చదువగద్దు। పోలించి శ్రీవేంకటేశు బొగడగగలదు॥
886)నాట/తోడి
ప॥ కాయము జీవుడుగలనాడే తెలియవలె। యీయత్నములు దనకెన్నడు॥
చ॥ సతతము సంసారజడుడు దానట యాత్మ-। హితవు దెలుసుకాల మెన్నడు।
రతిరసముల వూరకే ప్రాయ మెడలంగ। యితరసుఖము దనకెన్నడు॥
చ॥ యెడవక ద్రవ్యమోహితుడై తిరుగ దన-। యిడుమపాటు మాను టెన్నడు।
కడలేనిపొలయలుకలుచేత దనదేహ-। మిడియగ నిజసుఖ మెన్నడు॥
చ॥ శ్రీవేంకటేశుని జేరి తక్కినసుఖ-। మేవగించుకాల మెన్నడు।
శ్రీవల్లభునికృప సిరిగా దలచి జీవు-। డీవైభవము గాంచు టెన్నడు॥
887)సామంతం/శంకరాభరణం
ప॥ ఆతడే సకలవ్యాపకు డతడే యాతురబంధువు-। డతడు దలపులముంగిట నబ్బుట యెన్నడొకో॥
చ॥ సారెకు సంసారంబనుజలనిధు లీదుచు నలసిన-। వారికి నొకదరిదాపగువా డిక నెవ్వడొకో।
పేరినయజ్ఞానంబనుపెనుజీకటి తనుగప్పిన। చేరువవెలుగై తోపెడిచెలి యిక నెవ్వడొకో॥
చ॥ దురితపుకాననములో త్రోవదప్పినవారికి। తెరువిదె కొమ్మని చూపెడిదేవు డిదెవ్వడొకో।
పెరిగినయాశాపాశము పెడగేలుగ దనుగట్టిన। వెరవకుమని విడిపించేటివిభు డిక నెవ్వడొకో॥
చ॥ తగిలినయాపదలనియెడిదావానలములు చుట్టిన। బెగడకుమని వడివార్చెడిబిరు దిక నెవ్వడొకో।
తెగువయు దెంపునుగలిగినతిరువేంకటవిభు డొక్కడే। సొగిసి తలంచినవారికి సురతరువగువాడు॥
888)ముఖారి
****

****

పll ఎక్కడనున్నా నీతడు। దిక్కులు మాదెస దిరిగీగాక॥
చll సరసుడు చతురుడు జగదేకగురుడు। పరమాత్ము డఖిలబంధువుడు।
హరి లోకోత్తరు డతడే నామతి। సిరితో బాయక చెలగీగాక॥
చll ఉన్నతోన్నతు డుజ్జ్వలు డధికుడు। పన్నగశయనుడు భవహరుడు।
యిన్నిటగలిగిన యిందిరరమణుడు। మన్ననతో మము మనిపీగాక॥
చll మమతల నలమేల్మంగకు సంతత- । రమణుడు వేంకటరాయడు।
జమళిసంపదల సరసవిభవముల। తమకంబున మము దనిపీగాక॥

889)ఆహిరి
పll చెలి నేడు తా నేమి సేయునమ్మ॥
అపll చెలియేమి సేయు నీచెలు లేమి సేయుదురు। చెలువైన విభునిమేనిచెలు వింత సేయగా॥
చll సతి నేడు బంగారుచవికెలో జిత్రంపు। గతులెంత చూపిన గడకంట జూడదు।
ఆతనిజూచిన మంచియబ్బురపు జూపులు। ఆతనివెంటనే పోయ నటుగాబోలు॥
చll తేనియలూరేటి మంచితియ్యని మాటలు మంత్ర- । గానములుగా వినుపించి కడువేసరితిమి।
వానిమాటలు విన్న వలనై నముదమున। వీనులు ముద్రించినవిధముగాబోలును॥
చll నిచ్చళపుమోమున నెయ్యము దయలువారె। బచ్చనచేతలు గుబ్బలిపై నిండనొప్పెను।
అచ్చపువేడుక వేంకటాద్రీశు డీరేయి। నెచ్చలికి నిచ్చినట్టినేరుపు గాబోలును॥

890)సామంతం/రంజని
పll ఇత్తడి బంగారుసేయ నింతకు నేరుతునంటూ। కొత్తసేతలెల్ల దొరకొంటిగా నీవు॥
చll హీనులైనవారు నిన్ను నేచి కొలిచిన ఘన- । మైనపదవుల బెట్టేయటువలెనే।
మానక యెవ్వతెనైన మచ్చిక దగిలి నాతో- । నానిపట్టి సరిసేసే వద్దిరా నీవూ॥
చll కడుబాతకులు నిన్ను గదిసి కొలిచేరంటా- । నడరి పుణ్యులజేయునటువలెనే।
కడగి యెవ్వతెనైన గాజు మాణికము సేసి। వడి నన్ను గెరలించవద్దురా నీవూ॥
చll దిందుపడ మాయసేసి దేవుడ నేగానంటా- । నందరి భ్రమలబెట్టునటువలెనే।
అందమైనతిరువేంకటాద్రీశ నీప్రేమ। చెంది నన్ను గూడి దాచజెల్లునా నీవూ॥

891)బౌళి
పll ఎక్కడ చొచ్చెడి దీభవమేదియు గడపల గానము। వుక్కున బరితాపాల మూదల మండెడి॥
చll హృదయవికారము మాన్పగ నేతెరగును సమకూడదు। మదనానందము చెరుపగ మందేమియు లేదు।
పొదలినదేహగుణంబుల బోనడువగ గతి గానము। బ్రదికించినకోరికెలకు బ్రాయము దిరిగినది॥
చll కమలినయజ్ఞానం బిది కన్నులముందర గానదు। తిమిరము పొదిగొని చూడ్కికి దెరువేమియు లేదు।
తెమలనియాశాపాశము తెంపగ సత్వము చాలదు। మమకారము వెడలింపగ మతి యెప్పుడు లేదు॥
చll దురితంబులు పుణ్యంబులు తొడిబడ నాత్మను బెనగొని। జరగగ శరీరధారికి సత్కర్మము లేదు।
తిరువేంకటగిరిపతియగు దేవశిఖామణిపాదము। శరణని బ్రదుకుటదప్పను సన్మార్గము లేదు॥

892)ఆహిరి/కాంభోజి
పll ఏపనులు సేసినా నిటువలెనేపో। యీపనికి జొరనిపని యేటిలోపైరు॥
చll హరికథలమీదిప్రియమబ్బెనా తొంటితమ- । పరిపక్వమగుదపఃఫలముగాక॥
గరిమె నివిలేకున్న గలకాలములు జేయు- । నిరతంపు దపమెల్ల నీటిపై వ్రాత॥
చll నారాయణునిభక్తి ననిచెనా ధనమెల్ల। బారజల్లిన దానఫల మదియపో।
కోరి యిది లేకున్న కోటిదానములైన। పేరుకొన వరతగలపినచింతపండు॥
చll వదలకిటు వేంకటేశ్వరుడే దైవంబనుచు। జదువగలిగిన మంచిచదు వదియపో।
పదిలముగ నీవిధము పట్టియ్యకుండినను। చదువు లసురలు మున్ను చదివేటిచదువు॥

893)సామంతం/హుసేని
పll అతనికెట్ల సతమైతినో కడు- । హితవో పొందులహితవో యెఱగ॥

****

****

చ|| హృదయము తలపున నిరవయినగదా| పదిలమౌను లోపలిమాట|
వెదకినచిత్తము వెర వెఱుగదు నే- | నెదిరి నెఱగ నే నేమియు నెఱగ||
చ|| కాలూద మనసుగలిగినకదా నా- | తాలిమి మతిలో దగులౌట|
మేలిమిపతితో మెలగుటేదో నే- | నేలో నే నిపుడెక్కడో యెఱగ||
చ|| నేడని రేపని నే నెఱిగికదా| పోడిమి మతిలో పొలుపౌట|
వాడే వేంకటేశ్వరుడు రాగలిగె| ఆడుజన్మ మేనౌటిది యెఱగ||

894)మాళవి/ఖరహరప్రియ
ప|| ఎట్టు నమ్మవచ్చునే ఇంతి మనసు నేడు| వొట్టి యొక వేళ బుద్ధి యొకవేళా వచ్చునా||
చ|| వెన్నెల బయట నుండి వేడి బడి యిందాకా| సన్నల నీ పతి గూడి చల్లనైతివి|
వున్న తపు జందురు డొక్కడే వెన్నెలొక్కటే| కన్నె భావాలు రెండుగతులాయ నివిగో||
చ|| కోయిల కూతలకే గుండె బెదరి యిందాకా| యీ యెడ నీ పతి గూడి యిచ్చగించేవు|
ఆ యెడా బలు కొక్కటే అప్పటి నీవు నీవే| రాయడి నీ గుణములే రెండుదెఱుగులాయ||
చ|| వేడుక చల్లగాలి విసిగితి విందాకా| కూడి శ్రీవేంకటేశుతో కోరే వదియే|
ఆడనే యీల వట్ట మదియును నొకటే| యీడా నాడా దలపోత లివియే వేరు||

895)కాంభోజి
ప|| ఉమ్మడినే యేమనినా మారకుండను| అమ్మరో యెంతట గబ్బియనకు మీ నన్నను||
చ|| మాటలు నీ వాడితేను మంచి తేనెలుగారీని| గాటమై నీ చేతవైతే కారమయ్యీని|
యీటు వెట్టితే జవి యిదొకటీ నదొకటీ| కూటమి కాననరాదు కోపగించరాదు||
చ|| కన్నుల నీవు చూచితే కడు వెన్నెల గాసీని| యెన్నబోతే నీ సుద్దులు యెండగాసీని|
పన్నినవి నీ గుణాలు పచ్చియును వెచ్చియును| అన్నీ జేతబట్టరాదు అటు దోయరాదు||
చ|| నీ వాసలు వెట్టితేను నిలువు నూరు వండీని| భావించి నీ సింగారాలు పాలుకొనీని|
యీవల శ్రీవేంకటేశ యింతలో నన్నేలితివి| చేవదేరె ననరాదు చిగురనరాదు||

896)కాంభోజి
ప|| ఎట్టుసేసినా జేయి యెదురాడను| నెట్టుకొని చూచేవి నీ మహిమలికను||
చ|| మొగము నీవు చూచితే మొక్కుచును సంతోసింతు| నగితేనే నీ మేలు నమ్ముదు నేను|
బిగి వీడెమిచ్చితేనే చెప్పుకొందు జెలులతో| పగటు నీ చిత్తము నా భాగ్యమికను||
చ|| మాటలు నీ వాడితేనే మనసు గరుగుదును| గాటాన చేయి వేసితే గడు మెత్తును|
పాటించి గోరనంటితే పలుమారు జెలగుదు| కోటికి నీ కరుణే కోరితి నేనికను||
చ|| పచ్చడము గప్పితేను పలుమారు నిన్ను మెత్తు| మచ్చిక నీవు చూపితే మరుగుదును|
ఇచ్చకుడ శ్రీవేంకటేశ నన్ను గూడితివి| సచ్చియైన నీ మన్ననే బతుకు నా కికను||

897)కాంభోజి
ప|| చూచితి దనసరిత సుద్దు లేటికో యమ్మ| చేచేత నిక బొంక జెల్లదో యమ్మ||
చ|| జడిసి లోతుమాటల జాణతనా లాడీ నన్ను| తడివితే దలదీసి తక్కించీ నమ్మ|
చిడుముడి చిల్లరపు సేతల మమ్ము జెనకీ| పడుచు మాటల వాని పసయేమిటమ్మా||
చ|| ఆ రీతి నాఱడి బెట్టి యంతలో నడుగుకొనీ| గోర బొయ్యేదాని కింత గొడ్డ లేలమ్మ||
సారెకు మాట పట్టు సాధించి నడచీని| తీరకుండా జగడాలు తిద్ద బొయ్యీ నమ్మా||
చ|| పొందుగాని తమకాల బోధించ వచ్చీని| యిందరిలో నెక్కుడాయనిక నేలమ్మా|
అందపు శ్రీవేంకటేశుడాదరించి కూడెనన్ను| నింద లెల్ల బాసె నెమ్మదినే యమ్మా||

898)బలహంస
ప|| ఎక్కడా నెఱుగమమ్మ యిటువంటి బత్తి| చిక్కంచే దెటువలెనే చేతిలోనికతని||
చ|| మనసు నొచ్చినంటా మాటలాడ వెరచేవు| చెనకే దెటువలెనే చెలువునిని|
వనితరో పతి కొప్పు వంగీనంటూ లోగేవు| పెనగే దెటువలెనే ప్రియమైన వేళను||

****

చ॥ వెంగెమవునో యనుచును వెస నవ్వజాల్వు। సంగతయ్యే దెటులనే సరసములు।
యెంగిలయ్యీ నంటామోవి యించుకంతా నడుగవు। ముంగిట రతులనింక ముందెటువలెనే॥
చ॥ సిగ్గువడీనో యంటా చెరగుపట్టి తియ్యవు। వెగ్గళించే దెట్టే శ్రీవేంకటేశుని।
యెగ్గు వట్టీనోయంటా నిట్టెగోరు దాకించేవు। వొగ్గి కూడితివి యిట్టే వుబ్బుతెలిసే దెట్టే॥

899)శంకరాభరణం
ప॥ దేవుడుగలవారికి దిగులు జింతయు లేదు। శ్రీవిభుడే అన్నిటా రక్షించుగనక॥
చ॥ యేలికగలబంటుకు యేవిచారములేదు। వోలి మగడుగలాలికి వొప్పమి లేదు।
పోళిమి దండ్రిగలపుత్రుని కంగద లేదు। మేలుగా బండినభూమికి గరవులేదు॥
చ॥ బలముగలరాజుకు భయమేమియు లేదు। కలిమిగలవాని కక్కర లేదు।
యిల నాచారవంతుని కేపాపమును లేదు। తలపుబుణ్యముగల ఆతనికి జేటు లేదు॥
చ॥ గురువుగలవానికి గొఱత యేమియు లేదు। పరముగలవానికి భ్రాంతులు లేవు।
యిరవై శ్రీవేంకటేశు డిన్నిటా మాకు గలడు। అరయ దాసులము మా కడ్డాకే లేదు॥

900)శ్రీ
ప॥ ఎట్టు వేగించే దిందుకేగురే సితరకాండ్లు। వెట్టివేమి సేయుమంటా వెన్నడించే రిపుడు॥
చ॥ వొంటికాల గుంటికుంటి వూరిబందెలకు జిక్కి। పంటదాక దున్నె నొక్కపసురము।
గంటుగంటులాక లొత్తి కల్లలనడిమిపంట। కుంటివాడు గావలుండి కుప్ప లేరుపరచె॥
చ॥ కలది కుక్కిమంచము కన్నవారెల్లా బండేరు। తలెతో దొగ్గినంబలి దావకూళ్ళు।
వెలిగంతలకొంపలు వీడుబట్లు చూపేరు। తలవరులెందులోనా దప్పు వెదకేరు॥
చ॥ వొళ్ళుచెడ్డవా డొకడు వుభయమార్గము గొని। కల్లదొరపుట్టుబడి కడుగట్టీని।
చల్లనిశ్రీవేంకటేశ సకలలోకపతివి। యిల్లిదె నీశరణంటి మిందరిని గావవే॥

901)లలిత
ప॥ దేవ నీవిచ్చేయందుకు దీనికిగా నింతయేల। యేవేళ మాయెరుకలు యెందుకు గొలుపును॥
చ॥ యెవ్వరివసములు బుద్దెరిగినడచేమన। యివ్వల నారాయణ నీవియ్యక లేదు।
దవ్వుచేరువ మనసుతనయిచ్ఛయితే గనక। రవ్వగ మృగాదులెల్ల రాజ్యమేలనేరవా॥
చ॥ సారెకు నిన్ను దలపించ జంతువులవసమా। కేరి నీవు జిహ్వ బరికించగాగాక।
యీరీతి లోకమెల్లా దమయిచ్ఛకొలదులనయితే। దూరాన గొక్కెరలు చదవవా వేదాలు॥
చ॥ యిందరిపాపపుణ్యాలు యిన్నియు నీచేతలే। కందువ స్వతంత్రులు గారు గాన।
చందపుశ్రీవేంకటేశ శరణంటి నిదె నీకు। చెంది నీవే కాతువుగా చేతలూను వలెనా॥

902)శుద్ధవసంతం
ప॥ ఇంతటిదైవమవు మాకు నిటు నీవు గలుగగ। యెంతవారమో భాగ్య మేమిచెప్పే దికను॥
చ॥ తలకొని వొకకొంతధనము గనినవాడు। వెలలేనిగర్వముతో విఱ్ఱవీగీని।
బలువుతో వొకరాజు బట్టి కొలిచినవాడు। సలిగెతో నాకెవ్వరుసరి యనీని॥
చ॥ వింతగా నొకపరుసవేది చేత గలవాడు। యెంతవారి గైకోడు యెక్కడంటాను।
పొంత నొకమంత్రము పంపుసేయించుకొనేవాడు। అంతటికీ గురుడంటానని మురిసీని॥
చ॥ యెగువ నొకదుర్గము నెక్కుక యేలేవాడు। పగవారి గైకొనక బలువయ్యీని।
అగపడి శ్రీవేంకటాద్రిమీదనున్న నిన్ను। దగ నమ్మినట్టివాడ ధన్యుడ నేను॥

903)లలిత
ప॥ ఆతుమ సంతసపెట్టుటది యెఱుక తా- । నేతెరువు నొల్లకుండు టదియే యెఱుక॥
చ॥ ముంచినబంధములలో ముణుగుడువడక తా- । నంచల విడదన్నుటిది యెఱుక।
చంచలపువిషయాల సగ్గుడుమగ్గుడుగాక। యెంచి హరిదలపోయు టిదియే యెఱుక॥
చ॥ పాయనియర్థములకు బంటుబంటై తిరుగక। ఆయతమై మోసపోని దది యెఱుక।
పాయపుగామినలతో బలుమారు జేయుపొందు। హేయమనితలపోయు టిదియే యెఱుక॥

చ॥ ధరమీదగలప్రాణితతుల నొప్పించక। అరయగ సముడగు టది యెఱుక।
గరిమల శ్రీవేంకటపతిదాసుడై। యిరవొంద సుఖియంటదియే యెఱుక॥

904) బౌళి

ప॥ కొందరి కివి సమ్మతియైతే కొందరి కవి గావు।
యిందరిలోపల నీవెడమాయలు యేగతి దెలిసే నేనయ్యా॥

చ॥ దూరము కర్మమునకు జ్ఞానము: తోడునే వొండొకటికిని।
దూరము: పరమునకు బ్రపంచము తొలుత విరుద్ధంబు।
దూరము విరతికి సంసారము: తుదమొదలే లేదు।
యీరీతుల నీ వెడమాయలు యేగతి దెలిసెద నేనయ్యా॥

చ॥ కూడదు దేహమునకు నాత్మకు గోత్రవిరోధం బెన్నడును।
కూడదు కోపమునకు శాంతము గుణావగుణములను।
కూడదు బంధమునకు మోక్షము కోరికలే కట్లుగాన।
యేడ గొలదిగా శ్రీహరిమాయలు యేగతి దెలిసెద నేనయ్యా॥

చ॥ శ్రీవేంకటపతి నన్నీగతి జిక్కించితి నీజగమునను।
భావింపగాను నీమహిమ బహుముఖములయర్థముగాన।
యేవిధమును నేటికి నాకిక యెందెందని తగిలెద నేను।
దైవికమగు నీదాసానుదాస్యము దక్కినదే నాకు॥

905) సాళంగనాట

ప॥ మొక్కరే మొక్కరే మీరు ముందు ముందే జయ లిడి। దక్కి శ్రీవేంకటేశుడే తానైనదేవునికి॥

చ॥ కరములు వే యవే కరములును భయం-। కరనఖాయుధములు కడలే వవే।
సిరి దొడపై నదె సింహపునెమ్మో మదే। నరరూపు సగమదె నరసింహునికి॥

చ॥ వంకరకోర లవె వజ్రపుదంతము లవె। సంకును జక్రము నిరువంకలా నవె।
జంకెల నేత్రము లవె జడలు మూపున నవె। అంకె నభయహస్తము అదె నరహరికి॥

చ॥ నిక్కినకర్ణము లవె నీలిముచ్చవుర మదె। యెక్కలమొలపూసల నొక్కరూ పదె।
తొక్కినపాపము లవె తోడనే శ్రీవేంకటాద్రి। పక్కెరనరసింహపుప్రళయసింహునికి॥

906) సాళంగనాట/కాంభోజి

ప॥ ఇదియే మర్మము హరి యిందుగాని లోనుగాడు। పదపడి జీవులాల బదుకరో॥

చ॥ హరి గానలేరు అరసెందువెదికినా। హరిదాసు లెఱుగుదు రడుగరో।
గరిమె బ్రత్యక్షము గాడు దేవు డెవ్వరికి। ధర బ్రత్యక్షము హరిదాసుల గొలువరో॥

చ॥ చేత ముట్టి గోవిందుని శిరసు పూజించలేరు। చేతులార ప్రసన్నులసేవ సేయరో।
జాతిగాగ విష్ణునిప్రసాద మేడ దొరకీని। ఆతల వారి బ్రసాద మడుగరో॥

చ॥ అంతరంగమున నున్నాడందురు విష్ణుడు గాని। అంతటా నున్నారు వైష్ణవాధికులు।
చెంతల దదియ్యులచేతియనుజ్ఞ వడసి। సంతతం శ్రీవెంకటేశుశరణము చొరరో॥

907) గుజ్జరి

ప॥ ఉపకారి దేవుడు అపకారి గాడు॥

చ॥ దేహంబొసగెను దేవుడు తను దెలియగ శాస్త్రము గడియించె।
దేహాంతరాత్ముడు మరి దేహచైతన్యుడా దాను।
దేహి యేలోకంబున కేగిన దేవుడు దా వెంటనే యేగును।
దేహి కోరినట్టే కమ్మర దేవు డనుమతి ఇచ్చీగాన॥

చ॥ చేయుటకును చేయకమానుటకును జీవుడు స్వతంత్రుడాయంటేను।
కాయపుసుఖములు గోరగ గర్తట కడగనుటకు గర్తగాడా।
యీయెడ నాయెడ నంతర్యామే యిన్నిటికిని బ్రేరకు డింతే।

దాయక పాయక తనతలపుకొలదీ దైవమే సృజియించీగాన॥
చ॥ ఇవి యెరిగి చిత్తమా నీ వితనందే అభిరతి చేయుము।
సదయుడు మనశ్రీవేంకటగిరిసర్వేశ్వరుడు సత్యుడు।
మొదలనే యీయర్థము కిరీటితో మొగి నానతి ఇచ్చినాడు।
అదే నమోహం సర్వభూతేషు అని గీతలలో నున్నది॥

908)లలిత
ప॥ వాడె వేంకటాద్రిమీద వరదైవము। పోడమితో బొడచూపె బొడవైన దైవము॥
చ॥ వొక్కొక్కరోమకూపాన నొగి బ్రహ్మాండకోట్లు। పిక్కటిల్ల వెలుగొందేపెనుదైవము।
పక్కనను తనలోని పదునాలుగులోకాలు। తొక్కి పాదానగొలచేదొడ్డదైవము॥
చ॥ వేదశాస్త్రాలు నుతించి వేసరి కానగలేని- । మోదపుపెక్కుగుణాలమూలదైవము।
పోది దేవతలనెల్ల బుట్టించ రక్షించ। ఆదికారణంబైన అజునిగన్నదైవము॥
చ॥ సరుస శంఖచక్రాలు సరిబట్టి యసురల। తరగ పడవేసినదండిదయివమా।
సిరి పురమున నించి శ్రీవేంకటేశుడయి। శరణాగతులగాచేసతమయినదయివము॥

909)రామక్రియ/బిలహరి
ప॥ సులభమా యిందరికి జూడ సులభముగాక। కలిగె మీకృప నాకు గమలరమణా॥
చ॥ సతతదయాచారసంపన్నుడై మఱికదా। అతిశయవైష్ణవాన కరుహుడౌట।
వ్రతోపవాసతీర్థవరసిద్ధుడై కదా। మితిమీరి నరహరి మీదాసుడౌట॥
చ॥ సకలయజ్ఞఫలము సత్యము ఫలముగదా। ప్రకటించి విష్ణునామపాఠకుడౌట।
అకలంకమతితోడ నాజన్మశుద్ధుడై కదా। అకుటిలమగుమీచక్రాంకితుడౌట॥
చ॥ కెరలి సదాచార్యకృపగలిగినగదా। నిరతి శ్రీవేంకటేశ నిన్ను గనుట।
మరిగి మీపై భక్తి మఱి ముదిరినగదా। అరయ మీకే శరణాగతుడౌట॥

910)శంకరాభరణం
ప॥ అదె వాడె యిదె వీడె అందు నిందు నేగీని। వెదకి వెదకి తిరువీధులందు దేవుడు॥
చ॥ అలసూర్యవీధి నేగీ నాదిత్యునితేరిమిద। కలికికమలానందకరుడుగాన।
తలపోసి అదియును దవ్వు చుట్టరికమని। యిల దేరిమీద నేగీ నిందిరావిభుడు॥
చ॥ చక్క సోమవీధి నేగీ జందురునితేరిమీద। యెక్కువైనకువలయహితుడుగాన।
చుక్కలుమోచినదవ్వుచుట్టరిక మిదియని। యిక్కువతో వీధి నేగీ నెన్నికైనదేవుడు॥
చ॥ యింతులమనోవీధి నేగీ మరుతేరిమీద- । నంతటా రతిప్రియు డటుగాన।
రంతుల నదియు గానరానిచుట్టరికమని। వింతరీతి నేగీ శ్రీవేంకటాద్రిదేవుడు॥

911)బౌళి
ప॥ శ్రీవేంకటేశుడు శ్రీపతియు నితడే। పావనపువైకుంఠపతియును నితడే॥
చ॥ భాగవతములో జెప్పె బలరాముతీర్థయాత్ర- । నాగమోక్షమైనదైవ మాత డితడే।
బాగుగా బ్రహ్మాండపురాణపద్ధతియాత డితడే। యోగమై వామనపురాణోక్తదైవ మీతడే॥
చ॥ వెలయ సప్తఋషులు వెదకి ప్రదక్షిణము- । లలర జేసినదేవు డాత డీతడే।
నెలవై కోనేటిపొంత నిత్యము గుమారస్వామి। కలిమి దనముసేసి కన్నదేవు డీతడే॥
చ॥ యెక్కువై బ్రహ్మాదులు నెప్పుడు నింద్రాదులు। తక్కక కొలిచియున్న తత్త్వ మీతడే।
చక్క నారదాదులసంకీర్తనకు జొక్కి। నిక్కనశ్రీవేంకటాద్రినిలయుడు నీతడే॥

912)బౌళి
ప॥ పట్టినచోనే వెదకి భావించవలెగాని। గట్టిగా నంతర్యామి కరుణించును॥
చ॥ యింటిలోనిచీకటే యిట్టే తప్పకచూచితే। వెంటనే కొంతవడికి వెలుగిచ్చును।
అంటి కానరాని తనయాతుమ తప్పకచూచు- । కొంటే దనయాతుమయు గొబ్బున గాన్పించును॥
చ॥ మించి కఠినపురాతిమీద గడప వెట్టితే। అంచెల దానే కుదురైనయట్టు।

పొంచి హరినామమే యేపొద్దు నాలికతుదను। యెంచి తలచదలచ నిరవౌ సుజ్ఞానము॥
చ॥ వొక్కొక్కయడుగే వొగి ముందర బెట్టితే। యెక్కువై కొండైనా నెక్కు గొనకు।
యిక్కువ శ్రీవేంకటేశు నిటు దినదినమును। పక్కన గొలిచితే బ్రహ్మపట్ట మెక్కును॥

913)నాట
ప॥ పరిపూర్ణగరుడాద్రిపంచాననం। పరమం సేవే పంచాననం॥
చ॥ కౄరదంష్ట్రాగ్నికణఘోరపంచాననం। పారీణచక్రధర పంచాననం।
వీరపంచాననం విజయపంచాననం। భారభూభారహరపంచాననం॥
చ॥ దివిజపంచాననం తీవ్రనఖకాననం। భవనాశినీతీరపంచాననం।
కువలయాకాశసంఘోషపంచాననం। పవిశబ్దదంతరవపంచాననం॥
చ॥ శ్రీవేంకటాఖ్య ఘనశిఖరిపంచాననం। పావనం పంచముఖపంచాననం।
సేవితప్రహ్లాదసిద్ధిపంచాననం। భావితం శ్రీయుక్తపంచాననం॥

914)బౌళి
ప॥ వివేకమెఱుగనివెఱ్ఱులముగాక నేము। దివారాత్రము నిన్నే ద్రిష్టించవలదా॥
చ॥ మానివోడ నమ్మి వొక్కమనుజుడు వార్ధి దాటి। నానార్థములు గూర్చి నటించగాను।
దానవారికృప నమ్మి తగినసంసారవార్ధి-। లోను చొచ్చి దాటి గెల్వ లోకులకు జెల్లదా॥
చ॥ జట్టెడుయినుము నమ్మి సారిది నొక్కడు భూమి। గట్టడిభయములెల్ల గడవగాను।
నెట్టన జక్రాయుధుని నిజనామ మిటు నమ్మి। తట్టి భవభయములు తరి దాటజెల్లదా॥
చ॥ వేలెడుదీపము నమ్మి వెడగుజీకటి బాసి। పోలిమి నొక్కనరుడు పొదలగాను।
ఆలించి శ్రీవేంకటేశు డాత్మలో వెలుగగాను। మేలి మాతని గొలిచి మెరయంగవలదా॥

915)గుండక్రియ
ప॥ ఏమియు జేయగవద్దు యింతలోనె మోక్షము। దీమపువిజ్ఞానమే దివ్యోత్తుఫలము॥
చ॥ పాపచింత మదిలోన బారకుండా నిలిపితే। చేపట్టి దానములెల్లా జేసినంతఫలము।
కోపానలములోన కోరికలు వేల్చితేనే। యేపున యజ్ఞాలు సేసి యేచినంతఫలము॥
చ॥ కనకముపై యాస కాదని పోదొబ్బితేనే। తనకు వేవేలు ఘోరతపములఫలము।
వనితలమోహములవల బడకుండితేనే। దినము గోటితీర్థాలు దిరిగినఫలము॥
చ॥ శ్రీవేంకటేశ్వరు జేరి కొలుచుటే। ధావతిలేనియట్టితనజన్మఫలము।
భావించి యాచార్యపాదపద్మమూలమే। సావధానమున సర్వశాస్త్రఫలము॥

916)సామంతం/సావేరి
ప॥ తెలియక వూరక తిరిగేము। చలమరి కగునా సంతతసుఖము॥
చ॥ హేయము కడుపున నిడుకొని యింకా। చీ యనినమాకు సిగ్గేది।
పాయము పిడికిట బట్టుచునుండేటి-। కాయధారులకు గలదా విరతి॥
చ॥ అంగనలరతులయాసలనీదేటి-। యెంగిలిమనుజుల కెగ్గేది।
ముంగిట నార్గురుముచ్చులగూడిన-। దొంగగురుని కిందుల నిజమేది॥
చ॥ జననమరణములు సరిగని కానని। మనుజాధమునకు మహిమేది।
యెనగొని శ్రీవేంకటేశు శరణమిటు। గని మనకుండిన గతి యిక నేది॥

917)లలిత
ప॥ హరి నీయనుమతో ఆది నాకర్మమో। పరమే యిహమై భ్రమయించీని॥
చ॥ కలుగదు శాంతము కటకట బుద్ధికి। చలమున నింతా జదివినను।
నిలువదు చిత్తము నీపై చింతకు। పలుసంపదలను బరగినను॥
చ॥ తగులదు వైరాగ్యధన మాత్మకును। వొగి నుపవాసము లుండినను।
అగపడదు ముక్తి ఆసలనాసల। జగమింతా సంచరించినను॥
చ॥ విడువదు జన్మము వివేకముననే। జడిసి స్వతంత్రము జరపినను।

****

యెడయక శ్రీవేంకటేశ్వర నీవే। బడిగాచితి విదె బ్రదికితి నేను॥

918)సామంతం/హిందోళం

ప॥ ఇందిరాధిపునిసేవ యేమరకుండుటగాక। బొందితోడిజీవులకు బుద్ధు లేటిబుద్ధులు॥

చ॥ రేయెల్లా మింగిమింగి రేపే వెళ్ళనిమియు। బాయట నిద్రాదేవి పలుమారును।
చాయలకు నిచ్చానిచ్చా జచ్చిచచ్చి పొడమేటి- । మాయజీవులకునెల్లా మని కేటిమనికి॥

చ॥ కనురెప్ప మూసితేనే కడు సిష్టే చీకటౌను। కనురెప్ప దెరచితే క్రమ్మర బుట్టు।
ఘనమై నిమిషమందే కలిమి లేమియు దోచె। యెనయుజీవుల కింక యెఱు కేటియెఱుక॥

చ॥ వొప్పగుబ్రాణము లవి పూరుగాలివెంట। యెప్పుడు లోనివెలికి నెడతాకును।
అప్పుడు శ్రీవేంకటేశు డంతరాత్ము డందరికి। తప్పక యాతడే కాచు తలపేటితలపు॥

919)నాట

ప॥ నిక్కించీ గర్ణములు మానిసిమెకము। నిక్కపుగరుణతో మానిసిమెకము॥

చ॥ కొండ తనకు గద్దెగా గోరి కూచుండిన దదే। నిండురాజసమున మానిసిమెకము।
గండుమీరి దానవునికండలు చెక్కుచు నూర్పు। నిండించీ నాకసము మానిసిమెకము॥

చ॥ కరములువేయింటా గైకొని యాయుధములు। నిరతి జళిపించీ మానిసిమెకము।
సురలను నసురల జూచిచూచి మెచ్చిమెచ్చి। నెరపీని నవ్వులు మానిసిమెకము॥

చ॥ యెక్కించి తొడమీద నిందిరతో మేలమాడీ। నిక్కపుగాగిటను మానిసిమెకము।
అక్కడ శ్రీవేంకటాద్రి నహోబలమునందు। నెక్కొని మమ్మేలెను మానిసిమెకము॥

920)సామంతం/కల్యాణి

ప॥ ఆపద్బంధుడు హరి మాకు గలడు। దూపిలి తలచినా దోషహరము॥

చ॥ గరుడనినెక్కినఘనరేవంతుడు। గరుడకేతనముగలరథుడు।
గరుడడే తనకును గరియగుబాణము। గరిమె నీతడేపో ఘనగారుడము॥

చ॥ పాముపరపై బండినసిద్ధుడు। పాముపాశములపరిహరము।
పామున నమృతముపడదచ్చినతడు। వేమరు నీతడే విషహరము॥

చ॥ కమలాక్షు డీతడు కమలనాథుడును। కమలాదేవికి గైవశము।
అమరిన శ్రీవేంకటాధిపు డితడే। మమతల మా కిదే మంత్రౌషధము॥

921)బౌళి/రాగమాలిక

ప॥ పెరుగపెరుగ బెద్దలుగాగ పెనువెఱ్ఱి వట్టు బుద్దెఱిగితే।
మరులు మఱచితేనే యిన్నిటిగెలిచేమర్మ మునుండీ జ్ఞానులకు॥

చ॥ జననమందినయప్పుడు దేహి సన్యాసికంటే నిరాభారి।
తనర గోపీనకటిసూత్రములతగులములేనిదిగంబరి।
తను దా నెఱుగడు యెదిరి యెదిరి నెఱగడు తత్త్వధ్యానాలయ నిర్మలచిత్తుడు।
పెనగేకోరిక యించుకంత లేదు పేరులేనివాడు వీడువో యమ్మా॥

చ॥ నిద్దురవొయ్యేటియప్పుడు దేహి నిత్యవిరక్తునివంటిఘనుడు।
బుద్ధి సంసారముపై నించుకా లేదు భోగమేమీ నొల్లడు।
వొద్దనే యేపనులకు జేయబోడు వున్న లంపటాల కేమియు జొరడు।
కొద్దిలేనియాస యెందువోయనొకో కోప మేమిలేదు వీడివో యమ్మా॥

చ॥ హరి శరణన్న యప్పుడు దేహి అమరులకంటే కడునధికుడు।
పరమునిహము నఱచేతిదే ప్రయాస మించుక లేదు।
దురితము లేదు దుఃఖములు లేవు తోడనే వైకుంఠ మెదురుగా వచ్చు।
గరిమ శ్రీవేంకటేశుడు వీడివో కానరైరిగా యిన్నాళ్ళమ్మా॥

922)లలిత/కాంభోజి

ప॥ ఇరవగువారికి యిహపర మిదియే। హరిసేవే సర్వాత్ములకు॥

****

చ|| దురితమోచనము దుఃఖపరిహరము| హరినామమెపో ఆత్మలకు|
పరమపదంబును భవనిరుహరణము| పరమాత్ము చింతే ప్రపన్నులకు||
చ|| సారము ధనములు సంతోషకరములు| శౌరికథలు సంసారులకు|
కోరినకోర్కియు కొంగుబంగరువు| సారె విష్ణుదాస్యము లోకులకు||
చ|| యిచ్ఛయగుసుఖము యిరవగుపట్టము| అచ్చుతుకృప మోక్షార్థులకు|
అచ్చపుశ్రీవేంకటాధిపుశరణము| రచ్చల మాపాలి రాజ్యపుసుగతి||

923)సాళంగం/రంజని
ప|| ఉన్నవిచారములేల వోహో సంసారులాల| యిన్నిటి కితడే రక్ష యిదే మీకు మనరో||
చ|| తక్కక బ్రహ్మలగన్న తండ్రి గొలిచి మీరు| యెక్కువ సంతతిగల్గి యీడేరరో|
అక్కున లక్ష్మీనారాయణుల దలచి మీరు| చొక్కి మీమీదంపతులు సుఖమున నుండరో||
చ|| భవరోగవైద్యునిపాదములు సేవించి| భువి రోగముల బాసి పొదలరో|
తవిలి పదిదిక్కులు తానైనవాని| గవిసి పొగడి దిక్కుగలిగి బ్రదుకరో||
చ|| తల్లిదండ్రి నీతడే తగ జుట్ట మీతడే| యెల్లగా బుట్టించి పెంచేయేలి కీతడే|
చల్లగా శ్రీవేంకటేశు శరణంటి మిదె మేము| కొల్లగా మీరెల్లా మమ్ము గుఱిగా వర్ధిల్లరో||

924)సామంతం/ద్విజావంతి
ప|| కంటి నిదే యర్థము ఘనశాస్త్రములు దవ్వి| నంటున నిందుకంటెను నాణె మెందూ లేదు||
చ|| మేటివైరాగ్యముకంటే మిక్కిలి లాభము లేదు| గాటపువిజ్ఞానముకంటే సుఖము లేదు|
మీటైనగురువుకంటే మీద రక్షకుడు లేడు| బాటసంసారముకంటే పగ లేదు||
చ|| పరపీడసేయుకంటే పాపము మరెందు లేదు| పరోపకారముకంటే బహుపుణ్యము లేదు|
నిరతశాంతముకంటే నిజధర్మ మెందు లేదు| హరిదాసుడౌకంటే నట గతి లేదు||
చ|| కర్మసంగము మానుకంటే దేజము లేదు| అర్మిలి గోరికమానేయంతకంటే బుద్ధి లేదు|
ధర్మపు శ్రీవేంకటేశు దగిలి శరణుజొచ్చి| నిర్మలాస నుండుకంటే నిశ్చయము లేదు||

925)గుజ్జరి/రాగమాలిక
ప|| ఆతనినే నే కొలిచి నే నందితి బో నిజసుఖము|
శ్రీతరుణీపతి మాయాధవుడు సృష్టియింతయును హరి మూలము||
చ|| కోరుదుమా దుఃఖములు కోర కేతెంచు తముదామే|
ఆరీతులనే సుఖములు యేతెంచు నందును విచార మంతేల|
సారెకు దైవాధీనము లివి రెండు స్వయత్నములుగా వెవ్వరికి|
కోరేటి దొకటే హరిశరణాగతి గోవిందుడే యింతకు మూలము||
చ|| కమ్మంటిమా ప్రపంచము ప్రపంచము గలిగీ స్వభావము అందుకది|
యిమ్ములు మోక్షము యీరీతులనే యీశ్వరుడిచ్చిన యిది గలుగు|
కమ్మి అంతర్యామికల్పితంబు లివి కాదనవుననరా దెవ్వరికి|
సమ్మతించి ఆసపడియెడి దొకటే సర్వలోకపతి నిజదాస్యము||
చ|| సరి నెఱుగుదుమా పోయినజన్మము సారెకు నేమేమి చేసితిమో|
యిరవుగ నట్లా మీదటిజన్మముయెఱుకలు మఱపులు యికనేలా|
నిరతమై శ్రీవేంకటేశుడు తనయిచ్ఛ నిర్మించిన దిది యీదేహము|
గరిమెల నాతనికైంకర్యమెపో కలకాలము మాకు కాణాచి||

926)గుజ్జరి/మోహన
ప|| దైవము నీవే గతి మాతప్పులు పనిలేదు| శ్రీవల్లభుడవు నీవే చేకొని కావగదే||
చ|| జనని నీమాయా, జనకుడవు నీవు, | జనులము నేమిందర మొకసంతతిబిడ్డలము|
వొనరెడిదినభోగములు వూరేటిచనుబాలు| మునుకొను మానడవళ్ళివి ముద్దులు మీకివివో||
చ|| ధర బశుపక్షిమృగాదులు తగ తోబుట్టుగులు| వురటగుమాదేహంబులు వుయ్యలతొట్టెలలు|

మరిగినసంసారము బొమ్మరిండ్లయాట లివి। నిరతి మాయజ్ఞానంబు నీకే నవ్వులయ్యా॥
చ॥ చావులుబుట్టుగు లాడెడిసరి దాగిలిముచ్చిములు। భావపుటారంభంబులు బాలలీలగతులు।
కైవశమందగ శ్రీవేంకటపతి నీదాస్యం బిది। మావంటివారికెల్లను నీమన్ననలాలసలు॥

927)పాడి
ప॥ మఱియు మఱియు నివె మాపనులు। మెఱసితి మిందే మిక్కిలివి॥
చ॥ నారాయణునకు నమస్కారము। ధారుణీపతికిని దండము।
శ్రీరమణునకును జేరి శరణ్యము। వారిధిశాయికి వరుస జోహారు॥
చ॥ రామకృష్ణులకు రచనలబంటను। దామోదరునకు దాసుడను।
వామనమూర్తికి వాకిటిగొల్లను। సోమార్కనేత్రునిసొరిదిలెంకను॥
చ॥ గోవిందునికే కొలువులు సేతుము। దేవోత్తముబడి దిరుగుచును।
భావజగురునకు పంపునడతుము। శ్రీవేంకటపతి సేవింతుము॥

928)శ్రీ
ప॥ తప్పదోయవే దైవశిఖామణీ। యిప్పుడు నీకృప నెనసితి నేను॥
చ॥ అనలము బొడగని యటునిటు మిడుతలు। కినిసి యందు మగ్గినయట్లు।
అనువగువిజ్ఞాన మాత్మ వెలుగగ। మొనసి యింద్రియములు మూగీ నాకు॥
చ॥ అఱిమురి గమలము లటు వికసించిన। మెఱసి తుమ్మెదలు మించుగతి।
తఱి నాహృదయము తగవికసించిన। తఱమీ నజ్ఞానతమ మది నాకు॥
చ॥ యీరీతి శ్రీవేంకటేశ్వర యిన్నియు। నూరకే యుండగా నొదిగియుండె।
నేరిచి నీభక్తి నిలుపగ మదిలో। చేర గతిలేక చిమిడీ నదివో॥

929)మాయామాళవగౌళ
ప॥ చదువులోనే హరిని జట్టిగొనవలెగాక। మదముగప్పినమీద మగుడ నది గలదా॥
చ॥ జడమతికి సహజమే సంసారయాతన యిది। కడు నిందులో బరము గడియించవలెగాక।
తొడరి గాలప్పుడు తూర్పెత్తక తాను। విడిచి మఱచిన వెనక వెదకితే గలదా॥
చ॥ భవబంధునకు విధిపాపపుణ్యపులంకె। తివిరి యిందునే తెలివి తెలుసుకోవలెగాక।
అవల వెన్నెలలోనే అల్లునేరే ళ్లింతే। నివిరి నిన్నటివునికి నేటికి గలదా॥
చ॥ దేహధారికి గలదే తెగనియింద్రియబాధ। సాహసంబున భక్తిసాధించవలెగాక।
యిహలను శ్రీవేంకటేశుదాసులవలన। వూహించి గతిగానక వొదిగితే గలదా॥

930)లలిత
ప॥ కలది గలట్టే కర్మఫలంబులు। నిలిపితిమా నేము నిమ్మకు బులుసు॥
చ॥ యెంత సేసినా యిహమున జీవికి। చెంత నజుడు వ్రాసినకొలదే।
వంతల ముంటికి వాడి వెట్టితిమూ। కొంతతీపు చెఱకుకు జల్లితిమా॥
చ॥ ఘనముగ బుద్ధులుగఱపినదేహికి। మును నోచిననోముఫలంబే।
నినుపు టెంకాయకు నీరు నించితిమా। వొనర వేమున జేదు నించితిమా॥
చ॥ యిరవుగ శ్రీవేంకటేశుడే ప్రాణికి। కెరలి భాగ్య మొసగినయంతే।
మరువమునకు బరిమళము సేసితిమా। పెరిగేటియడవులు పెంచితిమా॥

931)లలిత/రాగమాలిక
ప॥ వెలుపలెల్ల తనలోనుగాక తను విడువదు వెడమాయా।
నలువున యోగీంద్రులెల్ల మునునడచినమార్గంబు॥
చ॥ జీవము నిర్జీవముగాక సిద్ధించదు పరము।
వాపులెల్ల నొకవావిగాక మఱి వదలదు ప్రపంచము।
భావంబెల్ల నభావముగాక పాయదు కర్మంబు।
దైవజ్ఞులు మును నడచి రిదియపో తప్పనిమార్గంబు॥

చ॥ మాటలెల్ల గడమాటలుగాక మాయదు మలినంబు।
కూటంబులు కాలకూటంబుగాక కొనకెక్కదు భవము।
చాటుదృష్ణ లగచాటునబడక చాలదు సౌఖ్యంబు।
తేటగా మును పెద్ద లివియపో తేర్చినమార్గంబు॥
చ॥ గుణములెల్ల నిర్గుణముగాక తలకూడదు శాంతంబు।
అనువున కనువై అంతయు దాగాక ఆనందము లేదు।
ప్రణుతింపగ శ్రీవేంకటరమణుని బహుళమహిమెల్లా।
గణనకెక్కగా పురాతనులు మును కడకట్టినమతము॥

932)గౌళ

ప॥ రెండుమూలికలు రేయిబగలు నున్నవి। అండదేహమం దొకటి ఆతుమలో నొకటి॥
చ॥ యిదివో రసబద్ధము, యింద్రియములు మేనిలో। పదిలముగా నిలిపి బంధించుట।
అదివో వేధాముఖ, మంతరంగపుమనసు। చెదరకుండా జొనిపి శ్రీహరిదలచుట॥
చ॥ తారవిద్య గంటిమి తగిలి నాసాగ్రమందు। మేరతో ద్రిష్టినిలిపి మేలుబొందుట।
చేరువ సువర్ణవిద్య, చిత్తములో బ్రణవము। ధీరత నాదముసేసి దేవుని బొగడుట॥
చ॥ పుటజయమాయ నిట్టె పుణ్యపాపము లందులో। కుటిలపుగోరికల కొన దుంచుట।
యిటులనే శ్రీవేంకటేశు డిందిరయును। అటు ప్రకృతిపురుషునటొరవచ్చుట॥

933)శంకరాభరణం

ప॥ అంగనలాల మనచే నాడించుకొనెగాని। సంగతెఱిగిననెరజాణ డితడే॥
చ॥ వొడలులేనివాని కొక్కడే తండ్రాయగాని। తడయక పురుషోత్తము డితడే।
బడబాగ్ని జలధికి బాయకల్లుడాయగాని। వెడలించె నమృతము విష్ణుడితడే॥
చ॥ పులిగూడుదిన్నవానిపాం దొక్కటే సేసెగాని। నలువంక లక్ష్మీనాథు డితడే।
చలికి గోవరివానివరుస బావాయగాని। పలుదేవతలకెల్ల ప్రాణబంధు డితడే॥
చ॥ యెక్కడో గొల్లసతుల కింటిమగడాయగాని। తక్కకవేదకేపరతత్త్వ మితడే।
మిక్కిలి శ్రీవేంకటాద్రిమీద మమ్ము నేలెగాని। తక్కక వేదముచెప్పేదైవమీతడే॥

934)లలిత/ఆనందభైరవి

ప॥ నీ వేలికవు మాకు నీదాసులము నేము। ఆవల నితరుల నే మడుగబొయ్యేమా॥
చ॥ పసురమై వుండి యిచ్చీ బక్కన గామధేనువు। యెసగి మ్రానైవుండి యిచ్చీ గల్పవృక్షము।
వెస రాయైవుండి యిచ్చీ వేడుక చింతామణి। మసలనిశ్రీపతివి మాకు నిచ్చే టరుదా॥
చ॥ గాలి యావటించి యిచ్చీ గారుమేఘము మింట। వీలి జీర్ణమై యిచ్చీ విక్రమార్కునిబొంత।
కాలినపెంచై వుండి కప్పెర దివ్యాన్నమిచ్చీ। మైలలేనిశ్రీపతివి మాకు నిచ్చే దరుదా॥
చ॥ అండనే కామధేనువ వాశ్రితచింతామణివి। పండినకల్పకమవు భక్తులకెల్లా।
నిండిన శ్రీవేంకటేశ నీవు మమ్ము నేలితివి। దండిగా నమ్మితే నీవు దయజూచు టరుదా॥

935)ముఖారి

ప॥ అక్కరకొదగనియట్టియర్థము। లెక్క లెన్నియైనా నేమి లేకున్న నేమిరే॥
చ॥ దండితో దనకుగానిధరణీశురాజ్యంబు। యెండెనేమి యది పండెనేమిరే।
బెండుపడ గేశవుని బేరుకొననినాలికె। వుండెనేమి వుండకుండెనేమిరే॥
చ॥ యెదిరి దన్ను గాననియెడపులగుడ్డికన్ను। మొదల దెఱచెనేమి మూసెనేమిరే।
వెదకి శ్రీపతిసేవ వేడుక జేయనివాడు। చదివెనేమి చదువు చాలించెనేమిరే॥
చ॥ ఆవల నెవ్వరులేని అడవిలోనివెన్నెల। కావిరి గాసెనేమి కాయకున్ననేమిరే।
శ్రీవేంకటేశ్వరు జేరనిధర్మములెల్ల। తోవల నుండెనేమి తొలగిననేమిరే॥

936)లలిత/కేదారగౌళ

ప॥ పట్టినదెల్లా బ్రహ్మము। దట్టపుజడునికి దైవంబేలా॥

చ॥ ఘనయాచకునకు కనకమే బ్రహ్మము। తనువే బ్రహ్మము తరువలికి।
యెనయు గాముకున కింతులే బ్రహ్మము। తనలోవెలిగేటితత్త్వం బేలా॥
చ॥ ఆకటివానికి నన్నమే బ్రహ్మము। లోకమే బ్రహ్మము లోలునికి।
కైకొని కర్మికి కాలమే బ్రహ్మము। శ్రీకాంతునిపై జింతది యేలా॥
చ॥ భువి సంసారికి పుత్రులె బ్రహ్మము। నవ మిందరి కిది నడచేది।
యివలను శ్రీవేంకటేశుదాసులకు। భవ మతనికృపే బ్రహ్మము॥

937)గుండక్రియ
ప॥ నే నేమిసేయుదును నీవు నాలోపలనుండి। శ్రీనాథుడవు నీచేత ఇంతేకాక॥
చ॥ తనువేమిసేయును తనువులోపలయున్న-। చెనటియింద్రియములచేతలుగాక।
మనసేమిసేయును మనసులోపలనున్న-। నినుపుగోర్కులు చేసేనేరములుగాక॥
చ॥ జీవుడేమిసేయును జీవునిబొదుగుకున్న-। భావపుప్రకృతి చేసేపాపముగాక।
చేవదేర బుట్టు వేమిసేయు ముంచుకొన్నట్టి-। దైవపుమాయలోనిధర్మ మింతేకాక॥
చ కాలమేమిసేయును గక్కన శ్రీవేంకటేశు-। డేలి మన్నించేమన్న న యిదియేకాక।
యేల యేల దూర నింక నెవ్వరు నేమిసేతురు। మేలిమి నిను దలచి మెచ్చుటేకాక॥

938)బౌళి
ప॥ పొడవైన శేషగిరి బోయనాయడు। విడువ కిందరి గాచు వెడబోయనాయడు॥
చ॥ పొలసి మీసాలపెద్దబోయనాయడు। మలిగి వీపునగట్టేమంకుబోయనాయడు।
పొలమురాజై తిరిగేబోయనాయడు। వెలయ మోటుననుండేవేటబోయనాయడు॥
చ॥ పొట్టిపొట్టియడుగులబోయనాయడు యెందు। బుట్టుపగసాధించేబోయనాయడు।
బొట్టులమెకమునేసేబోయనాయడు। పట్టపునెమలిచంగుబలుబోయనాయడు॥
చ॥ పొంచి శిగ్గెగ్గెఱగనిబోయనాయడు। మించి రాలమీదదాటేమెండుబోయనాయడు।
అంచెల శ్రీవేంకటేశుడనేబోయనాయడు। పంచ గాలవేలములబలుబోయనాయడు॥

939)ముఖారి
ప॥ వెడమంత్ర మికనేల వేరువెల్లంకులు నేల। పుడమిధరుడు మాకు భువనౌషధము॥
చ॥ హరి యచ్యుతాయంటే నణగు బాపములు। నరసింహా యనియంటే నాటినదుఃఖములు మాను।
పురుషోత్తమాయంటే బుండ్లు బూములు మాను। పరమౌషధ మీతడే పాటింప మాకు॥
చ॥ వాసుదేవ యనియంటే వదలు బంధములెల్లా। వాసికి గృష్ణాయంటే వంతలరోగాలు మాను।
శ్రీసతీశ యనియంటే చింతలన్నియును మాను। గాసిదీర నితడే ఘనదివ్యౌషధము॥
చ॥ గోవిందా యనియంటే గూడును సంపదలు। యీవల మాధవయంటే నిహము బరము జేరు।
దేవ నారాయణయంటే దేహము సుఖియై యుండు। శ్రీవేంకటేశుడే మాకు సిద్ధౌషధము॥

940)రామక్రియ
ప॥ మహి నింతటివారువో మనవారు। బహుమహిమలవారు ప్రపన్నులు॥
చ॥ జయమంది జననజరామరణముల-। భయములేనివారు ప్రపన్నులు।
క్రియలెల్ల నుడిగి మూగినకర్మపుటడవి। బయలుచేసినవారు ప్రపన్నులు॥
చ॥ ధీరులై మాయాంధకారంబు నెదిరించి। పారదోలినవారు ప్రపన్నులు।
సారమయ్యినసంసారసాగరము। పారముగన్నవారు ప్రపన్నులు॥
చ॥ అండ నిన్నిటా దనిసి యాసలెల్లా దెగగోసి। పండినమనసువారు ప్రపన్నులు।
దండిగా శ్రీవేంకటేశుదాసులై పరముతోడ। బండినబాట చేసినారు ప్రపన్నులు॥

941)దేవగాంధారి/రాగమాలిక
ప॥ సర్వజ్ఞత్వము వెదకగనొల్లను సందేహింగనొల్లను।
సర్వజ్ఞుండను నాచార్యుండే సర్వశేషమే నాజీవనము॥
చ॥ యెఱగనొల్లము విజ్ఞానపుగతి యెఱుకలు నే మిటుసోదించి।

****

యెఱిగి యితరులను బోధించెదమనుయీపెద్దరికము నొల్లము।
యెఱిగేటివాడును యాచార్యుండే, యెఱుకయు సర్వేశ్వరుడే।
యెఱుకయు మఱపును మానివుండుటే యిదియేపో మావిజ్ఞానము॥

చ॥ చదువగనొల్లము సకలశాస్త్రములు సారెకుసారెకుసోదించి।
చదివి పరులతో యుక్తివాదములు జగడము గెలువగనొల్లము।
చదివేటివాడును నాచార్యుండే, చదువును నాయంతర్యామే।
చదువుకు జదువమికి దొలగుటే నానాసాత్వికభావమే నా తెలివి॥

చ॥ అన్నిటికిని నే నధికారినవెడియహంకారము నొల్లను।
కన్నులజూచుచు నందరిలో నే గాదని తొలగానొల్లను।
మన్నన శ్రీవేంకటేశ్వరుకరుణను మాయాచార్యుడే అధికారి।
వున్నరీతినే అస్తినాస్తులకు నూరకుండుటే నాతలపు॥

942)బౌళి

ప॥ ఇందిరానాథు డిన్నిటి కీత డింతే। బందెలకర్మములాల పట్టకురో మమ్మును॥

చ॥ యెఱిగేసినవెల్లా నీతనిమహిమలే। యెఱుగక చేసినది యీతనిమాయే।
తెఱగొప్ప రెంటికిని తెడ్డువంటివాడ నింతే। పఱచుగర్మములాల పట్టకురో మమ్మును॥

చ॥ కాయములోపలివాడు ఘను డొక్కడితడే। కాయ మీతనిప్రకృతికల్పిత మింతే।
తోయరాక రెంటికిని తోడునీడైతి నింతే। బాయటికర్మములాల పట్టకురో మమ్మును॥

చ॥ యేలినవాడు శ్రీవేంకటేశు డిత డొక్కడింతే। యేలికసానై పెంచేది యీతనిసతే।
పోలి నే వీరిగొలిచేసూత్రపు బొమ్మ నింతే। పాలుపుగర్మములాల పట్టకురో మమ్మును॥

943)కన్నడగౌళ

ప॥ బోధకు లెవ్వరు లేక భోగినైతిని। శ్రీధరుడే మాకు దిక్కు చింతింప నికను॥

చ॥ పట్టి దిగంబరినై పాలే యాహారముచేసి। తొట్టినపంచేంద్రియములతోవ విడిచి।
పుట్టితి సన్యాసినై బుద్ధెఱిగినెఱగక। అట్టె నడుమ సంసారినైతి నేనూ॥

చ॥ గచ్చుల నన్నీ మఱచి గాలే ఆవటించుకొని। అచ్చపుబరమయేకాంతసమాధి।
నిచ్చలు నిద్రాభ్యాసనిర్మలయోగినైతి। కచ్చుపెట్టి మేలుకొని ఘనకర్మనైతి॥

చ॥ భావము పారవిడిచి బ్రహ్మాండమెల్ల నిండి। వేవేలుగోరికల వేడుకతోడ।
జీవన్ముక్తుడనైతి శ్రీవేంకటేశ్వరు జేరి। థావతు లిన్నియు మాని తన్మయుడనైతి॥

944)బౌళి

ప॥ చీచీ వోబదుకా సిగ్గులేనిబదుకా। వాచవికి బతిమాలి వడబడ్డబదుకా॥

చ॥ ఆసలకు జోటు గద్దు అంతరంగాన నెంతైన। వీసమంతా జోటు లేదు విరతికి।
యీసున సంసారమున కెందరైనా గలరు। వోసరించి మోక్షమియ్య నొకరు లేదు॥

చ॥ భోగించ వేళ గద్దు పొద్దువొడపుగుంకును। వెగమే హరిదలచ వేళలేదు।
వోగులలంపటమున కోపి కెంతైనా గద్దు। యోగపుసత్కర్మాన కొకయింత లేదు॥

చ॥ యెదుట ప్రపంచాన కెఱు కెంతైనా గద్దు। యిదివో యాత్మజ్ఞాన మించుకా లేదు।
మది శ్రీవేంకటేశుడు మమ్ము నిట్టె కాచెగాని। పదరి నా నేరములు పాప మఱి లేరు॥

945)లలిత

ప॥ ఎక్కగా రాగా రాగా యిందాకా దగులు। యిక్కువ శ్రీహరిమాయ నింకనెంతో తగులు॥

చ॥ తెగనికర్మమునకు దేహము తగులు। తగినదేహమునకు తరుణితో తగులు।
సొగిసి యీరెంటికి సుతు లొక్కతగులు। అగడాయ గనకము అన్నిటితో తగులు॥

చ॥ యింతటిసంసారికి యిల్లొక్కతగులు। బంతికి నందు గలిగె పాడిపంట తగులు।
చెంత నీలంపటానకు క్షేత్రము తగులు। సంతగూడేదాసదాసీజనులెల్లా ద్గులు॥

చ॥ మొదల జీవుడొక్కడే మోపులాయ దగులు। వదలనిబంధములు వడ్డివారె దగులు।

****

వుదుటిహేము బరము నొక్కయందె తగులు। అదె శ్రీవేంకటపతి యంతరాత్మ తగులు॥
946) గుండక్రియ
ప॥ ఎవ్వరివాడో యెఋగరాదు। అవ్వలివ్వలిజీవు డాటలో పతిమే॥
చ॥ ధర జనించకతొలుత తను గానరాదు। మరణమందినవెనుక మఱి కానరాదు।
వురువడిదేహముతో నుందినయన్నాళ్ళే। మరలుజీవునిబదుకు మాయవో చూడ।
చ॥ యిహములో భోగించు నిందు గొన్నాళ్ళు। మహిమ పరలోకమున మలయు గొన్నాళ్ళు।
తహతహల గర్మబంధముల దగిలినయపుడే। అహహ దేహికి బడుచులాటవో బదుకు॥
చ॥ సంతానరూపమై సాగు ముందరికి। కొంత వెనకటిఫలము గుడువ దా దిరుగు।
యింతటికి శ్రీవేంకటేశు డంతర్యామి। అంతి నితనిగన్న బదుకువో బదుకు॥
947) శంకరాభరణం
ప॥ ఎంత భక్తవత్సలుడ విట్టుండవలదా। వింతలు నీసుద్దులెల్లా వినబోతే నిట్టివే॥
చ॥ యిల నసురారియనేయాబిరుదు చెల్లె నీకు। బలివిభీషణాదులపాలికే చెల్లదు।
కెలసి అవులే నీవు గెలుతు వెందరినైనా। తలచి చూడ నీదాసుల కోడుదువు॥
చ॥ ఇందరపాలిటికిని యీశ్వరుడ వేలికవు। పందవై యర్జునుబండిబంటవైతివి।
వందనకు నౌలే దేవతలకే దొరవు। అందపునీదాసులకు నన్నిటా దాసుడవు॥
చ॥ కడుపులో లోకముకన్న తండ్రి విన్నిటాను। కొడుకవు దేవకికి గోరినంతనే।
తడవితే వేదములు తగిలేబ్రహ్మమవు। విడువనిమాకైతే శ్రీవేంకటాద్రిపతివి॥
948) సాళంగనాట/బృందావనసారంగ
ప॥ రాము డిదే లోకాభిరాము డితడు। గోమున పరశురాముకోప మార్చెనటరే॥
చ॥ యీతడా తాటకి జించె యీపిన్నవాడా। ఆతల సుబాహు గొట్టి యజ్ఞము గాచె।
చేతనే యీకొమరుడా శివునివిల్లు విఱిచె। సీతకమ్మ బెండ్లాడె చెప్ప గొత్త గదవె॥
చ॥ మనకౌసల్యకొడుకా మాయామృగము నేసె। దనుజుల విరాధుని తానే చెఱిచె।
తునుమాడె నేడుదాట్లు తోడనే వాలి నడచె। యినకులు డితడా యెంతకొత్త చూడరే॥
చ॥ యీవయసుతానే యీయెక్కువజలధి గట్టి। రావణు జంపి సీత మరల దెచ్చెను।
శ్రీవేంకటేశు డితడా సిరుల నయోధ్య యేలె। కావున నాటికి నేడు కంటి మిట్టె కదరే॥
949) లలిత
ప॥ ఏమిసేసిన నీరుణ మెట్టు వాసును। కామితఫలద వోకరుణానిధి॥
చ॥ చేరి కర్మములు నన్ను చెఋవట్టకుండగాను। పేరువాడి వచ్చి విడిపించుకొంటివి।
సారె తగవట్టె కాదా శక్తిగలవారెల్లా। నారయదీనుల గంటే నడ్డమై కాతురు॥
చ॥ అరులు పంచేంద్రియము లందు నిందు దియ్యగాను। వెరవుతోడ వెనక వేసుకొంటివి।
పరగ నట్టెకాదా బలుపులైనవారు। అరయ బేదలకైన ఆపద మానుతురు॥
చ॥ పలుజన్మములే నన్ను పరి అరికొట్టుకోగా। తొలగదోసి నాకు దోడైతివి।
యెలమి శ్రీవేంకటేశ యిల శూరులైనవారు। బలుభయ మిందరికి బాపుచుందురు॥
950) ముఖారి
ప॥ దైవము పుట్టించినట్టి తనసహజమే కాక। కోవిదునికైనా జాలిగుణమేల విడుచు॥
చ॥ ఆరయ బంచదార నద్దుక తినబోతే। చేరరానిముష్టిగింజ చేదేల మాను।
సారమైన చదువులు సారె సారె జదివినా। గోరపుదుష్టునికి కోపమేల మాను॥
చ॥ నిప్పు దెచ్చి వొడిలోన నియమాన బెట్టుకొంటే। యెప్పుడును రాజగాక యిది యేల మాను।
ముప్పిరి బాతకుడైనమూఢు డెన్ని యాచారాలు। తప్ప కెంతసేసినాను దయయేల కలుగు॥
చ॥ యింటిలోన గొక్కు దెచ్చి యిరవుగ బెట్టుకొంటే। దంటయై గోడలు పడదవ్వ కేలమాను।
గొంటరై శ్రీవేంకటేశు గొలువకుండినవాడు। తొంటిసంసారవుగాక దొర యేటికౌను॥
951) నాట/అఠాణ

****

పll ఇందులోనే కానవద్దా యితడు దైవమని। విందువలె నొంటిమెట్టవీరరఘురాముని॥
చll యెందు చొచ్చె బ్రహ్మవర మిల రావణుతలలు। కందువ రాఘవుడు ఖండించినాడు।
ముందట జలధి యేమూల చొచ్చె గొండలచే। గొందిబడ గట్టివేసి కోపగించేనాడు॥
చll యేడనుండె మహిమలు యిందరి కితడు వచ్చి। వేడుకతో హరివిల్లు విఱిచేనాడు।
వోడక యింద్రాదు లెందు నొదిగి రీతనిబంటు। కూడబట్టి సంజీవికొండ దెచ్చేనాడు॥
చll జము డెక్కడికి బోయ సరయవులో మోక్ష- । మమర జీవుల కిచ్చె నల్లనాడు।
తెమలి వానరులై యీదేవతలే బంట్లైరి। తిమిరి శ్రీవేంకటపతికి నేడు నాడు॥

952)శంకరాభరణం
పll అలవటపత్రశాయివైన రూప మిట్టిదని। కొలువై పొడచూపేవా గోవిందరాజా॥
చll పడతులిద్దరిమీద బాదములు చాచుకొని। వొడికపురాజసాన నొత్తగిలి।
కడలేనిజనాభికమలమున బ్రహ్మను। కొడుకుగా గంటివిదె గోవిందరాజా॥
చll సిరులసొమ్ములతోడ శేషునిపై బవళించి। సొరిది దాసుల గృప జూచుకొంటాను।
పరగుదైత్యులమీద పాముపిషములే నీవు। కురియించితివా గోవిందరాజా॥
చll శంకుజక్రములతోడ జాచినకరముతోడ। అంకెల శిరసుకిందిహస్తముతోడ।
తెంకిని శ్రీవేంకటాద్రి దిగువతిరుపతిలో। కొంకక వరములిచ్చే గోవిందరాజా॥

953)ముఖారి
పll కంటే సులభమిది కానక యుంటే దుర్లభ- । మింటిలోననే వున్న దిహము బరమును॥
చll హరిదాసులు మెట్టినక్కడే పరమపద- । మరయ నిందుకంటె నవల లేదు।
తిరమై వీరిపాదతీర్థమే విరజానది। సొరిది నన్నిచోట్లు చూచినట్టే వున్నది॥
చll మచ్చిక వైష్ణవులమాటలెల్లా వేదములు। యిచ్చల నిందుకంటే నింక లేదు।
అచ్చట వీరిప్రసాద మమృతపానములు। అచ్చమై తెలిసేవారి కఱచేత నున్నది॥
చll చెలగి ప్రపన్నులసేవే విజ్ఞానము। ఫల మిందుకంటే మఱిపైపై లేదు।
తలప శ్రీవేంకటేశుదాసులే యాతనిరూపు- । లెలమి నెదుట నున్నా రెఱిగినవారికి॥

954)మలహరి
పll ఎన్నడు పక్వము గా దిదె యింద్రియభోగంబులచే। సన్నము దొడ్డును దోచీ సంసారఫలంబు॥
చll తిత్తితో నూరేండ్లకును దేహము పండగబండగ। చిత్తంబెన్నడు పండక చిక్కెను కసుగాయై।
పొత్తులపుణ్యముబాపము పులుసును తీపై రసమున। సత్తు నసత్తును దోచీ సంసారఫలంబు॥
చll వెదవడి పుత్రులుపౌత్రులే విత్తులు లోలో మొలచియు। పొది గర్మపుపూ మారదు పూపిందెయిన దిదే।
తుదనిదె సుఖమును దుఃఖము తోలును గింజయు ముదురుక। చదురము వలయము తోచీ సంసారఫలంబు॥
చll వినుకలిచదువుల సదలో వేమరు మాగగ బెట్టిన। ఘనకర్మపుటొగ రుడుగదు కమ్మర పులిగాయై।
మనుమని శ్రీవేంకటేశుకు మహినాచార్యుడు కానుక। చనవున నియ్యగ వెలసెను సంసారఫలంబు॥

955)లలిత
పll అమ్మెడి దొకటి అసిమలోదొకటి। బిమ్మిటి నిందేటిపెద్దలమయ్యా॥
చll సంగము మానక శాంతియు గలుగదు। సంగలంపటము సంసారము।
యెంగిలిదేహం బింతకు మూలము। బెంగల మిందేటిపెద్దలమయ్యా॥
చll కోరికె లుడుగక కోపం బుడుగదు। కోరకుండ దిక్కువమనసు।
క్రూరత్వమునకు కుదువ యీబ్రదుకు। పేరడి నేమిటిపెద్దలమయ్యా॥
చll ఫలము లందితే బంధము వీడదు। ఫలములో తగులు ప్రపంచము।
యిలలో శ్రీవేంకటేశుదాసులము। పిలువగ నేమిటిపెద్దలమయ్యా॥

956) బౌళి
పll ఇరవైనయట్టుండు యెఱగనీ దీమాయ। తెరమఱుగుమెకమువలె తిరుగు నీబ్రదుకు॥
చll అనిశమును దేహమున కన్నపానము లిడిన। యినుము గుడిచిననీరు యెందుకెక్కినదో।

****

గొనకొన్న మానినులకూటములసుఖము లివి। మనసుదాగినపాలు మట్టులేదెపుడు॥
చ॥ వొదలబెట్టినసొమ్ము లొగి దనకు గానరా- । వడవి గాసినవెన్నె లది కన్నులకును।
పుడివోనిపరిమళము లొకనిమిషమాత్రమే। బెడిదంపుభ్రమతోడిపెనుగాలిమూట॥
చ॥ చద్దిసంసారమున సరుస సుఖదుఃఖములు। యెద్దుయెనుపోతునై యేకంబు గాదు।
వొద్దికై శ్రీవేంకటోత్తముడు యింతలో। అద్దంపునీడవలె నాత్మ బొడచూపె॥

957) బౌళి

ప॥ కాయమనేవూరికి గంతలు తొమ్మిదియాయ। పాయక తిరిగాడేరు పపపుతలారులు॥
చ॥ కాముడనియెడిరాజు గద్దెమీద నుండగాను। దీము గోపపుప్రధాని దిక్కులేలీని।
కోమలపుజ్ఞానమెల్లా గొల్లబోయ నాడనాడ। గామిడులై రింద్రియపుగాపులెల్లా నిదివో॥
చ॥ చిత్తమనేదళవాయి చింతలనేపౌజు వెట్టి। యిత్తలవిషయములు యెన్నికిచ్చిరి।
తుత్తుము రైకోరికెల దొండెము రేగగజొచ్చె। జొత్తుల వెరగుపడిచూచీ బుట్టుగులు॥
చ॥ బలుసంసారమనేటిభండారము ఘనమాయ। కలదీగి జవ్వనపుకై జీతము।
యిలలో శ్రీవేంకటేశు డింతలో జీవుడనేటి- । బలుపుని రాజుజేసి పాలించె నన్నును॥

958) సామంతం/ఖరహరప్రియ

ప॥ ఇహమును బరమును యిందే వున్నవి। వహికెక్క దెలియువారలు లేరు॥
చ॥ చట్టువంటి దీచంచలపుమనసు। కొట్టులబడేది గుఱిగాదు।
దిట్ట వొరులు బోధించిన గరగదు। పట్టబోయితే పసలేదు॥
చ॥ చిగురువంటి దీజీవశరీరము। తగుళ్ళుపెక్కులు తతిలేదు।
తెగనిలంపటమే దినమును బెనచును। మొగము గల దిదే మొనయును లేదు॥
చ॥ గనివంటిది యీఘనసంసారము। తనిసితన్పినా దగ లేదు।
ఘనుడగు శ్రీవేంకటపతి గావగ। కొనమొద లేర్పడె కొంకే లేదు॥

959)సాళంగం/కేదార

ప॥ నేరిచిబ్రదికేవారు నీదాసులు। నేరమి బాసినవారు నీదాసులు॥
చ॥ కామము గ్రోధము రెంటీ గాదని విడిచి మంచి- । నేమము పట్టినవారే నీదాసులు।
దోమటి బాపపుణ్యాల దుంచివేసి చూడగానే। నీమాయ గెలిచినవారు నీదాసులు॥
చ॥ కిక్కిరించినయాసల గిందవేసి మోక్షము। నిక్కినిక్కి చూచేవారు నీదాసులు।
వెక్కసపుభక్తితోడ వెఱపు మఱపు లేక। నెక్కొన్న మహిమవారు నీదాసులు॥
చ॥ అట్టె వేదశాస్త్రముల అర్థము దేటపఱచి। నెట్టుకొని మించినవారు నీదాసులు।
యిట్టె శ్రీవేంకటేశ యితరమార్గములెల్లా। నెట్టువడ దోసినవారు నీదాసులు॥

960)ముఖారి

ప॥ ఇందిరాపతిమాయలు యింతులు సుండీ। మందలించి హరి గొల్చి మనుదురుగాని॥
చ॥ అతివలచూపులే ఆయాలు దాకీ జుండీ। జితమైనపులకల జిల్లులౌజుండీ।
రతిపరవశములు రాగినమూర్ఛలు సుండీ। మతిలో దప్పించుక మనుదురుగాని॥
చ॥ మెఱయించేచన్నులే మించుబెట్లగుండ్లు సుండీ। మెరగుమోవులే మచ్చుమేపులు సుండీ।
మఱి మంచిమాటలు మాయపుటురులు సుండీ। మఱవక తప్పించుక మనుదురుగాని॥
చ॥ బలుసంసారపుపొందు పాముతోడిపొత్తు సుండీ। వెలలేని వలపులు విషము సుండీ।
యెలమితో శ్రీవేంకటేశ్వరుమఱుగు చొచ్చి। మలయుచు సొలయుచు మనుదురుగాని॥

961)శ్రీ

ప॥ తెలిసిన బ్రహ్మోపదేశ మిదె। సులభ మనుచు నిదే చూచీగాక॥
చ॥ పుట్టించినహరి పూరి మేపునా। గట్టిగా రక్షించుగా కతడు।
కట్టడిజీవుడు కానక నోళ్ళు। తెట్టదెరువునకు తెఱచీ గాక॥
చ॥ అంతరాత్మ తనునట్టె మఱచేనా। చింత లో బెరరేచీగాక।

****

పంతపుజీవుడు భ్రమసి సందుసుడి। దొంతలు దొబ్బుచు దూరీగాక॥
చ॥ నొసల వ్రాసినవి నోమించుగా కత-। డెసగిన శ్రీవేంకటేశ్వరుడు।
విసుగక జీవుడు వీరిడిమాయల-। నసురసురయి తా నలసీగాక॥

962)బౌళి
ప॥ కనినవాడా గాను కాననివాడా గాను। పొనిగి వొరులకై తే బోధించే నేను॥
చ॥ ధరణి గర్మము గొంత తగినజ్ఞానము గొంత। సరికి సరే కాని నిశ్చయము లేదు।
వొరిమె యెంచిచూచితే నొకటివాడా గాను। సరవి దెలియ కేమో చదివేము నేము॥
చ॥ యీతల నిహము గొంత యింతలో బరము గొంత। చేతులు రెండు చాచే చిక్కుట లేదు।
యీతెరవులో నొకటి నేరుపరుచుకోలేను। కాతరాన కతలెల్లా గఱచితి నేను॥
చ॥ దైవిక మొకకొంత తగుమానుషము గొంత। చేవలుచిగురువలె జేసేను।
యీవల శ్రీవేంకటేశు డిది చూచి నన్ను గాచె। భావించలేక యిన్నాళ్ళు భ్రమసితి నేను॥

963)బలహంస
ప॥ వనితలకు బతికి వలపే కీలు। ననువు గలిగితేను నాను బ్రియములా॥
చ॥ చిత్తమువచ్చినచోట సెవలెల్లా నీడేరు। అత్తుగ డయితే మాట లనువు లౌను।
పొత్తులు గలిగితేను భోజనాలు రుచులౌను। బత్తి గలిగితేను యేపనులైనానౌను॥
చ॥ చెలిమి సేసినచోట చెలగు మంచితనాలు। తలపు గలిగితేను తమిరేగును।
బలిమి బొగడితేను భావములు గరగును। నెలవై పాయకుండితే నిలుచు మచ్చికలూ॥
ప॥ కందువ గలుగుచోట కాపురాలు వేడుకలౌ। చందముగా బెనగితే సరసమౌను।
యిందునే శ్రీవేంకటేశయే నలమేలుమంగను। పొందితివి నిట్టే పొసగుమన్ననలూ॥

964)బలహంస
ప॥ ఏమిసేతు నిందుకు మందేమైన బోయరాదా। సామజ గరుడ నీతో సంగమొల్లదేటికి॥
చ॥ మాయల సంసారము మరిగిన కర్మము। యీయెడ నిను మరుగ దేటికో హరి।
కాయజ కేలిపై దమి గలిగిన మనసు। కాయజుతండ్రి నీపై గలుగదేటికి॥
చ॥ నాటకపు గనకము నమ్మినట్టి బదుకు। యేటికి నీ భక్తి నమ్మేదేల
గూట బడే పదవులు గోరేటి జీవుడు। కూటువైన నిజముక్తి గోరెడిది యేటికీ॥
చ॥ పాప పుణ్యములకె పాలుపడ్డ నేను। యేపున నీపాల జిక్కనేలకో హరి।
శ్రీపతి నాలోని శ్రీవేంకటేశుడ। నేపేరి వాడ నాకు నిండు మాయలేటికి॥

965)యదుకులకాంభోజి
ప॥ ఇందాకా నెఱగనైతి నిక గపటములేల। చెంది యిట్టె నాతోడ జెప్పవయ్య మాటలు॥
చ॥ మంతనానకు రాగాను మనసెల్లా నొక్కటాయ। పంతము నీ వియ్యగాను పాసెగోపము।
అంతరంగము చెప్పగా ననుమానమింక నెంచ। రంతులు సేయక యిట్టె రావయ్య యింటికి॥
చ॥ సరసము నీవాడగా చల్లనాయనా మేను। సరుస గూచుండగాను సమ్మతించితివి।
యెరవులేక నవ్వగా నిరవాయ గూరిములు। బిరిదులెల్లా గంటి బెట్టవయ్య విడెము॥
చ॥ గక్కన నీవు గూడగా కాతాళము లణగె। మిక్కిలి మన్నించగాను మెచ్చితి నేను।
అక్కున శ్రీవేంకటేశ అలమేలు మంగను నేను। వొక్కటై కూడితి విట్టె వుండవయ్య వొద్దను॥

966)కుంతలవరాళి
ప॥ ఇంతేసి సేవలు సేయ నెందాకా నోపు చెలి। కాంతుడవు మెచ్చి మెచ్చి కౌగలించవయ్యా॥
చ॥ పయ్యెదకొంగు జారగ పాలిండ్లు గదలగ। చయ్యన గుంచె వేసీని సతి నీకు।
చెయ్యెల్ల బడలంగ జెక్కులు చెమరించగ। వొయ్యనే పాదా లొత్తీ నుల్లసాన నీకు॥
చ॥ గరిమ దురుము వీడ గస్తూరి బేంట్లు రాల। పరగగ గాళాంజి పట్టీ నీకు।
సరులు చిక్కువడగ సందడి నూర్పులు రేగ। సిరుల గందము పూసీ జెలరేగి నీకు॥
చ॥ తనువు పులకించగ తమకములు ముంచగ। యెనచి యాకు మడచి యిచ్చీ నీకు।

****

****

అనుగు శ్రీవేంకటేశ అలమేలుమంగ యీకె। చనవున గెమ్మోవి చవిచూసీ నీకు॥
967)కుంతలవరాళి
ప॥ మరుడు సేసిన మాయ మగలకు నాండ్లకు। విరసాలు పుట్టవు వేడుకే కాని॥
చ॥ యెంత దూరి మాటాడినా యింపులయ్యే వుండుగాని। పంతము రేగ దింతిపై బతికి।
పొంత నుండి సారె బొమ్మల జంకించినాను। వింతలు దోచవు మరి వేడుకే గాని॥
చ॥ చలపట్టి సరసము జరయుచు నాడినాను। అలయిక పుట్టదు దేహమునకును।
పెలుచుదనాన మరి పెనగులా టాడినాను। వెలయ వేసట గాదు వేడుకే కాని॥
చ॥ మిన్నక కొసరి మందెమేళ మెంత సేసినాను। అన్నిటాలోలో నెగ్గులై మించవు।
యెన్నగ శ్రీవేంకటేశుడే నలమేలు మంగను। విన్నప్పుడే కూడె మాకు వేడుకలె కాని॥
968)ఆందోళిక
ప॥ ఇంతులాల నావంక నిదె తప్పు। కొంతైనా బిలువనంటా గొసరీ మనసు॥
చ॥ మాటకు మాటాడను మరి కల్లలెంచను। నాటుకొన్న చూపులతో నవ్వితి నేను।
గీటె గొనగోర దానే కిందుపడ నొక్కెదానే। కూటమికి రానంటా గోపగించీ దాను॥
చ॥ పతికి బతిసేయను పనులేమి నడుగను। అతికాక దనమేనే అంటితి నేను।
కతలు చెప్పేదానే ఘాతలు సేసీదానే। తతితో దగ్గరనంటా దమకించీ దాను॥
చ॥ కాదు గూడదనను కఱకరి సేయను। యీదెస దనకు బంతమిచ్చితి నేను।
సేదదేర నన్ను గూడె శ్రీవేంకటేశుడు దానె। పోదితో మెచ్చితినంటూ బొదిగీను॥
969)ఆందోళిక
ప॥ రమ్మనవే ఇకను నీ రమణునిని। పమ్మి వలపులు చల్లీ బదిమారులు॥
చ॥ నెలకొన్నప్పటినుండీ నిన్నే తప్పక చూచీ। తలపోసి తలపోసి తడబడీని।
మొలక నవ్వులతోడ మూతులు గిరిపీనదె। నలువంక పొంచి పొంచి నవ్వులు నవ్వీని॥
చ॥ పెనగుచు బలుమారు పెచ్చుపెరిగీ దాను। గునిసి పరులమీద కోపగించీని।
వెనుకొని నీ జాడలే వెదకీ నితడు నేడు। మనసుమర్మాలు చూడమచ్చిక సేసీని॥
చ॥ పొరుగు పొంతలనుండి బుద్ధులు చెప్పీనదె। గరిమల మించీ గలికి తనమునను।
యిరవై శ్రీవేంకటేశుడిన్నిటా నిన్ను గలసె। సరసములాడు తానే చనవు చూపీని॥
970)కేదారగౌళ
ప॥ చూతమే యీ సంతోసాలు సొరిదినుండి। ఐతేనేమే సవతుల మది మనమేలే॥
చ॥ సతి తిట్టులతనికి చవులై వుండగాను। మతిలోన వగవగ మనకేల।
యితవై యీపె గుంపెన కితడు లోగుచుండగా। కుతిల కుడువ నేలే కొమ్మలాల మనము॥
చ॥ ఆపెసేసే ఉద్దండాలు ఆతడోరుచుకుండగా। కోపమేలే మనకును కోపులనుండి।
వోపి యీలియాజ్ఞ మగడొట్టి జవదాటడు। ఆపసోపాలేలే మనమందరిలో వారము॥
చ॥ కొంగాపెవట్టి తియ్యగా కూచుండాతడు లోగాగా। పంగించనేలే మనము పలుమారును।
యెంగిలిమోవిచ్చె నాపె యెనసి శ్రీవేంకటేశు। డంగదేలేయేలిద్దరట్టే మనములను॥
971)కేదారగౌళ
ప॥ కూరిమి గల్గితే జాలు కోపించినా మేలువో। అరయ నోరమణుడ అంతాను మేలువో॥
చ॥ మనసున నీవు నన్ను మఱవకున్నా జాలు। యెనసి నీ వేడ నున్నా వియ్యకోలే పో।
ననువు వలపు నీవు నాపై జల్లితే జాలు। వెనక నీవేమన్నా వేడుకవే పో॥
చ॥ పాయము నీమేని మీద పచ్చిగా నుండితే జాలు। రాయడి విరహమైన రాజ్యపదవి।
యే యెడ నీ రూపాక మాటిటుపై బారితే జాలు। నాయములు దప్పి నీవు నడచినా మేలువో॥
చ॥ పానుపుపై కూడి నాకు పంతమిచ్చితే జాలు। కానని కన్నుల నీ బింకాలు మేలేపో।
ఆనిన శ్రీవేంకటేశ అంతలో నన్నేలితివి। కోనల నీ కొనగోరి గుఱుతులు మేలువో॥
972)కేదారగౌళ

****

ప॥ మాఱు మోవిదేటికి మంకుదన మేటికి। జాఱువడ నే నవ్వితే సంతసించవలదా॥
చ॥ వడి నీకెమ్మోవి మీది వన్నెదీసినది చూచి। తొడరి వీడెమిచ్చితే దోసమాయిది।
కడుచెమటల నీపై గంధవొడి చల్లితేను। జడియక నీవిందుకు సంతసించవలదా॥
చ॥ కులికి నీకన్నులపై కుంకుమ వన్నెలుచూచి। బలిమి బన్నీరిచ్చితే పాపమాయిది।
కలసిన వేడి వేడి కాకలమే నటుచూచి। చలిగా నే విసరితే సంతసించవలదా॥
చ॥ పిప్పియైన నీమేనిపెక్కులాగులటు చూచి। ముప్పిరి గళలంటితే మోసమాయిది।
అప్పటి శ్రీవేంకటేశ అలమితి విటునన్ను। చప్పుడు గాకియ్యకుంటే సంతసించవలదా॥

973)శంకరాభరణం
ప॥ పిలువా గదరే ప్రియునిని। చలువా లాతడు చల్లీ గానీ॥
చ॥ తలపా రాదింతి తమకము రేగి। చెలపా చెమటాయ చెక్కులను।
పొలపా వెన్నెల పోగులకు మతి। గొలుపా దీకె కెక్కుడు విరహమునా॥
చ॥ కెరలి మును మరిగిన పొందూ, లోలో। మరలీ కాకలై మనసుననూ।
పొరలీ బూబానుపున నీపెకు, వాడు। దొరలీ దియ్యరె తొలు విరులెల్లా॥
చ॥ అలసె మోహపు టాసల, కడు। బలిసె జన్నులు పైపైనే।
కలసె శ్రీవేంకట పతి మారు। మలసే విదివో మరు బలములకూ॥

974)శంకరాభరణం
ప॥ దొరతో సంగాతము దొరికిన పాటే చాలు। వొరసి మీరగ బోతే నొక్కరీతి నుండునా॥
చ॥ యేకతాన లోన నుండి యేలనన్ను బిలిచేవు। వాకిటికి రావయ్యా వలసితేను।
చేకొని యొకతె యుంటె సిగ్గువడి వెళ్ళి వచ్చి। కూకులు వత్తులుగాను కూళదాననా॥
చ॥ మరగించి మరగున మాట లేలాడించేవు। తెఅదియ్యవయ్యా అంత తీట గలిగితె।
వరుసకు వచ్చి నాపె వాదు నాతో బెట్టుకొంటె। విరసమై యూరకుండ వెఱ్ఱిదాననా॥
చ॥ పట్టె మంచముపై నుండి పైగాలు చాచనేల। యిట్టె వుర మెక్కవయ్య యింత గలిగె।
జట్టిగా శ్రీవేంకటేశ సరినొకతె గూచుంటె। వట్టి యితవు సేసుకో వాసిలేని దాననా॥

975)శంకరాభరణం
ప॥ ఏమైనా నాడేవారి నేమందును। మోము చూచితే చెరువుముయ్య మూకుడున్నదా॥
చ॥ అడియాలముగ నీవు ఆడేవి సత్యాలేకాక। కడు మావంటి వారితో గల్ల లాడేవా।
అడిసి తొల్లి అసురసతులతో నేమోకాక। తడవితే నేటి వేళ తప్పు నీయందున్నదా॥
చ॥ చిమ్మిరేగ నీ విన్నిటా జేసేవి పుణ్యాలేకాక। పమ్మి నీ వొళ్ళ నెంచితే పాపమున్నదా।
కుమ్మరించి యీ సుద్దులు గొల్లతలందేమో కాక। నెమ్మది నీ పొద్దుకు నింద నీయందున్నదా॥
చ॥ దగ్గరితే నీ వల్లను దయ దాక్షిణ్యాలేకాక। కగ్గిన నిష్ఠూర మించుకంత గలదా।
వెగ్గళించి నన్నును శ్రీవేంకటేశ కూడితివి। వొగ్గి నిన్ను దూరబోతే వొచ్చము నీకున్నదా॥

976)శంకరాభరణం
ప॥ అతను సంపద కంటెన సదా చెలిరూపు। మతి చింత చేత వేమరు నలగె గాక॥
చ॥ తగు జందురుని నణచ దగదా చెలిమోము। వగలచే నొకయింత వాడెగాక।
పగటు గోవెల మించి పాఱదా సతి పలుకు। జగడమున బతి బాసి సన్నగిలె గాక॥
చ॥ కదలు గందపు గాలి గావదా చెలియూర్పు। కదిమేటి మదనాగ్ని గ్రాగె గాక।
కొదకు తుమ్మెద గమికి గొఱతా చెలి తురుము। చెదరి మరు బాణముల చేజాఱె గాక॥
చ॥ లీల బన్నీటికిని లేతా చెలి చెమట। లోలి బూబానుపున నుడికె గాక।
యేల చిగురున కంటె నెరవా చెలి మోవి। గేళి వేంకట విభుడు గీలించెగాక॥

977)కురంజి
ప॥ అంగన నిన్నడిగి రమ్మనె నీమాట। సంగతిగ మరుమాట సరి నాన తీవయ్యా॥
చ॥ చెలులచే నింతి నీకు చెప్పిపంపిన మాటలు। తలచుకొన్నాడవా దయతో నీవు।
****

తొలుత గాను కంపిన దొడ్డ పూవుల బంతి। లలిమించిన పరిమళము గొంటివా॥
చ॥ చాయల నాసతో నాపె సారె జూచిన చూపులు। ఆయములు గరచేనా అంటుకొనెనా।
చేయెత్తి సిగ్గుతోడ చేరి మొక్కిన మొక్కులు। ఆయనా నీకు శలవు అందరిలోనా॥
చ॥ బెరసి తెరమాటున బెట్టిన నీపైసేసలు। శిరసుపై నిండెనా చిందెనా నీపై।
అరుదై శ్రీవేంకటేశ అలమేలుమంగ యీకె। గరిమ నిన్ను గూడి గద్దెపై గూచున్నది॥

978)కురంజి
ప॥ దండనున్న చెలుల మిందరము సాక్షి। నిండు దొర యీతనికి నేరమేమి లేదు॥
చ॥ వట్టి చలములుమాని వాకిలి దెరవరాదా। యిట్టె విభుడు వచ్చి యీడనున్నాడు।
వొట్టినట్టు కొలువై వుండిన దొక్కటేకాని। నెట్టన నితని వల్ల నేరమేమి లేదు॥
చ॥ దిచ్చరి కోపము మాని తెర దియ్యరాదా। చొచ్చి వచ్చి రమణుడు చూచీ నిదే।
అచ్చముగ సరసము లాడిన దొక్కటే కాని। నిచ్చలు నితని వల్ల నేరమేమీ లేదు॥
చ॥ పంతపు వేసాలు మాని పయ్యె దెడలించరాదా। చెంత శ్రీవేంకటేశుడు చేయిచాచీనీ।
యింతలోన నిన్నుగూడె నిదియొక్కటే గాని। నింతము సేసలితని నేరమేమీ లేదు॥

979)దేవక్రియ
ప॥ విచ్చన విడినె యీడే వీడె కృష్ణుడు। వొచ్చము లేనివాడు వుద్దగిరి కృష్ణుడు॥
చ॥ గల్లు గల్లు మనగాను గజ్జెలు నందెల తోడ। బిల్లగోట్లాడీని పిన్న కృష్ణుడు।
పెల్లురేగి వీధులను గేరి పుట్ట చెండులాడీ। బల్లిదుడు గదవమ్మ బాలకృష్ణుడు॥
చ॥ తమితోడ గోపాలులు తాను గూడి ముంగిటను। సముద్ర బిల్ల లాడీ సాధు కృష్ణుడు।
చెమటలుగార సిరిసింగన వత్తియాడీ। గుమితాన వీడేయమ్మా గోపాలకృష్ణుడు॥
చ॥ వుదుటున బారి సారి వుడ్డ గచ్చకాయలాడీ। ముదము దొలకగాను ముద్దు కృష్ణుడు।
అదివో శ్రీవేంకటేశుడాటలెల్లా దానెయాడీ। పదివేలు చందాల శ్రీపతియైన కృష్ణుడు॥

980)శుద్ధవసంతం
ప॥ నేనెంత నీవెంత నిక్కె మా యిది। కానీ లేరా యిది యొక్క కాకు నేనే జాడలా॥
చ॥ కోరివేడి తగిలిన గోపసతు లుండ గాను। అరయ నాకొంగు పట్టే వలసితినా।
మేరతో బెండ్లాడిన రుక్మిణిదేవి వుండగాను। యేరా నాతో నవ్వేవు యెగసక్కెమా॥
చ॥ చనవిచ్చి మన్నించిన సత్యభామ వుండగాను। చెనకేవు నే నీకు జిక్కితినా।
పనివడి తెచ్చుకొన్న పదారువేలుండగాను। నను జెక్కు నొక్కేవు నాటకములా॥
చ॥ గందమిచ్చి మెప్పించిన కలికి యొకతె యుండ। అంది నను గాగిలించే వాగడములా।
కందున శ్రీవేంకటేశ కలసితి విటు నన్ను। చిందేవు మోహము నాపై చిత్తమింత వచ్చెనా॥

981)ఆరభి
ప॥ చెలియా నాకు నీవు సేసే వుపకారమిది। వెలలేని గుణముల వేడుకకాడతడు॥
చ॥ వచ్చిన దాకా నీవు వద్దనే కాచుకుండు। మెచ్చిన దాకా గొలువు మిగులాను।
ఇచ్చగించి నందాకా నింపుగ సేవలు సేయు। అచ్చపు బొందులు సేయుమాతనికి నాకును॥
చ॥ సమ్మతించి నందాక సారె విన్నపాలు సేయు। నెమ్మది బత్తైన దాకా నేర్పులు చూపు।
కొమ్మని యిచ్చిన దాకా గుట్టున జేయెత్తి మొక్కు। యిమ్ముల బొందులు సేయు మిద్దరికి నీవు॥
చ॥ నవ్విన దాకా నీవు ననుపు లెల్లా జేయు- । మివ్వలి మోమైన దాకా నింపులు చల్లు।
రవ్వగా శ్రీవేంకటరాయడిదే నన్ను గూడె। మవ్వపు బొందులు సేయు మాకు నీ వెప్పుడును॥

982)నీలాంబరి
ప॥ నవ్వవే యెక్కడి సుద్ది నయముగా నతనితో। రవ్వలు చేసుకొంటేను రాపు కెక్కదా॥
చ॥ సరసములాడగానే చనవులెల్ల బుట్టుగాక। యెరవులు చేసుకొంటే నెనసుండునా।
మరిగి వుండగానే మనసు లెనసు గాక। వొరటలు చూపితేను వొడబాటు గలదా॥
చ॥ ఇచ్చకాలు సేయగానే ఇంపులు రేగుగాక। మచ్చరాన బెనగితే మట్టు పడునా।

మచ్చికలు చూపఘనే మర్మములు సోకుగాక। పచ్చిగా గాతాళించితే భావాలు గరగునా॥
చ॥ చుట్టరికాన మించితే సులభమౌగాక మేలు। అట్టులు చేసుకొంటే మఱగు సేయవచ్చునా।
ఇట్టె శ్రీవేంకటేశు డెనసె దానే నిన్ను। గుట్టులు చూపకుండితే కొంకుదేరునా॥

983)సామ
ప॥ ఊరకుండు మనవే వొడబాటులిక నేలే। కోరికలు గోరుకొంటా గొణగే గాని॥
చ॥ ఆగపడితిమి తొల్లే ఆయను తన పొందు। యెగసెక్కే లాడక తానిక నెన్నడే।
జగడింప నోపము జవ్వనము మోచుకొని। మొగము చూచి చూచి మూలిగే గాని॥
చ॥ సేవలెల్లా జేసేము చెల్లుబడి గలవాడు। యీ వలనవ్వులు నవ్వకిక నెన్నడే।
చేపట్టి తియ్యనేల సిగ్గులుపై వేసుకొని। దేవరంట మొక్కుకొంటా దీవించే గాక॥
చ॥ కూడితిమి కౌగిటను గురుతు చన్నుల నంటె। యీడనే ప్రియాలు సేయకిక నెన్నడే।
జోడై శ్రీవేంకటేశు చుట్టరికపు దనాన। మేడెపు రతులలోన మెచ్చేము గాక॥

984)దేసాక్షి/ఖరహరప్రియ
ప॥ అటువంటి వైభవము లమర జేసిన దైవ-। మిటువంటి యోగంబు లిన్నియును జేసి॥
చ॥ జలజాక్షి లావణ్య జలధినుప్పొంగిన। నలివేణి ముఖచంద్రు డభ్యుదయ మాయె।
కలికి వలరాయడను కాలకూటంబుతో। దలకొన్న యధరామృతంబు జన్మించె॥
చ॥ వనిత సౌభాగ్యంబు వనధిలోపల దోచె। గొనకొన్న గుఱుతైన కుచపర్వతములు।
తనివోని కోరికల తగు తురంగములతో। ననువైన విరహ బడబానలము గలిగె॥
చ॥ భామయవ్వన మనెడి పాలజలధిలోన। వామాక్షి యైన యవ్వన లక్ష్మి గలిగె।
యీ మంచి తిరువేంకటేశ్వరుం డిందులో। బ్రేమమున సుఖియించి పెంపొందగలిగె॥

985)సామంతం/అఠాణ
ప॥ ఇన్నిటికి మూలము యీతనిరూపు। యెన్నగ నుపమలకు నిరవైనట్లుండె॥
చ॥ కమలనాథునికి కప్పురకాపు మేన। సముచితముగ బైపై చాతినపుడు।
అమృతముదచ్చేవేళ నట్టే మేన దుంపుర్లు। తమితోడ నిండుకొని దట్టమైనట్లుండె॥
చ॥ దైవశిఖామణికి తట్టుపుణుగు మేనను। చేవమీర నించి సేవసేయప్పుడు।
వేవేలుగా యమునతో వేమారు నీదులాడగా। కావిరి కాళిమ నిండాగప్పినయట్లుండె॥
చ॥ అలమేలుమంగతోడ నట్టే శ్రీవేంకటపతి-। కెలమితో సొమ్ముపెట్టి యెంచినపుడు।
కులికి గొల్లెతలను కూడగా గుబ్బలమీద। గలపసపెల్లా వచ్చి కమ్ముకొన్నట్లుండె॥

986)దేసాళం/హిందోళ
ప॥ ఇందుకేకాబోలు నీవు యిట్టే యవధరించేవు। కందువ లన్నియు నీమై గనియైనట్లుండె॥
చ॥ హరి నీవు కప్పురకా పవధరించేవేళ। విరివిగా నిందరు భావించి చూచితే।
తరుణులనవ్వులెల్లా దట్టమై నీమేనిమీద। పెరిగిపెరిగి యట్టే పేరినయట్లుండె॥
చ॥ భువనేశ నీవు తట్టుపుణుగు చాతుకొనగ। యివల నీదాసులెల్లా నెంచిచూచితే।
కవగూడి నీసతులకనుచూపులెల్లాను। తివిరి నీమేనిమీద తిరమైనట్లుండె॥
చ॥ శ్రీవేంకటేశ నీచెలి యలమేల్మంగతో। తావున మెరసేది నే దలిచితేను।
కోవరపుగొల్లెతల గుబ్బలకుంకుమనిగ్గు। వేవేలయి నీయందచ్చు వేసినయట్లుండె॥

987)శంకరాభరణం
ప॥ చేతులెత్తి మొక్కరమ్మ చేరి యారతెత్తరమ్మ। యేతులే బూమెల్లా నిండె నీదేవునికి॥
చ॥ తతిగొని పన్నీటిధారలుపై నించినించి। సతముగా బెద్దలు మజ్జనమార్చగా।
అతివలచనుగొండ లంగము లొత్తినందుకు। యితవులై తోచె నేడు యిందిరాపతికి॥
చ॥ కప్పురపుధూళి మేన గలయగ గంపెడేసి। నెప్పున సందుసందుల నిగిడించగా।
చొప్పులెత్తి గొల్లెతలచూపులు దాకినకుమ్మె-। లప్పుడన్నియును గప్పె నందువల్ల హరికి॥
చ॥ తట్టుపుణు గలది యందపుటలమేలుమంగ-। నిట్టె వురముమీద నమరించగా।

***
నెట్టన బచ్చి సేసినసెలతలచేతలలో। చిట్టకములెల్లా గప్పె శ్రీవేంకటపతికి॥
988)బౌళి/ ద్విజావంతి
ప॥ ముగురువేలుపులకు మూల మీతడు। జగిమీరి నెదుటను సేవించరే॥
చ॥ అంచల బన్నీటిబిందె లందుకొని యిందరును। నించి మజ్జనము దేవునికి జేయగా।
వంచి సముద్రముమీద వానలు గురిసినట్టు। పొంచి యన్నిటాను ఉప్పొంగుచున్నాడు॥
చ॥ పచ్చకప్పురము మేన బలుమారు మెత్తగాను। తచ్చి పున్నమచంద్రుడే తానై వున్నాడు।
అచ్చపుదట్టుపుణుగు ఆమీద బుయ్యగాను। నిచ్చ గల్పకతరువునీడయై వున్నాడు॥
చ॥ అలమేలుమంగతోడ నన్ని సొమ్ములు నించగా। పలుపంచవన్నెలసంపద యైనాడు।
యెలమి శ్రీవేంకటేశు డిన్నిటా బ్రతాపించి। కులికి పుణ్యాలకెల్లా గురియైనాడు॥
989)లలిత/ కానడ
ప॥ మహిమెల్లా దొప్పదోగె మజ్జనవేళ। సహజశృంగారాలు జడిసె శ్రీపతికి॥
చ॥ మొత్తేలవానలెల్ల ముంచి కురిసినయట్టు। హత్తి పన్నీట జలకమాయ హరికి।
తత్తరాన దెల్లమొయిలు తను ఒదిగినయట్లు। కొత్తగా గప్పురకాపు గుప్పిరి దేవునికి॥
చ॥ నీలపుబేరులెల్లా నిండా గట్టినయట్టు। తేల దట్టపుణుగు మెత్తిరి పతికి।
అలరిమెఋగుదీగె లలముకొనినయట్టు। కోలుముందై సొమ్ములెల్లా గుప్పిరి విష్ణునికి॥
చ॥ పెక్కునవరత్నములు పెద్దరాసి వోసినట్టు। యెక్కువదండలు గట్టిరి మూరితికి।
వొక్కట నలమేలుమంగ నురమున గట్టిరిదె। చిక్కనినవ్వులు మించె శ్రీవేంకటేశునకు॥
990)మలహరి/ కేదారగౌళ
ప॥ ఏకతాన వున్నవాడు యిదివో వీడె। చేకొని మొక్కరో మీరు చేతులెత్తి యిపుడు॥
చ॥ మంచిమంచిపన్నీట మజ్జన మవధరించి। పంచమహావాద్యాలతో పరమాత్ముడు।
అంచల గప్పురకాపు అంగముల మెత్తుకొని। కొంచక నిలుచున్నాడు గోణాముతోడను॥
చ॥ తట్టపుణుగామీద దట్టముగ నించుకొని। తెట్టలై వేదనాదాల దేవదేవుడు।
గుట్టుతోడ సొమ్ములెల్లా గుచ్చి కుచ్చి కట్టుకొని। వెట్టదీర సురట్ల విసరించుకొంటాను॥
చ॥ తనిసి యలమేల్మంగ దాళిగా గట్టుకొనె। వెనుకొని యిదివో శ్రీవేంకటేశుడు।
మునుకొని యారగించి మూడులోకములు మెచ్చ। చనవరిసతులతో సరసమాడుతాను॥
991)దేసాక్షి/ కీరవాణి
ప॥ కంటిమయ్య నీచేతలు కన్నులపండుగ గాను। పెంటలైన ముచ్చటలే ప్రియమునీకు॥
చ॥ మంతన మాడేటివేళ మజ్జనమాడేటివేళ। ఇంతితోడి సరసము లింపులు నీకు।
అంతలో గప్పురకాపు అవధరించేటివేళ। సంతతపు వసంతము చవులు నీకు॥
చ॥ పొందుల వేళల దట్టు పుణుగు పూసేటివేళ। ఇందుముఖి తోడిమాట లితవు నీకు।
చెందమ్మి పూవుదండలు సింగారించుకొనే వేళ। విందుల మోవి యీవులు వేడుక నీకు॥
చ॥ సొలసి నవ్వేటి వేళ సొమ్ము లిడుకొనే వేళ। అలమేల్మంగ కూటమి అనువు నీకు।
యెలమి శ్రీవేంకటేశ ఇద్దరు బెండ్లాడే వేళ। కొలువులోని మొక్కులు కొసరు నీకు॥
992)దేసాక్షి/ కాంభోజి
ప॥ ఇతరు లేమెరుగుదు రేమని చెప్పగ వచ్చు। పతులకు సతులకు భావజుడే సాక్షి॥
చ॥ తలపు గలిగితేను దవ్వులేమి చేరువేమి। అలరు సమ్మతించితె నడ్డాకలేమి।
కొలది మీరినప్పుడు కొంచెమేమి దొడ్డయేమి। సెలవిచ్చి యేకతాన జేసినది చేత॥
చ॥ యిచ్చకమె కలిగితే యెక్కువేమి తక్కువేమి। హెచ్చిన మోహములకు నెగ్గు సిగ్గేది।
పచ్చియైన పనులకు పాడియాల పంతమేల। చెచ్చెర దమకు దాము చెప్పినది మాట॥
చ॥ అన్నిటా నొక్కటియైతే నైన దేమి కానిదేమి। యెన్నికల కెక్కితేను యీడు జోడేది।
వున్నతి శ్రీవేంకటేశు డొనగూడె నేర్పులివి। కన్నెలు దా గూడిన గతులే సంగతులు॥
993)ఆహిరినాట
***

పll ఇయ్యకొంటి నీపనులు ఇంతా మేలే। చెయ్యి మీదాయ నాకు సిరులేమి బాతి॥
చll నయగారి వాడవు నాకు నీవు గలవు। ప్రియములేమి గడమ పెక్కుమారులు।
క్రియ లెఱుగుదువు కేలు చాచేవు నా మీద। నియతాన నిందుకే నీ యాలనైతిని॥
చll చలపాది వాడవు సతమై వున్నాడవు। చిలిమి యేమి గడమ పైపై నేడు।
వలపించ నేరుతువు వంచేవు నాపై ననుపు। కలకాలమును నీకు గైవశమైతిని॥
చll శ్రీవేంకటేశుడవు చేరి నన్నుగూడితివి। దైవిక మేమి గడమ తగులాయను।
భావమెఱుగుదువు పచ్చిగా నవ్వేవు నాతో। వే వెలకును నీకే వెల్లివిరి యైతిని॥

994)సామంతం/ పంతువరాళి

పll గద్దరి జీవుడు కామధేనువు మాని। యెద్దు బిదుక జొచ్చె నేది దెరగు॥
చll మట మాయముల దనమనసె చంచలమంది। ఇటినటు దిరిగిన నేది దెరగు।
కట కట వూరేలు కర్తే దొంగలగూడి। యెటువలె జేసిన నేది దెరగు॥
చll కల్లలాడగ జొచ్చె గలుషపు మతి సత్య। మిల్లు వెడలగొట్టె నేది దెరగు।
చెల్లబో నోరే చేదు మేయగ జొచ్చె। నెల్లవారికి నింకనేది దెరగు॥
చll తియ్యని వేంకటాధిపు బాసి పరసేవ। కియ్య కొనెడి జిత్తమేది దెరగు।
అయ్యొ చక్కని బతినాలు విడిచిపోయి। యెయ్యెడ దిరిగిన నేది దెరగు॥

995)సామంతం/ సారంగ

పll ఎట్టు దొరికెనె చెలియ యిద్దరికి నిటువంటి। పట్టి నిలుపగరాని బరువైన వలపు॥
చll నిడివి తమకములచే నిట్టూర్పులివె నీకు। అడియాస తమకంబు లాతనికిని।
కడలేని వేదనల కన్నీళ్ళివే నీకు। అడలు బరితాపంబు లాతనికిని॥
చll గుఱుతైన యతనిపై గోరాట లదె నీకు। అరుదైన ప్రియమాన మాతనికిని।
పురిగొన్న విరహమున బొరలాటలవె నీకు। అరమరపు బరవశము లాతనికిని॥
చll ఎనసి యాతనిరాక కెదురు చూచుట నీకు। అనుకూలుడై కలయు టాతనికిని।
అనయంబు తిరువేంకటాధీశుడిదె నీకు। అనుభవము కెల్ల నీ వాతనికిని॥

996)బౌళి/ శహన

పll జలజనాభ హరి జయ జయ। యిల మానేరము లెంచకువయ్యా॥
చll బహుముఖముల నీప్రపంచము। సహజగుణంబుల చంచలము।
మహిమల నీ విది మరి దిగవిడువవు। విహరణ జీవులు విడువగ గలరా॥
చll పలునటనలయీప్రకృతి యిది। తెలియగ గడునింద్రియవశము।
కలిసి నీ వందే కాపురము। మలినపు జీవులు మానగగలరా॥
చll యిరవుగ శ్రీవేంకటేశుడ నీమాయ। మరలుచ నీవే సమర్థుడవు।
శరణనుటకే నే శక్తుడను। పరు లెవ్వరైనా బాపగలరా॥

997)బౌళి

పll దేహంబొకటే దేహియు నొకడే। దాహంబెంతకు దనియునో తలపు॥
చll వినుకలి వెంట వెడలీ దలపు। కనుకలి వెంట గదలీ దలపు।
కొననాలుక మది గూడీ దలపు। తునిగినయెన్నె న్నితునకలో తలపు॥
చll నయమగుచోటను నవ్వీ దలపు। భయమగుచోటను బడలీ దలపు।
లయమై నిద్రల లవమౌ దలపు। క్రియ నెందరిపంగెనయో తలపు॥
చll భావించినగతి బారీ దలపు। వేవేలుగతుల వెలసీ దలపు।
శ్రీవేంకటపతిచిత్తములోపల। నీవే తెలుపగ నినుగనె తలపు॥

998)లలిత/ ఆభోగి

పll హరి నీవే బుద్ధిచెప్పి యాదరించు నామనసు। హరి నీవే నాయంతర్యామివిగాన॥
చll వసముగానికరివంటిది నామనసు। యెసగి సారెకు మదియించీగాన।

పొసగ బాదరసము బోలిననామనసు। అసము దించక సదా అల్లాడీగాన॥
చ॥ వడి నడవుల చింకవంటిది నామనసు। బడిబడి బట్టబట్ట బారీగాన।
కడగి విసరుపెనుగాలివంటిది మనసు। విడువక కన్నచోట విహరించీగాన॥
చ॥ వరుస నిండుజలనిధివంటిది నామనసు। వొరసి సర్వము లోనై వుండీగాన।
గరిమ శ్రీవేంకటేశ కావవే నామనసు। సరి నీయానతి నీకే శరణనిగాక॥

999)ఛాయానాట/ యదుకులకాంభోజి
ప॥ కమ్మంటే గావా కాగల వన్నియు। చిమ్ములమాయలు సేయగనేలా॥
చ॥ సరసిజాక్ష నీసంకల్పమాత్రము। అరుదగు ఘనబ్రహ్మాండ మిది।
అరయగ ధరలో నల్పపుబనులకు। హరి యవతారం బందితివేలా॥
చ॥ సతతసురాసుర జననమరణములు। మతి నీహుంకారమాత్రములు।
గతియై యమృతము గల్పించుకొరకును। తతి ఘోరజలధి దచ్చితివేలా॥
చ॥ యిహ వైకుంఠము యీశేషగిరే। మహి నీ దర్శనమాత్ర మిది।
విహరింపగ శ్రీవేంకటేశ యిటు। బహులోకపుకల్పన లవి యేలా॥

1000)లలిత/ కురంజి
ప॥ కామధేను విదే కల్పవృక్ష మిదే। ప్రామాణ్యముగలప్రపన్నులకు॥
చ॥ హరినామజపమె ఆభరణంబులు। పరమాత్మునినుతి పరిమళము।
దరణిదరుపాదసేవే భోగము। పరమంబెరిగిన ప్రపన్నులకు॥
చ॥ దేవునిధ్యానము దివ్యాన్నంబులు। శ్రీవిభుభక్తే జీవనము।
ఆవిష్ణుకైంకర్యమే సంసారము। పావనులగుయీప్రపన్నులకు॥
చ॥ యేపున శ్రీవేంకటేశుడే సర్వము। దాపై యితనివందనమే విధి।
కాపుగ శరణాగతులే చుట్టాలు। పై పయి గెలిచినప్రపన్నులకు॥